rapport

Coördinatiecommissie
Integraal Waterbeleid

Globale evaluatie overstromingen 2010

BIJLAGE 3

Inventarisatieverslagen Bekkensecretariaten

(1) IJzerbekken, (2) Bekken van de Brugse Polders, (3) Bekken van de Gentse Kanalen, (4) Benedenscheldebekken, (5) Leiebekken, (6) Bovenscheldebekken, (7) Denderbekken, (8) Dijle&Zennebekken, (9) Demerbekken, (10) Netebekken, (11) Maasbekken

mei 2011

A. Van de Maelestraat 96
9320 Erembodegem
T 053 72 65 07
F 053 70 42 76
www.ciwvlaanderen.be

nota

Integraal Waterbeleid
Bekken van de IJzer

Hoogwater midden november 2010 - IJzerbekken

Ervaringen van waterbeheerders

1 Inleiding

Vlaanderen kende midden november 2010 hoge neerslaghoeveelheden. Deze gaven aanleiding tot uitzonderlijk hoge waterpeilen en afvoeren langs de waterlopen met op verschillende plaatsen overstromingen tot gevolg.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) staat in voor het opmaken van een inventaris van deze overstromingen, in opdracht van minister J. Schauvliege. Alle waterbeheerders worden bevraagd. Het bekkensecretariaat treedt op als lokale contactpersoon voor de gemeenten.

2 Ervaringen waterbeheerders

2.1 WenZ, afdeling Bovenschelde

Zie rapport gestuurd naar CIW.

2.2 VMM, afdeling Operationeel Waterbeheer

Zie rapport gestuurd naar CIW.

2.3 Provincie West-Vlaanderen, dienst Waterlopen

Zie rapport gestuurd naar CIW.

2.4 De polders actief in het IJzerbekken

2.4.1 Zuidijzerpolder

Bezoek aan de polder op 12/01/11, samen met de stad Lo-Reninge, de gemeente Vleteren en de gemeente Houthulst.

Aanwezig: Katrien Coene

De polder heeft midden november 2010 weinig tot geen problemen gekend. De neerslag bleef beperkt. De broeken overstroomden, maar dit is een normale winterse toestand. Men verwijst naar de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets (zie figuur 1).

Het Nieuwsblad schrijft op 15/11/10 het volgende. "*De broekweiden tussen de Fintele in Pollinkhove en Reninge-Noordschote-Diksmuide liepen traditioneel onder water na de hevige regenval. Het waterpeil op de wijk Fintele, waar de IJzer en de Lovaart samenkomen, overschreed zondag rond de middag lichtjes het alarmpeil van 4m25. 'Dat is een indicatie voor ons dat we bepaalde procedures moeten volgen en paraat zijn, maar het betekent nog niet dat er gevaar dreigt voor de omwonenden', zegt Joris Duyck, districtshoofd van het IJzerbekken.*"

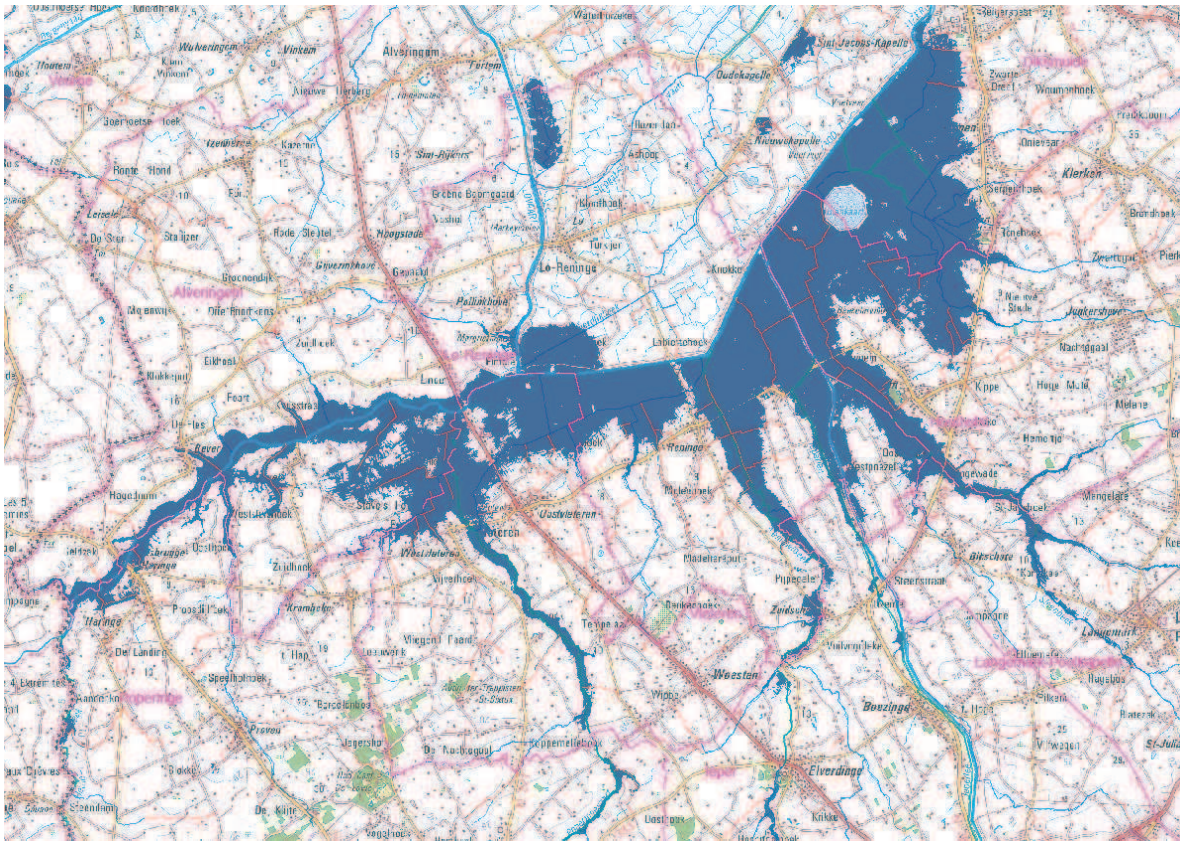

Figuur 1 : broeken in de IJzervallei

De gemeente Vleteren, de stad Lo-Reninge, de gemeente Houthulst en de Zuidijzerpolder vragen aan WenZ om het peil van de IJzer preventief zo laag mogelijk te brengen wanneer veel en langdurige neerslag wordt verwacht. Zo zouden de broeken pas later worden aangesproken en kunnen ze hun rol van buffer beter vervullen. Eenmaal ze vol zitten, werken ze niet meer als buffer. Men stelt vast dat het peil van de IJzer in Roesbrugge in 2010 niet meer op het normale peil terug is gekomen. Wat is daar de oorzaak van? Men vraagt in elk geval aan WenZ om de IJzer te ruimen.

Verder vraagt men om toestandswijzigingen te kunnen doorgeven voor de watertoetskaarten. Zowel in de zin van grotere of andere oppervlaktes die onder water komen te staan of knelpunten die werden opgelost door middel van het inzetten van een bufferbekken of gebruik van gemalen.

Overstromingen zijn dynamisch. Ze verschillen volgens de seizoenen, de jaren en in geografische spreiding. Het inventariseren van de wateroverlast van midden november 2010 is slechts een momentopname. In het IJzerbekken viel er niet zo veel neerslag, in vergelijking met de rest van Vlaanderen. Dit in tegenstelling met eind november 2009. Toen waren de problemen voor het IJzerbekken veel groter dan in de rest van Vlaanderen.

2.4.2 Polder Noordwatering Veurne

Bezoek aan de polder op 7/01/11. Aanwezig : Hendrik Pylyser, Elie Depotter, Ines Lagrou.

De polder kende naar aanleiding van de hevige neerslagperiode van midden november geen ernstige overstromingen, maar wel zeer hoge peilen. Infrastructuur werd niet bedreigd. Wel is er veel schade op landbouwgronden.

In het zuidwesten van Veurne kwamen tussen de Bergenvaart en de Franse grens enkele landbouwgronden onder water te staan. Het gaat om van nature laag gelegen poldergronden waarvan de afwatering gebeurt via enkele polderwaterlopen naar de Bergenvaart. De afvoer van water langs de Bergenvaart en Canal de la Basse Colme richting Duinkerke is moeilijk, zeker in tijden van hoge waterstanden. De weg die het water moet afleggen, over Bergues, via Tixier, en uitmonding in zee in Duinkerke is lang.

In het kader van deze problematiek loopt een grensoverschrijdend overleg om tot een verbeterde afwatering te komen van de Buiten- en Binnenmoeren. Midden november werd de afwatering van de Bergenvaart bijkomend belemmerd door rietgroei tussen de Gemetenbrug (Driekoningenstraat) en de Franse grens. Het reiten en ruimen van de waterloop is nodig voor een vlotte doorstroom.

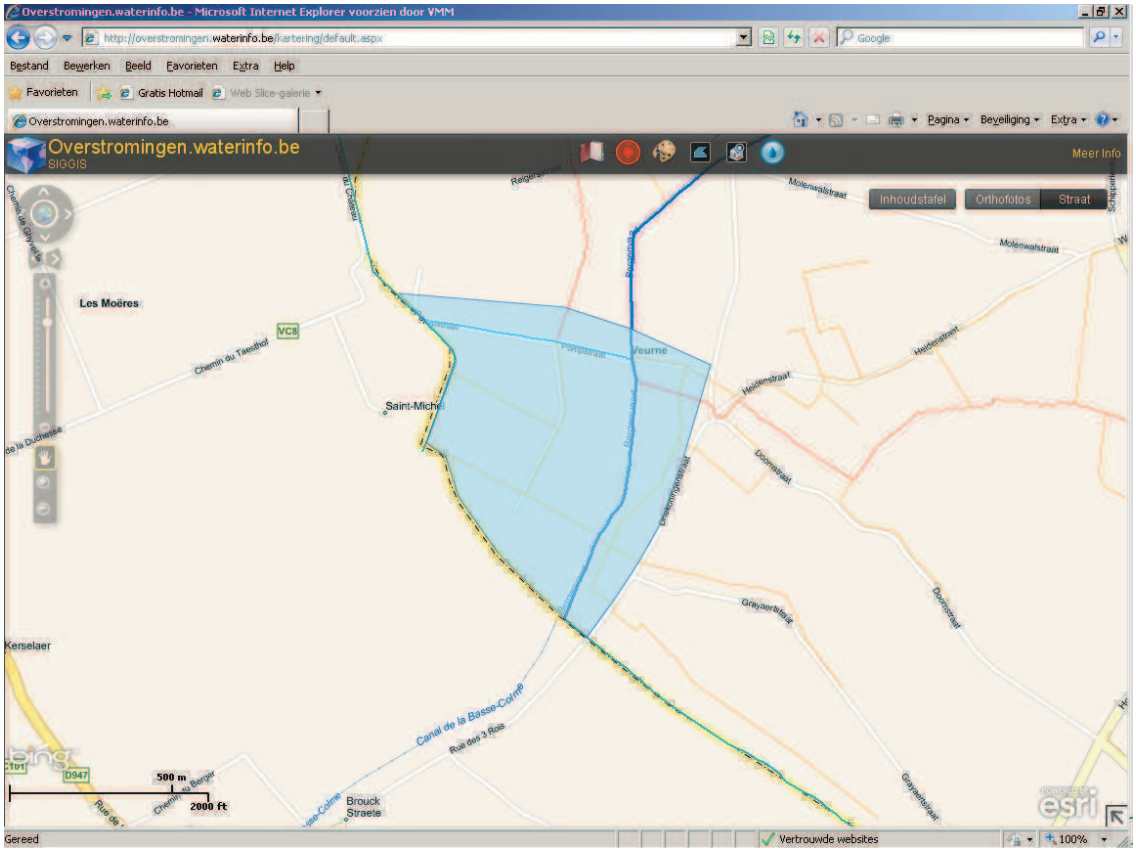

Ter hoogte van Fintele, langs de waterloop W.N.347, kwamen enkele van nature laag gelegen landbouwgronden onder water. De polderwaterlopen wateren af via de St-Machuitsbeek. Deze loopt langs de Lovaart, met een sifonering onder de Lovaart ter hoogte van de Kellenaarsbrug, en gaat vervolgens over in de Slopgatvaart.
Een deel van de St-Machuitsbeek was midden november 2010 nog niet gemaaid wegens de natte weersomstandigheden vanaf augustus 2010. De waterloop maaien zorgt voor een vlottere waterafvoer.
Bijkomend worden ook noodpompen voorgesteld, die kunnen pompen tussen de Slopgatvaart en het Lokanaal in perioden van dreigende overstromingen.

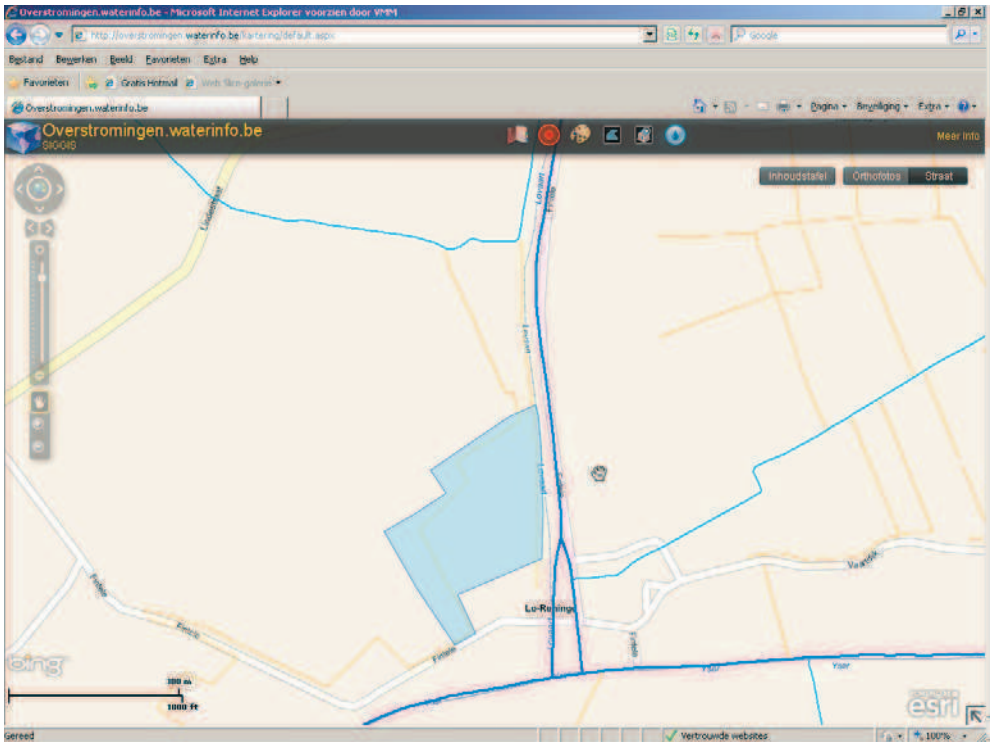

Verder merkt de polder nog op dat de gemeente Koksijde een mobiele noodpomp heeft aangekocht die, in samenspraak met de polder, door de brandweer zal ingezet worden in perioden van dreigende wateroverlast.

De website http://overstromingen.waterinfo.be/kartering wordt heel positief ervaren. Men heeft interesse om dit in de toekomst zelf te kunnen raadplegen en aanvullen.
Men vindt het jammer dat er enkel overstromingsgebieden kunnen aangeduid worden en geen aandachtspunten of –gebieden. Dat zou een goede uitbreiding zijn van de huidige website.

2.4.3 Polder de Moeren

Uit telefonisch contact met Johan Blieck op 5/01/11 blijkt dat er geen problemen te melden zijn.

2.4.4 Middenkustpolder

Bezoek aan de polder op 17/01/11. Aanwezig : Anja Depoorter, Hilaire Sinnaeve.

De polder heeft midden november 2010 weinig tot geen problemen gekend. De neerslag bleef beperkt. Eind november (24 – 28/11/10) daarentegen deden zich wel een aantal problemen voor.

- De Gouweloze (VMM) moet dringen geruimd worden en het rooster zorgt voor verstopping. Er zijn besprekingen met de stad Oostende en VMM om de waterloop te ruimen en een automatisch reinigend rooster te bouwen.
- Het Provinciegeleed werd niet tijdig gemaaid en gereit. Dit werd doorgegeven aan VMM.
- De Kreek van Nieuwendamme (beheer WenZ) zou tussen het Fort van Nieuwendamme en de Sint-Jorissas moeten geruimd worden.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de polder geeft al jaren aan dat deze waterloop moet geruimd worden. Waar wacht men op?
- De Graningate heeft steeds meer moeite om af te voeren langs het Nieuw Bedelf (VMM). Het Nieuw Bedelf zou moeten geruimd worden.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de polder geeft al jaren aan dat deze waterloop moet geruimd worden. Waar wacht men op?

- De Waerevaart/Moerdijkvaart zakt minder snel dan vroeger. Men vraagt zich af of dit een gevolg is van nieuwe schuiven. Aan de monding van de Waerevaart/Moerdijkvaart in het kanaal treedt de waterloop buiten zijn oevers. Dit vooral over de rechteroever. Soms ook over linkeroever. Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: welke werken werden uitgevoerd aan de monding van de Moerdijkvaart in het Kanaal en door welke waterbeheerder?

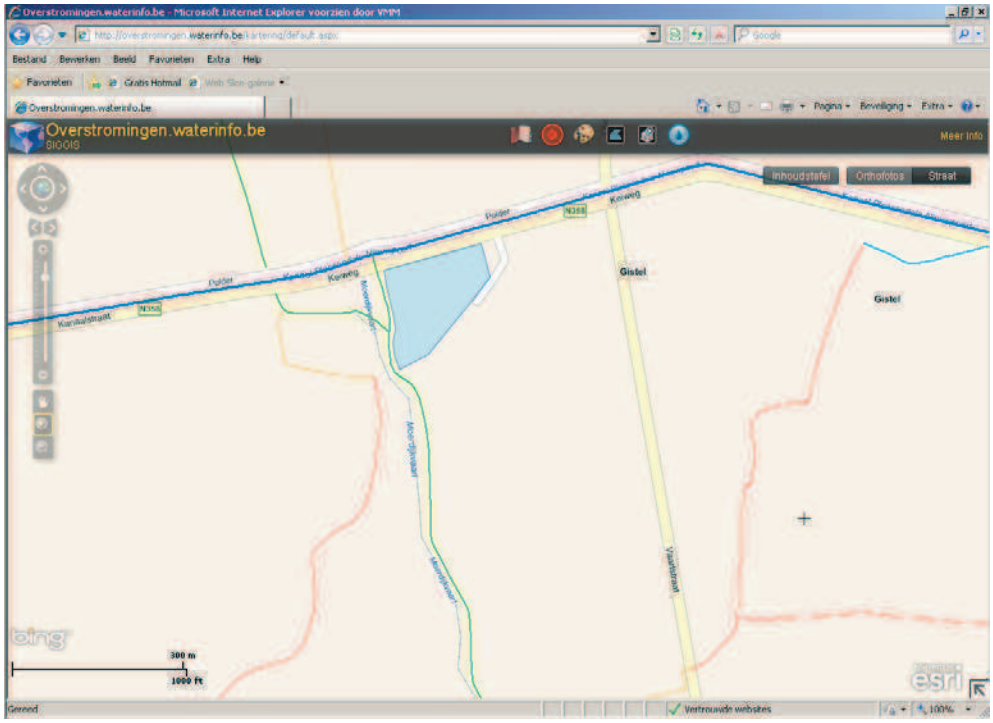

- Langs de WO.1.10.1.1 komen ter hoogte van de Groenestraat en Nieuwland (Gistel) laaggelegen gronden onder water.

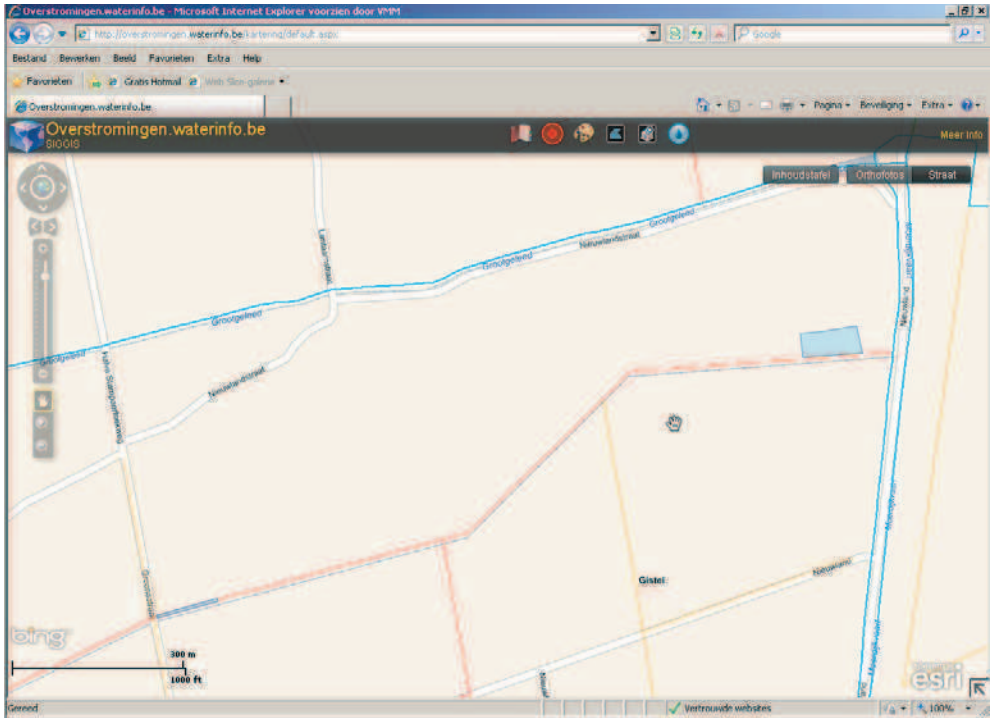

- Langs de Moerdijkbeek komen ter hoogte van Moerdijkbeek-Oost/Leugenboomstraat (Gistel) laaggelegen gronden onder water.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: langs de Moerdijkvaart werd een dreigende dijkbreuk afgewend door de dijk met beton op te vullen.

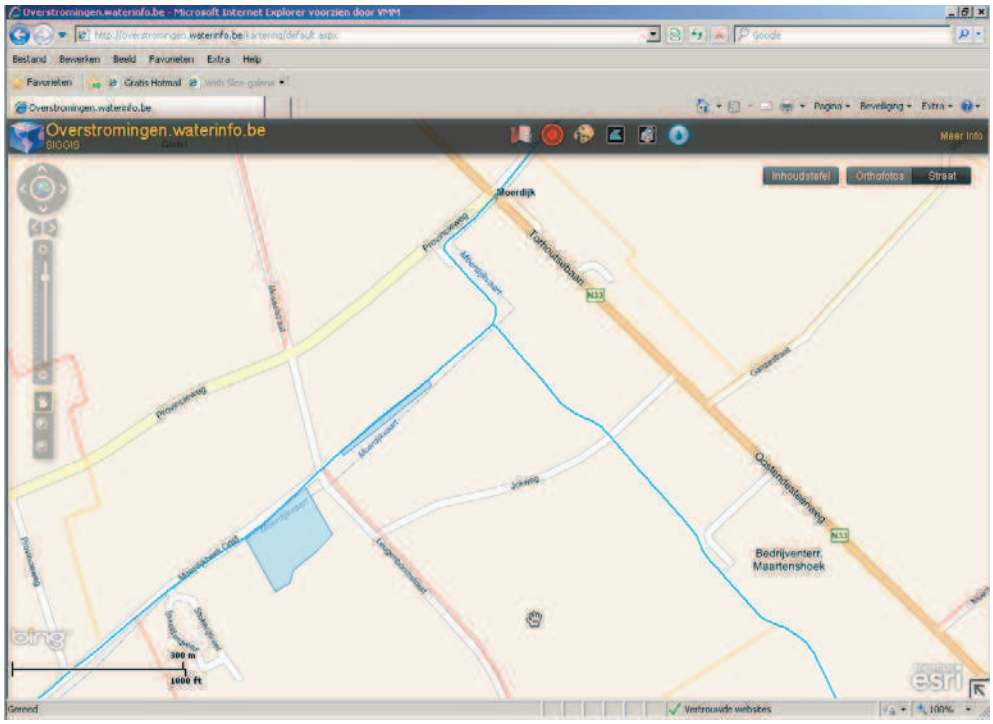

- Langs het Bourgognegeleed komen ter hoogte van de Vaartdijkstraat (grens Oudenburg, Ichtegem, Gistel) laaggelegen gronden onder water.

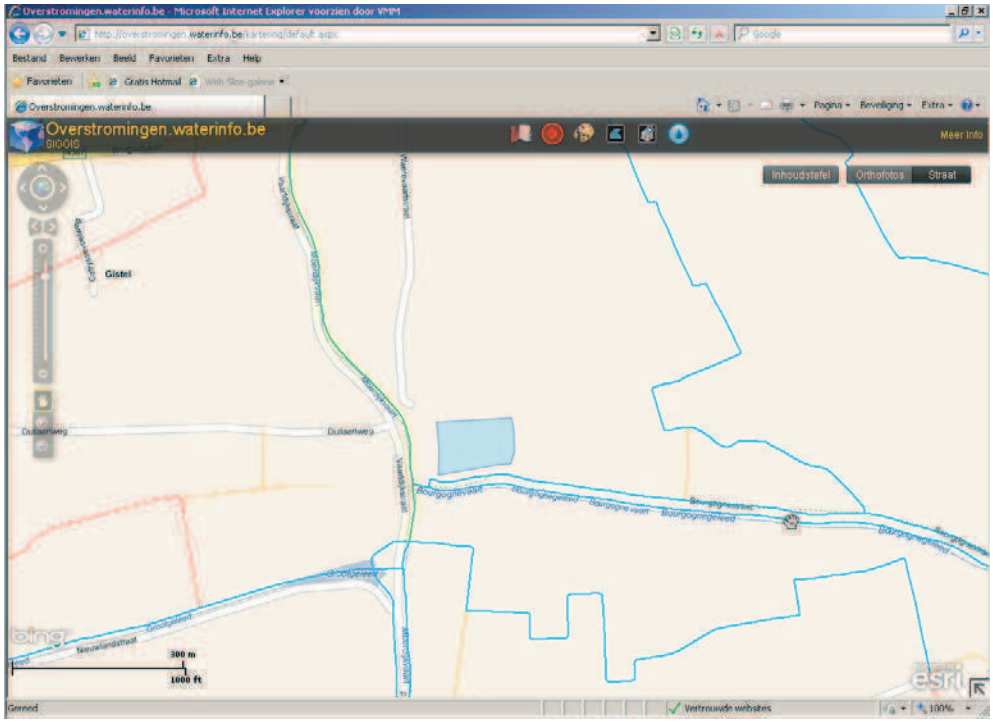

- Langs de WO.1.11.4 komen ter hoogte van de Ganzestraat/Meersenstraat (Ichtegem) laaggelegen gronden onder water.

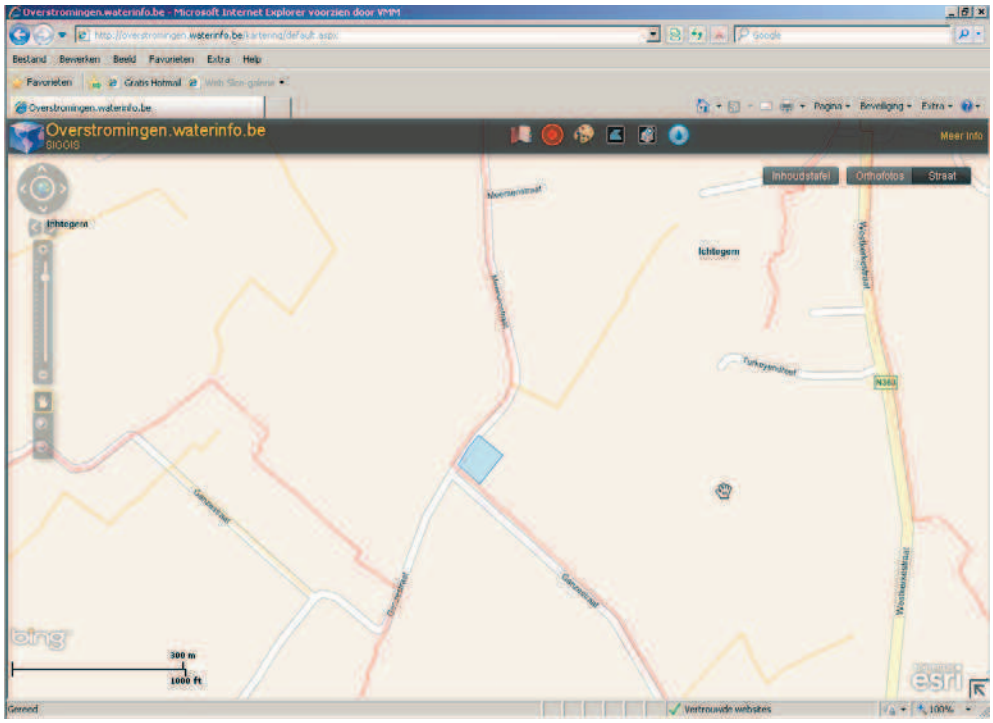

- Ter hoogte van de Blauwe Sluis kalven oevers af van de Sluiskreek. Dit is geen zo'n groot probleem gezien dit in natuurgebied gelegen is.

De website http://overstromingen.waterinfo.be/kartering wordt heel positief ervaren. Men heeft interesse om dit in de toekomst zelf te kunnen raadplegen en aanvullen.

2.4.5 Polder Bethoostersche Broeken

Het bekkensecretariaat heeft van de polder geen antwoord mogen ontvangen. We gaan er dan ook van uit dat er zich geen noemenswaardige problemen hebben voorgedaan.

2.5 De gemeenten gelegen in het IJzerbekken

Alveringem

Jan Declerck, dienst grondgebiedszaken, deelt via mail op 16/12/10 mee dat Alveringem geen wateroverlastproblemen heeft gekend.

De Panne

Wim Morel, technische dienst, deelt via mail op 17/12/10 mee dat er zich in de Panne geen overstromingen voordeden.

Diksmuide

Telefonisch contact met Luc Famaey op 5/01/11 wijst uit dat er geen problemen geweest zijn in november 2011. De broeken langs de IJzer en de Handzamevaart zijn wel onder water gekomen, maar dit is de normale winterse toestand. Hij verwijst naar de polders voor gegevens over de waterstanden en contouren. Er kwamen geen straten onder water. Er is weinig landbouwschade.

Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: een knelpunt naar onderhoud, minder naar wateroverlast: het herstel van landbouwwegen langs waterlopen gebeurt jammer genoeg niet in overleg met de waterbeheerder. Zo blijft er na de heraanleg van de Zijdelingstraat amper een zoomweg over, met dreigende schade aan de nieuwe weg tot gevolg.

Gistel

Frank Vanhixe, dienst verkeer en veiligheid, bericht op 30/11/10 via mail aan het CIW-secretariaat dat de gemeente Gistel **NIET** werd getroffen door overstromingen in november 2010.

Heuvelland

Luc Gruson, technische dienst, deelt op 16/12/10 via mail mee dat de afwatering in de gemeente Heuvelland vlot is verlopen.

Volgens een artikel in het Nieuwsblad van 15/11/10 werden de Sint-Kwintensstraat in Wulvergem en de Noordhoekstraat in Nieuwkerke afgesloten. De Heuvellandse brandweer kreeg ook een dertigtal oproepen voor water in kelders.

Hooglede

Bezoek samen met de gemeente Lichtervelde op dinsdag 11/01/11.

Aanwezig : Chris Anne, hoofd technische dienst.

De Kasteelbeek (IJzerbekken), in de deelgemeente Gits, kent vanaf zijn brongebied een verval. Tussen de Middenstraat, Stevenistenstraat en Brugsesteenweg komen enkele zijwaterlopen in de Kasteelbeek. Het water, dat hier op minder hellend terrein komt, wordt opgestuwd. De gemeente Hooglede plant hier de aanleg van een buffer. Ook verder stroomafwaarts langs de Kasteelbeek, tussen de Middenstraat en de Turkeyenstraat, wordt nagegaan waar er extra buffering kan voorzien worden. Dit met het oog op het vrijwaren van bebouwing langs de Turkeyenstraat van wateroverlast. Verder stroomafwaarts langs de Kasteelbeek, tussen de Turkeyenstraat en de Torhoutstraat, komen lager gelegen landbouwgronden herhaaldelijk onder water bij hoge neerslaghoeveelheden. De gemeente wil deze gronden vrijwaren als natuurlijk overstromingsgebied.

Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de problemen rond de Middenstraat zijn te koppelen aan de Abeelbeek. Gemeente en provincie werkten in samenspraak een oplossing uit voor het bovenstrooms vasthouden en vertraagd afvoeren om de woningen te beschermen. Binnenkort wordt hier een bouwaanvraag voor ingediend. In het stroomafwaartse gedeelte van de Abeelbeek wordt nog gezocht naar mogelijkheden voor buffering.

Stroomopwaarts van de waterloop WY.1.17.3 (IJzerbekken), ter hoogte van de Hazelstraat langs de Brugsesteenweg in de deelgemeente Gits, liggen enkele bedrijfsgebouwen van Gryspeerdt die door water bedreigd werden. Dit is een terugkerend probleem. De gemeente heeft aan de eigenaar gevraagd om buffering op eigen gronden te voorzien.

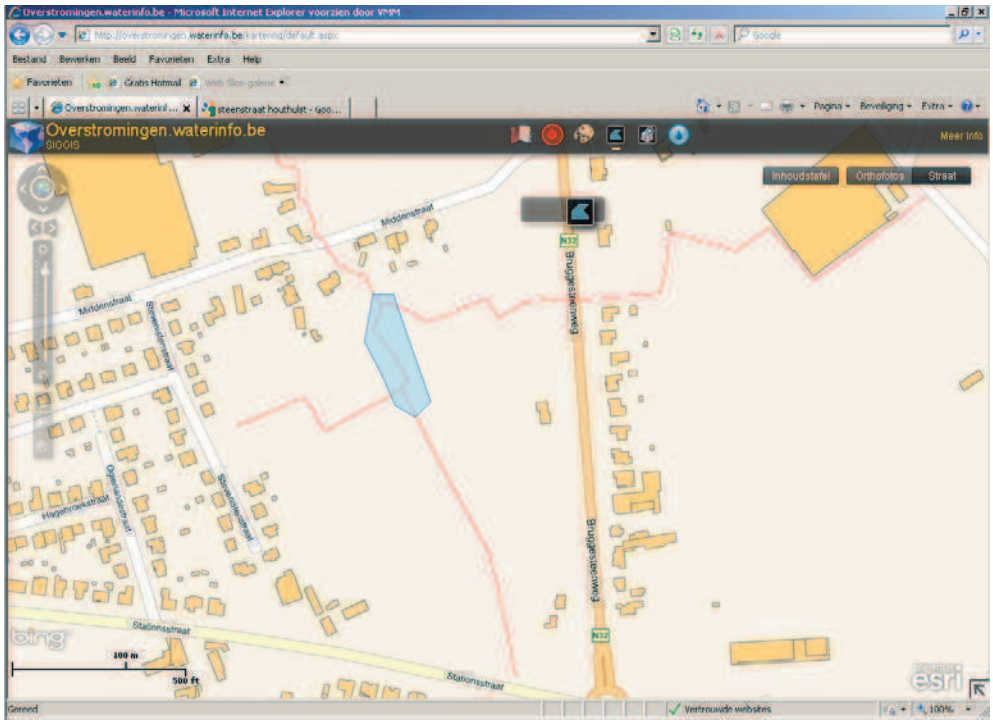

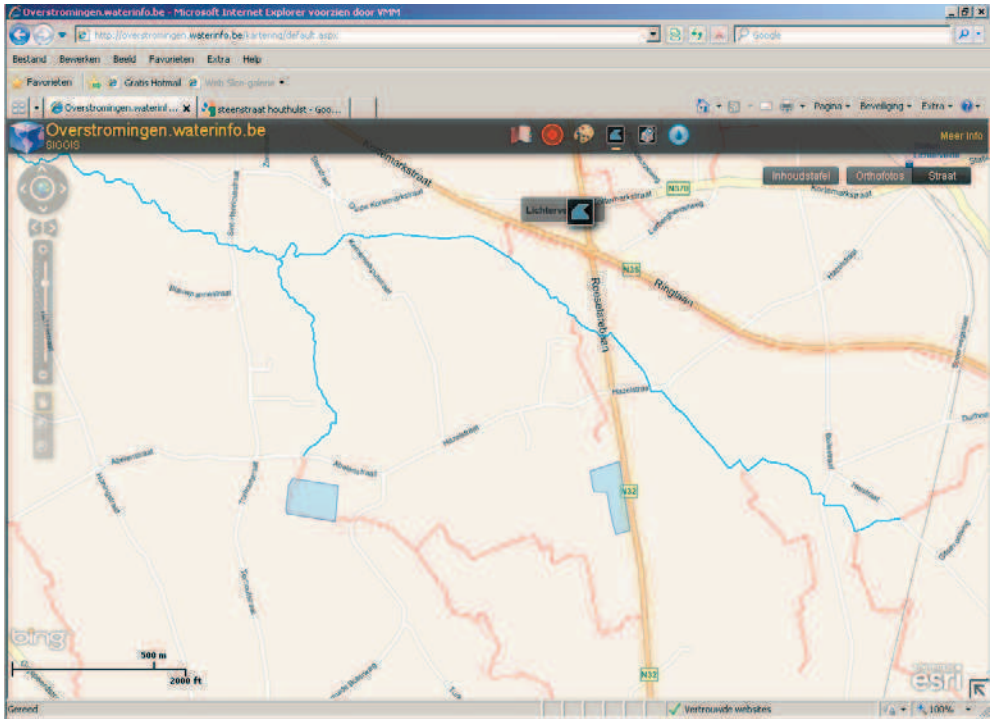

De bedrijfsgebouwen van Deceuninck Plastics, op bedrijventerrein Gitsebergstraat, afwaterend naar de Liebeek (Leiebekken) kwamen in november 2010 niet onder water, maar in augustus 2010 wel. De gemeente werkt aan buffering op eigen terrein van het bedrijventerrein. De gemeente merkt op dat de stad Roeselare voor het nieuwe bedrijventerrein en verkavelingen van de Honzebroekstraat zeker voldoende buffering moet voorzien, anders verwacht men nog grotere problemen in de toekomst.

Langs de Duivelsbeek (Leiebekken), die afvoert naar de Mandel, komt ter hoogte van de monding van de waterloop WL.7.27.3 in de Duivelsbeek een bufferbekken van Aquafin. Meer stroomopwaarts, in Sleihage, in de hoek Ieperstraat – Wulfhoekstraat, komt lagergelegen weiland herhaaldelijk onder water te staan. Dit gebied zou kunnen opgewaardeerd worden om beter in te zetten als buffer.

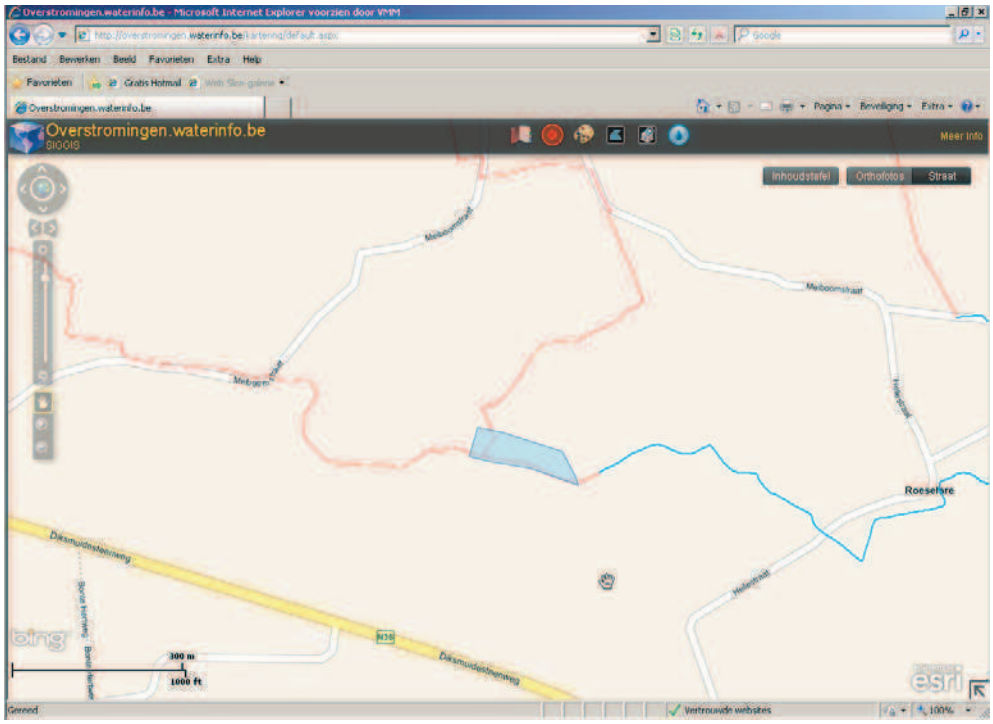

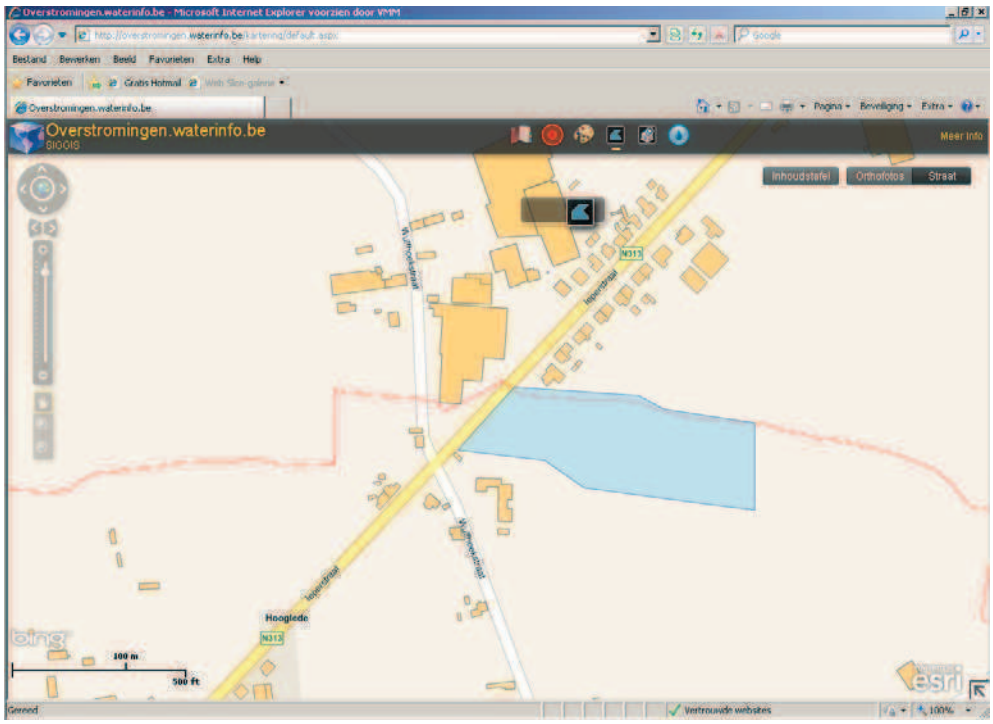

De gemeente Hooglede merkt op dat het jammer is dat website niet toelaat om aandachtspunten aan te duiden.

Houthulst

Contact met de gemeente Houthulst op 12/01/11 in aanwezigheid van de Zuidijzerpolder, de stad Lo-Reninge en de gemeente Vleteren. De wateroverlast bleef in november 2010 beperkt.

Aanwezig: Karel Dekien, technische dienst.

- In het stroomgebied van de Zwartegatbeek/Ronebeek kon de waterloop WY.5.5.A het water niet snel genoeg afvoeren. Hieruit volgde water op straat in de Schrevelstraat (Ronehoek/Nieuwe Stede).
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de waterproblemen t.h.v. de Schrevelstraat/Ronebeek zijn gekend. De provincie heeft in 2010 een bouwvergunning aangevraagd voor het uitbreken van een inbuizing en het terug in open profiel leggen van ca. 50m Ronebeek langs de weg en de aanleg van een winterbedding. Dit om meer ruimte en infiltratiemogelijkheden te bieden voor water. De bouwvergunning werd verleend, echter met onrealistische voorwaarden.
  Vooral op 3de categorie zijn in het verleden vele inbuizingen in de hellende gebieden aangelegd, wat een enorme stroomversnelling met bijhorende problemen stroomafwaarts veroorzaakt. Hier moet in de nabije toekomst aan gewerkt worden.

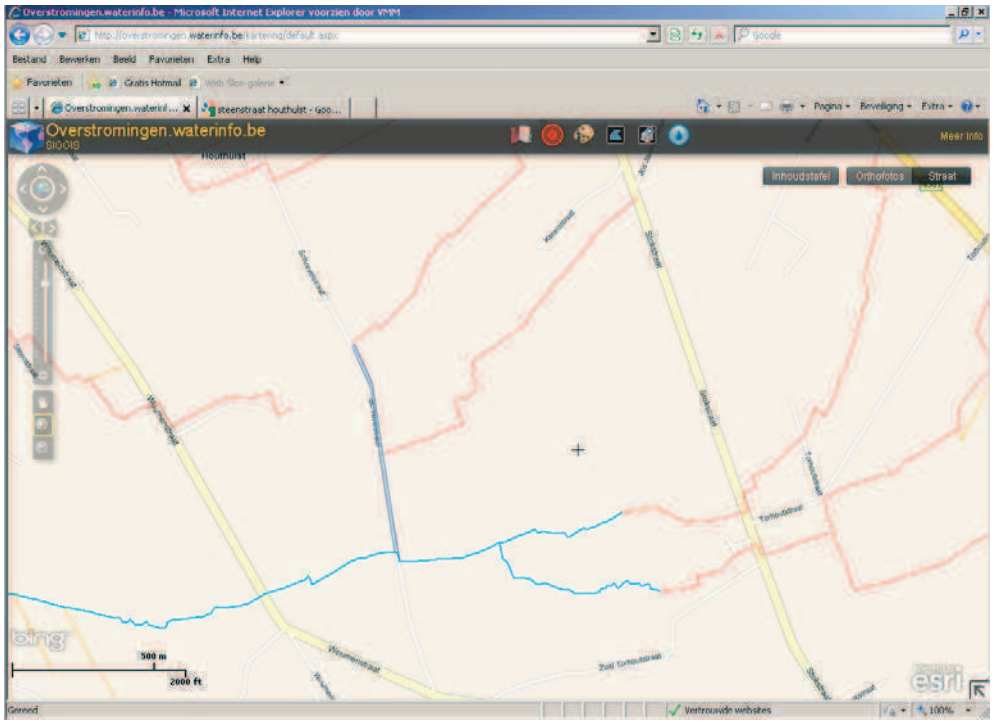

- In de Steenstraat in Klerken kon het water van de Kerkebeek niet snel genoeg afgevoerd worden. Enkele kelders kwamen onder water.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de gemeente heeft door de aanleg van een inbuizing onder de weg de problemen verlegd naar grondgebied Diksmuide, met als gevolg dat ook de provincie betrokken partij wordt. Enkele bewoners klagen telkens over wateroverlast en schade, maar hier zijn nog geen bewijzen voor.

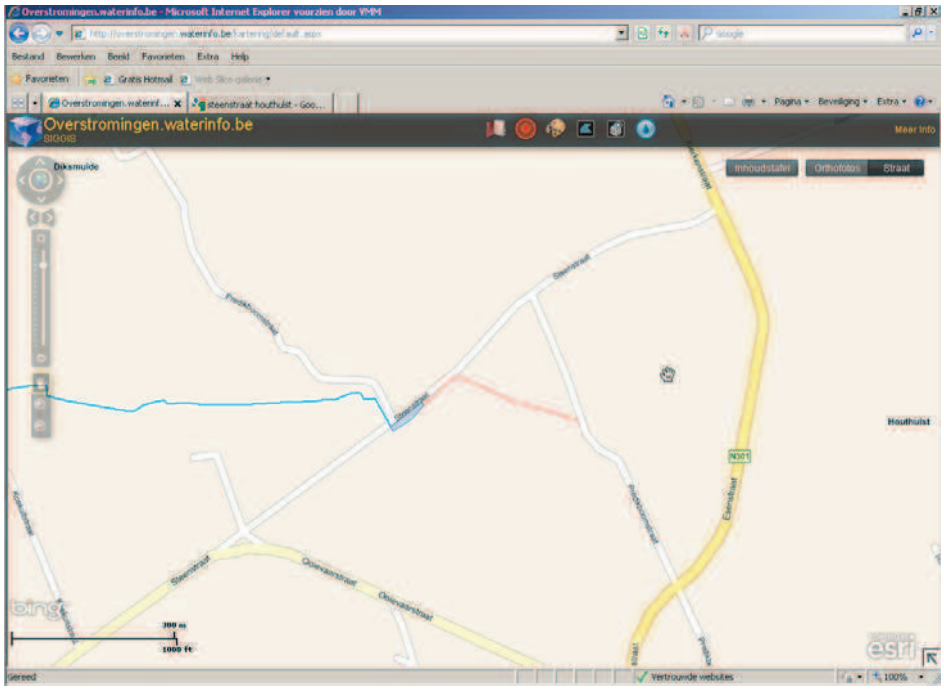

- In de Nieuwe Stedestraat, ter hoogte van de samenvloeiing van de WY.6.5 en de Steenbeek komt water op straat. Het gebied is lager gelegen. Stroomopwaarts is er meer verval, stroomafwaarts nagenoeg geen. De dwarsing onder de straat is te klein om al het water af te voeren. Men denkt hier de invloed te voelen van de waterpeilverhoging van de Blankaart.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: er wordt, samen met de Zuidijzerpolder, een aanpak van de Steenbeek tussen Jonkershove en de slibvang bekeken (subsidie Vlaamse overheid).

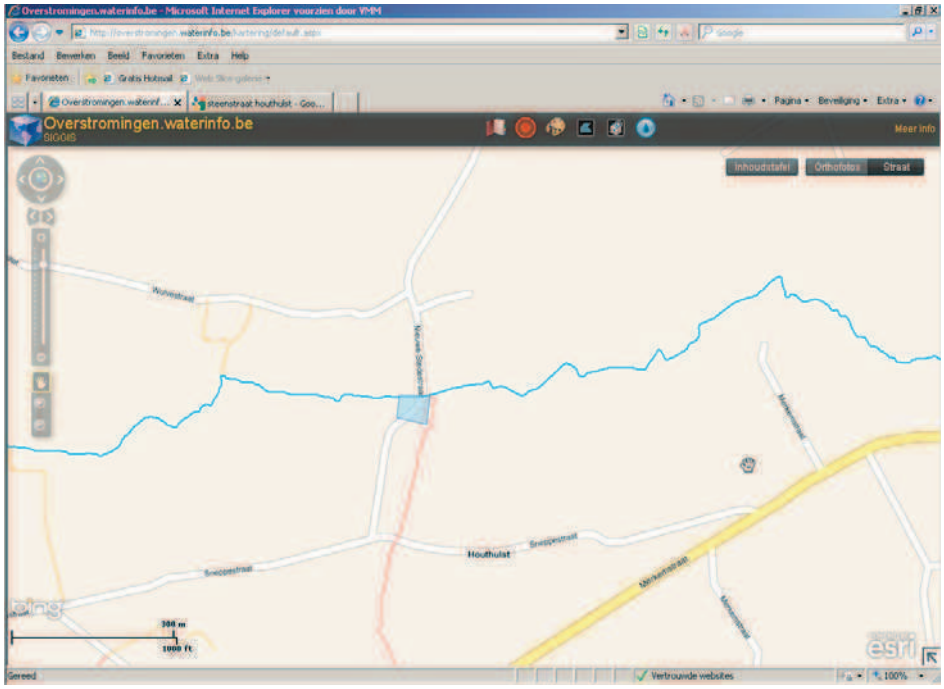

- De IJzer neemt zijn winterbed in. Dit zijn de broeken. Men verwijst naar de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets (zie figuur 1).

Ichtegem

Bart Inghelbrecht, dienst grondgebiedszaken, geeft via mail op 16/12/10 mee dat er zich in Ichtegem geen overlast door structurele problemen voordeed.

Er was enkel (beperkte) overlast op twee plaatsen door verstopte of kapotte duikers. Dit had op zich weinig te maken met de vele neerslag.

Ieper

Volgende wateroverlastproblemen werden eind november 2010 vastgesteld, volgens informatie van Kris Derveaux, technische dienst Ieper:

- De Boterplas bereikte zijn maximum peil. Zijn hoogste niveau was amper 5 cm onder het niveau van de overstort richting Dikkebusseweg. Hiertoe werden, manueel, alle mogelijke sluizen opgetrokken zodat de Boterplas in de Majoorgracht kon lozen. De Majoorgracht loosde op zijn beurt in de Verdronken Weide (VMM). De Verdronken Weide (VMM) bereikte eveneens zijn hoogste peil waardoor deze moest lozen in de overwelfde Ieperlee onder de stad.

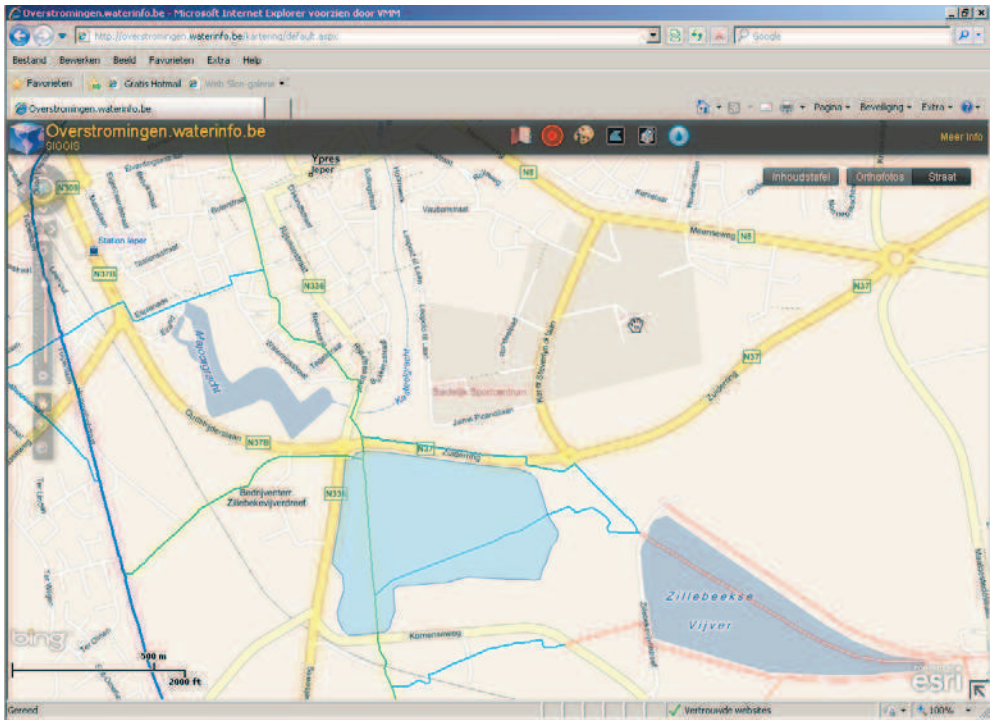

- Door het buiten de oevers treden van de ingeschreven waterloop nabij de boerderij Legrand moest de Kapellestraat in Brielen voor het verkeer worden afgesloten op 13/11/10.

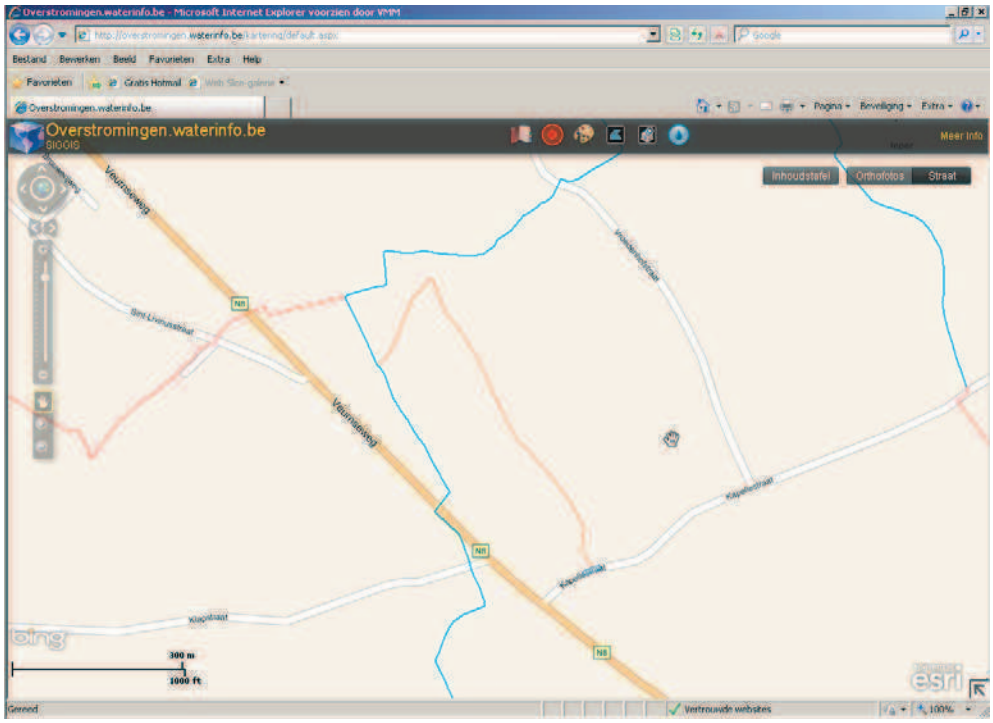

- De Korte Beek trad buiten zijn oevers waardoor de Hospitaalstraat in Elverdinge voor het verkeer moest afgesloten worden op 13/11/10.

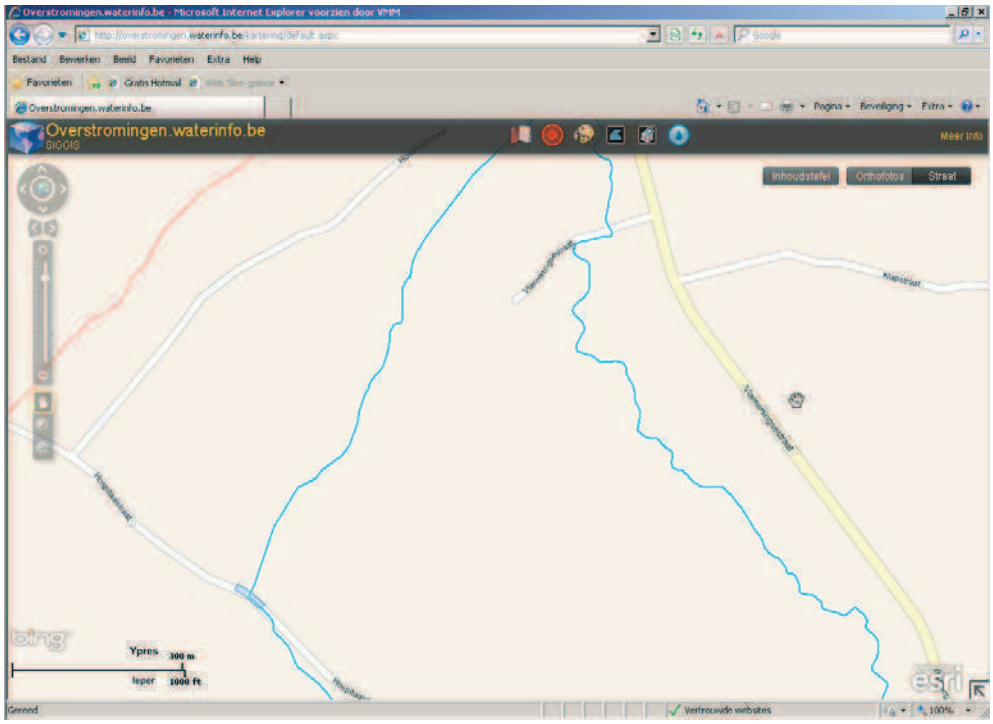

- De Grote Kemmelbeek trad uit zijn oevers waardoor de Lissewallestraat in Vlamertinge moest worden afgesloten voor het verkeer op 13/11/10.

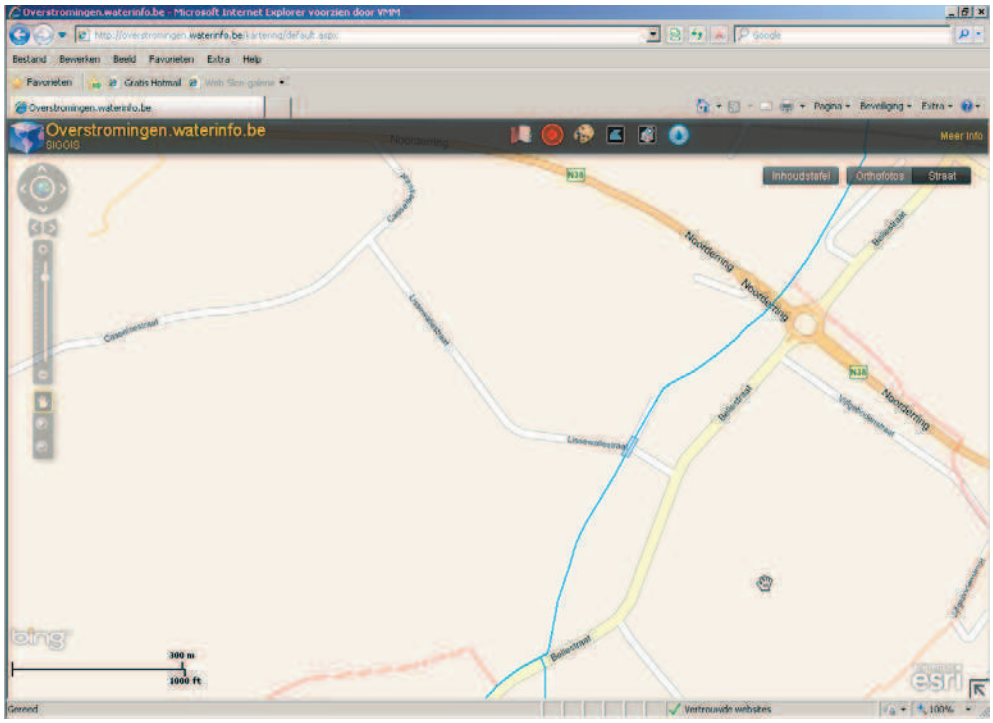

- In de Slijpstraat in Voormezele werd de wateroverlast veroorzaakt door de weggrachten. De straat werd afgesloten voor het verkeer op 13/11/10.
- In de Hazewindestraat in Vlamertinge werd de wateroverlast veroorzaakt door een combinatie van de weggrachten en de Vuile Beek. De straat werd afgesloten voor het verkeer op 13/11/10.

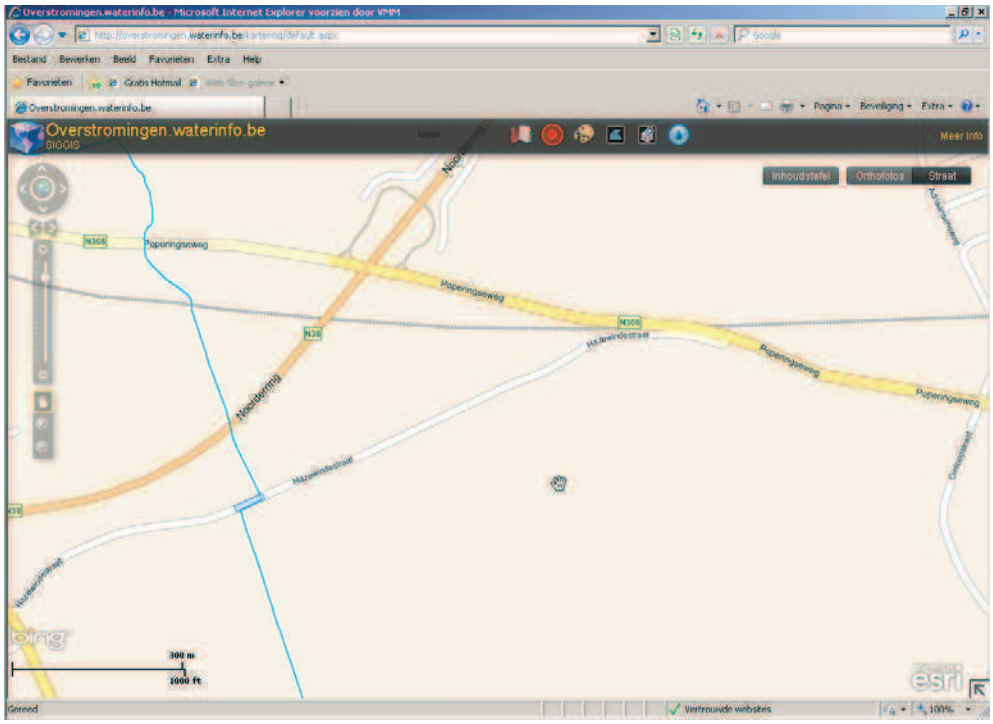

- In de Grote Branderstraat in Vlamertinge werd de wateroverlast veroorzaakt door oppervlaktewater die van achterliggende akkerlanden van achter de huizen richting Grote Branderstraat loopt.

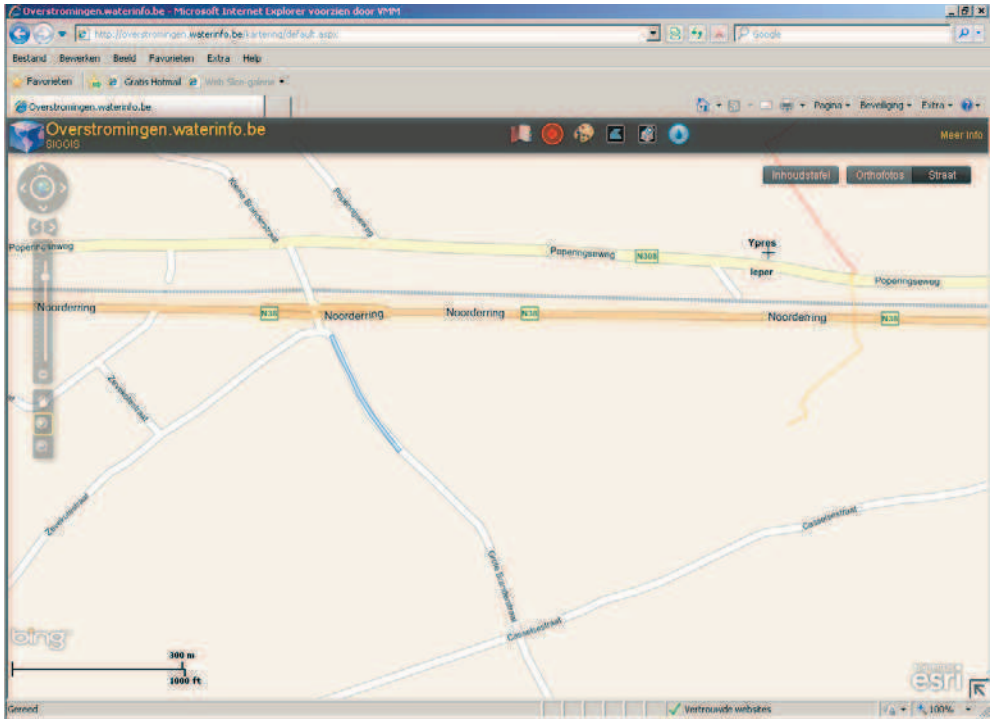

- De Dikkebusvijver (provincie) in Dikkebus trad uit zijn oevers, waardoor er beperkt wateroverlast was ter hoogte van de Vaubantoren.

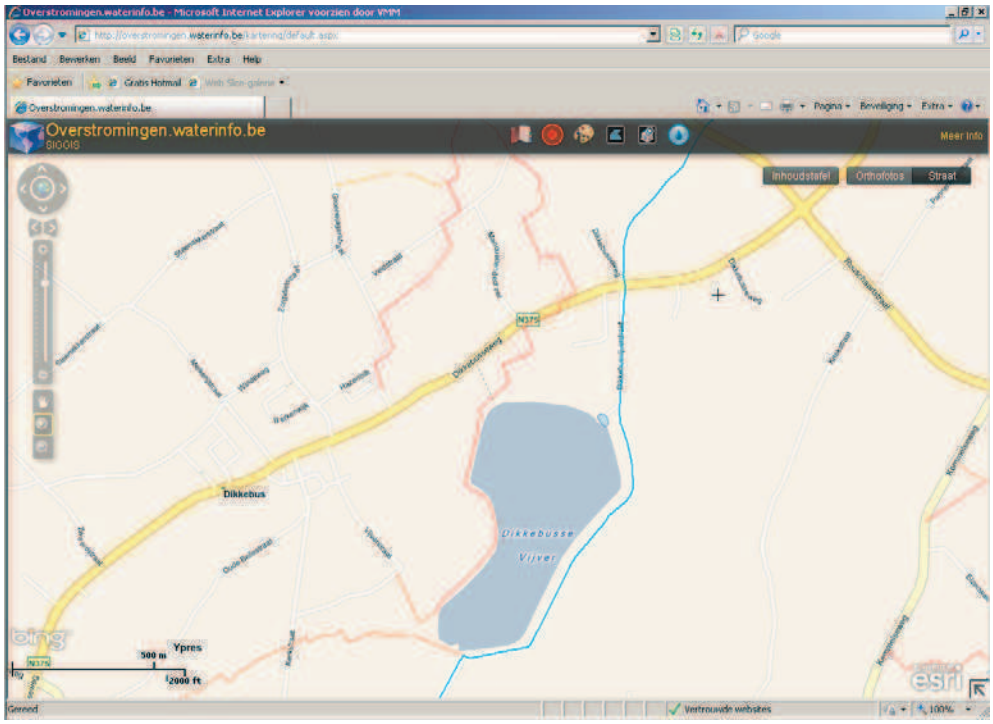

Volgens een artikel in het Nieuwsblad van 15/11/10 "*kreeg de brandweer in **leper** 45 oproepen binnen. Uit voorzorg werden zandzakjes gevuld en rondgevoerd naar de meest kritieke punten, zoals de Grote Brandersstraat en de Jan de Cerfwijk in Vlamertinge. Het bufferbekken aan de Jan de Cerfstraat (aan de samenvloeiing Vuile Beek en Grote Kemmelbeek) deed zijn werk. De beek kwam er erg hoog te staan, maar het kwam niet tot een overstroming.*"

Jabbeke

De gemeente Jabbeke werd bevraagd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.
Info: mail 30/11/2010
De gemeente Jabbeke werd in de voorbije jaren niet getroffen door extreme wateroverlast. Bij extreme regenval gebeurt het wel dat sommige percelen landbouwgrond voor bepaalde tijd onder water komen te staan waardoor in de gemeente Jabbeke vooral schade is aan landbouwgewassen. Dit komt verspreid voor over het ganse grondgebied van de gemeente Jabbeke. Er is dus niet echt sprake van een echt overstromingsgebied.
Met de regenval van 23 en 24 juli 2007 is de Jabbekebeek tijdelijk (waarschijnlijk nog geen uur) buiten haar oevers getreden ter hoogte van Zomerweg 14. Hierbij stond opnieuw landbouwgrond onder water. Het afwateren van de percelen duurt langer dan het terug naar de bedding te gaan van de beek. Er was bijgevolg veel schade aan de aanwezige chrysantenteelt. In bijlage kaart met aanduiding van het ondergelopen gebied.
Dit jaar is de Jabbekebeek n.a.v. de hevige regenval niet buiten de oevers getreden.

Koekelare

Lode Claeys, gemeentesecretaris, en Yves Dufour, technische dienst, berichten op 9/12/10 via mail aan het CIW-secretariaat dat er voor de gemeente Koekelare enkel een knelpunt was in de Zandestraat, een 100-tal meter voor de Wulfaertdijk.

Koksijde

Telefonisch contact op 5/01/11 met Stephan Wydooghe, technische dienst, wijst uit dat er voor de gemeente Koksijde geen problemen waren. Men verwijst naar de polder Noordwatering Veurne voor meer inlichtingen.

Kortemark

Volgens telefonisch contact op 5/01/11 met Bram Vanacker, technische dienst, waren er geen grote problemen. Zoals steeds liepen de broeken onder water, maar daar dienen ze voor. Contouren hiervan werden dan ook niet bijgehouden. Misschien zijn deze wel gekend bij de polder Bethoostersche Broeken. Hij verwijst ook naar Jacky Koopman van de brandweer. De brandweer bevestigt dat er geen grote problemen waren. Er werd geen infrastructuur bedreigd. Wel kwamen landerijen onder. Het wachtbekken werd niet aangesproken. Het waterpeil bedroeg 7m80 TAW. Het bekken wordt pas aangesproken bij 8m20 TAW. Correctie dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: het maximum waterpeil bedroeg ca. 7m60 TAW. De overloop naar het bufferbekken begint op 7m80 TAW.

Het Nieuwsblad schrijft op 13/11/10 het volgende. "*Terwijl heel wat Vlaamse gemeenten onderlopen als gevolg van het aanhoudende regenweer, blijft het in Kortemark bang afwachten. De toestand lijkt voorlopig onder controle, de brandweer houdt het bij het uitpompen van ondergelopen kelders. Om de dorpskernen te vrijwaren van overstromingen werd onlangs nog een bijkomend wachtbekken aangelegd, maar voorlopig is het waterpeil nog niet dermate gestegen om dat laatste te laten vollopen, er is voorlopig dus nog wat marge aldus de brandweer. Voorlopig werd enkel de Aarsdamstraat preventief afgesloten voor het verkeer en kreeg de brandweer enkele oproepen voor ondergelopen kelders.*
In Handzame bereikte het waterpeil voorlopig de onderkant van de brug over de Kronevoordestraat. Nog geen zondvloed dus, al blijft het met de aangekondigde en aanhoudende regen van komende nacht voor veel inwoners angstvallig afwachten."

Langemark-Poelkapelle

Bezoek aan de gemeente Langemark-Poelkapelle op 25/01/11.

Aanwezig : Dhr. Dominiek Vancolen, coördinator technische dienst, schepen Dhr. Dirk Deraeve en burgemeester Dhr. Alain Wyffels. Verontschuldigd: schepen Dhr. Luc Vandamme.

In november 2010 was de neerslaghoeveelheid beperkt en waren er voor de gemeente geen problemen. De brandweer kreeg geen oproepen binnen.

Men wil wel graag gekende knelpunten meegeven, zoals onder andere waargenomen eind augustus 2010. Het gaat vooral over problemen met de riolering of problemen gelinkt aan inbuizingen.

- De gemeente ervaart als belangrijk knelpunt dat de Martjevaart in jaren niet geruimd is. Dit bemoeilijkt de afvoer. Ook de afvoer van de Broenbeek verloopt daardoor moeizamer. Men is bezorgd over de altijd maar frequenter voorkomende hoge waterstanden in de Broenbeek. Het bekkensecretariaat merkt op dat het minstens even belangrijk is om te zorgen dat er een minimum aan slib in de waterlopen terecht komt, onder andere door erosiebestrijding. De oplossing is dus tweeërlei. Enerzijds water en bodem vasthouden stroomopwaarts en anderzijds zorgen voor een voldoende afvoer stroomafwaarts.
- Peperstraat – Brugseweg, Sint-Juliaan: lokaal probleem van wateroverlast. Grachten zijn ingebuisd. Oplossing is het terug openmaken van de grachten met voldoende buffercapaciteit en het regelmatig onderhouden van deze grachten. De gemeente kan deze grachten echter niet afdwingen en geeft dit door als aandachtspunt naar het hoger beleid.
- Gistelhofstraat 28, Madonna: water steekt terug uit de riolering. Zowel de Gistelhofstraat als de Galgenstraat kennen rioleringsproblemen. Het gemengde water wordt afgevoerd naar een collector langs de Broenbeek. De staat van de inbuizingen – van vroegere grachten – is echter twijfelachtig en onvoldoende gedimensioneerd. De beste oplossing op lange termijn is het aanleggen van een gescheiden stelsel, waarbij het regenwater via een open gracht met voldoende buffercapaciteit naar de Broenbeek wordt gevoerd. Deze gracht zou kunnen opgeschaald worden naar 3de categorie, zodat de gemeente er beheerder van wordt.
- Vijverstraat 11, Langemark: ondergelopen kelder. Na werken aan het vijverpark ligt de zone tussen de tuin en het wandelpad verzakt. Het water hoopt zich daar op en loopt binnen in de kelder. Er werd door de technische dienst een afvoerput en een drainage voorzien. Dit bleek onvoldoende om het toestromend water uit de verzakking af te voeren naar de vijver. Een extra waterontvanger, aangesloten op de drainagebuis, zou het probleem kunnen verhelpen.
- Oudstrijderslaan 20, Langemark: water steekt terug uit de riolering bij een lager gelegen woning in een woonwijk.
- Hooyaardstraat 11, Langemark: lokaal rioleringsprobleem.
- Poelkapellestraat/Zonnebekestraat – basisschool, Langemark: verstopte straatkolken en te kleine buizen.
- Klerkenstraat 63, Langemark: lokaal rioleringsprobleem. Men werkt aan een oplossing.
- Eikenlaan, Langemark: lokaal rioleringsprobleem. Men werkt aan een oplossing.
- Industrielaan – loods technische dienst, Langemark: lokaal rioleringsprobleem. Men werkt aan een oplossing.
- Donkerweg 12, Langemark: lokaal probleem van wateroverlast. Het water van de weg loopt in de lagergelegen tuin. De afvoer gebeurt langs verschillende buizen, waarvan de toestand niet bekend is. Infrax zal dit probleem bekijken. Er komt een gootje langs de weg en de boer zal zelf enkele buizen vernieuwen.
- Leeuwerikstraat – Brugseweg 164, Poelkapelle: water loopt versneld naar woningen langs de Brugseweg wegens lichte helling en bijkomende verhardingen van nieuwe wijk tussen Leeuwerikstraat en Brugseweg. Langs de Brugseweg voerde de gemeente al werken uit aan de riolering.

- Bareelstraat 2, Poelkapelle: ondergelopen landerijen. Grachten zijn ingebuisd, gronden werden opgehoogd. Oplossing is het terug openmaken van de grachten met voldoende buffercapaciteit en het regelmatig onderhouden van deze grachten. Ophogingen van lagergelegen gronden zorgt voor minder ruimte voor water, waardoor het elders – versneld – zijn weg zoekt. Afvoer naar de Broenbeek.
- Wulverstraat/Houthulstseweg 70, Poelkapelle: de afwatering van de loods van “Voeders Carette” veroorzaakte problemen. Er werd een bijkomende afvoerbuis voorzien. Het probleem zou moeten opgelost zijn.
- Houthulstseweg 61, Poelkapelle: lokaal probleem van wateroverlast, gekoppeld aan de Broenbeek.
- Kapelmeers 9 en 39, Poelkapelle: lokaal rioleringsprobleem. De gemeente merkt op dat de provincie hier plannen heeft voor een bufferbekken op de Landetbeek.
- Stadensteenweg 25, Poelkapelle: lokaal probleem van wateroverlast, gekoppeld aan de Broenbeek.
- Oude Langemarkstraat, Poelkapelle: lokaal probleem van wateroverlast, gekoppeld aan werken in Poelkapelle waardoor water versneld naar de Landetbeek werd afgevoerd.
- Cayennestraat, Langemark: lokaal probleem van wateroverlast.
- In het buitengebied komt stagnerend water voor ten gevolge van verzadiging van de bodem en blijft er water staan in lokale laagtes. Er treedt enkel water buiten de oevers langs de Broenbeek en verder stroomafwaarts langs de Sint-Jansbeek/Martjevaart. De contouren hiervan zijn bij de gemeente niet bekend. Ze achten het niet doenbaar om een overzicht te hebben over het ganse buitengebied. Zij suggereren luchtfoto’s door middel van een helikoptervlucht om tot gedetailleerde contouren te komen.
- De gemeente vraagt om het niveau van de IJzer preventief zo laag mogelijk te houden wanneer veel neerslag verwacht wordt.
- Ten slotte geeft de gemeente een suggestie mee aan de provincie. De kleiputten van steenbakkerij Wienerberger zouden als nabestemming bufferbekken kunnen krijgen, waarbij het water stroomopwaarts, langs de Hanebeek, wordt opgehouden.
- Men vraagt naar de raadpleegbaarheid en het gebruik van het overstromingskarteringsloket.

Lichtervelde

Bezoek aan de gemeente Lichtervelde op 11/01/11.

Aanwezig: Dhr. Joost Vanderhaeghe, hoofd technische dienst en schepen Dhr. Jos Goethals.

- Oude Heirweg 20: combinatie van snelle aanvoer van water van stroomopwaarts en smalle buizen stroomafwaarts. Het water kwam niet binnen in de woning dankzij lokale beschermingsmaatregelen.

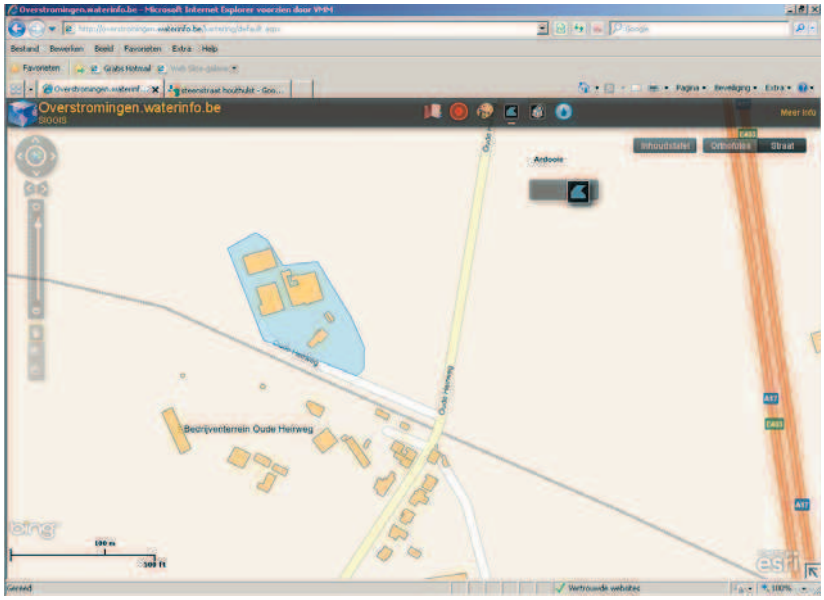

- Het natuurlijke bufferbekken van de Drielindebeek liep in augustus 2010 over. De buffer werkt, maar er komt nog te veel water op toe. Er zijn besprekingen met AWV om het water van de E403 vertraagd af te voeren naar de Drielindenbeek en de Kasteelbeek. De gemeente Lichtervelde werkt hiervoor samen met de provincie.
  Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: voor een optimale werking van het buffergebied langs de Drielindenbeek is het aangewezen om de insnoering door middel van de schuif zo lang mogelijk uit te stellen. Het ontwerp om in bijkomende buffering te voorzien in de langsgrachten van de autostrade wordt voorbereid door de provincie, in overleg met AWV, die de werken zal uitvoeren.

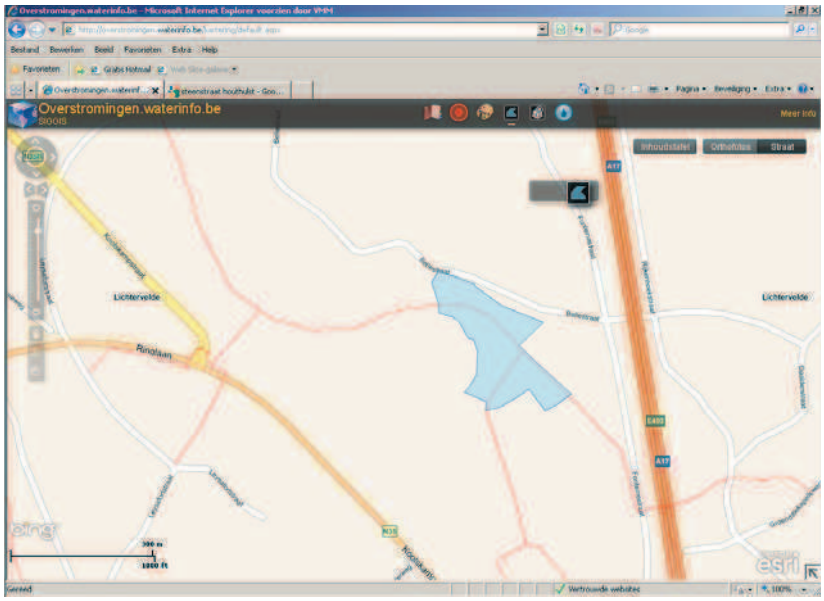

- In de Leysafortstraat doet er zich een lokaal probleem voor ter hoogte van serres en boerderij. Er is een link met de buffer Drielindenbeek.
- In de Stegelstraat loopt de Huwijnsbeek ingekokerd onder de bebouwing door. Op de waterloop zit veel verval. De natuurlijke buffer van de waterloop is gedeeltelijk volgebouwd. Een lokale buffering kan het probleem mogelijks oplossen.

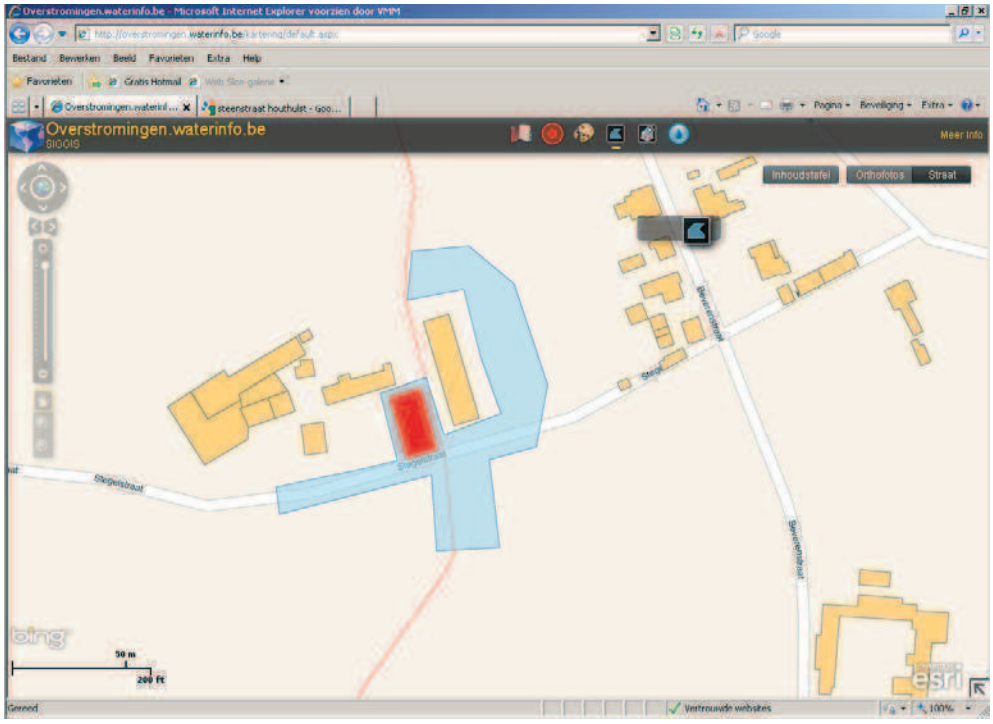

- Lokaal probleem ter hoogte van de Grietestraat. De waterloop werd niet tijdig geruimd en gereit.

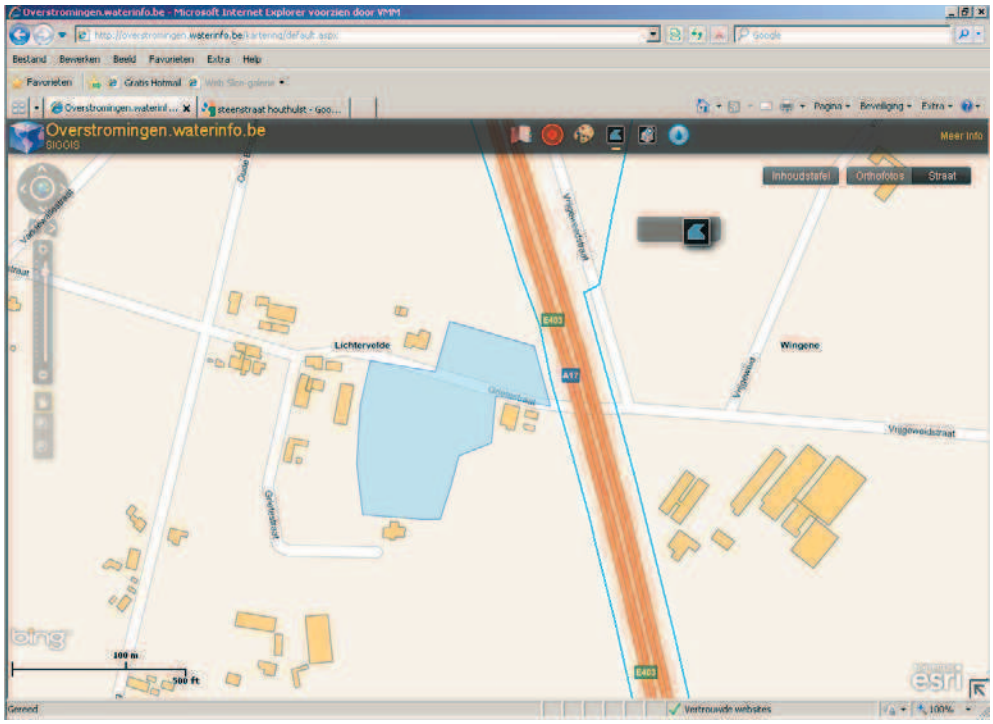

- Jaarlijks kent de “Maalderij” problemen.
- In de Damwegel zijn soms wateroverlastproblemen.

Lo-Reninge

Contact met de stad Lo-Reninge op 12/01/11 in aanwezigheid van de Zuidijzerpolder, de gemeente Vleteren en de gemeente Houthulst.

Aanwezigen: Hendrik Simoen, technische dienst.

De wateroverlast in november 2010 was beperkt.

- De Kemmelbeek treedt buiten zijn oevers ter hoogte van de Bernard Plasstraat (Reninge/Zuidschote). De straat komt onder water te staan.

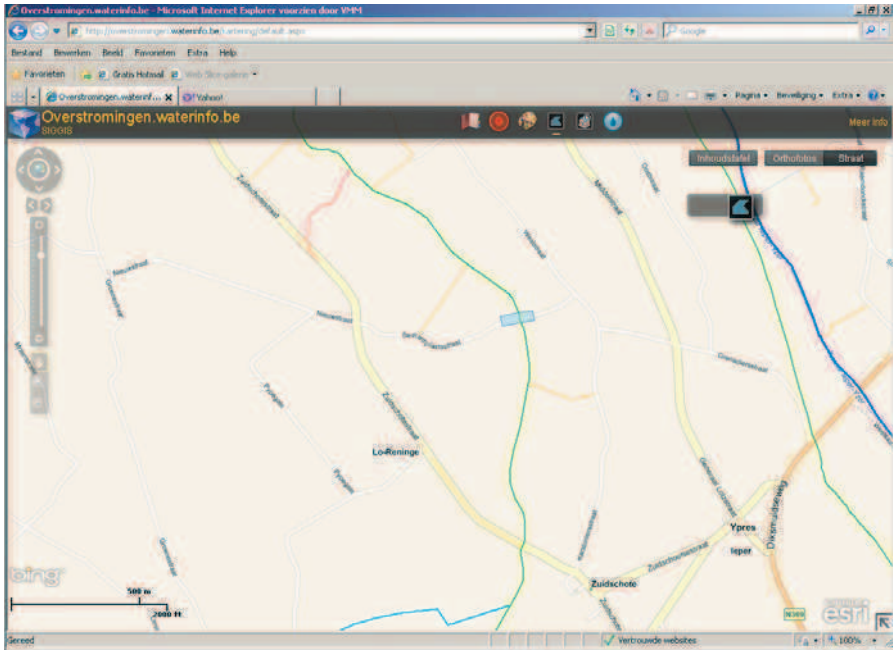

- In de Molenstraat zat een duiker op de Kapelbeek (WY.9.4) verstopt.
- Langs de Kapelbeek (WY.10.A.C) kwam het water op straat in de Woestenstraat en de Hoflandstraat. Dit wegens een snelle aanvoer en trage afvoer van het water.
- In de Sint-Corynstraat zat een duiker op de Meersbeek verstopt.

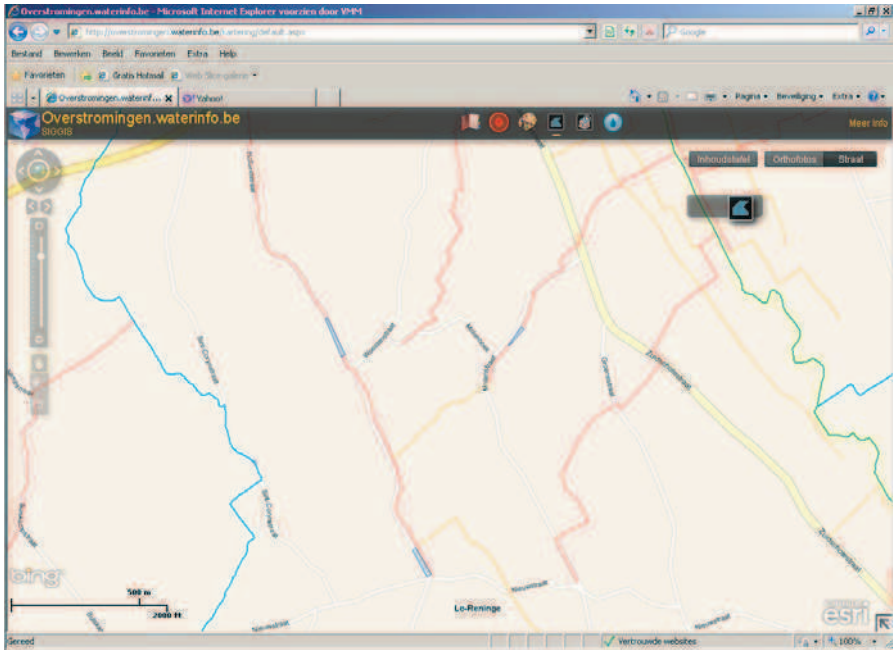

- De Waterhoek en de Rijsdreef liggen in de broeken (zie figuur 1). Ook hier kwam water op straat.

Het Nieuwsblad schrijft op 15/11/10 het volgende. "*In Reninge moest de brandweer een vijftal straten – de Molenstraat, Hoflandstraat, Sint-Corynstraat, Bernard Plasstraat en Woestenstraat – afsluiten voor het verkeer omwille van overlopende grachten.*"

Middelkerke

Uit telefonisch contact met de technische dienst van Middelkerke op 5/01/11 blijkt dat er geen wateroverlastproblemen geweest zijn voor de gemeente.

Nieuwpoort

Telefonisch contact op 4/01/2011 met Frederik Gunst, technische dienst. Bij hen geen specifieke problemen gekend. Telefonisch contact op 4/01/2011 met brandweercommandant Roger Van Brussel bevestigt dit.

Oostende

De stad Oostende werd bevraagd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.
Info: mail d.d. 10/01/11
"Er hebben zich gelukkig geen noemenswaardige overstromingen voorgedaan in Oostende. Alleen enkele kelders die onderliepen."

Oudenburg

De stad Oudenburg werd bevraagd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.
Geen reactie ontvangen.

Poperinge

Bezoek aan de stad Poperinge op 11/01/11.

Aanwezig: Kevin White, coördinator integrale veiligheid, Jurgen Yde, technische dienst en Wally Dequidt, coördinator groendienst.

Midden november 2011 waren de problemen beperkt. De knelpunten die in dit overleg worden aangehaald, zijn grotendeels ook chronische knelpunten.

- In het stroomgebied van de Fransebeek/Kemmelbeek :
    - De buffer van de provincie op de Franse beek in Reningelst is een goed initiatief en vervult zijn rol in de bescherming van het centrum van Reningelst.

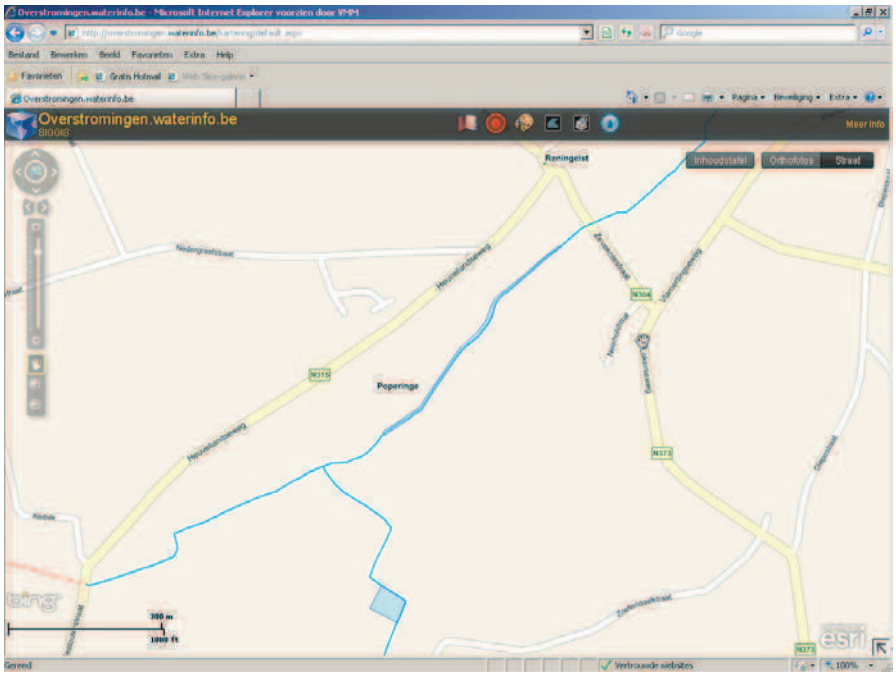

    - Lokaal afvoerprobleem langs de Vlamerintingseweg in Reningelst, bij het kruispunt met de Dikkebusweg. Door schotten in de Kemmelbeek wordt het water niet snel genoeg afgevoerd en komt het niet laag genoeg om een buis van de Vlamertingseweg te laten lozen. De stad Poperinge overlegt met de provincie over de schotten in de Kemmelbeek.
    - De Fransebeek/Kemmelbeek treedt op verschillende plaatsen buiten zijn oevers op landbouwgrond. Exacte contouren zijn moeilijk te geven. De Feutenaarsstraat in Reningelst komt onder water.

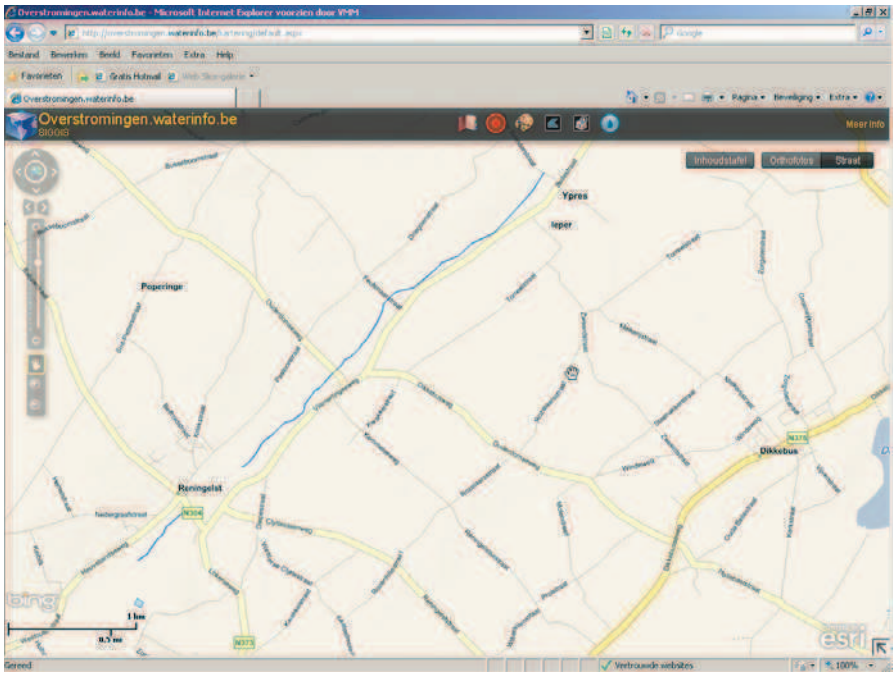

- In het stroomgebied van de Robaartbeek :
    - Ter hoogte van de hoek Sint-Jansstraat – Westhoekweg, Poperinge – Reningelst, loopt de waterloop soms buiten zijn oevers. Er zijn plannen voor een bufferbekken. Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de plannen voor de Robaertbeek zitten in voorontwerpfase. De uitvoering is gepland voor 2013-2014.
- In het stroomgebied van de Vleterbeek :
    - Ter hoogte van de monding van de Winterbeek in de Vleterbeek loopt de waterloop soms buiten zijn oevers. In de studie van VMM rond wateroverlast in het stroomgebied van de Poperingevaart, wordt aangegeven dat hier een buffer nodig is.
    - Ook op de Bommelaarsbeek en de Hipshoekbeek moet naar buffermogelijkheden gezocht worden.

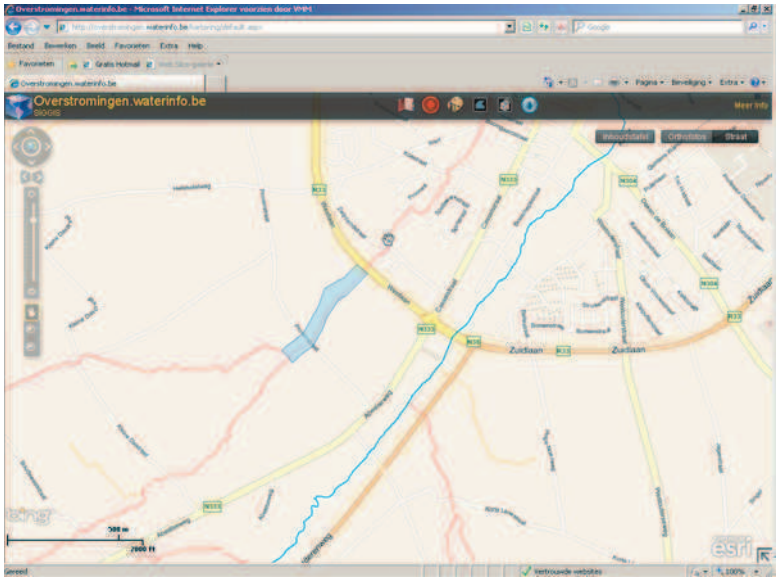

    - Ter hoogte van het kruispunt van de Kleine Kasseldreef en de Kleine Dasdreef in Poperinge werden langs de waterloop WY.11.10.1.1 in een oude meers gronden opgehoogd en grachten ingebuisd. De gracht is 3de categorie geworden om het onderhoud te verzekeren.
    - Aanvulling dienst waterlopen Provincie West-Vlaanderen: de plannen voor de uitbreiding het bufferbekken op de Vleterbeek in Poperinge zijn zo goed als afgewerkt. Hier zal een bijkomende capaciteit van 67.000 m³ worden aangelegd. De bouwvergunning wordt deze zomer aangevraagd. De uitvoering is gepland voor 2012-2013.
- In het stroomgebied van de Heidebeek :
    - De Dodestappenbeek/Steenvoordebeek in Watou kan buiten zijn oevers treden. De Groenedreef komt onder water en in de Vuile Seulestraat wordt een woning bedreigd.
    - Langs de Warandebeek is waterbeheersing nodig voor de bescherming van Watou. Zo wordt er onder andere in Sint-Jan-ter-Biezen een erosieproject uitgewerkt.

- De Heidebeek treedt op verschillende plaatsen buiten zijn oevers op landbouwgrond. Exacte contouren zijn moeilijk te geven.

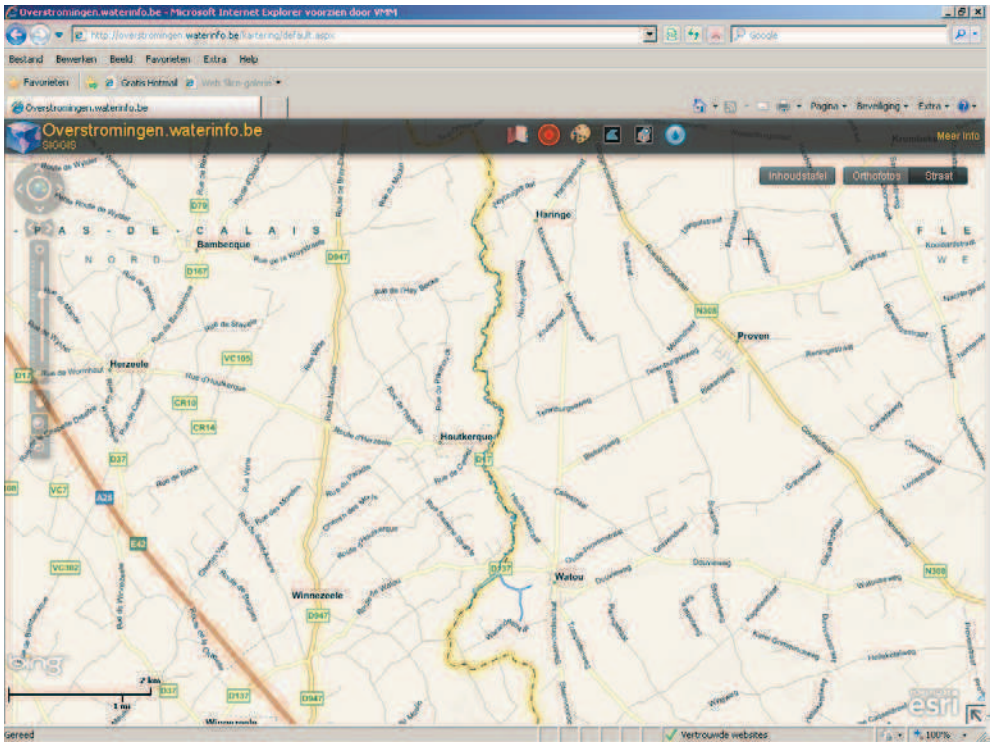

- In de Kruisdreef te Roesbrugge-Haringe doen zich soms problemen voor langs de Montefaultbeek, dit vooral te wijten aan problemen van het grachtenstelsel.

- In het stroomgebied van de Haringebeek :
  - Ter hoogte van de Blekerijhoek in Proven zal een groot deel van de Kerkhofbeek worden opengemaakt en zal een bufferbekken voorzien worden.
  - Waar de Speelhofbeek onder de gewestweg doorgaat, is een goed onderhoud belangrijk.
- In het stroomgebied van de Kerkebeek :
  - In de Haandekotstraat in Roesbrugge-Haringe zijn er soms wateroverlast problemen gezien het geringe verval op de beek.
- Zoals elke winter, stond het winterbed van de IJzer blank. Men verwijst naar de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets.
- Algemeen geeft met ook mee dat veel grachten, met openbaar onderzoek, ingeschreven als 3de categorie. Zo kan de stad het onderhoud op zich nemen.
- Men vraagt naar de raadpleegbaarheid en het gebruik van het overstromingskarteringsloket.

Het Nieuwsblad schrijft op 15/11/10 het volgende. "*Burgemeester Christof Dejaegher van Poperinge zegt dat de werkzaamheden die tot nu toe gebeurd zijn, in elk geval al geholpen hebben. 'Bijvoorbeeld aan de Warandebeek in Watou en aan de Vleterbeek en de Poperingevaart in Poperinge zijn er werkzaamheden gebeurd om het water tegen te houden.' De meeste oproepen die de brandweer kreeg, waren preventief. Eén auto kwam vast te zitten in Reningelst en enkele straten moesten afgesloten worden.*"

Staden

Bezoek aan de gemeente op 24/01/11.

Aanwezigen: Jeroen Vermeersch, milieudienst, en schepen Dirk Demeulenare.

In november 2010 waren er voor de gemeente geen problemen. De brandweer kreeg geen oproepen binnen. Het bufferbekken ter hoogte van de Cardijnlaan/Houthulststraat werd aangesproken. Het water uit de waterloop WY.1.2.16.1 stortte ongeveer 8 cm over. Dit bufferbekken betekent een grote verbetering voor de bescherming van de bebouwing tussen de Cardijnlaan en de Statiestraat en heeft ook een positieve invloed op de verkaveling Koninklijke Wijk. Er werd geen infrastructuur bedreigd, maar er is wel schade aan landbouwgewassen. Het is echter moeilijk om dit in kaart te brengen.

Naast de beperkte problemen midden november 2010, wegens de beperkte neerslag, wil men wel gekende knelpunten meegeven, zoals onder andere waargenomen eind augustus 2010.

- Men kent de exacte contouren tot op perceelsniveau niet en kiest er dus voor om enkel een woordelijke beschrijving te geven. Het is jammer dat de internettoepassing niet toelaat om aandachtspunten aan te duiden.
- Aan de bovenlopen van de Mandel stelt men enkele knelpunten vast.
    - Tussen de Meiboomstraat en de Diksmuidesteenweg, in het gehucht Sleigage, ligt het serrebedrijf Bostoen. Stroomopwaarts hiervan ligt het bedrijf “Mol Transport Solutions”. De waterafvoer gebeurt door niet aangepaste constructies. Dit heeft als gevolg dat het serrebedrijf te kampen heeft met wateroverlast. Ook stroomafwaarts loopt het hemelwater door inbuizingen tot aan de Duivelsbeek. Een open gracht zou een mogelijke oplossing zijn, gezien het bufferend vermogen toeneemt.
    - Ter hoogte van de kruising van de Bombebeek en de Meiboomstraat komt de straat blank te staan en komt één woning onder water. Ter hoogte van de kruising van de Bombebeek en de Sleihagestraat komt de straat ook onder water te staan en worden drie woningen bedreigd. Ter hoogte van de kruising van de Mandel met de Vergeldermolenstraat komt ook de straat onder water te staan en wordt één hoeve bedreigd. De oorzaak is enerzijds de snelle aanvoer van het oppervlaktewater van de bovenlopen van de Bombebeek en anderzijds de regeling van een stuw op de Mandel in Roeselare.
    - Ter hoogte van de kruising van de Mandel met de Cortonstraat lopen een hoeve en bijhorende serres het gevaar te overstromen. Het gaat hier om van nature laaggelegen weiden of meersen. Iets meer stroomafwaarts, komt soms de Veldstraat onder water te staan. Er zijn plannen om een bufferbekken aan te leggen langs de Mandel tussen de Veldstraat en de Spanjestraat. Momenteel is er ter hoogte van de Spanjaarstraat al een buffer voorzien in functie van de ambachtelijke zone “De Rootputten”.
    - Langs de Westrozebekestraat situeert zich een lokaal knelpunt van water op straat tussen de Meiboomstraat en de Bombeekweg.
- Aan de bovenlopen van de Kollievijverbeek, ter hoogte van de kruising van de waterloop WL.7.25.2 en de Vijverdamstraat, komt de straat soms onder water te staan.

- Aan de bovenlopen van de Broenbeek stelt men twee knelpunten vast. Enerzijds wordt ter hoogte van de kruising van de Polderbeek en de Zeveneeckebosstraat een laaggelegen woning bedreigd. Anderzijds komt het kruispunt van de Watervlietstraat en de Mannekensstraat soms onder water te staan. De gemeente merkt op dat ter hoogte van het Polderbos enkele inbuizingen zullen opengemaakt worden om het water meer te kunnen bufferen.
- Langs de Stadendrevebeek, tussen de Sint-Elooistraat en de Filettestraat, komen soms laaggelegen akkerlanden, vroeger weilanden, onder water te staan.
- Ter hoogte van de Kampstraat en de oude spoorwegbedding komt de waterloop WY.7.3.5.3 voor met een sterke rietgroei. Normaalgezien wordt deze elke zomer in augustus bijkomend gemaaid. De zomer van 2010 gebeurde dit niet tijdig en gezien de vele neerslag sinds eind augustus betekende dit gevaar voor wateroverlast voor één woning.
- Aan de bovenlopen van de Zanddambeek stelt met twee knelpunten vast. Ter hoogte van de kruising van de waterloop WY.6.10 en de Rekestraat, komt de straat onder water te staan. En ter hoogte van de kruising van de 's Graveneikbeek en de Vrijbosstraat, komt ook de straat onder water te staan.
- Aan de bovenlopen van de Zarrenbeek stelt men enkele knelpunten vast.
    - Langs de Luikebeek komt het kruispunt met de Grote Veldstraat onder water te staan. Verder stroomafwaarts, aan de kruising met de Sint-Jansstraat, kent "site Debeil", de vroegere olieslagerij, problemen. Tussen de Grote Veldstraat en de Sint-Jansstraat zoekt men naar een locatie voor een bufferbekken.
    - Het bufferbekken op de waterloop WY.1.2.16.1 ter hoogte van de Cardijnlaan/ Houthulststraat doet goed zijn werk. Dit bufferbekken betekent een grote verbetering voor de bescherming van de bebouwing tussen de Cardijnlaan en de Statiestraat en heeft ook een positieve invloed op de verkaveling Koninklijke Wijk. Stroomopwaarts van de Houthulststraat komen nog enkele tuinen onder water. Met het oog op een goede werking van het bufferbekken, kan dit moeilijk vermeden worden. Voor de verkaveling Koninklijke Wijk kan de situatie nog verbeteren door de aanleg van een gescheiden stelsel. Het water wordt nu namelijk nog in de riolering opgestuwd in perioden van hoge neerslag. Er werd door de gemeente een GIP-aanvraag ingediend.
    - Ter hoogte van de kruising van de Zarrenbeek en de Renaat Desmedtstraat komt het water op straat.
    - Ter hoogte van de kruising van de Zarrenbeek en de Handzamestraat komt het water op straat. Net stroomafwaarts hiervan is een zoekzone voor een bufferbekken langs de Zarrebeek.

Ten slotte nog enkele opmerkingen over de internettoepassing :

- Men wenst deze in de toekomst ook te kunnen raadplegen en gebruiken voor uitwisseling van informatie.
- Als suggestie geeft men mee ook het kadastraal plan als achtergrond te kunnen inladen.
- Men vraagt naar de locaties van de drempels om in de toekomst de waterhoogte ten opzichte van deze punten te kunnen bepalen wanneer er zich wateroverlast voordoet.

Torhout

De stad Torhout werd bevraagd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.
Geen reactie ontvangen.

Veurne

Volgens schriftelijk bericht van het stadsbestuur van Veurne aan de CIW werden in november 2010 in Veurne geen overstromingen gemeld.

Benny Vandromme, dienst grondgebiedszaken, geeft op 29/12/10 een aanvulling. De Calonnegracht stond zeer hoog, waardoor ondermeer de Pompstraat net niet onder water stond. In de Boonakkerstraat is er wat water op straat geweest, maar dat is wellicht (ook) te wijten aan een verstopte dwarsduiker ; bovendien is dit een chronisch problematische situatie. De aanleg van de KWZI door Aquafin zal wellicht een goeie gelegenheid vormen om hier iets aan te doen. Binnen het berioleerd gebied waren er geen problemen. Hij verwijst voor verdere informatie naar de polder Noordwatering Veurne.

Vleteren

Contact met de gemeente Vleteren op 12/01/11 in aanwezigheid van de Zuidijzerpolder, de stad Lo-Reninge en de gemeente Houthulst.

Aanwezigen: Geert Vanthournout, technische dienst, en schepen Ludo Debuysere.

De wateroverlast in november 2010 was beperkt. Voor Vleteren doen de problemen zich vooral voor langs de Poperingevaart.

- In de Kraaistraat komt er water op straat ter hoogte van de kruising met de Hollebeek. De duiker kan er het water onvoldoende doorvoeren.

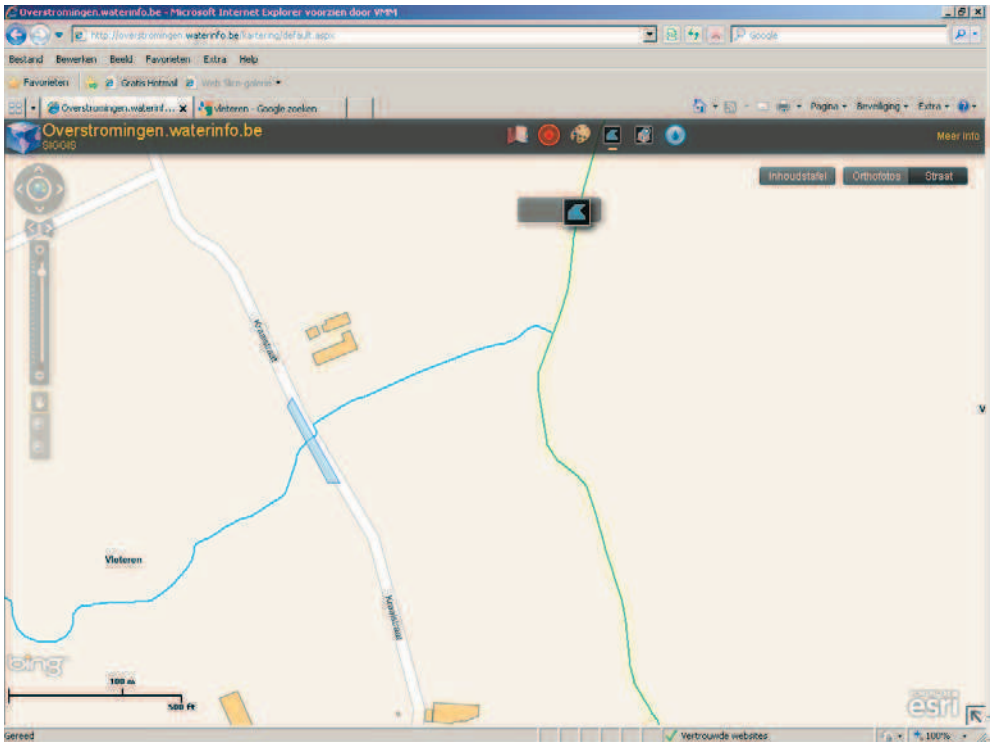

- Hoeve Vaneeckhoutte langs de Poperingevaart ter hoogte van de Burgweg (nr. 28) komt net niet onder water dankzij het gebruik van zandzakje en dergelijke. Dit is een terugkerend probleem.

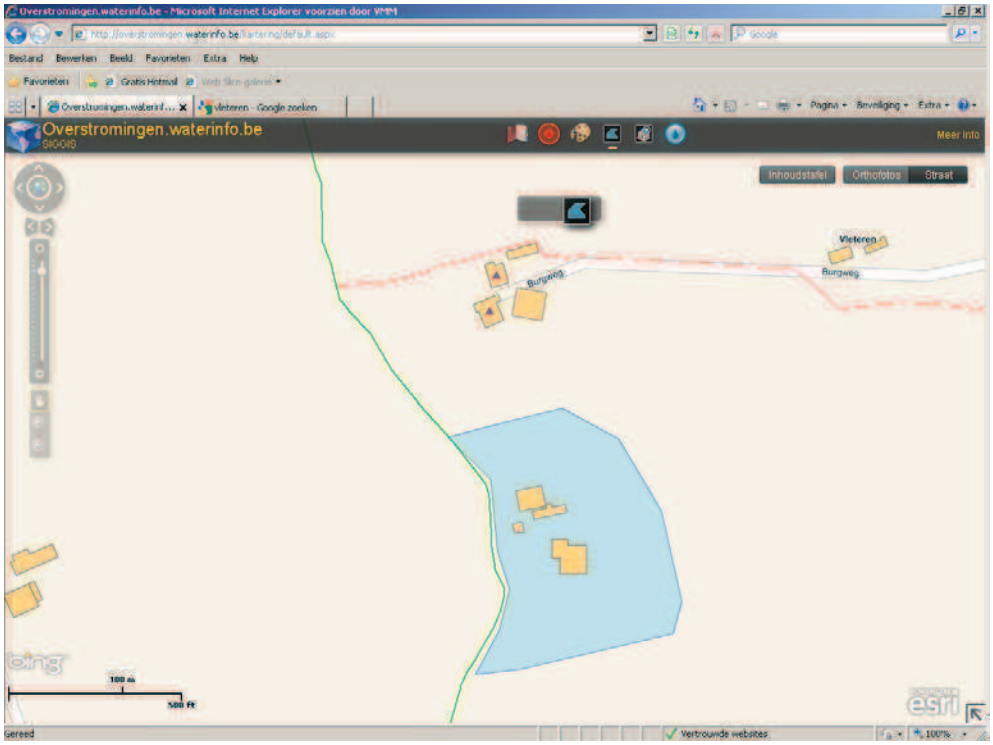

- De Poperingevaart treedt buiten zijn oevers ter hoogte van de Kruisboomstraat. De straat komt onder water te staan.

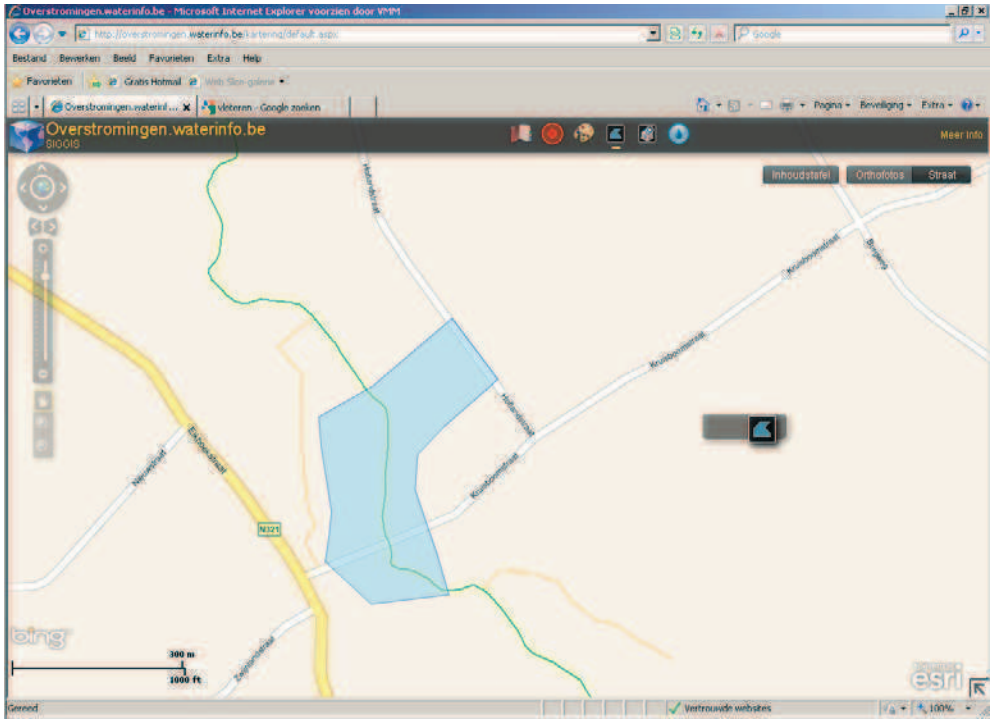

- Langs de Eikhoekstraat is het telkens ook bang afwachten voor hoeve Debergh (nr. 27). Hier trad de Poperingevaart ook al meermaals buiten zijn oevers.

- De Poperingevaart treedt buiten zijn oevers ter hoogte van de Hogebrugstraat en de Westvleterenstraat. De straat komt onder water te staan. In perioden van hogere neerslag wordt ook bebouwing in de Hogebrugstraat en de Gildendreef (nr. 2) bedreigd.

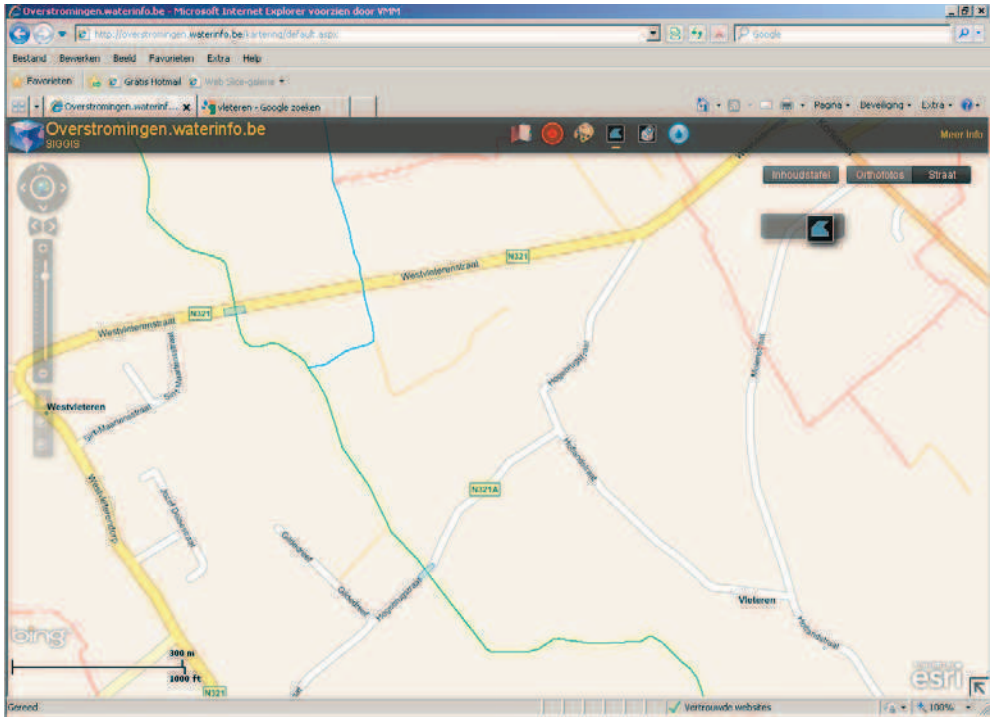

- Voor de overstroomde landbouwgronden langs de Poperingevaart verwijst men naar de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets. Men kent geen exacte contouren. Men wijst VMM erop dat de oevers van de Poperingevaart in Vleteren in slechte staat zijn.
- De IJzer neemt zijn winterbed in. Dit zijn de broeken. Volgende straten komen zodoende onder water: de Westvleterenstraat, Roggestraat, Broekdreef en Stavelestraat. Exacte contouren kan men hiervan niet geven. Men verwijst naar de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets (zie figuur 1).
- Langs de IJzer te Elzendamme worden de oevers kapot getrapt door vee. Het water van de IJzer kan er dus gemakkelijker de broeken binnenlopen. Men vraagt aan WenZ om hier een oplossing voor te zoeken.
- Tenslotte richt men een vraag aan de VLM. Hoe staat men in het kader van een ruilverkaveling tegenover beplantingen langs waterlopen. De gemeente ervaart moeilijkheden bij het ruimen van waterlopen als bomen of struiken zich te dicht bij de waterloop bevinden en de waterloop dus niet meer toegankelijk is.

Zedelgem

De gemeente Zedelgem werd bevraagd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.
Geen reactie ontvangen.

Zonnebeke

Filip Carrein, dienst openbare werken en rioleringen, geeft via mail op 17/12/10 mee dat de problemen die zich hebben voorgedaan in Zonnebeke van zeer beperkte aard zijn. Er liepen enkele kelders of ondergrondse garages onder, enkele grachten of beken liepen over, al dan niet te wijten aan verstopte duikers of kokers, en laaggelegen weiden en akkers vulden zich wat.

Enkel in de lagergelegen gebieden in Zandvoorde stonden de weiden en akkers blank rond de Bassevillebeek, omdat deze beek afwatert richting Wallonië en er verder stroomafwaarts problemen zijn met de afwatering onder de spoorweg. Hierdoor kan het water niet vlot genoeg afgevoerd worden en komt de Bassevillebeek ook bij ons buiten haar oevers.

De overlast blijft zoals gezegd beperkt tot akkers en weilanden. Er waren weinig of geen meldingen van ondergelopen woningen.

Telefonisch contact op 5/01/2011 met Filip Carrein bevestigt dat er geen noemenswaardige schade werd gemeld aan infrastructuur en woningen. Op bepaalde plaatsen waren wel akkers en weiden ondergelopen door grachten en beken die buiten hun oevers traden. Men kan niet precies zeggen welke de overstromingscontouren zijn op deze akkers en weilanden.

3 Besluit

- Overstromingen zijn dynamisch. Ze verschillen volgens de seizoenen, de jaren en in geografische spreiding. Het inventariseren van de wateroverlast van midden november 2010 is slechts een momentopname. In het IJzerbekken viel er niet zo veel neerslag, in vergelijking met de rest van Vlaanderen. Dit in tegenstelling met eind november 2009. Toen waren de problemen voor het IJzerbekken veel groter dan in de rest van Vlaanderen.
- De schade in het IJzerbekken bleef voornamelijk beperkt tot landbouwgronden. Waterlopen zoals de IJzer, de Heidebeek, de Poperingevaart, de Handzamevaart,… namen hun winterbed in. Er was geen groot gevaar voor infrastructuur.
- De gemeenten zijn vooral op de hoogte van knelpunten die een bedreiging vormen voor harde infrastructuur, zoals bebouwing en straten. Overstromingen in het buitengebied zijn gekend, maar men concentreert er zich minder op. Zodoende is het voor de gemeenten meestal niet mogelijk om juiste contouren te geven van overstromingen op landbouwgronden of in natuurgebieden.
- Het overstromingskarteringsloket wordt positief onthaald als een goede manier om informatie uit te wisselen. De gemeenten vragen om in de toekomst zelf ook toegang te krijgen tot het loket met het oog op het uitwisselen en raadplegen van gegevens. Ze halen hierbij al een aantal verbeterpunten aan zoals het uitbreiden van de achtergrondkaarten met de watertoetskaart, het digitaal hoogtemodel, een kadasterplan,… Ze zouden graag een naam zien verschijnen bij de waterlopen.
- Naast overstromingsgebieden geeft men ook aandachtsgebieden of aandachtpunten aan. Deze kunnen niet ingetekend worden, omdat de gemeenten geen exacte contouren kunnen geven.
- De gemeenten vragen de lijst met de locaties van de dorpels om in de toekomst bij wateroverlast het waterpeil ten opzichte van deze dorpels in de gaten te houden.

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Brugse polders

nota

11 – 16 november 2010 overstromingen in het Bekken van de Brugse Polders - inventarisatie contouren overstromingen

N.a.v. de overstromingen van half november 2010 kreeg de CIW de opdracht alle overstroomde zones te inventariseren. De CIW gaf opdracht aan de bekkensecretariaten de gemeentebesturen te contacteren en samen met hen o.a. de contouren in te tekenen van de overstromingen die zich hebben voorgedaan in een daartoe ontwikkelde webapplicatie. Dit rapport geeft een overzicht van de uitgevoerde inventarisatie en geeft een aantal bevindingen en aanbevelingen weer.

Tevens wordt verwezen naar het intern rapport d;d 5:01:2011 "11-16 november 2010: hoogwater, overstromingen, wateroverlast in het Bekken van de Brugse Polders - waarnemingen, vaststellingen, conclusies, aanbevelingen. Dit rapport kwam tot stand op basis van informatie aangereikt door de verschillende waterbeheerders en betrokken sectoren en werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg van 23/11 en het bekkenbestuur van 15/12/2010 en daarna nog aangevuld via een schriftelijke ronde.

Enkele waterbeheerders en gemeentebesturen maken van de vraag tot inventarisatie gebruik om bepaalde gekende problematieken aan te kaarten. Hun nota's verdienen de nodige aandacht en zijn als bijlage bij deze nota gevoegd.

Datum revisie: 25-1-2011

BIJLAGEN:

- Zwin-Polder – verslag wateroverlast november 2010
- Nieuwe Polder van Blankenberge – wateroverlast 13/14 nov 201 – evaluatie
- Brief gemeentebestuur De Haan d.d. 18/01/2010 – modellering Noordede en Blankenbergse Vaart
- Historiek wateroverlast in de gemeente De Haan en Evaluatie calmaiteit van 23/11/2009
- Beslissing van het CBS van gemeente Bredene d.d. 16/02/2009 inzake problematiek afwatering, afkoppeling campingzones, peilen Noordede en egagementen VMM / Aquafin
- Kaart Knesselare met aanduiding overstroomde zones en OOK niet overstroomde, maar te bewaken zones
- Intern rapport - 11-16 november 2010: hoogwater, overstromingen, wateroverlast in het Bekken van de Brugse Polders - waarnemingen, vaststellingen, conclusies, aanbevelingen.

Secretariaat Bekken van de Brugse Polders
p/a VMM, Zandstraat 255
8200 Sint-Andries Brugge
T 050 45 42 00
secretariaat_brugsepolders@vmm.be

INHOUD

1 Bevraging diverse waterbeheerders 3
1.1 Bevraging door de CIW 3
1.2 Mailing van het bekkensecretariaat 3
1.3 Bevraging door de dienst waterlopen provincie Oost-Vlaanderen 3
1.4 Intern rapport opgesteld door het bekkensecretariaat 3
2 nfo per gemeente 5
2.1 Aalter 5
2.2 Ardooie 6
2.3 Beernem 6
2.4 Blankenberge 6
2.5 Bredene 6
2.6 Brugge 7
2.7 Damme 7
2.8 De Haan 7
2.9 Eeklo 8
2.10 Jabbeke 9
2.11 Kaprijke 9
2.12 Knesselare 9
2.13 Knokke-heist 10
2.14 Lichtervelde 10
2.15 Maldegem 10
2.16 Nevele 10
2.17 Oostende 10
2.18 Oostkamp 11
2.19 Oudenburg 11
2.20 Pittem 11
2.21 Ruiselede 12
2.22 Sint-laureins 12
2.23 Tielt 12
2.24 Torhout 12
2.25 Wingene 12
2.26 Zedelgem 12
2.27 Zomergem 13
2.28 Zuienkerke 13
3 Info per polder 13
3.1 Damse Polders 13
3.2 Hazegraspolder 13
3.3 Polder Sint-Trudoledeken 13
3.4 Slependammepolders 13
3.5 Maldegemse polders 13
3.6 Zwinpolder 13
3.7 Nieuwe Polder van Blankenberge 13
4 Beschouwingen 13
4.1 Vraag tot schrappen van ROG contouren 14
4.2 De karteringstool via internet 14
4.3 Dorpelhoogtes 14

1 Bevraging diverse waterbeheerders

1.1 Bevraging door de CIW

De CIW kreeg opdracht van minister J. Schauvliege tot de opmaak van een inventaris van de overstromingen. Daartoe nam de CIW eind november het initiatief alle gemeentebesturen aan te schrijven met het verzoek om gegevens te verzamelen.

Voor het bekken van de Brugse Polders hebben d.d. 31/01/2011 6 gemeenten op het schrijven van de CIW gereageerd: Blankenberge, Jabbeke, Knesselare, Kaprijke, Sint-Laureins, Zomergem

1.2 Mailing van het bekkensecretariaat

Aansluitend op het schrijven van het CIW heeft het bekkensecretariaat begin januari '11 de gemeenten gemaild die nog niet reageerden of waarvan onvoldoende informatie werd verkregen.

Voor een aantal gevallen werd de melding gemaakt dat er geen wateroverlast zich heeft voorgedaan en dat de gemeentelijke diensten niet zijn opgetreden.

De reacties die verkregen werden op zowel de bevraging van de CIW als de mailing van het bekkensecretariaat zijn samengevat op onderstaande tabel. Uit deze tabel merkt men op dat d.d. 31/01/2011

1.3 Bevraging door de dienst waterlopen provincie Oost-Vlaanderen

Na het weekend van 13-14 november 2011 heeft de technische dienst Waterlopen van de provincie Oost-Vlaanderen een bevraging gelanceerd. We ontvingen via de technische dienst Waterlopen Oost-Vlaanderen de informatie die ze verkregen van de gemeenten Aalter en Knesselare.

1.4 Intern rapport opgesteld door het bekkensecretariaat

Sedert zijn oprichting in 1998 neemt het bekkensecretariaat van de Brugse Polders telkenmale zich een periode van hoogwater voordoet het initiatief dit te agenderen op de ambtelijke werkgroep. Ook voor de hoogwaterperiode van half november 2010 werden de leden van het ABO gevraagd verslag uit te brengen. Dit leidde tot een rapport dat tevens voorgelegd werd aan het bekkenbestuur en uiteindelijk onderwerp was van een schriftelijke ronde. De bespreking van de overstromingen en de eventuele wateroverlast is in dit rapport behandeld per afstromingsgebied. Informatie in dit intern rapport is complementair aan de informatie die in onderstaande nota kan worden gevonde.

Gemeente	reactie op brief CIW	reactie op mail BS	info reactie	bezoek
Aalter	nee	ja, telefonisch	aanduiding knelpunten	21/01/2011
Ardooie	nee	ja, telefonisch	cfr BS GKAN	
Beernem	nee	ja, 10/01/11	gn noemenswaardige waterschade	
Blankenberge	ja, mail 29/11	niet verstuurd	1 schadegeval landbouw	
Bredene	nee	ja, 19/01/11	gn problemen half november, wel problemen eind oktober	24/01/2011
Brugge	nee	ja, 11/01/11	geen interventies	
Damme	nee	ja, 10/01/11	geen overlast	
De Haan	nee	ja, 11/01/11	geen overlast, analyse rioolstreng, bedenkingen	
Eeklo	nee	nee		
Jabbeke	ja, mail 30/11	nee	verwijst naar overstromingen 2007	
Kaprijke	ja, mail 22/12	nee	bevraging via BS GKAN	
Knesselare	nee	ja, 19/01/11	diverse plaatsen blank komen te staan	18/01/2011
Knokke-heist	nee	nee		
Lichtervelde	nee	IJZ		
Maldegem	nee	ja	wachtbekken te snel vol, zandzakken op een aantal plaatsen	
Nevele	nee	GKAN		
Oostende	nee	ja, 10/01/11	geen overstromingen	
Oostkamp	nee	ja	tel Marc Daveloose /	25/01/2011
Oudenburg	nee	nee		
Pittem	nee	LEIE		
Ruiselede	nee	GKAN		
Sint-laureins	ja, mail 7/12	GKAN	enkel schade aan landbouw	
Tielt	nee	GKAN		
Torhout	nee	nee		
Wingene	nee	ja, mail met nota, 11/01/2011	geen overlast, ROG 2005 nog actueel, lijst met knelpunten	
Zedelgem	nee	ja		
Zomergem	ja, mail 8/12			
Zuienkerke	nee			

2 nfo per gemeente

2.1 Aalter

Info: mail d.d. 16/11/2010

1. Volgende interventie werd preventief door onze onderaannemer uitgevoerd:
- Steenweg op Deinze ter hoogte van Bosheide.
2. Wateroverlast in 1 woning: Stekelbeekstraat 6A – Baaangrachten en verbindingsgracht naar de Stekelbeekloop waren geruimd. Echter het water van de overzijde van de weg kwam in onze grachten terecht die het water niet kon slikken. Stekelbeekstraat 6A is wel de laagst gelegen woning in die buurt.
3. Volgens burgemeester geen interventies van de brandweer behalve uitdelen van zandzakjes als preventieve maatregel. Interventie lijst van de brandweer opgevraagd.
4. Kritische punten:
    - Poekebeek
    - Bellembeek
    - Kraenepoelloop
    - Hollebeek vanaf de Weststraat

Info: mail d.d. 19/11/2010

Op verschillende plaatsen werden zandzakjes gelegd op vraag van bewoners.

Op enkele plaatsen werden doorsteken van duikers vrijgemaakt wegens ophoping van bladeren.

Enkel in de Eksterstraat Bellem, en Zuttershoek moest de weg worden afgezet wegens wateroverlast: zie ook opmerking vorige mail re Stekelbeekstraat.

Steenweg Op Deinze werd ook een doorsteek vrijgemaakt, maar hier ook terug voordat het water schade kon aanbrengen: zie ook opmerkingen vorige mail re Steenweg op Deinze

In Poeke werden eveneens op een paar locaties zandzakjes geleverd omdat we wisten van enkele jaren geleden dat daar een kritiek punt was.

Echte schade gevallen zijn er dus niet geweest in onze Gemeente.

Bezoek gemeente d.d. 21/01/2010

Aanwezig: Inge Goemare – dienst wonen en werken / Steven De Vriendt – ICT / Patrick Hoste – waarnemend burgemeester

- Gemeente Aalter houdt een inventaris bij van de grachten in het AquaGis systeem. Koppeling met het rioleringsnetwerk is nog niet geïmplementeerd. In het systeem wordt ook het onderhoud van de grachten bijgehouden alsook een waarschuwingssysteem wanneer deze moeten worden onderhoude.
- Er worden 3 bijkomende ROG vlekken ingetekend:
    - Stekelbeekloop /
    - Veldstraat op de bovenloop van de Ketelbeek, ten Zuiden van de E40 /
    - Onder Buntelaere (Knesselare) komen landerijen blank: de ingetekende contouren zijn approximatief. Het is belangrijk dat dit gebied niet te snel ontwatert daar men anders stroomafwaarts problemen heeft in Aalter Brug
- De ROG contouren langsheen de Poekebeek mogen behouden blijven
- De grote overstromingscontour op de grens met Knesselare t.h.v. Woestijne zou opgelost zijn. In Woestijne komt een bedrijventerrein met buffercapaciteit. Zie RUP. N.v.d.r. De gemeente Knesselare duidt 3 bijkomende contouren aan ten noorden van Woestijne.
- In Zomergem, ten noorden van de Bellemstraat, zijn er tal van overstromingscontouren ingetekend. Mocht Zomergem in de toekomst werk maken van het oplossen van de overstromingsproblematiek dan riskeert men een stroomafwaartse afwenteling richting Aalter (o.a. Stekelbeekstraat en omgeving).

2.2 Ardooie

Zie bevraging door BS GKAN

2.3 Beernem

Info: mail d.d. 10/01/11

In onze gemeente was er geen noemenswaardige waterschade

2.4 Blankenberge

Info: mail d.d. 29/11/2010

Voor het grondgebied van Blankenberge werd ons 1 schadegeval gemeld door een landbouwer.

2.5 Bredene

Info: mail d.d. 19/01/2011

In het weekend van 13/14 november 2010 hadden wij in de gemeente Bredene geen noemenswaardige problemen.

Op zaterdag 23 oktober 2010 heeft een hevige onweerszone wel voor veel wateroverlast gezorgd in Bredene.

Bezoek gemeente d.d. 24/01/2011

Luc Deplancke – hoofd technische dienst / Phillippe Peeters – hoofd milieudienst / Sven Borrey – ICT / Ignace ??? – technische Dienst

In Bredene hebben ze stroomafwaarts een RWA pompstation aan de Zandstraat nogal problemen van wateroverlast die ze in het verleden volgens de gemeente niet hadden. Alles heeft te maken met verschillende factoren: een afkoppelingsproject van o.a. campings doch ook woonwijken in Bredene en De Haan maakt dat RWA water, met een hoger debiet dan vroeger, overgestort wordt in het Ancaertzwin/Duiveketezwin. Het peil in deze waterlopen is volgens de gemeente te hoog en gelinkt aan te hoge waterpeilen op de ontvangende waterloop de Noordede. Ook zou er een verbreding wenselijk zijn van deze polderwaterlopen doch dit lukt vooralsnog niet. Er is in het recent verleden heel wat controverse geweest rond de waterproblematiek waar verschillende partijen bij betrokken zijn en op elkaars verantwoordelijkheid wijzen: Bredene, Nieuwe Polder van Blankenberge, VMM AELt, Aquafin, VMM AOW (modellering Blankenbergse Vaart/Noordede). Heel wat briefwisseling is terug te vinden rond de problematiek. Volgens de gemeente zou een pompstation op de Noordede soelaas brengen aan de problematiek. VMM, AOW, nuanceert het standpunt van de gemeente. Dit gebaseert op een analyse via de modelleringstudie.

Half november zouden er weinig problemen geweest zijn. Wel eind oktober 2010. O.a. in landelijk gebied ten oosten van een verkaveling op de landweg. De gemeente is echter niet happig om dit in te tekenen als overstromingsgebied. Ze meent dat het over een probleem is gelinkt met de RWA pomp op de Zandstraat en het hoog waterpeil op de Noordede. Bovendien zou het gebied dat blank komt te staan gesitueerd zijn in een nog uit te bouwen verkaveling.

De DHM kaart van het gebied werd meegebracht op de vergadering. Er zijn geen ROG zones aangeduid voor het grondgebied Bredene, met uitzondering van het wachtbekken op de Noordede. Bij eerste navraag waren er geen overstromingen in het buitengebied. Bij nadere vraagstelling bleek dat er van uit de landbouw aangifte is gedaan van waterschade aan de gewassen. Meerdere percelen zouden blank hebben gestaan. Bij nazicht op de orhofoto en het DHM bleekt dat het om akkerbouwpercelen met o.a. aardappel ging, die doorgaans laag gelegen zijn en overeenstemmen met de paarse kleur op de DHM. Ook hiervoor heeft de gemeente Bredene geen contouren aangeduid.

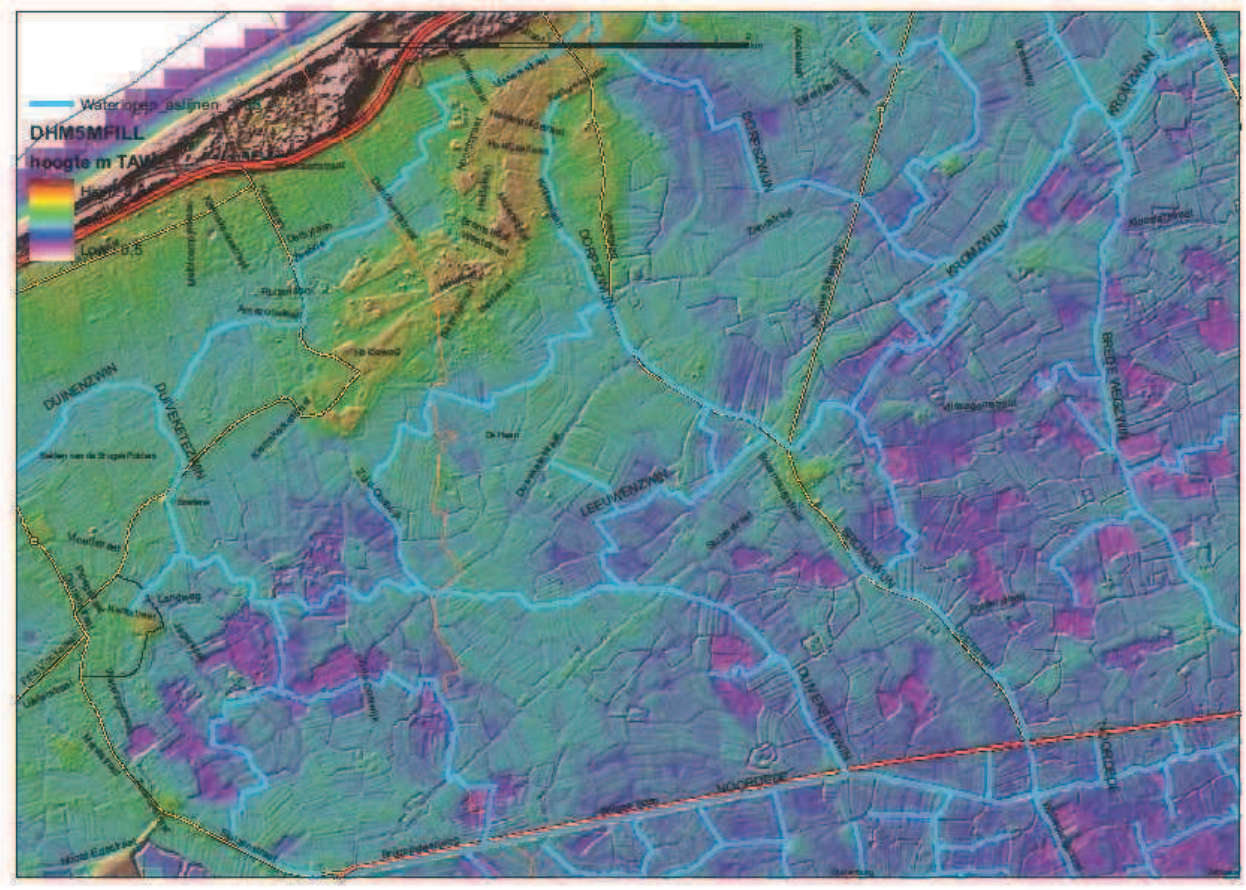

De gemeente Bredene was niet happig om overstromingscontouren aan te duiden. Het zou hem over problemen gaan die technisch kunnen opgelost worden. Ook in het buitengebied zou er door meerdere landbouwers aangifte gedaan zijn van waterschade. Bij nazicht bestaat er een sterke indicatie dat het over lagergelegen landbouwgronden gaan (die waarschijnlijk oorspronkelijk grasland was). Kan een overstromingskaart opgebouwd worden van uit de schade aangifte van de landbouw? Hoe gebeurt deze schade aangifte?

2.6 Brugge

Info: mail d.d. 11/01/11

Als wegendienst hebben wij geen interventies gedaan ivm wateroverlast. Ik stuur je mail door naar de brandweer, zodat zij ook een antwoord kunnen formuleren.

2.7 Damme

Info: mail d.d. 10/01/11

In het weekend van 13/14 november hebben wij geen wateroverlast vastgesteld op onze gemeente.

2.8 De Haan

Bijlage: Schrijven gemeente De Haan

Info: mail 11/01/11

Op za 13 en zo 14 november 2010 is er in de gemeente De Haan geen wateroverlast gesignaleerd :

- geen water op straat of in woningen
- geen ondergelopen kelders leeggepompt door brandweer
- geen zandzakjes rondgedragen door technische dienst

Waterstanden in waterlopen op maandag 15 november : 2,40 TAW = net onder het niveau van de laagste overstorten (geen lozing in Noordede en zee wegens doodtij).

Er was rioolwater overgestort in de beken maar deze liepen maar zeer traag leeg, zodat beken, riolen en pompgemaal Aquafin de hele zaterdag en zondag in verbinding bleven staan (geen terugslagkleppen aanwezig op onze overstorten) waardoor het peil in de rioolstrengen maar zeer traag zakte (tot dinsdagvoormiddag vooraleer alle last verdwenen was).

Veel plasvorming op de vlakke velden wegens oververzadiging van de bodem, geen overstroming van beken.

Positief : oude woonwijk Harendijke (Vaartstraat, Lemallaan, Geraniumlaan) werd nu al enkele keren droog gehouden omdat de terugslagklep en het pompgemaal in de Spaansfortlaan telkens hun werk goed deden; de kans op overstroming (water op straat én in diverse woningen en ondergrondse garages) is hiermede sterk verminderd. Mocht de pomp falen, dan zijn voorzieningen aanwezig opdat de brandweer met de pompwagen alsnog het water over de terugslagklep kan pompen; mits ze vroeg genoeg opgeroepen worden en direct kunnen gaan overpompen zouden er geen overstromingen mogen voorkomen. Deze 3 straten staan waarschijnlijk nog ingetekend als risicovol overstromingsgebied in bebouwde zone op de overstromingskaarten.

Kan die kaart aangepast worden op basis van enkele positieve ervaringen de voorbije twee jaar (hoge waterstanden in omliggende rioolstrengen, maar geen water meer op straat in deze laaggelegen straten)? Of wat zijn de voorwaarden om ervan af te geraken?

Alleen vanuit de wijk Lindenhof (laagst gelegen woonwijk stroomafwaarts de collector van De Haan-Centrum) klachten van toiletten die moeilijk door te spoelen waren; oorzaak : langdurig hoge waterstanden in de gemengde riolering (tot -30 cm onder straatniveau) wegens de beperkte pompcapaciteit van Aquafin (werkten wel OK na controle door Aquafin ter plaatse op maandag 15.11, maar een gevuld stelsel volledig leegpompen duurt toch wel 2 dagen).

Het centrale afvoer-zwin (Zoetelandzwin) werd vanaf de Ringlaan Zuid (ingebuisde diam 1000), langs overstort Nieuwe Steenweg (thv sporthall Haneveld) over een lengte van 1500 m herprofileerd en verbreed + bufferbekkentje van 1000 m² gemaakt op een verloren driehoekje langs de Zandstraat. Deze bijkomende buffering heeft toen zijn nut bewezen daar de afvoer belemmerd werd door het doodtij in de afwatering van de Polderwaterlopen.

Bij toekenning van de subsidies zal het noordelijke afvoerzwin (Bredewegzin) dit jaar ook verbreed worden om buffering en doorvoer op te trekken (zodat het peil rapper onder 2.40 TAW (overstortmuur Bredeweg) zou zakken en Aquafin rapper het peil in de riolering kan doen zakken in het Lindenhof.

Mochten deze verhogingen in buffer- en afvoercapaciteiten niet afdoende zijn, zullen er IN de bebouwde kom bufferingen moeten aangelegd worden (verloren driehoeken naast voetbalvelden bv.). Alle grote bouwprojecten dienen ook voldoende te infiltreren, bufferen en vertraagd af te voeren aan de bron door bijkomende voorwaarden in de bouwvergunning op te leggen.

Info: schrijven college BS d.d. 18 mei 2010

De gemeente De Haan maakt van de gelegenheid gebruik om nogmaals hun schrijven d.d. 18 mei 2010 te bezorgen. In dit schrijven wordt de overstromingsproblematiek behandelt samen met de overstortproblematiek en de wens van natuur om een peilverhoging in de winter door te voeren. Bij het schrijven zijn 2 bijlagen gevoegd met name de historiek van de wateroverlast in de gemeente

- De Haan van 2005 t.e.m. heden
- Evaluatie calamiteit van 23/11/2009

Het schrijven van de gemeente De Haan verdient de nodige aandacht inzake de relatie tussen waterbeheersing en de peilthematiek die geclaimd wordt van uit de natuursector. De aangehaalde problematiek sluit aan bij de andere kustgemeenten die gelijkaardige problemen ondervinden.

2.9 Eeklo

Geen reactie ontvangen

2.10 Jabbeke

Info: mail 30/11/2010

De gemeente Jabbeke werd in de voorbije jaren niet getroffen door extreme wateroverlast.

Bij extreme regenval gebeurt het wel dat sommige percelen landbouwgrond voor bepaalde tijd onder water komen te staan waardoor in de gemeente Jabbeke vooral schade is aan landbouwgewassen. Dit komt verspreid voor over het ganse grondgebied van de gemeente Jabbeke. Er is dus niet echt sprake van een echt overstromingsgebied.

Met de regenval van 23 en 24 juli 2007 is de Jabbekebeek tijdelijk (waarschijnlijk nog geen uur) buiten haar oevers getreden ter hoogte van Zomerweg 14. Hierbij stond opnieuw landbouwgrond onder water. Het afwateren van de percelen duurt langer dan het terug naar de bedding te gaan van de beek. Er was bijgevolg veel schade aan de aanwezige chrysantenteelt. In bijlage kaart met aanduiding van het ondergelopen gebied.

Dit jaar is de Jabbekebeek n.a.v. de hevige regenval niet buiten de oevers getreden.

2.11 Kaprijke

Bevraging uitgevoerd door BS GKAN

2.12 Knesselare

Info mails d.d. 16/11/2010 en 19/01/2011

Uit het brandweerverslag blijkt dat de brandweer op volgende plaatsen is tussengekomen:

- op 12/11/2010: Urselseweg 150, Drukkerij Verstraete: leveren van 25 zandzakken
- Molenstraat 19c: leveren 8 zandzakken
- Op 13/11/2010: Hoeksken 11b: leveren 20 zandzakken

De pijnpunten in onze gemeente zijn al langer bekend en manifesteerden zich ook nu weer.

- Eerste is de Driesbeek, die vrijdag al uit haar oevers is getreden in de Varenstraat tussen Hoeksken en Heistraat, en later ook in de Vrekkemstraat tussen zelfde straten.
- Tweede is de Hollebeek in de Buntelare, daar waar die buis diam 1000 onder de weg is geplaatst. De Buntelare stond ter plaatse onder water.
- Derde locatie is de Grote Kapellestraat, waar op het einde van de straat door het verdempen van de langsgrachten het water niet meer weg kan langs de normale weg, en halverwege de Woestijnebeek onder de straat door moet via een oude duiker diam 400 waardoor bij overvloedig regen het water stuwt en over de straat loopt. De beek zelf is vorig jaar geruimd waardoor de stroom verbeterd is. Op het einde tegen de N44 passeert ze een kmo bedrijf, waar de oever terug aan het verzakken is. Dit kan wel voor vertraging zorgen, evenals de duiker onder de N 44.
- Opvallend genoeg geen problemen op de Driesbeek ter hoogte van de Urselseweg-Westvoorde, en in Urseldorp, en de nieuwe gekalibreerde beek in Vrekkem. Blijkbaar kan deze beek wel overvloedige, maar gespreide neerslag aan.
- Ik kreeg geen melding van onder water gekomen woningen, hoewel er toch heel wat kelders onder zullen gestaan hebben. Ik vrees dat er ook een aantal aalputten vol gelopen zijn.

Bezoek gemeente d.d. 18/01/2010

Aanwezig: Lieven de Clercq – grondgebiedzaken / Harold Coens – provincie Oost-Vlaanderen

- Alle bestaande ROG contouren worden herbevestigd – met uitzondering van de ROG die centraal in Knesselare ligt. Deze zou, ten gevolge van rioleringswerken, zijn opgelost.
- 7 extra overstroomde zones worden ingetekend
- Ook 12 niet overstroomde, doch kritische zones worden ingetekend.

2.13 Knokke-heist

Geen reactie ontvangen

2.14 Lichtervelde

Bevraging uitgevoerd door BS IJZ

Bezoek gemeente d.d. 11/01/11.
Aanwezig: Dhr. Joost Vanderhaeghe, hoofd technische dienst en schepen Dhr. Jos Goethals.

Oude Heirweg 20: combinatie van snelle aanvoer van water van stroomopwaarts en smalle buizen stroomafwaarts. Het water kwam niet binnen in de woning dankzij lokale beschermingsmaatregelen.

Het natuurlijke bufferbekken van de Drielindebeek liep in augustus 2010 over. De buffer werkt,maar er komt nog te veel water op toe. Er zijn besprekingen met AWV om het water van de E403 vertraagd af te voeren naar de Drielindenbeek en de Kasteelbeek. De gemeente Lichtervelde werkt hiervoor samen met de provincie.

In de Leysafortstraat doet er zich een lokaal probleem voor ter hoogte van serres en boerderij. Er is een link met de buffer Drielindenbeek.

In de Stegelstraat loopt de Huwijnsbeek ingekokerd onder de bebouwing door. Op de waterloop zit veel verval. De natuurlijke buffer van de waterloop is gedeeltelijk volgebouwd. Een lokale buffering kan het probleem mogelijks oplossen.

Lokaal probleem ter hoogte van de Grietestraat. De waterloop werd niet tijdig geruimd en gereit.

Jaarlijks kent de “Maalderij” problemen.

In de Damwegel zijn soms wateroverlastproblemen

2.15 Maldegem

Info: mail d.d. 18/11/2010 en 24/11/2010

Knelpunten en acties Maldegem wateroverlast november 2010:

- Holleweg 17; hangaar bedreigd in de omgeving van de meersen (25 zandzakjes geleverd)
- Preventief straatgoten gereinigd door dienst Infrastructuur te Kleit.
- Preventief eerste wachtbekken overgepompt voorbij constructie wegens te vroege vulling. Er is nog steeds de vraag van ons bestuur om de instroomdrempel van het eerste wachtbekken in de Baaikensedestraat te verhogen met schotten. In het kader van de modellering en in samenspraak met VLM en provincie Oost-Vlaanderen zou deze vraag zeker nog verder moeten bekeken worden. **Welke dienst neemt de uitvoering van dit werk voor zijn rekening?**

Maldegem en voornamelijk Kleit zijn nipt de dans ontsprongen, voornamelijk omdat het hier niet zoveel geregend heeft in vergelijking met de rest van Vlaanderen.
17l/m² per dag en 34l/m² gecumuleerd wat het weekend betreft.
De Ede is ongeveer 25cm onder zijn hoogste historische stand gebleven, de afvoer ongeveer 6m³/s (historisch hoogste gemeten afvoer rond 8m³/s).

Via schepen Wille krijg ik een melding van De Flou, Kleitkalseide 23, dat er regelmatig takken en vuil vastzitten in de koker.

Als bijlage een oude foto van deze koker (dateert van voor de realisatie van het bakprofiel). Is dit opgenomen in de controleronde van bruggen en kokers bij regenval? Wellicht is er bij de hoge waterstanden van rond 14november 2010 veel losgekomen en mee gestroomd. Er zit daar ook een balk waartegen er wellicht regelmatig iets blijft haperen?

2.16 Nevele

Zie Gentse Kanalen

2.17 Oostende

Info: mail d.d. 10/01/11

Er hebben zich gelukkig geen noemenswaardige overstromingen voorgedaan in Oostende. Alleen enkele kelders die onderliepen”

2.18 Oostkamp

Bezoek gemeente d.d. 25/01/11.

Marc Davelooze – hoofd technische Dienst / Fee – Gis cel

Tijdens het bezoek werd een kaart met aanduiding van ROG, MOG, effectief overstrominsgevoelige gebieden besproken. De gemeente wenst een aantal punten te verfijnen en een aantal bijkomende contouren in te tekenen. Ze vind de internetapplicatie niet geschikt om dit te doen daar er geen gebruik kan worden gemaakt van contouren/hoogtelijnen. Een afspraak is gemaakt met de gemeente d.d. 3/02/2011 op de kantoren van de VMM om de overstromingscontouren op basis van bestaande ROG en watertoetskaarten te vervoledigen.

Info uit intern rapport overstromingen d.d. 5/01/2011

Langs de **Ringbeek in Oostkamp** worden sinds september 2010 waterstanden gemeten. De maximale waterstand in november 2010 van 16,57 m Taw is de hoogst geregistreerde waterstand sinds het begin van de metingen. Dit leidde tot niet kritieke overstromingen van weilanden in de buurt. Het recente **bufferbekken van de Provincie** met een capaciteit van ongeveer 25000 m³ is 13 november beginnen vullen. Dit resulteerde in een aftopping van de afvoeren en waterstanden op 13 en 14 november. Bebouwing werd niet bedreigd.

Langs de **Rivierbeek te Oostkamp** werd op 14 november het alarmpeil van 8,43 m Taw overschreden. Dit is de tweede hoogst geregistreerde waterstand sinds het begin van de waarnemingen. Enkel tijdens de storm van juli 2005, toen Ruddervoorde overstroomde, stond het water er nog 5 cm hoger. (Zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**)

Tijdens deze storm kwam het **bedrijf Hipano** in Ruddervoorde blank te staan. De **Hillestraat** werd afgesloten voor het verkeer. Ruddervoorde zelf werd gespaard: het water kwam tot ongeveer 20 cm onder de dijk die Ruddervoorde beschermt. Tussen de **Syslostraat** en de monding van de Herstbergebeek stond de volledige vallei onder water. Er werd geen bebouwing bedreigd. Stroomopwaarts zijn er bij de **Vrijgeweidestraat** ook een aantal woningen bedreigd geweest. De gemeente meldt dat het probleem hier nog nooit zo sterk geweest is en legt de link met de ruilverkaveling en de watering het Vrijgeweid, dat onlangs opgeheven werd. Waterbeheersing gebeurt met pomp die water uit de komgronden overpompt naar de bedijkte Rivierbeek. Het peil in de Rivierbeek was echter dermate hoog dat water terugstroomde naar de komgronden.

De waterstanden langs de **Hertsbergebeek te Oostkamp** zijn 11 cm onder het alarmpeil gebleven. De recent verhoogde dijk die het industrieterrein Kampveld beschermt had nog een marge van ongeveer 40 cm tussen de Kampveldstraat en **Papenvijverstraat**, stroomopwaarts de Papenvijverstraat was de marge kleiner. De **Kampveldstraat** zelf stroomde over langs de rechteroever van de Hertsbergebeek. Verder stroomopwaarts langs de Hertsbergebeek liep de Sterredreef onder. De woning langs de dreef werd niet bedreigd. Tussen de Sterredreef en de monding van de Hertsbergebeek in de Rivierbeek stond de vallei nagenoeg volledig blank.

Op verschillende plaatsen moest de brandweer de **rioleringsstrengen** leegpompen die ten gevolge de hoge waterstanden niet meer naar de Rivierbeek en Hertsbergebeek konden afwateren.

Langs de **benedenloop van de Rivierbeek** stonden vele weilanden blank. Er werd geen infrastructuur bedreigd. De waterkeringsberm langs de Rivierbeek stroomopwaarts de Stationsstraat heeft ervoor gezorgd dat geen woningen onder water kwamen. Het water stond op 14 november ongeveer 15 cm onder kruin van de berm.

2.19 Oudenburg

Geen reactie

2.20 Pittem

Bevraagd door LEIE

2.21 Ruiselede

Bevraagd door GKAN

2.22 Sint-laureins

Bevraagd door GKAN

Info: mail d.d. 7/12

In onze gemeente is er enkel schade aan landbouwgewassen : veel teelten, vooral aardappelen kunnen niet meer gerooid worden.

De schattingscommissie doet hiervoor deze week haar ronde om de schade vast te stellen.

2.23 Tielt

Bevraagd door GKAN

2.24 Torhout

Geen reactke

2.25 Wingene

Info: mail gemeente d.d 11/01/20111 en nota

Er werden geen noemenswaardig grote problemen vastgesteld.

We stellen voor om de overstromingskaarten van de periode 2005 te hanteren. Het blijkt dat deze uiteindelijk nog steeds geldig zijn.

De meest cruciale punten die nog een risico vormen zijn:

1. knooppunt Kasteelstraat-Lichterveldestraat: nog te onderzoeken door SB Jonckheere (al opdracht voor gegeven, maar nog geen resultaat)
2. Knooppunt Yzerbergstraat: Betreft de optimalisatie van een recent aangelegd bufferbekken. De afvoer van dit bufferbekken wordt met het beekonderhoud 2010 verder geoptimaliseerd door het hergraven van enkele baangrachten.
3. knooppunt aan Beernemstraat (Ringbeek) (duiker onder Beernemstraat en brug fietspad die eigenlijk door AWV te laag is gelegd, maar tot op heden nog steeds voldoet)
4. knooppunt Steenbeek tussen Tieltstraat en Ruiseledesteenweg: wordt nu aan gewerkt, en is om centrum Tieltstraat te vrijwaren (groen gekapt en beek onderhoud) er wordt ook een duiker iets verder doorgetrokken om een recht afstroomprofiel te verkrijgen en te vermijden dat teveel groen in de hoofdstroombedding kan groeien (en ook de daar gelegen Hoogspanningscabine te vrijwaren)
5. knooppunt Den Beer: Ringbeek (Ruiseledesteenweg) die daar de woningen zou kunnen bedreigen. Dit is echter een provinciaal hoofdstuk. Tot op heden zijn er daar geen stappen ondernomen. Een potentiele oplossing is het aanleggen van een aarden dijkje op het landbouwperceel aan de overzijde cfr. de bedrijvenzone Kampveld te Oostkamp, waar een hoogte van 0.5m heel wat buffercapaciteit heeft opgeleverd en heel wat problemen heeft vermeden. Het gaat immers over het overlopen over de rijweg vanaf de zijde weide Lanckriet (enkele 10-tallen cm, water liep net over de rug van de rijweg) (eventueel te combineren met aanleg fietspad in de toekomst?)
6. knooppunt Varendreef: Hierover is overleg bezig met de VLM om de beek, die nu aan de zijde woningen Varendreef is gelegen eventueel te verplaatsen naar de andere zijde van de Varendreef en eventueel ook een oude bedding van de Blauwhuisbeek, richting Polderdreef, terug in gebruik te nemen.

2.26 Zedelgem

Geen reactie

2.27 Zomergem

Zie bevraging GKAN

2.28 Zuienkerke

Telefonisch contact met schepen Jacques Demeyere. Reactie van Zuienkerke zit vervat in schrijven van Nieuwe Polder van Blankenberge

3 Info per polder

Bij de vraag aan de gemeenten om een inventaris op te bouwen werden ook de polderbesturen hierbij betrokken. Dit ter aanvulling van het intern rapport overstromingen d.d. 5/01/2011 waar alle polderbesturen reeds een insteek hadden gegeven.

3.1 Damse Polders

Info: mail d.d. 11/01/11

Er hebben zich geen noemenswaardige overstromingen voorgedaan binnen de Damse Polder.

3.2 Hazegraspolder

Geen reactie

3.3 Polder Sint-Trudoledeken

Zie intern rapport overstromingen d.d. 5/01/2011

3.4 Slependammepolders

Zie intern rapport overstromingen d.d. 5/01/2011

3.5 Maldegemse polders

Zie intern rapport overstromingen d.d. 5/01/2011

3.6 Zwinpolder

Bijlage:

De Zwinpolder heeft een nota opgesteld waarin de problematiek van de afwatering via het Leopoldkanaal en de gravitair getijgebonden lozing op onderbouwde wijze is aangebracht.

3.7 Nieuwe Polder van Blankenberge

Bijlage

De Nieuwe Polder van Blankenberge brengt, in analogie met de Zwinpolder, in een nota de problematiek van getijgebonden gravitaire lozing aan het licht. Ze dringt aan voor het aanwenden van noodpompen ter ondersteuning van de graivitaire lozing. Ook brengt de Nieuwe Polder van Blankenberge een problematiek van wateroverlast aan op de bovenlopen van polderwaterlopen langsheen de bebouwde kustzone. Problemen worden sedert meerdere jaren gemeld in De Haan, Wenduine, Bredene. De brieven van deze gemeentebesturen zijn tevens in bijlage gevoegd en verdienen de nodige aandacht.

4 Beschouwingen

De info die per gemeente gegeven wordt is sterk verschillend. De indruk bestaat dat sommige gemeenten niet happig zijn om informatie door te geven. Ik zie hier verschillende mogelijke redenen voor:

- Werkdruk
- Bezorgdheid dat kartografische informatie zou gebruikt worden voor doeleinden die de gemeente aan banden ligt (watertoets, planschade, ….)
- Weinig terreinkennis

Een mooi voorbeeld van verschil in kartering betreft het grensgebied tussen Aalter en Zomergem t.h.v. de Bellemstraat. Uit analyse van de DHM blijkt dat het over een gebied gaat met tal van depressies. Zomergem heeft tal van contouren aangeduid met zowel water in het buitengebied (akkers en weilanden) als water op straat. Iets zuidelijker in Aalter wordt er quasi niets aangeduid. Uit analyse van het reliëf mag men nochtans verwachten dat ook hier het één en ander blank heeft gestaan.

4.1 Vraag tot schrappen van ROG contouren

Van uit verschillende hoeken wordt gevraagd om voor een aantal specifieke gevallen de bestaande ROG contouren te schrappen/verwijderen uit de overstromingskaarten en afgeleiden (watertoets, risico, …).

Zie De Haan, provincie West-Vlaanderen, Aalter

Men merkt op dat een aantal problemen van overstromingen en water op straat door infrastructurele maatregelen heden ten dage zich niet meer hebben voorgedaan. Zo zouden een aantal collector en rioleringswerken hebben geleid tot het oplossen van problemen ten gevolge van hoog water. Ook heeft men op een aantal plaatsen het gabariet van duikers en overwelvingen vergroot zodat stroomopwaartse overstromingen t.g.v. inknijping zich niet meer zou voordoen.

4.2 De karteringstool via internet

De karteringstool laat geen input toe van punten en lijnen. Dit wordt als een tekortkoming ervaren. De rapportering van sommige gemeenten is voor een aantal gevallen immers moeilijk in contouren te vatten. Het verplicht intekenen van contouren leidt in dit geval tot onnauwkeurigheid en onvolledigheid.

4.3 Dorpelhoogtes

Info verkregen per mail d.d. 9/12/2010 – bestand dorpelszonder999.dbf

Dit bestand bevat de hoogtes in TAW van dorpels van voordeuren van verschillende woningen in het Vlaamse land die wateroverlast gekend hebben of erdoor bedreigd werden. Het bestand telt 1423 records. O.a. volgende informatie wordt weergegeven: SITENAME = straat en nummer van het huis / X, Y en MTAW: coördinaten en hoogte / CATCHMENT = bekken.

De verkregen database bevat enkel gegevens van dorpels van volgende 4 bekkens: Dender, Demer, Dijle en IJzer.

Bij de rondgang bij de gemeenten werd aandacht besteed aan dit element die toelaat om overstromingscontouren te reconstrueren. Er werd gevraagd om huizen aan te duiden die in aanmerking zouden kunnen komen voor registratie van de dorpelhoogte. Echter zonder resultaat.

ZWIN-POLDER
Openbaar bestuur
Arendstraat 34
8000 Brugge

Tel. : 050 / 33 32 71
0475 / 970 415
Fax : 050 / 34 61 20
E-mail : info@zwinpolder.be
Website : www.zwinpolder.be

Verslag wateroverlast november 2010

Binnen de Zwin-Polder is de wateroverlast in de periode 12-16 november 2010, in vergelijking met andere gebieden in Vlaanderen, eerder beperkt gebleven. Het feit dat de bodem, door de voorafgaande langdurige regenval[1], reeds verzadigd was, was slechts één oorzaak en niet eens de hoofdoorzaak van de snelle peilstijgingen in de waterlopen. De gezamenlijke neerslagbuien van gemiddeld 32 mm over 11-14 november waren immers niet uitzonderlijk[2]. Doch deze hoeveelheden water konden niet meer door de bodem opgenomen worden en vloeiden op natuurlijke wijze onmiddellijk naar de waterlopen af. De belangrijkste oorzaak van de snelle peilstijgingen was echter te zoeken in de ongunstige tijen op de Noordzee. Waar ebpeilen bij springtij zich normaal tussen de 0 en de 1 m TAW situeren, kregen we vanaf 13 november met kranktij te maken, waarvan het effect nog werd versterkt door de twee dagen daaraan voorafgaande zuidwester storm. Op onderstaande grafieken is te zien dat op 12 november het ebpeil amper naar 2 m ging (linkse grafiek) wat onmiddellijk zijn gevolgen had voor het Leopoldkanaal (rechtse grafiek), en dus ook voor de daarop afwaterende poldergebieden.

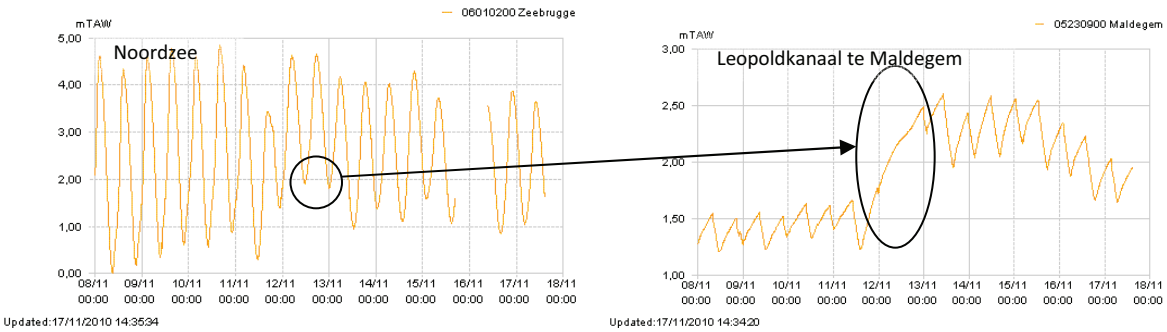

Specifiek voor de poldergebieden is dat ze getijafhankelijk zijn waar ze gravitair afwateren. Dit geldt voor het volledige oostelijke poldergebied, waar weliswaar 8 uitwateringspunten aanwezig zijn, maar de (nood)pompcapaciteit zeer beperkt is. Op de uitwateringspunten Noord- en Zuidwatergang beschikt de Polder over twee installaties voor noodpompen met een totale capaciteit van max. 2 m³/sec (in realiteit 1,6 m³/sec). Deze zijn in stelling gebracht op 12 november en hebben bijna continu gewerkt tot 16 november. Op de belangrijkste waterlopen echter in het oostelijke gebied, Isabellavaart en Zwinnevaart, zijn dergelijke installaties (nog) niet aanwezig, zodat het operationeel maken van een noodpomp op deze waterlopen een nogal omslachtige bedoening is. Bovendien is het rendement van de noodpompen in dergelijke precaire situatie eerder gering. Op de Zwinnevaart heeft in deze moeilijke omstandigheden een noodpomp gewerkt van 13 tot 16 november (zie foto). Het Bekkencomité heeft aan de Polder een gunstig advies verleend voor het inrichten van een bemalingsplaats voor drie mobiele pompen aan de monding van de Zwinnevaart (1° cat.), doch de VMM AOW verzet zich hier tegen. De beheerder van het Leopoldkanaal, Waterwegen en Zeekanaal, daarentegen steunt de vraag van de Polder.

Noodpomp Zwinnevaart

[1] Volgens het KMI heeft het aan de oostkust, op één dag na, elke dag geregend.
[2] Aan de kust tekende men slechts de helft van de neerslag op in vergelijking met de ergst getroffen gebieden in Vlaanderen

Spijts de inzet van drie noodpompen bedroeg het maximumpeil op het referentiepunt (Vuile Vaart) in het oostelijk gebied 2,49 m TAW (14 en 15.11). Welke de invloed is van de noodpompen op dit maximumpeil is op dit ogenblik niet exact te zeggen (zie onderstaande grafiek) en zal voorwerp zijn van verdere studie door het Polderbestuur.

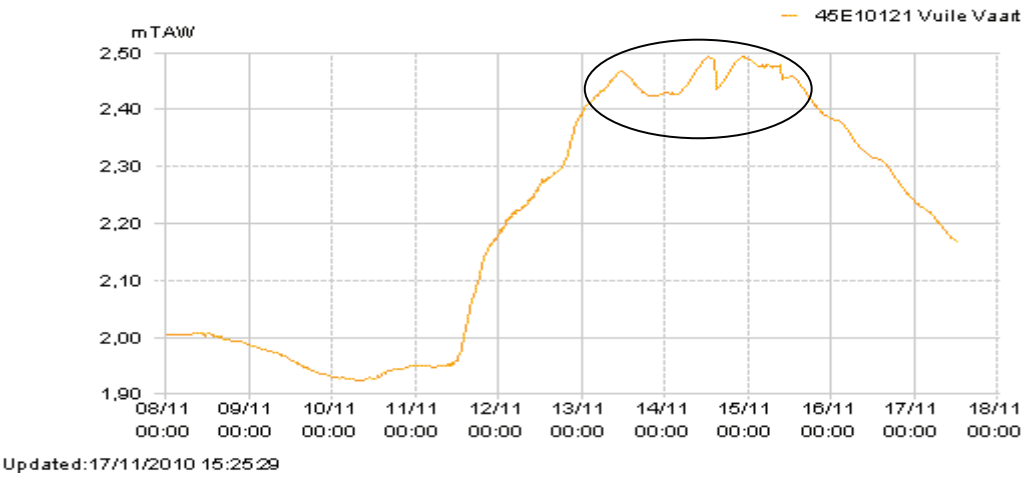

Het is opvallend dat de toestand in het bemalen gebied van Ronselaerebeek en Romboutswerveader (westelijk poldergebied) merkelijk verschilde van het oostelijke, niettegenstaande de identieke uitgangspositie inzake bodemverzadiging en neerslaghoeveelheid. Feit is wel dat dit gebied gekenmerkt is door poelgronden die een zeer grote buffercapaciteit hebben, waardoor de neerslaghoeveelheden over grotere oppervlakten kunnen gespreid worden en de peilstijgingen vanaf 2,20 m TAW minder fors zijn (zie onderstaande figuur).

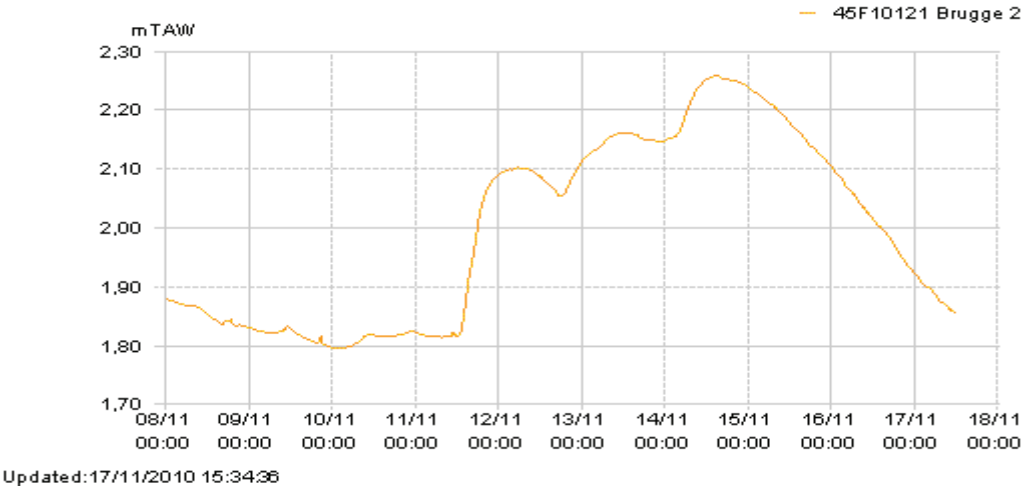

Het maximumpeil op het referentiepunt Ronselaerebeek bedroeg dan ook slechts 2,26 m TAW (14.11). Het pompgemaal van de Ronselaerebeek heeft in de periode 12-18 november in automatische stand met één pomp bijna continu gewerkt en aldus goed zijn diensten bewezen.

Brugge, 17 november 2010.
Dirk Vancraeynest
Ontvanger-griffier
Zwin-Polder

Dit rapport aangevuld met een afschrift van:

- De beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de Gemeente Bredene genomen in zitting van 16/02/2009;
- De brief d.d. 18 mei 2010 van het Gemeentebestuur van De Haan;

Werd overgemaakt aan volgende personen en instanties:

- Kabinet van Vlaams Minister Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur.
- De heer Frank Van Sevencoten, Administrateur-generaal, Voorzitter van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, A. Van de Maelestraat 96, 9320 Erembodegem.
- De heer Paul Thomas, Afdelingshoofd Afdeling Operationeel Waterbeheer, VMM, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20, bus 16, 1000 Brussel.
- De Heer Mathias Vanden Bulcke, Planningsverantwoordelijk Bekken Brugse Polders, Zandstraat 255, bus 4, 8200 Brugge Sint-Andries.
- De Heer Lieven Dehaene, Bekkencoördinator Bekken Brugse Polders, Zandstraat 255, bus 4, 8200 Brugge Sint-Andries.

Met de meeste achting,

Houtave 18 januari 2011

Namens het Polderbestuur,

De Ontvanger-Griffier,

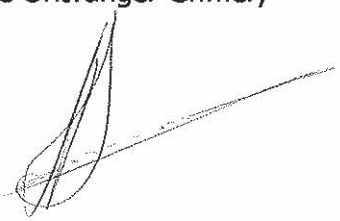

Daniël DEMEYERE.

de Dijkgraaf,

Geert DEMEYERE.

Nieuwe Polder van Blankenberge

Openbaar Bestuur, opgericht bij KB van 28 maart 1972, bevoegd voor de kwantitatieve waterhuishouding op het grondgebied van Blankenberge, Bredene, Brugge, De Haan, Jabbeke, Oudenburg en Zuienkerke.

Kapellestraat 36, 8377 Houtave (Zuienkerke)
Tel. 050 / 31 98 50 - Fax. 050 / 31 94 49
E-mail: daniel.demeyere@polderblankenberge.be

Wateroverlast 13-14 november 2010 – Evaluatie.

Binnen de omschrijving van de Nieuwe Polder van Blankenberge is er in de periode van 10 tot 14 november 2010 minder neerslag gevallen dan in andere delen van Vlaanderen (totaal 43 mm in 4 dagen). In de periode ervoor is er in de polder echter abnormaal veel neerslag gevallen waardoor de grond oververzadigd was:

- 143 mm in de maand augustus
- 91 mm in de maand september
- 171 mm in de maand oktober

De waterhuishouding van de Nieuwe Polder van Blankenberge wordt grotendeels bepaald door de Blankenbergse vaart en de Noordede. Deze waterlopen lozen bij eb rechtstreeks op zee. Beide waterlopen zijn gerangschikt bij de onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie waarvan de beheersbevoegdheid ressorteert onder de Afdeling Operationeel waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij. De Nieuwe Polder van Blankenberge staat evenwel in voor het peilbeheer en de bediening van de uitwateringssluizen. In normale omstandigheden schommelt het gemiddeld waterpeil in de polder binnen de bandbreedte van 1,30 m tot 1,70 m TAW. Het zeepeil varieert gemiddeld van 0,00 m TAW bij eb tot 4,50 TAW bij vloed. Bij ongunstige laagwaterpeilen op zee (dood- of kranktij) in combinatie met noordwester winden kan het eb-niveau dermate hoog opgestuwd worden dat het waterpeil op zee niet daalt onder het peil van de waterlopen. In dergelijke omstandigheden kunnen de Blankenbergse vaart en de Noordede niet of slechts heel beperkt lozen. Bij de lokale waterbeheerders is het algemeen bekend dat een combinatie van verzadigde grondtoestand met een neerslag van meer dan 33 mm (zelfs indien gespreid over 3 dagen) aanleiding geeft tot extreem hoge waterstanden die meerdere dagen aanhouden. Onderstaande figuur toont het verloop van het waterpeil in de periode 10 tot 17 november 2010.

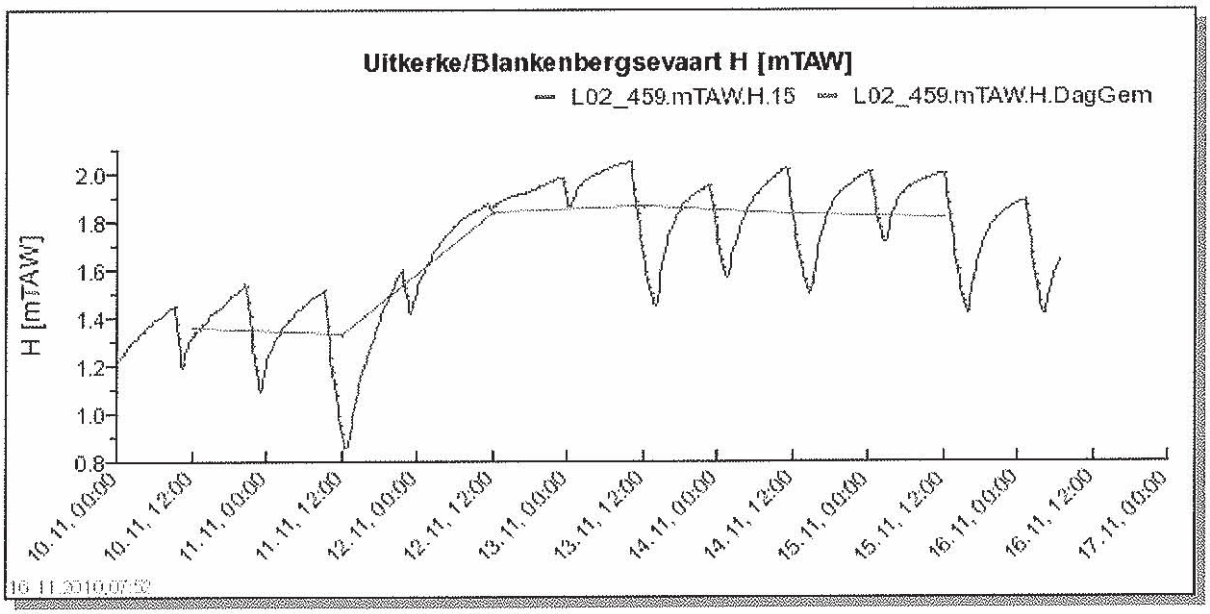

Op de grafiek is duidelijk af te lezen dat het waterpeil vanaf 11 november tot 13 november 2010 boven het waakpeil (2,00 m TAW) gestegen is en dat in die periode de lozingsmogelijkheden op zee zo goed als nihil waren door de ongunstige laagwatertoestand op zee. Het duurde meerdere dagen vooraleer het waterpeil terug onder 1,70 m TAW gedaald was.

Deze langdurige hoge waterstanden in de polder hebben nefaste gevolgen:

- Langdurige hoge grondwaterstanden die het waterbufferend vermogen van de polder te niet doen met opeenvolgende calamiteiten tot gevolg.
- De landbouwgronden bevinden zich langdurig in een toestand van poelvorming en overstroming waardoor de gewassen rotten en afsterven en de landerijen onbewerkbaar zijn.
- Buffervoorzieningen die aangelegd werden bij woonwijken en nabij riooloverstorten om het RWA van de woonwijken te bergen, kunnen niet tijdig geledigd worden waardoor de goede werking van de riolen ontwricht wordt met wateroverlast in de woonwijken tot gevolg.

De problemen met de gravitaire lozing in zee, zijn op te lossen door op de lozingsplaatsen de getij-afhankelijke afwatering te ondersteunen met een pompstation zodat er in noodgevallen 24 uur op 24 uur water kan afgevoerd worden naar zee. Decennia lang dringen de Polder en de Gemeentebesturen aan op deze oplossing. In 1982 heeft de Nieuwe Polder van Blankenberge reeds een waterbeheerstudie van de Noordede uitgevoerd waarbij de noodzaak van een pompstation werd aangetoond. Een studie die toen door de Vlaamse Overheid overgenomen werd gezien de Noordede een onbevaarbare waterloop van 1ste categorie is. De problematiek werd opgenomen in het waterhuishoudingplan van de Polder, in het bekkenbeheerplan van het bekken van de Brugse Polders en in het deelbekkenbeheerplan van de Oudlandpolder Blankenberge. Aanvullende studies zoals de modellering van de Noordede werden uitgevoerd maar het blijft wachten op de effectieve realisatie van de pompstations. Naar aanleiding van de recente wateroverlast in Vlaanderen dringt het Polderbestuur daarom nogmaals aan opdat de Vlaamse Overheid nabij de uitwateringspunten van de Noordede en de Blankenbergse vaart een pompstation zou bouwen.

Wij hopen dat er eindelijk een positief gevolg geven wordt op ons verzoek.

Met de meeste achting,

Namens het Polderbestuur,

De Ontvanger-Griffier,

Daniël DEMEYERE.

de Dijkgraaf,

Geert DEMEYERE.

Gemeentebestuur

DE HAAN

AFDELING WATER
BRUGGE

19 JAN. 2011
INGEKOMEN

Aan de Nieuwe Polder van Blankenberge
Kapellestraat 36

8377 ZUIENKERKE (Houtave)

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	vragen naar/toestel	datum
		2010/851/OW/EC/AV	Dienst Openbare Werken Ing. Eric Clarys 059/24.21.14 0476/49.39.85	18 MEI 2010

Onderwerp	bijlage(n)
Modellering Noordede en Blankenbergse Vaart	2

Geachte,

Onze gemeente werd de voorbije jaren meermaals het slachtoffer van plaatselijke hevige regenbuien met wateroverlast tot gevolg. Zie hiervoor naar het document als bijlage 1 met als titel "Historiek wateroverlast in de gemeente De Haan".

Door intens overleg met onze waterpartners en de hieruit voortvloeiende actiepunten, zijn wij er in geslaagd om de wateroverlast enigszins onder controle te houden, maar helaas moeten wij telkens opnieuw vaststellen dat het resultaat van onze lokale inspanningen (aanpassingen van het rioleringssysteem, aanleg buffer, enz ...) soms in het niets verdwijnen omdat de beperkte afwateringscapaciteit van de ons omringende waterlopen een overheersende rol speelt in het kunnen vrijwaren van het stedelijk gebied van wateroverlast.

U zal dan ook onze aandacht begrijpen voor elke ingreep (ook onrechtstreeks) die invloed kan hebben op de waterhuishouding van onze gemeente. Het ligt immers immens gevoelig. De studie "Oppervlaktewater kwantiteitsmodelering in het Stroomgebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart" beschrijft diverse scenario's voor het wijzigen van deze waterhuishouding.

In het bijzonder heeft een toekomstige verhoging van het winterpeil naar 1,90 TAW (+ 40 cm) in de waterlopen onze bezorgdheid aangewakkerd. Wat historisch als belangrijkste doelstelling door de polderbesturen werd vooropgesteld, wordt hier in één beweging op de helling gezet. Decennia lang werden niet onbelangrijke infrastructuuringrepen door de polderbesturen uitgevoerd met als hoofddoel de afwatering te verzekeren, rekening houdende met de diverse belangen (bebouwing, landbouw en natuur).

De huidige (beperkte) afwateringscapaciteit van de omringende waterlopen blijkt op heden - op basis van de vastgestelde wateroverlastpunten tijdens de voorbije jaren - onvoldoende te zijn. Uit het resultaat van de studie blijkt de intentie om een continu hoger waterpeil in te stellen. Een hoger ingesteld peil zal de onmiddellijk beschikbare buffercapaciteit van de waterlopen aanzienlijk verminderen waardoor de goede afwatering van de opwaartse gebieden in het gedrang zal komen bij hevige piek-regenbuien. Wij vragen uw bijzondere aandacht voor de nota als bijlage 2 met als titel "Evaluatie calamiteit van 23 november 2009 in De Haan-Centrum", waarbij duidelijk de relatie naar voor komt tussen enerzijds het waterpeil in de waterlopen t.h.v. de bebouwde gebieden en anderzijds het waterpeil in de Noordede.

./.

Uit de voorliggende studie konden wij niet afleiden dat de verloren buffercapaciteit, ingevolge het verhoogd ingesteld waterpeil, zal worden gecompenseerd. Zeker voor een poldergebied waar het verhang zeer vlak is en de afvoercapaciteit beperkt is , kan elke kubieke meter buffer van tel zijn bij een hevige regenbui.

De studie heeft zich in hoofdzaak beperkt tot een calibratie en meetcampagne t.h.v. de hoofdafvoer en houdt ons inziens geen tot onvoldoende rekening met de piekafvoeren vanuit de zijwaterlopen en de overstorten. Overstortdebieten resulteren immers in een plotselinge belasting van de ontvangende waterlopen. Wanneer het waterpeil van de ontvangende waterloop lager is ingesteld dan het drempelpeil van de overstorten, dan is er een buffer aanwezig die de overstortvolumes kan stockeren. Wanneer men het waterpeil in de ontvangende waterlopen nu hoger wil instellen, dan verminderen of vervallen deze nuttige buffers. Door een meer beperkte afvoercapaciteit zullen de overstorten minder goed kunnen functioneren, met sneller wateroverlast in de bebouwde zones tot gevolg.

Als gemeente kunnen wij niet akkoord gaan met de vooropgestelde toekomstige peilverhogingen, zonder dat deze voorliggende studie wordt verruimd. De impact op het bewoond gebied moet ook in kaart worden gebracht vooraleer er defintieve conclusies kunnen worden genomen. Dit kan ons inziens enkel door het effectief doorrekenen van overstortdebieten in het opgesteld hydraulische model van de polderwaterlopen. Op basis hiervan kunnen dan remediërende maatregelen worden voorgesteld, om zo de beoogde waterpeilverhoging te verzoenen met onze bezorgdheid om de goede werking van de rioolstelsels.

Gelijktijdig willen wij vragen dat het ingediend project "Verbreding Bredewegzwin door de Nieuwe Polder van Blankenberge" prioritair wordt opgenomen voor vastlegging van de nodige subsidie. Dit project zal naast onze andere inspanningen een belangrijke en directe bijdrage leveren aan het minderen van het risico op overstroming.

Met alle achting,

Namens het college,

De gemeentesecretaris,

Franky MUSEEUW

De burgemeester wd,

Paul MEYERS

Telefoon (059) 24.21.24
Fax: (059) 24.21.23
Alle briefwisseling te richten aan het GEMEENTEBESTUUR van en te 8420 DE HAAN (Kl.)
Gelieve in uw antwoord ons kenmerk en datum brief te vermelden

Bijlage 1 : Historiek wateroverlast in de gemeente De Haan.

23.11.2009 : De Haan en Wenduine : 90 interventies brandweer : kelders uitpompen

14.06.2009 : pompuitval Aquafin De Haan : straten blank wegens beperking overstorten

07.08.2008 : De Haan en Wenduine : onvoldoende afvoer via beken; 61 brandweerinterventies

31.07.2008 : Wenduine : 41 brandweerinterventies

12.09.2007 : De Haan

24.07.2007 : 13 plaatsen overstroomd wegens beperkingen afvoersysteem; 19 brandweerinterventies

20.06.2007 : 30 interventies nav zeer plaatselijke wateroverlast wegens hevige afstroming

13.08.2006 : Harendijke, Wenduine, De Haan:

15.07.2005 : Harendijke

Op bovenstaande dagen (nachten, weekends) hebben zeer korte, hevige regens of zeer langdurige regens het riolerings- en afwateringssysteem via de polderwaterlopen overbelast.
Dat leidde telkens tot oproepen bij de brandweer (zelfs 2x de hulp van de Civiele Bescherming ingeroepen) om ondergelopen kelders en straten leeg te pompen.
Ook de gemeentelijke technische dienst dient dan met alle voertuigen en werklieden uit te rukken om zandzakken rond te voeren en afdammingen te plaatsen.
Het zijn telkens dezelfde woningen, straten en zelfs hele wijken die last hebben van overstomingswater.
In 2007 tot 3x in 3 maanden en nadien ieder jaar meerdere keren : de frequenties stijgen !

Niettegenstaande meerdere plaatselijke ingrepen op het stedelijk rioleringsstelsel blijft de bottle-neck : de afvoercapaciteit van de polderwaterlopen achter de riooloverstorten.
Deze waterlopen dienen voldoende gereit te worden, over een groter doorvoerdebiet te beschikken en bij aanvang van de bui over een voldoende buffercapaciteit te beschikken (door een lage waterstand).
Pas als de gravitaire afvoer van de ons omringende polderwaterlopen voldoende gegarandeerd wordt, kunnen effectieve maatregelen genomen worden met een daling van de overstromingsperikelen tot gevolg.

Het onderhoud en verbreden van de afvoerende polderwaterlopen valt onder het beheer van het polderbestuur : de Nieuwe Polder van Blankenberge.
Zij pleiten voor het behoud van het maximale winterpeil op 1.40 m TAW (ipv de voorgestelde verhoging naar 1.90 m TAW) om de beschikbare buffercapaciteit boven het waterpeil in de waterlopen te behouden. Die directe opvangcapaciteit achter de overstorten is nodig omwille van de beperkte afvoercapaciteit in de polderwaterlopen (klein verhang, sterke meandering, rietbegroeiing in de zomer).

Vandaar treedt ondergetekende de visie van de Polder bij om het winterpeil NIET te laten verhogen, maar te behouden op 1.40 m TAW;

De Haan 13.01.2010
Eric Clarys, Ing. Openbare Werken
Gemeentebestuur De Haan

Bijlage 2 : Evaluatie calamiteit van 23 november 2009 in De Haan Centrum. Invloed van de verbreding van het Zoetelandwegzwin.

Uitgevoerde werken.

De Nieuwe Polder van Blankenberge heeft in samenwerking met de Gemeente De Haan inrichtingswerken uitgevoerd aan het Zoetelandwegzwin (onbevaarbare waterloop van 3de categorie – nr. O.3.5.5.) op het grondgebied van de Gemeente De Haan. De werken hebben tot doel de wateroverlast in De Haan Centrum te remediëren door afwaarts de overstort aan de Nieuwe Steenweg (Haneveld) een buffer te creëren voor de opvang van het RWA bij extreme neerslag. Het Zoetelandwegzwin werd heraangelegd met een kruinbreedte van 6 meter (voorheen 2 à 3 m) over een afstand van 1100 meter vanaf de Nieuwe Steenweg (overstort Haneveld) tot aan de Zandstraat (hoeve Otterput). Door deze werken nam de buffercapaciteit in de waterloop toe met ongeveer 5.000 m³. De werken werden uitgevoerd in de periode augustus tot november 2009 en waren net voltooid bij aanvang van de calamiteit op 23/11/2009.

Calamiteit van 23/11/2009.

Op maandag 23/11/2009 viel in De Haan-Centrum tijdens de voormiddag 35 liter/m² neerslag gevolgd door een onweersbui rond 16.30 uur met een neerslaghoeveelheid van 25 l/m². In het totaal viel in de laatste week van november (23-30 nov) 124 liter neerslag. De hevige neerslag veroorzaakte op heel wat plaatsen in De Haan en langs de kust van Bredene tot Knokke wateroverlast. De uitgevoerde werken aan het Zoetelandwegzwin hebben De Haan Centrum gered van groter onheil.

Stijging waterpeil.

Bij aanvang van de calamiteit op maandagmorgen 23/11/2009 stond het waterpeil in de Noordede op 1,60 m TAW en het Zoetelandwegzwin ter hoogte van de overstort Haneveld aan de Nieuwe Steenweg op 1,75 m. Hieruit volgt dat de geschapen buffercapaciteit in het Zoetelandwegzwin bijna maximaal ter beschikking was. Tegen de middag, na de eerste intense neerslag, steeg het waterpeil in het Zoetelandwegzwin tot 2,90 m. TAW zodat de beschikbare buffer van ongeveer 5.000 m³ volledig benut werd, water dat zich anders in de straten en in de huizen van de Haan-Centrum zou verspreid hebben.

Relatie met de Noordede.

Het waterpeil in de Noordede is pas in de namiddag fors beginnen stijgen, overschreed tegen de avond het waakpeil van 1,90 m TAW en bereikte tegen de ochtend het alarmpeil 2,10 m TAW.

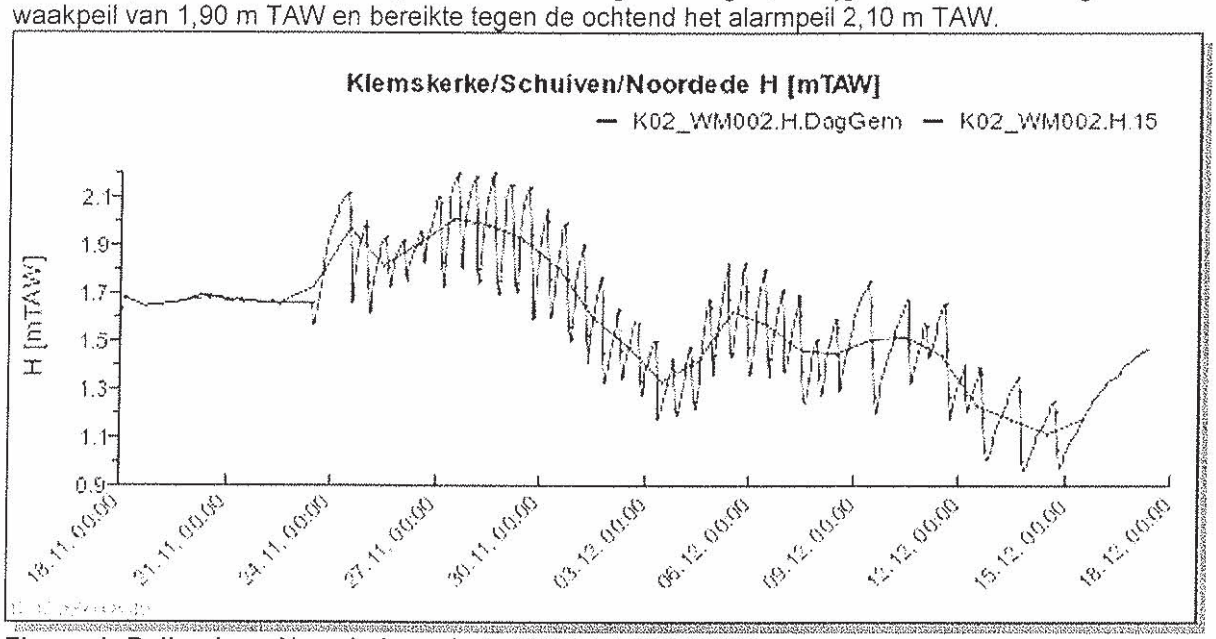

Figuur 1: Peilverloop Noordede periode 18/11 tot 17/12/2009

Het waterpeil in het Zoetelandwegzwin is na de piek van 23/11 om 12u reeds beginnen dalen en volgde in de daaropvolgende hoogwaterperiode het gemiddeld peil in de Noordede met een opstuwing van ongeveer 20 cm. Het stroomafwaarts tracé van het Zoetelandwegzwin was gemaaid in de periode september-oktober en bevond zich dus in goede staat van onderhoud. Uit de berekening gestaafd door de vaststellingen ter plaatse blijkt duidelijk dat de afvoercapaciteit van het Zoetelandwegzwin direct afhankelijk is van het waterpeil in de Noordede. De afvoercapaciteit bedraagt 0,80 m³/sec bij een waterpeil van 1,40 m TAW en zakt gevoelig bij toenemend waterpeil. Bij een waterpeil van 1,90 m TAW in de Noordede bedraagt het afvoerkwantum nog slechts 0,30 m³/sec.
Deze bevindingen zijn deels in tegenspraak met beweringen uit de recente modelleringstudie van de Noordede – Blankenbergse vaart en bewijzen dat een peilverhoging in de hoofdwaterlopen tot 1,90 m TAW een beduidend hoger waterpeil ter hoogte van De Haan Centrum teweegbrengt waardoor de recent geschapen buffercapaciteit gehalveerd wordt met een zeer nefast gevolg voor de beveiliging van het woongebied tegen wateroverlast.

Houtave, 17 december 2009
Daniël Demeyere, Ontvanger-Griffier
Nieuwe Polder van Blankenberge.

BESLISSING VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN

ZITTING VAN 16/02/2009

Punt 7: technische dienst - Werken Aquafin - fase VMM. Afkoppelen polders en wateringen - fase campingzone. Engagement van VMM ten aanzien van de Gemeente. Voorstel.

Aanwezig	Willy Vanhooren, burgemeester-voorzitter ; Jacques Deroo, Steve Vandenberghe, Doris Vermoortel, Erwin Feys, en Jacky Maes, schepenen ; Yannick Wittevrongel, secretaris
Afwezig met kennisgeving	Kristien Vanmullem, schepen
Bevoegd lid van het college	1° schepen J. Deroo

Bevoegdheid

- artikel 57 van het Gemeentedecreet

Verwijzings-documenten

- kennisneming door het college van burgemeester en schepenen d.d. 28/11/2005 van het afkoppelen collectorennetwerk door Aquafin
- kennisneming door het college van burgemeester en schepenen van het afkoppelen collectorennetwerk (Bredene – De Haan) langs gemeenschapszone – Klemskerkestraat – Ruiterlaan – Koerslaan – Derbylaan en toevoeging gemeenschappelijk project Koerslaan – Duindoornstraat – Zeepaadje en Duinhoevelaan
- beslissing van het college van burgemeester en schepenen d.d. 13/10/2008 houdende de engagementsverklaring ten aanzien van de Vlaamse Milieumaatschappij betreffende het aansluiten van Bredense terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven op een gescheiden rioleringsstelsel

Feiten, context en argumentatie

- De VMM – Aquafin is volop bezig met de studie van het project "Afkoppelen Polders en Wateringen – fase campingszone".
- Enerzijds heeft het college van burgemeester en schepenen, in zitting van

13/10/2008 een engagementsverklaring ten aanzien van Vlaamse Milieumaatschappij afgelegd betreffende het aansluiten van Bredense terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven op een gescheiden riolering. Daarin engageerde de gemeente zich om bepaalde initiatieven uit te werken om de campinguitbaters te bewegen om in de toekomst hun rioleringsstelsel volledig te scheiden (RWA en DWA).

- Anderzijds werd door de gemeente al jaren gewezen, naar de verschillende instanties toe (Nieuwe Polder van Blankenberge, Aquafin, VMM, Bekkencomité, etc) op de problematiek van de afwatering van het pompstation Zandstraat (wateroverlast Dorpsstraat – Landweg) en de hoge waterstanden van de Noord-Ede bij langdurige stormdagen (waterafvoer via het Maartenssas gravitair onmogelijk).
- Een pompstation waarbij het peil van de Noord-Ede continu kan geregeld worden onafhankelijk van de getijden (of constant peil), is hierbij noodzakelijk en werd door de gemeente meermaals in brieven en vergaderingen aangehaald.
- Deze studies zijn bezig. Teneinde wat meer druk uit te oefenen voor het nemen van concrete maatregelen wordt voorgesteld om aanvullend aan de collegebeslissing d.d. 13/10/2008 een engagementsverklaring van de VMM te vragen om aan deze problematiek een passende en acurrate oplossing te geven binnen een aanvaarbare periode (aanpassen afvoer zwin van pompstation Zandstraat naar Noord-Ede en bouwen van een pompstation aan Maartensas voor een continue regeling van een constant peil op de Noord-Ede).
- Door het realiseren van het nieuw project "Afkoppelen polders en Wateringen – fase campingzone" zal immers nog meer water worden geloosd via het pompstation Zandstraat, met alle gevolgen vandien.

Besluit

Enig artikel

Het college van burgemeester en schepenen beslist de Vlaamse Milieu Maatschappij voor te stellen een bijkomende engagementsverklaring af te leggen, die een passende en aanvaarbare oplossing kan bieden aan de wateroverlast door het aanpassen van de afvoer zwin van pompstation Zandstraat naar Noord-Ede en het bouwen van een pompstation aan Maartensas om zo voor een continue regeling van een constant peil op de Noord-Ede te zorgen.

Gedaan in bovenvermelde vergadering,
namens het college,

w.g. Yannick Wittevrongel
secretaris

w.g. Willy Vanhooren
voorzitter

Voor eensluidend afschrift,
Bredene, 19-2-2009

GEMEENTEBESTUUR BREDENE (W.-VL.)

Yannick Wittevrongel
secretaris

Willy Vanhooren
burgemeester

Knesselare wateroverlast 12-14/11/2010

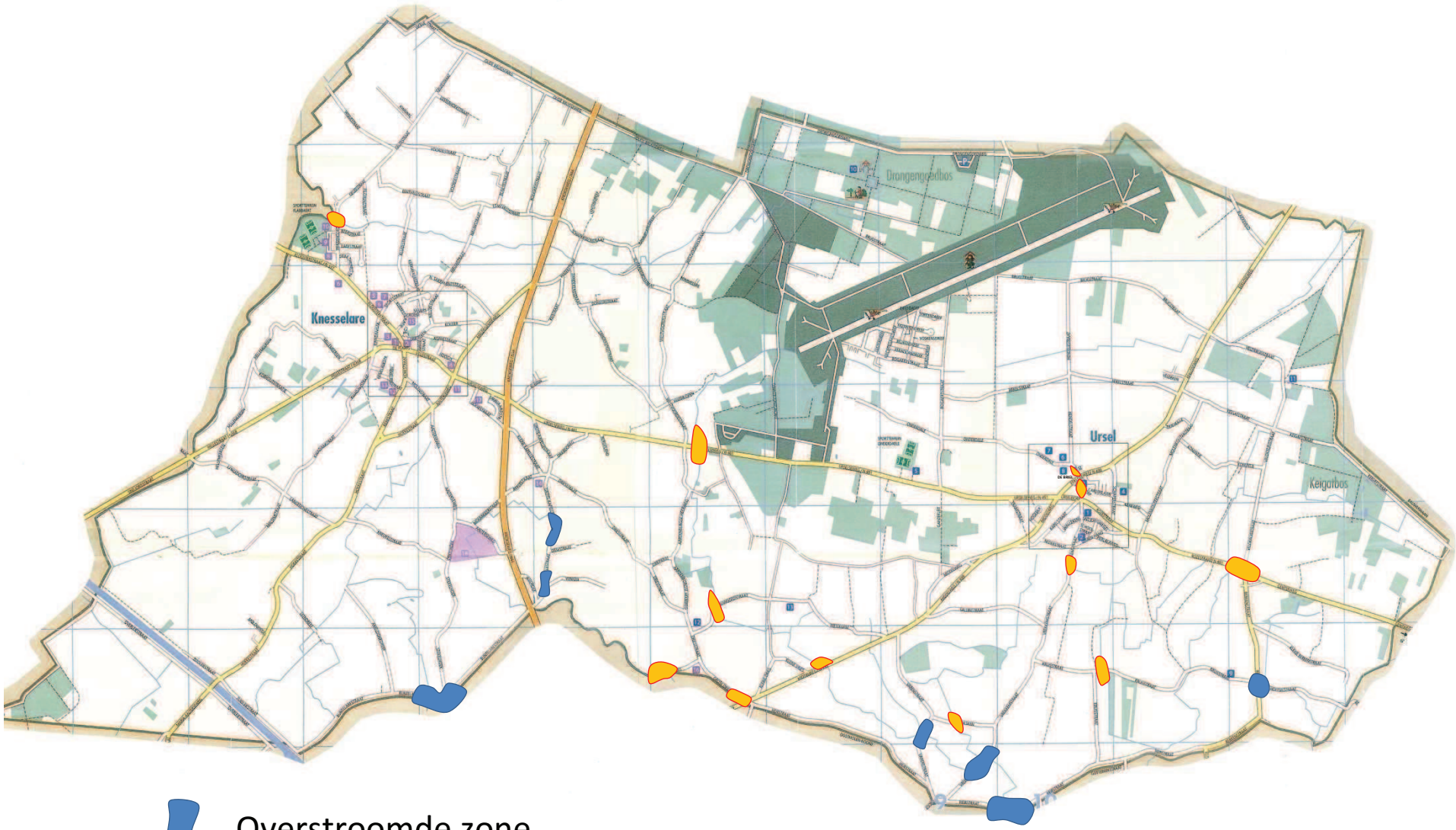

Overstroomde zone

Niet overstroomde, maar te bewaken zones

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Brugse polders

intern rapport

11 – 16 november 2010
hoogwater, overstromingen, wateroverlast
in het Bekken van de Brugse Polders
-
waarnemingen, vaststellingen, conclusies, aanbevelingen

Dit intern rapport behandelt de hoogwatersituatie binnen het Bekken van de Brugse Polders in de periode van half november 2010. Het was hierbij belangrijk om zo snel als mogelijk actiegericht tot een aantal conclusies te kunnen komen. Dit rapport kwam tot stand op basis van informatie aangereikt door de verschillende waterbeheerders en betrokken sectoren en werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg van 23/11 en het bekkenbestuur van 15/12/2010 en daarna nog aangevuld via een schriftelijke ronde.

Op Vlaams niveau wordt thans op initiatief van minister J. Schauvliege een globale inventaris opgemaakt van de recente overstromingen. Hierbij dient informatie te worden verzameld die maximaal bruikbaar is voor het actualiseren van de modellen en de overstromingskaarten van de waterbeheerders, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument, voor de implementatie van de overstromingsrichtlijn en voor de toekomstige waterbeheerplannen. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) staat in voor het inzamelen van de relevante gegevens voor deze inventaris.

Datum revisie: 5-1-2011

Foto 1: Hoogwater op de Kerkebeek – Eninkstraat Loppem

Foto 2: Wateroverlast aan de Beernemsestraat - Oostkamp

Foto 3: Overstromingen in de Wulgenbroeken - Oostkamp

Colofon

Secretariaat Bekken van de Brugse Polders

p/a VMM, Zandstraat 255

8200 Sint-Andries Brugge

T 050 45 42 00

secretariaat_brugsepolders@vmm.be

INHOUD

1 Samenvatting 6
2 Informatiebronnen 7
3 Hydrologische situatie – neerslag, grondwater, runoff, … 9
4 Getijden – afwaartse voorwaarden inzake afvoer 15
5 Bespreking per afstroomgebied 17
5.1 Zeven afstroomgebieden in het Bekken van de Brugse Polders 17
5.2 Opvolgen van waterstanden, debieten, overstromingen, begrippen waak, alarm, kritiek, …. 19
5.3 Peilen en debieten op de hoofwaterwegen (kanalen) 19
5.4 Peilen en debieten op de onbevaarbare waterlopen 25
5.5 Ede via Afleidingskanaal van de Leie (Schipdonkkanaal) 26
5.6 Kanaal Gent-Brugge – stroomop keerstuw Beernem 28
5.7 Kanaal Gent-Brugge – Bornebeek 28
5.8 Kanaal Gent-Brugge – Rivierbeek 32
5.9 Kanaal Gent-Brugge – Geuzenbeek 38
5.10 Kanaal Gent-Brugge – Assebroekse Meersen 40
5.11 Leopoldkanaal – deel Kerkebeek 41
5.12 Leopoldkanaal – deel Sint-Trudoledeken 45
5.13 Leopoldkanaal – deel Damse Polder 45
5.14 Leopoldkanaal – deel Slependammepolders 45
5.15 Leopoldkanaal – deel Maldegemse Polders 46
5.16 Leopoldkanaal – deel Zwinpolder en Nieuwe Hazegraspolder 46
5.17 Kanaal Brugge-Oostende – bemalingsgebieden 48
5.18 Kanaal Brugge-Oostende – Jabbeekse Beek en Boterbeek 48
5.19 Blankenbergse Vaart en Noordede 48
5.20 Lisseweegse Vaart 49
5.21 Boudewijnkanaal 49
6 Overzicht van geplande maatregelen inzake wateroverlast 49
7 Conclusies 50
7.1 Algemene inzichten 50
7.2 Neerslag 50
7.3 Debieten en peilen op de hoofdaders 50
7.4 Debieten en peilen op de onbevaarbare waterlopen 50
7.5 Overstromingen, overlast en schade 50
7.6 Nog tal van mogelijkheden om bovenstrooms vast te houden en te bergen 51
7.7 Natuur vernatting is nadelig voor waterbeheersing? 51
7.8 Wachtbekkens verder optimaliseren 51
7.9 Kritieke punten 51
7.10 Crisisbeheer en ondersteuning via websites 52
8 Aanbevelingen 52
8.1 Getijgebonden gravitaire lozing ondersteunen met noodpompen 52
8.2 Meer aandacht voor brongerichte maatregelen: vasthouden en bergen 52
8.3 Verlies aan buffering door vernatting compenseren 53
8.4 Onderhoud van waterlopen op elkaar afstemmen 53
8.5 Verder uitvoering geven aan het integraal waterbeheer 53
8.6 Ondersteuning via websites 53
8.7 Meten is weten en sturen 53

Lijst foto's

Foto 1: Hoogwater op de Kerkebeek – Eninkstraat Loppem 1

Foto 2: Wateroverlast aan de Beernemsestraat - Oostkamp 1

Foto 3: Overstromingen in de Wulgenbroeken - Oostkamp 1

Foto 4: De vegetatie die voorkomt in de Bornebeek zorgt voor een gestremde afvoer. Onderhoud werd uitgesteld om schade te voorkomen aan de maïs. 30

Foto 5: De tunnel onder de spoorweg aan de Gevaertstraat komt bij overstromingen doorgaans blank te staan. Een slagboom met indicatie wateroverlast is aanwezig om de straat af te zetten. 30

Foto 6: D.d. 11/11/2010 was het onderhoud van de Bornebeek in de Leiemeersen nog niet uitgevoerd. 31

Foto 7: Het plaatselijk blank staan van weilanden langsheen de Bornebeek t.h.v. de Erkegemstraat..... 31

Foto 8: Overstromingen Velddambeek (Rivierbeek) ter hoogte van het bedrijf Hipano te Ruddervoorde. 35

Foto 9 Overstromingen Velddambeek (Rivierbeek) Stroomopwaarts de Syslostraat te Ruddervoorde in niet gerealiseerd woongebied. 35

Foto 10Overstromingen Hertsbergebeek ter hoogte van beschermingsdijk industrieterrein Kampveld tussen Kampveldstraat en Papenvijverstraat 36

Foto 11: Preventief zandzakken t.h.v. de bedijking van Kampveld te Oostkamp 36

Foto 12: overstort van water uit het stelsel van de Geuzenbeek via stuw op de Zuiddambeek richting Hoofdsloot..... 39

Foto 13: Wateroverlast Beernemstraat Oostkamp t.g.v. buiten oevers treden Geuzenbeek..... 40

Foto 14: Polderbestuur regelt schuif uitmonding Marelbeek naar Sint-Trudoledeken 40

Foto 15: Weilanden in Assebroekse Meersen stonden maar gedeeltelijk blank..... 41

Foto 16: De Kerkebeek t.h.v. Pierlapont stond hoog doch niet kritisch zodat de vulling van het wachtbekken niet werd ingeschakeld. 42

Foto 17: Kerkebeek met hoogwater t.h.v. Tilleghemwijk Sint-Michiels 43

Foto 18: Overstromingen van weiden door overtopping Kerkebeek achter Lekpot te Loppem. 43

Foto 19: Krooshekken met automatische reiniger op de Kerkebeek te Sint-Michiels..... 44

Lijst figuren

Figuur 1: Verdeling van de neerslag te Ooskamp in de voorbije maand tot 17 november 2010. 10

Figuur 2: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 3 maand (15 aug – 15 nov) volgens het HYRAD systeem. 11

Figuur 3: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 1 maand (15 okt – 15 nov) volgens het HYRAD systeem. 12

Figuur 4: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 7 dagen (8 – 14 nov) volgens het HYRAD systeem. 13

Figuur 5: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 3 dagen (12 – 14 nov) volgens het HYRAD systeem. 14

Figuur 6: Getijcurves periode 10 tem 17 nov met voorkomen van dood-tij. 15

Figuur 7: Impact van de getijcurves op lozing en waterpeilen van Leopoldkanaal en Afleidingskanaal van de Leie. 16

Figuur 8: Verloop van waterpeil in Blankenbergse Vaart in functie van lozingen en getijden. 16

Figuur 9: Het bekken van de Brugse Polders kent 7 belangrijke afstroomgebieden 18

Figuur 10: Waargenomen maximum debieten op bekkengrensoverschrijdende kanalen. 21

Figuur 11: Waargenomen maximum peilen t.o.v. streefpeil op kanalen. 22

Figuur 12: Peilverloop op het kanaal Gent-Brugge in functie van sluiten van keerstuw Beernem. 22

Figuur 13: Debietverloop (info ABBA) op het kanaal Gent-Brugge aan de Keerstuw Beernem. 23

Figuur 14: Peilverloop op het kanaal Gent-Oostende t.h.v. de Dampoortsluis 23

Figuur 15: Peilverloop op het kanaal Brugge-Oostende t.h.v. Oudenburg 24

Figuur 16: Peilen op- en afwaarts stuw Balgerhoeke op Afleidingskanaal van de Leie met indicatie van bediening stuw. 24

Figuur 17: Screenprint van overstromingsvoorspeller met aanduiding van waakpeilen en kritieke peilen (Rivierbeek, Hertsbergebeek, Ede). 26

Figuur 18: Waterpeilen (mTAW) op de Ede in Maldegem-Kleit (L02-445 27

Figuur 19: Waterpeilen (mTAW) op de Ede in Maldegem (L02-442) 27
Figuur 20: Aanduiding locaties met wateroverlast langsheen de Bornebeek 29
Figuur 21 Waterpeilen (m TAW) op de Ringbeek in Oostkamp (L02-42M) 33
Figuur 22: Waterpeilen (m TAW) op de Rivierbeek in Oostkamp (L02-425) 34
Figuur 23: Situering uitmonding Geuzenbeek met bypass Zuiddambeek en afleiding naar Hoofdsloot. 39
Figuur 24: Peilverschil op- en afwaarts het krooshekken op de Kerkebeek - bewakingssysteem 44
Figuur 25: Effect van getijden op peilsteiging Leopoldkanaal 46
Figuur 26: Peilverloop op de Vuile Vaart in de Zwinpolder 47
Figuur 27: Peilverloop op de Ronselaerebeek in de Zwinpolder 47
Figuur 28: Peilverloop Zuidgeleed en roosters op pompgemaal Kwetshage-Paddegat 48
Figuur 29: Verloop van waterpeil in Blankenbergse Vaart in functie van lozingen en getijden. 49

Lijst tabellen

Tabel 1: Overzicht van verkregen informatie m.b.t. overstromingen..... 8
Tabel 2: Overzicht van administraties die aanvullingen bezorgd hebben op de versie van 15/12/2010 8
Tabel 3: Neerslaghoeveelheden in de afgelopen maand te Oostkamp en Dudzele..... 9
Tabel 4 Maximaal geregistreerde waterpeilen (m Taw) in november 2010 en historische max op onbevaarbare waterlopen ter hoogte van de meetposten in het Bekken van de Brugse Polders. Aanduiding van overschrijdingen van waakpeilen en alarmpeilen..... 25
Tabel 5 Hoogst geregistreerde waterstanden (m Taw) sinds het begin van de waarnemingen (1983) ter hoogte van de Ede te Maldegem (L02-442)..... 28
Tabel 6 Hoogst geregistreerde waterstanden (m Taw) sinds het begin van de waarnemingen (1983) ter hoogte van de Rivierbeek te Oostkamp (L02-425) 34

1 Samenvatting

Dit rapport bevat een aantal waarnemingen en vaststellingen met betrekking tot het hoogwater en bijhorende overstromingen en beperkte wateroverlast die zich heeft voorgedaan in de periode 11-17 november 2010. Het spitst zich toe op het hydrografisch gebied van het Bekken van de Brugse Polders.

In de periode 11-17 november werden grote delen van het Vlaamse land geteisterd door overstromingen met bijhorende waterellende. Het hoogwater op het merendeel van de Vlaamse waterlopen werd veroorzaakt door een hoge, doch niet uitzonderlijke, neerslag gedurende 5 opeenvolgende dagen op een bodem die doorgaans verzadigd was omwille van de antecedenten in neerslaghoeveelheden van de voorbije 3 maanden.

Ook in het Bekken van de Brugse Polders werden gedurende een 3-tal dagen hoge waterstanden waargenomen. Overstromingen bleven in het Bekken van de Brugse Polders doorgaans beperkt tot het blank staan van weiden in het buitengebied. De streek werd, in tegenstelling tot andere rivierbekkens in Vlaanderen, gespaard van noemenswaardige wateroverlast. De neerslag in de voorbije dagen was er ook beduidend minder dan in andere delen van het land.

Wateroverlast is beperkt gebleven tot het blank staan van een aantal landelijke wegen met enige hinder tot gevolg en het bedreigd worden van een aantal woningen waarvoor preventief zandzakken werden verdeeld. Van uitgesproken materiële schade werd er geen melding gemaakt. Met uitzondering van schade aan landbouwgewassen. De schade aan de landbouwgewassen moet echter toegewezen worden aan de verzadiging van de bodem die te wijten is aan de grote neerslaghoeveelheden sedert eind augustus. Zo is op vele plaatsen o.a. de maïs niet kunnen geoogst worden en is in een aantal gevallen de oogst van aardappelen verloren.

Alle beschikbare middelen en personeel bij de verschillende waterbeheerders werden gedurende de periode van hoogwater ingezet om de vloeden te beheersen. Lokale incidenten, zoals o.a;.een stroomonderbreking op het pompstation van Ketsbrugge en het opstuwen aan het krooshekken op de Kerkebeek te Sint-Michiels werden snel en efficiënt verholpen. Met ondersteuning van internetapplicaties zoals www.overstromingsvoorspeller.be en www.waterstanden.be, alsook het intern ABBA systeem, konden waterstanden, het functioneren van infrastructuur en de voorspellingen naar de toekomst efficiënt opgevolgd worden. De diverse waterbeheerders blijken telefonisch met elkaar te hebben gecommuniceerd om hun inspanningen van waterbeheersing op elkaar af te stemmen.

Voor de gravitaire afvoer van de kanalen en de polderwaterlopen naar zee waren de getijden niet gunstig. De combinatie van doodtij met een strakke zuidwesterwind zorgden ervoor dat het ebtij gedurende 3 getijden niet zakte onder 1m50 TAW en dat o.a. de lozing van de Blankenbergse Vaart, Noordede en Leopoldkanaal gedurende meer dan 36u quasi onmogelijk werd. Op het pand Brugge-Oostende werd door de waterbeheerder pro-actief, nog voor de hevige neerslag van 11 november, een lager waterpeil ingesteld. Ook op de Blankenbergse Vaart en de Noordede werd pro-actief geloosd op het ogenblik dat men voor de datum van 11 november hevige neerslag voorspelde.

Het rapport geeft een overzicht weer van acties en maatregelen uit bekken- en deelbekkenbeheerplannen met betrekking tot wateroverlast. Ondertussen lopen ook initiatieven van landinrichting, getrokken door de Vlaamse Landmaatschappij, waar in inrichtingsplannen tevens acties m.b.t. waterbeheersing in vervat zijn.

De analyse van het overstromingsevent van half november, samen met de expertise aanwezig in de structuren van het Bekken van de Brugse Polders, resulteert in een aantal conclusies. Een van de belangrijke conclusies is dat naast de reeds opgenomen maatregelen in bekken- en deelbekkenbeheerplannen er een grotere aandacht verleent moet worden aan het voorzorgsbeginsel. Een beginsel die zich zou moeten vertalen in ruimtelijke planning en ordening. Een inrichting van de open ruimte is gewenst met maatregelen en praktijken die het bovenstrooms vasthouden en bergen van water bevordert. Voor wat de kustpolders betreft werd ééns te meer ervaren dat het gravitair lozen bij ongunstige tijen problematisch kan zijn.

Tot slot worden een aantal aanbevelingen geformuleerd in het rapport. Deze zijn gericht en bestemd voor zowel waterbeheerders als beleidsdiensten.

Het rapport is opgesteld op basis van informatie verkregen van afzonderlijke instanties (vnl. waterbeheerders). Ook na de bespreking op het overleg van het ABO van 23/11/2010 en het BB van 15/12/2010 blijven een aantal discussiepunten bestaan. Daarom werd daar waar relevant aangegeven van wie de informatie afkomstig is. Daar waar meningsverschillen sterk uiteenlopen werd bij sommige stellingen een kanttekening geplaatst.

2 Informatiebronnen

De informatie vervat in dit rapport werd vergaard door consultatie van diverse bronnen. Een overzicht van de verkregen informatie is weergegeven in Tabel 1:

- **Bespreking op bekkenstructuren**
  - Het overstromingsevent van november werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg (ABO) van het Bekken van de Brugse Polders d.d. 23/11/2010. Voorafgaand werden op 17/11/2011 de diverse waterbeheerders vertegenwoordigd in het ABO per e-mail verzocht ervaren problemen, uitgevoerde maatregelen en eventuele bekommernissen en aandachtspunten voor de toekomst mede te delen. 9 waterbeheerders gaven schriftelijke input. De bespreking is weergegeven in het verslag van de vergadering en waar relevant in dit rapport overgenomen. Op het ABO werd tevens een powerpoint voorstelling gebracht met als inhoud: Neerslag en getijden / Peilen en debieten op de kanalen / Per afstroomgebied : hoogwater, overstromingen, overlast / Conclusies en aanbevelingen.
  - Op het waterschap van de Rivierbeek/Kerkebeek d.d. 24/11/2010 werd uitvoerig ingegaan op overstromingen en wateroverlast in het gebied. Een aantal nieuwe knelpunten werden gedetecteerd op de Bornebeek en op de Rivierbeek stroomopwaarts Ruddervoorde. Door de gemeentelijke diensten werd ook gewezen op het belang van stroomopwaartse maatregelen. De bespreking is weergegeven in het verslag van de vergadering en waar relevant in dit rapport overgenomen.
  - Op het waterschap van de Brugse Polders Oost d.d. 26/11/2010 werd bondig ingegaan op de overstromingen en wateroverlast in het gebied. De bespreking is weergegeven in het verslag van de vergadering en waar relevant in dit rapport overgenomen.
- **Consultatie van webapplicaties:**

  Tijdens het overstromingsevent en kort er na werden diverse webapplicaties geraadpleegd en daar waar relevant grafieken en data bewaard. Deze werden deels gebruikt bij de opmaak van de powerpointpresentatie door het bekkensecretariaat en komen verder in dit rapport aan bod.
  - ABBA : afstand bewaking besturing alarm
  - www.overstromingsvoorspeller.be – www.hydronet.be
  - www.waterstanden.be – waterstanden.vlaanderen.be
- **Informatie van waterbeheerders**
  - AOW, dienst hydrologen verschafte informatie inzake hydrologie: neerslagantecedenten;
  - HIC ism met WenZ verleende informatie inzake peilen en debieten op de kanalen;
  - De provincie West-Vlaanderen stelde een nota op;
  - Meerdere gemeenten en polderbesturen bezorgden diverse informatie (zie Tabel 1);
- **Bevraging van de gemeenten**

  De CIW kreeg opdracht van minister J. Schauvliege tot de opmaak van een inventaris van de overstromingen. Daartoe nam de CIW het initiatief alle gemeentebesturen aan te schrijven met het verzoek om gegevens te verzamelen. Voor het bekken van de Brugse Polders heeft d.d. 9/12/2010 slechts 1 gemeente op het schrijven van de CIW gereageerd.
- **Persartikelen**

  De persartikelen tijdens en na de overstromingen werden vergaard. De website van het Nieuwsblad werd per gemeente gescreend op artikels die mogelijks meer detailinformatie over ondergelopen straten en wijken en brandweerinterventie bevat. Ook foto's beschikbaar op deze websites werden waar relevant gedownload.
- **Aanvullingen ten gevolge van een schriftelijke bevraging**

  De versie van 15/12 werd op het bekkenbestuur van de Brugse Polders voorgelegd en aangevuld met de bemerkingen die tijdens de vergadering werden gemaakt. Erna volgde een schriftelijke ronde waarbij alle leden van ABO en BB de kans kregen om tegen 21/12 hun opmerkingen over te maken. Van volgende partijen werd input verkregen:

datum	informatieverstrekker	document
16/11/2010	Polder - Slependammepolders - Romain De Zutter - ontvanger griffier	mail
17/11/2010	Polder - Sint-Trudoledeken - Kris Bourgonjon - ontvanger griffier	fotoverslag
17/11/2010	Polder - Sint-Trudoledeken - Kris Bourgonjon - ontvanger griffier	fotoverslag
17/11/2010	Polder - Zwinpolder - Dirk Vancraeynest - ontvanger griffier	verslag
18/11/2010	Gemeente Maldegem - dienst infrastructuur - Natascha Mortier - adviseur Groen en Water	mail
18/11/2010	Polder - Damse Polder - Antoine Wijffels - dijkgraaf	nota
19/11/2010	Polder - Nieuwe Polder Blankenberge - Daniël Demeyere - ontvanger griffier	analyse peilen versus neerslag
24/11/2010	Waterschap Kerkebeek/Rivierbeek - bespreking knelpunten - Jan Desaever, Lies Deurinck	ppt overstromingen Bornebeek
24/11/2010	Provincie W-Vlaanderen - Jan Desaever - evaluatie wateroverlast 13 en 14 november	nota
1/12/2010	VMM AOW - Evaluatienota overstromingen november 2010 - Paul Thomas	nota
14/12/2010	AOW - dienst hydrologen - Sven Verbeke & Annemie vermeulen	rapport in voorbereiding

Tabel 1: Overzicht van verkregen informatie m.b.t. overstromingen

Lijst van administraties die aanvullingen/correcties hebben geformuleerd op het rapport versie 15/12/2010	
20/12/2010	ANB - Klaar Meulebrouck
20/12/2010	Damse Polder - Antoine Wijffels - dijkgraaf
20/12/2010	Gemeente Maldegem - Natasha Mortier
20/12/2010	Nieuwe Polder van Blankenberge - Geert Demeyere - dijkgraaf
20/12/2010	Polder Sint-Trudoledeken - Franz Mattart - adjunct dijkgraaf
20/12/2010	Polder van Maldegem - Johan Vanhecke - dijkgraaf
20/12/2010	Provincie West-Vlaanderen TD Waterlopen - Jan Desaever
20/12/2010	Stad Brugge - René Morlion
20/12/2010	Zwinpolder - Dirk Vancraeynest en Jan Vandepitte - ontvanger griffier en dijkgraaf

Tabel 2: Overzicht van administraties die aanvullingen bezorgd hebben op de versie van 15/12/2010

3 Hydrologische situatie – neerslag, grondwater, runoff, …

Informatie: AOW dienst hydrologen / Hydronet

Terwijl voor sommige plaatsen in Vlaanderen voor de periode van 9 tot 15 november tot 105mm neerslag werd opgetekend was dit voor het Bekken van de Brugse Polders beperkt tot 59mm te Oostkamp en 29mm te Dudzele. De neerslag gedurende de periode 5 t.e.m. 14 november was niet uitzonderlijk te noemen.

Stationsnaam	Dudzele_P
Stationsnummer	P02_030
Parameter	N [mm]
19.10.2010	4,13
20.10.2010	14,65
21.10.2010	0
22.10.2010	0
23.10.2010	19,1
24.10.2010	5,48
25.10.2010	1,83
26.10.2010	3,42
27.10.2010	1,07
28.10.2010	0
29.10.2010	0
30.10.2010	0
31.10.2010	3,81
01.11.2010	0
02.11.2010	0,23
03.11.2010	0,32
04.11.2010	0
05.11.2010	3,72
06.11.2010	7,11
07.11.2010	3,18
08.11.2010	1,08
09.11.2010	0,84
10.11.2010	3,01
11.11.2010	10
12.11.2010	6,47
13.11.2010	3,63
14.11.2010	5,28
15.11.2010	0
16.11.2010	0
17.11.2010	0
TOTAAL	**98,36**
5 - 14 nov	**44,32**

Stationsnaam	Oostkamp_P
Stationsnummer	P02_004
Parameter	N [mm]
19.10.2010	15,22
20.10.2010	10,65
21.10.2010	0
22.10.2010	0
23.10.2010	9,28
24.10.2010	8,22
25.10.2010	2,16
26.10.2010	4,74
27.10.2010	1,35
28.10.2010	0
29.10.2010	0
30.10.2010	0,46
31.10.2010	5,72
01.11.2010	0,15
02.11.2010	0,12
03.11.2010	0,52
04.11.2010	0
05.11.2010	5,44
06.11.2010	7,68
07.11.2010	2,8
08.11.2010	3,54
09.11.2010	2,47
10.11.2010	4,87
11.11.2010	12,7
12.11.2010	11,61
13.11.2010	20,08
14.11.2010	7,33
15.11.2010	0
16.11.2010	0
17.11.2010	0
TOTAAL	**137,11**
5-14 nov	**78,52**

Tabel 3: Neerslaghoeveelheden in de afgelopen maand te Oostkamp en Dudzele

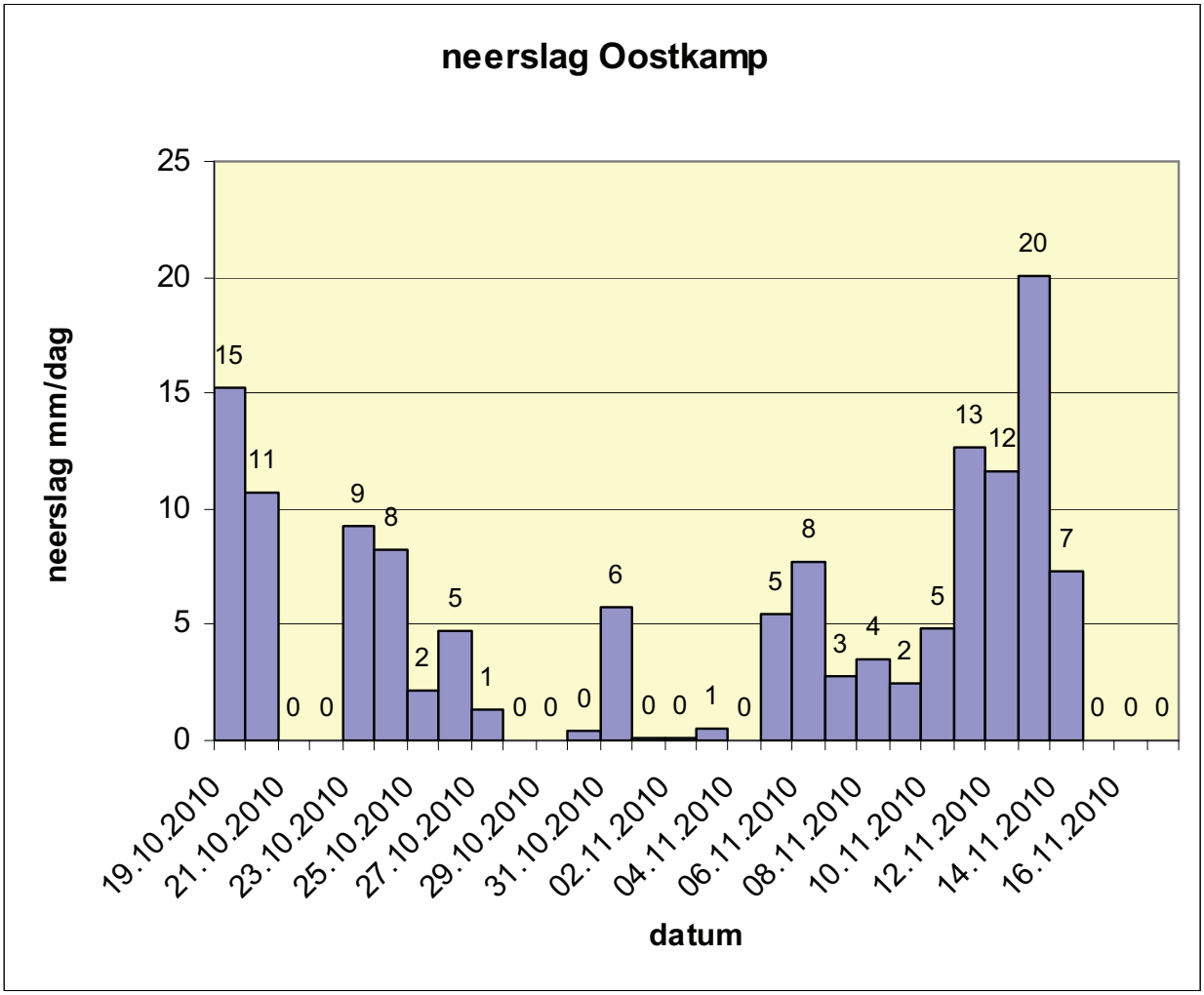

Figuur 1: Verdeling van de neerslag te Ooskamp in de voorbije maand tot 17 november 2010.

Sedert eind augustus is er relatief veel neerslag gevallen waardoor de bodem op vele plaatsen verzadigd was. Dit wordt geïllustreerd aan de hand van de beelden afkomstig van HYRAD. HYRAD is een geavanceerd weerradar systeem die toelaat de neerslaghoeveelheden te voorspellen en in te schatten op basis van radarbeelden. De beelden weergegeven in Figuur 2, Figuur 3, Figuur 4 en Figuur 5 geven de gecumuleerde neerslaghoeveelheden van respectievelijk de laatste 3 maand, de laatste maand, de 7 en de 3 dagen voor de piek van de overstromingen op 15 november. De door de radar geraamde neerslaghoeveelheden werden gekalibreerd aan de hand van pluviometrische metingen op het terrein.

Uit Figuur 2, gecumuleerde neerslag van de voorbije 3 maand valt af te leiden dat vele plaatsen in Vlaanderen een neerslaghoeveelheid van meer dan 375 mm te verwerken had. Uit Figuur 3 valt af te leiden dat de gecumuleerde neerslag voor de laatste maand meer dan 150 mm bedraagt. Deze relatief hoge gecumuleerde neerslaghoeveelheden zorgden ervoor dat de bodem op de meeste plaatsen verzadigd. Een verzadigde bodem laat weinig tot geen infiltratie toe en zorgt ervoor dat bijkomende neerslag op het aardoppervlak blijft stagneren in plassen en/of oppervlakkig afvloeit (run-off) richting grachten, beken en rivieren.

De neerslag in de laatste week voor 15 november was voornamelijk geconcentreerd in het zuiden en het oosten van het land met gecumuleerde waarden van hoger dan 100mm. Zie Figuur 4. De laatste 3 dagen situeerde de neerslagzone zich uitdrukkelijk ten zuidoosten van Vlaanderen. Zie Figuur 5.

Het KMI had voor de nacht van 12 op 13 november voorspeld dat de regen meer in het zuiden van het land ging vallen, terwijl het centraal meer geregend heeft dan voorspeld. De voorspellingsmodellen voor overstromingen zijn gebaseerd op de gegevens van het KMI waardoor vnl de Dender en de Zenne meer te slikken heeft gekregen dan voorspeld (info uit verslag ABO).

Anderzijds werd voor de nacht van 13 op 14 november door het KMI een neerslag voorspeld van 30mm terwijl er slechts 10mm is gevallen. In het bekken van de Brugse Polders werden in functie van de voorspellingen op diverse plaatsen (Kampveld Oostkamp, Maldegem, …) preventief zandzakken verdeeld die achteraf niet nodig bleken te zijn. Gelet op de waakpeilen op heel wat waterlopen en de

alarmpeilen op het stelsel van Rivierbeek en Hertsbergebeek had een neerslag van 30mm in de nacht van 13 op 14 november hoogstwaarschijnlijk tot veel kritische situaties geleid met waterellende voor gevolg.

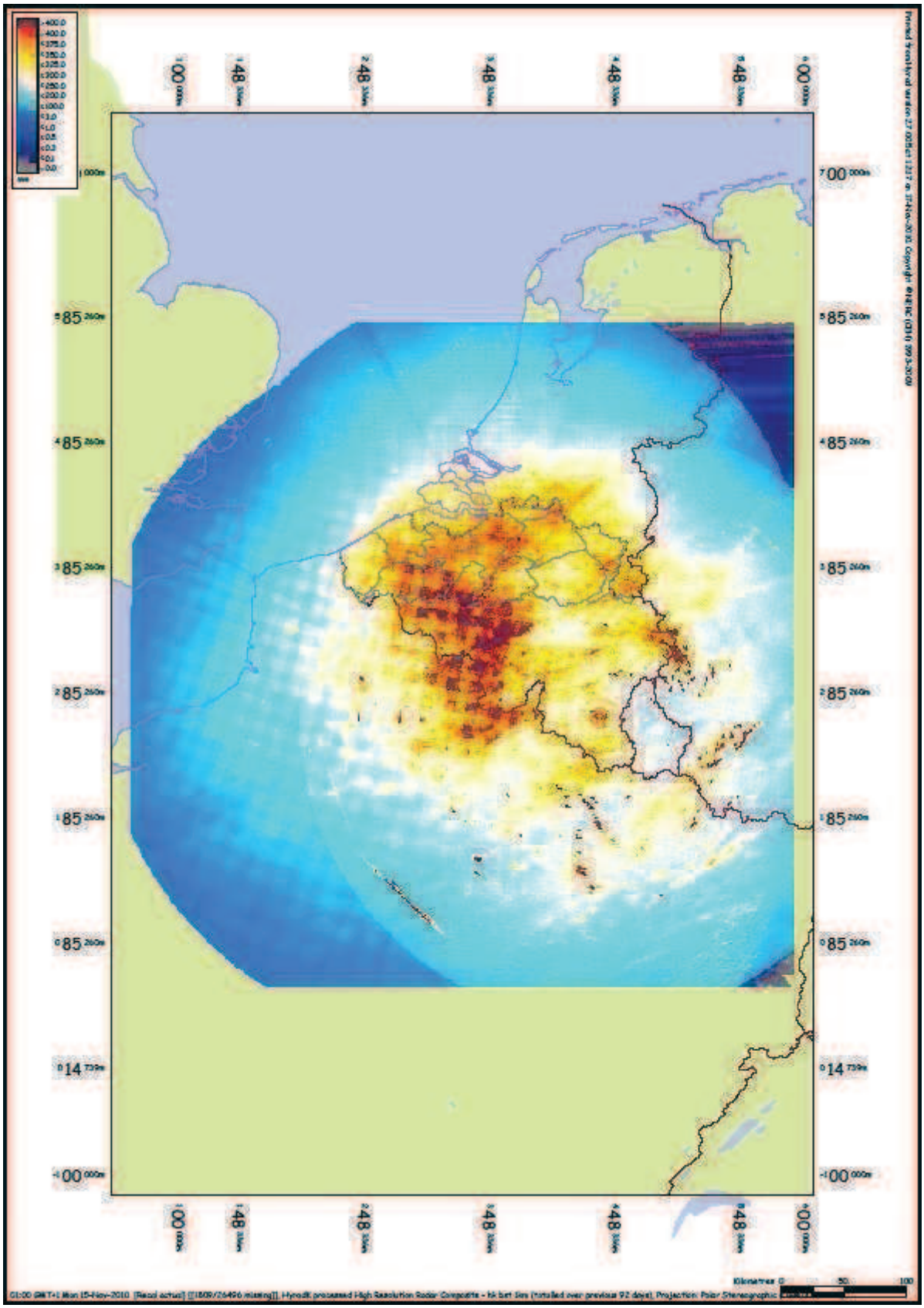

Figuur 2: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 3 maand (15 aug – 15 nov) volgens het HYRAD systeem.

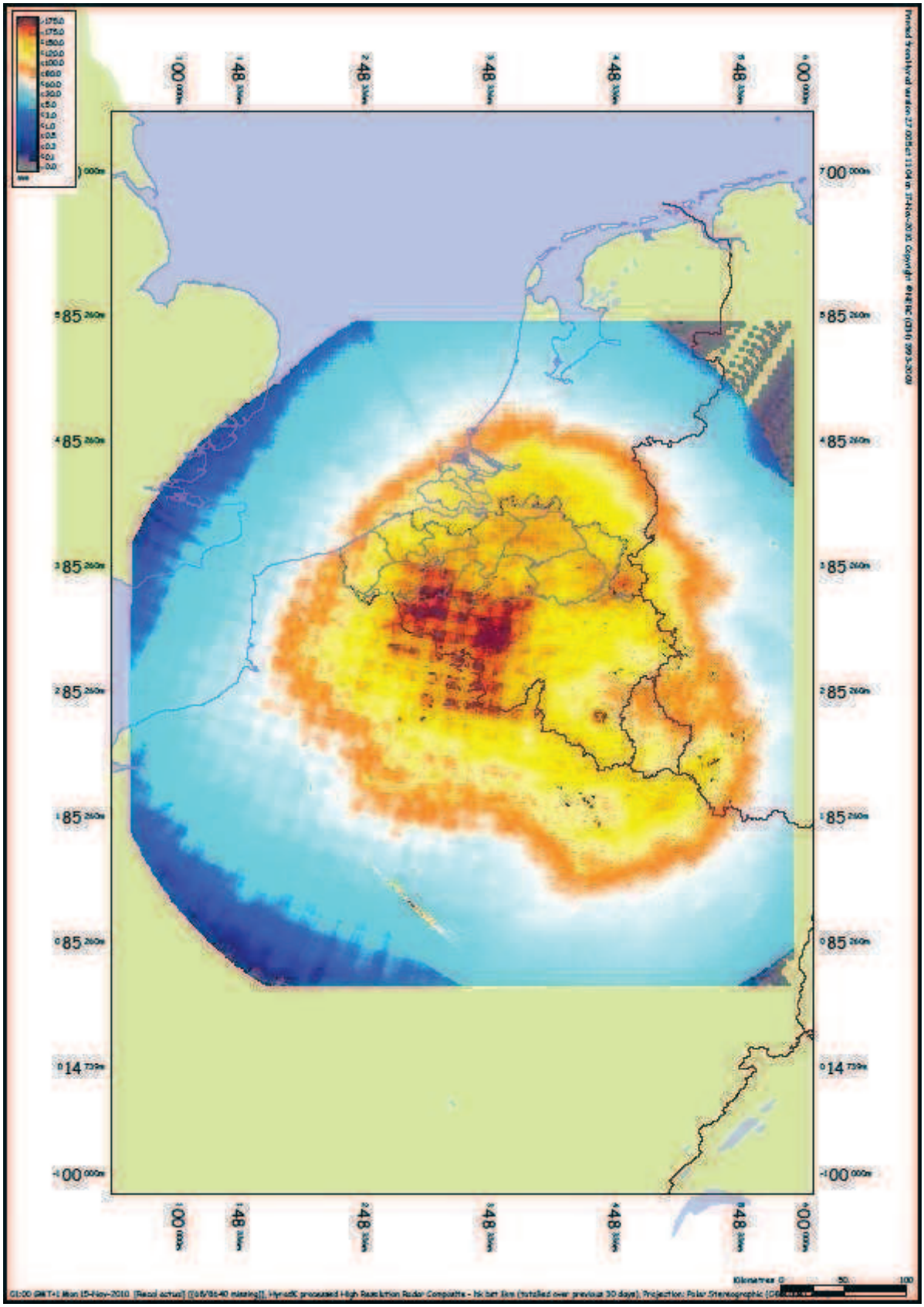

Figuur 3: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 1 maand (15 okt – 15 nov) volgens het HYRAD systeem.

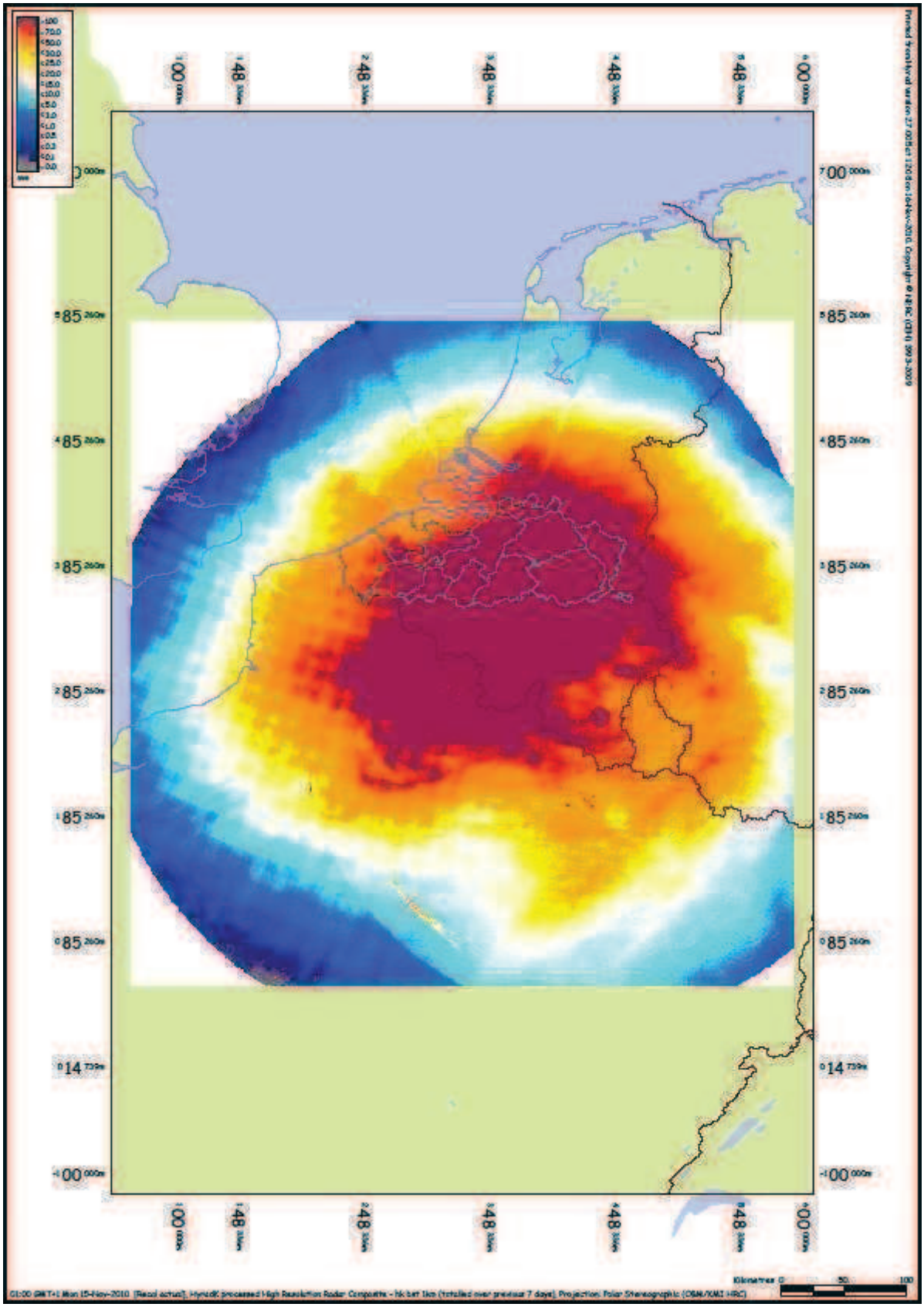

Figuur 4: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 7 dagen (8 – 14 nov) volgens het HYRAD systeem.

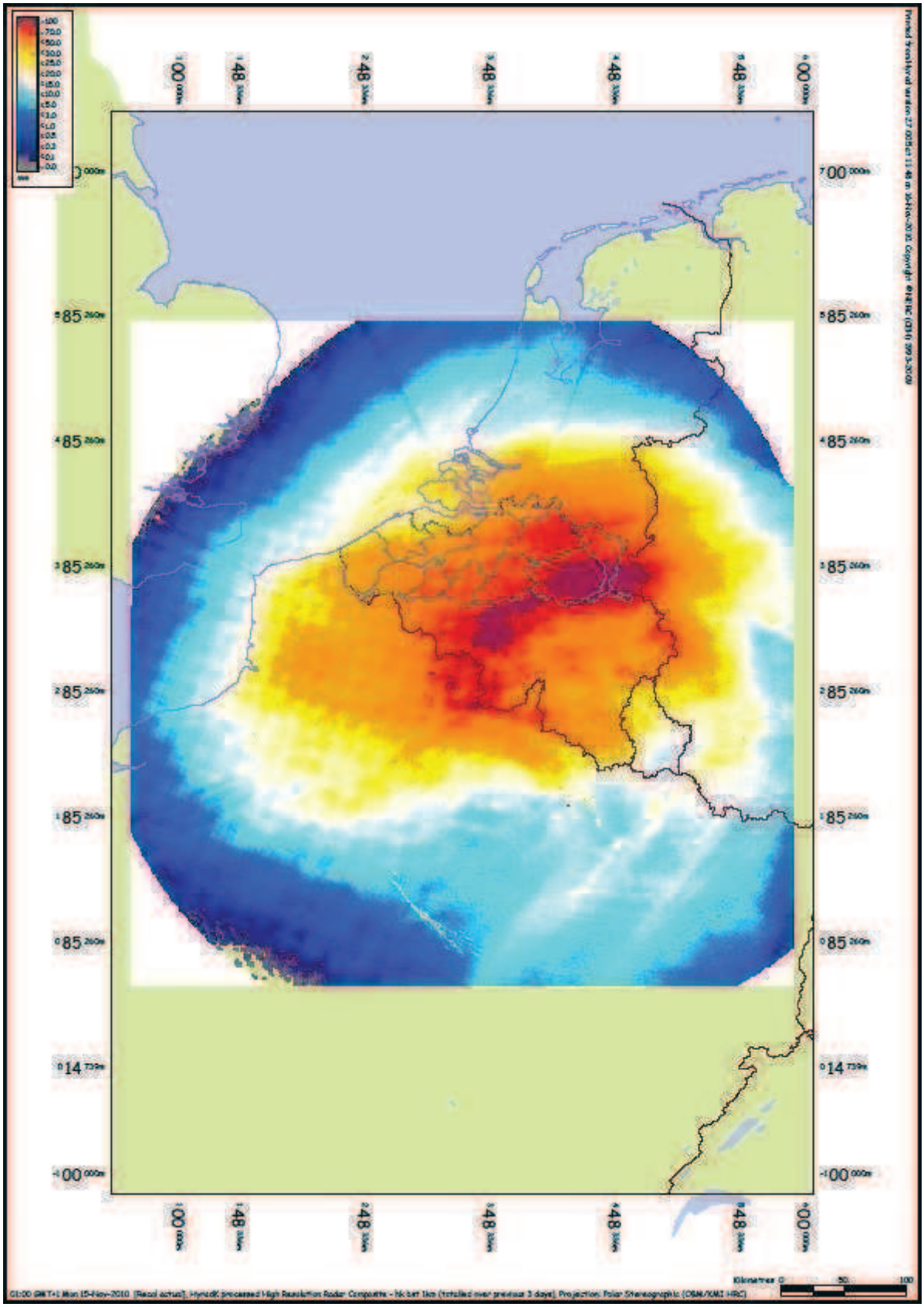

Figuur 5: Geraamde cumulatieve neerslag gedurende 3 dagen (12 – 14 nov) volgens het HYRAD systeem.

4 Getijden – afwaartse voorwaarden inzake afvoer

Het Bekken van de Brugse Polders telt 7 plaatsen waar kanalen en polderwaterlopen via sluizen, stuwen of schuiven lozen op zee.

- Oostende:
    - Sas Slijkens : kanaal Gent-Brugge-Oostende
    - Sint-Maartensas : Noordede
- Blankenberge
    - Blankenbergse Vaart
- Zeebrugge
    - Schuivencomplex Lisseweegse Vaart
    - Visartsluis en Vandammesluis : Boudewijnkanaal
    - Schuivencomplex Afleidingskanaal van de Leie
    - Schuivencomplex Leopoldkanaal

Alle lozingen gebeuren gravitair waarbij men afhankelijk is van het getij. Bij vloed, met waterstanden van 4,50m TAW of hoger, bevindt het zeeniveau zich hoger dan het peil in de waterlopen en kan er niet worden geloosd. Er kan pas worden geloosd vanaf het moment dat het zeeniveau zakt tot onder het peil van de waterloop. Onder ongunstige getijden (dood- of kranktij) in combinatie met noordwester winden waarbij het zeepeil opstuwd kan het eb-niveau dermate hoog blijven dat sommige waterlopen in het geheel niet kunnen lozen en andere heel beperkt zijn in lozingstijd. Figuur 6 geeft de getijcurves weer voor de periode 10 tem 17 november. Op deze grafiek staat aangeduid op welke ogenblikken het laagtij niet onder de 1m TAW zakte. Het meeste kritische was op 12 november waarbij te Zeebrugge het ebpeil amper onder de 2m TAW zakte.

Bovengenoemde situatie van dood-tij met ongunstige lozingsomstandigheden deden zich voor op Leopoldkanaal, de Blankenbergse Vaart en de Noordede die gedurende 3 tijden slechts gedurende een fractie van tijd konden lozen. Dit had zijn effect op de peilen op deze waterlopen die de hoogte inschoten. Achteraf bleek het waterpeil in deze waterlopen niet meer laag te houden zijn.

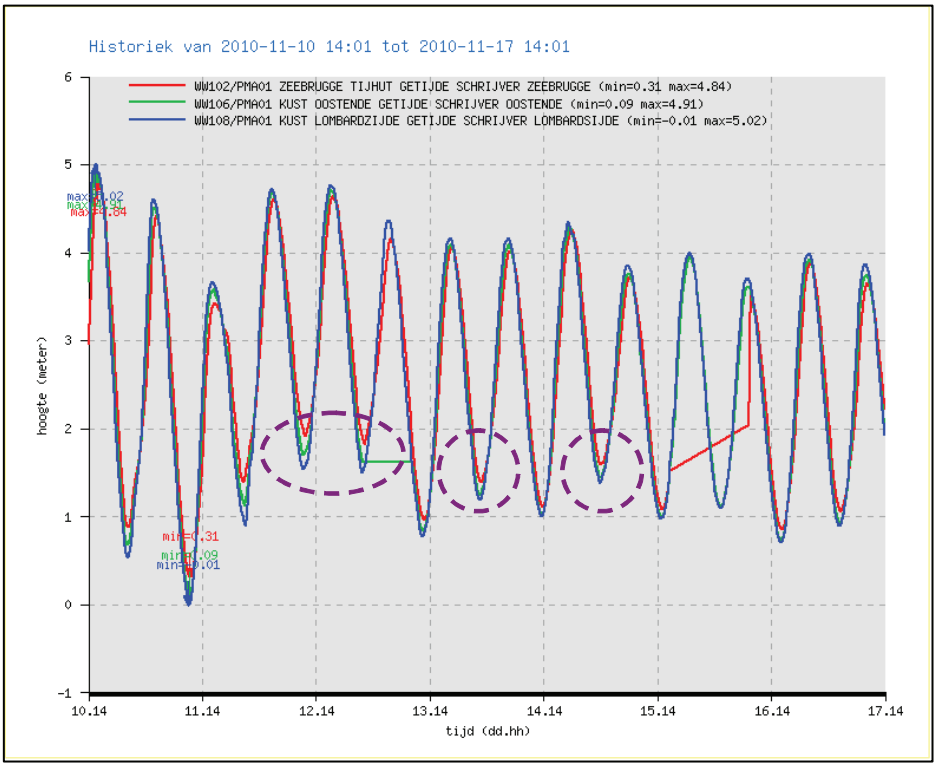

Figuur 6: Getijcurves periode 10 tem 17 nov met voorkomen van dood-tij.

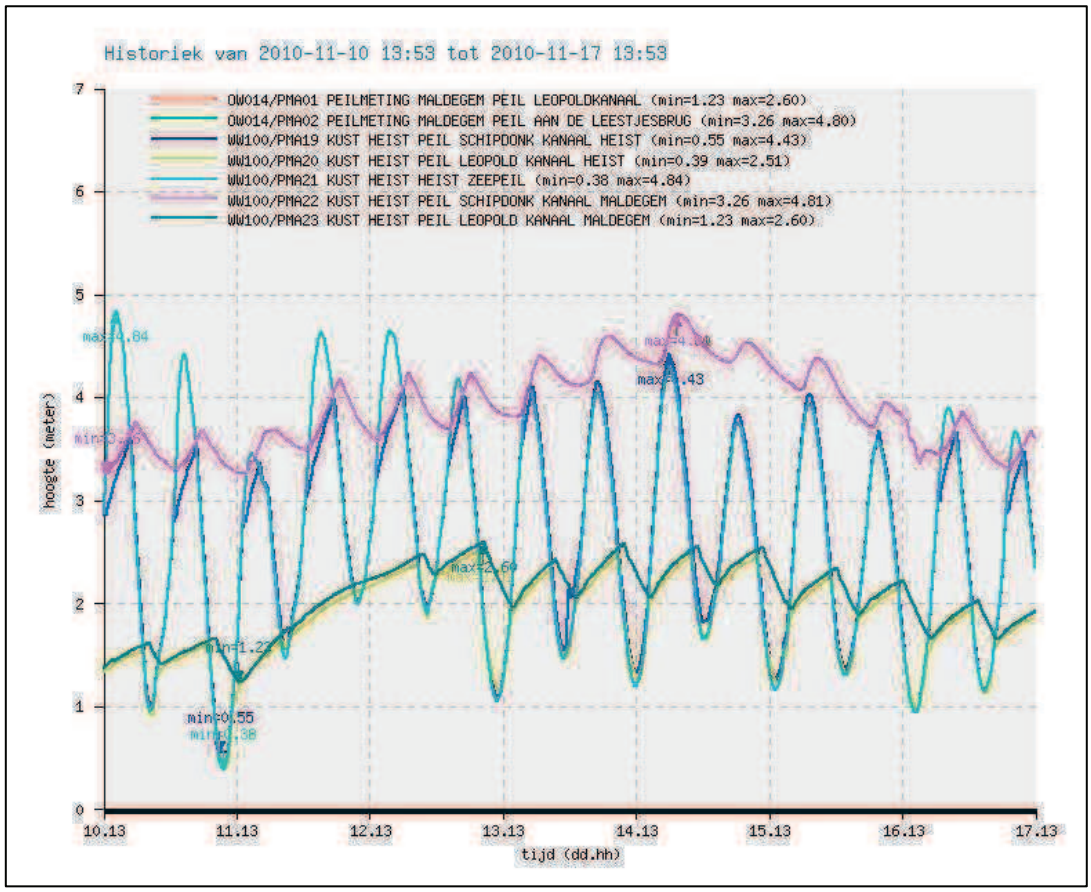

Figuur 7: Impact van de getijcurves op lozing en waterpeilen van Leopoldkanaal en Afleidingskanaal van de Leie.

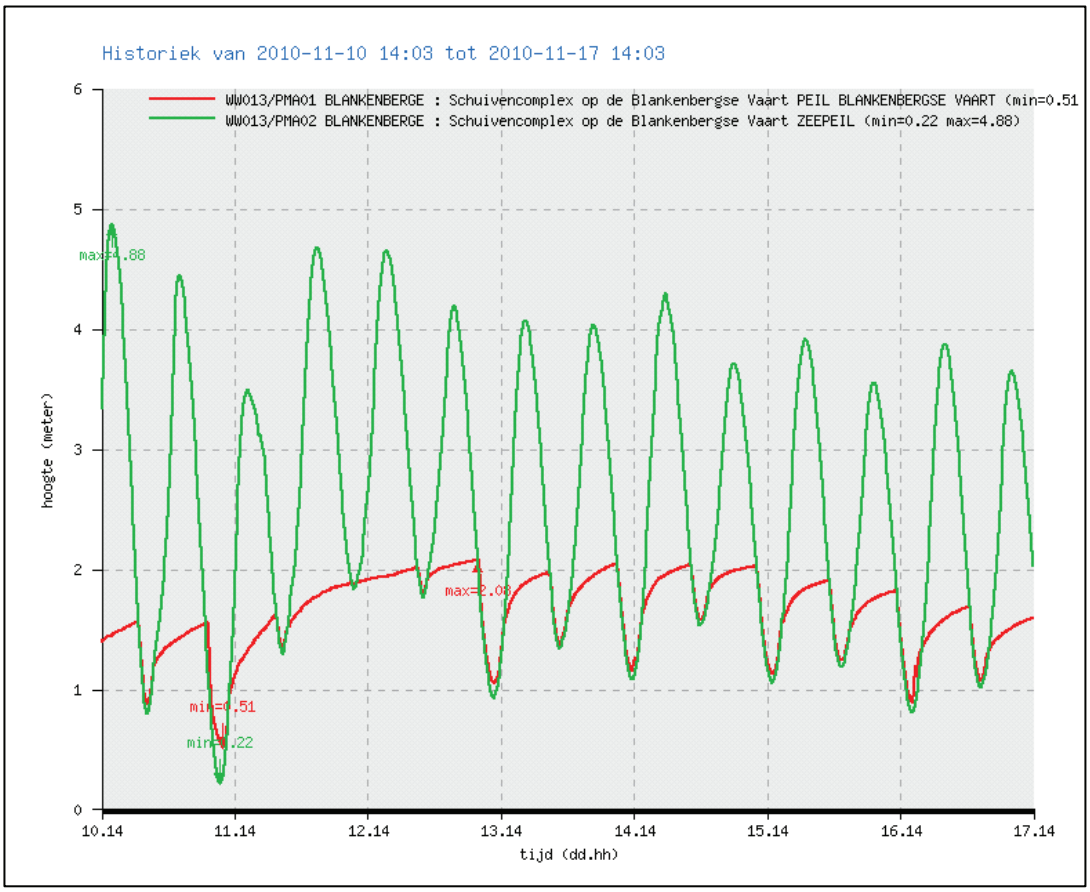

Figuur 8: Verloop van waterpeil in Blankenbergse Vaart in functie van lozingen en getijden.

5 Bespreking per afstroomgebied

5.1 Zeven afstroomgebieden in het Bekken van de Brugse Polders

Voor een bespreking van hoogwater, overstromingen en wateroverlast wordt geopteerd dit te doen volgens de 7 belangrijke afstromingsgebieden die voorkomen binnen het Bekken van de Brugse Polders. Deze staan weergegeven op Figuur 9.

1. Afwatering naar AFLEDINGSKANAAL VAN DE LEIE
   - EDE (Maldegem)
2. Afwatering naar KANAAL GENT-BRUGGE
   - Beken stroomopwaarts KEERSTUW BEERNEM (vnl Oost-Vlaanderen)
   - Beken stroomafwaarts KEERSTUW BEERNEM – Rivierbeek, Bornebeek, Geuzenbeek…
   - Bemalingsgebied Assebroekse Meersen (polder)
3. Afwatering naar LEOPOLDSKANAAL
   1. Kerkebeek
   2. Sint-Trudoledeken (polder)
   3. Laaggelegen poldergebieden: Zwinpolder, Damse Polder, Hazegraspolder, Slependamme, Maldegemse, ….
4. Afwatering naar KANAAL BRUGGE-OOSTENDE
   4. Bemalingsgebieden De Katte, De Stegere, Kwesthage Paddegat
   5. Jabbeekse beek en Boterbeek
5. Afwatering naar BLANKENBERGSE VAART en NOORDEDE
6. Afwatering naar LISSEWEEGSE VAART
7. Afwatering naar BOUDWIJNKANAAL

De nota “Hydrografie van het Bekken van de Brugse Polders”, d.d. 22/10/2008 uitgebracht n.a.v. de infodag “In de bres bij overstromingen” geeft verdere informatie over bovenstaande indeling.

Het rapport “Waterbeheer Oost- en West-Vlaanderen”, uitgegeven door het waterbouwkundig laboratorium, van 2008, biedt een overzicht van de kanalen met hun infrastructuur en de wijze waarop aan waterbeheersing wordt gedaan bij wassen.

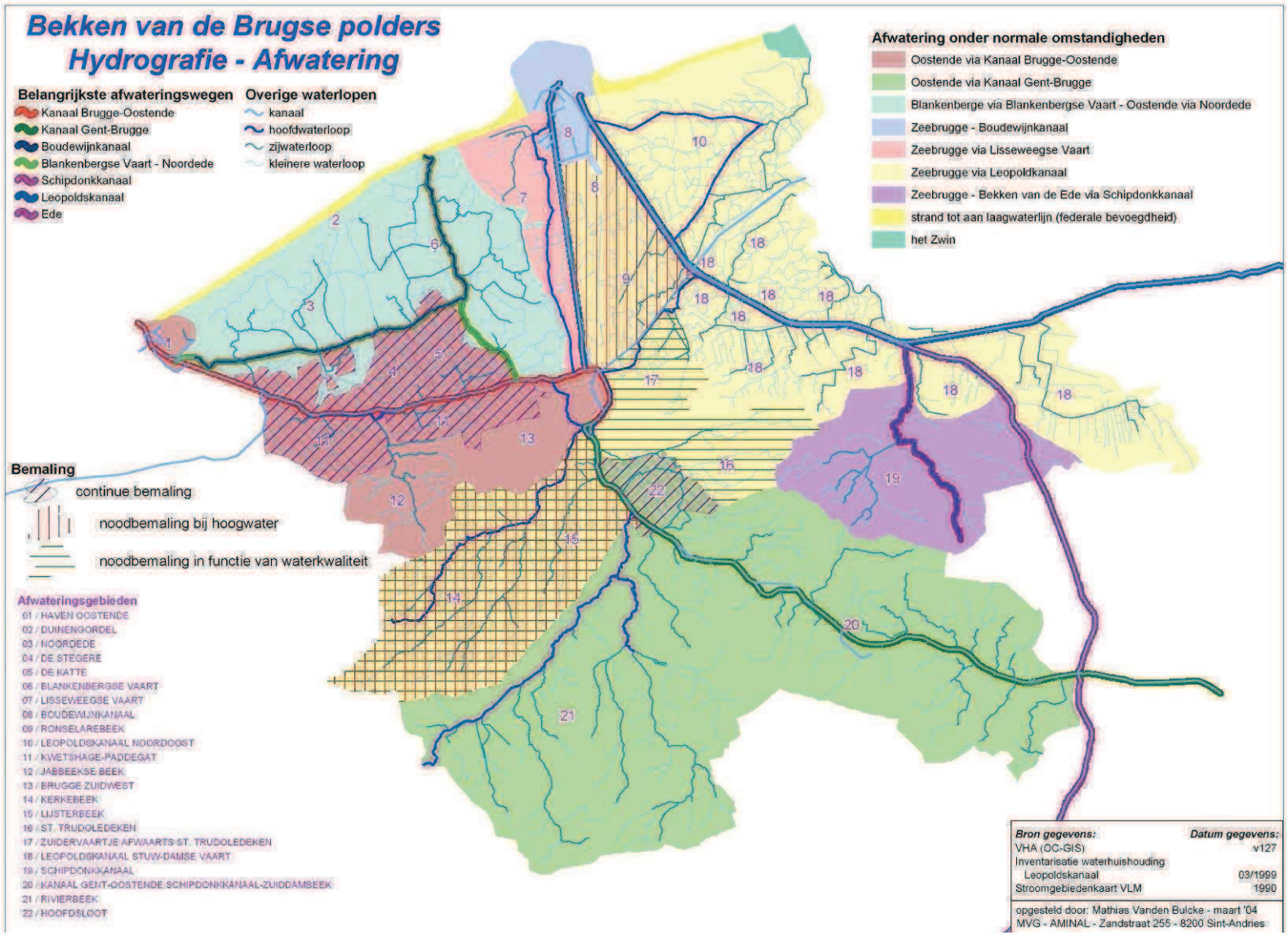

Figuur 9: Het bekken van de Brugse Polders kent 7 belangrijke afstroomgebieden

5.2 Opvolgen van waterstanden, debieten, overstromingen, begrippen waak, alarm, kritiek, ….

Waterstanden en debieten zijn voor het publiek raadpleegbaar op volgende websites:

- Voor de onbevaarbare waterlopen: www.overstromingsvoorspeller.be
- Voor de kanalen: www.waterstanden.be

Sommige waterbeheerders beschikken daar bovenop over het ABBA systeem. Dit acronym staat voor “afstand bewaking besturing alarm” en laat toe de werking van diverse kunstwerken zoals pompgemalen, stuwen, krooshekkens van op afstand te bewaken en te besturen.

De Vlaamse Milieumaatschappij voorspelt via de website www.overstromingsvoorstpeller de mogelijkheid en het verloop van overstromingen op de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen. Het gaat hierbij zowel over overstromingen met een **lokaal karakter** als over **regionale overstromingen** waarbij valleien getroffen worden door wateroverlast in één of meerdere hydrografische bekkens.

Regionale overstromingen kunnen over grotere oppervlakten overlast veroorzaken en komen meestal voor na periodes van langdurig veel neerslag. Om bij dit type overstromingen gedetailleerd te kunnen voorspellen vanaf wanneer en tot waar het zal overstromen, dient de waterstand voorspeld te worden. Idealiter wordt hierbij gebruik gemaakt van een hydraulisch model dat meteen ook toelaat om de stroming over de oevers of de vulling van wachtbekkens te voorspellen Ook zonder hydraulisch model kunnen regionale overstromingen (vereenvoudigd) voorspeld worden.

Alle voorspelde waterstanden worden vervolgens getoetst aan **drempelwaarden**. **Er zijn waak- en alarmdrempelwaarden gedefinieerd aan de hand van historische meetreeksen en modelberekeningen**. Het overschrijden van een waakpeil komt overeen met het begin van een overstroming, waarbij bebouwing nog buiten gevaar blijft, of het in werking treden van de waterbeheersingsinfrastructuur zoals wachtbekkens. Wanneer echter het alarmpeil bereikt wordt, kunnen er **kritieke overstromingen** beginnen optreden op plaatsen waar dit wel voor overlast kan zorgen zoals in woongebieden.

5.3 Peilen en debieten op de hoofwaterwegen (kanalen)

Informatie verkregen via het HIC en WenZ

Waarnemingen

Het Bekken van de Brugse Polders kent 3 kanalen die bekkengrensoverschrijdend zijn. Deze kunnen water doorvoeren afkomstig van buiten het bekken.

Het **kanaal Gent-Brugge-Oostende** staat in verbinding met het Afleidingskanaal van de Leie en de Ringvaart van Gent en kan water doorvoeren afkomstig van de Leie. Om te beletten dat extreme debieten van het Afleidingskanaal van de Leie Brugge bedreigen werd in 1998 de keerstuw te Brugge gerealiseerd. Bij hoge wassen wordt deze keerstuw neergelaten.

Dank zij een bijhorende klepstuw kan een gedeelte van het debiet, afkomstig van de Leie toch doorgelaten worden. Die sturing is een delicate operatie want er moet rekening worden gehouden met de volumes afkomstig van de beken stroomafwaarts van de keerstuw die langs het kanaal afwateren. Dit zijn de Bornebeek, de Rivierbeek, de Geuzenbeek, de Hoofdsloot (met bemalingstation), de Boterbeek, de Jabbeekse Beek, …

Het **Afleidingskanaal van de Leie of Schipdonkkanaal** is een waar waterafvoerkanaal en kan bij wassen tot 100m³/s doorvoeren naar de voorhaven van Zeebrugge.

Het **Leopoldkanaal** is eveneens een afwateringskanaal welke in twee richtingen kan afvoeren. Naar het Westen mondt het kanaal uit te Zeebrugge, naar het Oosten wordt water afgevoerd via het Isabellagemaal richting Braakman in Zeeuws Vlaanderen. De scheiding tussen het Bekken van de Brugse Polders en het Bekken van de Gentse kanalen wordt bewerktstelligd door een regelbare stuw te Sint-Laureins. Bij hoge waterstanden gebeurt het dat water over de stuw heenloopt. Dit kan in beide richtingen gebeuren.

De waargenomen maximum **debieten afkomstig van Leie en Schelde** en hun verdeling over de verschillende kanalen wordt schematisch weergegeven op Figuur 10. Een deel van het debiet van de Leie werd afgevoerd via het kanaal Gent-Terneuzen (ringvaart West te Gent en sluis van Evergem). De scheepvaart zou gedurende een tijd stilgelegd geweest zijn.

De **maximum peilen** op de diverse kanalen, samen met hun **streefpeil**, wordt weergegeven op Figuur 11.

De **keerstuw te Beernem** werd gesloten op 13 november in de namiddag. Vanaf 16 november is aan de stuw een deel doorgelaten, en op 17 november is de stuw terug volledig opengezet.Het peilverloop op het kanaal Gent-Brugge, te Beernem, in functie van het sluiten van de keerstuw is weergegeven op Figuur 12. Het peilverloop op het kanaal Gent-Brugge-Oostende t.h.v. de Dampoortsluis is weergegeven op Figuur 14. Uit deze figuur blijkt dat ongeveer simultaan met het sluiten van de Keerstuw de afwaartse sluisdeuren van de Dampoortsluis werden geopend. Het peil waarop deze operatie plaatsvond bedroeg iets minder dan 6mTAW ter hoogte van de Dampoortsluis. Dit is conform het draaiboek welke stelt dat de hefdeur van de keerstuw te Beernem gesloten wordt wanneer het waterpeil in Brugge 25cm boven het normaalpeil (5m69 TAW) zit.

Wat opvalt op Figuur 12 is:

1. dat na het sluiten van de keerstuw het afwaartse peil nog behoorlijk steeg.
2. de piekigheid in het verloop van de peilen, zowel op- als afwaarts de Keerstuw. Een piek in het afwaarts peil komt overeen met een dal in het opwaarts peil. Dit doet veronderstellen dat de klepstuw tot 4x toe (gedeeltelijk?) geopend werd. Desalniettemin valt uit Figuur 13 welke het debiet weergeeft op de Keerstuw, af te leiden dat het debiet in de periode 13 t.e.m. 16 november quasi tot 0 was gereduceerd. Mogelijks gaat het hier om debietmetingen in functie van sturing en geen afgeijkte debietsmetingen.
3. Dat de opwaartse en afwaartse curve, na het sluiten eerst uiteenlopen en achteraf weer op hetzelfde peil komen. Mogelijks is hier een verklaring voor en vond zich één of andere handeling plaats in de bedienen van schuifdeur en/of klepstuw die dit kan verklaren.

Een stroomafwaartse peilstijging na sluiten van de schuifdeur is zoals hierboven gesteld mogelijk indien de klepstuw wordt geopend. Een peilstijging kan ook te wijten zijn aan het stroomafwaarts uitmonden van een aantal waterlopen waarvan de Rivierbeek de belangrijkste is. Rekening houdend met de gemeten debieten op de Rivierbeek en Hertsbergebeek kan het maximum debiet dat uitmondt op het kanaal geraamd worden op ongeveer 15m³/s. Daarnaast monden nog een aantal kleinere beken in het kanaal zoals Geuzenbeek, Merlebeek, Bornebeek, …

De Polder Sint-Trudoledeken meldt dat het peil voorbij de keerstuw te Beernem meer dan 6m30 bedroeg op het moment van het sluiten van de keerstuw en vindt dit niet aanvaardbaar o.a. in functie van de lozing van de Geuzenbeek. Er zou kort voor de sluiting van de keerstuw nog een zwaar binnenschip zijn voorbijgevaren die voor golfslag zorgde hetgeen nefast zou zijn geweest voor de woningen aan de Beernemstraat die met overlast bedreigd werden. De Polder Sint-Trudoledeken is vragende partij om de Keerstuw te sluiten op het ogenblik dat een peil van 6m10 wordt bereikt t.h.v. de uitmonding van het afvoerkanaal van het pompgemaal op de Hoofdsloot t.h.v. het industrieterrein Lieverstede te Moerbrugge.

Voor het pand van het **kanaal Brugge-Oostende** worden de peilen weergegeven op Figuur 15. Hierop ziet men duidelijk de invloed van de getijen. Het peil van het kanaal wordt normaal ingesteld op 3m95. Tijdens de was fluctueerden de peilen tussen minimum 3m15 en maximum 4m13. Wat opvalt op de grafiek is dat reeds op 10 november, periode voorafgaand aan de neerslag, het peil gemiddeld op circa 3m75 stond. Dit is 20 cm lager dan het streefpeil. Er wordt gemeld (mondelinge mededeling WenZ) dat reeds op 7/11 t.h.v. Sas Slijkens er lagere peilen ingesteld waren op het kanaal. Dit mogelijks om een buffer te creëren op het kanaalpand Brugge-Oostende, die in perioden van wassen, de doorstroming van het opwaarts pand Gent-Brugge (= groot Pand) doorheen Brugge moet vergemakkelijken. Het is echter niet duidelijk of bij dit pro-actief lager instellen van het kanaalpeil de scheepvaart niet in het gedrang komt.

Betreffende het **Afleidingskanaal van de Leie** of Schipdonkkanaal werd bovenop het neerlaten van de **stuw te Balgerhoeke** ook de schotbalken getrokken uit de oude sluis. Het peilverloop op het kanaal in functie van deze maatregel is te volgen op Figuur 16.

Geplande maatregelen

WenZ plant de bouw van een noodgemaal van 2x5m³/s dat water overpompt van het Leopoldkanaal naar het Schipdonkkanaal t.h.v. de inkokering van beide kanalen te Zeebrugge. De vergunningsprocedure van dit pompgemaal verloopt moeizaam.

Bijkomende gewenste maatregelen

Van uit diverse waterbeheerders is gewezen dat het gepland noodgemaal van 10m³/s van het Leopoldkanaal naar het Schipdonkkanaal een halfslachtige beslissing is, voornamelijk ingegeven van uit budgetaire overwegingen. Het zou logischer en duurzamer zijn, doch wellicht ook duurder, om water uit het Leopoldkanaal rechtstreeks naar zee over te pompen via een noodgemaal. Over de capaciteit van het noodgemaal is er discussie. Er zijn 2 waterkwantiteitsmodelleringsstudies uitgevoerd betreffende het Leopoldkanaal. Van uit het oogpunt van het verwerken ven extreme neerslagen over het afstroomgebied van het Leopoldkanaal van 35.000ha lijkt een noodgemaal van ten minste 30m³/s hydraulisch aangewezen. Een kosten-baten analyse moet echter uitwijzen welke afvoercapaciteit optimaal is.

Knelpunten

Opgemerkt wordt dat op het ogenblik dat het peil aan de Dampoortsluis, nog minder dan 6mTAW bedroeg, dit stroomafwaarts de keerstuw te Beernem reeds 6m40 TAW bedroeg. Het waterpeil aan de uitmonding van de Geuzenbeek is op een bepaald ogenblik gestegen tot 6m40 TAW. De huizen aan de Beernemstraat werden bedreigd en zandzakken werden geïnstalleerd. Zie meer onder het hoofdstuk Geuzenbeek. Het bestuur van de Polder Sint-Trudoledeken is daarom vragende partij om de criteria voor het sluiten van de keerstuw te herzien. De Keerstuw reeds op 6,00 m TAW sluiten is aangewezen opdat het pompgemaal op de Hoofdsloot verder zou kunnen functioneren.

Figuur 10: Waargenomen maximum debieten op bekkengrensoverschrijdende kanalen.

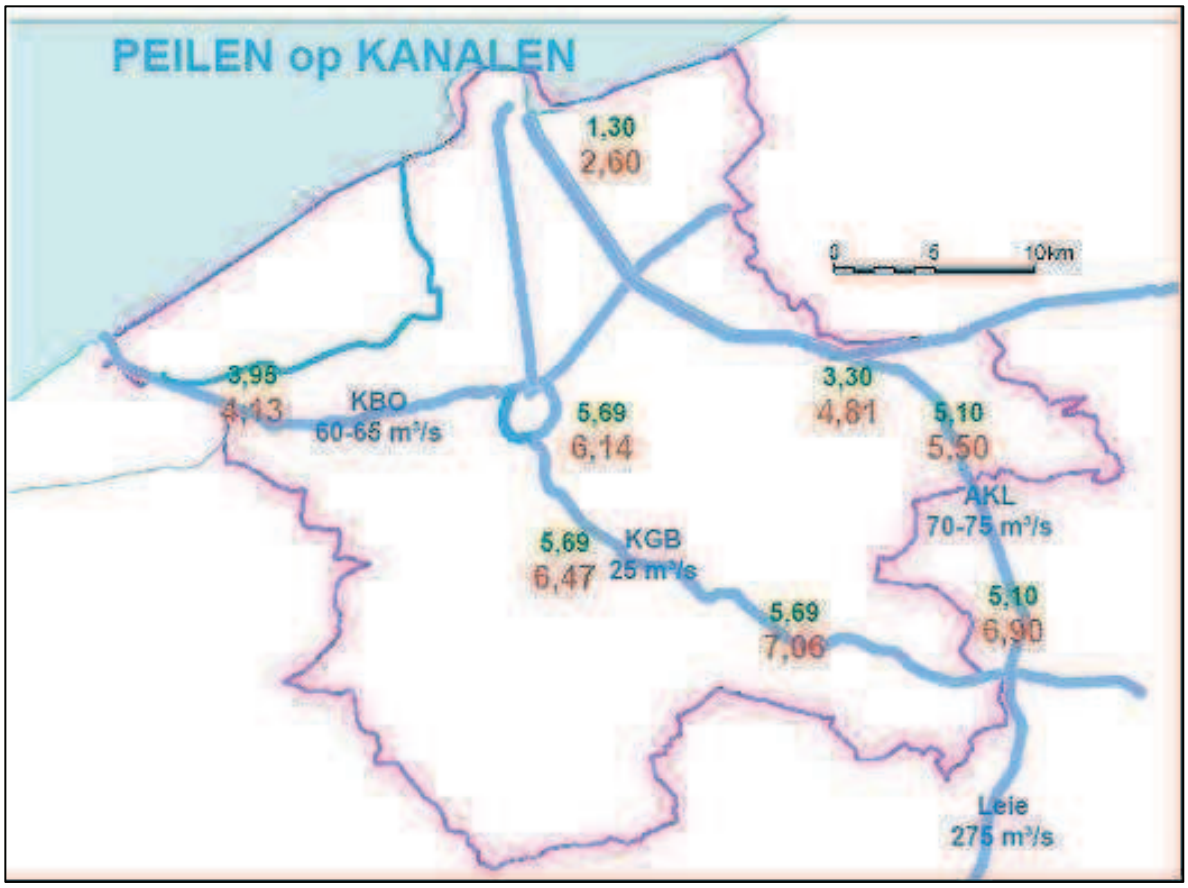

Figuur 11: Waargenomen maximum peilen t.o.v. streefpeil op kanalen.

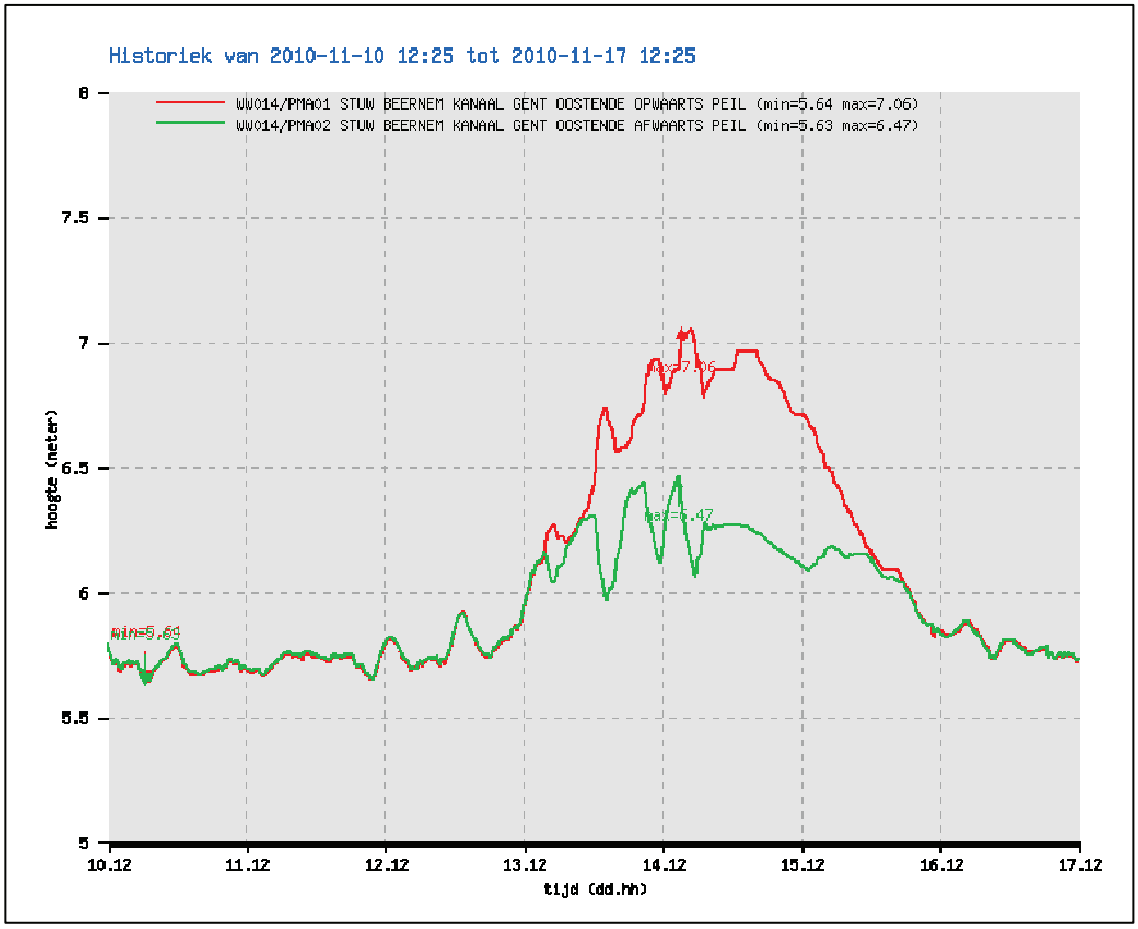

Figuur 12: Peilverloop op het kanaal Gent-Brugge in functie van sluiten van keerstuw Beernem.

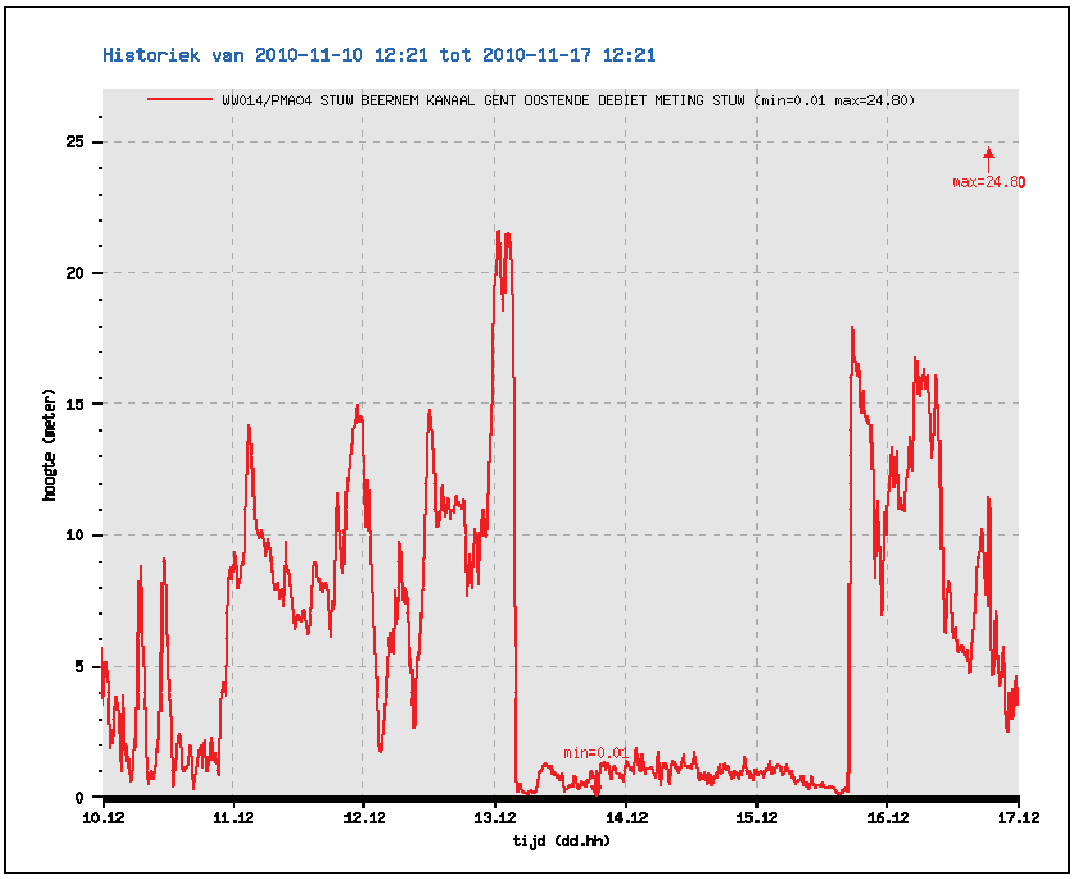

Figuur 13: Debietverloop (info ABBA) op het kanaal Gent-Brugge aan de Keerstuw Beernem.

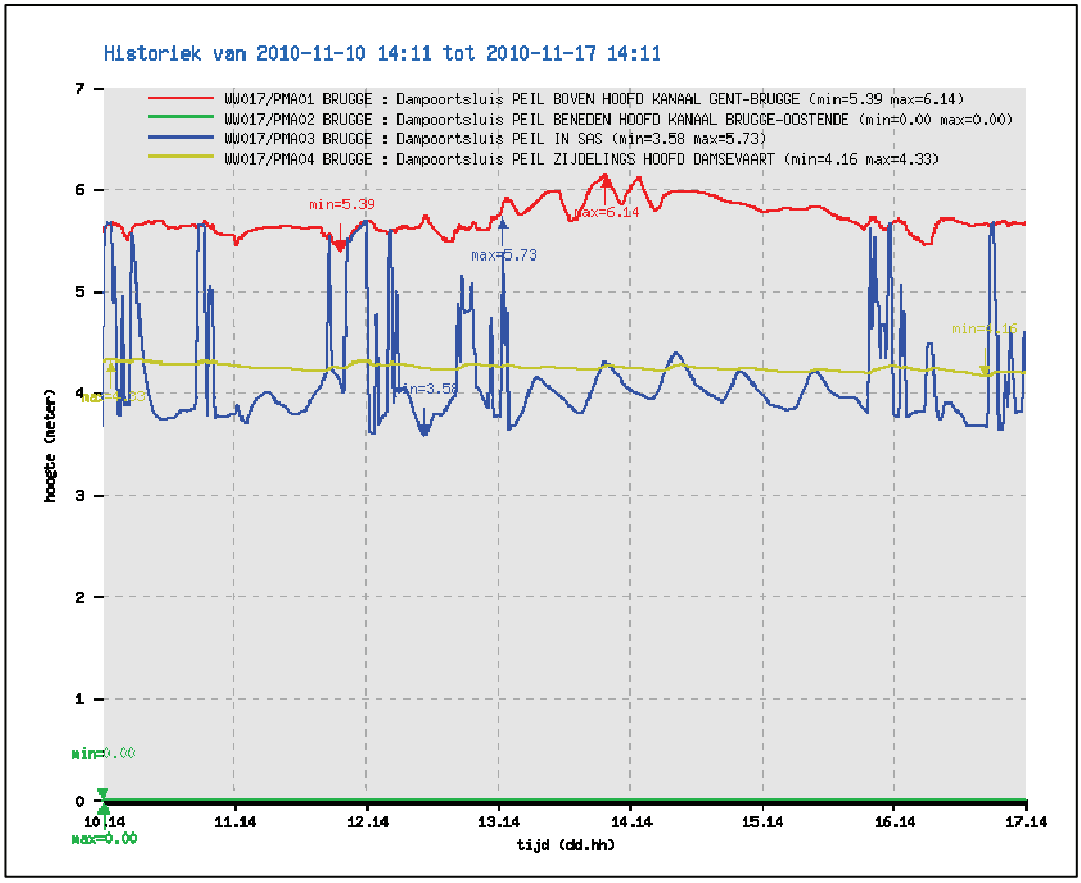

Figuur 14: Peilverloop op het kanaal Gent-Oostende t.h.v. de Dampoortsluis

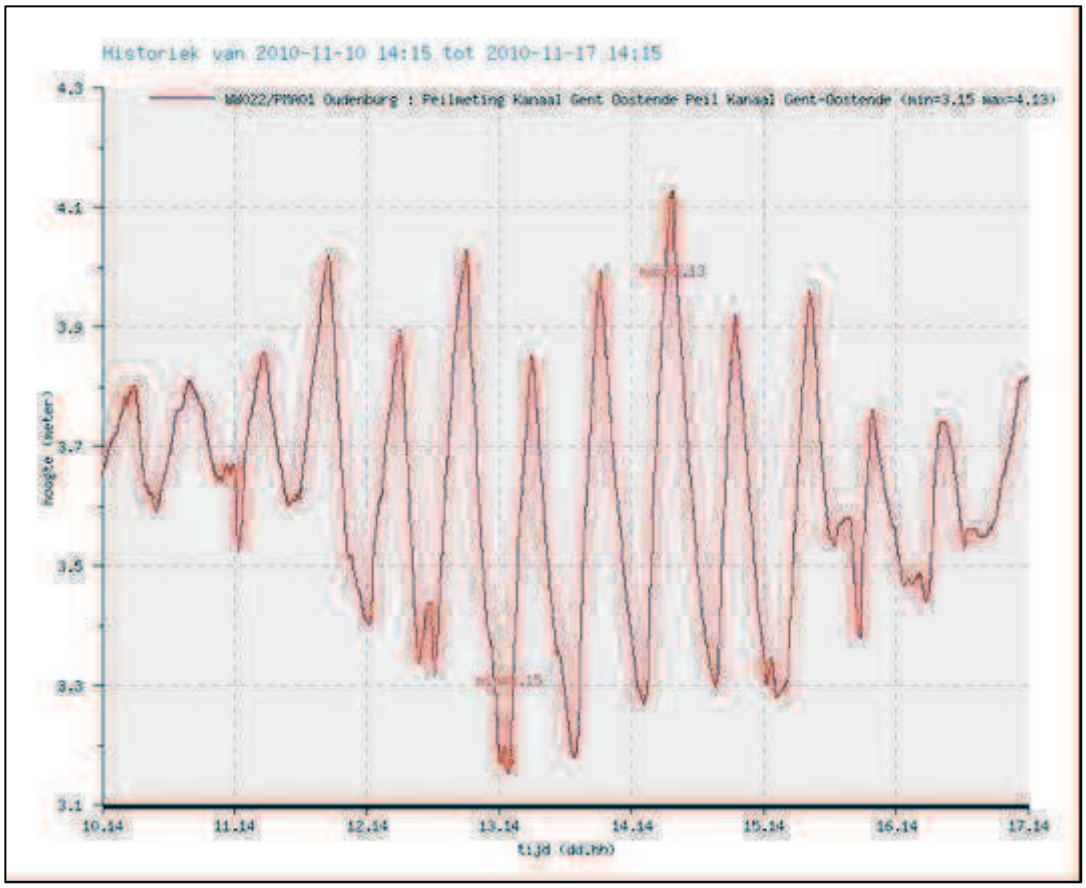

Figuur 15: Peilverloop op het kanaal Brugge-Oostende t.h.v. Oudenburg

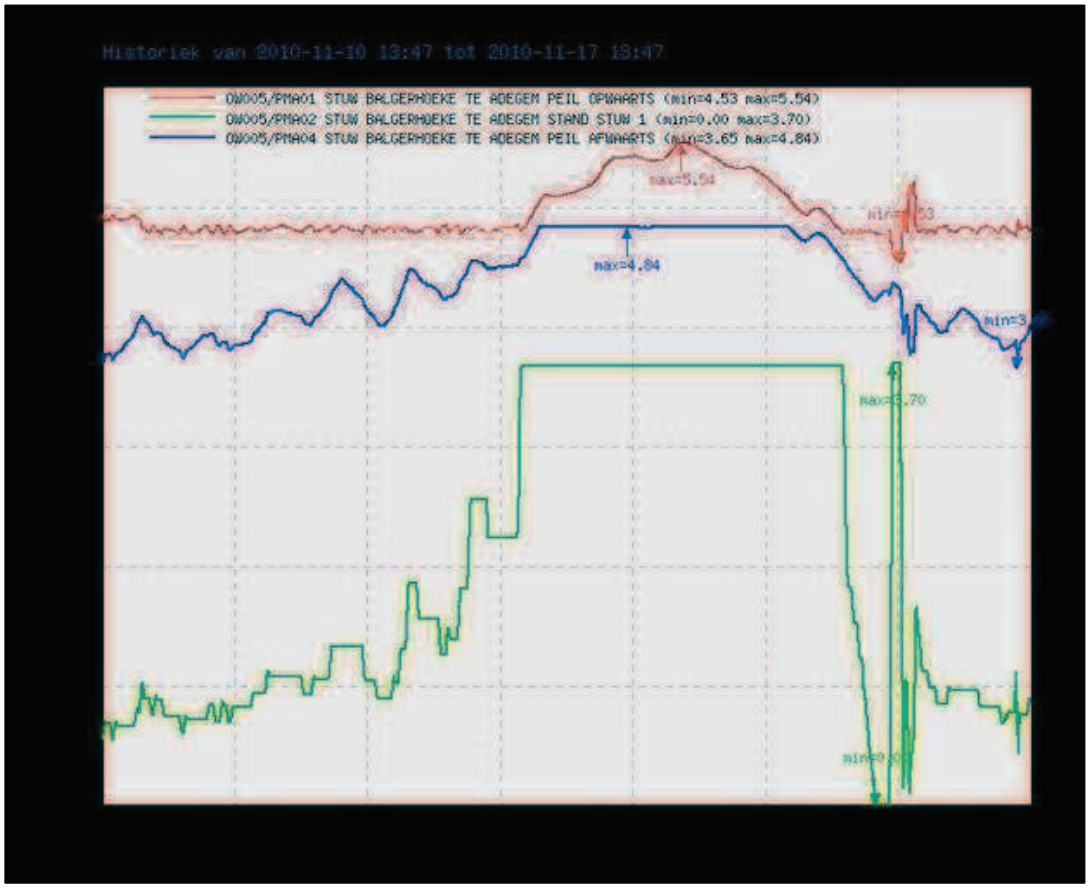

Figuur 16: Peilen op- en afwaarts stuw Balgerhoeke op Afleidingskanaal van de Leie met indicatie van bediening stuw.

5.4 Peilen en debieten op de onbevaarbare waterlopen

In Tabel 4 worden de maximaal geregistreerde waterstanden van alle meetposten op de onbevaarbare waterlopen vergeleken met hun waak- en alarmdrempel. De waakdrempel stelt beginnende overstromingen voor, de alarmdrempel betekent dat er woningen onder water kunnen lopen.

In het bekken van de Brugse Polders zijn er enkel **alarmdrempels** overschreden in het stroomgebied van de Rivierbeek en de Ede. In de overige stroomgebieden binnen het bekken van de Brugse Polders zijn er nergens kritieke overstromingen voorspeld of vastgesteld.

Station (code)	Huidig maximum		Historisch maximum		Begin meting	Waak	Alarm
	Peil	Tijdstip	Peil	Tijdstip			
Jobeek Zwevezele (L02-424)	28,56	13/11/2010 5u	29,05	8/2010	2004	28,50	29,10
Ringbeek Wingene (L02-42M)	16,57	14/11/2010 1u	16,36	9/2010	2010	16,25	16,80
Rivierbeek Oostkamp (L02-425)	9,47	14/11/2010 14u	9,52	7/2005	1983	8,70	9,43
Hertsbergebeek Oostkamp (L02-426)	8,79	14/11/2010 8u	8,92	7/2005	1986	8,00	8,90
Plaatsebeek Zedelgem (L02-42L)	10,20	14/11/2010 11u	10,22	2/2010	2010	10,50	10,80
Kerkebeek Loppem (L02-423)	6,74	14/11/2010 13u	7,34	12/2002	1985	6,40	7,00
Kerkebeek Sint-Michiels (L02-422)	5,01	15/11/2010 2u	5,43	12/2002	1983	4,60	5,20
Kerkebeek Rooster Sint-Michiels (K02-WM004)	4,98	15/11/2010 2u	4,96	12/2009	2007	5,20	5,60
Zuidgeleed Jabbeke (K02-WM051)	2,02	14/11/2010 8u	2,19	8/2006	2002	1,90	2,30
Noordede Houtave (K02-WM003)	2,07	13/11/2010 11u	2,26	11/2009	2008	2,20	-
Noordede Klemskerke (K02-WM002)	2,02	13/11/210 11u	2,21	11/2009	2006	1,95	2,35
Blankenbergse Vaart Uitkerke (L02-459)	2,05	13/11/2010 10u	2,25	12/2002	1992	1,90	2,40
Ede Kleit (L02-445)	10,20	13/11/2010 7u	10,86	11/2008	2007	9,96	10,27
Ede Maldegem (L02-442)	6,64	14/11/2010 14u	6,96	12/2002	1983	6,05	6,50
Ronselaerebeek Damme (L02-45F)	2,26	14/11/2010 14u	2,39	11/2009	2007	2,30	2,60
Ronselaerebeek Dudzele (L02-45B)	1,89	17/11/2010 15u	2,20	11/2009	2007	2,30	2,60
Rombautswerveader Damme (L02-45A)	2,24	14/11/2010 14u	2,36	12/2007	2007	2,36	3,00
Zwinnevaart Oostkerke (L02-456)	2,49	14/11/2010 11u	2,65	11/2005	2003	2,30	2,90
Isabellavaart Heist (L02-455)	2,34	13/11/2010 10u	2,52	11/2005	2003	2,20	2,50

Tabel 4 Maximaal geregistreerde waterpeilen (m Taw) in november 2010 en historische max op onbevaarbare waterlopen ter hoogte van de meetposten in het Bekken van de Brugse Polders. Aanduiding van overschrijdingen van waakpeilen en alarmpeilen.

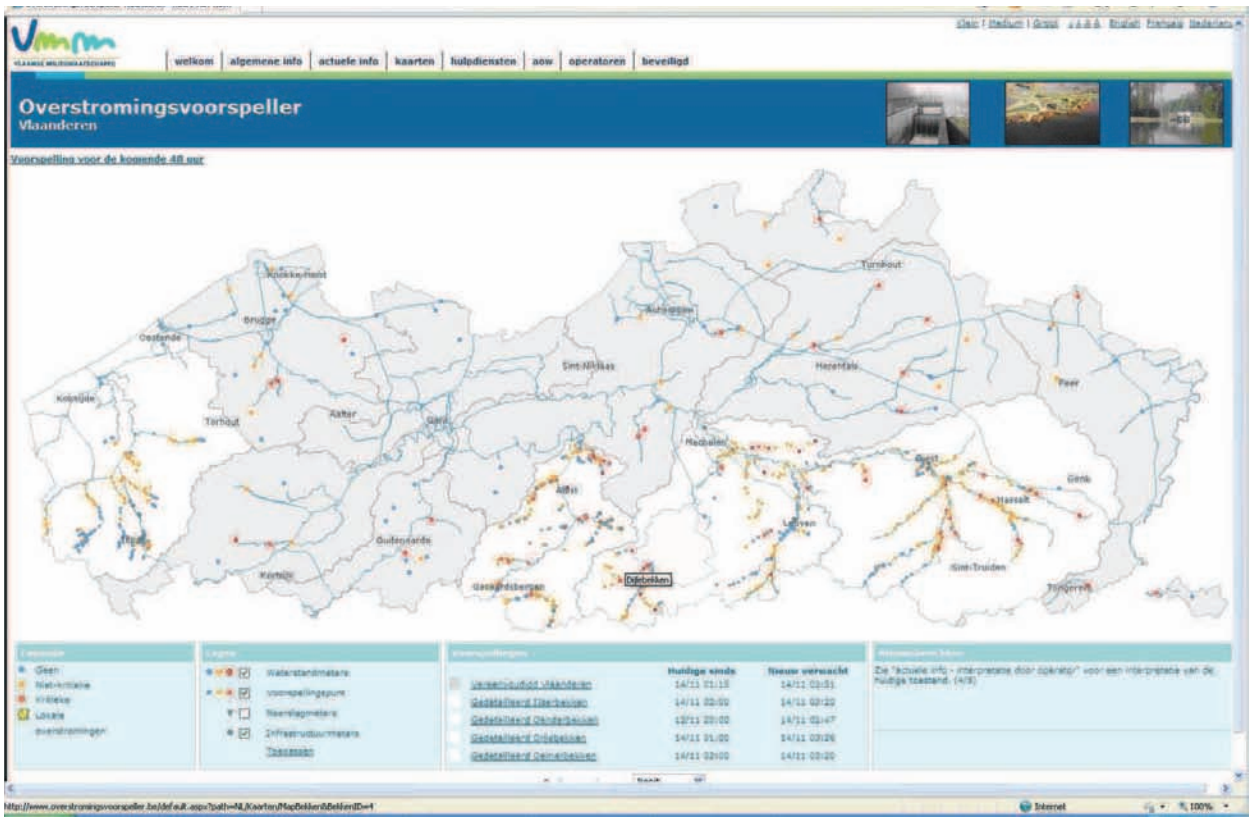

Figuur 17: Screenprint van overstromingsvoorspeller met aanduiding van waakpeilen en kritieke peilen (Rivierbeek, Hertsbergebeek, Ede).

5.5 Ede via Afleidingskanaal van de Leie (Schipdonkkanaal)

Informatie verkregen van gemeente Maldegem en van VMM AOW dienst hydrologen

Waarnemingen

De Ede te Maldegem trad tijdelijk boven alarmpeil. Figuur 18 en Figuur 19 tonen het waterpeilverloop ter hoogte van de meetposten in het stroomgebied van de Ede. In Tabel 5 worden de hoogst geregistreerde waterstanden weergegeven van de meetpost te Maldegem.

De stroomopwaartse meetpost bevindt zich net stroomopwaarts de twee recente bufferbekkens (1ste bekken= 23485m²; 2de bekken 22243m²) van de Provincie. De vullingen op 12 en 13 november van het meest stroomopwaarts gelegen bufferbekken is goed te zien op Figuur 18. De gemeente heeft na de eerste vulling het bufferbekken preventief leeggepompt, waarna het zich opnieuw heeft kunnen vullen.

De maximaal geregistreerde waterstand van 10,20 m Taw op 13 november is niet uitzonderlijk: sinds het begin van de metingen in 2007 zijn de waterstanden al meermaals hoger geweest. De alarmdrempel van deze meetpost werd niet overschreden. De overstromingen bleven beperkt tot overstroomde weilanden.

Figuur 19 toont aan dat de alarmpeilen langs de stroomafwaartse meetpost op de Ede te Maldegem wel zijn overschreden. De maximale waterstand van 6,64 m Taw werd geregistreerd op 14 november. Deze waarde is niet uitzonderlijk hoog, indien deze vergeleken wordt met de vijf hoogst genoteerde waarden sinds het begin van de waarnemingen (Tabel 5). Het is duidelijk dat de recente bufferbekkens voor een aftopping van de waterstanden hebben gezorgd. Mede ten gevolge van de beperkte neerslag zijn grote problemen uitgebleven. Enkel langs de Holleweg 17 werd er een hangaar bedreigd.

Maldegem en voornamelijk Kleit zijn nipt de dans ontsprongen, voornamelijk omdat het hier niet zoveel geregend heeft in vergelijking met de rest van Vlaanderen. (17l/m² per dag en 34l/m² gecumuleerd wat het weekend betreft.)

De Ede is ongeveer 25cm onder zijn hoogste historische stand gebleven, de afvoer ongeveer 6m³/s (historisch hoogste gemeten afvoer rond 8m³/s).

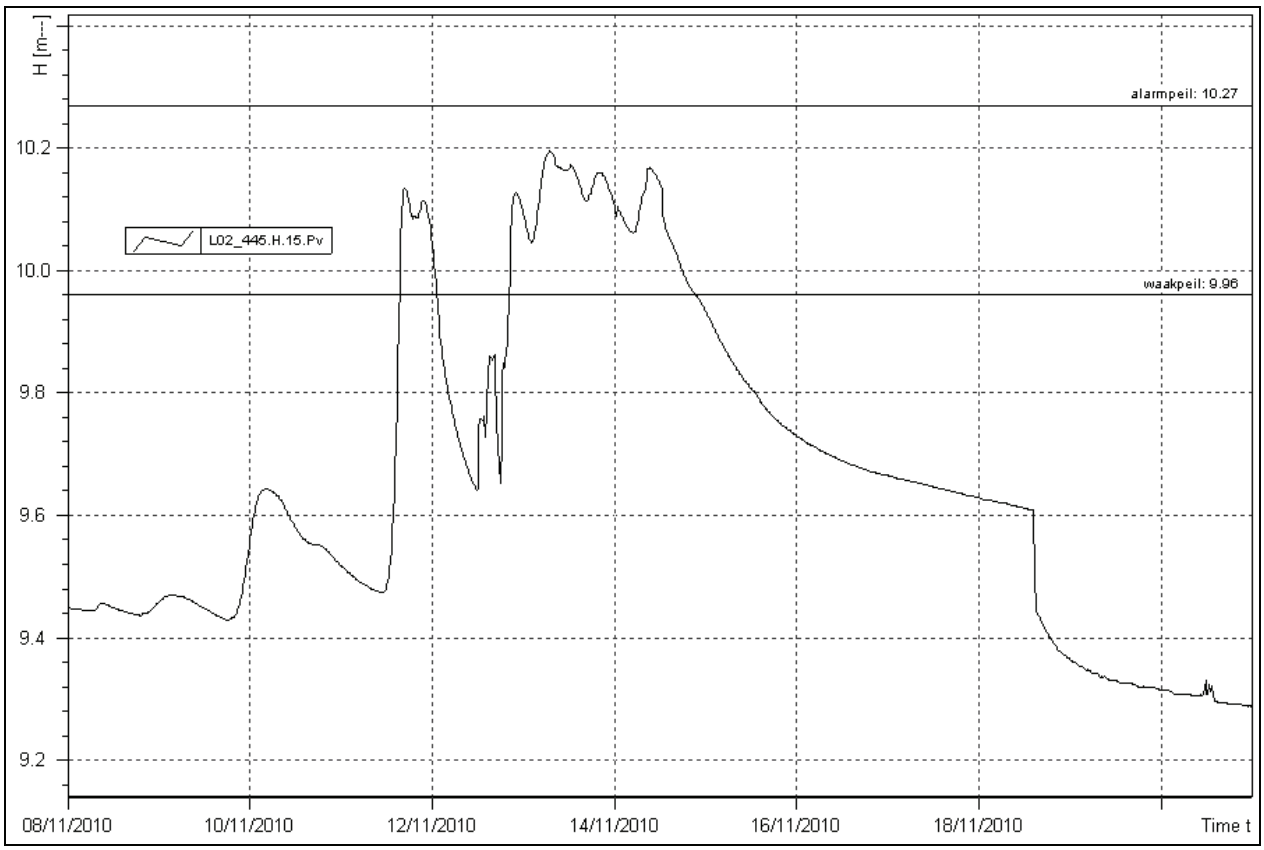

Figuur 18: Waterpeilen (mTAW) op de Ede in Maldegem-Kleit (L02-445

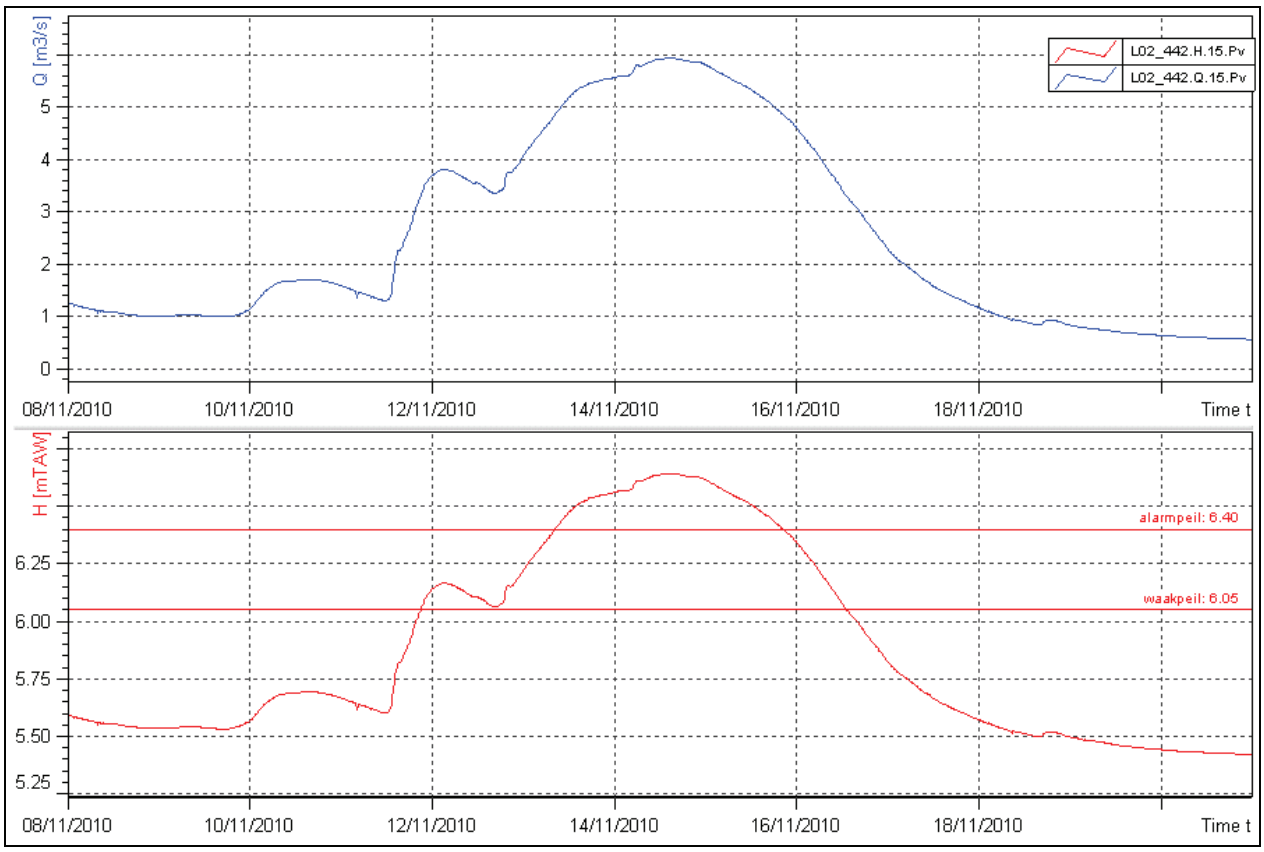

Figuur 19: Waterpeilen (mTAW) op de Ede in Maldegem (L02-442)

Datum	Maximale waterstand
31/12/2002	6,96
28/11/2005	6,86
20/8/2005	6,81
25/08/2006	6,84
27/01/2002	6,82

Tabel 5 Hoogst geregistreerde waterstanden (m Taw) sinds het begin van de waarnemingen (1983) ter hoogte van de Ede te Maldegem (L02-442)

Knelpunten en Acties

- Er wordt gemeld dat de peilen aangegeven via de overstromingsvoorspeller op een bepaald ogenblik 2 uur achterliepen t.o.v. de real-time peilen. Dit wordt ervaren als een gebrek voor de interventiediensten.
- Holleweg 17; hangaar bedreigd in de omgeving van de meersen (25 zandzakjes geleverd)
- Preventief straatgoten gereinigd door dienst Infrastructuur te Kleit.
- Preventief eerste wachtbekken overgepompt voorbij constructie wegens te vroege vulling. Er is nog steeds de vraag van het gemeentebestuur om de instroomdrempel van het eerste wachtbekken in de Baaikensedestraat te verhogen met schotten. In het kader van de modellering en in samenspraak met VLM en provincie Oost-Vlaanderen zou deze vraag zeker nog verder moeten bekeken worden. Welke dienst neemt de uitvoering van dit werk voor zijn rekening?

Geplande maatregelen

Er is een modelleringsstudie lopende rond de Ede waarin tal van maatregelen, zowel inzake bufferen, vasthouden als afvoer in worden voorzien.

Conclusies: Ede

Het gebruik van de 2 wachtbekkens te Kleit dient geoptimaliseerd te worden. De instellingen inzake de overloopdrempels zijn in de huidige toestand niet optimaal waardoor één wachtbekken te snel volloopt.

In het kader van de modelleringstudie staan er tal van maatregelen op til.

5.6 Kanaal Gent-Brugge – stroomop keerstuw Beernem

Het betreft voornamelijk beken gelegen in Oost-Vlaanderen.

Info uit ABO: er heeft wel water op straat heeft gestaan, maar er is geen water in de huizen terecht gekomen. Het reiten van de waterlopen was door het slechte najaar nog niet kunnen gebeuren, waardoor er hier en daar extra gepompt is geweest.

5.7 Kanaal Gent-Brugge – Bornebeek

De problematiek inzake wateroverlast langsheen de Bornebeek werd besproken op de vergadering van het waterschap d.d. 24/11/2010. Dit aan de hand van een powerpointvoorstelling.

Waarnemingen

De Bornebeek trad op verschillende plaatsen buiten zijn oevers en zette op een aantal plaatsen wegen plaatselijk blank. Het betreft de Hazelaarstraat, de Stuivenbergstraat en de tunnel onder de spoorweg. Dit had geen materiële schade tot gevolg doch veroorzaakte hinder voor omwonenden. Langsheen de Bornebeek komen vele maïsakkers voor die nog niet werden geoogst. Plaatselijk kwamen akkers en weilanden blank te staan.

De Bornebeek trad ook reeds eerder in het jaar verschillende malen buiten zijn oevers met water op straat. Dit o.a. op 22 en 25 oktober.

Figuur 20: Aanduiding locaties met wateroverlast langsheen de Bornebeek

De provinciale dienst waterlopen hanteert het principe om onderhoudswerken aan waterlopen, zoals het maaien en reiten van de vegetatie, uit te voeren na de oogst, vanaf 15 september. Door de hoge neerslagen sedert eind augustus is de bodem op vele plaatsen verzadigd en werd de maïs op vele plaatsen nog niet geoogst. De onderhoudswerken aan de Bornebeek werden uitgesteld om geen schade te veroorzaken aan de gewassen. Door het voorkomen van vegetatie in de bedding van de beek was een vlotte afvoer op vele plaatsen gestremd en leidde dit tot plaatselijk buiten de oevers streden. Dit wordt geïllustreerd door **Foto 4**.

Naast het uitgesteld onderhoud op de benedenloop van de Bornebeek is de provinciale dienst waterlopen ook van oordeel dat water in de benedenloop niet voldoende kan afvloeien. De benedenloop loopt doorheen het natuurgebied Leiemeersen. Afspraken werden gemaakt met Natuurpunt om het onderhoud van de waterloop doorheen dit gebied manueel te laten uitvoeren door de landschapswast. Op datum van de overstromingen van 11 november was het onderhoud nog niet gebeurd.

Na het maaien van de Bornebeek, eind november, is het water in een half uur tijd met 1m gezakt en was het water in de Hazelaarstraat verdwenen.

Foto 4: De vegetatie die voorkomt in de Bornebeek zorgt voor een gestremde afvoer. Onderhoud werd uitgesteld om schade te voorkomen aan de maïs.

Foto 5: De tunnel onder de spoorweg aan de Gevaertstraat komt bij overstromingen doorgaans blank te staan. Een slagboom met indicatie wateroverlast is aanwezig om de straat af te zetten.

Foto 6: D.d. 11/11/2010 was het onderhoud van de Bornebeek in de Leiemeersen nog niet uitgevoerd.

Foto 7: Het plaatselijk blank staan van weilanden langsheen de Bornebeek t.h.v. de Erkegemstraat

Knelpunten en Acties

De wateroverlast is beperkt tot het plaatselijk blank staan van een aantal wegen met de nodige hinder voor omwonenden tot gevolg. De schade aan landbouwgewassen ten gevolge van de overstromingen mag verondersteld minimaal te zijn. Heel wat maïsvelden waren immers op datum van 11 november nog niet geoogst omwille van het verzadigd zijn van de bodem.

Op de vergadering van het waterschap d.d. 24/11/2010 werd aangedrongen dat de uitgestelde maaiwerken van de benedenloop van de Bornebeek met urgentie zouden worden uitgevoerd. Afspraken dienen gemaakt te worden met de landschapswacht inzake het keurig maaien en ruimen van de benedenloop doorheen net natuurreservaat “De Leiemeersen”. D.d. 8/12/2010 zouden de onderhoudswerken op de Bornebeek zijn uitgevoerd.

Geplande maatregelen

Zie deelbekkenbeheerplan en project integraal waterbeheer.

Bijkomende gewenste maatregelen

De provincie is van oordeel dat de duiker van de Bornebeek onder het jaagpad van het kanaal Gent-Brugge beperkt is van gabariet, opstuwing veroorzaakt en wateroverlast tot gevolg heeft. De provincie heeft W&Z de vraag gesteld om deze duiker te vernieuwen en te vergroten. Op de vergadering van het waterschap is er ook op gewezen dat gewaakt moet worden dat men niet tot maatregelen komt die aanleiding geven tot versnelde afvoer en problemen afwentelt naar stroomafwaarts. Bij het verhogen van het afvoerdebiet van de Bornebeek naar het kanaal, dient dit laatste dan meer debiet af te voeren, wat dan op zijn beurt bijkomende druk legt op het centrum van Brugge.

5.8 Kanaal Gent-Brugge – Rivierbeek

Info uit overstromingsverlsag AOW buitendienst Brugge – hydrologen / ABO / Waterschap / verslag Provincie W-Vl

Waarnemingen

Het stroomgebied van de Rivierbeek is een van de weinige stroomgebieden in het bekken van de Brugse Polders die kritieke peilen heeft gekend.

Figuur 21 en Figuur 22 toont het **waterpeilverloop** ter hoogte van een aantal meetposten in het stroomgebied van de Rivierbeek. In Tabel 6 worden de hoogst geregistreerde waterstanden weergegeven van de limnigrafen op de Rivierbeek en Hertsbergebeek te Oostkamp.

Langs de **Ringbeek in Oostkamp** worden sinds september 2010 waterstanden gemeten. De maximale waterstand in november 2010 van 16,57 m Taw is de hoogst geregistreerde waterstand sinds het begin van de metingen. Dit leidde tot niet kritieke overstromingen van weilanden in de buurt. Het recente **bufferbekken van de Provincie** met een capaciteit van ongeveer 25000 m³ is 13 november beginnen vullen. Dit resulteerde in een aftopping van de afvoeren en waterstanden op 13 en 14 november. Bebouwing werd niet bedreigd.

Langs de **Rivierbeek te Oostkamp** werd op 14 november het alarmpeil van 8,43 m Taw overschreden. Dit is de tweede hoogst geregistreerde waterstand sinds het begin van de waarnemingen. Enkel tijdens de storm van juli 2005, toen Ruddervoorde overstroomde, stond het water er nog 5 cm hoger. (Zie Tabel 6)

Tijdens deze storm kwam het **bedrijf Hipano** in Ruddervoorde (Foto 8) blank te staan. De **Hillestraat** werd afgesloten voor het verkeer. Ruddervoorde zelf werd gespaard: het water kwam tot ongeveer 20 cm onder de dijk die Ruddervoorde beschermt (Foto 9). Tussen de **Syslostraat** en de monding van de Herstbergebeek stond de volledige vallei onder water. Er werd geen bebouwing bedreigd. Stroomopwaarts zijn er bij de **Vrijgeweidestraat** ook een aantal woningen bedreigd geweest. De gemeente meldt dat het probleem hier nog nooit zo sterk geweest is en legt de link met de ruilverkaveling en de watering het Vrijgeweid, dat onlangs opgeheven werd. Waterbeheersing gebeurt met pomp die water uit de komgronden overpompt naar de bedijkte Rivierbeek. Het peil in de Rivierbeek was echter dermate hoog dat water terugstroomde naar de komgronden.

De waterstanden langs de **Hertsbergebeek te Oostkamp** zijn 11 cm onder het alarmpeil gebleven. De recent verhoogde dijk die het industrieterrein Kampveld beschermt had nog een marge van ongeveer 40 cm tussen de Kampveldstraat en **Papenvijverstraat**, stroomopwaarts de Papenvijverstraat was de marge kleiner. De **Kampveldstraat** zelf stroomde over langs de rechteroever van de Hertsbergebeek. Verder stroomopwaarts langs de Hertsbergebeek liep de Sterredreef onder. De woning langs de dreef werd niet bedreigd. Tussen de Sterredreef en de monding van de Hertsbergebeek in de Rivierbeek stond de vallei nagenoeg volledig blank.

Op verschillende plaatsen moest de brandweer de **rioleringsstrengen** leegpompen die ten gevolge de hoge waterstanden niet meer naar de Rivierbeek en Hertsbergebeek konden afwateren.

Langs de **benedenloop van de Rivierbeek** stonden vele weilanden blank. Er werd geen infrastructuur bedreigd. De waterkeringsberm langs de Rivierbeek stroomopwaarts de Stationsstraat heeft ervoor gezorgd dat geen woningen onder water kwamen. Het water stond op 14 november ongeveer 15 cm onder kruin van de berm.

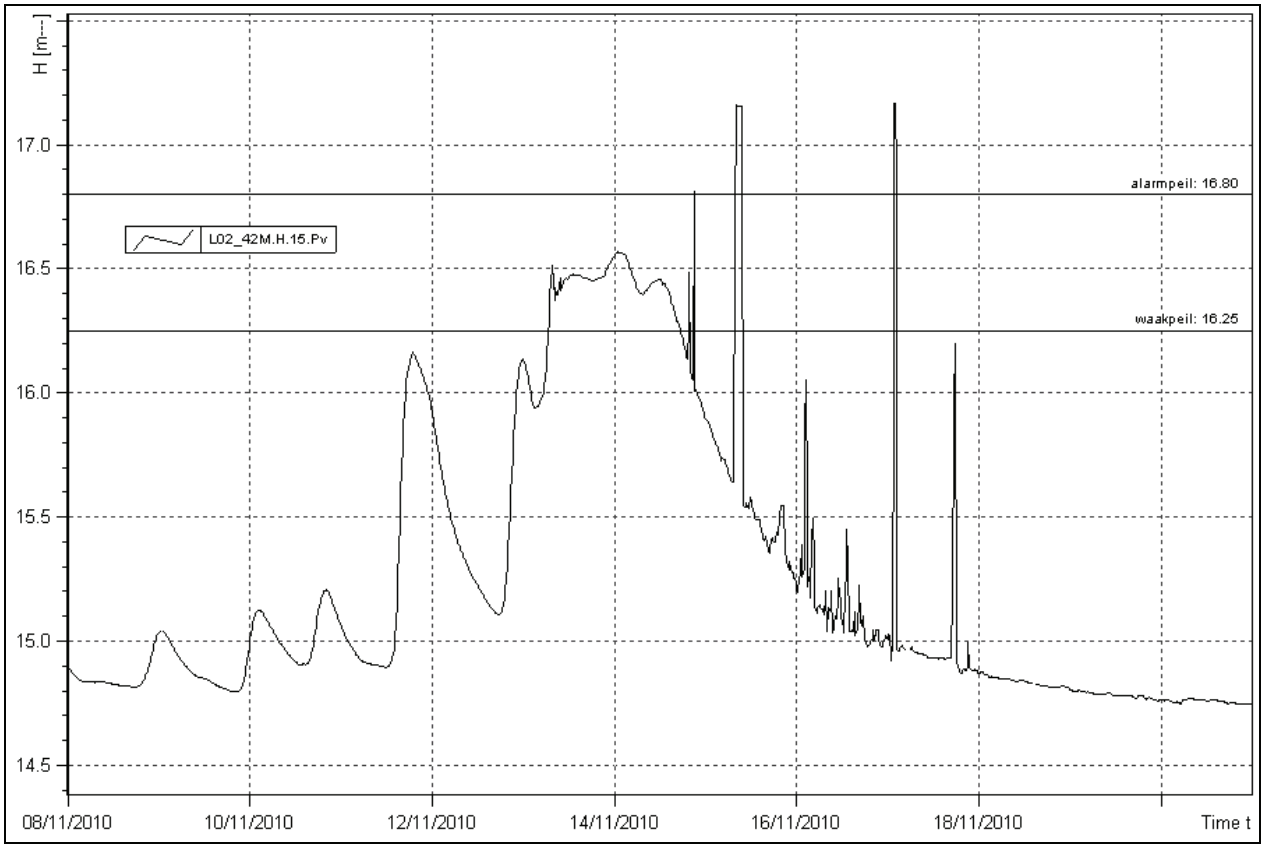

Figuur 21 Waterpeilen (m TAW) op de Ringbeek in Oostkamp (L02-42M)

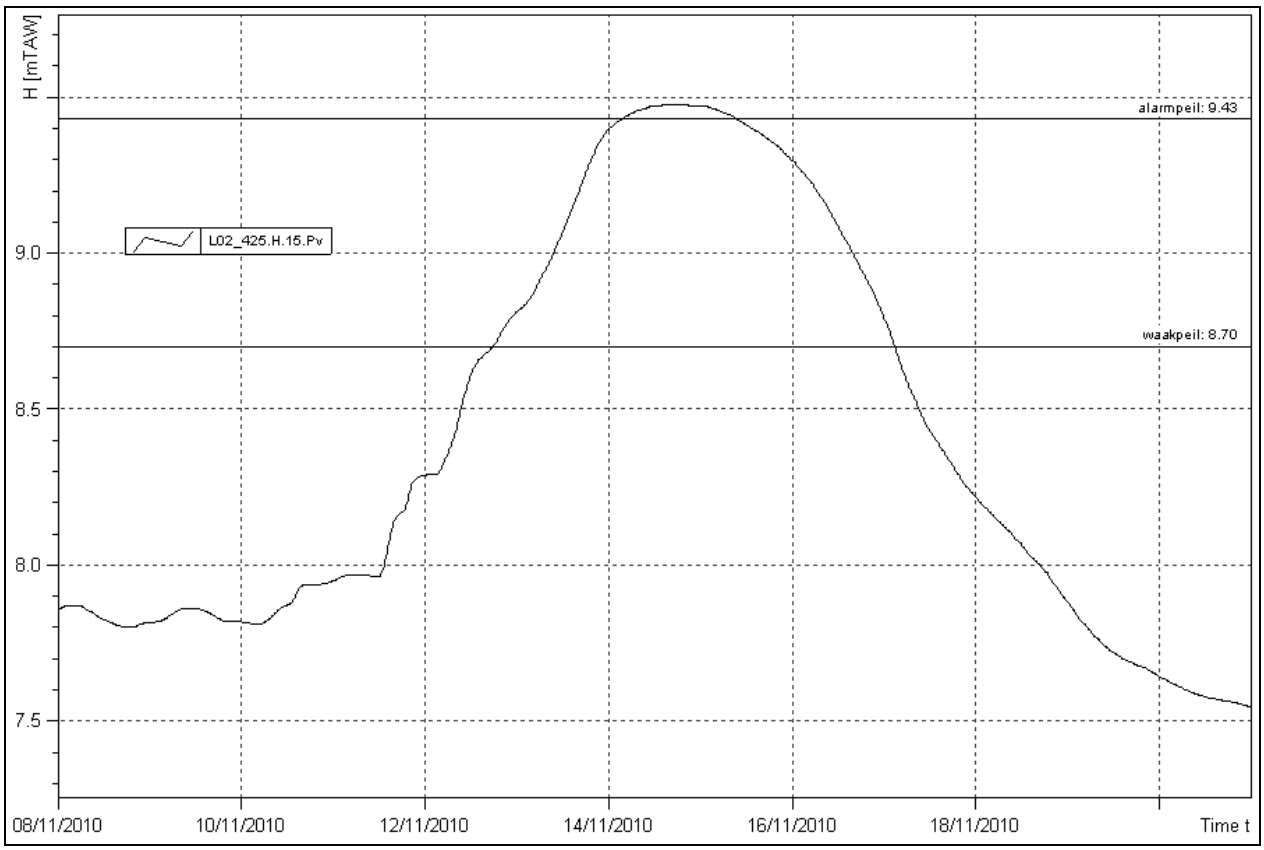

Figuur 22: Waterpeilen (m TAW) op de Rivierbeek in Oostkamp (L02-425)

Datum	Maximale waterstand
5/07/2005	9,52
14/11/2010	9,47
31/12/1993	9,47
31/12/2002	9,46
16/11/1998	9,45

Tabel 6 Hoogst geregistreerde waterstanden (m Taw) sinds het begin van de waarnemingen (1983) ter hoogte van de Rivierbeek te Oostkamp (L02-425)

Foto 8: Overstromingen Velddambeek (Rivierbeek) ter hoogte van het bedrijf Hipano te Ruddervoorde

Foto 9 Overstromingen Velddambeek (Rivierbeek) Stroomopwaarts de Syslostraat te Ruddervoorde in niet gerealiseerd woongebied.

Foto 10Overstromingen Hertsbergebeek ter hoogte van beschermingsdijk industrieterrein Kampveld tussen Kampveldstraat en Papenvijverstraat

Foto 11: Preventief zandzakken t.h.v. de bedijking van Kampveld te Oostkamp

Geplande maatregelen

In uitvoering van actie 34 van het BBP

In functie van al of niet regularisatie van het zonevreemd transportbedrijf (Hipano) zal een bedijking omheen het bedrijf worden geplaatst. Actie Bekkenbeheerplan.

In uitvoering van acties 14, 28, 103 en 104 van het Bekkenbeheerplan:

Door de Vlaamse Milieumaatschappij afdeling Operationeel Waterbeheer werd een beheervisie voor de Rivierbeek en Hertsbergebeek 1° cat uitgewerkt. Deze beheervisie werd voorgesteld aan alle betrokken administraties, belangengroepen en lokale besturen en heeft als doel een evenwichtig onderhoud van de waterloop na te streven waarbij de doelstellingen van het integrale waterbeleid gerealiseerd wordt en maximaal rekening gehouden wordt met de verschillende beleidsdoelstellingen (landbouw, natuur en landschap) in het gebied. Alle betrokkenen (gemeenten, VLM, RWO, ANB, boerenbond, ALV) hebben de kans gekregen om hun opmerkingen te geven op de opgemaakte beheervisie dewelke geleid hebben tot een definitieve beheervisie.

Er wordt een gedifferentieerd beheer voorgesteld die zones waar van nature water geborgen kan worden versterkt en de kans op schade aan landbouw en aan bebouwing minimaliseert. De differentiatie gebeurt in de eerste plaats op basis van de bestemming op het gewestplan per deelgebied. De sterk meanderende waterloop met grote natuurwaarde en zijn vallei kunnen zeer grote hoeveelheden water bufferen (tot meer dan 1 200 000 m³) die belangrijk zijn om op verschillende locaties infrastructuur te beschermen tegen wateroverlast en de steeds toenemende versnelde afvoer van de bovenstroomse waterlopen op te vangen.

Deze beheersvisie zal op regelmatige basis geherevalueerd worden zodat de beoogde doelstellingen blijvend gerealiseerd worden.

In het kader van landinrichting : (Muizeveldbeek, herstel meander Velddambeek, heropenen grachten Vrijgeweid, …..)

Bijkomende gewenste maatregelen

Inzake de recent waargenomen bedreiging tot wateroverlast aan de Vrijgeweidestraat zou als maatregel gedacht kunnen worden aan de bouw van een bufferbekken op 2de categorie op grond die momenteel al in bezit is van VLM. Er wordt gesuggereerd om dit eventueel mee te nemen in een project in het kader van landinrichting Brugse Veldzone.

De gemeente Oostkamp geeft aan dat de bedijking aan het industrieterrein Kampveld, uitgevoerd door VMM, door de tand des tijds en het belopen door vee is ingezakt. Men acht het wenselijk, ter bescherming van het industrieterrein Kampveld dat er terug 20 tot 50 cm opgehoogd wordt.

Op bovenstaande vraag formuleert VMM, AOW volgende beschouwingen:

- Alle dijken worden 2x per jaar gecontroleerd en zijn nog in goede staat. Indien de dijk opwaarts de kampveldstraat bedoeld wordt MAG deze niet verhoogd worden, anders verhogen de waterstanden opwaarts en zullen de dijken tussen de Papevijverstraat en de Kampveldstraat onvoldoende hoog zijn. De hoogte van de verschillende dijken werd nog eens opgemeten en er kan nagegaan worden als er een verkeersdrempel aangelegd moet worden op de Kampveldstraat om het water die over de straat loopt richting industriezone tegen te houden.
- Er is in verschillende overlegmomenten reeds gesteld dat RWA en DWA rioleringen niet overal afgesloten zijn dmv terugslagkleppen in de industriezone Kampveld en dat de gemeente daar dringend werk moet van maken.

5.9 Kanaal Gent-Brugge – Geuzenbeek

Info : polder Sint-Trudoledeken en eigen waarnemingen

Nota analyse hydrografie Geuzenbeek – bekkensecretariaat Brugse Polders – versie 25/09/2010

De Geuzenbeek is een klein beekje met een afstromingsgebied van 800ha dat uitmondt in het kanaal Gent-Brugge. Niet ver van zijn monding kent de Geuzenbeek een bypass via de zogenaamde Zuiddambeek. Via een stuw waarin een schuif is in gebouwd kan water van het stelsel van de Geuzenbeek afgeleid worden naar het stroomgebied van de Hoofdsloot.

De Geuzenbeek vloeit nabij zijn monding langsheen de Beernemseweg. In de laatste 20 jaar werden een 3-tal huizen meerdere malen bedreigd met watersnood. Dit komt doorgaans voor bij hoge waterstanden op het kanaal Gent-Brugge. ro

Het vroegere AWZ (huidig W&Z) besloot in 2000 tot de bouw van een schuif op de uitmonding van de Geuzenbeek. De vroegere koker in baksteen met boogbrug werd vervangen door een nieuwe in beton en voorzien van een schuif. De motivatie tot realisatie van dit kunstwerk luidde als volgt “overstromingen van het hinterland door terugstroming van het water vanuit het Kanaal Gent-Oostende bij hoge waterpeilen tegen te gaan”. Omwille van het voorkomen van natuurdomeinen langsheen de uitmonding werd rond de bediening van de schuif een protocol afgesloten tussen WenZ (vroeger AWZ) en ANB (vroeger AMINAL). Dit protocol stelt o.a. dat de bediening van de schuif onder het beheer van WenZ valt en dat de schuif wordt dichtgezet bij een waterpeil in het Kanaal Gent-Oostende van 6m10 TAW.

De polder van Sint-Trudoledeken wenst de bediening van de schuif over te nemen en heeft deze vraag formeel gesteld op het bekkenbestuur van 7/12/2009. Er is tot op heden nog geen akkoord tussen WenZ ANB en de polder om het beheer over te dragen. Ook andere partijen zijn bij de waterbeheersing van de Geuzenbeek betrokken en/of belanghebbende: de gemeente Oostkamp, administratie ADLO, provinciale technische dienst waterlopen, …De bediening door de Polder is gewenst omdat deze de eerste belanghebbende is bij de sluiting. Een tijdige sluiting is vereist omdat de golfslag van voorbijvarende schepen het water in de beek opstuwt. Anderzijds heeft W&Z bij noodtoestanden andere prioriteiten dan die schuif. Tenslotte moet de schuif, na normalisatie van de toestand, zo spoedig mogelijk opnieuw worden geopend.

Waarnemingen

De peilen nabij de uitmonding van de Geuzenbeek zijn gestegen tot 6m40 waarbij de huizen aan de Beernemstraat werden voorzien van zandzakken om watersnood te voorkomen. De eigenaars, die reeds meerdere malen te kampen hebben gehad met watersnood, hebben hun eigen voorzieningen inzake dompelpompen. De straat werd voor verkeer afgezet, hetgeen echter niet belette dat sommige wagens desalniettemin doorreden. Door golfslag veroorzaakt door de wagens riskeerde water over de betonnen muur van de tuinafsluiting te vloeien.

De schuif op de Geuzenbeek werd, in tegenstelling tot de bepalingen uit het protocol, niet gesloten. De polder Sint-Truodoledeken nam de schotbalk weg op de stuw van de Zuiddambeek zodat een groter volume van uit de Zuiddambeek kon overstorten naar de Hoofdsloot, richting Assebroekse Meersen. De schuif in de stuw werd desalniettemin niet geopend.

Geplande Maatregelen

Overleg tussen alle belanghebbende partijen (polder St- Trudoledeken, ANB, W&Z, gemeente Oostkamp, en Beernem, ADLO, Provinciale TD Waterlopen) rond de bediening van de schuif op de uitmonding van de Geuzenbeek.'

Bijkomende maatregelen

Er zijn aanwijzingen dat in vroegere tijden een groter debiet van de bovenloop van de Geuzenbeek (o.a. Moordenaarsbeek) afgeleid werd richting Zuiddambeek om via de stuw over te storten naar het naburig hydrografisch stelsel van de Hoofdsloot. Mogelijks kan de afleiding in tijden van was naar de Hoofdsloot worden geoptimaliseerd. Dit aspect hoeft echter een integrale benadering waarbij gehoed wordt dat de oplossing van één probleem geen afwenteling inhoud naar een andere plaats.

Figuur 23: Situering uitmonding Geuzenbeek met bypass Zuiddambeek en afleiding naar Hoofdsloot.

Foto 12: overstort van water uit het stelsel van de Geuzenbeek via stuw op de Zuiddambeek richting Hoofdsloot

Foto 13: Wateroverlast Beernemstraat Oostkamp t.g.v. buiten oevers treden Geuzenbeek

5.10 Kanaal Gent-Brugge – Assebroekse Meersen

Info van Polder Sint-Trudoledeken

Waarnemingen

Het bemalingsgebied Assebroekse Meersen dat via de Hoofdsloot wordt bemaald naar het kanaal Gent-Brugge, kende omzeggens geen problemen. Door de hoge peilen in het kanaal Gent-Brugge werden de pompen op het gemaal noodgedwongen stilgelegd vanaf een peil van 6m10. De weilanden in de komgronden van de Assebroekse Meersen stonden slechts gedeeltelijk blank. De Groene Wijk te Ver-Assebroek, die in het verleden reeds meermaals waterellende kende, werd niet bedreigt.

Foto 14: Polderbestuur regelt schuif uitmonding Marelbeek naar Sint-Trudoledeken

Foto 15: Weilanden in Assebroekse Meersen stonden maar gedeeltelijk blank

5.11 Leopoldkanaal – deel Kerkebeek

Info technische dienst Waterlopen West-Vlaanderen, gemeente Zedelgem, ABO, VMM AOW, eigen waarnemingen

Waarnemingen

De Kerkebeek stond vrij hoog, bereikte waakpeil, doch het alarmpeil werd nooit bereikt.

Het bufferbekken Pierlapont van de Provincie heeft niet moeten functioneren. De aanpalende weide, op de rechteroever loopt doorgaans eerst onder water alvorens het wachtbekken zich vult. Dit was deze maal niet het geval.

Er zijn geen overstromingen vastgesteld bij de bewoonde eigendommen nabij de Lekpot, Heidelbergstraat, te Loppem. Het water stond er ook niet kritisch hoog zodat de door de provincie uitgevoerde bedijkingswerken ditmaal hun dienst niet moesten bewijzen.

Anders was het gesteld met de bouwput van de in oprichting zijnde gebouwen aan de andere kant van de Kerkebeek. De aannemer heeft zijn bouwwerf eigenlijk zelf onder water gezet. Tijdens de bouw hebben ze veel regen gehad en hebben ze een afvoer gemaakt naar de Rollewegbeek. Zo kon het regenwater van de bouwwerf goed wegvloeien. In het weekend van 13 – 14 november is het water dus gewoon vanuit de Rollewegbeek teruggevloeid en heeft zo de bouwput onder water gezet.

Het betreft een voorbeeld van bouw in effectief overstromingsgevoelig gebied. Het dossier van deze bouw is vooraf bekeken. De gemeente Zedelgem heeft negatief advies uitgebracht om deze ondergrondse garage te bouwen. In de bouwvergunning werd uiteindelijk opgenomen dat er op het domein een keermuur moet worden aangelegd. Ook zijn er maatregelen voorzien voor buffer en onderhoud van de beek.

Vastgesteld werd dat het natuurlijk overstromingsbekken achter de Groene Meersen - voor wat er na de illegale ophogingen door een landbouwer achter Ter Loo nog van overblijft - (tussen Zaggebroekstraat en Moubeek) onder water gekomen is en buiten zijn oevers getreden is over de Zaggebroekstraat, maar dat leverde weinig of geen problemen op.

Op de overige beken werden hoge peilen vastgesteld, maar nergens zijn de beken ver buiten hun oevers getreden buiten de gekende plaatsen aan de Groene Meersen (Moubeek), Vijverskasteel en omgeving (Kerkebeek) , Zeedijkweg (stroomopwaartse zijde richting bufferbekken - Kerkebeek), deels langs Veldbeek (stroomopwaartse zijde Ruddervoordsestraat), + deeis ook ter hoogte van geplande lokatie bufferbekken op Piaatsebeek aan dwarslng met "Molenstraatje" waar doorstroming niet optimaal was (hetgeen ook een zekere vorm van stroomopwaarts bufferen vormde en voor het centrum derhalve positieve gevolgen had).

Wat opviel bij een rondrit van de technische dienst, was dat er wei nog mogelijkheden tot bergen zijn op de Langendijkbeek ter hoogte van de E 403 (maar dat is een probleem dat nog verder met AWV dient besproken te worden).

Er werd bijzondere aandacht bestaat aan de werking van het automatisch krooshekken t.h.v. de Rietlaan te Sint-Michiels. Een defect die waar te nemen is in het peilverloop via het ABBA systeem zorgde tijdelijk tot een opstuwing van maximum 69 cm. Dit defect werd door opvorderen van de onderhoudsaannemer vlot verholpen.

Het pompstation Ketsbrugge draaide continu met 2 pompen, hetgeen mogelijk is sedert de slibruimingen in de buitenvestingsgracht een aantal jaren geleden. Op een bepaald ogenblik deed zich een stroomonderbreking voor op het pompstation op de Kerkebeek te Ketsbrugge bij het aanzetten van de pompen waarbij de hoogspanning was weggevallen. Dit incident zou snel verholpen zijn. De brandweer zou hebben bijgepompt.

Geplande maatregelen

Aanleg van een wachtbekken op de Plaatsebeek stroomopwaarts het centrum van Zedelgem ter ontlasting van de overstromingsproblematiek in de woonwijk Wellewaarde, Esdoornlaan gelegen stroomafwaarts de dorpskern.

GOG Kerkebeek te Sint-Michiels / VMM

Bijkomende maatregelen

De technische dienst heeft nog enkele suggesties met betrekking tot realisatie van kleine ingrepen stroomopwaarts de Hollevoordestraat, Rozeboomstraat, Aartrijksestraat, Hoge Rokersstraat en Zeeweg Noord op de Moubeek; stroomopwaarts de Koning Aibertstraat, de Boudewijn Hapkenstraat en de Boutensdreef op de Veidbeek en stroomopwaarts de Kronestraat op de Zabbeek. Ook wordt gewezen op mogelijkheden van berging in de langsgrachten langs de autosnelwegen.

Foto 16: De Kerkebeek t.h.v. Pierlapont stond hoog doch niet kritisch zodat de vulling van het wachtbekken niet werd ingeschakeld.

Foto 17: Kerkebeek met hoogwater t.h.v. Tilleghemwijk Sint-Michiels

Foto 18: Overstromingen van weiden door overtopping Kerkebeek achter Lekpot te Loppem.

Foto 19: Krooshekken met automatische reiniger op de Kerkebeek te Sint-Michiels

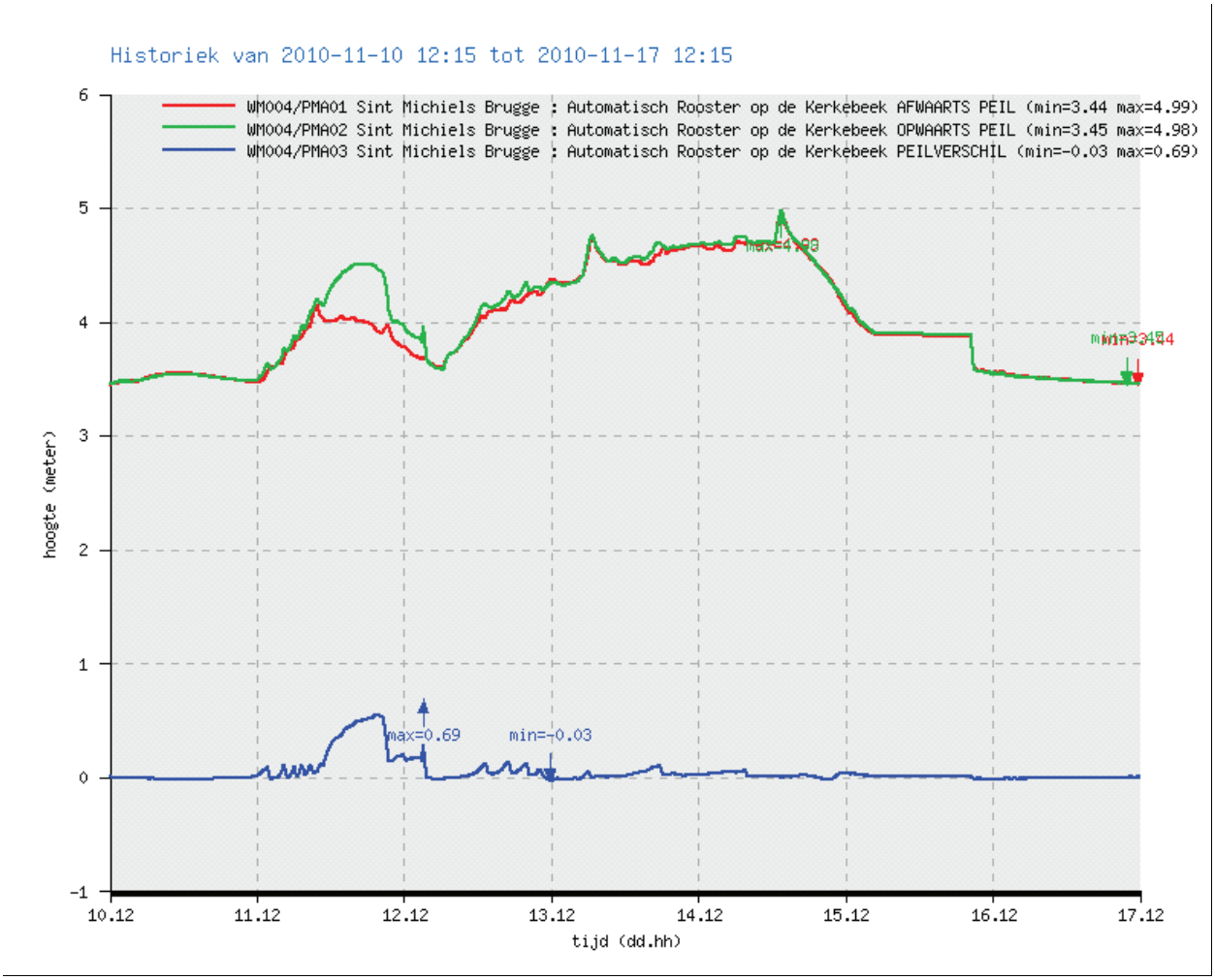

Figuur 24: Peilverschil op- en afwaarts het krooshekken op de Kerkebeek - bewakingssysteem

5.12 Leopoldkanaal – deel Sint-Trudoledeken

Geen meldingen gemaakt.

5.13 Leopoldkanaal – deel Damse Polder

Info van bestuur Damse Polders

Waarnemingen

De wateroverlast in de Damse Polder is beperkt gebleven tot weilanden en akkers. Daar waar in 2003 waterlast is opgetreden was de toestand wel opnieuw vrij kritiek.

Belangrijkste oorzaken van de wateroverlast:
- De bodem had recent al grote hoeveelheden neerslag te verwerken gekregen en was verzadigd.
- De polder watert volledig gravitair af via het Leopoldkanaal naar zee en is dus getijafhankelijk. Het kranktij en het ontbreken van pompen aan de uitmonding hielden het peil van het Leopoldkanaal hoog.

Preventieve maatregelen:

- Bij de eerste hevige regenval in augustus, waarbij tot 90mm regen viel, werden de maaiwerken waar mogelijk versneld uitgevoerd waarbij op sommige plaatsen gewasschade onvermijdelijk was.
- Omwille van de aanhoudende regen werden ook de stuwen op de waterlopen vroeger opengezet.

Beide maatregelen maakten het mogelijk om de afwatering redelijk onder controle te houden.

Maatregelen op het ogenblik zelf:

- Er werd verhoogd toezicht gehouden op het terrein waarbij o.a. duikers en sluizen werden nagekeken op obstructies.
- De roosters van de sifons onder het Schipdonkkanaal (uitwateringspunten op Leopoldkanaal) werden 2 keer per dag vrijgemaakt van takken en dergelijke. De ruimte tussen de spijlen van de roosters is te nauw waardoor geregeld verstoppingen door afvalophopingen optreden.

De gemeentelijke diensten hadden tijdig voorzorgsmaatregelen genomen om ondergelopen straten te kunnen afzetten voor het verkeer maar dit is niet nodig gebleken.

5.14 Leopoldkanaal – deel Slependammepolders

Informatie verkregen van Slependammepolders

Waarnemingen

Heel wat water op landbouwgrond. Het gebied is ook vrij vlak en laaggelegen.
Er zijn geen meldingen van ondergelopen woningen. Enkele buitenwegen hebben een tweetal dagen onder water gestaan.

Het merendeel van de ROG-gebieden die zich in 2005 aftekenden zijn er nu niet geweest of waren zeer beperkt.

Maatregelen

Na de wateroverlast van 2005 heeft het bestuur van de Slependammepolders een aantal acties uitgevoerd, ontdubbeling van waterlopen, aanpassen van duikers, onderlinge verbindingen van waterlopen, aanleg schuine oevers, plaatsing van een stuw om van hogeropkomend water automatisch af te remmen.

Alle acties komen uit van het polderbestuur zelf. Geen door gewest gesubsidieerde dossiers.

Provincie betaalt schuine oevers aan waterlopen tweede categorie. De gemeenten, betalen duikers onder bepaalde wegen. De rest wordt gedragen door het polderbestuur.

Bijkomende maatregelen

Uit de huidige overlast krijgen we opnieuw indicaties om bepaalde punten verder aan te pakken. De polder is zeker een meerwaarde geweest en is de kortste en voordeligste weg naar oplossingen.

In bewoonde zones, Eeklo, is er geen overlast geweest omdat de regenval niet te groot was binnen een te korte tijd. (In augustus hadden we 35 mm in een half uur); Het gemende stelsel neemt al dat water op en kan het niet tijdig loslaten naar de waterlopen toe. Te grote waterverplaatsingen binnen de rioleringen van hogere naar lagere pàlaatsen en overstorten van rioleringen in de lagergelegen wijken.
Dit blijft een op te lossen probleem voor de stad en Aquafin

5.15 Leopoldkanaal – deel Maldegemse Polders

Info van Polder van Maldegem:

Geen ernstige wateroverlast.
Door zomerreiten en door in het najaar zo snel mogelijk na de oogst te reiten werd kort op de bal gespeeld en werd een vlotte waterafvoer van de voornaamste waterlopen verzekerd. Op vrijdag 12 november zijn alle bestuursleden van de Polder van Maldegem op pad geweest om knelpunten te melden. Die zijn dan in samenspraak met hun onderhoudsaannemer nog dezelfde dag opgelost! De voornaamste oorzaken van eventuele wateroverlast zijn laattijdig en of gebrekkig onderhoud. De meerwaarde van de polder is de uitstekende terreinkennis,en het onmiddellijk kunnen aanpakken van problemen.

5.16 Leopoldkanaal – deel Zwinpolder en Nieuwe Hazegraspolder

Info uit nota Zwinpolders

Binnen de Zwin-Polder is de wateroverlast in de periode 12-16 november 2010, in vergelijking met andere gebieden in Vlaanderen, eerder beperkt gebleven. Het feit dat de bodem, door de voorafgaande langdurige regenval[1], reeds verzadigd was, was slechts één oorzaak en niet eens de hoofdoorzaak van de snelle peilstijgingen in de waterlopen. De gezamenlijke neerslagbuien van gemiddeld 32 mm over 11-14 november waren immers niet uitzonderlijk[2]. Doch deze hoeveelheden water konden niet meer door de bodem opgenomen worden en vloeiden op natuurlijke wijze onmiddellijk naar de waterlopen af. De belangrijkste oorzaak van de snelle peilstijgingen was echter te zoeken in de ongunstige tijen op de Noordzee. Waar ebpeilen bij springtij zich normaal tussen de 0 en de 1 m TAW situeren, kregen we vanaf 13 november met kranktij te maken, waarvan het effect nog werd versterkt door de twee dagen daaraan voorafgaande zuidwester storm. Op onderstaande grafieken is te zien dat op 12 november het ebpeil amper naar 2 m ging (linkse grafiek) wat onmiddellijk zijn gevolgen had voor het Leopoldkanaal (rechtse grafiek), en dus ook voor de daarop afwaterende poldergebieden.

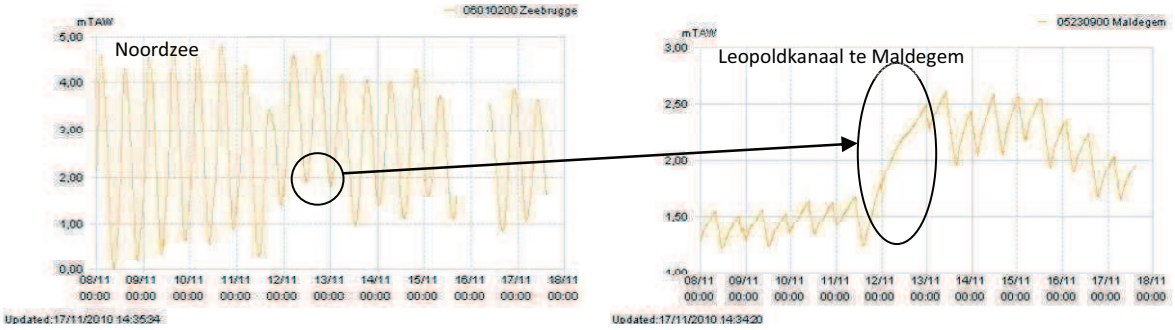

Figuur 25: Effect van getijden op peilsteiging Leopoldkanaal

Specifiek voor de poldergebieden is dat ze getijafhankelijk zijn waar ze gravitair afwateren. Dit geldt voor het volledige oostelijke poldergebied, waar weliswaar 8 uitwateringspunten aanwezig zijn, maar de (nood)pompcapaciteit zeer beperkt is. Op de uitwateringspunten Noord- en Zuidwatergang beschikt de Polder over twee installaties voor noodpompen met een totale capaciteit van max. 2 m³/sec (in realiteit 1,6 m³/sec). Deze zijn in stelling gebracht op 12 november en hebben bijna continu gewerkt tot 16 november. Op de belangrijkste waterlopen echter in het oostelijke gebied, Isabellavaart en Zwinnevaart, zijn dergelijke installaties (nog) niet aanwezig, zodat het operationeel maken van een noodpomp op deze waterlopen een nogal omslachtige bedoening is. Bovendien

Noodpomp Zwinnevaart

[1] Volgens het KMI heeft het aan de oostkust, op één dag na, elke dag geregend.

[2] Aan de kust tekende men slechts de helft van de neerslag op in vergelijking met de ergst getroffen gebieden in Vlaanderen

is het rendement van de noodpompen in dergelijke precaire situatie eerder gering. Op de Zwinnevaart heeft in deze moeilijke omstandigheden een noodpomp gewerkt van 13 tot 16 november (zie foto).

De Polder heeft WenZ toestemming gevraagd voor het inrichten van een bemalingsplaats voor drie mobiele pompen aan de monding van de Zwinnevaart (1° cat.). Deze aanvraag is het voorwerp geweest voor advies door het Bekkenbestuur (gunstig). VMM AOW staat terughoudend tegenover het aanwenden van noodpompen. Via een modelleringsstudie werd aangetoond dat het inschakelen van mobiele noodpompen aan de uitmondingen van Zwinnevaart en Isabellavaart soelaas brengt aan de overstromingsproblematiek van de Zwinpolder, doch het Leopoldkanaal verder belast en er een afwenteling plaats heeft naar bovenstrooms gelegen polders zoals de Damse Polder, waar het overstroombaar areaal zou toenemen. Dit werd aangetoond aan de hand van overstromingsverschilkaarten.

Spijts de inzet van drie noodpompen bedroeg het maximumpeil op het referentiepunt (Vuile Vaart) in het oostelijk gebied 2,49 m TAW (14 en 15.11). Welke de invloed is van de noodpompen op dit maximumpeil is op dit ogenblik niet exact te zeggen (zie onderstaande grafiek) en zal voorwerp zijn van verdere studie door het Polderbestuur.

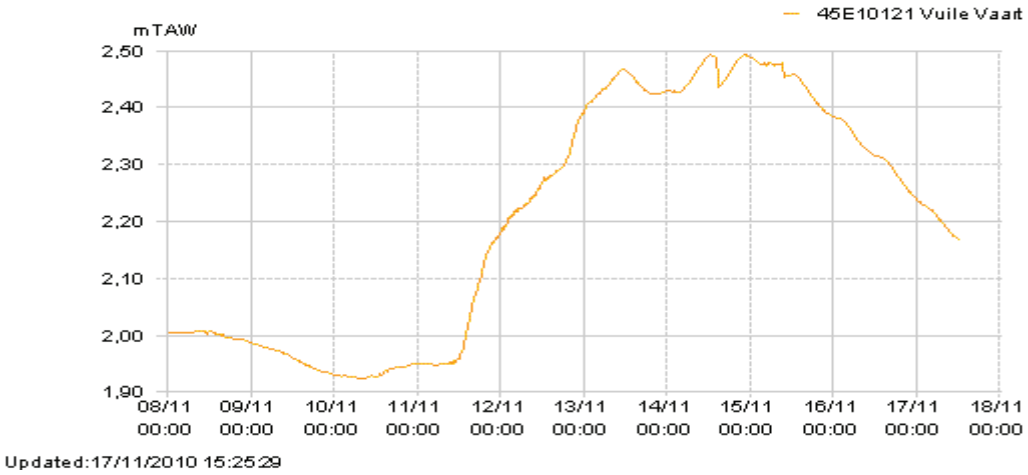

Figuur 26: Peilverloop op de Vuile Vaart in de Zwinpolder

Het is opvallend dat de toestand in het bemalen gebied van Ronselaerebeek en Romboutswerveader (westelijk poldergebied) merkelijk verschilde van het oostelijke, niettegenstaande de identieke uitgangspositie inzake bodemverzadiging en neerslaghoeveelheid. Feit is wel dat dit gebied gekenmerkt is door poelgronden die een zeer grote buffercapaciteit hebben, waardoor de neerslaghoeveelheden over grotere oppervlakten kunnen gespreid worden en de peilstijgingen vanaf 2,20 m TAW minder fors zijn (zie onderstaande figuur).

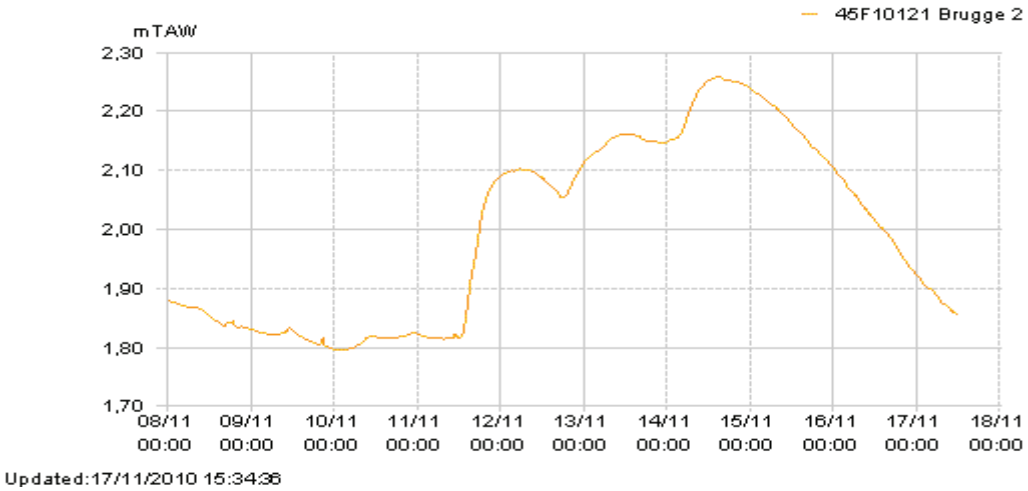

Figuur 27: Peilverloop op de Ronselaerebeek in de Zwinpolder

Het maximumpeil op het referentiepunt Ronselaerebeek bedroeg dan ook slechts 2,26 m TAW (14.11). Het pompgemaal van de Ronselaerebeek heeft in de periode 12-18 november in automatische stand met één pomp bijna continu gewerkt en aldus goed zijn diensten bewezen.

5.17 Kanaal Brugge-Oostende – bemalingsgebieden

Info Nieuwe Polder van Blankenberge

Een van de krooshekkens op het pompgemaal van Kwestshage-Paddegat was gedurende een langere tijd verstopt wat voor gevolg had dat de vijzel droog draaide. Dit kan o.a. worden afgeleid uit Figuur 28.

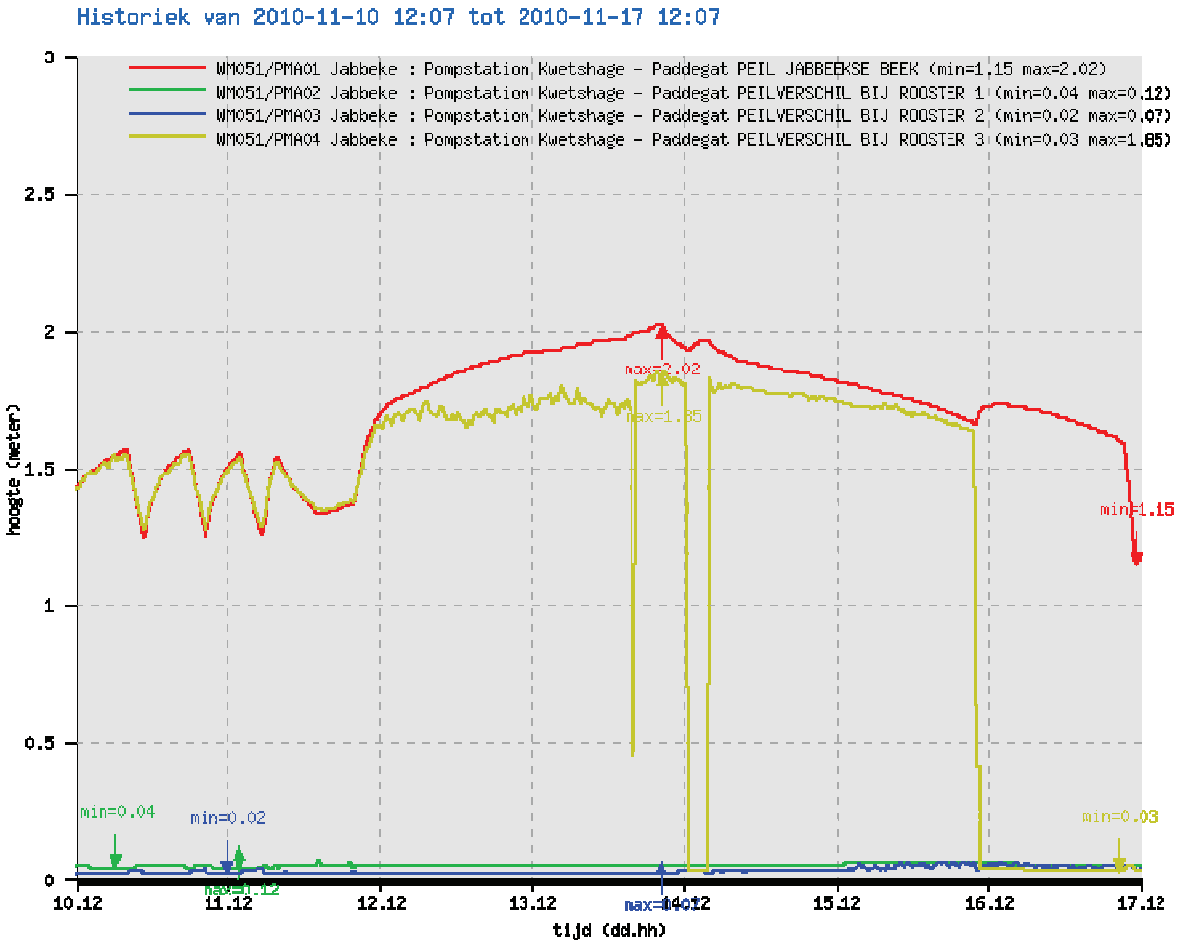

Figuur 28: Peilverloop Zuidgeleed en roosters op pompgemaal Kwetshage-Paddegat

Volgens het bestuur van de Nieuwe Polder van Blankenberge heeft het bemalingsgebied “De katte” sedert het NIP Meetkerkse Moeren waar een peilverhoging is ingevoerd, steeds meer problemen om het peil onder controle te krijgen. Dit heeft tot gevolg dat de gebieden buiten het VEN en het ruilverkavelinggebied “Houtave” (die de aanzet was voor de pomp) grote schade lijden door overstromingen en langdurige hoge peilen.

5.18 Kanaal Brugge-Oostende – Jabbeekse Beek en Boterbeek

Geen meldingen

5.19 Blankenbergse Vaart en Noordede

Er deden zich geen kritische overstromingen voor in het afstromingsgebied van de Blankenbergse Vaart en Noordede. Wel kon het waterpeil niet onder controle worden gehouden. Gedurende 3 getijden kon er quasi niets geloosd worden. Dit valt af te leiden uit Figuur 29. De problematiek van de getijgebonden lozing wordt besproken onder hoofdstuk 4. Hetgeen uit kan worden afgeleid is dat het polderbestuur op 11november bij het laagtij van 12u pro-actief sterk geloosd heeft en tijdelijk water getrokken heeft uit de Blankenbergse Vaart tot een peil van iets meer dan 0m TAW. Deze pro-actieve lozing had geen effect op de gemiddelde waterpeilen op de Blankenbergse Vaart.

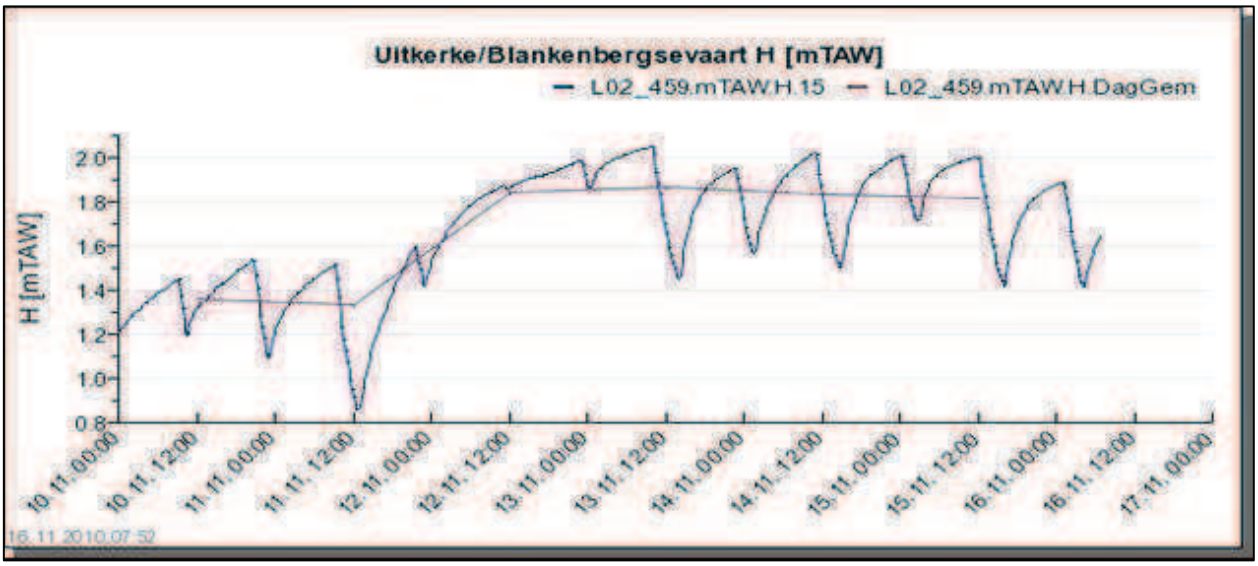

Figuur 29: Verloop van waterpeil in Blankenbergse Vaart in functie van lozingen en getijden.

Knelpunten

De Nieuwe Polder van Blankenberge maakt een aantal bedenkingen rond de impact van het vernattingsproject de Uitkerkse Polders op de waterbeheersing. De sloten die doorheen de Uitkerkse Polders vloeien en uitmonden in de Blankenbergse Vaart hebben aan hun monding stuwen om water in het gebied Uitkerkse Polders boven een minimum niveau te houden. Dit zorgt er volgens het Polderbestuur voor dat een deel van de buffering, nabij de monding van de Blankenbergse Vaart verloren gaat.

5.20 Lisseweegse Vaart

Geen melding van problemen

5.21 Boudewijnkanaal

Geen melding van problemen. Boudewijnkanaal werd niet ingeschakeld voor buffering van kanaalwater Gent-Brugge-Oostende

6 Overzicht van geplande maatregelen inzake wateroverlast

In zowel de bekkenbeheerplannen als de deelbekkenbeheerplannen zijn maatregelen opgenomen die betrekking hebben tot het thema “Wateroverlast en watertekort in samenhang aanpakken”. Er wordt hier met opzet nog eens verwezen naar het thema zoals opgenomen in de waterbeleidsnota waar uitdrukkelijk de link tussen watertekort en wateroverlast gelegd wordt. Bij het nemen van maatregelen tegen wateroverlast mag immers het integraal karakter niet uit het oog worden verloren en mag men niet vergeten dat Vlaanderen, naast perioden van wateroverlast, ook gekenmerkt wordt door perioden waar de vraag naar water het aanbod overschrijdt.

Onder dit hoofdstuk is het de bedoeling om alle geplande maatregelen, zoals ook summier behandelt onder hoofdstuk 5, te overlopen. Dit zal ook het voorwerp uitmaken van het bekkenvoortgangsrapport 2010.

Bekkenbeheerplan Brugse Polders
Deelbekkenbeheerplan Oudlandpolder Blankenberge
Deelbekkenbeheerplan Zwinstreek
Deelbekkenbeheerplan Brugse Polders Oost
Deelbekkenbeheerplan Damse-Polder Sint-Trudoledeken
Deelbekkenbeheerplan Rivierbeek
Deelbekkenbeheerplan Kerkebeek

7 Conclusies

7.1 Algemene inzichten

- Het overstromingsevent van half november heeft slechts voor een beperkt aantal plaatsen tot nieuwe vaststellingen en inzichten geleid. Er is in de laatste 10 jaar veel kennis vergaard inzake overstromingproblematiek, er werden voor verscheidene stelsels en afstroomgebieden al- dan niet integrale studies en modelleringen uitgevoerd. Het overstromingsevent is dan ook voor een aantal professionals een bevestiging van het gekende. Er staan tal van acties en programma's op tafel. Het is dan ook belangrijk verder te doen op de weg die is ingeslaan er ervoor zorgen dat de vele acties van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen uitgevoerd worden.

7.2 Neerslag

- Sedert half augustus kent Vlaanderen behoorlijk veel neerslag (> 450mm) zodat de bodem op vele plaatsen verzadigd is. Een verzadigde bodem laat weinig tot geen infiltratie toe en zorgt ervoor dat bijkomende neerslag op het aardoppervlak blijft stagneren in plassen en/of oppervlakkig afvloeit (run-off) richting grachten, beken en rivieren. De neerslag van 5 tot 14 november was niet uitzonderlijk hoog. Voor West-Vlaanderen en meer specifiek het bekken van de Brugse Polders zorgde een neerslag van 78mm over 10 dagen dat de beken en polderwaterlopen aanzwollen. Ook van uit Frankrijk kwamen hoge wassen voor via Leie en Schelde

7.3 Debieten en peilen op de hoofdaders

- De maximale debieten op de Leie (275 m3/s) en Schelde (330 m3/s) waren vrij hoog doch werden slechts gedurende een korte tijd aangehaald. De afvoer via het bekken van de Brugse Polders was normaal te noemen. Het Afleidingskanaal van de Leie, voorbije de sluis van Schipdonk, verwerkte op een bepaalde ogenblik een debiet van 75m³/s, hetgeen niet abnormaal is. Een deel van het debiet van de Leie werd afgevoerd via het kanaal Gent-Terneuzen. De scheepvaart werd gedurende een tijd stilgelegd.
- De keerstuw te Beernem werd gesloten op 13/11 in de namiddag en bleef dicht t.e.m. 16/12.
- De peilen in de kanalen stegen behoorlijk. Een reële kans op wateroverlast deed zich o.a. voor op de Geuzenbeek, nabij zijn monding in het kanaal. De schuif op de Geuzenbeek werd, niettegenstaande het protocol afgesloten tussen WenZ en ANB, niet neergelaten.
- Er is onvoldoende informatie aanwezig op de website www.waterstanden.be inzake waak- en alarmpeilen. Het is niet duidelijk of deze voor de kanalen zijn gedefinieerd.

7.4 Debieten en peilen op de onbevaarbare waterlopen

- Op vele plaatsen werden waakpeilen bereikt. Het alarmpeil deed zich slecht voor op het stelsel van de Rivierbeek en heel tijdelijk op het stelsel van de Ede. Geregistreerde peilen behoren tot de historische top 5.

7.5 Overstromingen, overlast en schade

- Door de hoge waterstanden trad overtopping van de waterlopen op vele plaatsen op met overstromingen, van doorgaans weilanden, tot gevolg. Op enkele plaatsen kwamen ook stukken akkers blank te staan.
- Door een verzadigde bodem kwam plasvorming voor op menig akker. De oogst van vele maïsakkers was door de overvloedige neerslag van de laatste maanden uitgesteld. Aardappels, cichorei en suikerbieten die omwille van een verzadigde bodem niet konden worden gerooid kregen er nog een dosis regen bij. De schade aan de landbouw is aanzienlijk , doch niet te wijten aan overstromingen. Er is wel een enorme structuurschade aan de bodem door de langdurige neerslag (verslemping) en door de oogst van de gewassen onder zeer moeilijke omstandigheden. Dit heeft tot gevolg dat de waterdoorlaatbaarheid van de bodem drastisch verminderd is en de gevolgen daarvan nog lang merkbaar zullen zijn. Ook aan weilanden is er schade door de vertrappeling van de graszoden door het vee.

- De overstromingen zetten op een aantal plaatsen voornamelijk landelijke wegen blank. Dit met de nodige hinder voor gevolg, doch zonder noemenswaardige schade.
- De wateroverlast met bijhorende materiële schade is mogelijks beperkt tot een transportbedrijf te Oostkamp. Er trad olievervuiling op t.g.v. gestockeerde vaten die onder water kwamen.

7.6 Nog tal van mogelijkheden om bovenstrooms vast te houden en te bergen

- Door de technische diensten van gemeenten gelegen in de zandstreek met beken met behoorlijk verval wordt gewezen dat er nog tal van kleine maatregelen nodig en mogelijk zijn voor bovenstrooms vast te houden en te bergen.
- De langsgrachten langs autosnelwegen zouden kunnen worden aangesproken om water plaatselijk te bergen. Zo o.a. te Erkegem lans de E40 en te Hoogveld langs de E402. De vigerende wetgeving laat dit niet toe. Overleg met AWV is aangewezen. Dit op de agenda plaatsen van de beleidsmakers is een ander aandachtspunt.

7.7 Natuur vernatting is nadelig voor waterbeheersing?

- Er wordt door de polderbesturen gesteld dat natuurgebieden waar hogere waterpeilen worden ingesteld voor gevolg hebben dat een deel buffer of boezemwerking verloren gaat. Concreet wordt het voorbeeld van de Uitkerkse Polders aangehaald alsook het gepland vernattingsproject in de Assebroekse Meersen. ANB wenst deze stelling te nuanceren en geeft aan dat aangetoond werd dat de aanwending van natuurlijke buffering een oplossing kan bieden aan wateroverlast op andere meer gevoelige locaties.

7.8 Wachtbekkens verder optimaliseren

- Het wachtbekken op de Kerkebeek te Pierlapont werd niet aangesproken hetgeen ook goed werd bevonden daar er zich nog geen kritische peilen voordeden.
- Het wachtbekken op de Ringbeek te Ruddervoorde heeft zich gedeeltelijk gevuld.
- Het eerste wachtbekken te Kleit op de Ede werd te vroeg gevuld. Het werd door de brandweer via pompen geledigd om een (mogelijks) volgende was te kunnen opvangen. Een optimalisatie van de overloopdrempels dringt zich op.

7.9 Kritieke punten

Bovenop reeds gekende problemen werden nieuwe aspecten gedetecteerd of verdienen gekende problemen extra aandacht:

- Eens te meer hebben ongunstige getijden aangetoond dat het peilverloop op de kanalen en polderwaterlopen die rechtstreeks lozen naar zee problematisch verhoogt.
- De Polder Sint-Trudoledeken vraagt om de criteria inzake peilen waarop het sluiten van de keerstuw van Beernem gebaseerd is verder te analyseren en mogelijks te herzien. De vraag is ingegeven van uit een overstromingsproblematiek aan de monding van de Geuzenbeek en van uit de vaststelling dat stroomafwaarts de keerstuw van Beernem er nog behoorlijk debiet geloosd wordt in het kanaal afkomstig van o.a. Rivierbeek, Geuzenbeek, Bornebeek, …
- De problematiek van overstromingen en reële kans op wateroverlast aan de monding van de Geuzenbeek, in relatie tot het peil op het kanaal Gent-Brugge en tot de mogelijke deviatie van debieten via de Hoofdsloot verdient nader onderzoek.
- Een nieuwe problematiek inzake wateroverlast is gedetecteerd op de Rivierbeek in de omgeving van de Vrijgeweidestraat;

7.10 Crisisbeheer en ondersteuning via websites

- Er vond een vlotte communicatie plaats tussen waterbeheerders. Alle waterbeheerders hebben alles in het werk gesteld om de infrastructuur optimaal te laten werken. De kennis van het terrein en de afwateringsituatie is echter een belangrijk aandachtspunt voor zogenaamde “call centers”.
- De voor het publiek consulteerbare websites www.overstromingsvoorspeller.be en www.waterstanden.be zijn complementair. Waar de ene website informatie geeft over de onbevaarbare waterlopen biedt de andere informatie over de bekkengrensoverschrijdende kanalen.
- De ABBA applicatie bevat een deel nuttige informatie die niet is weergegeven op de publiek beschikbare sites. Niet alle waterbeheerders en interventiediensten kunnen gebruik maken van ABBA.
- De overstromingsvoorspeller biedt informatie over waak- en alarmpeilen en doet uitspraken over al dan niet kritieke overstromingen, daar waar waterstanden deze informatie niet biedt.
- De leesbaarheid van de grafieken bij de overstromingsvoorspeller is niet altijd even evident. De onderverdeling van de waterstanden op de Y-schaal is niet steeds logisch en makkelijk interpreteerbaar.
- De grafieken beschikbaar op de websites bevatten soms labels met informatie die niet relevant lijkt voor het grote publiek en de leesbaarheid van de grafiek in sommige gevallen bemoeilijkt.

8 Aanbevelingen

8.1 Getijgebonden gravitaire lozing ondersteunen met noodpompen

- Ondersteuning van gravitaire getijgebonden lozing op zee met noodpompen dringt zich op
- Meerdere waterbeheerders en het gemeentebestuur van Knokke Hiest dringen aan op bijkomende pompcapaciteit op het Leopoldkanaal rechtstreeks naar zee met een maatgevende afvoer van 10mm/dag en dit voor een areaal van circa 35.000ha. Deze materie is reeds onderzocht door middel van 2 modelleringstudies.
- Het polderbestuur dringt aan op de realisatie van noodpompen op het stelsel van de Blankenbergse Vaart en Noordede. Zie hiervoor de uitgevoerde modelleringstudie.

8.2 Meer aandacht voor brongerichte maatregelen: vasthouden en bergen

- Met uitzondering van de kustpolders, waar de ondersteuning van de gravitair getijgebonden lozing met noodpompen een haalbare kaart is, dringt zich voor verder afgelegen gebieden een brongerichte aanpak op. Er zouden nog tal van mogelijkheden zijn.
- Opletten dat maatregelen niet te zeer gericht zijn op versnelde afvoer in en rond probleemgebieden met afwenteling van problematiek naar stroomafwaarts voor gevolg
- Verder werken aan bijkomende maatregelen inzake bovenstrooms vasthouden en bergen. Bergen behelst o.a. de aanleg van bijkomende bufferbekkens, doch evengoed verspreid uitwerken van maatregelen inzake vasthouden. De VLM met instrument landinrichting kan hier een belangrijke rol in spelen.
- Voorstellen van acties en maatregelen tot het verminderen of vermijden van wateroverlast dienen integraal onderzocht te worden. Het oplossen van problemen op een plaats mag geen aanleiding geven tot het afwentelen van de problematiek naar een andere plaats.
- De langsgrachten langs autosnelwegen zouden kunnen worden aangesproken om water plaatselijk te bergen. Overleg met AWV is aangewezen. Dit op de agenda plaatsen van de beleidsmakers is een ander aandachtspunt.

8.3 Verlies aan buffering door vernatting compenseren

- Meerdere waterbeheerders zijn van mening dat vernatting van natuurgebieden verlies aan buffering tot gevolg kan hebben en dit zowel in de sloten als in de bodem. Daarom is het wenselijk om via een wetenschappelijk onderbouwde studie na te gaan welke impact vernatting van natuurgebieden kan hebben op waterbeheersing en of er eventueel compenserende maatregelen dienen genomen te worden.'

8.4 Onderhoud van waterlopen op elkaar afstemmen

- Afstemmen van onderhoud van waterlopen binnen afstroomgebieden van stroomopwaartse delen op stroomafwaartse delen. Een geïntegreerde aanpak gebaseerd op hydrografische grenzen.
- Maai-en reitwerken in het najaar mogen niet worden uitgesteld, ook al staan er nog gewassen op de velden.

8.5 Verder uitvoering geven aan het integraal waterbeheer

- Uitvoering geven aan de acties en maatregelen opgenomen in bekken- en deelbekkenbeheerplannen alsook in landinrichtingsproject Brugse Veldzone en diverse studies integraal waterbeheer van provincie en gewest.
- Bespreking van mogelijke herziening van peilen waarop keerstuw van Beernem wordt gesloten
- Analyse van de afwatering van de Geuzenbeek naar het kanaal en mogelijke deviatie naar de Assebroekse meersen in functie van wateroverlast aan de Beernemstraat met oog op duurzame oplossingen;
- Problematiek rond Velddambeek en Vrijgeweid analyseren en oplossing aanreiken mogelijks via landinrichting;
- De bedijking aan het industrieterrein Kampveld zou mogelijks moeten verhoogd worden.

8.6 Ondersteuning via websites

- De integratie van de verschillende bestaande internetapplicaties voor het opvolgen van waterstanden, debieten en werking van infrastructuur in 1 loket is wenselijk.
- De toegankelijkheid van de websites op piekmomenten door de waterbeheerders moet gegarandeerd worden. Mogelijks is een apparte toegang tot websites voor interventiediensten en waterbeheerders een oplossing.
- De leesbaarheid van sommige grafieken kan worden verbeterd.
- Het vaststellen van waak- en alarmpeilen, ook voor de bevaarbare waterwegen, zou interpretatie door waterbeheerders en interventiediensten verbeteren.

8.7 Meten is weten en sturen

- Verdere uitbouw van limnigrafie op kleinere bovenlopen, o.a. voor sturing van wachtbekkens
- Verdere automatisering van installaties met het oog op de afstandsturing en –bediening.

Rapport

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Gentse Kanalen

11-16 november 2010

Overstromingen in het bekken van de Gentse Kanalen

-

Bevraging Gemeentes, Polders en Wateringen

Foto’s voorblad:

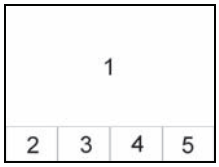

1: Leebeek te Sinaai, M. Vermoere
3: Leebeek te Sinaai, B. van Hooste
2,4: Zuidlede thv Bommel, D. Van den Hauwe
5: Zuidlede thv Kalve Brug, L. Poullier

Secretariaat Bekken van de Gentse Kanalen
p/a Wenz, Nederkouter 28
9000 Gent
T 09 268 02 11
Secretariaat.gentsekanalenbekken@wenz.be

1 Overzicht informatiebronnen 4
1.1 Bevraging door de CIW 4
1.2 Bevraging door het bekkensecretariaat 4
1.3 Bespreking ABO 30/11/2010 5
1.4 Overstromingscontouren obv. helikopterbeelden 5
2 Informatie per gemeente 8
2.1 Aalter 8
2.2 Assenede 9
2.3 De Pinte 9
2.4 Deinze 10
2.5 Eeklo 10
2.6 Evergem 10
2.7 Gent 11
2.8 Kaprijke 11
2.9 Knesselare 12
2.10 Lochristi 12
2.11 Lokeren 14
2.12 Lovendegem 16
2.13 Maldegem 16
2.14 Merelbeke 17
2.15 Moerbeke 17
2.16 Nevele 17
2.17 Ruiselede 17
2.18 Sint-Gillis-Waas 18
2.19 Sint-Laureins 18
2.20 Sint-Niklaas 19
2.21 Stekene 20
2.22 Tielt 21
2.23 Waarschoot 21
2.24 Waasmunster 21
2.25 Wachtebeke 22
2.26 Wingene 23
2.27 Zelzate 24
2.28 Zomergem 24
2.29 Zulte 24
3 Informatie per polder of watering 25
3.1 Generale Vrije Polders 25
3.2 Slependammepolders 25
3.3 Polder van Moervaart en Zuidlede 26
3.4 Watering Oude Kale en Meirebeek 27
4 Informatie uit bespreking ABO 30/11 28
5 Schrijven ABS 29
6 Overstromingscontouren obv. helikopterbeelden 29
7 Algemene conclusies en maatregelen 32
7.1 Algemene inzichten 32
7.2 Neerslag & bodemverzadiging 32
7.3 Onderhoud van het grachten/waterlopenstelsel en de 5m-zone 32
7.4 Communicatie rond functioneren van het watersysteem 32
7.5 Ondersteuning brandweer 33
7.6 Onvolledig zicht op omvang overstromingen 33
7.7 Nood aan uitbreiding peilmeetnet op de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen 33
7.8 Opmaak Peilafspraken 33
8 Conclusies per deelbekken 34
8.1 Deelbekken Poekebeek, Oude Kale en Gentse Binnenwateren 34
8.2 Deelbekken Burggravenstroom 34
8.3 Deelbekken Krekenland 35
8.4 Deelbekken Moervaart / Kanaal van Stekene 36

1 Overzicht informatiebronnen

1.1 Bevraging door de CIW

De CIW kreeg opdracht van minister J. Schauvliege tot de opmaak van een inventaris van de overstromingen. Daartoe nam de CIW eind november het initiatief alle gemeentebesturen aan te schrijven met het verzoek om een contactpersoon door te geven voor verdere bevraging alsook een aantal gegevens te verzamelen.

Voor het bekken van de Gentse Kanalen hebben 11 steden en gemeentes op het schrijven van de CIW gereageerd (svz. 15.01.2011): Lochristi, Zulte, De Pinte, Wachtebeke, Sint-Niklaas, Sint-Laureins, Zomergem, Kaprijke, Knesselare, Waarschoot en Lokeren. De informatie uit deze reacties betreft voornamelijk het doorgeven van een contactpersoon voor verdere bevraging, tenzij anders vermeld onder H2. Beschikbare informatie vanuit de gemeente conform bijlage van het CIW schrijven worden ook onder H2 vermeld.

1.2 Bevraging door het bekkensecretariaat

Aansluitend op het CIW-schrijven heeft het bekkensecretariaat contact opgenomen met alle 28 gemeentes en 15 polders en wateringen binnen het bekken van de Gentse Kanalen. Informatie aangaande de wateroverlast werd hierbij zowel telefonisch als via e-mail ingewonnen. In onderling overleg met de gemeente waarbij gepolst werd naar de omvang van de overstromingen binnen de grenzen van de gemeente, werd al dan niet beslist tot een vergadering waarbij tevens betrokken polders en wateringen en de deelbekkencoördinator voor werden uitgenodigd. Indien geen plaatsbezoek bij de gemeente door ging, werden de relevante polders en wateringen apart bevraagd. Voor de Polder van Moervaart en Zuidlede vond een apart overleg plaats.
Ook in de 1e nieuwsbrief van het bekkensecretariaat van de Gentse Kanalen van 1/12/2011 die verspreid werd naar meer dan 300 personen/instanties werd de oproep gelanceerd tot insturen van relevant beeldmateriaal.

In Tabel 1 is weergegeven hoe de bevraging voor elke gemeente gebeurde (zie ook Figuur 1 ter situering)

Gemeente	Contactpersoon	Informatie via
Aalter	bevraagd door BS Brugse Polders	Plaatsbezoek op 21/01/2011
Assenede	Yvan De Letter	Plaatsbezoek op 21/01/2011
De Pinte	Mario De Wispelaere	Plaatsbezoek op 14/12/2010
Deinze	bevraagd door BS Leie	Plaatsbezoek op 19/01/2011
Eeklo	bevraagd door BS BPOL	
Evergem	Peter Van de Veire	Telefonisch, e-mail
Gent	Renaat Coene	Plaatsbezoek op 1/01/2011
Kaprijke	Kristof De Spiegeleire	Telefonisch
Knesselare	bevraagd door BS Brugse Polders	Plaatsbezoek op 1/01/2011
Lochristi	Arthur De Block	Plaatsbezoek op 20/12/2010
Lokeren	Walter De Fré	Plaatsbezoek op Plaatsbezoek op 12/01/2011
Lovendegem	Katrien Vanderheyden	Telefonisch
Maldegem	bevraagd door BS Brugse Polders	e-mail
Merelbeke	bevraagd door BS Benedenschelde	
Moerbeke	Barbara Put	Telefonisch
Nevele	Filip Vermeersch	Plaatsbezoek op 19/01/2011
Ruiselede	Kurt Sabbe	Plaatsbezoek op 18/01/2011
Sint-Gillis-Waas	bevraagd door BS Benedenschelde	

Sint-Laureins	Christine Bauwens	Telefonisch, e-mail, schrijven
Sint-Niklaas	Filip Brokken	Plaatsbezoek op 12/01/2011
Stekene	Frank Lemmens	Plaatsbezoek op 25/01/2011
Tielt	Henk Pille	Plaatsbezoek op 10/01/2011
Waarschoot	Dirk Engels	Telefonisch
Waasmunster	bevraagd door BS Benedenschelde	
Wachtebeke	Lucien De Block via Danny Tack	Plaatsbezoek op 23/12/2010
Wingene	bevraagd door BS Brugse Polders	Telefonisch
Zelzate	Simon Bal	Telefonisch
Zomergem	Rik Martens	Plaatsbezoek op 19/01/2011
Zulte	bevraagd door BS Leie	Plaatsbezoek op 13/12/2010 E-mail met bijlage gericht aan CIW-secretariaat

Tabel 1: Bevraging van gemeentes

Naam polder / watering	Informatie via
Watering Burggravenstroom	Plaatsbezoek op 26/01
Wagemakersstroom	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Zomergem 19/01
Isabellapolder	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Assenede 21/01
Moervaart en Zuidlede	Plaatsbezoek op 26/01
Watering Oude Kale en Meirebeek	Via telefoon/e-mail
Watering Zomergem/Lovendegem	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Zomergem 19/01
Generale Vrije Polders	Via e-mail (Eric Dessomviele)
Polder Sinaai-Daknam	Via overleg met stad Sint-Niklaas
Polder Van Moerbeke	Uitgenodigd via telefoon op overleg Stekene
Slependammepolders	via e-mail (Romain De Zutter)
Zwarte Sluispolder	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Assenede 21/01
Watering De Assels	
Polder Schelde en Durme	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Lokeren 12/01
Polder Van Belham	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Lokeren 12/01
Polder Durme Noord-West	Uitgenodigd bij plaatsbezoek aan Lokeren 12/01

Tabel 2: Bevraging van polders en Wateringen instanties (zie ook Figuur 2 ter situering)

1.3 Bespreking ABO 30/11/2010

Op 30/11/2010 vond het ambtelijk bekkenoverleg van de Gentse Kanalen plaats. Eén van de agendapunten hield een bespreking in van de wateroverlast van midden november. Het doel van dit agendapunt was voornamelijk het uitwisselen van ervaringen en aandachtspunten door de leden van het ABO van de Gentse Kanalen.

1.4 Overstromingscontouren obv. helikopterbeelden

Het Waterbouwkundig Laboratorium (WL) heeft in samenwerking met het AGIV een contract opgesteld met een helikoptermaatschappij om, in geval van overstromingen in Vlaanderen, binnen de 12 uren de lucht in te gaan voor het maken van digitale luchtopnames van de overstromingen vanuit waterlopen.

De overstromingsvluchten op 14 en 15 november 2010 zijn uitgevoerd in het Boven-Scheldebekken (o.a. Maarkebeek en Zwalmbeek), het Denderbekken (o.a. Dender, Mark, Molenbeek, Ter Erpenbeek, Bellebeek en Vondelbeek), het Dijlebekken (o.a. kanaal Brussel – Charleroi, Zenne en Zuunbeek), het Leiebekken en het bekken Gentse kanalen (Ringvaart, Moervaart en Durme).

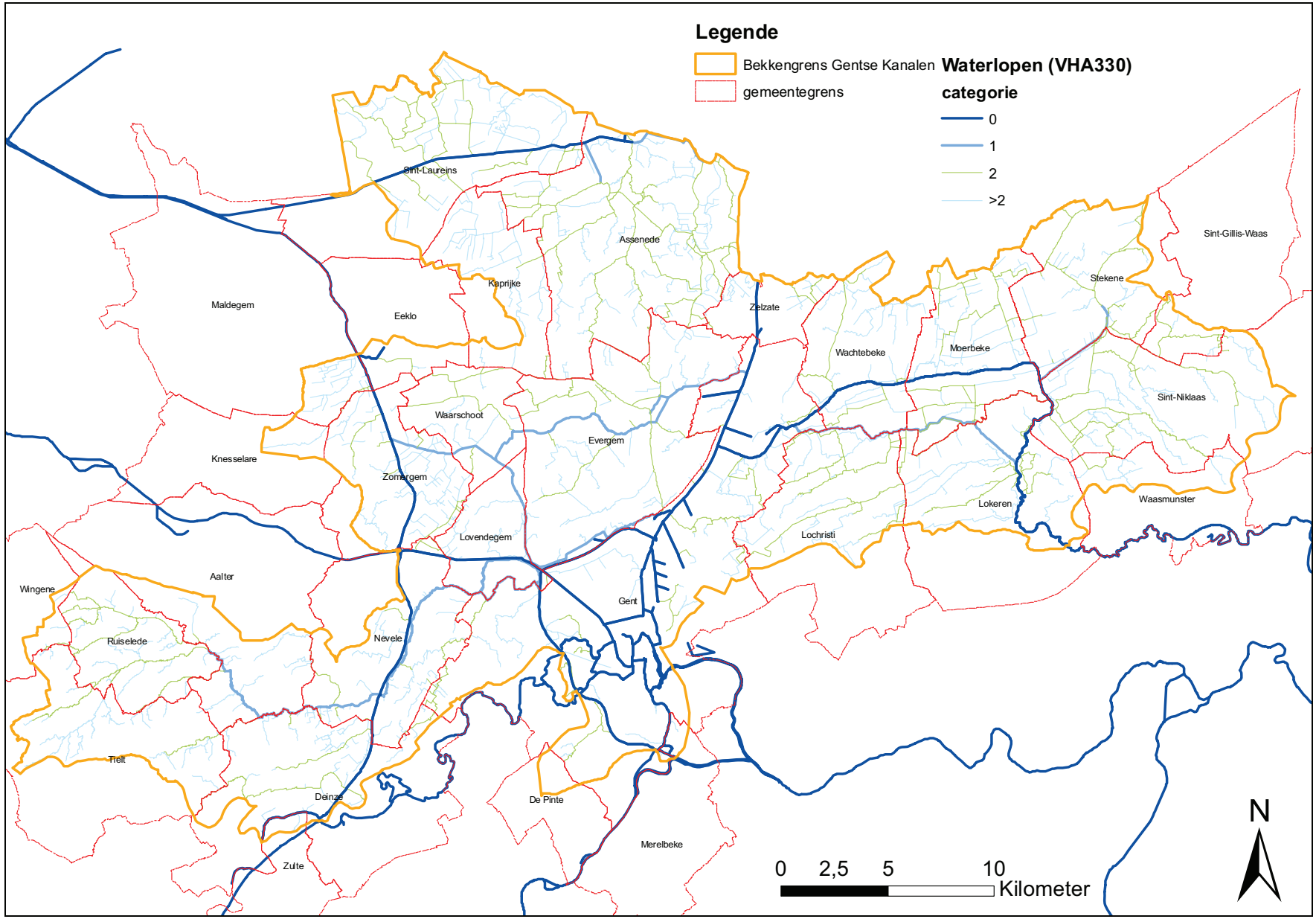

Figuur 1: Gemeentes binnen het bekken van de Gentse Kanalen

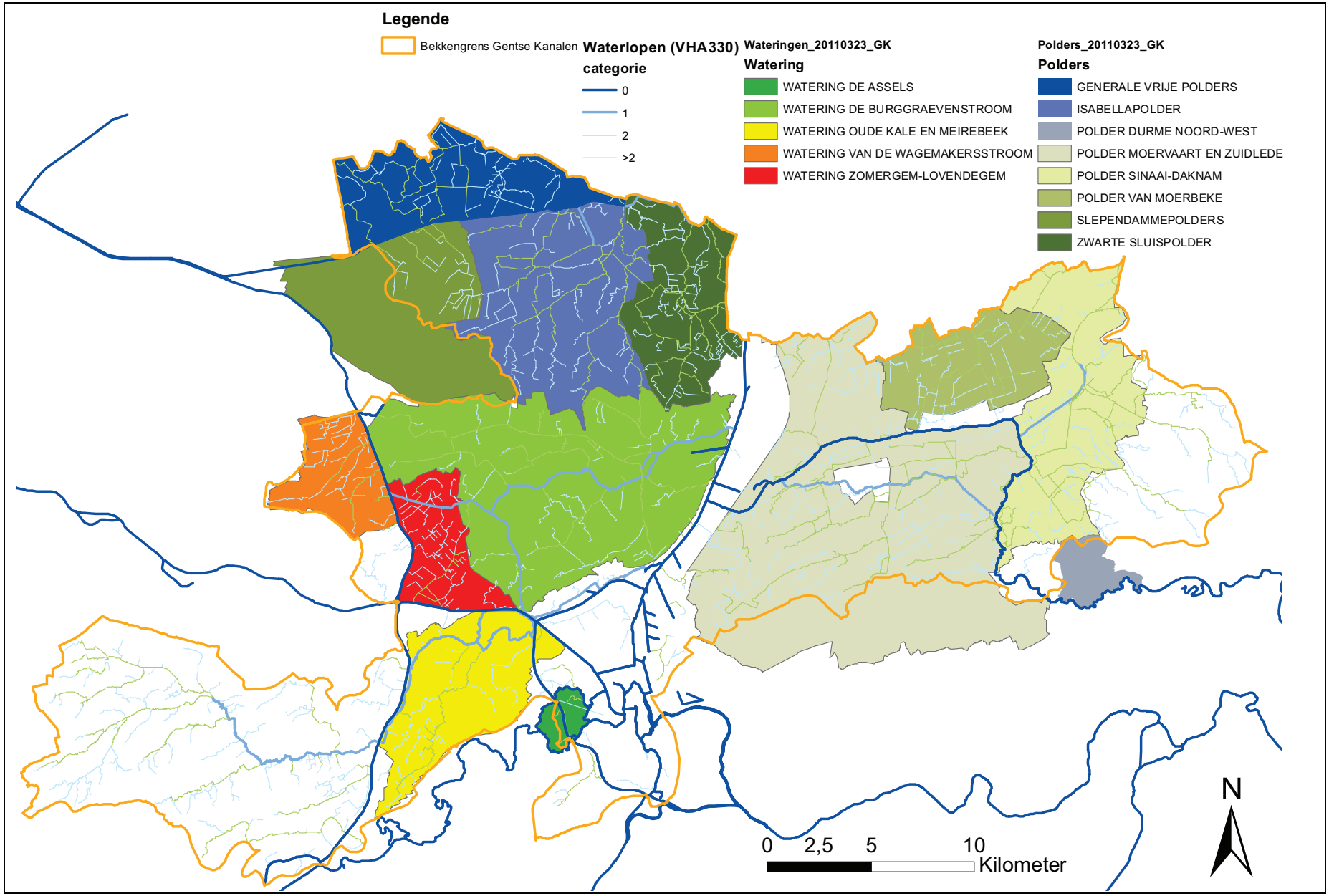

Figuur 2: Ambtsgebieden van Polders en Wateringen binnen het bekken van de Gentse Kanalen

2 Informatie per gemeente

In onderstaand overzicht wordt een opsomming gemaakt van de informatie die verkregen werd vanuit de gemeentes, en polders en wateringen indien aanwezig op het overleg met de gemeente.

2.1 Aalter

De bevraging van gemeente Aalter is door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders uitgevoerd.

Informatie: mail d.d. 16/11/2010

1. Volgende interventie werd preventief door onze onderaannemer uitgevoerd:
    - Steenweg op Deinze ter hoogte van Bosheide.

2. Wateroverlast in 1 woning: Stekelbeekstraat 6A – Baangrachten en verbindingsgracht naar de Stekelbeekloop waren geruimd. Echter het water van de overzijde van de weg kwam in onze grachten terecht die het water niet kon slikken. Stekelbeekstraat 6A is wel de laagst gelegen woning in die buurt.

3. Volgens burgemeester geen interventies van de brandweer behalve uitdelen van zandzakjes als preventieve maatregel. Interventie lijst van de brandweer opgevraagd.

4. Kritische punten:
    - Poekebeek
    - Ellemieke
    - Kraenepoelloop
    - Hollebeek vanaf de Weststraat

Informatie: mail d.d. 19/11/2010

Op verschillende plaatsen werden zandzakjes gelegd op vraag van bewoners.
Op enkele plaatsen werden doorsteken van duikers vrijgemaakt wegens ophoping van bladeren.
Enkel in de Eksterstraat Bellem, en Zuttershoek moest de weg worden afgezet wegens wateroverlast: zie ook opmerking vorige mail re:Stekelbeekstraat. Steenweg op Deinze werd ook een doorsteek vrijgemaakt, maar hier ook terug voordat het water schade kon aanbrengen: zie ook opmerkingen vorige mail re: Steenweg op Deinze
In Poeke werden eveneens op een paar locaties zandzakjes geleverd omdat we wisten van enkele jaren geleden dat daar een kritiek punt was.
Echte schade gevallen zijn er dus niet geweest in onze Gemeente.

Bezoek gemeente d.d. 21/01/2010

Aanwezig: Inge Goemare – dienst wonen en werken / Steven De Vriendt – ICT / Patrick Hoste – waarnemend burgemeester

Gemeente Aalter houdt een inventaris bij van de grachten in het AquaGis systeem. Koppeling met het rioleringsnetwerk is nog niet geïmplementeerd. In het systeem wordt ook het onderhoud van de grachten bijgehouden alsook een waarschuwingssysteem wanneer deze moeten worden onderhouden.

Er worden 3 bijkomende ROG vlekken ingetekend:

- Stekelbeekloop /
- Veldstraat op de bovenloop van de Ketelbeek, ten Zuiden van de E40 / Onder Buntelaere (Knesselare) komen landerijen blank: de ingetekende contouren zijn approximatief. Het is belangrijk dat dit gebied niet te snel ontwatert daar men anders stroomafwaarts problemen heeft in Aalter Brug

De ROG contouren langsheen de Poekebeek mogen behouden blijven

De grote overstromingscontour op de grens met Knesselare t.h.v. Woestijne zou opgelost zijn. In Woestijne komt een bedrijventerrein met buffercapaciteit. Zie RUP. N.v.d.r. De gemeente Knesselare duidt 3 bijkomende contouren aan ten noorden van Woestijne.

In Zomergem, ten noorden van de Bellemstraat, zijn er tal van overstromingscontouren ingetekend. Mocht Zomergem in de toekomst werk maken van het oplossen van de overstromingsproblematiek dan riskeert men een stroomafwaartse afwenteling richting Aalter(o.a. Stekelbeekstraat en omgeving).

2.2 Assenede

Datum bezoek: 21/01/2011
Aanwezig: Ruben Rommens (bs GK), Bart De heyder (bs GK), Marc De Smet (Zwarte Sluispolder), Noël Neyt (Isabellapolder), Alex Meulebroeck (Schepen van openbare werken, Assenede), Yvan De Letter (Technische dienst, Assenede), Romain De Coninck (Burgemeester van Assenede)

Als grootste oorzaak van de voorbije wateroverlast wordt het onvoldoende onderhoud van het grachten/waterlopenstelsel in het buitengebied aangehaald. Het knelpunt hierbij is het moeilijk kunnen ruimen van de waterloop door aanwezige vruchten op de aanpalende akkerlanden (5m-zone).
De aanwezige vertegenwoordigers van de polders vermelden dat preventief en systematisch onderhoud van het waterlopenstelsel essentieel is om wateroverlast te vermijden en bevestigen de problematiek van de 5m-zone. Om een voldoende onderhoud van de belangrijkste waterlopen in het ambtsgebied van zowel de Zwarte Sluispolder als de Isabellapolder te kunnen garanderen hanteren de beide polderbesturen de visie om voor deze waterlopen een oeverstrook langsheen de belangrijkste waterloop te onteigenen. Op deze manier kan het polderbestuur ten allen tijde, de nodige onderhoudswerken aan de waterloop garanderen. Voor deze “slagaders” van het waterlopenstelsel staat een onderhoud van de waterloop voorop met 2 maai/reitbeurten per jaar, 1 maal in de winter en 1 maal in de zomer.
Gemeente Assenede bevestigt dat preventief onderhoud van het waterlopenstelsel belangrijk is, de gevolgde strategie om gesubsidieerd 5m-zones langs de hoofdaders van het waterlopenstelsel te verwerven, dient verder gevolgd te worden.

Het bekkensecretariaat meldt dat WenZ, lokale slibruimingen plant van het Leopoldkanaal. Waar waterlopen uitmonden in het Leopoldkanaal bevinden er zich op sommige locaties slibophopingen die belemmerend kunnen werken voor waterafvoer. Deze lokale slibproppen zullen worden weggehaald.
Gemeente Assenede meldt dat enkele woonwijken gevoelig zijn voor overstromingen bij defecten aan pompstations op het rioleringsstelsel. Het gaat om de wijk Grote Tiendeweg (Bassevelde), Oostmolenstraat (Boekhoute) en Rode Kruisstraat (Oosteeklo). Deze wijken kenden geen noemenswaardige problemen in het weekend van 13 november.

Verder zou ook een pompstation op het Leopoldkanaal die loost in het Afleidingskanaal van de Leie, de waterafvoer van het Leopoldkanaal kunnen verbeteren.
De Zwarte Sluispolder en Isabellapolder hebben vraag naar betere afspraken rond het beheer van poldergrens overschrijdende stuwen en hiermee samenhangend de opmaak van peilafspraken. De polderbesturen stellen voor dat het bekkensecretariaat/bekkenbestuur hier faciliterend in zou kunnen werken.
Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011: Er zijn verkennende gesprekken lopende over een mogelijke fusie van de polders in Krekenland.

De Zwarte Sluispolder haalt aan dat een nieuw politiereglement waarbij meer politionele bevoegdheden aan de waterbeheerder zouden worden toebedeeld een belangrijk hulpmiddel zou kunnen zijn voor de waterbeheerder. Het is een vaststelling dat politie in de meeste gevallen niet optreedt tegen overtredingen van bv. het innemen van de gracht door aangelanden.
Gemeente Assenede haalt aan dat de ligging van grachten niet goed gekend is en pleit voor een digitalisatie en gebruiksvriendelijke ontsluiting van de atlas der onbevaarbare waterlopen.
Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011: alle kaarten van de atlas zijn digitaal ontsloten en opvraagbaar via www.gisoost.be

2.3 De Pinte

De Pinte is slechts voor een klein gedeelte gelegen in het bekken van de Gentse Kanalen, ***de weergegeven informatie heeft vooral betrekking tot het bekken van de Leie.***

Datum bezoek: 12/12/2010
Aanwezig: Ruben Rommens (BS GK), Dries Gysels (BS BoS), Mario De Wispelaere (grondzaken, Deinze), Frans Naessens (schepen van openbare werken, De Pinte)

1. Bommelstraat: Straat onder water, maar geen huizen bedreigd (m.u.v. 1 laaggelegen huis?)=> nieuwe gracht gepland tot aan de Hagelandplas, zal lopen langs de E17. Dit zal de problemen bij Hagelandplas wel vergroten
2. Hagelandplas: overstroomd, tot aan de huizen, is goede buffer, kan/zal later ingericht worden als bufferbekken door de provincie, maar daarvoor moet Duivelsbeek eerst gesaneerd worden, gemeente Nazareth plant dit wsl volgende legislatuur
3. Duivebeek (waterloop nr. 7.13) was nog niet geruimd, door de maïsoogst
4. Oplossing: bufferen in parkbos?
5. Oplossing: pompgemaal op Rosdambeek

2.4 Deinze

De bevraging van gemeente Deinze is door het bekkensecretariaat van de Leie uitgevoerd, ***de aangehaalde problemen zijn gelegen in gelegen in het bekken van de Leie.***

Vooral provinciale waterlopen gaven wateroverlast, enkele knelpunten werden ingetekend.

2.5 Eeklo

De bevraging van stad Eeklo is door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders uitgevoerd.

Geen reactie ontvangen

2.6 Evergem

Info: telefoon Peter van de Veire 04/01/2011

Ondanks het blijkbaar zeer hoge peilen op het kanaal gent Terneuzen is Evergem zeer goed gespaard gebleven van wateroverlast.
Bij "enkele" woningen zou het nipt geweest zijn en er zou op enkele straten water gestaan hebben (oa Karperstraat), dit zou vooral te wijten aan lokale problemen. Er zou water gestaan hebben in 1 particuliere tuin, mogelijks enkele percelen landbouwgrond met stagnerend water. In grote lijnen heeft het watersysteem goed gefunctioneerd., geen structurele problemen doch lokale knelpunten (bv. verstopping duiker, niet geruimde gracht of dergelijke).

Info: e-mail Peter van de Veire 05/01/2011

1. Vooraf moeten we eigenlijk stellen dat er niet echt overlast is geweest. Er was op veel plaatsen niet veel reserve meer, maar slechts zeer sporadisch stond er water op straat of in een tuin. Geen enkele woning heeft wateroverlast gehad, voor zover wij weten.

2. In de Biezenstraat is de weg zeer plaatselijk onder water gekomen. Dit was te wijten aan een verstopte doorsteek een eindje stroomafwaarts in een waterloop. De aanpak van dit probleem was al bezig.
3. In de Eeklostraat ten noorden van Stuivenbergstraat is een weide onder water gekomen.
4. In de Maagdekensstraat kwam er water op de straat tegenover de Vlierboomstraat. Dit is op het moment zelf opgelost door een verstopte duiker vrij te maken.
5. In de Slotgrachtstraat kwam een laag gelegen tuin onder water (hoge grondwaterstand)
6. In de Spiedemstraat kwam een laag gelegen tuin onder water (hoge grondwaterstand)

2.7 Gent

Datum bezoek: 10/01/2010
Aanwezig: Ruben Rommens, Bart De heyder (BS GK), Dirk De Baets, Renaat Coene (stad Gent), Polder Moervaart en Zuidlede

De wateroverlast problemen in Gent zijn beperkt gebleven.
Volgende punten worden aangehaald:

- Zowel de Stad Gent als de Polder van Moervaart en Zuidlede geven aan onvoldoende zicht te hebben op de sturing van het watersysteem op hoger niveau, ten tijde van piekdebieten. Er is nood aan betere inzichten en communicatie hieromtrent zodat lokale overheden de gepaste maatregelen kunnen nemen.
- De neerslagwolk in het bewuste weekend zou grotendeels onder Gent gepasseerd zijn. Oostakker bv. heeft relatief weinig neerslag gekend 15mm.
- De intekening van de overstromingscontouren obv de helikopterbeelden geven een goed beeld van de overstroomde gebieden.
- Meersengebied langsheen de Leie te Drongen stond blank.
- Meersengebied van de Bourgoyen stond blank.
- Meersengebied langsheen de tijarm in Merelbeke stond blank van de Bourgoyen, langsheen de Leie te Drongen.
- Op voetbalvelden bij de Hoogoeverstraat in de Merelbeekse Scheldemeersen stond een tijdlang water.
- Polder van Moervaart en Zuidlede geeft aan dat thv Mendonk 2 extra pompen werden geplaatst om water over te pompen in de Zuidlede. Doch ditzelfde water zou stroomafwaarts via overtopping van de Moervaart en het achterliggend bekenstelsel opnieuw terecht komen bij deze pompgemalen, waardoor telkens opnieuw hetzelfde water werd weggepompt.
- TMVW: Op globaal niveau deden zich hoge waterstanden voor in de perceelsgrachten of andere lokale waterlopen met in sommige gevallen ook lokale wateroverlast (bvb tgv niet geruimde gracht) evenals andere lokale problemen (zoals bvb verstopte kolken) die zich manifesteren bij hoge waterstanden en hoge neerslagintensiteiten. Onder andere in de Kaptrijkestraat, Putstraat, Krekelstraat, Keuzekouter en op het kruispunt van de Beekstraat-Amandestraat –Casier de Ter Bekenlaan was er lokale hinder.

Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:

- *De afwatering van de Scheidbeek is problematiek omdat de bodem van duiker bij het lozingspunt van de beek in de Ringvaart op 5.70 m is gelegen terwijl het normaal peil van de Ringvaart 5.60 m bedraagt. De beek kan m.a.w. niet vlot afwateren. Een oplossing voor dit probleem is niet onmiddellijk voor handen.*
- *Er bleken bij de wateroverlast in aug-sept 2010 problemen te zijn geweest in het centrum van Oostakker ter hoogte van rioleringen te wijten aan de beperkte afvoercapaciteit van de waterloop nr. 1.335 (2de cat in beheer bij de Polder Moervaart en Zuidlede). De ruiming van deze waterloop werd voorzien.*

2.8 Kaprijke

Info via e-mail op 22/12/2010
Wij kunnen meegeven dat er bij ons geen schadedossiers zijn aangaande de wateroverlast in november. Wij hebben enkel meldingen gekregen van landbouwschade (schade aan gewassen).

Info via telefoongesprek met Kristof De Spiegeleire (05/01) (gemeente Kaprijke)..

Er zijn geen straten of huizen onder water gekomen. Ook wateroverlast op velden en weiland is beperkt. Er zou sprake zijn van een 8-tal schadedossiers van landbouwers doch hierbij is het niet steeds duidelijk wat de oorzaak is van de schade aan landbouwgewassen. (bv. is de schade veroorzaakt door vroege vorst, waterverzadigde bodem of door wateroverlast). De schadegevallen zouden ook niet direct in relatie staan tot een waterloop.

In de maand augustus (15&16) zouden er een 19 tal schadedossiers zijn ingediend. Ook de dorpskern van Kaprijke zou met wateroverlast te kampen gehad hebben doch dit zou veroorzaakt zijn door een lokaal rioleringsprobleem (wordt opgelost). Verdere info dient best bij de polder bekomen te worden.

2.9 Knesselare

De bevraging van gemeente Aalter is door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders uitgevoerd.

Info mails d.d. 16/11/2010 en 19/01/2011

Uit het brandweerverslag blijkt dat de brandweer op volgende plaatsen is tussengekomen:

1. op 12/11/2010: Urselseweg 150, Drukkerij Verstraete: leveren van 25 zandzakken
2. Molenstraat 19c: leveren 8 zandzakken
3. Op 13/11/2010: Hoeksken 11b: leveren 20 zandzakken

De pijnpunten in onze gemeente zijn al langer bekend en manifesteerden zich ook nu weer.

1. Eerste is de Driesbeek, die vrijdag al uit haar oevers is getreden in de Varenstraat tussen Hoeksken en Heistraat, en later ook in de Vrekkemstraat tussen zelfde straten.
2. Tweede is de Hollebeek in de Buntelare, daar waar die buis diameter 1000 onder de weg is geplaatst. De Buntelare stond ter plaatse onder water.

Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:
De geplaatste buis is zeer laag aangelegd waardoor onder normale omstandigheden de sectie reeds voor de helft gevuld is. De afwatering is niet ideaal. Een rechthoekige koker was hier een betere optie geweest.

3. Derde locatie is de Grote Kapellestraat, waar op het einde van de straat door het verdempen van de langsgrachten het water niet meer weg kan langs de normale weg, en halverwege de Woestijnebeek onder de straat door moet via een oude duiker diam 400 waardoor bij vervloedig regen het water stuwt en over de straat loopt. De beek zelf is vorig jaar geruimd waardoor de stroom verbeterd is. Op het einde tegen de N44 passeert ze een kmo bedrijf, waar de oever terug aan het verzakken is. Dit kan wel voor vertraging zorgen, evenals de duiker onder de N44.
4. Opvallend genoeg geen problemen op de Driesbeek ter hoogte van de Urselseweg-Westvoorde, en in Urseldorp, en de nieuwe gekalibreerde beek in Vrekkem. Blijkbaar kan deze beek wel overvloedige, maar gespreide neerslag aan.
5. Ik kreeg geen melding van onder water gekomen woningen, hoewel er toch heel wat kelders onder zullen gestaan hebben. Ik vrees dat er ook een aantal aalputten vol gelopen zijn.

Bezoek gemeente d.d. 18/01/2010

Aanwezig: Lieven de Clercq – grondgebiedzaken / Harold Coens – provincie Oost-Vlaanderen

- Alle bestaande ROG contouren worden herbevestigd – met uitzondering van de ROG die centraal in Knesselare ligt. Deze zou, ten gevolge van rioleringswerken, zijn opgelost.
- 7 extra overstroomde zones worden ingetekend
- Ook 12 niet overstroomde, doch kritische zones worden ingetekend.

2.10 Lochristi

Aanwezig: Ruben Rommens, Bart De heyder (BS GK), Arthur De Block, Wouter Philips, Jean-Pierre Raman (gemeente Lochristi)

In een eerste deel van de vergadering worden de belangrijkste bevindingen van de gemeente Lochristi overlopen. Voor een beschrijving van de gebeurtenissen, vaststellingen en oorzaken van de overstromingsevent wordt verwezen naar het verslag van gemeente Lochristi naar aanleiding van de wateroverlast in midden november die tijdens de vergadering wordt overgemaakt aan het bekkensecretariaat.

Locatie van overstromingen op grondgebied Lochristi:

1. De meest uitgestrekte gebieden die onder water zijn gekomen situeren zich langsheen de Zuidlede waar uitgestrekte zones akkerland, weiland en natuurgebied overstroomd zijn. Op heel wat plaatsen stonden de waterlopen sterk gezwollen.
2. Volgende woningen hebben water in de woning binnengekregen: Magretstraat nr 50, Brugstraat nr 31, Dam nr 98
3. Bij een groter aantal woningen is er geen water in de woning gedrongen doch was de situatie kritisch. Dit was onder meer het geval voor: Eikstraat nr 20, Dorp-Oost nr 162, Dendermondsesteenweg nr 1, Oude Rivierstraat nr 2, Kapiteinstraat nr 20, Berkenstraat nr 31, Eikstraat nr 14 en de Loboslaan.
4. Lokaal kwamen enkele straten blank te staan. Dit was onder meer het geval voor de Brugstraat, Raveschoot, Hanselaarstraat, Cootveld, Vijfweegse, Rivierstraat, Magretstraat, Zijstraat, Loboslaan, Sint-Elooistraat, Hoekstraat, Leemstraat, Dijkgracht, Molenstraat, Kapiteinstraat, Gelei, Nerenhoek en 't Jongestraat.

<u>Oorzaken</u>
Naast wateroverlast ten gevolge van lokale knelpunten geeft gemeente Lochristi de volgende punten aan als grootste oorzaken van de wateroverlast:

- Overtopping van de Zuidlede ten gevolge van de hoge peilen op het kanaal Gent-Terneuzen en de Zuidlede door zonevreemd water en de ontoereikende staat van de dijken langsheen de Zuidlede/Moervaart
- De ontoereikende pompcapaciteit van de pompgemalen op de Zuidlede.

Het tweede deel van de vergadering focust op de kartering van de overstroomde gebieden in de periode van 12-13-14-15 november. De intekening van de overstroomde gebieden gebeurde tijdens het overleg op een analoge kaart, nadien werden de ingetekende contouren gedigitaliseerd via een webtoepassing.

<u>Andere opmerkingen en aandachtspunten</u>
Volgende extra aandachtspunten worden niet weergegeven in het verslag van de vergadering met gemeente Lochristi

1. Gebruik van noodpompen
    a. Op vraag van gemeente Lochristi plaatste de Polder van Moervaart & Zuidlede bovenop de bestaande pompcapaciteit van het pompstation Lange Kromme (2400 m³/h) preventief extra water uit het Zaffelaars Vaardeken over te pompen in de Zuidlede. De polder plaatste hiertoe 2 extra pompen: één van 1800 m³/h thv de Lange Kromme op Zaffelaars Vaardeken (pomp op tractor) en één kleinere pomp thv Stenen Brug (naar schatting 400 m³/h.
    b. In de Kanunik Triestlaan wordt water overgepompt vanuit de DWA-riolering naar het Zaffelaars Vaardeken, om zo de druk weg te nemen waardoor het water uit het gehele centrum van Zaffelare kan worden geëvacueerd

2. Belang van goed onderhouden waterlopen
    a. Water in de buurt van de E17 moet allemaal gravitair aflopen via de polder van Belham. Hier wordt vastgesteld dat het waterpeil in de omgeving zelfs enkele dagen nadien nog steeds niet of nauwelijks zakt in vergelijkng met de rest van Lochristi. Mogelijks is het niet tijdig onderhouden van bepaalde delen van de waterlopen hier de oorzaak van. Dit wordt nader onderzocht.
    b. In de buurt van de Magretstraat loopt het water (niet in poldergebied) via de Mostbeek naar de Dendermondse Steenweg naar het Grondgebied van Destelbergen. De Mostbeek is op grondgebied Lochristi volledig geruimd, op Destelbergen is dit niet het geval. Reeds op woensdag 10 november werd met de gemeente Destelbergen contract opgenomen om ook hun deel van de waterloop te onderhouden, doch zonder gevolg.
    Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:
    De Mostbeek is vanaf de gemeentegrens van Lochristi met Destelbergen een waterloop van 2de categorie. Het deel van deze waterloop tussen de Dendermondse Steenweg en de E17 is enkele jaren geleden geruimd. Verder stroomafwaarts loopt de beek door natuurgebied. Hogere waterpeilen zijn daar wenselijk. Voor zover ons bekend, werden geen woningen bedreigd.

3. Vaststellingen Zuidlede
    a. De peilen afgelezen op het HIC (www.waterstanden.be) meetpunt op de Moervaart noteren ongeveer 5 cm minder dan de peillat aangebracht thv de Lange Kromme. Bij alle afleespunten van het HIC, moet dus 5 cm bijgeteld worden voor het niveau van de Zuidlede.
    b. De Zuidlede treedt buiten haar oevers van zodra het waterpeil van 5,05 m TAW bereikt wordt. Dit moet dus ook het geval geweest zijn de nacht van zondag op maandag in de zone tussen de Wilde Speele en de Lange Kromme

4. Vaststellingen Sluis Evergem / Sluis Terneuzen
    a. Bij momenten van overlopen van de Zuidlede wordt vastgesteld dat de sluis in Evergem maximaal wordt opgengedraaid, terwijl in Terneuzen de Sluizen gesloten zijn. Dit “zonevreemde” water is dus de oorzaak van het buiten de oevers treden van de Zuidlede
    b. De sluis in Terneuzen wordt telkens opengezet tussen 00u00 en 6u00 en tussen 12u00 en 18u00 waarbij gedurende slechts 2 uren maximaal debiet wordt geloosd (300m³/sec).
    c. Merkwaardige vaststelling is dat de nacht van maandag 15/11 op dinsdag 16/11 de sluis in Evergem nog steeds aanzienlijke hoeveelheden zonevreemd water doorliet terwijl het niveau van de Ringvaart op een aanvaardbaar peil stond en er ook op het Schipdonkkanaal een aanvaardbaar peil waar te nemen was. Hier heeft men op een risicovolle manier “gespeeld” met Zaffelare daar op dat moment het peil van 5,09 opnieuw werd bereikt en de Zuidlede opnieuw overliep, zonder dat men hiervan op de hoogte was. Dit risico was niet nodige omdat het water van de Ringwaart ope een normale manier kon worden geloosd en niet in het Kanaal Gent-Terneuzen. Ook op dinsdag 16/11 rond 10u00 werden opnieuw zeer grote hoeveelheden water geloosd tot 180m³/s waardoor het waterpeil in de Zuidlede opnieuw boven de 4,90 m TAW kwam te staan en dit terwijl er voldoende debieten konder afvloeien via de normale kanalen.
5. Een landbouwer van de polder van Moervaart en Zuidlede plaatste een dam op een waterloop om eigen landerijen te beschermen, doch met als gevolg dat aanpalende landerijen extra risico liepen
6. De provinciale crisiscel melde Moerbeke en Wachtebeke dat water op de Moervaart en Zuidlede water ging stijgen doch niet aan gemeente Lochristi.

2.11 Lokeren

Aanwezig: Ruben Rommens, Bart De heyder (BS GK), Luc Van de Vyver (Brandweer Lokeren), Luc Claes (technische dienst Lokeren), Walter De Fré (stad Lokeren), Geert Aerens (stad Lokeren), Polder Moervaart en Zuidlede

De belangrijkste overstroomde gebieden worden punt per punt overlopen en gedigitaliseerd via een internettool.. De meest uitgestrekte overstroming deed zich voor in het Molsbroek, op verschillende andere plaatsen stonden akker en weiland blank. Op enkele plaatsen stond water op het wegdek door overstroming vanuit aanpalende grachten of beken, desalniettemin stond het waterpeil in de meeste andere grachten bijna even hoog als het wegdek. Er wordt aangehaald dat er waarschijnlijk heel wat andere akkers en weilanden overstroomd zijn/blank stonden, doch daar men hier geen weet van heeft. Volgende specifieke punten worden aangehaald:

<u>Overstroming van het Molsbroek</u>
Ten oosten van de Dam op de Durme, over een lengte van een paar 100 meter stroomde water vanuit de Tijdurme over de langsdijk in het Molsbroek. De overstroming van het Molsbroek werd veroorzaakt door overtopping van de Tijdurme (cat 0, in beheer bij WenZ, afdeling Zeeschelde)., waar de. Door het toeslibben van de Durme is de afvoercapaciteit van deze rivier sterk verminderd en treedt een flessenhalseffect op in Zele en Lokeren, met uitzonderlijk hoge waterstanden tot gevolg ter hoogte van het pompstation aan Zele-Hoek en aan het Molsbroek.
Ter hoogte van de overstroomde langsdijk aan het Molsbroek wordt water vanuit de Ledebeek (1e categorie, in beheer van VMM) overgepompt in de Tijdurme. Er kan dan ook verondersteld worden

dat water vanuit de Ledebeek werd gestockeerd in het Molsbroek. De overtopping vondt plaats op zaterdag 13/11/2010 vanaf 12:00. Aanvankelijk plaatste de brandweer van Lokeren bijkomend zandzakjes op de dijk, in een poging om het water niet in het Molsbroek te laten stromen, doch later werd beslist om gecontroleerd het water in het Molsbroek te laten stromen. Het overtoppend water zorgde op enkele plaatsen op de dijk voor afkalvingen, schade. De KWS afdeklaag op de dijk zorgde voor een enigszins stabiliserend effect.

Aansluitend op deze gebeurtenis vond op 21/12 een vergadering plaats tussen stad Lokeren, Zele, Hamme, Waasmunster, WenZ, afdeling Zeeschelde, en Provincie Oost-Vlaanderen. Het verslag van deze vergadering werd aansluitend op de vergadering met Lokeren nagestuurd per e-mail ana het bekkensecretariaat. Hierin wordt volgend plan van aanpak door WenZ afgesproken ikv veiligheid overstromingen en natuurontwikkeling:

- W&Z beaamt dat het Molsbroek als gecontroleerd overstromingsgebied blijft behouden. Hiertoe zullen kokers in de dijk worden gestoken die toelaten om bij overstromingsgevaar rivierwater in het Molsbroek te lozen, zodat dit als bijkomende buffer kan functioneren.
- In Lokeren wordt een bijkomend pompstation gebouwd waardoor water vanuit de Moervaart in de Durme kan geloosd worden en het waterpeil van de Moervaart kan worden gecontroleerd. Tevens kan op deze manier voldoende bovendebiet gegarandeerd worden voor de Durme, wat op lange termijn de verzanding kan tegen gaan (budgetten te voorzien in 2012).
- Vegetatie in de bedding van de Durme zal worden verwijderd (voorjaar 2011).
- Door middel van baggerwerken zal de afwateringsgeul hersteld worden tot een breedte van 7 à 8 m (voorjaar 2011).
- Verhoging van de Durmedijken tot Sigma-hoogte.

Ontoereikende toestand dijklichaam Moervaart thv Pontweg
Stad Lokeren haalt de zeer slechte toestand aan van de dijken langs weerszijden van de Moervaart tussen de Pontweg en het pompstation van de polder van Moervaart en Zuidlede thv Daknamstraat/Daknam-dorp. Thv de Pontweg gebeurde er vermoedelijk een overtopping van de Moervaart op linkeroever over een afstand van een 200 tal meter, hier werden ook zandzakjes geplaatst op dijk.
De slechte toestand van de dijk, betekent mogelijk overstromingsgevaar voor Daknamdorp door doorsijpeling en overtopping van het dijklichaam.

<u>Ontoereikende toestand dijklichaam Zuidlede en nood tot hernieuwing/verzwaring van de pompstations op de Zuidlede</u>
Stad Lokeren haalt de slechte toestand aan van de dijken van de Zuidlede te Eksaarde net over de grens van Lokeren op grondgebied Moerbeke (kant Eksaarde). Er zijn gaten in het dijklichaam (vermoedelijk tgv ratten en/of konijnen) en bij hoge waterstand borrelt water op achter de dijken.
Er is gevaar dat de dijk doorbreekt bij hoge waterstand.
De polder van Moervaart en Zuidlede haalt de nood aan van hernieuwing en verzwaring van de pompstations op de Zuidlede. Volgens VMM zou dit enkel mogelijk zijn als tegelijk ook de dijken van de Zuidlede verhoogd worden.

Hierover vond op 10/01/2011 een overleg plaats tussen VMM, gemeente Moerbeke en stad Lokeren. Het verslag van deze vergadering werd aansluitend op het overleg met Lokeren nagestuurd per e-mail aan het bekkensecretariaat.

<u>Overstroming Ledekanaal, Smeierstraat</u>
De Beerbakbeek (O1036bis) trad op zaterdag 13/11 buiten haar oevers ter hoogt van de Smeierstraat, langs weerszijden van de waterloop. Dit bleef zo enkele dagen. Waar de waterloop de Smeierstraat kruist stond er ongeveer een 20 tal cm water op het wegdek.
De tussenliggende zone tussen de Beerbakbeek (O1036bis) en de Everslaarssstraat was erg zompig met hier en daar grotere waterplassen. De woning in de Everslaarstraat nr 139 heeft een 5 tal cm water in de woning gehad. Als mogelijk oorzaak van deze overstroming wordt de inkokering van de Beerbakbeek (O1036bis) verder stroomafwaarts aangehaald.

Ondersteuning brandweer
De brandweer van Lokeren vermeldt de zeer zware belasting van het brandweercorps tijdens dergelijke crisis-situaties. Zo wordt aangehaald dat bepaalde mensen 12 a 13h aan één stuk bezig waren om zandzakjes te vullen. Tijdens dergelijke piekmomenten wordt een gebrek aan mankracht en materiaal als problematisch ervaren. Ter ondersteuning van deze beperkingen zou de hogere overheid op strategische plaatsten punten kunnen voorzien in geautomatiseerd zandzakjes.

Nood aan uitbreiding peilmeetnet op de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen
Tijdens het weekend van 13 november stond de brandweer van Lokeren in contact met WenZ, afdeling Bovenschelde, om telefonisch het peil door te geven van de Moervaart te Lokeren. Op deze manier had WenZ, afdeling Bovenschelde een accuraat zicht op het peil in Lokeren en kon via de stuw te Evergem, het doorgestuurd debiet vanuit de Ringvaart naar het pand van het kanaal Gent-Terneuzen-Moervaart-Zuidlede geregeld worden om Lokeren van wateroverlast te besparen.
Alhoewel deze arbeidsintensieve manier van peilen doorgeven gewerkt heeft wordt de noodzaak aangehaald tot uitbreiding van een automatisch peilmeetnet van zowel bevaarbare als onbevaarbare waterlopen. Op deze manier kan ten allen tijde makkelijk zicht verkregen worden op de heersende peilen in de waterlopen ter ondersteuning van de preferentiële sturing van kunstwerken.

Andere
- Ter hoogte van Doorslaardam stond een groot landbouwperceel blank. Het perceel in kwestie zou voorheen bestaan hebben uit twee kleinere percelen met een tussenliggende gracht. De overstrominge zou veroorzaakt zijn doordat de tussenliggende gracht werd toegeploegd zodat 1 groot perceel ontstond.
- Ter hoogte van de Beerveldestraat stond een deel van een akker en naastliggend bosje blank, waarschijnlijk door onvoldoende afvoercapaciteit van het pompstation (ten N hiervan) nabij de Rawijdreef.
- In de Sint-Jozefstraat, Naastveldetraat stond een voortuin van een woning blank.
- Ter hoogte van de Tweebruggenstraat in Lokeren, aan de achterzijde van het station, trad een beek lokaal buiten haar oevers, en was de tussenliggende zone met de Tweebruggenstraat zeer drassig.

2.12 Lovendegem
De ambtenaar noodplanning van gemeente Lovendegem heeft slechts weet van 3 tal mogelijke schadegevallen aan landbouwgewassen, doch deze zouden op grondgebied van gemeente Waarschoot liggen. Ter hoogte van de Lievestraat zou op een 2-tal percelen water gestaan hebben ter hoogte van de garage.

2.13 Maldegem
Bevraging uitgevoerd door bekkensecretariaat Brugse Polders. ***De weergegeven info betreft voornamelijk info met betrekking tot het bekken van de Brugse Polders.***

Info: mail d.d. 18/11/2010 en 24/11/2010
Knelpunten en acties Maldegem wateroverlast november 2010:
- Holleweg 17; hangaar bedreigd in de omgeving van de meersen (25 zandzakjes geleverd)
- Preventief straatgoten gereinigd door dienst Infrastructuur te Kleit.
- Preventief eerste wachtbekken overgepompt voorbij constructie wegens te vroege vulling. Er is nog steeds de vraag van ons bestuur om de instroomdrempel van het eerste wachtbekken in de Baaikensedestraat te verhogen met schotten. In het kader van de modellering en in samenspraak met VLM en provincie Oost-Vlaanderen zou deze vraag zeker nog verder moeten bekeken worden. Welke dienst neemt de uitvoering van dit werk voor zijn rekening?

Maldegem en voornamelijk Kleit zijn nipt de dans ontsprongen, voornamelijk omdat het hier niet zoveel geregend heeft in vergelijking met de rest van Vlaanderen. 17l/m² per dag en 34l/m² gecumuleerd wat het weekend betreft. De Ede is ongeveer 25cm onder zijn hoogste historische stand gebleven, de afvoer ongeveer 6m³/s (historisch hoogste gemeten afvoer rond 8m³/s). Via

schepen Wille krijg ik een melding van De Flou, Kleitkalseide 23, dat er regelmatig takken en vuil vastzitten in de koker.
Als bijlage een oude foto van deze koker (dateert van voor de realisatie van het bakprofiel). Is dit opgenomen in de controleronde van bruggen en kokers bij regenval? Wellicht is er bij de hoge waterstanden van rond 14november 2010 veel losgekomen en mee gestroomd. Er zit daar ook een balk waartegen er wellicht regelmatig iets blijft haperen?

2.14 Merelbeke

Bevraging uitgevoerd door bekkensecretariaat Benedenschelde. .

Datum bezoek: 20/01/2011
Aanwezigen: Jean-Paul Becu (brandweercommandant)
Ontvangen documenten: Geen

Belangrijkste opmerkingen:

- Quasi geen wateroverlast
- De Scheldemeersen (zie overstromingsgevoelige gebieden thv Schelderode) stonden hoogstwaarschijnlijk onder water, maar de brandweer is niet ter plaatse geweest.

2.15 Moerbeke

Telefonisch via Barbara Put (21/12), gemeente Moerbeke.

Er stonden geen straten of huizen onder water. Wateroverlast op volden en weilanden was zeer beperkt. Er zou slechts sprake zijn van 2 mogelijke schadedossiers van landbouwers.

2.16 Nevele

Datum bezoek: 19/01/2011
Aanwezig: Ruben Rommens (BS GK), Johan van Doorne (gemeente Nevele)

Er zijn geen grote wateroverlastproblemen geweest. Lokaal stonden enkele straten een tijdlang blank (oa Houtstraat, Durmestraat, Veldestraat, Legekouter, Bosstraat, Peperhof en Braamdonk). De plaatsen waar er wateroverlast is geweest zijn gekende punten.
Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:
Er zal een zomerreiting worden uitgevoerd in de Neerschuurbeek (waterloop nr. 4.71).

2.17 Ruiselede

Datum bezoek: 18/01/2011
Aanwezig: Ruben Rommens (BS GK), Marc De Muynck (Schepen van Openbare Werken, Ruiselede), Kurt Sabbe (Openbare Werken Ruiselede)

De overstroomde gebieden die werden aangehaald tijdens het overleg worden punt per punt overlopen en gedigitaliseerd via een internettool.

Volgende specifieke punten kwamen aan bod:

- Provincie West-Vlaanderen plant een bufferbekken met spaarbekken op de Poekebeek thv de Kruiswegestraat. De werken zijn gepland te starten op 01/02/2011 en de uitvoeringstermijen bedraagt 4 maanden. In totaal zal een 96.000 m³ water gestockeerd kunnen worden.
- Het water in de Poekebeek zakte relatief snel weg. Vroeger bleef het water enkele dagen staan op de aanpalende weiland, dit was nu niet het geval. Als mogelijke reden worden het reinigen van duikers op het deel cat 1 aangehaald, en de automatisatie van de klepstuw op de Poekebeek te Nevele.

- De Poekebeek thv de Brandstraat is het eerste punt wat onder wat komt te staan. Waarschijnlijk stond de Poekebeek stroomafwaarts ook hier enkele meter buiten zijn oever. Het huis in de Brandstraat thv de Poebekeek, heeft geen water in de woning gehad.
- Het overstroomde gebied thv. de Groenstraat en Kruiswegestraat heeft als oorzaak een aangekoppelde gracht op het gemeentelijk rioleringsstelsel. Het afkoppelingsproject Bundingstraat (Aquafin) zal deze wateroverlast verhelpen, verwacht wordt dat de Bundingsbeek regelmatiger onder water zal komen te staan, dit vormt echter geen knelpunt.
- De overstroming thv de Oude Tieltstraat wordt veroorzaak door de aankoppeling van de waterloop op de riolering in de Bruggestraat. De gracht zal afgekoppeld worden ikv. het Aquafin Project Bundingsraat.
- Het overstroomde gebied tussen de Kruiswegestraat en de Groenestraat wordt veroorzaakt door een aangekoppelde gracht op het gemeentelijk rioleringsstelsel. Het probleem wordt opgelost met nieuwe riolering in de Kruiswegstraat waarbij de gracht wordt afgekoppeld met aanleg van een nieuw grachtenstelsel. Op zondag kwam een deel van de Kruiswegestraat onder water, juist aan de rand (film water).
- Ter hoogte van de Bruggestraat gebeurde er een overtopping van de Poekebeek, via een by-pass op rechteroever onder de Bruggestraat kan het water extra sifoneren.-periode zat, zondag problemen opgelost

- <u>Concluderende kan gesteld worden:</u>

De wateroverlast in november 2010 is relatief beperkt gebleven in vergelijking met de wateroverlast ten gevolge van het zomeronweder in 2006. De plaatsen die wateroverlast hebben gekend zijn de reeds gekende plaatsen de klassieke problemen. Op heel wat plaatsen traden waterlopen buiten hun oevers het gaat om de Poekebeek, Wantebeek, Pachtebeek, Bundingsbeek. In de meeste gevallen wordt dit echter als niet problematisch ervaren. De kritieke punten zullen verder weggewerkt worden door reeds geplande initiatieven, het gaat om geplande riolerings/afkoppelingsprojecten (Aquafin en gemeente) en het geplande bufferbekken op de Kruiswegestraat van provincie West-Vlaanderen.

2.18 Sint-Gillis-Waas

Bevraging uitgevoerd door bekkensecretariaat Benedenschelde. .
Datum: bezoek 17 december 2010
Aanwezigen:

- *Vanuit de gemeente: Maarten Lelie*
- *Vanuit het polderbestuur: Polder Land van Waas: Theo De Roeck dijkgraaf*
- *Vanuit het bekkensecretariaat Benedenscheldebekken: Guido Janssen.*

Ontvangen documenten: geen.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Te grote druk op enkele waterlopen net onder de A11 vanuit de sifon die het centrum Sint-Gillis ontlast van overstromingsdruk.

2.19 Sint-Laureins

Via schrijven Gemeentebestuur Sint-Laureins 6/01/2011

- Voor zover ons bekend zijn geen huizen overstroomd in Sin-Laureins
- Enkel in de Eerstestraat was er wateroverlast vanaf huisnummer 21 tot en met 39 (zie bijgevoegd plan en orthofoto). De weg stond onder water inclusief de bermen, maar het water kwam niet tot op de huiskavels. Bij navraag werd dit deel van de weg uiteindelijk niet afgesloten. De technische dienst is niet ter plaatse geweest.
- Oude Boekhoutestraat en Doodhoek zijn geen straten van Sint-Laureins. *[volgens krantenartiekels zouden deze straten tijdelijk afgesloten zijn geweest]*

- Voor zover bekend is de brandweer niet ter plaatse geweest.
- Er werden tot op heden 28 dossiers voor landbouwschade ingediend die voornamelijk betrekking hebben op aardappelen die niet kunnen worden gerooid. De schattingscommissie onderzoekt momenteel nog deze aangiften. Het betreft percelen die verspreid liggen over de 5 deelgemeenten. In bijlage sturen wij u de luchtfoto's van de betrokken percelen.

2.20 Sint-Niklaas

Datum bezoek: 12/01/2011
Overgemaakt informatiedrager: cd met fotografisch materiaal, lijst met oproepen brandweer Sint-Niklaas

Op het abo van 30/11 werd een analyse van de overstromingsevent voorgesteld door Filip Brokken (vertegenwoordiger deelbekken kanaal van Stekene, stad Sint-Niklaas, Polder Sinaaï-Daknam). De belangrijkste conclusies en vaststellingen kunnen in onderstaande als volgt worden samengevat.
Tijdens het plaatsbezoek op 12/01 aan stad Sint-Niklaas werd ter aanvulling van deze analyse de perimeter van de overstroomde gebieden nauwkeuriger aangevuld.

Waarnemingen algemeen:

- Een 20-tal woningen werd min of meer getroffen door wateroverlast
- 1 varkensbedrijf (7000 eenheden) werd bedreigd
- 10-tal percelen akkerbouw (wintertarwe en maïs) is verloren gegaan.
- + 100 hectare landbouwgrond is onder water gelopen
- De dorpskernen van Belsele en Sinaai gespaard dankrij het project Armentruyenbeek (2005) en het overstromingsgebied Populierenwijk op de Belselebeek

Waarnemingen omgeving Hondsnest:

- Ongeveer 50 ha in de omgeving van pompgemaal Hondsnest (Stekense vaart) en meersen Fondatie zijn ondergelopen
- Ongeveer 20 ha meersen in Stekene en Damstraat zijn ondergelopen
- Tientallen ha akkerland en grasland zijn ondergelopen
- Geen woningen of bedrijven werd bedreigd.
- Op het Kanaal van Stekene werd het tegenmaalpunt van het pompgemaal Hondsnest (Polder Sinaai-Daknam) gedurende lange tijd overschreden.
- De dijk van de Leebeek, die te Daknam gravitair afwatert naar de Moervaart, werd overtopt. Dit heeft zich, voor zover geweten, in het verleden nog nooit voorgedaan.

Waarnemingen omgeving Leestraat:

- De Overloopbeek/Klaverbeek (aavoer van water vanuit Waasmunster) trad buiten haar oevers.
- De Leestraat, Doornikstraat en 's Graven Eke kwamen onder water te staan

Waarnemingen omgeving Heirstraat

- De Leebeek trad buiten haar oevers.
- Een varkensbedrijf werd bedreigd, en ingedijkt door de brandweer
- De Heirstraat en Wapenaerteinde zijn ondergelopen
- De Leebrugse meersen (10ha) zijn ondergelopen

Oorzaken
Oorzaken van de wateroverlast dienen gezocht te worden in een combinatie van factoren:

1. **Volledige bodemverzadiging**: Ten gevolge van grote neerslaghoeveelheden in augustus en september 2010 was de bodem oververzadigd. Noramel gemiddelden voor de maanden augustus en september zijn respectievelijk 80mm en 69mm (bron KMI). Op basis van

gegevens van het VVW (Vlaamse Vereniging voor Weerkunde) wordt geschat dat in augustus +200mm neerslag is gevallen en +120mm neerslag in de maand september.

2. **Abnormaal veel neerslag** in het weekend van 14 november
   In het waasland is op 36 uur tijd meer dan 50 mm neerslag gevallen (bron: www.frankdeboosere.be)

3. **Hoge waterpeilen kanaal Gent-Terneuzen**
   Het waterpeil in het kanaal Gent-Terneuzen is een aantal dagen abnormaal hoog geweest tot. Het kanaal gent Terneuzen bereikte een peil van 4.95 m TAW (2,65 m NAP) terwijl de door het verdrag van 1960 toegelaten peilen mogen schommelen tussen 4,45 en 4,70 m TAW (bron: www.portterneuzen.com .

   - De hoge waterpeilen in het kanaal Gent-Terneuzen veroorzaakten afwateringsproblemen voor de Moervaart en Stekense Vaart die op 13 en 14 november 2010 een peil bereikten van respectievelijk 5,41 m TAW en 5, 47 m TAW.
   - De pompcapactieit, zowel in de Hondsnest als aan de Keizerstraat werd bijgevolg sterk beperkt. Een verminderde pompcapaciteit resulteerde in zeer hoge waterstanden stroomopwaarts, tot 4m TAW, terwijl de normale peilen variëren van 2,94 m TAW (Hondsnest) tot 3,20 m TAW (Keizerstraat)
   - Door het hoge waterpeil in de Moervaart werd het water opgestuwd in de Leebeek die gravitair erin uitmondt met als gevolg dat de dijk is overgelopen.

4. **Moeizaam zomeronderhoud**
   - Maai- en Reitingswerken in de zomer worden bemoeilijkt door aanpalende akkerbouwteelten (graan en in hoofdzaak maïs).
   - Het onderhoud van straatgrachten is nog niet gestructureerd.

Oplossingen

1. **Pompgemaal op de dam op de Moervaart te Lokeren:**

Op deze manier kan water vanuit de Kanaaldurme door overpomping worden afgevoerd naar de tijgebonden Durme richting Schlede en kunnen piekpeilen in de Moervaart en Stekense Vaart worden afgevlakt.

2. **Oeverzones langsheen de belangrijkste waterlopen:**

Om zomermaai- en reitingswerken mogelijk te maken is het noodzakelijk langsheen de belangrijkste waterlopen doorgang te krijgen zonder schade aan te brengen aan de gewassen. Deze doorgang kan gerealiseerd worden via vrijwillige beheersovereenkomsten (VLM) of via grondverwerving.

3. **Lokale infrastructurele werken**
   - Bepaalde duikers onder buurtwegen kunnen vervangen worden om de doorlaatsectie te vergroten, oa thv. de Ranbeek onder Kruisstraat en de Overloopbeek onder de Hulstbaan.
   - Evaluatie noodzaak verhogen van de dijken van de Leebeek stroomopwaarts de Moervaart naar 6 meter TAW. Op dit moment zijn de consequenties hiervan nog niet onderzocht.

2.21 Stekene

Datum bezoek: 25/01/2011
Aanwezigen: Ruben Rommens, Bart De heyder (BS Gentse Kanalen), Bart De Cock (dienst wegen en waterlopen, gemeente Stekene), Kris Van Duyse (Schepen van Openbare Werken, gemeente Stekene), Luc Smet (Afdelingshoofd grondgebiedszaken, gemeente Stekene), Frank Lemmens (Dienst Veiligheid & Mobiliteit, gemeente Stekene)

Samenvattend kan gesteld dat de wateroverlast in het weekend van 13 november relatief gezien, beperkt is gebleven. Er zijn geen huizen waar water in de woning is binnengedrongen en ook is het

aantal straten die water op het wegdek hebben gehad beperkt. De meest uitgebreide overstromingen deden zich voor in het meersengebied langsheen het kanaal van Stekene, Molenbeek. Overstromingen in dit meersengebied wordt als niet problematisch gezien door gemeente Stekene, overstromingen maken immers deel uit van het natuurlijk systeem. De dijkverhogingen van het kanaal van Stekene die in de jaren 80 zijn doorgevoerd, hebben voorkomen dat de hoge peilen op het kanaal van Stekene resulteerden in uitgebreidere overstromingen.
Gemeente Stekene wenst betere afspraken omtrent de sturing van pompgemaal Hondsnest en de sifon waarmee het meersengebied ten noorden van het kanaal van Stekene in verbinding staat met het gebied ten zuiden van het kanaal van Stekene. Gemeente Stekene geeft aan dat door deze sifon het noordelijk meersengebied van het kanaal van Stekene ook als buffergebied werkt voor water vanuit het zuidelijk meersengebied.
Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:
Mogelijk kan dit meegenomen worden i.k.v. het Natuurinrichtingsproject Fondatie-Heernisse.
Gemeente Stekene geeft verder aan dat er nood is tot meer inzicht in het versnipperde waterbeleid. Een draaiboek met contactgegevens, wie-is-wie bij de waterbeheerders in de Gentse Kanalen, wordt als voorbeeld van output gegeven.

2.22 Tielt

Info via plaatsbezoek aan gemeente Tielt op 10/01.

- *De wateroverlast is relatief beperkt gebleven. In 2005 was er grotere watersnood.*
- *Er zijn geen huizen onder water gekomen*
- *Rond volgende straten is er wateroverlast geweest:*
    - *Goed Te Karelstraat*
    - *Snephoekstraat en Melkestraat*
    - *Waterwalstraat*
    - *N459 (Hogenhovestraat)*
    - *Kleine Ruiseledestraat*

2.23 Waarschoot

Info e-mail 10/01/2011 Dirk Engels (gemeente Waarschoot)

Waarschoot is gespaard gebleven van wateroverlast gedurende het weekend van 14 en 15 november. Ik heb persoonlijk dat weekend een aantal visuele controles gedaan van landerijen en rioleringen. De buizen zaten vol maar er is amper of geen water in de straten gekomen.
Normaal gezien hebben wij snel enkele kritieke zones bij hevige regenval (Akkerstraat, Bellebargie, Oostmoer, Berkenstraat). Gedurende het betrokken weekend was er veel regen maar is die bij ons nogal verspreid in de tijd gevallen waardoor er geen afvoerproblemen bestonden.

In aanvulling op deze info werd vanuit Lovendegem volgende melding gemaakt (zie ook gemeente Lovendegem)
De ambtenaar noodplanning van gemeente Lovendegem heeft slechts weet van 3 tal mogelijke schadegevallen aan landbouwgewassen,zou op grondgebied waarschoot zijn. Ter hoogte van Lievestraat zou op 2tal percelen thv garage water gestaan hebben (duidt dit aan op kaart).
Geen huizen.
De noodambtenaar dubbelcheckt bij brandweer.

2.24 Waasmunster

De bevraging van de gemeente Waasmunster werd uitgevoerd door het bekkensecretariaat van de Benedenschelde.

Datum: bezoek 27 januari 2011
Aanwezigen: Joseph Maes (Schepen openbare werken Waasmunster), Ludo Lenaerts (Schepen van landbouw Waasmunster), Julien De Vlieger (polder Schelde-Durme Oost), Nicole Drieghe (diensthoofd grondgebiedzaken Waasmunster), Jan Van Herrewege (milieuambtenaar – ambtenaar noodplanning Waasmunster), Rik Daelman (burgemeester Waasmunster), Evelien De Vylder (bekkencoördinator Benedenscheldebekken)

Ontvangen documenten: verslag vergadering wateroverlast gemeentebestuur en polderbesturen / foto's vzw Durme

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

- In de gemeente Waasmunster was de overlast beperkt.
- Polder Sinaai-Daknam:
  Door het feit dat water uit de Ledebeek niet naar het kanaal Gent Terneuzen mocht kreeg men in de waterloop een zeer hoge waterstand met overlast tot gevolg. Op grondgebied Waasmunster kwam hierdoor 1 woning (Hulstbaan 201) onder water.
- Polder Durme Noord West:
  Een deel van de Ten Rijendreef en aanliggende velden kwam onder water. Er waren ook een aantal problemen met de grachten Sousbeekstraat (hoek met Neerstraat). Reden hiervan was dat niet gepompt kon worden. De uitlaat van de pomp is te laag t.o.v. de bodem van de Durme, hier wordt niet over de dijk gepompt maar door de dijk. De pompen van Zele en het Molsbroek kunnen bij laag tij onmiddellijk beginnen pompen, waardoor de waterstand in de Durme te hoog blijft om te pompen aan de Ten Rijendreef. Een deel van de Durme, van aan het betreffende pompstation (op waterloop O1023) opwaarts tot het Molsbroek zal worden geruimd.

- De gemeente heeft hierbij de volgende vragen:
  - Kan de ruiming van de Durme tot 250m verder afwaarts van het pompstation worden doorgetrokken?
  - De gemeente stelt zich ook vragen bij de toegangsweg Ter Rijendreef die mogelijk zou moeten hersteld worden
  - Wat zal de verkeersafwikkeling zijn bij het afvoer van het slib?

  Bij navraag door de bekkencoördinator na de vergadering werden volgende antwoorden gevonden:
  - De ruiming wordt verder doorgetrokken.
  - Wat te doen met eventuele ontstane schade aan de weg kan pas bekeken worden na de werken
  - De verkeersafwikkeling zal gebeuren via de Ter Rijendreef en de Neerstraat, rond de dorpskern naar de autostrade.

- Gracht naar de Durme omgeving Durmedal (O1010c). In deze omgeving zijn collectorwerken bezig. De afstand naar de Durme is hier zeel kort. Er is een schriftelijke vraag gegaan naar W&Z afdeling Zeeschelde met een vraag over de klep.

- Een studie in verband met de actie 1.3.2a 'Onderzoek naar de mogelijkheden tot duurzame oplossing van de afwateringsproblematiek van de Durme en zijbeken, als onderdeel van het globale inrichtingsplan voor de Durme', uit het bekkenbeheerplan wordt binnenkort opgestart. Hierbij zal de afwateringsproblematiek van de zijbeken van de Durme mee worden bekeken.

2.25 Wachtebeke

Datum overleg: 23/12/2011
Aanwezigen: Ruben Rommens, Bart De heyder (BS Gentse Kanalen), Lucien De Block (schepen van openbare werken, Wachtebeke), Vicky Goossens (gemeente Wachtebeke), Patrick Sleeuwaert (brandweer Zelzate), Dirk Van den Hauwe & Georges Herman (Polder van Moervaart en Zuidlede)

Tijdens de vergadering worden volgende punten aangehaald:

- De meeste wateroverlast deed zich voor rond de Moervaart en de Zuidlede. De hoge waterpeilen die zich voor deden op het kanaal Gent Terneuzen lagen hier mee aan de basis.
- Ramonshoek: Over een lengte van een paar honderd meter stond water op het wegdek ten noorden en ten zuiden van de N49.
- Catharinastraat-Zuid, Achterhoek: Water op wegdek en omliggend akkerland/weiland

- Overslagdijk: Een stuk akkerland stond een tijdlang blank. Bij 1 woning zou er water zijn binnengekomen
- Sint-Elooipolder
- Brandstraat
- Burgemeester Van Pottelberghestraat

Schrijven gemeente Wachtebeke 18/02/2011

Jaarlijks worden we meermaals geconfronteerd met wateroverlast op Ramonshoek-Noord en Zuid te Wachtebeke.
Aquafin gaat een KWZI bouwen op Overslagdijk te Wachtebeke en zal het gezuiverd water storten op de waterloop 1320. Het is juist deze waterloop welke de wateroverlast veroorzaakt indien Nederland het peil op haar waterlopen niet verlaagt tijdens hevige regens. Nu mag men nog water scheiden op Ramonshoek Overslag het regenwater zal altijd naar de waterloop 1320 dienen te worden afgevoerd. Door het aanleggen van grotere diameters van buizen zal men inderdaad wat meer kunnen bufferen, maar bij langdurige regenperiodes is er ook een limiet op deze buffering en zal men te allen tijde overstorten op de waterloop 1320.
Problemen zullen blijven indien men geen alternatief heeft of zoekt.
Het alternatief is bijvoorbeeld, onder één voorwaarde:

- Van het bouwen van een KWZI
- Van het aanleggen van een gescheiden rioleringsstelsel op Ramonshoek
- Van het voorzien van een persleiding op Overslagdijk

Het overstorten naar het Engels Kanaal dat aanleunt aan de Sint-Elooi Kreek en waar het niveau (waterpeil), gemeten bij normale weersomstandigheden op donderdag 27 januari 2011 een verschil aantoonde van maar liefst 80 cm (verschil tussen waterloop 1320 – uitmonding op Langelede – en het Engels Kanaal).
De Sint-Elooi Kreek en het Engelse Kanaal is een enorme buffer voor het overtollige regenwater en kan via het pompgemaal van Sint Elooi overgepompt worden naar Nederland en dit gespreid over enkele dagen.
Aanvulling van de provincie Oost-Vlaanderen via e-mail op 11/04/2011:
Er is i.k.v. van het project Water voor nu en later van de Euregio Scheldemond een projectidee gelanceerd om grensoverschrijdend te werken rond de Sint-Elooikreek.(zie actie 13.2)

Eén voorwaarde is dat er een schuif op waterloop 1320 wordt geplaatst en dan worden gedicht bij wateroverlast door het gemeentepersoneel.
Het college van de gemeente Wachtebeke hoopt u hiermee te hebben geïnformeerd en verwacht dat in de toekomst er naar gezamenlijke oplossing kan worden gezocht.

2.26 Wingene

De bevraging van gemeente Wingene werd uitgevoerd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders en ***heeft vooral betrekking tot het bekken van de Brugse Polders.***

Info: mail gemeente d.d 11/01/20111 en nota
Er werden geen noemenswaardig grote problemen vastgesteld. We stellen voor om de overstromingskaarten van de periode 2005 te hanteren. Het blijkt dat deze uiteindelijk nog steeds geldig zijn.

De meest cruciale punten die nog een risico vormen zijn:

1. knooppunt Kasteelstraat-Lichterveldestraat: nog te onderzoeken door SB Jonckheere (al opdracht voor gegeven, maar nog geen resultaat)
2. Knooppunt Yzerbergstraat: Betreft de optimalisatie van een recent aangelegd bufferbekken. De afvoer van dit bufferbekken wordt met het beekonderhoud 2010 verder geoptimaliseerd door het hergraven van enkele baangrachten.
3. knooppunt aan Beernemstraat (Ringbeek) (duiker onder Beernemstraat en brug fietspad die eigenlijk door AWV te laag is gelegd, maar tot op heden nog steeds voldoet)
4. knooppunt Steenbeek tussen Tieltstraat en Ruiseledesteenweg: wordt nu aan gewerkt, en is om centrum Tieltstraat te vrijwaren (groen gekapt en beek onderhoud) er wordt ook een

duiker iets verder doorgetrokken om een recht afstroomprofiel te verkrijgen en te vermijden dat teveel groen in de hoofdstroombedding kan groeien (en ook de daar gelegen Hoogspanningscabine te vrijwaren)

5. knooppunt Den Beer: Ringbeek (Ruiseledesteenweg) die daar de woningen zou kunnen bedreigen. Dit is echter een provinciaal hoofdstuk. Tot op heden zijn er daar geen stappen ondernomen. Een potentiele oplossing is het aanleggen van een aarden dijkje op het landbouwperceel aan de overzijde cfr. de bedrijvenzone Kampveld te Oostkamp, waar een hoogte van 0.5m heel wat buffercapaciteit heeft opgeleverd en heel wat problemen heeft vermeden. Het gaat immers over het overlopen over de rijweg vanaf de zijde weide Lanckriet (enkele 10-tallen cm, water liep net over de rug van de rijweg) (eventueel te combineren met aanleg fietspad in de toekomst?)
6. knooppunt Varendreef: Hierover is overleg bezig met de VLM om de beek, die nu aan de zijde woningen Varendreef is gelegen eventueel te verplaatsen naar de andere zijde van de Varendreef en eventueel ook een oude bedding van de Blauwhuisbeek, richting Polderdreef, terug in gebruik te nemen.

2.27 Zelzate

Info via telefonisch gesprek met Simon Bal (Diensthoofd technische dienst Zelzate)

- Er is geen wateroverlast op straten geweest.
- Er is geen wateroverlast bij woningen geweest.
- 2 Landbouwers zouden een schadedossier hebben ingediend die betrekking hebben tot in totaal een 5-tal percelen.
- In het centrum van Zelzate zijn er geen problemen geweest. De gemeente is voor 98% gerioleerd waarbij een gescheiden stelsels aanwezig is in het centrum.

2.28 Zomergem

Datum overleg: 19/01/2011
Aanwezigen: Ruben Rommens (BS Gentse Kanalen), Rik Martens (Technische dienst Zomergem), Etienne Claeys (Watering van de Wagemakerstroom), Irené Van den Bossche (Watering Zomergem – Lovendegem), Ronny Claeys (Brandweer Zomergem)

De wateroverlast in november 2010 is relatief beperkt gebleven in vergelijking met de wateroverlast ten gevolge van het zomeronweder in 2006. De plaatsen die wateroverlast hebben gekend zijn de reeds gekende plaatsen. In de nasleep van de wateroverlast in 2006 werden er een reeks investeringswerken uitgevoerd waardoor de wateroverlast in november 2010 beperkt is gebleven. Het gaat om werken thv. Ronsele en Oostwinkel. Zo werden er ondermeer schotten geplaatst in het afwateringssysteem van het vliegveld om de buffercapaciteit te vergroten en vertraagde afvoer naar de Wagemakersstroom te verhogen. Provincie Oost-Vlaanderen volgt de waterpeilen ter hoogte van het Vliegveld op ter evaluatie. Ook zijn er een aantal duikers vergroot en worden er zomermaaiingen ingepland om een vlotte waterafvoer te verzekeren.

De overstroomde gebieden worden punt per punt overlopen en gedigitaliseerd via een internettool. Tijdens de vergadering wordt een reeks van foto's overlopen die zullen nagestuurd worden per e-mail. Een aantal straten stonden blank en een beperkt aantal weiland/akkerland. Volgende woningen hebben water binnenin huis gehad: Haagstraat nr 7, H. Claeysstraat nr 1. Hiernavolgende woningen werden bedreigd, doch geen water in huis: Vijverstraat nr 5 en nr 37, Rijvers nr 57.

2.29 Zulte

De bevraging van gemeente Zulte werd uitgevoerd door het bekkensecretariaat van de Gentse Kanalen en ***heeft vooral betrekking tot het bekken van de Leie.***

Vooral de Tichelbeek gaf problemen naar afvoercapaciteit. Tijdens het overleg werden enkele lokale knelpunten geïnventariseerd.

Via e-mail aan CIW-Secretariaat op 29/11/2010
Bijlage: Schrijven gemeentebestuur Zulte.

In de gemeente Zulte was er in hoofdzaak wateroverlast in de nabijheid van waterlopen. Opmerkelijk dat er vooreerst ook overstromingen waren op een 5-tal plaatsen in de buurt van de Tichelbeek. Vandaar ons schrijven naar integraal waterbeleid enkele dagen terug.

3 Informatie per polder of watering

De informatie vanuit de meeste polders en wateringen werd meegenomen bij de bespreking met de gemeentes. Voor een aantal polderbesturen werd apart informatie ingewonnen. In onderstaande is een samenvatting weergegeven van deze informatie.

3.1 Generale Vrije Polders

Via email op 18/01/2011, Eric Dessomviele, dijkgraaf Generale Vrije Polders

Als antwoord op Uw vraag om een overzicht te geven over de wateroverlast in het weekend 14 en 15 november 2010 kunnen wij u de volgende gegevens meegeven:

1. **Woningen en straten:**

In het gebied van de Generale Vrije Polders zijn en kunnen geen straten en woningen onderlopen omdat ze allen gelegen en gebouwd zijn 1m boven de hoogst mogelijke waterlijn. Wel stellen wij vast dat bij hevige regenval de riolering het water niet vlug genoeg kan afvoeren en er tot 10cm water op het wegdek kan staan gedurende enkele tijd. Samenlopen van water valt mee omdat wij in een vlak gebied wonen.

2. Landerijen

De schade aan de landbouwgewassen was enorm, rotten van gewassen tot grote structuurschade van alle landerijen (ganse gebied)

3. Afwatering

Wij lozen in het Leopoldkanaal. Onze waterlopen zijn voorzien van terugslagkleppen
Vastgesteld weekend 14 en 15 november 2010:

- pompgemaal Isabellagemaal werkt maar voor 2/3 (2 pompen in onderhoud)
- stuw te Sint-Laurens 2 M TAW loopt bij vloed steeds over, zodat gedurende 3 a 4 dagen de oostelijke kant van het Leopoldkanaal steeds oververzadigd blijft (onmogelijk te lozen).
- ook het water van hoger gelegen gebieden, Kaprijke, Oosteeklo komt met grote druk toe in het Leopoldkanaal zodat ons gebied terug 1 a 2 dagen moet wachten om te kunnen lozen.
-

4. Besluit

Er moet dringend werk gemaakt worden van het plaatsen van pompen in de sluizen te Zweefbruggen zodat er 24 uur per dag kan geloosd worden, zoals dit reeds gebeurd aan Nederlandse zijde.
Dit alles heeft er voor gezorgd dat de schade aan de teelten per dag dat er niet kan geloosd worden, enorm toenam De schade bedraagt voor miljoenen euro's.

3.2 Slependammepolders

Via bevraging Bekkensecretariaat Brugse Polders

1. **Waarnemingen**

Heel wat water op landbouwgrond. Het gebied is ook vrij vlak en laaggelegen.

Er zijn geen meldingen van ondergelopen woningen. Enkele buitenwegen hebben een tweetal dagen onder water gestaan.
Het merendeel van de ROG-gebieden die zich in 2005 aftekenden zijn er nu niet geweest of waren zeer beperkt.

2. **Maatregelen**
   Na de wateroverlast van 2005 heeft het bestuur van de Slependammepolders een aantal acties uitgevoerd, ontdubbeling van waterlopen, aanpassen van duikers, onderlinge verbindingen van waterlopen, aanleg schuine oevers, plaatsing van een stuw om van hogeropkomend water automatisch af te remmen.
   Alle acties komen uit van het polderbestuur zelf. Geen door gewest gesubsidieerde dossiers. Provincie betaalt schuine oevers aan waterlopen tweede categorie. De gemeenten, betalen duikers onder bepaalde wegen. De rest wordt gedragen door het polderbestuur.
3. **Bijkomende maatregelen**
   Uit de huidige overlast krijgen we opnieuw indicaties om bepaalde punten verder aan te pakken. De polder is zeker een meerwaarde geweest en is de kortste en voordeligste weg naar oplossingen.
   In bewoonde zones, Eeklo, is er geen overlast geweest omdat de regenval niet te groot was binnen een te korte tijd. (In augustus hadden we 35 mm in een half uur); Het gemende stelsel neemt al dat water op en kan het niet tijdig loslaten naar de waterlopen toe. Te grote waterverplaatsingen binnen de rioleringen van hogere naar lagere plaatsen en overstorten van rioleringen in de lagergelegen wijken. Dit blijft een op te lossen probleem voor de stad en Aquafin.

Via bevraging Bekkensecretariaat Gentse Kanalen, e-mail 15/01/2011, Griffier Slependammepolders, Romain De Zutter

- Voor het deel binnen de Gentse kanalen is de omschrijving van het overlastprobleem gelijklopend als de beschrijving voro de Brugse Polders.
- Wij hadden een deel van waterloop 8310 verbreed en een schuine oever aangelegd. Voor waterloop 8312 wachten wij nog steeds, en dat maar al veel te tergend lange tijd, op de goedkeuring van de door het comité van aankoop opgestelde aankoopakten van grond.
- Natuurlijk waren niet alle waterlopen gemaaid in de periode van de overlast vooral door de onbereikbaarheid door langstaande mais en aardappelen die steeds langer in de grond wachten op eventuele verkoop of droogte om opslagkosten te verminderen.De landbouw is een eerste slachtoffer van de overlast, maar is ook niet de meest gerede partij om grond af te staan om aan de situatie iets te verbeteren.
- Bovendien werkt de toekomst ook niet met ons mee. De polders en wateringen behoren niet langer tot de besturen die nog kunnen aankopen voor doelen strekkende tot openbaar nut.

3.3 Polder van Moervaart en Zuidlede

Datum bezoek: 26/01/2011
Aanwezigen: Bart De heyder, Ruben Rommens (BS Gentse Kanalen), Leen Goethals, Dirk Van de Hauwe (Polder Moervaart en Zuidlede / Watering Burggravenstroom)
Overgemaakt informatiedragers:

- *Fotobundel, analoog en digitaal*
- *Excell bestand en shp-bestand met locatie van peilmeetlatten en waargenomen peilen in het weekend van 14/11 2010 in het ambtsgebied van de Polder van Moervaart en Zuidlede*

Voor de Polder Van Moervaart en Zuidlede en watering Burggravenstroom vond op 26/01 een overleg plaats om verder invulling te geven aan een nauwkeurige intekening van de overstroomde contouren. De intekening gebeurde via de internettool op basis van persoonlijke waarnemingen en een reeks van fotografisch materiaal die werd overgemaakt aan het bekkensecretariaat.

Specifiek rond de helikopterbeelden werd volgende opmerking gemaakt:

De uit de helikopterbeelden afgeleide overstromingscontouren geven een goed beeld weer van de omvang van de overstromingen rond de Moervaart en Zuidlede. Voor het overgevlogen gebied rond de Moervaart en Zuidlede geven deze vermoedelijk een onderschatting van het overstroomd gebied. Ook is er geen info beschikbaar uit de helikopterbeelden omtrent het oostelijk gedeelte van de Zuidlede.

3.4 Watering Oude Kale en Meirebeek

Via e-mail werd van de watering Oude Kale en Meirebeek informatie verkregen omtrent de locaties in de Baarleveldestraat waar water op het wegdek is gekomen.

4 Informatie uit bespreking ABO 30/11

In onderstaande paragraaf is de samenvatting weergegeven van de bespreking van de wateroverlast op het ambtelijk bekken overleg van de Gentse Kanalen van 30/11 zoals weergegeven in het verslag van de vergadering.

Wateroverlast november 2010

- Bart De heyder licht toe dat dit agendapunt niet tot doel heeft om een evaluatie te maken van de recente wateroverlast, of om bepaalde discussiepunten ten gronde uit te diepen. Het doel van dit agendapunt is om de ABO leden ervaringen en aandachtspunten te laten uitwisselen in verband met de recente wateroverlast voor wat betreft het bekken van de Gentse Kanalen. Leen Boeckx en Kristel Merckx lichten de situatie op de bevaarbare waterlopen toe op basis van de eerste (ruwe) peil- en debietgegevens. Filip Brokken licht aan de hand van een presentatie de wateroverlast toe in het ambtsgebied van Polder Sinaai-Daknam.

- In de bespreking van dit agendapunt komen o.a. de volgende items aan bod:
  - Globaal was de wateroverlast in het bekken van de Gentse Kanalen beperkt ten opzichte van bvb. de wateroverlast die is opgetreden in het Denderbekken of of het Dijle-Zenne bekken.
  - De beelden van wateroverlast die in opdracht van het waterbouwkundig laboratorium werden opgenomen tijdens een helikoptervlucht langs de bevaarbare waterlopen (waaronder de Moervaart) werden omgezet naar overstromingskaarten. Deze kaarten zijn reeds beschikbaar op het agiv geoloket via de link http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/overstromingskaarten/. Daar kan de meest recente overstroming 14-15 november 2010 aan- of uitgevinkt worden. Het waterbouwkundig laboratorium gaat momenteel ook de mogelijkheden na om de kaarten en de videobeelden ter beschikking te stellen van geïnteresseerden.
  - Op het eerste zicht lijkt (nog te valideren – zie verder) de was aangevoerd vanuit Noord-Frankrijk tijdens de wateroverlast niet uitzonderlijk groot. De piekaanvoer van water naar de Gentse Kanalen zou in belangrijke mate mede-veroorzaakt zijn door de voorafgaande verzadiging van de bodem in Vlaanderen gedurende de periode augustus/september/oktober waardoor een snelle afstroming van hemelwater tijdens de overvloedige neerslagperiode midden november werd bevorderd.
  - De validatie van de peil- en debietgegevens voor wat betreft de bevaarbare waterlopen in de Gentse Kanalen is nog lopende bij het waterbouwkundig laboratorium. Bij vergelijking met vorige periodes van wateroverlast is het uiteraard belangrijk dat dezelfde soort gegevens worden vergeleken (gemiddelde waarden met gemiddelde waarden, piekwaarden met piekwaarden, …).
    Momenteel dient door het waterbouwkundig laboratorium prioriteit te worden gegeven aan de validatie van de gegevens voor het Denderbekken en het Dijle/Zenne bekken. Eenmaal gevalideerde gegevens voor het bekken van de Gentse Kanalen beschikbaar zijn, zou het interessant zijn dat de waterbeheersing in het bekken van de Gentse Kanalen tijdens de periode van midden november 2010 verder wordt toegelicht op het ABO.
  - Op een aantal plaatsen bleek ten gevolge van een onvoldoende zomermaaiïng de lokale waterafvoer gestremd. Waterbeheerders hebben dikwijls onvoldoende mogelijkheden binnen de 5m-zone om dergelijk onderhoud uit te voeren. Landbouwers zijn niet altijd geneigd om de strook vrij te houden. Het departement L&V werkt in dit kader aan blauwgroene diensten en bekijkt subsidiemogelijkheden in het kader van het nieuwe GLB 2013. Het provinciebestuur Oost-Vlaanderen werkt momenteel een kaderplan uit, en hoopt zoveel mogelijk lokale besturen hier op eenzelfde lijn te krijgen.
  - Voor enkele lokale waterbeheerders was het piekniveau in waterpeil van het Kanaal Gent Terneuzen, Moervaart, Kanaal van Stekene en Zuidlede opmerkelijk, bvb.:
    - Op een bepaald ogenblik diende door Watering De Burggravenstroom als noodmaatregel het pompgemaal Spiedam in Ertvelde (dat de afwatering van de Averijevaart naar het kanaal Gent-Terneuzen verzorgt) deels te worden stilgelegd omdat het waterpeil stroomafwaarts het pompgemaal in het kanaal Gent-Terneuzen te

sterk gestegen was. Door dit hoge peil van het kanaal Gent-Terneuzen ontstond het risico dat het pompgemaal buiten bedrijf zou geraken door waterschade aan de hoogspanningsvoeding. Door het tijdelijk stilleggen van het pompgemaal kon men tijdelijk het stroomafwaartse peil iets laten zakken (verdwijnen van het stroomafwaartse opstuweffect tijdens pompwerking).
    - In het ambtsgebied van Polder Sinaai-Daknam, werd op het Kanaal van Stekene het tegenmaalpunt van het pompgemaal Hondsnest (Polder Sinaai-Daknam) gedurende lange tijd overschreden. De pompgemalen bleven echter in bedrijf (zie verder)
    - In het ambtsgebied van Polder Sinaai-Daknam werd de dijk van de Leebeek, die te Daknam gravitair afwatert naar de Moervaart, overtopt. Dit heeft zich, voor zover geweten, in het verleden nog nooit voorgedaan.
- Ten gevolge van de recente piek aan waterpeil in de Zuidlede wordt de gewenste verhoging van de dijk van de Zuidlede in herinnering gebracht.
- Bij het bereiken of overschrijden van het theoretische tegenmaalpunt wordt door een pompgemaal slechts een zeer beperkt of geen debiet meer verpompt. Hoeveel debiet er dan exact nog verpompt wordt is niet gekend. Het kan voor de waterbeheerder psychologisch zeer moeilijk zijn om, ter wille van energiebesparing, tijdens zulke situaties de pompen uit te schakelen. Het uitschakelen van een pompgemaal tijdens noodsituaties kan negatieve reacties uitlokken bij de lokale bevolking. Een voorafgaande informering of sensibilisering is hier noodzakelijk.
- De correcte informering over waterbeheersing en beschikbaar hebben van voldoende personeel vanuit de waterbeheerders om de behandeling van een langdurige crisis van wateroverlast te kunnen opvolgen / ondersteunen is zeker ook een aandachtspunt.
  In dit verband zou het ook aangewezen zijn om een grotere groep van betrokkenen (incl. lokale hulpdiensten) te informeren over het watersysteem in de Gentse Kanalen en middelen tot waterbeheersing. Een informatieve studiedag zoals georganiseerd in het bekken van de Brugse Polders is hier een mogelijke piste.

- In navolging van dit agendapunt wordt aan het bekkensecretariaat gevraagd om:
    - In samenspraak met de betrokken waterbeheerders, de toelichting van de waterbeheersing in de Gentse Kanalen tijdens de periode midden november 2010 op een volgend ABO te agenderen, nadat de debiet- en waterpeilgegevens voor het bekken van de Gentse Kanalen werden gevalideerd.
    - De mogelijkheid te overwegen om een informatieve studiedag in te richten in het bekken van de Gentse Kanalen rond wateroverlast, naar analogie met de studiedag die in het verleden werd georganiseerd door het bekkensecretariaat van de Brugse Polders.

5 Schrijven ABS

Naar aanleiding van de recente wateroverlastproblemen rond de Moervaart en Zuidlede heeft het Algemeen Boeren Syndicaat – afdeling Moerbeke Waas een schrijven gericht aan de Polder van Moervaart en Zuidlede. In dit schrijven wordt de sterk verouderde pompinfrastructuur aangekaart van het pompgemaal Eksaarde Dam van de polder van Moervaart en Zuidlede die een efficiënt milieuvriendelijk en preventief beleid inzake waterafvoer belemmert.. De pomp met de grootste pompcapaciteit van pompgemaal Eksaarde Dam zou in herstelling zijn geweest waardoor de 2 resterende pompen niet bij machte zouden zijn geweest het nodige water te verpompen. Gevraagd wordt om een volledige renovatie van het gemaal Eksaarde Dam, die sedert de jaren ’50 in gebruik is zonder grondige renovatie.

6 Overstromingscontouren obv. helikopterbeelden

Het Waterbouwkundig Laboratorium (WL) heeft in samenwerking met het AGIV een contract opgesteld met een helikoptermaatschappij om, in geval van overstromingen in Vlaanderen, binnen de 12 uren de lucht in te gaan voor het maken van digitale luchtopnames van de overstromingen vanuit waterlopen.
De overstromingsvluchten op 14 en 15 november 2010 zijn uitgevoerd in het Boven-Scheldebekken (o.a. Maarkebeek en Zwalmbeek), het Denderbekken (o.a. Dender, Mark, Molenbeek, Ter

Erpenbeek, Bellebeek en Vondelbeek), het Dijlebekken (o.a. kanaal Brussel – Charleroi, Zenne en Zuunbeek), het Leiebekken en het bekken Gentse kanalen (Ringvaart, Moervaart en Durme).

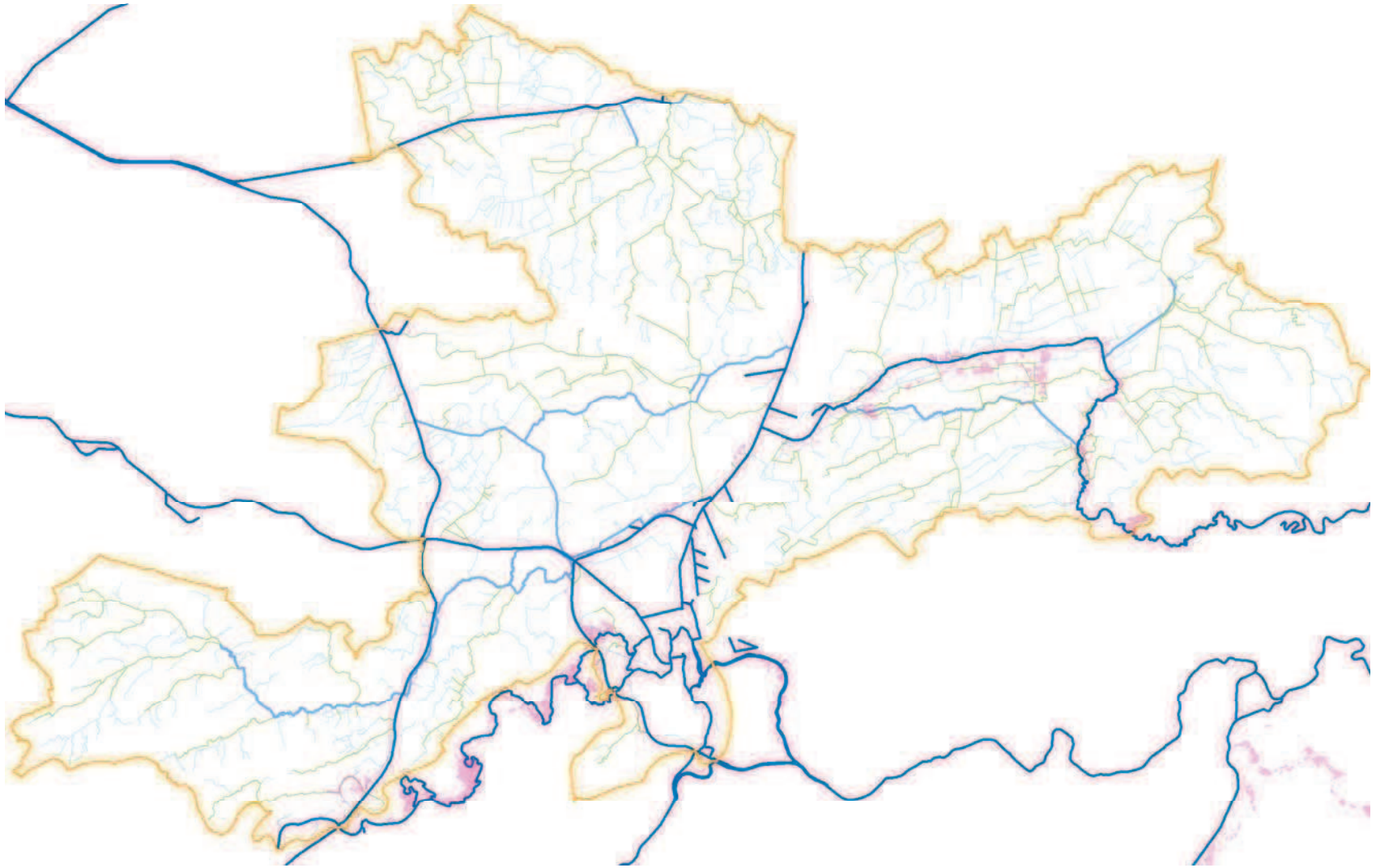

Figuur 3: Overstromingscontouren (roze gebieden) obv. helikopterbeelden HIC.

7 Algemene conclusies en maatregelen

Op basis van bovenstaande informatiebronnen kunnen volgende algemene conclusies worden genomen. Indien uit de bevraging niet-gebiedsspecifiek te nemen maatregelen worden vermeld worden deze hierbij tevens opgesomd.

7.1 Algemene inzichten

Het overstromingsevent van half november heeft slechts voor een beperkt aantal plaatsen tot nieuwe vaststellingen en inzichten geleid. Locaties waar wateroverlast is geweest zijn in de meeste gevallen de gekende problemen.
Diverse acties en maatregelen om deze overlastproblemen te beperken zijn geformuleerd in de deelbekken & bekkenbeheerplannen.

7.2 Neerslag & bodemverzadiging

De maanden voorafgaandelijk het weekend van half november heeft Vlaanderen heel water neerslag te verwerken gekregen (>450mm). Gevolg hiervan is dat op heel wat plaatsen de bodem verzadigd verzadigd is. Een verzadigde bodem laat weinig tot geen infiltratie toe en zorgt ervoor dat bijkomende neerslag op het aardoppervlak blijft stagneren in plassen en/of oppervlakkig afvloeit (run-off) richting grachten, beken en rivieren.
De hoeveelheid neerslag die viel in de periode van half november varieerde sterk over het bekken. In het waasland bv. is op 36 uur tijd meer dan 50 mm gevallen, doch zou de neerslagwolk grotendeels ten zuiden van Gent zijn gepasseerd. Mede omwille hiervan zijn niet alle gemeenten even hard getroffen in het bekken. Op basis van de overstromingsevent van november mag dus niet gesteld worden dat geen verdere investeringen meer nodig zijn in de regio's van de Gentse Kanalen waar wateroverlast beperkt is gebleven.

7.3 Onderhoud van het grachten/waterlopenstelsel en de 5m-zone

Meerdere lokale besturen duiden op de noodzaak van een regelmatig en systematisch onderhouden van het grachten en waterlopenstelsel voor het verzekeren van een vlotte afwatering. Waterbeheerders hebben dikwijls onvoldoende mogelijkheden binnen de 5m-zone om dergelijk onderhoud uit te voeren.
Meerdere polderbesturen stellen als te nemen maatregel de realisatie van **oeverstroken** langsheen de belangrijkste waterlopen/ Het departement L&V werkt in dit kader aan **blauwe diensten** en bekijkt subsidiemogelijkheden in het kader van het nieuwe GLB na 2013 en PDPO III. Het provinciebestuur Oost-Vlaanderen werkt momenteel een beleidskader uit m.b.t. reitingswerken en de eventuele vergoedingen voor aangelanden in geval van een zomerreiting die aanleiding zou geven tot schade aan de gewassen. Langs waterlopen van 2de cat. kunnen polders en wateringen 75% subsidies krijgen van het provinciebestuur Oost-Vlaanderen voor de aankoop van bufferstroken die ook nuttig kunnen zijn in het kader van onderhoud.
De Zwarte Sluispolder haalt aan dat **een nieuw politieregelement** waarbij meer politionele bevoegdheden aan de waterbeheerder zouden worden toebedeeld een hulpmiddel zou kunnen zijn voor de waterbeheerder. Het is een vaststelling dat politie in de meeste gevallen niet optreedt tegen overtredingen van bv. het innemen van de gracht door aangelanden.

7.4 Communicatie rond functioneren van het watersysteem

Verschillende lokale actoren geven aan onvoldoende zicht te hebben op de sturing en het functioneren van het watersysteem. Zeker in tijden van piekdebieten en crisismomenten is dit van uitermate groot belang om tijdig en efficiënt te kunnen ingrijpen in het watersysteem. In dit verband zou het ook aangewezen zijn om een grotere groep van betrokkenen (incl. lokale hulpdiensten) te informeren over het watersysteem in de Gentse Kanalen en middelen tot waterbeheersing. Een informatieve studiedag zoals georganiseerd in het bekken van de Brugse Polders is hier een mogelijke piste.
Ook wordt in dit kader het beschikbaar hebben van voldoende personeel vanuit de waterbeheerders om de behandeling van een langdurige crisis van wateroverlast te kunnen opvolgen en ondersteunen als aandachtspunt naar voor geschoven een aandachtspunt.

Ontsluiting van de ligging van onbevaarbare waterlopen / grachten via digitale weg met digitalisatie en gebruiksvriendelijke ontsluiting van de atlas der onbevaarbare waterlopen is een tweede aandachtspunt. De digitale ontsluiting van de Atlas in Oost-Vlaanderen wordt in 2011 afgewerkt, althans voor wat betreft de kaarten en tabellen. De atlas kan geraadpleegd worden via www.gisoost.be.

7.5 Ondersteuning brandweer

Tijdens piekmomenten worden lokale brandweercorpsen vaak zwaar belast door oa. het manueel vullen van zandzakjes. Tijdens dergelijke piekmomenten wordt een gebrek aan mankracht en materiaal als problematisch ervaren. Ter ondersteuning van deze beperkingen zou de hogere overheid op strategische plaatsen punten kunnen voorzien om geautomatiseerd zandzakjes te vullen.

7.6 Onvolledig zicht op omvang overstromingen

De huidige intekening van recent overstroomde gebieden gebeurt enerzijds door bevraging van lokale actoren, anderzijds door teledetectie-methodes (helikoptervluchten HIC). De helikoptervluchten focussen zich in eerste instantie op de grote afvoerassen (helikoptervluchten) waar overstromingscontouren worden afgeleid uit videobeelden. De bevraging van lokale actoren is sterk persoons afhankelijk en focussen zich vooral op knelpuntzones.
Verder gebruik van moderne teledetectie methodes (bv. satellietbeelden) kunnen mogelijks aanvullend werken op de huidige detectiemethodes. Het lijkt aangewezen de ontwikkelingen op het gebied van teledetectie op de voet te blijven volgen.

7.7 Nood aan uitbreiding peilmeetnet op de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen

Verschillende lokale actoren geven de noodzaak aan tot uitbreiding van het automatisch peilmeetnet van zowel bevaarbare (Moervaart) als onbevaarbare (Zuidlede) waterlopen zodat ten allen tijde makkelijk zicht verkregen worden vanop afstand op de heersende peilen in de waterlopen ter ondersteuning van de preferentiële sturing van kunstwerken.

7.8 Opmaak Peilafspraken

Verschillende lokale actoren geven de wens weer tot opmaak van peilafspraken. Hierbij kan de handleiding voor opmaak van peilbesluiten die werd opgemaakt voor het bekken van de Ijzer en Brugse Polders als mogelijke leidraad gebruikt worden.
Zo hebben de Zwarte Sluispolder en Isabellapolder hebben vraag naar betere afspraken rond het beheer van poldergrens overschrijdende stuwen en hiermee samenhangend de opmaak van peilafspraken. De polderbesturen stellen voor dat het bekkensecretariaat/bekkenbestuur hier faciliterend in zou kunnen werken. Er zijn verkennende gesprekken lopende over een mogelijke fusie van de polders in Krekenland die mogelijks een oplossing kunnen bieden aan dit probleem.

8 Conclusies per deelbekken

Op basis van bovenstaande informatiebronnen kunnen volgende gebiedsspecifiek conclusies worden genomen. Indien uit de bevraging specifieke maatregelen worden vermeld wordt dit hierbij tevens vermeld.

8.1 Deelbekken Poekebeek, Oude Kale en Gentse Binnenwateren

In het deelbekken van de Poekebeek, Oude Kale, en Gentse Binnenwateren zijn de problemen beperkt gebleven. Het peil in de meeste waterlopen en baangrachten was hoog, en op een aantal plaatsen traden waterlopen buiten hun oevers doch dit resulteerde slechts in geringe overlast.
Voornamelijk in het deelbekken van Poekebeek zwollen waterlopen aan en zetten hierbij een deel van het aanpalend terrein onder water. Dit was ondermeer het geval voor de Poekebeek, Wantebeek, Pachtebeek en Bundingsbeek, Dauwbeek en Maanbeek. Ook het meersengebied van de Bourgoyen stond blank.
Op sommige plaatsen resulteerde dit aanzwellen van de waterloop tot het lokaal blank zetten van het naastliggend wegdek, waardoor het verkeer gehinderd werd en de straat tijdelijk werd afgesloten voor verkeer.
Op een aantal plaatsen werden preventief zandzakjes uitgedeeld (oa gemeente Aalter en stad Gent) ter bescherming van woningen. Op basis van de informatie uit de bevragingen zijn er geen huizen overstroomd, een gering aantal woningen kreeg water in de kelder.

Geplande of voorgestelde van maatregelen:

- Bufferbekken op de Poekebeek
  Provincie West-Vlaanderen plant een bufferbekken met spaarbekken op de Poekebeek thv de Kruiswegestraat. De werken zijn gepland te starten op 01/02/2011 en de uitvoeringstermijen bedraagt 4 maanden. In totaal zal een 96.000 m³ water gestockeerd kunnen worden.
- Uitvoeren afkoppelingsrojecten ikv Aquafin project Bundingstraat
- Uitvoeren van zomerreitingswerken.
  Omschrijving:
  - Op een aantal plaatsen is de plantengroei in de zomer zo sterk dat de waterafvoer te sterk belemmerd wordt. In deze waterlopen zal in de toekomst niet alleen een maaibeurt in de winter worden uitgevoerd maar ook in de zomer. Een duidelijk beleidskader m.b.t. mogelijke vergoedingen voor cultuurschade bij deze zomerreitingswerken zal worden uitgewerkt.

  Gentse Kanalen: Neerschuurbeek (waterloop nr. 4.71)
  Initiatiefnemer: provincie Oost-Vlaanderen
  Timing: KT
  Status: op te starten in 2011

8.2 Deelbekken Burggravenstroom

Voor het deelbekken Burggravenstroom zijn de problemen beperkt gebleven doch op veel plaatsen was er niet veel reserve meer. De neerslaghoeveelheden die het deelbekken te verwerken kreeg zouden aanzienlijk minder zijn dan neerslaghoeveelheden in andere regio's van Vlaanderen, bv. het Land van Waas. Op basis van de overstromingsevent van november kan dus niet gesteld worden dat geen verdere investeringen meer nodig zijn in het watersysteem.
Op veel plaatsen stonden grachten en waterlopen tot aan de rand gevuld. Op een aantal plaatsen traden waterlopen of grachten buiten hun oevers waardoor naastliggend weiland/akkerland tijdelijk onder water stond.
Op een aantal plaatsen plaatsen stond er een tijdlang water op het wegdek, door overtopping van de naastliggende baangracht of waterloop, waardoor het verkeer belemmerd was, dit was ondermeer het geval voor N461 Spinhoutstraat te Zomergem.
In Zomergem hebben een tweetal woningen water in de woning gehad, een drietal andere woningen werden bedreigd.
Op een bepaald ogenblik diende door Watering De Burggravenstroom als noodmaatregel het pompgemaal Spiedam in Ertvelde (dat de afwatering van de Averijevaart naar het kanaal Gent-

Terneuzen verzorgt) deels te worden stilgelegd omdat het waterpeil stroomafwaarts het pompgemaal te sterk gestegen was (peil kanaal Gent-Terneuzen). Door dit hoge peil ontstond het risico dat het pompgemaal buiten bedrijf zou geraken door waterschade aan de hoogspanningsvoeding. Door het tijdelijk stilleggen van het pompgemaal kon men tijdelijk het stroomafwaartse peil iets laten zakken.

Geplande of voorgestelde van maatregelen:

/

8.3 Deelbekken Krekenland

Voor het deelbekken Krekenland zijn de problemen door overstromingen beperkt gebleven.
Op een aantal plaatsen traden waterlopen/grachten buiten hun oevers waardoor water op het naastliggend weiland/akkerland of wegdek terecht kwam.
Voor het poldergebied rondom het Leopoldkanaal was er heel wat landbouwschade, doch is deze niet te wijten aan overstromingen vanuit de waterloop. De oorzaak van deze landbouwschade dient gezocht te worden in de grote en langdurige neerslaghoeveelheden in de periode voorafgaand aan midden november waardoor de bodem verzadigd is met water. Ook verhoogde peilen op het waterloopstelsel en de beperkte lozingsmogelijkheden van het Leopoldkanaal waardoor akkers en weilanden moeilijk kunnen ontwateren, spelen hierbij een belangrijke rol.
Een grote en een kleine vijzel van het Isabellagemaal in Boekhoute waren gedemonteerd, mogelijks was hierdoor de afvoer van het Leopoldkanaal naar de Braakman beperkt, met hogere peilen op het Leopoldkanaal als gevolg.
De stuw op het Leopoldkanaal te Sint-Laureins vormt de scheiding tussen het oostelijk pand die gravitair afwatert richting Heist en waar de lozingsmogelijkheden sterk tij afhankelijk is, en het oostelijk pand waar het Isabellagemaal instaat voor de afwatering. Deze stuw staat ingesteld op 2 m TAW, in normale omstandigheden is er dus geen wisselwerking tussen het westelijk en het oostelijk pand. Bij vloed echter zijn de gravitaire lozingsmogelijkheden van het westelijk pand naar zee beperkt. Hierdoor kan het peil in het westelijk pand oplopen en kan water vanuit het westelijk pand over de stuw te Sint-Laureins naar het oostelijk pand stromen. Dit zou ook gebeurd zijn in het weekend van midden november.

Geplande of voorgestelde van maatregelen:

- Nieuw pompgemaal op het Leopoldkanaal te Zeebrugge

De plaatsing van een pompgemaal met een capaciteit van 10 m³/s op het westelijk pand van het Leopoldkanaal naar het Afleidingskanaal van de Leie zal bij piekdebieten voor een verbeterde afvoer van het Leopoldkanaal zorgen aangezien het venster waarbinnen het Afleidingskanaal kan lozen in zee groter is dan dat van het Leopoldkanaal. Het effect van deze maatregel werd begroot in het OWKM van het Leopoldkanaal (VMM). Isabellapolder geeft als alternatief aan de plaatsing van een pompgemaal op het Leopoldkanaal te Strobrugge te Maldegem met overpomping in het Schipdonkkanaal. Een alternatief is een pompgemaal op het Leopoldkanaal te Strobrugge te De lokale besturen vragen echter de plaatsing van een gemaal op het Leopoldkanaal rechtstreeks naar zee zodat het mogelijk wordt om 24 uur per dag te lozen, onafhankelijk van het tij.
Op die manier kan bij piekdebieten ten allen tijd het westelijk pand ontlast worden zodat geen water meer over de stuw te Sint-Laureins stroomt, wat ook een ontlasting van het oostelijk pand van het Leopoldkanaal met zich mee brengt.

- Slibruiming Leopoldkanaal

WenZ plant lokale slibruimingen plant van het Leopoldkanaal. Waar waterlopen uitmonden in het Leopoldkanaal bevinden er zich op sommige locaties slibophopingen die belemmerend kunnen werken voor waterafvoer. Deze lokale slibproppen zullen worden weggehaald.

- Oeverstroken langsheen de belangrijkste waterlopen

Zie 7.3

- Opmaak peilafspraken

Zie 7.8

8.4 Deelbekken Moervaart / Kanaal van Stekene

De meest uitgestrekte overstromingen die zich hebben voorgedaan in het bekken van de Gentse Kanalen deden zich voor in het deelbekken van de Moervaart en het deelbekken van het kanaal van Stekene, namelijk in de Moervaart en Zuidlede depressie. In dit gebied is het peil van het kanaal Gent-Terneuzen sterk bepalend voor de afvoercapaciteit van de Moervaart, Zuidlede en het Kanaal van Stekene. De Moervaart-Zuidlede depressie is grotendeels onder het waterpeil van deze ingedijkte waterlopen gelegen. Heel wat akkerland en weiland stond blank. Een aantal woningen zijn overstroomd, meerdere woningen werden bedreigd, 1 varkensbedrijf met 7000 eenheden werd bedreigd.

Vanuit het Leiebekken en Bovenscheldebekken werd er maximaal geloosd naar het kanaal Gent-Terneuzen via de Ringvaart rond Gent. Het hoge peil op het kanaal Gent-Terneuzen door gebiedsvreemd water vanuit de Bovenschelde en Leie en de beperkte tij-afhankelijke lozingsmogelijkheden van het kanaal, belemmerde de afwatering van de Moervaart, Zuidlede, Kanaal van Stekene en hun zijwaterlopen waardoor ook op deze waterlopen hoge peilen werden opgetekend. Het kanaal Gent Terneuzen bereikte een peil van 4,95 m TAW te Terneuzen (2,65 m NAP) terwijl de door het verdrag van 1960 toegelaten peilen mogen schommelen tussen 4,45 en 4,70 m TAW. De Moervaart t.h.v. de Stekense Vaart zou op 13 en 14 november 2010 een peil bereikt hebben van respectievelijk 5,41 m TAW en 5,47 m TAW. De Zuidlede zou op 15/11 een maximum peil bereikt hebben van 5,11 m TAW t.h.v. Gent-Mendonk.

Op verschillende plaatsen gebeurde er een overtopping van de Moervaart en de Zuidlede waardoor naastliggend gebied onder water kwam te staan. Voor de Moervaart was dit oa het geval te Mendonk (linkeroever), tussen Kalvebrug en Terwest (rechteroever) en ter hoogte van Daknam (linkeroever). Ten oosten van de dam op de Moervaart te Lokeren stroomde de Tijdurme over de dijk (linkeroever) waardoor het Molsbroek blank kwam te staan.
Voor de Zuidlede was dit onder andere het geval in de zone tussen de Wilde Speele en de Lange Kromme. Ondermeer ook de dijk van de Leebeek, die te Daknam gravitair afwatert naar de Moervaart, werd overtopt. Dit heeft zich, voor zover geweten, in het verleden nog nooit voorgedaan.

Door de hoge peilen op de Moervaart, Zuidlede en het kanaal van Stekene liep de pompcapaciteit van de pompgemalen op deze waterlopen sterk terug waardoor ook de zijwaterlopen van deze waterlopen hoge peilen optekenen en buiten hun oevers traden. Op zijwaterlopen van de Zuidlede werden 3 extra mobiele pompinstallaties geplaatst. Het is echter onzeker of deze pompinstallaties effectief hebben geresulteerd in peilverlagingen van de zijwaterlopen van de Zuidlede daar stroomafwaarts zowel de Moervaart als de Zuidlede thv. Mendonk zouden overtopt zijn en het overgepompte water opnieuw in het stroomopwaarts waterlopenstelsel terecht zou zijn gekomen.
Door de hoge waterpeilen in de Dijkgracht, Zaffelaarsvaardeken en de Hasselsgracht ten gevolge de onvoldoende afwateringsmogelijkheden naar de Zuidlede, kon het gemeentelijk rioleringsstelsel van Zaffelare onvoldoende overstorten. Ten gevolge hiervan steeg de druk in het rioleringsstelsel en dreigde Zaffelare onder water te komen. Om de druk op het rioleringsstelsel te verminderen werd water uit het rioleringsstelsel gepompt in het Zaffelaarsvaardeken.

Geplande of voorgestelde maatregelen:

1. Hernieuwing / vervanging van de verouderde pompgemalen op de Zuidlede en de Moervaart en evaluatie van hun pompcapaciteit.

2. Nieuw pompgemaal op de dam op de Moervaart te Lokeren
Door de realisatie van een pompgemaal op de Durme kan water vanuit de Kanaaldurme door overpomping worden afgevoerd naar de tijgebonden Durme richting Schelde. Op deze manier kunnen piekpeilen en piekdebieten op het opwaartse deel van de Moervaart worden afgevlakt.

3. Dijkherstel Moervaart

4. Dijkherstel en verhoging dijk van de Zuidlede

5. Evaluatie noodzaak verhogen van de dijken van de Leebeek stroomopwaarts de Moervaart naar 6 meter TAW. Op dit moment zijn de consequenties hiervan nog niet onderzocht.

6. Behoud Molsbroek als gecontroleerd overstromingsgebied

7. Uitbreiding peilmeetnet Moervaart en in het stroomgebied van de Zuidlede en Moervaart..
De polder van Sinaai-Daknam wenst de pompgemalen Daknam en Leebrugse meersen ook te voorzien van telemetrie en peilmeting

8. Realisatie oeverstroken langsheen de belangrijkste waterlopen: zie 7.3

9. Betere afspraken sturing pompgemaal Hondsnest: zie 7.8

10. Zoeken naar oplossing wateroverlast Ramonshoek-Noord en Zuid te Wachtebeke.
Waterloop 1320 te Wachtebeke ligt mee aan de oorzaak van wateroverlast te Ramonshoek-Noord. In kader van de geplande bouw van een KWZI op Overslagdijk zal mogelijks de druk op deze waterloop ten tijde van piekdebieten nog verhoogd worden.
Oplossingen voor de wateroverlast kunnen bestaan uit:

- Aanleg grote diameter van buizen Aquafin (vergroting van buffercapaciteit)
- Aanleg gescheiden rioleringsstelsel op Ramonshoek
- Voorzien van een persleiding op Overslagdijk
- Aanspreken Sint-Elooi Kreek en het Engelse Kanaal met plaatsing schuif op waterloop 1320 mogelijk i.k.v. het project “Water voor nu en later” van de Euregio Scheldemond

11. Werken aan een klimaatbestendige Grensregio door de uitwerking van prioritaire acties opgenomen in het project “Water voor nu en later” van de Euregio Scheldemond

Omschrijving:
Samen met de partners aan beide zijden van de Vlaams-Nederlandse grens werd een inventaris opgemaakt van de belangrijkste grensoverschrijdende acties noodzakelijk om de grensregio klimaatbestendig te maken. In de komende periode zal gewerkt worden aan de verdere uitwerking van de prioritaire acties, deels te financieren via het EFRO-fonds

Initiatiefnemer: provincies Oost- en West- Vlaanderen, het Waterschap Scheldestromen
Timing: MT
Status: opgestart

De Polder van Moervaart en Zuidlede stelt bijkomend onderstaande 3 acties voor (e-mail op 21/04/2011)

12. Kennisgeving, overleg en afstemming met lokale waterbeheerders bij lozing van gebiedsvreemd water naar het Kanaal Gent – Terneuzen alsook bij genomen maatregelen met invloed voor de lokale waterbeheerders (o.a. overleg door crisiscomité – in crisissituaties - rampenfases)

13. Maximale peilafspraken van 4,75 m in het Kanaal Gent – Terneuzen respecteren. Indien overschrijding wordt nagestreefd alle betrokkenen verwittigen.

14. Bij gesloten sluizen te Terneuzen lozing van gebiedsvreemd water naar Kanaal Gent – Terneuzen stopzetten, minstens sterk beperken zodat geen wateroverlast in het stroomgebied van het Kanaal Gent – Terneuzen zelf wordt veroorzaakt door lozing gebiedsvreemd water zoals nu is geschied.
Vb. Peil Kanaal Gent-Terneuzen en zijn zijwaterlopen Moervaart, Zuidlede en Avrijevaart stegen zondagmorgen 14 november ± 40 cm op enkele uren tijd tengevolge maximale lozing uit het Leiebekken en Bovenscheldebekken met de sluizen dicht in Terneuzen. De lokale waterbeheerders (o.a. polderbesturen en gemeenten) werden niet verwittigd.

Dit leidde zondagmiddag tot overtopping van de Moervaart, Zuidlede en Stekense Vaart, alsook tot zeer hoge afwaartse peilen aan het gemaal Spiedam in Ertvelde op de Avrijevaart, waardoor een aantal pompen diende stilgelegd zodat het peil iets zakte om te vermijden dat het water uit het Kanaal Gent – Terneuzen in het gemaal binnen stroomde met gevaar voor volledige stroomuitval bij contact van het water met de elektrische installatie van het gemaal. Indien dit gebeurde had een stroomgebied van ± 10.000 ha geen afwateringsmogelijkheid meer.

Integraal Waterbeleid
Benedenscheldebekken

rapport

Inventarisatie wateroverlast november 2010

Benedenscheldebekken

31 januari 2010

Colofon
Secretariaat Benedenscheldebekken
p/a W&Z, Anna Bijns-Gebouw, Lange Kievitstraat 111-113, bus 44
2018 Antwerpen

T 03 224 67 09
F 03 224 6705
benedenschelde_sec@wenz.be

Inhoud

1 Inleiding 5

2 Geïnventariseerde gemeentes 6

2.1 AARTSELAAR 7
2.2 ANTWERPEN 7
2.3 BERLARE 7
2.4 BEVEREN 10
2.5 BOOM 10
2.6 BORNEM 11
2.7 BORSBEEK 12
2.8 BRASSCHAAT 16
2.9 DESTELBERGEN 17
2.10 EDEGEM 18
2.11 HAMME 19
2.12 HEMIKSEM 20
2.13 HOVE 21
2.14 KAPELLEN 21
2.15 KAPELLE-OP-DEN-BOS 21
2.16 KONTICH 21
2.17 KRUIBEKE 23
2.18 LAARNE 24
2.19 LONDERZEEL 25
2.20 MEISE 25
2.21 MELLE 25
2.22 MERCHTEM 27
2.23 MERELBEKE 28
2.24 MORTSEL 28
2.25 NIEL 28
2.26 OOSTERZELE 29
2.27 PUURS 29
2.28 RANST 29
2.29 RUMST 33
2.30 SCHELLE 34
2.31 SCHILDE 34
2.32 SCHOTEN 35
2.33 SINT-AMANDS 35
2.34 SINT-GILLIS-WAAS 35
2.35 SINT-LIEVENS-HOUTEM 36
2.36 STABROEK 37
2.37 TEMSE 37
2.38 WAASMUNSTER 40
2.39 WETTEREN 41
2.40 WICHELEN 45
2.41 WIJNEGEM 47
2.42 WILLEBROEK 48
2.43 WOMMELGEM 48
2.44 ZELE 53
2.45 ZWIJNDRECHT 55

3 Bevraging waterbeheerders 57

3.1 Waterwegen & Zeekanaal (W&Z) 57
3.2 Vlaamse Milieumaatschappij, AOW 57
3.3 Provinciebesturen 57
3.4 Polders en Wateringen 57

4 Bevraging bekkenraad 58

5 Globale conclusies inventarisatieoefening 59

6 Bijlagen 60

1 Inleiding

Vlaanderen werd in het weekend van 13 en 14 november 2010 getroffen door een ernstige watersnood.

In opdracht van minister J Schauvliege staat de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) in voor de opmaak van een inventaris van de overstromingen in november 2010. Hierbij dient informatie te worden verzameld die maximaal bruikbaar is voor het actualiseren van de modellen en de overstromingskaarten van de waterbeheerders, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument, voor de implementatie van de overstromingsrichtlijn en voor de toekomstige waterbeheerplannen. De CIW richtte begin december een schrijven aan de verschillende gemeenten en waterbeheerders met de vraag om de nodige info ter beschikking te stellen. De bekkensecretariaten staan in voor de eigenlijke inventarisatie van de wateroverlast via een webtool. De kartering van de overstroomde gebieden werd door de bekkensecretariaten gefinaliseerd eind januari. Vervolgens worden de ingevoerde gegevens centraal voor heel Vlaanderen verfijnd op basis van het DTM. Het eindproduct (ROG2010) zal beschikbaar gesteld worden via het portaal van AGIV (Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen). Dit rapport behandelt enkel de gemeenten die door het bekkensecretariaat van het Benedenscheldebekken werden bevraagd. Veel gemeenten zijn immers bekkenoverschrijdend. Om de bevraging efficiënt te organiseren werd er voor geopteerd de bevraging per gemeente toe te wijzen aan slechts één bekkensecretariaat. In overleg tussen de bekkensecretariaten werden de gemeenten toegewezen aan dat bekkensecretariaat waar de wateroverlast het meest prominent was of waar de wateroverlast verbonden was aan die van andere gemeenten die duidelijk tot een bepaald bekken behoren. Dit rapport mag daarom niet gezien worden als een rapport voor het Benedenscheldebekken.

Bij het bezoek aan de verschillende gemeenten werden mensen van de gemeente zelf (technische dienst, milieudienst, betrokken schepenen,…), alsook de betrokken brandweerkorpsen, waterschapssecretariaten en eventueel andere waterloopbeheerders (provincie, polders en waterringen,…) uitgenodigd. Binnen dit eindrapport wordt per gemeente weergegeven wie meewerkte aan de inventarisatieoefening. Sommige gemeenten maakten van dit overleg ook gebruik om bepaalde knelpunten/wenselijkheden m.b.t. het waterlopenbeheer/-beleid te duiden. Deze werden eveneens opgenomen in dit rapport.

2 Geïnventariseerde gemeentes

Voor de gemeenten welke binnen meerdere bekkens gesitueerd zijn, werd afgesproken welk bekkensecretariaat de inventarisatieoefening zou uitvoeren. Dit rapport bundelt de 45 gemeenten welke bezocht werden vanuit het bekkensecretariaat van het Benedenscheldebekken. Voor info m.b.t. de overige gemeenten wordt verwezen naar de rapporten van de respectievelijke overige bekkens. In totaal maken 69 gemeenten geheel of gedeeltelijk deel uit van het Benedenscheldebekken.

Gemeente Benedenscheldebekken	BSEC dat inventariseert	Gemeente Benedenscheldebekken	BSEC dat inventariseert
AALST	BS DEN	LONDERZEEL	BS BES
AARTSELAAR	BS BES	MALLE	BS NETE
ANTWERPEN	BS BES	MECHELEN	BS DIJLE
ASSE	BS DEN	MEISE	BS BES
BERLARE	BS BES	MELLE	BS BES
BEVEREN	BS BES	MERCHTEM	BS BES
BOECHOUT	BS NETE	MERELBEKE	BS BES
BOOM	BS BES	MORTSEL	BS BES
BORNEM	BS BES	NIEL	BS BES
BORSBEEK	BS BES	OOSTERZELE	BS BES
BRASSCHAAT	BS BES	OPWIJK	BS DEN
BRECHT	BS MAAS	PUURS	BS BES
BUGGENHOUT	BS DEN	RANST	BS BES
DENDERMONDE	BS DEN	RUMST	BS BES
DENDERMONDE	BS DEN	SCHELLE	BS BES
DENDERMONDE	BS DEN	SCHILDE	BS BES
DESTELBERGEN	BS BES	SCHOTEN	BS BES
EDEGEM	BS BES	SINT-AMANDS	BS BES
ERPE-MERE	BS DEN	SINT-GILLIS-WAAS	BS BES
GENT	BS GK	SINT-LIEVENS-HOUTEM	BS BES
GRIMBERGEN	BS DIJLE	SINT-NIKLAAS	BS GK
HAMME	BS BES	STABROEK	BS BES
HEMIKSEM	BS BES	STEKENE	BS GK
HERZELE	BS DEN	TEMSE	BS BES
HOVE	BS BES	WAASMUNSTER	BS BES
KALMTHOUT	BS MAAS	WETTEREN	BS BES
KAPELLEN	BS BES	WICHELEN	BS BES
KAPELLE-OP-DEN-BOS	BS BES	WIJNEGEM	BS BES
KONTICH	BS BES	WILLEBROEK	BS BES
KRUIBEKE	BS BES	WOMMELGEM	BS BES
LAARNE	BS BES	WUUSTWEZEL	BS MAAS
LEBBEKE	BS DEN	ZELE	BS BES
LEDE	BS DEN	ZOERSEL	BS NETE
LOCHRISTI	BS GK	ZWIJNDRECHT	BS BES
LOKEREN	BS GK		

Eventuele bijlagen aangeleverd door de gemeenten naar aanleiding van de inventarisatie-oefening worden weergegeven in de rubriek ‘ontvangen documenten’ en worden digitaal aangeleverd per gemeente. De documenten (uitgezonderd foto’s) worden ook weergegeven in een aparte bijlage.

2.1 AARTSELAAR

Datum: bezoek 14 december 2010

Aanwezigen: Tony Van Rompaye, Kathleen Van Dorslaer provincie Antwerpen waterschapsecretariaat, brandweer Aartselaar, Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: Brief van het college van burgemeester en schepenen aan de CIW.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Vraag naar de stand van zaken speerpuntproject Benedenvliet

2.2 ANTWERPEN

Datum: bezoek 20 januari 2011

Aanwezigen: Marcello Serrao (adviseur integraal waterbeheer stad Antwerpen), André Simons Polder Muisbroek, Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: inventaris overstromingen openbaar domein, Rapport met de opgave van de wateroverlast in de *volkstuinen op de site Drakenhof* (incl. fotomateriaal).

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

In het noordelijk deel was er geen wateroverlast dank zij het proactief pompen van de wachtboezem Rode Weel en de net afgewerkte ruiming van de waterlopen die naar de het Verlegde Schijn Voorgracht leiden.

In het stedelijk gebied waren er enkele kleine overstromingen
sommige als gevolg van verstopte rioleringen;
sommige als gevolg van stagnerend water in lager gelegen gebied vb de volkstuinen Drakenhof in Deurne;
sommige als gevolg van het ontbreken van greppels of grachten die het water naar een nabijgelegen waterloop kunnen leiden.

2.3 BERLARE

Datum: bezoek 11 januari 2011

Aanwezigen: Jurgen Weiner (polderwachter Polder tussen Schelde en Durme), Luc De Block (technische dienst en brandweercommandant), Valère Lammens (polder tussen Schelde en Durme), Herman De Bruycker (Dijkgraaf polder van Belham), René Kets (schepen), Hanne Van der Poel (deelbekkencoördinator), Evelien De Vylder (bekkencoördinator).

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Enerzijds is er technisch gezien enkel de mogelijkheid om het water uit het Broek, via gemaal Turfput, weg te pompen naar het Donkmeer en af te voeren via het gemaal Leeggoed te Uitbergen, naar de Schelde. Anderzijds is de capaciteit van het gemaal Leeggoed onvoldoende om de volledige watermassa te verwerken.

-Zeer hoge waterstand in het Broek t.h.v. Boshuis, Schuitje: waterstand tot 70 cm boven normaal peil. Door de hoge waterstand van het Donkmeer (tot 30cm boven maximaal peil) kon het water van het

Broek niet tijdig weggepompt worden richting gemaal Leeggoed. (bv Turfputstraat, Kamershoek). Bij het bereiken van het alarmerend peil t.h.v.. gemaal Leeggoed (80cm boven het maximaal peil) werd door het polderbestuur een noodpomp bijgeplaatst, tot het gemaal op een aanvaardbaar peil werd gebracht.
Het polderbestuur stelt voor om de capaciteit van het gemaal Leeggoed te verhogen en een permanente hulppomp bij te plaatsen aan het Broek, thv. Schuitje (vergelijkbaar met het vroegere Watermachine als hulppomp. Volgens de polder tussen Schelde en Durme zou deze hulppomp gefunctioneerd hebben tot de jaren tachtig.).
Het plaatsen van een permanente hulppomp kan in moeilijke periodes - bij te hoge waterstanden - een noodzakelijke overbrugging vormen. De hulppomp zal de wateroverlast van het Broek afvoeren via de Vaart (S 102/3e & 2e cat) naar de Schelde, richting Zele, ofwel gravitair via de bijpas ofwel via de waterloop S 084a/3e cat naar het gemaal Zele-Dijk. Deze hulppomp zou een zware ontlasting zijn voor het gemaal Leeggoed in Uitbergen en de hele omgeving Broek / Donkmeer.

-Ten zuiden van de E17 enkele gebieden onder water bv Bontinckstraat, Lokerstraat. Er stelt zich een probleem in verband met de waterafvoer aan de E17. Er is slechts 1 doorsteek, voor de rest fungeert de E17 als dam. Er wordt gevraagd de langsgrachten langs de E17 te ruimen.

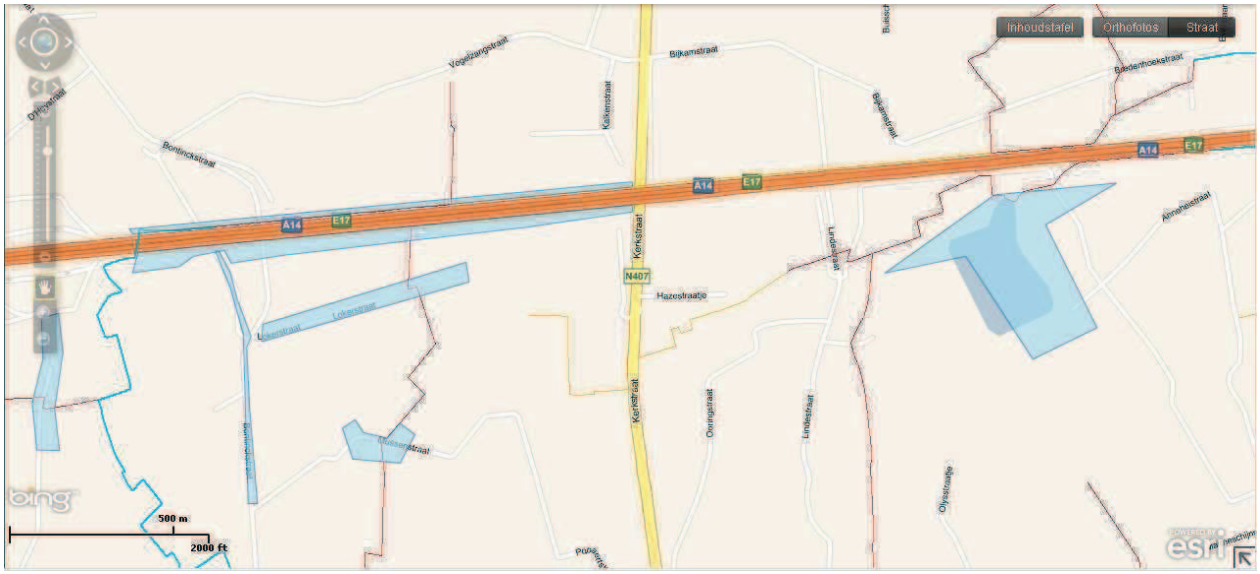

-Vanaf augustus zal de polder beginnen maaien op weidegedeelten.
-Vragen van de polder van Belham: de stuw in de Burgveldstraat verwijderen, waterloop voor de afwatering van de sporthal te deklasseren van 4e naar 3e categorie, plan van 1984 zal terug bekeken worden.

-Aanvulling polder tussen Schelde en Durme (Maeydonkstraatje)

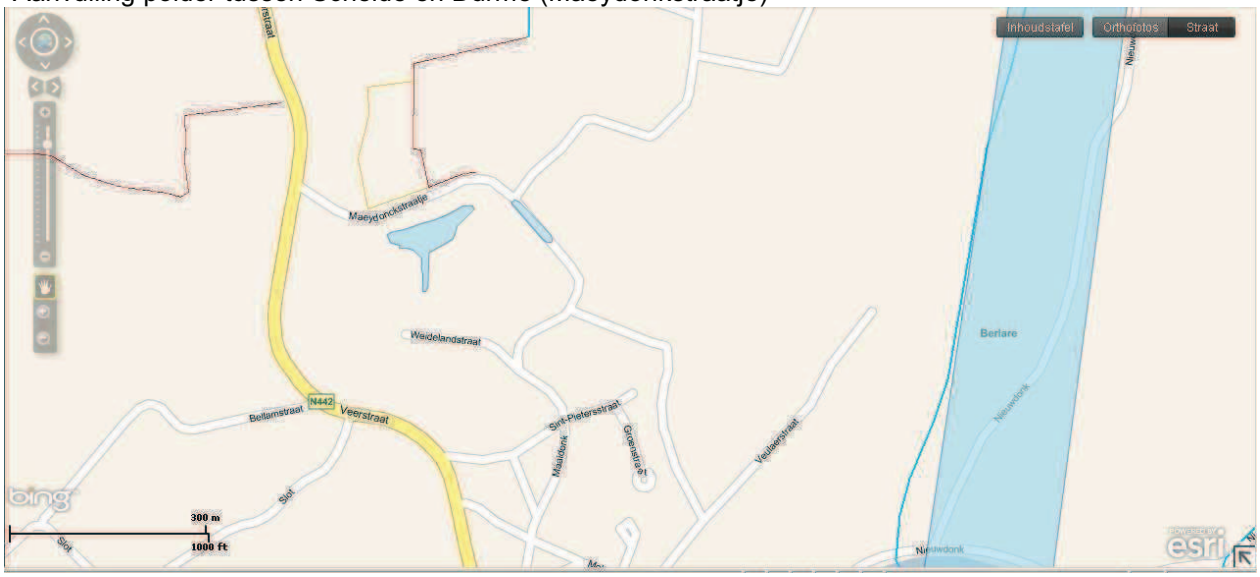

2.4 BEVEREN

Datum: bezoek 7 januari 2011

Aanwezigen: Frederik Van Overloop (diensthoofd wegen), Walter Van Kerkhoven (ploegbaas waterlopen), Hanne Van der Poel (deelbekkencoördinator), Evelien De Vylder (bekkencoördinator)

Ontvangen documenten: Worddocument inventaris overstromingen – verzamelde gegevens
Exceldocument getroffenen watersnood Melsele

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Overzicht overstromingen:
- Vrasenebeek – buitenoevertreding (Vrasene)
- Vrasenebeek – breuk syphon ter hoogte van samenkomst met Beverse beek (Vrasene)*
- Beverse beek – buitenoevertreding ter hoogte van Mosselbank (Vrasene)
- Gaverse beek – buitenoevertreding ter hoogte van Brandstraat (Vrasene)
- St-Maartensbeek – buitenoevertreding ter hoogte Kriekelaar en Brandstraat
- Molenbeek – buitenoevertreding verschillende locaties te Melsele.
- omgeving 's Herenwilg (Beveren) kon het water niet weg door opstuwing in Beverse beek.

- De polder greep in door het neerlaten van de stuwen: de Koningskieldrechtpolder werd als buffer gebruikt. De werking van pompstation Stenengoot werd tijdelijk stilgelegd. Hierdoor wordt pompstation Watermolen gebruikt voor de afvoer van onder meer westelijk Beveren. Bij laagtij kon het water gedurende enkele uren gravitair via de Betonsluis in Kallo afstromen.

- Melsele: stuk naast expressweg (1 km voor de afrit Melsele richting Zelzate) werd als noodingreep geruimd.

- Voor Kallo werd in het nieuw natuurgebied Karperreed werd een klep opengezet zodat het rietveld onder water kwam. De buis naar dit rietveld was echter te klein, waardoor het resultaat minimaal was.

* De gemetste sifon werd al tijdelijk hersteld, er werd een terugslagklep op geplaatst voor de afwatering van het gebied ten Noorden van de RWZI.

- De bypass in Vrasene kon niet op volle capaciteit werken. Door de begroeiing in de bypass werd het water dat richting Beverse beek moet stromen tegengehouden. Dit was ook de reden dat het peil steeg in de St-Maartensbeek en de Gaversebeek omgeving Kriekelaar en Brandstraat. Een regelmatiger ruiming van de bypass zou zeker een oplossing bieden voor dit probleem.
Ondertussen werd de bypass geruimd.

2.5 BOOM

Datum: bezoek 6 januari 2011

Aanwezigen: Heide Nuyts milieudienst, Erwin Forceville (hoofd patrimonium), Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: Brief van het college van burgemeester en schepenen aan de CIW.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Bosbeek: de inkokering stroomafwaarts het gemeentelijk park fungeert als knijp zodat geregeld problemen opduiken aan het begin van de inkokering : in de Beukenlaan en de Spoorweglaan..
Het hemelwater van de N177 sifoneert onder de A12 om naar de RWZI van Niel te worden geleid. Dit geeft overstromingsdruk op Krekelenberg I omdat de collector stroomafwaarts van de A12 overstort;
dit geeft ongewenste verdunning voor het influent van de RWZI Niel;
dit geeft overstortwater naar het stuk van de Bosbeek, stroomafwaarts de A12.

Bedoeling is om bij werken aan de A12, de Booms-Nielse Scheibeek te herstellen, het bovenstroomse debiet (oostwaarts van de A12) dat via de hemelwaterafvoer van de N117actueel in de Bosbeek komt zal dan onder de A12 sifoneren naar de westelijke tak van de Booms-Nielse Scheibeek. Dat is goed als ontlasting van de collector naar de RWZI Niel, maar zonder extra berging, of vertraagde afvoer van het bovenstroomse deel van de Booms-Nielse Scheibeek komt Krekelenberg II.onder overstromingsdruk vanuit Rumst, de vergunning voor bijkomende verharding aan de kliniek van Reet zonder bijkomende buffering wordt als een probleem aangevoeld.

De oude benedenloop van de Bosbeek (van de situatie vóór de sifonering onder de A12) ten oosten van de A12 aan de achterzijde van de woningen waar Beukenlaan Antwerpsestraat samen komen geeft nog steeds problemen bij grote neerslag. Deze tak watert gravitair uit in de Rupel.

2.6 BORNEM

Datum: bezoek 24 januari 2011

Aanwezigen:	Fons Walschap	adjunct dijkgraaf Scheldeschorren-Noord
	Gaston Paredaens	dijkgraaf polder Scheldeschorren-Noord
	Herwig Mees	Milieudienst gemeente Bornem
	Ludo Van Pellicom	commandant brandweer Bornem
	Kris Engels	Beroepsofficier brandweer Bornem
	Martin Regelbrugge	beroepssergeant brandweer – ambtenaar noodplanning
	Hanne Van der Poel	deelbekkencoördinator
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator
Verontschuldigd:	Werner Meskens	schepen Bornem

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

-omgeving Ronebeek ten zuiden van fort van Bornem (Polder Vliet en Zielbeek)
Hier ontstond overlast doordat in de Ronebeek het kruid niet was geruimd. Dit is ongeveer het hoogste punt van Bornem.

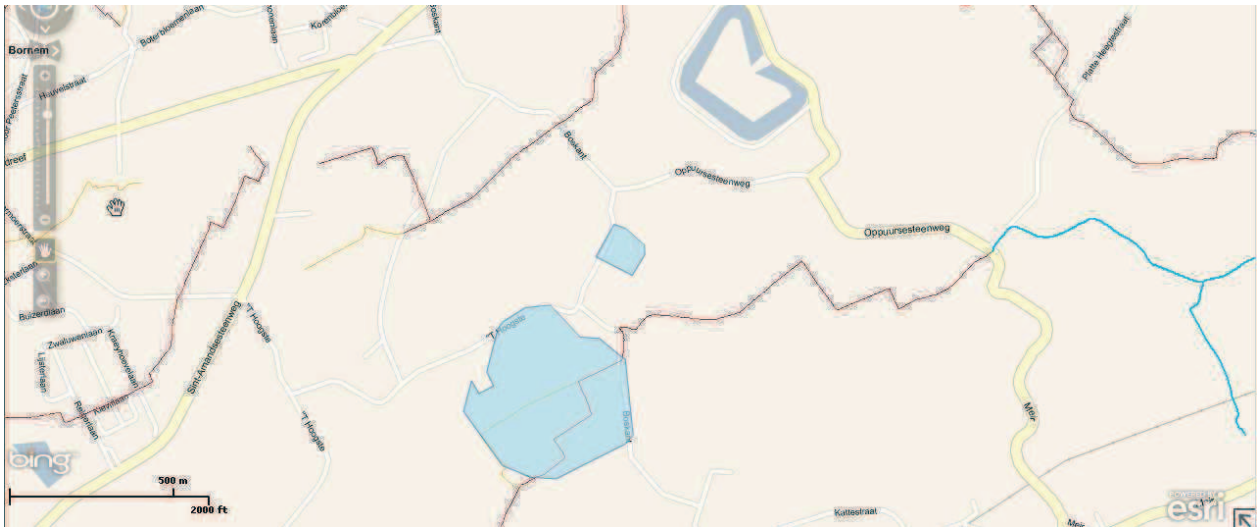

-omgeving pompstation in Schelde
Water tot aan de dorpel van het huis. Theresiasluis: het water bleef staan voor de sluis omdat het niet verder kon (vaste sluis).
Bij hoge waterstand in de Schelde kan de sluis maar ongeveer 20 minuten open staan.

-De Vliet
Schoorbroek (polder Vliet en Zielbeek). De velden rond de Vliet waren overstroomd. Ook vanuit de KMO-zone liep het water af richting de Vliet, en stagneerde daar voor de Vliet.
Er werd eerder door de polder aan W&Z gevraagd om de langsgracht naast het Zeekanaal over te laten nemen door de polder en te laten catalogeren. Dit werd negatief beantwoord door W&Z.

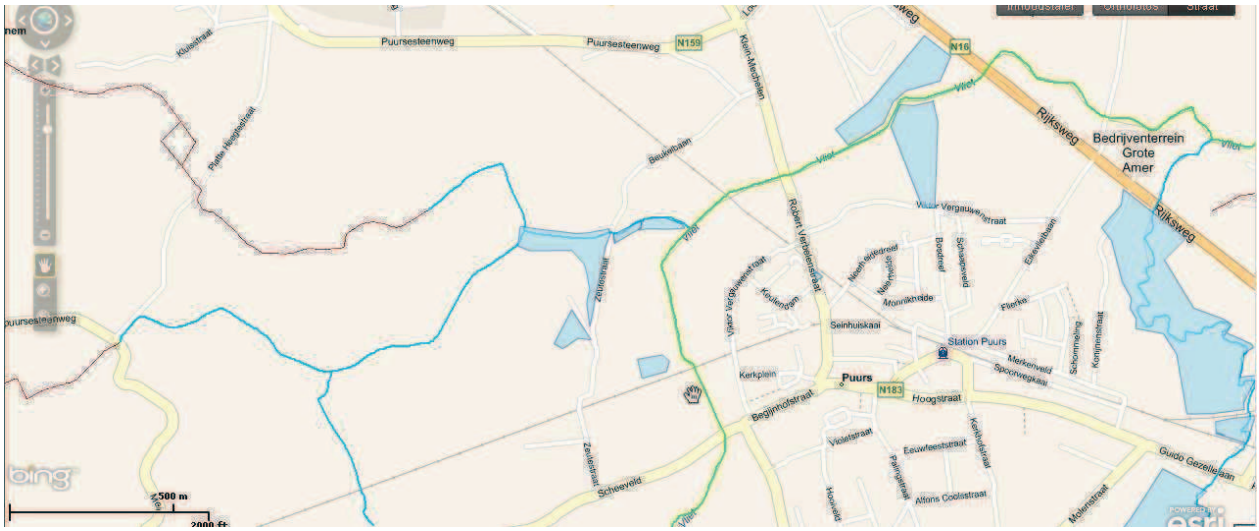

Polder Vliet en Zielbeek is al lang vragende partij om de langsgracht te gebruiken om het water van de Vliet gravitair te laten afwateren in plaats van het pompstation te gebruiken dat het water in de Rupel pompt. Polder Scheldeschorren-Noord wil hierbij aandacht vragen voor het debiet dat wellicht door de sluis niet zal kunnen verwerkt worden, en voor de vervuilde toestand van het water, dat in de polder Scheldeschorren-Noord zou terechtkomen.

-Vraag ivm de stand van zaken Potpolder Oudbroek, een Sigma 2015-project.

-De brandweercommandant vraagt een algemene coördinatie binnen de gemeente op te starten bij de volgende dreigende wateroverlast.

2.7 BORSBEEK

Datum: 14 januari 2011

Aanwezigen: Leo Vlaeymans (burgemeester), Frans Neyens (schepen), Dis Van Berckelaer (vrijwillige brandweer Borsbeek), Kim Matthijs (ambtenaar noodplanning-communicatie), Jan Ronsysn (provincie Antwerpen), Bram Van Ballaer (BSEC)

Ontvangen documenten: intekening op orthofoto, verslag brandweer

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Nr.		Datum	Wie
I.	INTEKENING WATEROVERLAST		
1)	Grensscheidingsbeek. Opwaartse deel van GSB (3e cat, gemeente Boechout) liep origineel langs de gemeentegrens naar de Koude beek (zie oude atlassen). Deze bedding bestaat nog, maar de beek zelf is doorgetrokken naar het noorden waar ze aansluiting maakt met een origineel niet-geklasseerde waterloop en zo verder. Dit heeft als gevolg dat Breedveld problemen ondervindt, aangezien de duiker onder deze straat niet aangepast werd aan de sterk vergrote toevoeroppervlakte die op de beek aansluit. De gronden van Kempens Landschap zijn volledig onder water gekomen. Bovendien zit er nog een overstort op de GSB waar deze de collector naar de RWZI kruist, hetgeen in bepaalde gevallen nog een extra debiet langs Breedveld stuurt. 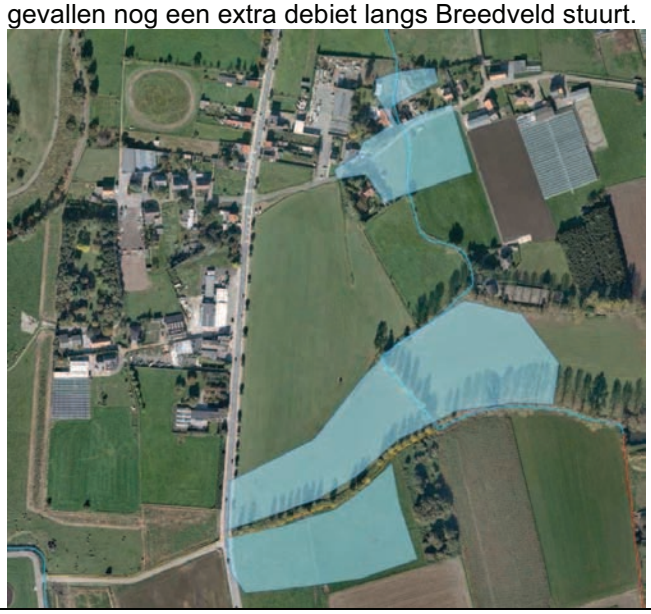		
2)	RWZI . De RWZI ontvangt water van grote bebouwde oppervlakken en van vele woningen. Een groot deel daarvan is bovendien gelegen in andere bekkens. Daarmee ontstaat er een grote instroom van water naar de RWZI waarvan het effluent in de Koude Beek geloosd wordt. Omdat er ook nog veel hemelwater aangesloten is op het rioleringssysteem krijgt de RWZI bij grote neerslag ook grote volumes te verwerken. Op de installatie zijn noodvijzels geplaatst die in werking treden wanneer het waterpeil in de RWZI zelf te hoog wordt. Dit water wordt dan rechtstreeks in de Koude Beek geloosd, waardoor Borsbeek in de problemen komt. De sturing van de vijzels gebeurt automatisch en Aquafin is niet sterk geneigd om hieraan iets te verhelpen, ook niet in noodsituaties. De gemeente heeft Aquafin zaterdagmorgen opgeroepen, maar heeft pas zaterdag laat reactie gekregen. In het algemeen beklaagt de gemeente zich sterk over de slechte communicatie met en informatie van Aquafin. De gemeente stelt voor het gezuiverde afvalwater terug te sturen (twee-richtingscollector) naar de plaats van herkomst om daar te lozen in het oppervlaktewater. Beter is het echter om te streven naar een volledige afkoppeling van het regenwater dat nu nog naar de zuiveringsinstallatie stroomt. De effluentlozing van louter gezuiverd DWA stelt naar verwachting geen problemen in de Koude Beek, ook niet op piekmomenten van afvoer in de beek. Ook de stormvijzels stellen een probleem voor de gemeente aangezien ze door de automatische sturing niet kunnen voorspellen wanneer nog veel water afkomt. Bovendien houdt de sturing ook geen rekening		

	met de afwaartse toestand in Borsbeek. Achteraf bleek uit de logboeken van de stormvijzels inderdaad dat deze in werking waren getreden, enkele minuten voor het begin van de problemen in Borsbeek. Ondanks bezwaren van de gemeente werd onlangs (zomer 2010) een extra goedkeuring van een milieuvergunning door de provincie toegekend aan Aquafin met als vraag extra debiet te mogen lozen in de Koude beek.		
3)	Slib. Naast het grote watervolume van de RWZI, komt er ook veel slib mee. Dit bezinkt voor een groot deel in de Fortvijver waar de Koude Beek doorstroomt en ook in de retentiezones van de Provincie. Hierdoor ontstaan hoge ruimingskosten en een vermindering van de beschikbare bergingsvolumes in de Fortvijver en andere zones. Deze problematiek is gekend, maar vormt een basis van discussie tussen Provincie en Aquafin. De vraag zal regelmatig opnieuw ter sprake gebracht worden binnen de ad-hoc werkgroep rond de vallei van de Koude Beek.		
4)	1e verdwijngat en retentiezone Koude Beek. Aan de Frans Theyslei heeft de BW gepompt naar de riolering van de Robianostraat. De gemeente toont zich zeer tevreden met de herinrichting de vallei van de Koude beek en de retentiezone. De extra berging die aldus in de waterloop en de bergingszone heeft kunnen plaatsvinden heeft een positieve invloed gehad op de uitbreiding van de overstromingen. De gemeente stelt dat het interessant is te onderzoeken in welke mate de bergingscapaciteit van de retentiezone kan vergroot worden door de aanleg van een klein dijkje op de gemeentegronden. 		Provant - gemeente
5)	Brouwershoek. Dit is een belangrijke risicozone en probleemzone in de gemeente. Het gaat om een laag gelegen deel van de gemeente waar snel wateroverlast optreedt. De BW heeft gepompt (15000 l/min) van de Koude beek naar de riolering van de Krijgsbaan, die zelf afvoert naar de RWZI Wommelgem ("Den Tip"). Het paradoxale is dat deze riolering lager gelegen is dan de beek. De gemeente vraagt of het mogelijk is om een constructie met schuif te voorzien die in deze noodgevallen door de brandweer kan bediend worden, waarmee de		Provant – gemeente - rioolbeheerder

	Koude beek gravitair naar de riool kan afvoeren. Daarmee worden pompkosten en –inspanningen vermeden. Dit blijft immers een risicozone omwille van de ondergrondse parkeergarage van het appartementsgebouw waar zich bovendien een hoogspanningskast bevindt. Ook de gelijkvloerse appartementen zijn daar bedreigd door het water omwille van hun lage ligging en vormen de grootste kans op schade in de gemeente. Men stelt zich de vraag of het mogelijk is om een retentiezone in te richten op het pleintje en/of parkje aan de Brouwershoek en/of de Bursebeekstraat. Het volume zal beperkt zijn, maar alle beetjes helpen. 		
6)	Diepenbeek. Aan het opwaartse beginpunt van de Diepenbeek staat een groot serrecomplex. De dakafwatering gebeurt naar de Diepenbeek. Ze hebben een buffer, maar deze is eigenlijk te klein voor deze dakoppervlakte. De gemeente vraagt of het een optie is om af te water naar de Rollebeek (gemeente Boechout – Wommelgem). Op vraag van een serre-eigenaar aan de Koeveldstraat (Boechout) werd er door de CB gepompt vanuit de Rollebeek naar de riool van de Corluylei, terwijl er eigenlijk nog capaciteit was in de Rollebeek. Dit gebeurde met toestemming van de BW van Borsbeek omdat er toen nog geen problemen waren in de gemeente. Deze riool heeft echter een overstort naar de Diepenbeek, zodat er op een bepaald ogenblik waarschijnlijk nog een extra toevoer naar de Diepenbeek ontstaan is. 		
7)	Overwelving Manebruggestraat. Het vermoeden bestaat dat deze overwelving verstopt is. Na inspectie van deze riool bleek dat er veel lozingen van septische putten van de woningen van de Granvellelaan in de overwelving uitkomen (camera-onderzoek door Hidrorio). Dit is een niet toegelaten situatie, daar deze op de riool moeten lozen. Het water kwam vanuit de overwelving via de toezichtsdeksels in de tuinen van de woningen.		

8)	Kruispunt Manebruggestraat – Herentalsebaan. Dit is een kritieke plaats waar sinds 2006 al een tiental keer is moeten gepompt worden. Ook nu stond het kruispunt blank en werd er naar de riolering in de Van Strydoncklaan gepompt, waardoor auto- en tramverkeer dienden afgesloten te worden. De oorzaak is niet geheel duidelijk. De gemeente betreurt het dat met de heraanleg van de terminus van de tram er niet eveneens gekeken werd naar de overwelving. De provincie is er voorstander van om de beek waar mogelijk terug op te leggen. 		Provant
9)	Op de Fortloop werden geen problemen vastgesteld. Het retentie-bekken werd volledig gevuld. (kaart bij punt 4)		
10)	De plek met de meest te verwachten schade is de Brouwershoek. Deze locatie is zeer laag gelegen waar het appartementsgebouw staat. Het gebouw beschikt over een ondergrondse parkeergarage waar deze keer op tijd de wagens uit geëvacueerd zijn kunnen worden. Er staat echter nog steeds een HS-kast in de kelder, ondanks het feit dat deze in sept 1998 onder water stond.		
11)	De grootste kans op wateroverlast bevindt zich aan het kruispunt Manebruggestraat – Herentalsebaan. Dit zal eerst onder water lopen, maar de schade blijft daar meestal beperkt.		
12)	Het serrecomplex op de hoek van de Boechoutsesteenweg en de Corluylei wordt op korte termijn afgebroken. De eigenaar had aan de gemeente voorgesteld om het terrein aan te kopen. De aanleg van een retentiezone op deze plaats kan een positieve invloed hebben op de wateroverlast in Borsbeek. Het bekken kan het water van de Grensscheidingsbeek en van de Diepenbeek opvangen. De ligging is daarvoor perfect, te weten opwaarts van de grote probleemzones. Bovendien zou dit toelaten de duiker van Breedveld te vergroten aangezien de verhoogde doorvoer dan in het bekken gestockeerd kan worden en dus niet naar afwaarts toe voor problemen kan zorgen.		
13)	Uit het verslag van de brandweer blijkt dat er in Granvellelaan 38 water heeft binnengestaan (aangeduid in webtool)		
II.	VERDERE ACTIES		
1)	Provincie vraagt na bij Hidrorio of er effectief een camera-onderzoek van de lange overwelving gebeurd is en over welke lengte. Contactpersoon is Tinne Stynen.		Jan

2.8 BRASSCHAAT

Datum: telefonisch contact (december 2010)

Contactpersonen: Daniel Boucquet (dienst planologie)

Ontvangen documenten: /

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
De gemeente Brasschaat geeft aan dat er géén wateroverlast was op haar grondgebied. De waterlopen hebben het water kunnen houden. Brasschaat kent eerder problemen bij heel veel

neerslag op enkele uren. Aanhoudende neerslag over langere termijn is niet problematisch. Ook in het buitengebied stond geen water.

2.9 DESTELBERGEN

Datum: bezoek 17 december 2010

Aanwezigen:	Dirk De Bosscher	diensthoofd Openbare Werken
	Wim Rouges	werktoezichter
	Dirk De Pauw	diensthoofd leefmilieu
	Hanne Van der Poel	deelbekkencoördinator
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

In Destelbergen waren geen grote problemen.

-De duikers onder de R4 werden 2 jaar geleden uitgespoten. Water bleef nu in de beek (S 153) staan ter hoogte van deze duiker, en een aantal weilanden in de directe omgeving. De buis onder de R4 ligt in tegenhelling. Het slib hoopt zich dan ook op voor de buis. De koker is moeilijk toegankelijk door de aanwezigheid van een bos. Er werd door de gemeente een brief gestuurd naar de polder met de vraag het uitspuiten van deze duiker op te nemen in de planning.

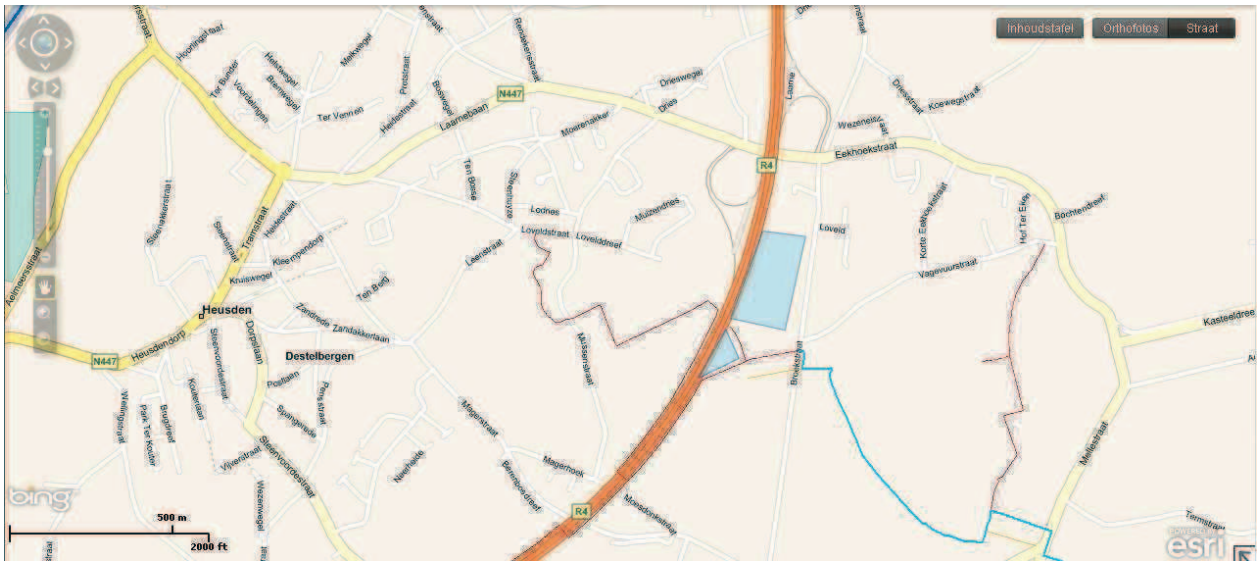

-Neerheide vormde vroeger een probleemgebied. Hier werd daarom een nieuwe gracht getrokken. In november 2010 zijn hier geen overstromingen geweest.

-S197 is te ruimen door de provincie

-De Ledebeek was net geruimd (zorgde voor goede doorstroming Lochristi)

-Toekomstig project Aquafin: pompstation + riolering. Het pompstation ontvangt momenteel te veel water. Grachten zullen worden afgekoppeld.

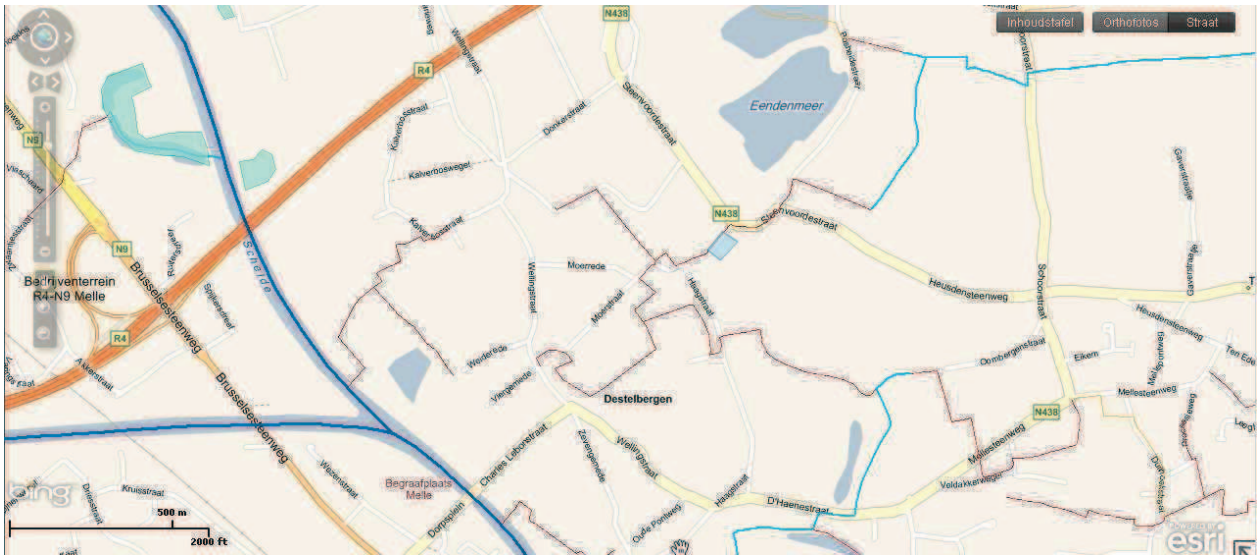

2.10 EDEGEM

Datum: 11 januari 2011

Aanwezigen: Peter Vermeulen (brandweer), Marc Konings (milieuambtenaar), Kathleen Van Dorslaer (waterschapssecr Antwerpen)

Ontvangen documenten: provinciale evaluatie brandweerkorps Edegem (werkingsgebied Edegem, Boechout, Hove, Lint)

Elementen per locatie
Plaats: opname in ROG: gebied grenzend aan Adolf Queteletlaan
Probleem:
Tuin en tuinhuis onder water 13/11: Pieter Van den Bemdenlaan 77 & 57 & 105, Adolf Queteletlaan 18 & 28 & 40 & 46, Pieter Coudenberghlaan 22 & 27, Jozef de Veusterstraat 124, Molenveldlaan 52, Andreas Vesaliuslaan 8, Timmerdonckstraat 26 (deze laatste op 14/11)
Tuin, tuinhuis en kelder onder water 13/11: Adolf Queteletlaan 48
Mogelijke oorzaken: Vroeger stond er op dit terrein een magazijn van de GB. De wateroverlastproblemen werden veroorzaakt door het hellend oppervlak (4 m hoogteverschil tussen Drie Eikenstraat en Adolf Queteletlaan). GB loste dit op met een zware pomp en de aanleg van een duiker. Het gebouw van GB is destijds afgebroken en nu is dit een braakliggend terrein. Verschillende huizen ten noorden van dit terrein (wijk Molenveld) hebben water gekregen in kelder, tuinen en tuinhuizen. In november 2010 lag de oorzaak niet bij het oppervlaktewater maar bij het grondwater. De grondwaterstand is daar zeer hoog (0-1 meter) dus bij langdurige regen geeft dit de nodige problemen.
Opvolging: Reeds enige tijd terug werden op het braakliggend hellend terrein grachten met dammen aangelegd om het oppervlaktewater op te vangen alvorens het in de riolering terecht komt. Deze hebben inmiddels hun functie bewezen. Bij de uitvoering van de verkaveling Groot Molenveld Noord zal bijkomend een opvangbekken worden voorzien. De tuinen langs de Adolf Queteletlaan zouden best opgehoogd worden. De problemen met het grondwater zijn gekend, is ook in beeld gebracht via de grondwatermodelleringsstudie van de gemeente.

Plaats: woning Graaf De Granvellelaan (huis in bocht – zie kaart)
Probleem: tuin onder water 13/11
Mogelijke oorzaak: Er is een bypass aangelegd van de bovenloop van waterloop A.S.10.61 naar de riolering van de Graaf De Granvellelaan (ter hoogte van betreffende woning). Afwatering gebeurt nu vooral langs die bypass, minder langs waterloop (o.a. door gebrekkig onderhoud en te kleine duiker).
Opvolging: Er zou een grotere duiker kunnen aangelegd worden maar gemeente plant op termijn ook de aanleg van een buffergebied

Plaats: opname in ROG: Akkerland ter hoogte van Baron de Celleslaan
Probleem:
Tuin onder water: Baron de Celleslaan 81 & 77
Kelder onder water: Baron de Celleslaan 12
Mogelijk oorzaak: slecht onderhoud van perceelsgracht.
Opvolging: gracht werd intussen vrijgemaakt

Plaats: woningen Kontichstraat ter hoogte van Edegemse Beek
Probleem: tuinen onder water 13/11
Mogelijke oorzaak: Overstort van collector bevindt zich daar. Beek stond tot de rand vol maar liep niet over. Collector kon niet al het water afvoeren dus stortte over en dit gaf problemen.
Opvolging: /

2.11 HAMME

Datum: bezoek 18 januari 2011

Aanwezigen:	Paul Van Der Cruyssen	brandweer Hamme
	Clement Van Haver	dijkgraaf polder Schelde-Durme Oost
	Aimé Claessens	technische dienst Hamme
	Birgit Tierens	technische dienst Hamme, dienst vergunningen
	Hanne Van der Poel	deelbekkencoördinator
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator

Ontvangen documenten: document brandweer ‘stormschade/wateroverlast‘ met interventies

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

- Lange Maat 5, grachten overvol
- Biezestraat kelder (grondwater)
- Dubbelstreek vijver die overloopt

-De kille aan de sluis van Driegoten was verzand. Dit zorgde ervoor dat de Vliet niet goed meer gravitair kon uitwateren. Na de overstromingen werd de kille uitgeploegd door W&Z. Tijdens de overstromingen is het pompstation ‘gespoelde put’ ten zuiden van sluis Driegoten een paar uur uitgevallen. Er zijn nieuwe softstarters geplaatst maar deze werken nog altijd niet optimaal.

-Ter hoogte van de Ardoystraat waren een 3-tal huizen bedreigd. De afwatering van de Rode Beek verliep niet goed – problematiek sluis aan de Durme. Het bufferbekken is te klein en de pompen zijn te zwak om het water snel weg te krijgen.

Aan de oude Durme staat een pomp van W&Z. W&Z zal vanaf het Molsbroek tot aan het pompstation aan de Ruyter de vegetatie verwijderen en een deel slib baggeren (1m diep).

.

Aanvulling door VZW Durme:

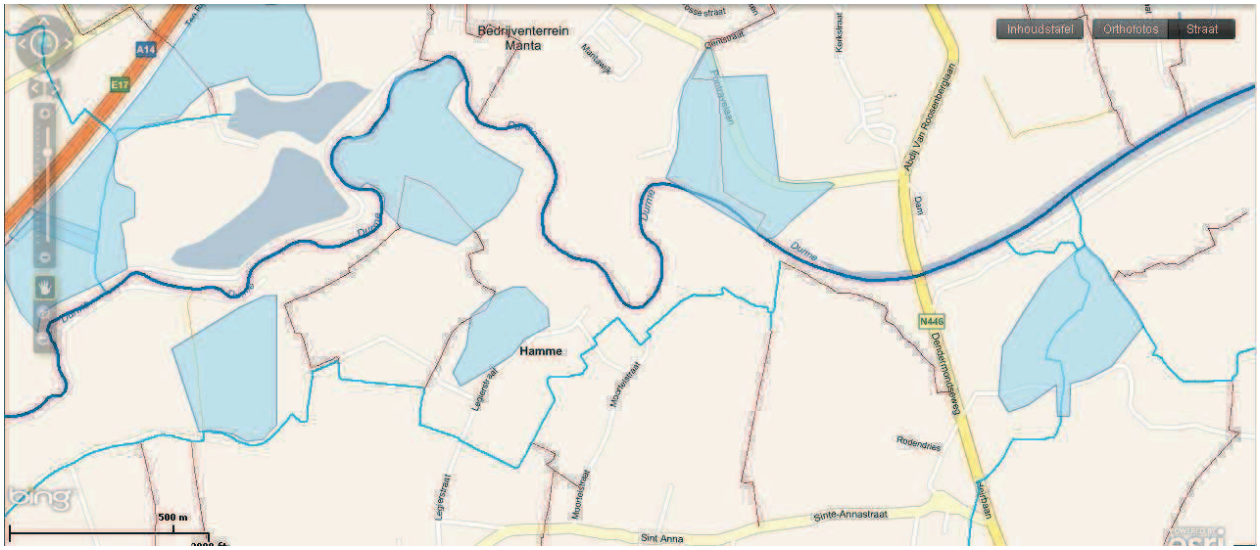

2.12 HEMIKSEM

Datum: bezoek 23 december 2010

Aanwezigen: Sven Van Gyseghem, Dirk Mees (brandweer), Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Er was bijna geen overlast. Er was wel veel druk op de duiker van de Benedenvliet onder de Sint-Bernardse steenweg, Dit werd mee veroorzaakt door het tijdelijk niet goed functioneren van de pompinstallatie op de Benedenvliet..

2.13 HOVE

Datum: Schriftelijke ronde via mail (d.d. 14/12/2010).

Contactpersonen: Luc Vanrusselt – coördinator technische diensten
Marc Bruynseels – technisch medewerker-noodambtenaar

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Aanvankelijk enkel melding dat er geen problemen waren geweest in de gemeente. Na telefonisch contact werd een opsomming gegeven van gronden die een viertal dagen blank hebben gestaan:

- Lintsesteenweg :
- perceel Fransen (langs beide zijden Lintsesteenweg)
- perceel Van der Heyden (westkant - zuiveringsstation)

Melding van Peter Vermeulen-brandweer Edegem dat info reeds via bevraging buurgemeente verstrekt werd voor het ganse verzorgingsgebied van de brandweer Edegem. (mail d.d. 9/12) – zie bijlage 2.10 Edegem

2.14 KAPELLEN

Datum: telefonische bevraging 24 januari 2011

Contactpersoon: Ronny Denisse

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
De gemeente stelt dat er geen wateroverlast is geweest.
Op basis van de info van de griffier van de Polder Ettenhoven werd ter hoogte van het kruispunt van de Bonapartelaan en de Parijseweg toch één overstroomd gebied aangeduid.
Daarnaast wijst de polder van Ettenhoven op de te geringe waterberging in de bedrijvenzone langs de Starrenhoflaan in Kapellen. Dit heeft in het verleden al tot overlast gezorgd in het gebied ten westen van deze bedrijvenzone. Voor alle duidelijkheid in november 2010 was er daar geen overlast vanuit de bedrijvenzone.

2.15 KAPELLE-OP-DEN-BOS

Datum: 11 januari 2011, gemeentehuis Kapelle-op-den-Bos

Aanwezigen: Lieve Muyldermans (milieudienst), Danny Van Humbeeck (technische dienst), brandweer Londerzeel, Sandra Franck (BSEC)

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen: /

2.16 KONTICH

Datum: 22 december 2010

Aanwezigen: Frank Van den Bergh (milieuambtenaar), Luc Van Hoof (brandweercommandant), Bart Vanhoutte (Luitenant Brandweer), Luc Straus (hoofd technische dienst), Joseph Plasmans (schepen), Dominique De Witte (provincie Antwerpen – districtsingenieur Beneden-Schelde), Jan Ronsyn (provincie Antwerpen, projectingenieur), Sandra Franck (BSEC)

Ontvangen documenten:
Kaartmateriaal van overstromingen (analoog en digitaal).

Foto's (analoog en digitaal).
Interventieverslag van de brandweer (analoog en digitaal).
Evaluatieverslag van de wateroverlast.
Prestatielijst Brandweer.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Nr.		Datum	Wie
I.	INLEIDING		
2)	De meest bekende punten van overstromingen in de gemeente Kontich bevinden zich langs de Grote Struisbeek – Mandoerse beek.		
II.	INTEKENING WATEROVERLAST		
1)	Groeningenhof. Water in de weilanden. Klassieke situatie, niet uitzonderlijk.		
2)	Groeningenlei. Ingenieursbureau Arcade, Groeningenlei 132. Kelderverdieping loopt onder water met veel schade aan archief en plottermachines. Eerst werd gedacht aan overstroming vanuit de Mandoerse beek. De oorzaak is echter waarschijnlijk te zoeken bij een overstroming van de baangracht. Deze zat verstopt op de hoek van de Groeningenlei en de Doornstraat en werd door de brandweer vrijgemaakt. Door de brandweer werd de kelder leeggepompt naar de Grote Struisbeek, dwars over de Groeningenlei heen. Hierdoor moest de Groeningenlei ter plaatse afgesloten worden. Op hetzelfde ogenblik is er ook een breuk geweest in een waterleiding van AWW ter hoogte van huisnummer 165. Het is niet zeker of dit in relatie staat tot de wateroverlast bij Arcade.		
3)	Afwaarts Pierstraat. Overstromingen in de velden. Bedreiging van de woningen, maar geen tussenkomst van brandweer noodzakelijk geweest.		
4)	Tussen E19 en N171 (opwaarts van E19) – Rompelei en Sint-Rita. De sporthal van Sint-Rita werd bedreigd. Zandzakjes geplaatst. Geen echte overstromingen, water stond tot aan de kruin van de oevers van de waterlopen. Naast de E19 werd door de gemeente een gracht gegraven van aan de N171 tot in de Mandoerse beek. Deze gracht vangt enerzijds het water op dat van de berm van de autosnelweg afstroomt, en vangt anderzijds het water op dat van de westkant van de E19 komt. Door deze gracht zijn de huizen van de Pierstraat en de Rompelei gevrijwaard gebleven. Weliswaar stond op het einde van de Rompelei ook de straat onder water, echter zonder woningen te treffen.		
5)	Keizershoek. Water boven alarmpeil. Brandweer heeft duiker vrijgemaakt. Het deel van de Mandoerse beek, een eindje afwaarts van de Keizershoek, was daags voordien geruimd door de Provincie ten gevolge van een oproep omwille van een verstopping. Hierdoor was er daar een vlotte doorstroming. De duiker zelf en de twee bochten van 90° afwaarts van de Keizershoek zorgden voor opstuwing aan de opwaartse zijde. Er stonden ook planten in dit deel van de waterloop. Ruiming is vaak onmogelijk omdat eigenaren tot vlakbij de kruin van de waterloop bouwen of schuttingen plaatsen. Door deze opstuwing en door het ontbreken van het opwaarts gelegen bufferbekken (zie 6) liepen de laaggelegen tuin van Keizershoek 199 en de garage van Keizershoek 195 onder.		
6)	De gemeente dringt zeer sterk aan op de spoedige aanleg van het overstromingsgebied aan de Mandoerse beek, opwaarts van de Keizershoek (aan de Rijkerooistraat - Moorstraat). Dit is gepland maar loopt momenteel moeizaam omwille van grondverwerving. Dit gebied kan veel van de problemen afwaarts verminderen. De Mandoerse beek heeft een zeer groot toestroomgebied vanuit de gemeente Rumst. Bovendien komt er nog veel verharde oppervlakte in toe, zoals van het industriegebied Satenrozen en ook van de E19.		
7)	Wateroverlast in industriegebied Satenrozen. Water op de straten, geen overlast in de gebouwen. Oorzaak: eigen afvoer van verharde oppervlakken. Ook daar is een overstromingsgebied gewenst (Agora), dat door de gemeente voorzien zal worden. Er komt daar bovendien nog een grote loods bij (18000 m²) waarbij zeer sterk op de eigen buffering zal moeten gelet worden.		

8)	Ter hoogte van de aansluiting van Brouwersveld op de Gewestweg N1 overstroomde de N1 (bij bedrijf Willemen). De oorzaak was te vinden in een kapot gemaakte toevoer naar het bufferbekken van het bedrijf. Eénmalig technisch probleem. Geen knelpunt.		
9)	De feestzaal van café De Eendracht (hoek N1 en Kiezelweg) overstroomde met 60 cm water op de dorpel. Dit is waarschijnlijk gelinkt aan het vorige probleem(?), maar de feestzaal ligt ook een meter lager terwijl de bedrijvenzone hoger ligt.		
10)	De kwetsbare zone aan de 's Herenlei en tussen Doopput en Ooststatiestraat kende ook problemen. Voor dit laatste gebied werden trouwens de meeste brandweeroproepen genoteerd: zoals ook bij vroegere wateroverlastperiodes waren er thans ook verscheidene ondergelopen tuinen en kelders. Een eindje verderop, aan het zwembad, is men echter nog aan het bouwen, waardoor er grote droogzuigpompen werkzaam waren. De aanwezige bouwputten stonden vol water en hebben dus ook als buffer gediend, waardoor de wateroverlast niet te extreem werd. Aquafin voorziet samen met de gemeente Kontich in het kader van het groot project Doopput – Koningin Astridlaan een afdoende afwatering van de percelen van "s Herenlei en nieuwe verkaveling, van Doopput en Ooststatiestraat naar de nieuwe hemelwaterriolering en naar de Bautersembeek.		
11)	Het Broekbos, van nature een natte zone, stond nu niet onder water. De geplande verkaveling tussen Kauwlei en Broekbos heeft een negatief advies gekregen van de watertoets voor het laagste deel. Het hoger gelegen deel is wel goedgekeurd.		
12)	Hessepoelbeek heeft geen problemen gekend.		
13)	Het bouwperceel aan Duffelhoek stond onder water (Babbelkroonbeek).		
14)	De eerste uitgravingen en archeologische inspectieputten van het toekomstig wachtbekken van de Babbelkroonbeek, opwaarts van de spoorweg stonden onder water. Ook de velden op de LO stonden onder water. Een deel daarvan heeft te maken met een stremming van het rooster onder de spoorweg.		
15)	De velden achter de Helenaveldstraat stonden onder water. Dit was waarschijnlijk niet te wijten aan een echte overstroming van de Edegemse beek, maar de afwatering van de wijk die niet weg kon. Ook de terreinen opwaarts van de Boniverlei (N171) hadden enkele cm water staan. Opnieuw eerder neerslag die niet kon infiltreren dan een overstroming van de Edegemse beek.		

2.17 KRUIBEKE

Datum: bezoek 5 januari 2011

Aanwezigen: vanuit de gemeente Antoine Denert (burgemeester), Roger Weyn (dienst veiligheid, ambtenaar noodplanning), Marleen De Laet (ambtenaar noodplanning), Jozef Maes (brandweerbevelhebber), Danny Caluwé (technische dienst), Sven Ten Napel (GIS); vanuit de provincie Oost-Vlaanderen: Hanne van der Poel (waterschapssecretariaat), Wim Behiels (dienst waterlopen); Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: Kaart in papieren vorm van de overstromingsgebieden, en een stick met foto's en een filmpje genomen vanuit een door de gemeente ingehuurd vliegtuig.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Vier onbevaarbare waterlopen overtopten: Watermolenbeek, Kapelbeek, Barbierbeek en Hanewijckbeek. De overstromingen hielden in Kruibeke een drietal dagen aan.
De Watermolenbeek kende problemen vanuit een duiker onder de Burchtstraat. Er kon niet voldoende water weg richting Scheldelei, omdat door werken aan de potpolder bepaalde beken verlegd/omgeleid werden.
Voor de Kapelbeek situeert het probleem zich in de uitwatering die bediend wordt door een pompgemaal. Van de vijf aanwezige pompen is er actueel nog slechts één functioneel.

Het water van de Hanewijckbeek kon niet voldoende weg omdat de Vliet in Rupelmonde ook zijn alarmpeil bereikt had.
Om in de omgeving van de Barbierbeek wateroverlast in een aantal wijken van Kruibeke te verminderen /vermijden zijn drie bressen geslagen in de dijk tussen de Barbierbeek en het KBR.
Op die manier kwam, behoudens enkele verhevenheden in het gebied, heel het KBR blank te staan. Een ramp kon op die manier worden vermeden voor Kruibeke. Niettemin hadden een beperkt aantal woningen nog te kampen met wateroverlast.
Vanuit die vaststelling stelt burgemeester Denert dat Kruibeke de Potpolder nodig heeft om bij zware neerslag het risico van mogelijke wateroverlast vanuit lokale waterlopen te counteren binnen de overstromingsgebieden die gesitueerd zijn binnen de gemeente. Het KBR heeft, nog steeds volgens de burgemeester, geen bergingsruimte beschikbaar voor water vanuit de Schelde omdat stormtij en zware neerslag met impact op de lokale beken meestal samen gaan.

2.18 LAARNE

Datum bezoek: 10/01/2011

Aanwezigen: Dhr Auman (brandweercommandant), Mevr. Gerda Verstuyft (Ontvanger – griffier Polder van Belham), Renaat Verstuyft (Technische dienst)

Ontvangen documenten: Inventarisatie wateroverlast opgemaakt door Polder van Belham, Inzet van de hulpdiensten en gemeentelijke diensten

Belangrijkste opmerkingen:

-Vnl problemen langsheen de autosnelweg

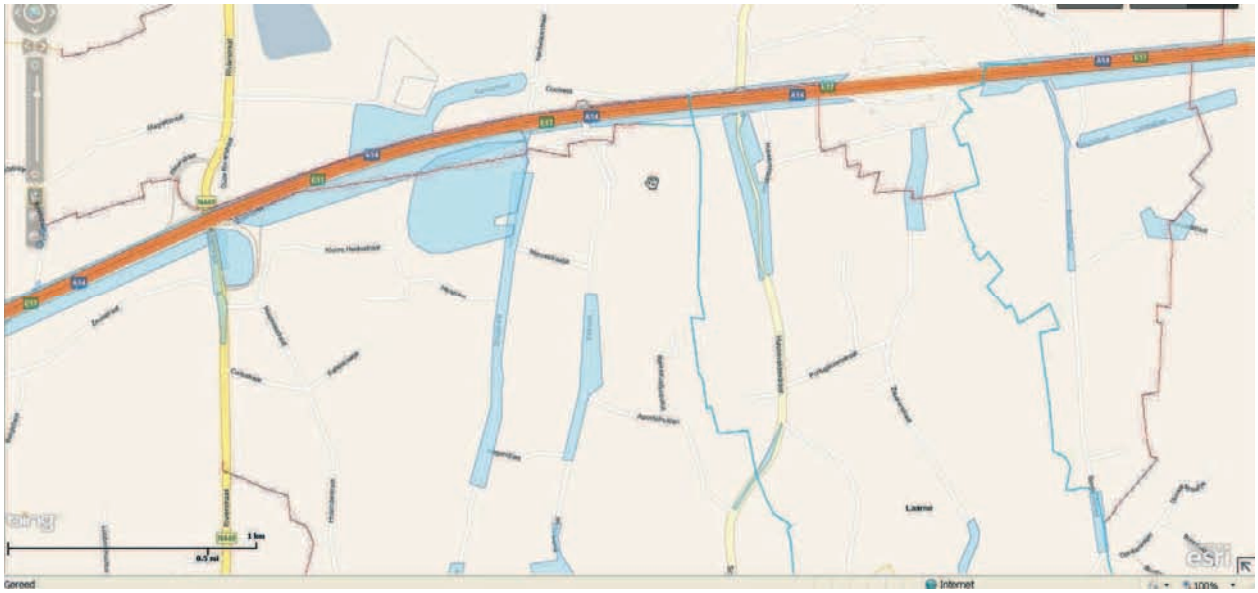

2.19 LONDERZEEL

Datum: bezoek 22 december 2010 en 11 januari 2011

Aanwezigen: Emiel Van der Perre, Gerrit De Pauw, , Luc Brugghemans, Iris Bauwens, Johan Van Camp (polder Vliet en Zielbeek), Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Onvoldoende bovenstroomse buffering, zowel op de Kleine als op de Grote Molenbeek. Belangrijk is dat op deze waterlopen de reeds lang geplande overstromingsgebieden zowel op tweede als eerste categorie (Robroekstraat en Moorhoek) gerealiseerd worden.

Belang van gestuurde constructies aan overstromingsgebieden die vanuit alle mogelijke relevante input (peilgegevens, neerslaggegevens en weersverwachting…) kunnen anticiperen en het overstromingsrisico kunnen beperken.

2.20 MEISE

Datum: bezoek 16 december 2010

Aanwezigen: Victor Hemmerechts, Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Geen

2.21 MELLE

Melle

Datum: bezoek 25 januari 2010

Aanwezigen:	Hans Magerman	hoofd technische dienst
	Hanne Van der Poel	deelbekkencoördinator
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator

Ontvangen documenten: powerpoint ‘wateroverlast in Melle’ met aanduiding overstroomde gebieden op kaart en orthofoto

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

De overstromingen gebeurden rond de Molenbeek-Gondebeek.

-Doordat het water in de Schelde zo hoog stond het water van de Hondebeek niet meer geloosd worden in de Schelde. De civiele bescherming heeft met pompen een oplossing geboden. Er is een zone aan het speelterrein onder water gekomen. Momenteel is men de dijken aan het verhogen, en er zal een pomp worden geplaatst door de provincie.

-Twee visvijvers traden buiten hun oevers
-Twee spoorvijvers traden buiten hun oevers
-Overstroming Kalverhagestraat
-Overstroming Geraardsbergsesteenweg
-Aantal woningen onder water (Gontrode)
-Bos van Gontrode overstroomd

Acht jaar geleden werd aan de Oude Schelde een pompgemaal gerealiseerd (Heusdenbaan), een gezamenlijk project van de gemeente Melle en provincie Oost-Vlaanderen. Dit pompstation moet nog steeds manueel gereset worden. Gevraagd wordt aan de provincie of dit automatisch kan gebeuren.

<u>Mogelijke oplossing – opportuniteit</u>

Melle wordt doorkruist door snelwegen R4 en E40. Deze zorgen voor een grote waterafvoer naar de waterlopen in Melle.

Na overleg met AWV werd voor de kruising van R4-N9 al een oplossing gevonden, het water van de R4 komt rechtstreeks in de Oude Schelde terecht.

Het is wenselijk voor het debiet komende van de E40 een oplossing te zoeken.
-De gemeente heeft een klein bufferbekkentje. Meer berging is echter zeker wenselijk.
-Aquafin plant een project aan de Gontrodeheirweg tussen de Caritasstraat en de Ringvaart. De wegeniswerken zijn gepland binnen de 2 jaar. Er is aan dit project ook een gemeentelijk aandeel verbonden. Er kan hier misschien een oplossing gezocht worden door het gebruik van grotere diameters, hoewel bergen nog steeds de voorkeur geniet.

Het gemeentebestuur van Melle stuurde in dit verband volgende brief (zie ook bijlage):

> Melle wordt doorsneden door heel wat harde infrastructuren zoals de E40 en de R4. Deze zorgen bij regenweer voor een overtollige waterafvoer naar het gemeentelijk riolerings- en/of waterlopenstelsel.
>
> Het is noodzakelijk voor het debiet afkomstig van de E40 en de R4 op bovengemeentelijk echelon een oplossing aan te bieden en integraal te financieren. Op gemeentelijk echelon stelt men vast dat er op het gemeentelijk en provinciaal grachten- en rioleringsstelsel regelmatig wateroverlast optreedt die te wijten is aan de indertijd onoordeelkundig bepaalde lozingspunten van het grachtenstelsel afkomstig van de E40 en de R4. Daarenboven verzaakt het Vlaams Gewest zelf aan haar eigen opgestelde regelgeving van infriltratie, buffering e.a.
> De gemeente onderzoek bij elk op te starten rioleringsproject of het overbelast gemeentelijk stelsel kan ontlast worden door het afkoppelen van RWA afkomstig van de R4 of de E40 richting Ringvaart of Schelde.
>
> Deze opportuniteit doet zicht nu terug voor omdat de gemeente 2 dossiers heeft opgestart nl. “saneren van de Caritasstraat” en “saneren van een gedeelte van de Gontrode Heirweg rechtstreeks via de Ringvaart kan geloosd worden. Indien dit mogelijk is rekent de gemeente op het Vlaams Gewest voor het nemen van hun verantwoordelijkheid en het meefinancieren van het project. Dit heeft als resultaat dat zowel het gemeentelijk riolerings- en grachtenstelsel als de Gondebeek (een provinciale waterloop), waarmomenteel de overstromingen plaatsgrijpen, minder water te verwerken krijgt.
>
> <u>De gemeente vraagt hierbij expliciet naar een onderhoud met de desbetreffende dienst van het Vlaams Gewest.</u>

2.22 MERCHTEM

Datum: bezoek 16 december 2010

Aanwezigen: Kris Van Gyseghem, Steven Crombé, Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: fotomateriaal in digitale vorm in bijgevoegde CD; Woningen met wateroverlast

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Merchtem stelt dat de waterafvoer moet verbeteren. Bepaalde delen van waterlopen dienen geruimd te worden. De stuwing door de bouw van een muur aan de Robroekstraat wordt als een vertraging van de waterafvoer aanzien en als negatief tov de wateroverlast in Merchtem.
Bij sommige polygonen in de GIStool staat er een getal. Dit getal is vermeld omdat het correspondeert met het de nummer bij het fotomateriaal dat met een bepaalde contour overeen komt.

2.23 MERELBEKE

Datum bezoek: 20/01/2011

Aanwezigen: Jean-Paul Becu (brandweercommandant)

Ontvangen documenten: Geen

Belangrijkste opmerkingen:
- Quasi geen wateroverlast
- De Scheldemeersen (zie overstromingsgevoelige gebieden thv Schelderode) stonden hoogstwaarschijnlijk onder water, maar de brandweer is niet ter plaatse geweest.

2.24 MORTSEL

Datum: telefonisch contact

Contactpersoon: Eric Mertens (milieu-ambtenaar)

Ontvangen documenten: /

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
De gemeente Mortsel laat weten geen wateroverlast/overstromingen te hebben gekend.

2.25 NIEL

Datum: bezoek 19 januari 2011

Aanwezigen: Lieve Janssens technische dienst diensthoofd patrimoniumzaken, Bart Leemans deskundige grondgebiedzaken, Wesley Stroobants GIS-medewerker, Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: uittreksel register van de brandweer van 13/11/2010 00:01 tot en met 13/11/2010 23:59

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Er werden buiten enkele kleine overstromingen op de Wullebeek geen overstromingen genoteerd. De beschikbare bufferreserve is zelfs niet aangesproken geweest.
De brandweer heeft wel enkele interventies gedaan (zie bijlage)

2.26 OOSTERZELE

Datum: bezoek 31 januari 2011

Aanwezigen: Henky Martens (secretaris veiligheidscel), Guido Janssen (BSEC)
Verontschuldigd Geert Van Wanzeele (noodplanambtenaar)

Ontvangen documenten:
Actiekaarten
verslag van de veiligheidscel.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

De polygonen en de woningen met wateroverlast die op basis van de input van de brandweer van Merelbeke al ingetekend waren, worden bevestigd door dhr. Martens.
Er is wel nog één bijkomende polygoon: de lus van het verzonken gebied tussen de spoorwegbedding en de Bakkerstraat stond onder water. De woningen binnen deze lus kenden geen wateroverlast.
Het wachtbekken op de Molenbeek (een waterloop 3de categorie) heeft gewerkt, wellicht hiermee is wateroverlast stroomafwaarts vermeden.
Op de Molenbeek achter de woning Balegemstraat 2 aan de oude watermolen was de situatie kritiek, maar er was GEEN overtopping van de Molenbeek .

2.27 PUURS

Datum: bezoek 21 december 2010

Aanwezigen: Peter Oosterlinck, Eric Simon; Johan Van Camp; Guido Janssen (BSEC)
Verontschuldigd: Koen Van den Heuvel (burgemeester) en Ronny Segers (milieuambtenaar)

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
De opmerkingen werden per overstromingspolygoon in de bijhorende attributentabel ingebracht.

2.28 RANST

Datum: 18 januari 2011, gemeentehuis

Aanwezigen: Nicole Damen (schepen openbare werken), Herman Van Tendeloo (hoofd technische dienst), Johan Robyns (ambtenaar noodplanning), Gerrit De Hert (Werkleider), Koen Luyten (brandweer), Bram Van Ballaer (BSEC)

Ontvangen documenten: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool)

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Door de voorspelde neerslag werd reeds geanticipeerd door op het einde van de Bollaak een pomp te voorzien voor het overpompen naar het de Nete. Er werden eveneens een tiental man aan het werk gezet om zandzakjes te vullen.

Een belangrijke vaststelling is dat het meeste water (Tappelbeek en Molenbeek) pas twee dagen na de meeste neerslag toekomt. Ook wanneer de zware neerslag reeds voorbij is moet de opvolging blijven.

1) Doordat de riolering het water niet meer kon verwerken, kwam hoek Merellaan en Valkenlaan onder water te staan.

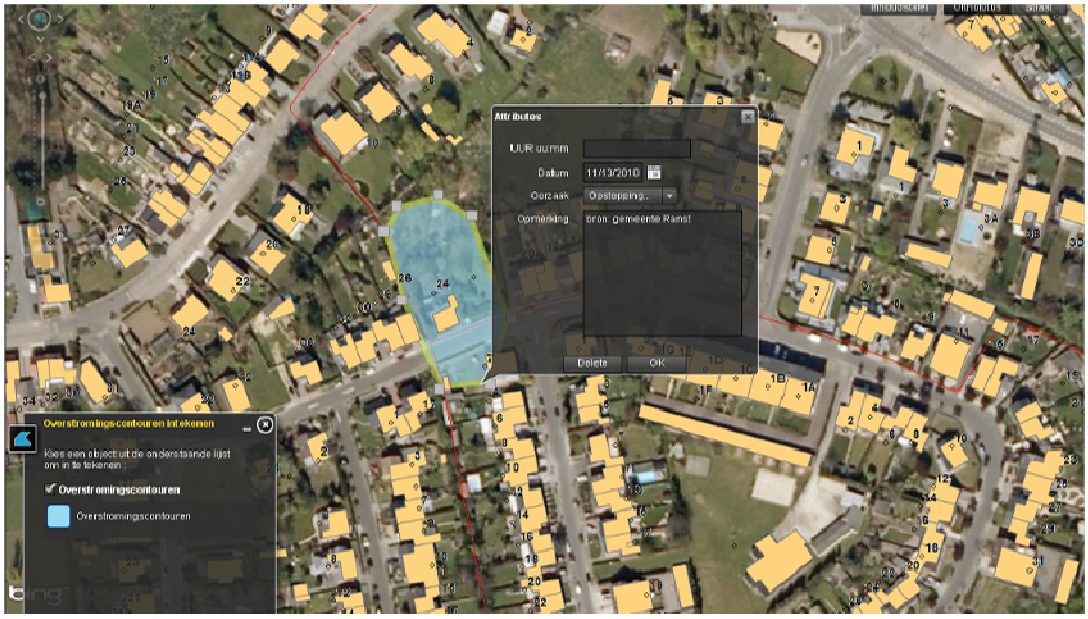

In de Pertendonckstraat zijn er geen problemen meer geweest nadat de wachtmuren die nog in de rioleringen zaten verwijderd werden.

2) In de Vaartstraat 160 is een huis onder water gelopen, met 20 à 25 cm, door het overtoppen van de grachten langs de Oelegemsteenweg. Bij de (her)aanleg van nieuwe grachten vraagt de gemeente voor het voorzien van dienstwegen zodat onderhoud en controle mogelijk is.

3) Het bufferbekken van Aquafin aan de Broechemsesteenweg stond in deze periode blijkbaar niet helemaal vol. Er zal door de gemeente nagegaan worden bij Aquafin waarom de volledige capaciteit niet benut werd.

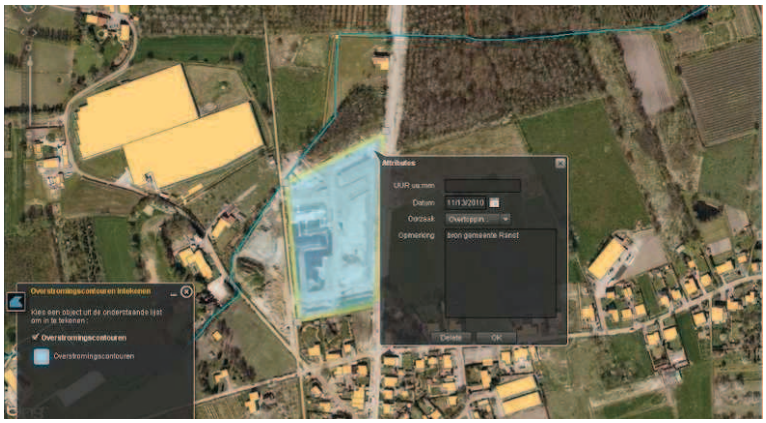

4) Het gemeentelijke RWA-bufferbekken aan de Broechemsesteenweg-Liersesteenweg werkte wel goed.

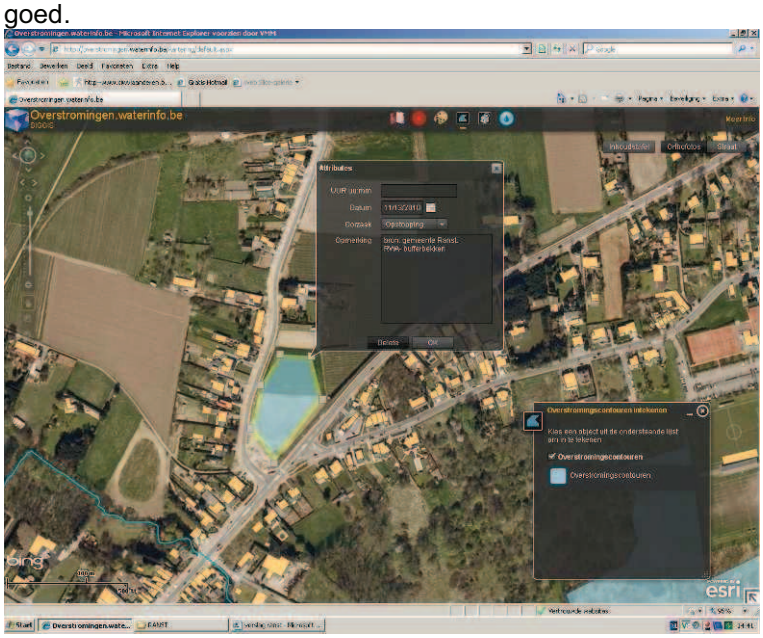

5) In de Dorpstraat 3 was er ook water in de woning. Het betreft een achterin gelegen verblijf, nabij het Netekanaal.

6) Op het einde van de Bollaak (aan de Beatrijslaan) werd een Goliathpomp geplaatst om te verpompen naar de Grote Nete. De plaatsing van een permanente pomp kan hier zinvol zijn, al erkent de gemeente wel dat dit een hoge kostprijs zou hebben.

7) Er liggen ook sluizen die de Bollaak naar het Netekanaal kunnen laten stromen. Deze mogen echter niet bedient worden door de gemeente gezien de mogelijk impact op de waterkwaliteit van het Netekanaal, aangezien dit verder stroomafwaarts door AWW gebruikt wordt voor de productie van drinkwater. NV Scheepvaart kan deze sluizen wel bedienen wanneer dit noodzakelijk blijkt, hiervoor bestaan vaste procedures.
De gemeente stelt dat bij een langdurig peil van 5,10m op het Netekanaal er waterinsijpeling in de aangrenzende woningen optreedt, bij 5,40m worden overstromingen opgetekend.

8) Aan de Mollenstraat liggen enkele laag gelegen percelen die reeds meermaals overstroomden, ditmaal werden geen problemen vastgesteld.

9) De gemeente haalt ook aan dat de uitvoering van kruidruimingen beter moet gecontroleerd worden. Achter de Klaverhoeve is de waterloop over een aanzienlijke lengte niet toegankelijk, waardoor ook controle daar niet mogelijk is.

10) Aan Zakstraat-Asbroek-Maas en Moor waren een aantal weilanden overstroomd door een lage afvoer van de Merriebeek, mogelijk waren de duikers onder de E34 hiervan de oorzaak.

11) Aan Keerbaan werd vastgesteld dat de grachten aan de Wommelgemse zijde leeg stonden, terwijl deze aan de kant van Ranst vol waren.

12) Ook op de baan tussen de Weidestraat en de Rantstsebinnenweg werd vastgesteld dat de noordelijke gracht vols stond, terwijl de zuidelijke leeg was.

13) Mogelijk doet zich in deze omgeving een probleem voor van afwatering richting Lier.

14) In de Venweg 8a stond de tuin van een lager gelegen oudere woning onder water.

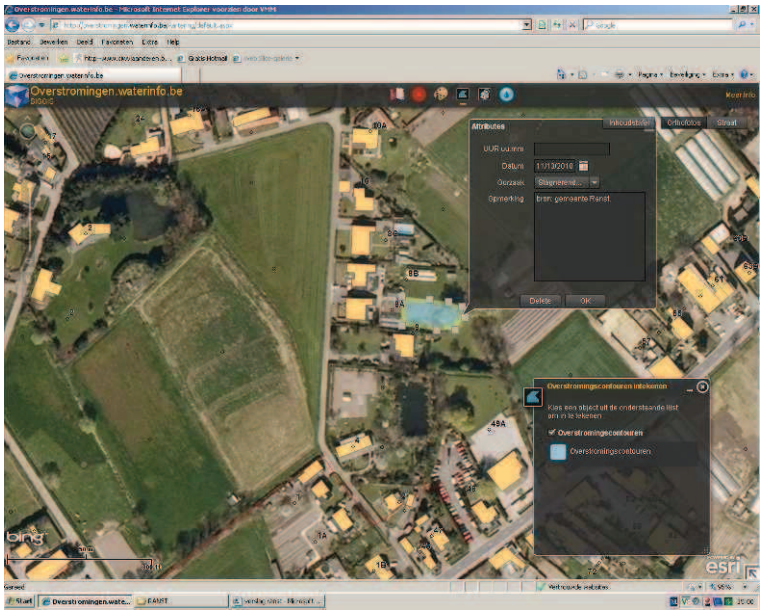

15) Een deel van de afwaterende beek is ingebuisd, de afstand is echter te groot om de oorzaak te zijn.

16) Enkele weilanden aan Dullaard/Donkereweg stonden ook onder water, deze staan altijd al nat. De oorzaak ligt bij een hoge afstroom vanuit het dorpcentrum, maar mogelijk ook door opstuwing vanuit de riolering. In de nabije omgeving werd opstuwing uit de rioleringen vastgesteld door een te lage afvoer.

2.29 RUMST

Datum: 16 december 2010

Aanwezigen: Geert Segers (technische dienst), Kathleen Van Dorslaer (waterschapssecretariaat)

Ontvangen documenten: /

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Plaats: Antoine De Winterstraat nr. 3
Probleem: pomp van gemeente in bergplaats eigenaar appartement kon water afkomstig van tuinen Abel Fransplein (verkaveling die hoger ligt – op eiland) niet verwerken. Hierdoor water in de tuin.
Mogelijke oorzaak: capaciteit pomp onvoldoende of problemen met aanvoer water
Opvolging: probleem is intussen opgelost, put waar water in samen komt werd verdiept zodat pomp sneller aanslaat.

Plaats: Hoveniersstraat ter hoogte van nr. 19
Probleem: gracht lichtjes buiten haar oevers getreden, water in voortuin. In deze gracht wordt ook afvalwater geloosd want nog geen riolering in de straat.
Mogelijke orzaak: Probleem wordt veroorzaakt door probleem met perceelsgracht aan overzijde straat. Eigenaar nr.24 kreeg toelating om zelf gracht tijdelijk in te buizen tegen o.a. geurhinder.
Opvolging: Aanleg riolering in Hoveniersstraat + tot dan tijdelijke inbuizing van perceelsgracht tegen geurhinder en voor een vlotte afvoer

Plaats: Hoveniersstraat nr. 40
Probleem: kelder en kruipkelder woning ondergelopen
Mogelijk oorzaak: eventueel slecht onderhoud van perceelsgracht.
Opvolging: gemeente heeft brief gestuurd naar alle inwoners mbt. verantwoordelijkheid in onderhoud van grachten (zie bijlage 1)

Plaats: Tiburstraat t.h.v. wandelweg Hof Ten Eiken
Probleem: straat is tweemaal onder water gelopen door water afkomstig van visvijver. Mogelijke oorzaak: Visvijver wordt als buffer gebruikt voor RWA en thv Tiburstraat stort deze vijver dan over in het RWA-stelsel. (Fijnmazig) rooster aan overstort zat verstopt. Rooster wel nodid om te verhinderen dat afval in riolering komt.
Opvolging: Rooster zal vervangen worden

Plaats: Doornlaarlei
Probleem: gracht buiten oever getreden, water op de straat
Mogelijke oorzaak: gebrek aan onderhoud van perceelsgrachten door inwoners Varenstraat
Opvolging: zie brief bijlage 1

Plaats: Bussestraat (afrit E19)
Probleem: straat onder water
Mogelijke oorzaak: verstopte rioolkolk
Opvolging: rioolkolk werd vrijgemaakt door brandweer

Plaats: Molenstraat nr 84
Probleem: kelder woning onder water
Mogelijke oorzaak: stijgend grondwater?

Plaats: Varenstraat
Probleem: gracht buiten oever getreden, weiland onder water
Mogelijke oorzaak: gebrek aan onderhoud van perceelsgrachten door langswoners Varenstraat. Er is ook een burentwist waardoor een ingebuisde gracht afgesloten is.
Opvolging: zie brief bijlage 1

Plaats: Kerkhofstraat

Probleem: wateroverlast rond lozingspunt RWA vanuit industrieterrein. Er is een bufferbekken aangelegd voor het industrieterrein opwaarts en via gracht wordt er dan vertraagd geloosd naar RWA-stelsel.
Mogelijke oorzaak: verstopte rooster aan lozingspunt RWA
Opvolging: rooster is vrijgemaakt

Plaats: monding waterloop 6.09 in Nete
Probleem: wateroverlast rond monding waterloop
Mogelijke oorzaak: rooster verstopt
Opvolging: rooster vrijgemaakt

2.30 SCHELLE

Datum: 21 januari 2010, gemeentehuis

Aanwezigen: Rob Mennes (burgemeester), Kristel Moulaert (secretaris), Karl Van Hoofstat (schepen), Peter Gijs (openbare werken), Sandra Franck (BSEC)

Ontvangen documenten: Wateroverlast – voorstellen van maatregelen (mail d.d. 23/01/11); Foto's wateroverlast

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

De wateroverlast thv de gemeente Schelle werd ter plaatse ingetekend in de karteringstool.
Probleempunten waren:
- De uitwatering van de Benedenvliet in de Schelde werd gedurende het weekend van 12-14 november van nabij opgevolgd door VMM. Er waren onder andere problemen met het dichtslibben van de roosters op de uitstroomconstructie van de Benedenvliet (in beheer door W&Z), waardoor de gravitaire afvoer zwaar werd afgeremd.
- parking Delhaize thv duiker Benedenvliet onder Sint-Bernardesteenweg / Provinciale steenweg. Hier werd tijdelijk gepompt. Stroomopwaarts waren er problemen (oa Aartselaar wijk Kerkeneind - Cleydaallaan). Stroomafwaarts de duiker was er wel nog capaciteit. Het debiet dat werd overgepompt was echter zeer beperkt (nauwelijks impact op waterpeilen). Provinciale steenweg is tijdelijk afgesloten geweest om te pompen.
- Het nog aanwezige droogdok van de vroegere scheepswerf werd mee ingetekend in de karteringstool.
- Maeyebeek kon niet voldoende afwateren naar de Benedenvliet, waardoor deze lokaal overstroomde (zie karteringstool).
- De weilanden langsheen de Wullebeek ter hoogte van het pompstation stonden onder water. Er zijn vanuit de provincie momenteel concrete plannen voor de inrichting van een overstromingsgebied langsheen de Wullebeek. Het verder uitbouwen van het (boven)gemeentelijk gescheiden rioleringsstelsel zal een extra regenwaterafvoer naar de Wullebeek betekenen. Hierbij moet rekening gehouden worden met de maximale capaciteit van de Wullebeek.

2.31 SCHILDE

Datum: 5 januari 2011, gemeentehuis

Aanwezigen: Etienne Keller (schepen openbare werken), Filip De Clercq (diensthoofd openbare werken), Els Van den Bergh (milieudienst), Leo Van Eyndhoven (brandweer Malle), Bram Van Ballaer (BSEC)

Ontvangen documenten: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool); Foto's van de Grote Beemd via Els Van den Bergh

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

De gemeente besteedt veel aandacht aan de herwaardering van de grachtenstelsels en voert wekelijkse controles uit aan gekende knelpunten.

1) De rooster van de Anti-Tankgracht nabij de Jantoomesdreef was door vandalen dichtgegooid met overstromingen tot gevolg in het Haar en aan de Groene Wandeling. Bij het openmaken van de rooster was dit opgelost.

De damplanken die als dam fungeerden in de Anti-Tankgracht is aangepast van een gekartelde opening naar een rechte opening, met minder verstoppingen tot gevolg.

2) In de Grote Beemd is mogelijk een woning onder water gelopen, het betreffen permanent bewoonde weekendwoningen. De gemeente suggereert om hier langs de Zwanebeek berging te creëren om de bebouwing in de omgeving te vrijwaren.

3) De Kotsbosloop zou best herlegd worden langs de baankant om aldus controle en onderhoud te verbeteren. Nu is er geen toezicht mogelijk, ondanks de wettelijke 5m zone.

4) Op dit laag gelegen deel blijft het water staan, een gracht nar het oosten zou de afvoer mogelijk maken en kan dan aansluiten op de Kotsbosloop wanneer deze langs de weg gelegd wordt.

Een belangrijk algemeen aandachtspunt is de handhaving, onder meer van de 5m zone en onvergunde werken aan de waterloop.

2.32 SCHOTEN

Datum: 10 januari 2010, gemeentehuis Schoten

Aanwezigen: Johan Hoskens (hoofd grondgebiedszaken), Saskia Vercauteren (verantwoordelijke rioleringen, waterlopen), Mark Van Linden (brandweer), Dirk Vercammen (hoofd milieudienst), Sandra Franck (BSEC)

Ontvangen documenten: Foto's wateroverlast

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Overall geen noemenswaardige problemen.

2.33 SINT-AMANDS

Datum: bezoek 21 december 2010

Aanwezigen: Ilse Roelandt milieuambtenaar), Antoine Goossens (ploegbaas wegenis – technische uitvoeringsdienst) en Danny Geernaert (Luitenant bij brandweer Willebroek, voorpost Sint-Amands), Guido Janssen (BSEC).

Ontvangen documenten: geen.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Geen overstromingen

2.34 SINT-GILLIS-WAAS

Datum: bezoek 17 december 2010

Aanwezigen: Maarten Lelie (gemeente), Theo De Roeck dijkgraaf (Polder Land van Waas), Guido Janssen (BSEC)

Ontvangen documenten: geen.

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Te grote druk op enkele waterlopen net onder de A11 vanuit de sifon die het centrum Sint-Gillis ontlast van overstromingsdruk.

2.35 SINT-LIEVENS-HOUTEM

Datum: 24 januari 2011, gemeentehuis

Aanwezigen: Wouter Govaert (Technische dienst), Annemie Van Pamel (milieudienst), Jean-Paul Tavernier (Openbare werken en mobiliteit), Sandra Franck (BSEC)

Ontvangen documenten: /

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Globaal was de wateroverlast thv bebouwd gebied binnen de gemeente beperkt. Op enkele plaatsen waren interventies van de brandweer noodzakelijk.

Probleemzones:
- Bedrijventerrein Inex (Meulestraat 19 te Bavegem) – Het bedrijventerrein is net kunnen gevrijwaard worden dmv zandzakjes. Bij een vorige grote overstroming in '92 werd dit bedrijventerrein zwaar getroffen. Sindsdien werd een dubbele duiker gestoken en zijn de problemen sterk verminderd. Verder ook wateroverlast thv kruising Bijlokebeek met Meulestraat.
- Supermarkt Proxi Delhaize (Edgard Tinelstraat 16). Hier heeft de brandweer moeten pompen thv de parking.
- Gentsestraat in Zonnegem aan de brug: zandzakjes geplaatst thv 2 woningen. Wateroverlast is afkomstig van Zonnegemveld. Knelpunt zal aangepakt worden in kader van de ruilverkaveling – er wordt een overstromingszone op de Smoorbeek aangelegd.
- Polbroek: ondergelopen kelders (woningen gesitueerd aan overzijde OKAY). Zandzakjes gelegd – nog net kunnen vrijwaren.
- Kerkkouterstraat: preventief zandzakjes aangelegd thv achterliggende terreinen aan de Molenbeek-Kottembeek.
- Hauwerzele/Hoeksken: water op het wegdek door grachten aan beide zijden van baanwegdek. Oorzaak: water komende van hoger gelegen landerijen. Geen woningen bedreigd, want hoger gelegen. Hier worden in het voorjaar werken gepland in het kader van de ruilverkaveling in combinatie met aanleg van Aquafin collector en herprofilering van de grachten.
- Nederweg: lokaal wegdek onder water, enkele woningen bedreigd gezien deze zich op straatniveau situeren. Zandzakjes geplaatst.

Enkele voormalige probleemzones in geval van wateroverlast kenden nu geen tot weinig problemen, ondermeer Bokstale. Hier werd door de gemeente een soort bypass aangelegd naar de Kouterkesbeek. Dit knelpunt zal ook verder aangepakt worden in het kader van de ruilverkaveling (ondermeer erosiestroken landbouw).
Ook thv volgende locaties werden in het verleden reeds maatregelen genomen: bedrijventerrein Inex, Zonnegem, centrum van Sint-Lievens-Houtem, Polbroek, Edgard Tinelstraat,…
Langsheen de Molenbeek-Kottembeek worden door de provincie ism Vlaams Gewest overstromingsgebieden gepland (A1.2.10 BBP). De meest opwaartse bevinden zich op de grens Bavegem-Wetteren. Het effect van deze ingrepen te Sint-Lievens-Houtem zal eerder beperkt zijn. De aanleg van deze OG's bevindt zich momenteel (nog steeds) in studiefase.
Binnen de provinciale studie 'Integraal beheer van de Molenbeek' worden 2 natuurlijke overstromingsgebieden gepland in de bovenloop van de Kottembeek, nl 1 te Houtem en 1 te Zottegem. De gemeente Sint-Lievens-Houtem is sterk vragende partij om deze

overstromingsgebieden zo snel mogelijk daadwerkelijk op het terrein te realiseren. Dit ter vrijwaring van het centrum bij periodes van langdurige wateroverlast.

2.36 STABROEK

Datum: telefonische bevraging 12 januari 2011, 27 januari 2011

Contactpersonen: Danny De Schutter (Hulpdienst brandweer Stabroek), I. Janssens (gemeente)

Ontvangen documenten: mail van D. De Schutter met de straatnamen van de interventies van de brandweer

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
Er is geen noemenswaardige overstroming geweest in de gemeente.
Verspreid over de gemeente zijn er wel 18 interventies geweest van de brandweer. Deze interventies vonden plaats op de volgende data in de volgende straten:
12/11/2010 Abtsdreef
13/11/2010 Kleine Molenweg , Ettenhoven , Hoogeind , Abtsdreef, Oud Broek
14/11/2010 Oud Broek, Sterrenhoevelaan, Berkenlaan, Wilgenlaan, Abtsdreef
15/11/2010 Berkenlaan, Hooghuisstraat
16/11/2010 Dorpsstraat.
Behalve de interventies aan het kasteel Ravenhof (een gemeentelijk park) betrof het allemaal ondergelopen kelders vanuit een verhoogde grondwatertafel. Omdat het grondwater betrof, gaven zij geen aanleiding tot het tekenen van een contour van een overstroomd gebied vanuit oppervlaktewater.
De interventie aan het Ravenhof was nodig omdat de RWZI van de Nederlandse buurgemeente (Nederlands Putte) de overtol aan water in de gracht stuurde die de slotgracht van het kasteel Ravenhof voedt. Hierdoor overtopte de kasteelgracht aan de zuidkant van het kasteel. Om de kelders van het kasteel van wateroverlast te vrijwaren heeft de brandweer op deze gracht gedurende enkele dagen een grote bypass (rond het kasteel) met pompen functioneel gehouden. De kelders van het kasteel bleven hierdoor gevrijwaard van wateroverlast.

2.37 TEMSE

Datum: bezoek 10 januari 2011

Aanwezigen:	Clement Van Haver	dijkgraaf polder Schelde-Durme Oost
	Walter Van Broeck	adjunct-dijkgraaf polder Oost-Sive-Schouselbroek
	Bob De Ryck	brandweer Temse
	Luc Van Hul	technische dienst Temse
	Kristof Van Remoortere	diensthoofd secretariaat
	Freddy Verbeke	schepen Temse (o.a. RO, openbare werken)
	Hanne van der Poel	deelbekkencoördinator
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator
Verontschuldigd:	Luc Kuppens	polder van Tielrode

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

-Barbierbeek
Eigenlo en de Luiseekstraat hadden de grootste problemen. Dit komt meerdere malen per jaar voor. De aanleg van wachtbekken Eigenlo zorgde niet voor een verbetering. Het duurt lang eer dit leegloopt. De provincie is van plan een bufferstrookje aan te leggen in het kader van ecologische

inrichting. Er wordt door de gemeente gevraagd om vanuit de provincie te melden wanneer er werken gebeuren. SBE plant het aanleggen van de Oostelijke tangent (E17). Er komt een tunnel onder de Eigenlostraat. Nog meer water naar de Barbierbeek brengen moet hierbij zeker vermeden worden. Er is wel een wachtbekken in het klaverblad van Sint-Niklaas maar dit is nog steeds niet voldoende. Hanne Van der Poel vraagt nog eens naar de stand van zaken in verband met de waterhuishouding voor de aanleg van de Oostelijke tangent bij een collega.

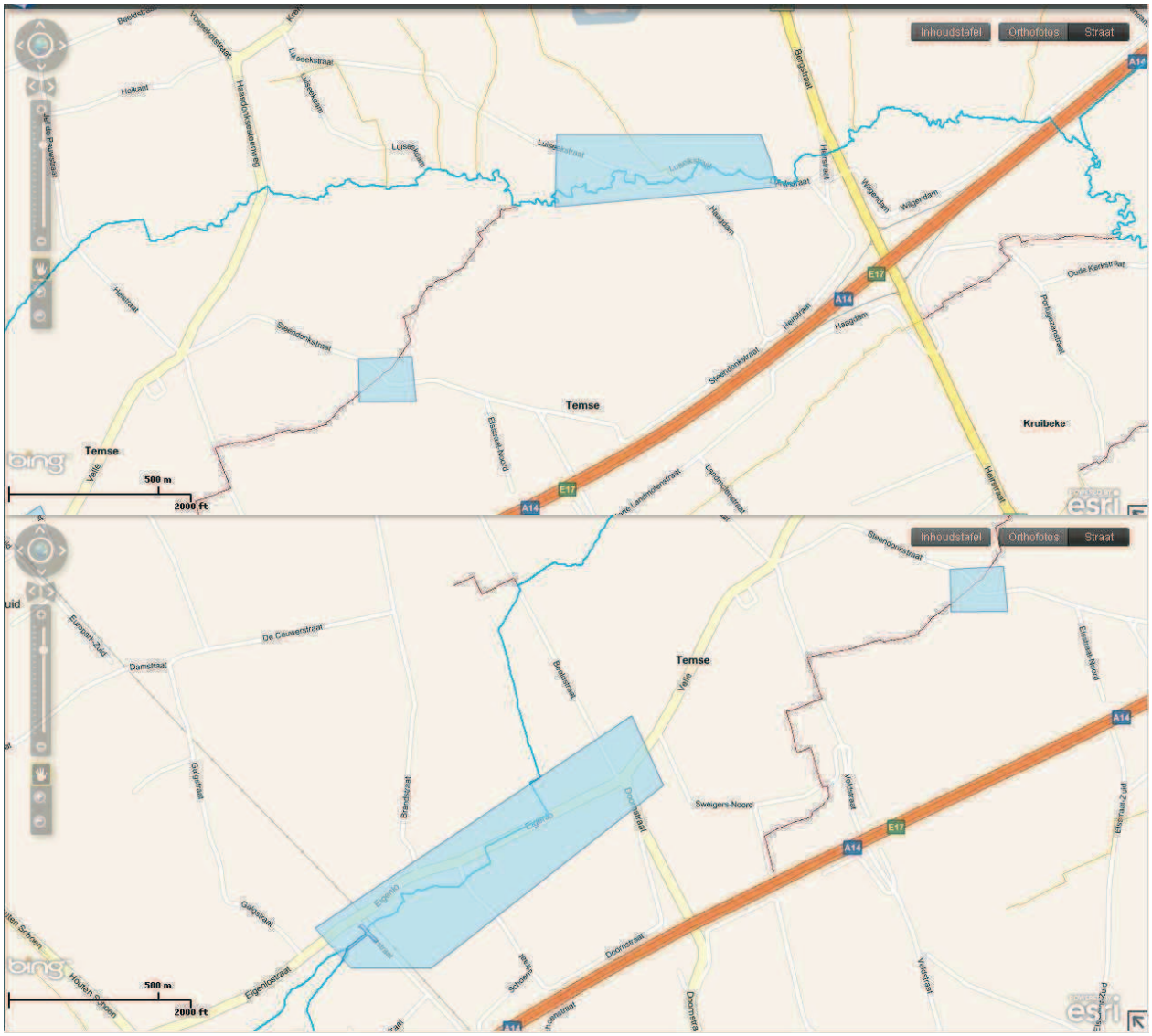

-Hollebeek
De Hollebeek aan de Oostberg watert normaal af via een duiker naar het Meulebroek. Ten westen van de Hollebeek is een wachtbekken aangelegd. Het water loopt echter rond dit natuurlijk wachtbekken.
Aquafin gebruikt een vlottersysteem om bepalen of de pompen moeten aangezet worden. In het weekend van 12-13 november werd Aquafin door de gemeente verwittigd dat de waterstand abnormaal hoog bleef. De pompen werden aangezet.

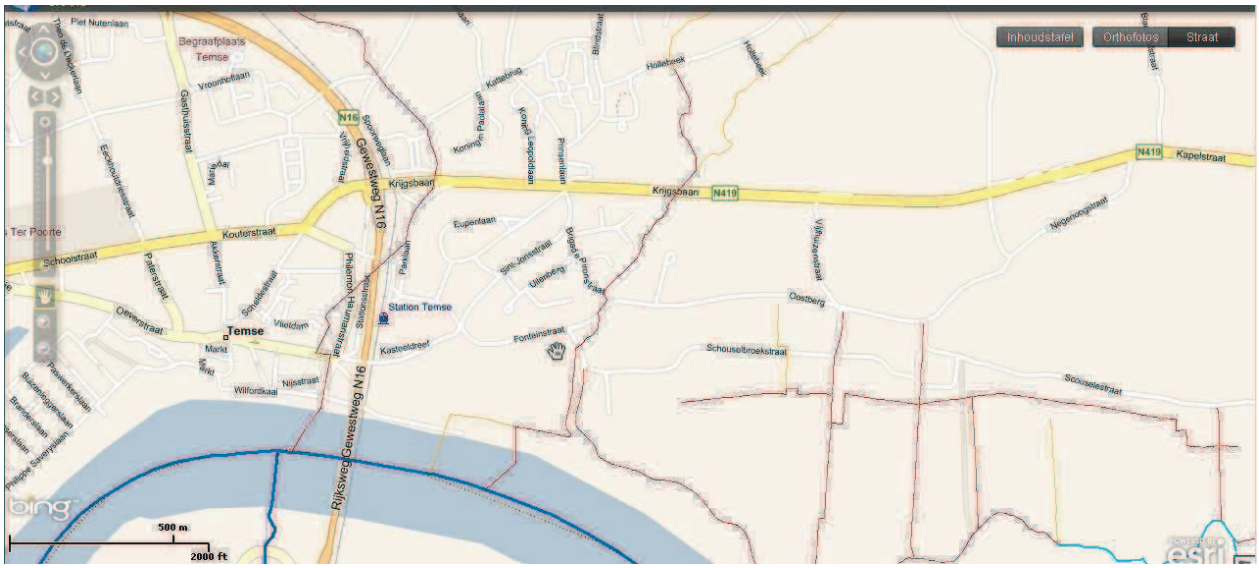

-Vlierbeek
De Vlierbeek liep vanuit de Gentstraat landinwaarts open over ongeveer 50 meter. Verder was de Vlierbeek ongeveer over 300 meter ingebuisd. De oude steenbakkerij is echter afgebroken en hierbij werd ook de inbuizing afgebroken. Het water afkomstig van de Hofstraat en de Hogen Akkerstraat kan niet meer worden afgevoerd via de beek en liep over het terrein van de vroegere steenbakkerij, en verder naar de Gentstraat richting Elversele. Hierbij werden ook puin en stenen meegevoerd. Later werd een dam gemaakt zodat het water op het terrein bleef. De Vlierbeek is een 3de categorie waterloop. Hiervan is een pv opgemaakt. De Vlierbeek valt nu onder het beheer van de nieuwe polder Schelde Durme Oost. Deze polder is operationeel sinds de verkiezing van het bestuur nl. 27 oktober 2010. De polder bekijkt samen met gemeente Temse wat de mogelijkheden zijn. Het is aangewezen om de waterloop in open bedding te brengen. Voor aanpassingen aan de waterloop moet een machtiging aan de provincie worden aangevraagd. In dit kader kan er altijd overlegd worden met de provincie. Er zal vanuit de provincie een kaart van de nieuwe polder opgestuurd worden naar de gemeente Temse.
-Burgemeester Heymanstraat

-Cauwenburg
Hoger gelegen velden zorgen voor een afstroming naar Cauwenburg. Nummer 300 in deze straat had het meeste last hiervan maar heeft door middel van zandzakjes zijn woning kunnen vrijwaren.

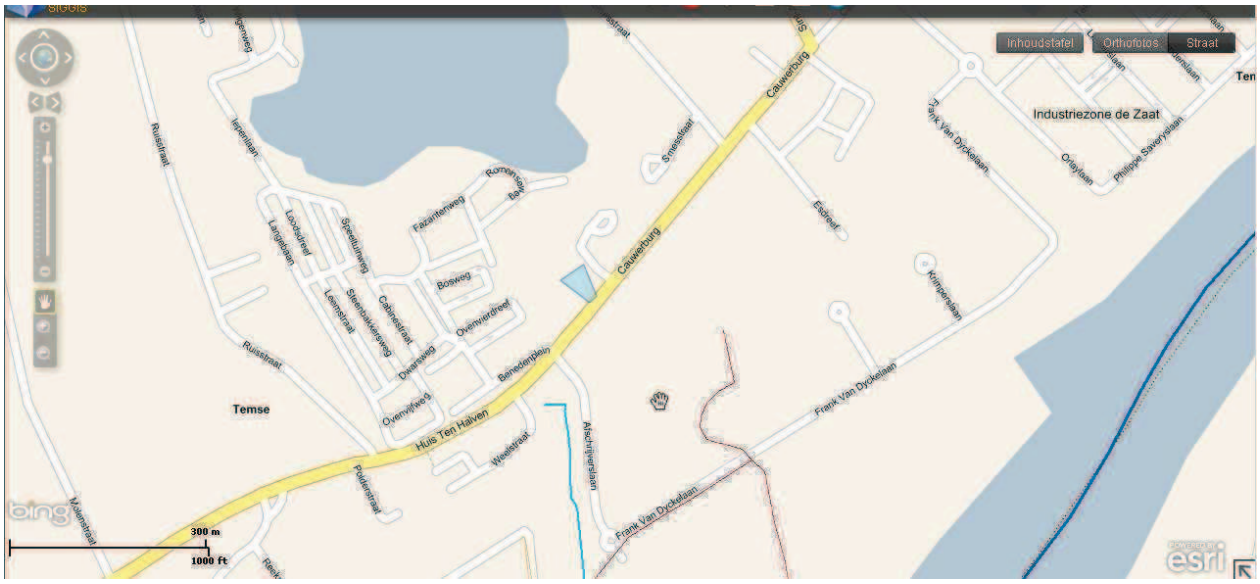

-polder Schelde-Durme Oost vraagt of er subsidies of ondersteuning van de gemeente kan zijn voor de waterlopen die nu in beheer vallen van de nieuwe polder. Dit wordt verder door de gemeente Temse bekeken (schepen Verbeeck). Polder Schelde-Durme Oost vraagt ook inlichtingen over subsidies voor erosiebestrijding. Erosiebestrijding wordt gecoördineerd door het PCM (provinciaal centrum voor milieu-onderzoek Oost-Vlaanderen). Hanne van der Poel zal nagaan wie hiervoor instaat.

2.38 WAASMUNSTER

Datum: bezoek 27 januari 2011

Aanwezigen:	Joseph Maes	Schepen openbare werken Waasmunster
	Ludo Lenaerts	Schepen van landbouw Waasmunster
	Julien De Vlieger	polder Schelde-Durme Oost
	Nicole Drieghe	diensthoofd grondgebiedzaken Waasmunster
	Jan Van Herrewege	milieuambtenaar – ambtenaar noodplanning Waasmunster
	Rik Daelman	burgemeester Waasmunster
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator Benedenscheldebekken
Verontschuldigd:	Clement Van Haver	dijkgraaf Polder Schelde-Durme Oost
	Hanne van der Poel	deelbekkencoördinator provincie Oost-Vlaanderen

Ontvangen documenten:
-verslag vergadering wateroverlast gemeentebestuur en polderbesturen
-foto's vzw Durme

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

In de gemeente Waasmunster was de overlast beperkt.

- Polder Sinaai-Daknam: door het feit dat water uit de Ledebeek niet naar het kanaal Gent Terneuzen mocht kreeg men in de waterloop een zeer hoge waterstand met overlast tot gevolg. Op grondgebied Waasmunster kwam hierdoor 1 woning (Hulstbaan 201) onder water.
- Polder Durme Noord West: een deel van de Ten Rijendreef en aanliggende velden kwam onder water. Er waren ook een aantal problemen met de grachten Sousbeekstraat (hoek met Neerstraat). Reden hiervan was dat niet gepompt kon worden. De uitlaat van de pomp is te laag t.o.v. de bodem van de Durme, hier wordt niet over de dijk gepompt maar door de dijk. De pompen van Zele en het

Molsbroek kunnen bij laag tij onmiddellijk beginnen pompen, waardoor de waterstand in de Durme te hoog blijft om te pompen aan de Ten Rijendreef. Een deel van de Durme, van aan het betreffende pompstation (op waterloop O1023) opwaarts tot het Molsbroek zal worden geruimd.

De gemeente heeft hierbij de volgende vragen:
-Kan de ruiming van de Durme tot 250m verder afwaarts van het pompstation worden doorgetrokken?
-De gemeente stelt zich ook vragen bij de toegangsweg Ter Rijendreef die mogelijk zou moeten hersteld worden
-Wat zal de verkeersafwikkeling zijn bij het afvoer van het slib?

> Bij navraag door de bekkencoördinator na de vergadering werden volgende antwoorden gevonden:
> -De ruiming wordt verder doorgetrokken.
> -Wat te doen met eventuele ontstane schade aan de weg kan pas bekeken worden na de werken
> -De verkeersafwikkeling zal gebeuren via de Ter Rijendreef en de Neerstraat, rond de dorpskern naar de autostrade.

Gracht naar de Durme omgeving Durmedal (O1010c). In deze omgeving zijn collectorwerken bezig. De afstand naar de Durme is hier zeel kort. Er is een schriftelijke vraag gegaan naar W&Z afdeling Zeeschelde met een vraag over de klep.

Een studie in verband met de actie 1.3.2a 'Onderzoek naar de mogelijkheden tot duurzame oplossing van de afwateringsproblematiek van de Durme en zijbeken, als onderdeel van het globale inrichtingsplan voor de Durme', uit het bekkenbeheerplan wordt binnenkort opgestart. Hierbij zal de afwateringsproblematiek van de zijbeken van de Durme mee worden bekeken.

2.39 WETTEREN

Datum: bezoek 10 januari 2011

Aanwezigen:	Alain Pardaen	burgemeester Wetteren
	Jef Bracke	gemeentesecretaris Wetteren
	Nico D'haese	diensthoofd mobiliteit Wetteren
	Kristel Spruyt	milieuambtenaar – diensthoofd leefmilieu Wetteren
	Dirk Auman	brandweer Wetteren
	Gerrit-Jan Maes	korpschef politie Wetteren
	Hanne van der Poel	deelbekkencoördinator provincie Oost-Vlaanderen
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator Benedenscheldebekken

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

-Waalbeek
Oude Heerbaan-Keiberg (Westrem) gewestweg onder water. 2 woningen stonden onder water.

-Molenbeek-Kottembeek

Bypass Molenbeek: De civiele bescherming heeft hier in het weekend van 12-13 november water verpompt. Na de overstromingen werd vastgesteld dat één van de kleppen op de oude bedding van de Molenbeek tussen de Spoorweglaan en de Zuidlaan vast zat. Dit werd aan VMM gemeld en de klep werd door VMM gesmeerd. Er wordt vanuit de gemeente een brief aan VMM gericht met de vraag deze klep 1 keer per jaar te smeren.

Het bekken stond volledig onder, het water liep ook over de weg. Delen van de Massemsesteenweg, Molenbeekweg (Oliemeersbeekje en Zijp komen hier in de Molenbeek - ook woningen getroffen), Molenhoekje en tal van weilanden langs de Molenbeek stonden onder water (oa Watermolenstraat-Kriephoekstraat). Er is door de gemeente zelf een natuurlijke dam aangelegd. De bovenkant van de betonnen muur ligt op 9m10 TAW. Het verhogen van de muur is hier geen oplossing omdat op deze manier wordt afgedamd naar Dassenveld, waar het water nu al op enkele meters van de huizen stond.

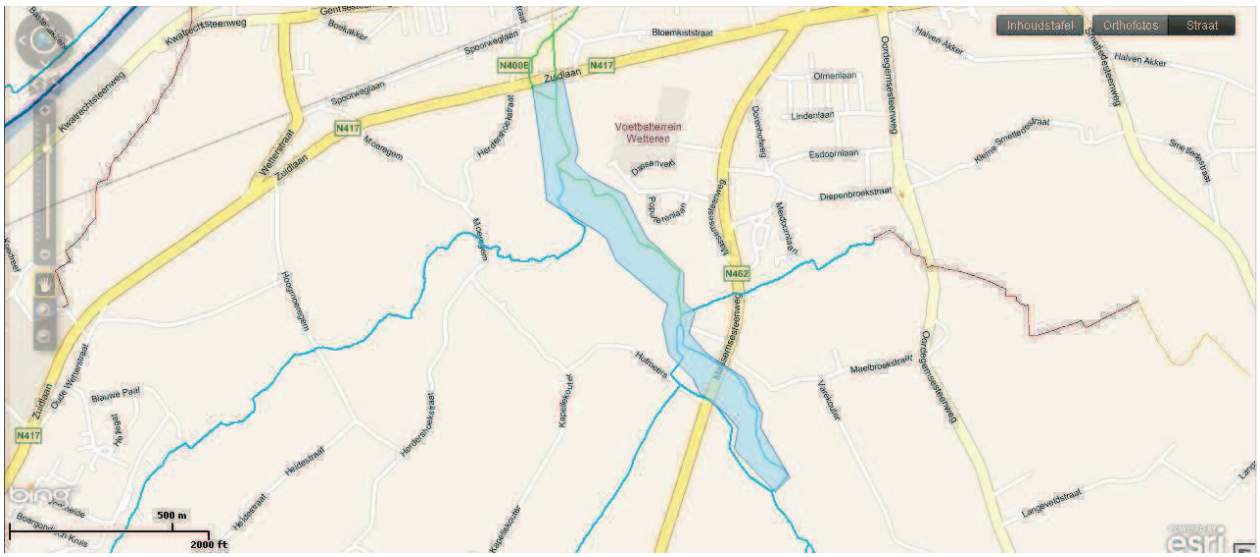

Detail:

Inhoudstafel
Orthofotos
Straat
Bloemluststraat
Zuidlaan
N417
N400B
Herdershoekstraat
Molenhoekje
Wetteren
Voetbalterrein Wetteren
Massemsesteenweg
N462
Dassenveld
Populierenlaan
Vantegembeek - Fantegembeekje
Molenbeek-Kottembeek
Moeregem
Roosbroeklaan
Meidoornlaan
Zijp
Molenbeekweg
Oliemeersbeekje
Molenbeek-Kottembeek
100 m
500 ft

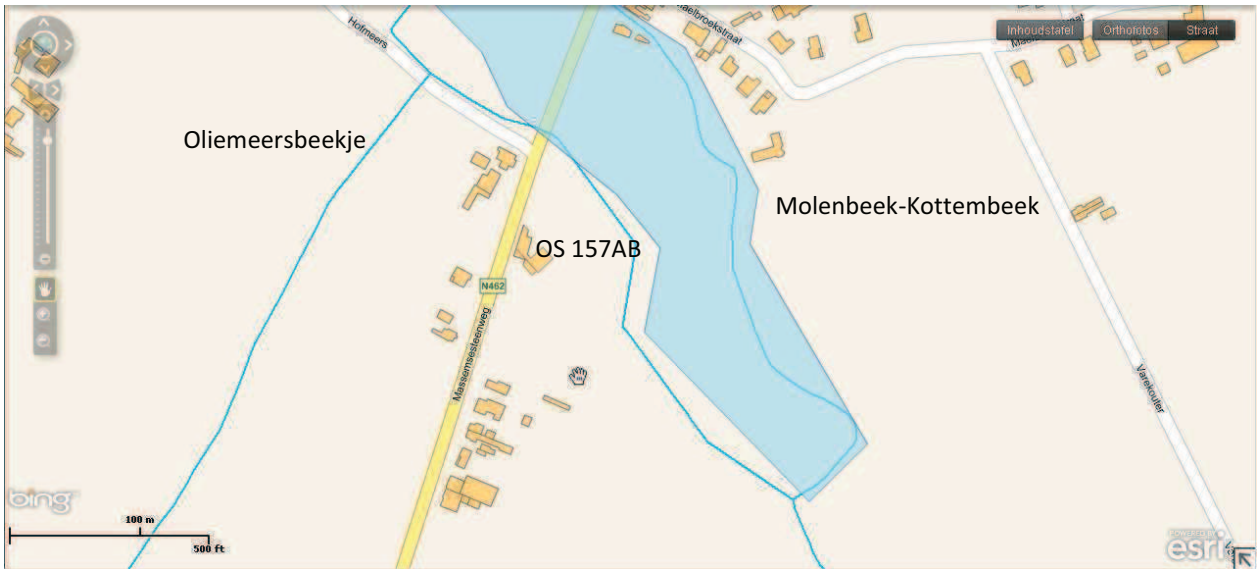

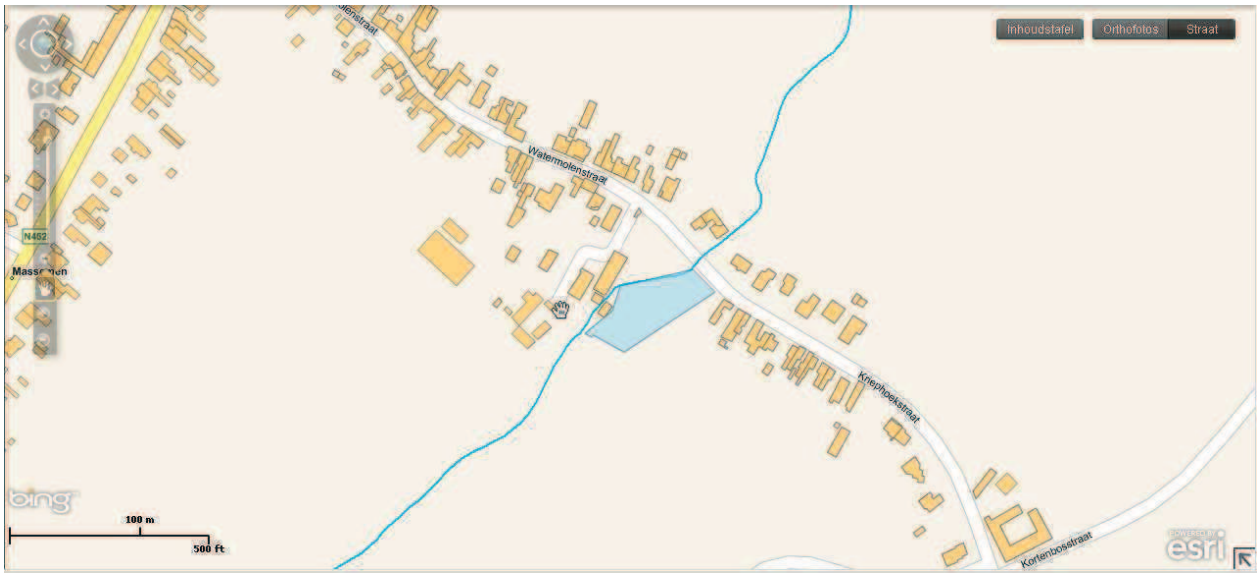

Smetledesteenweg – Oud Smetlede

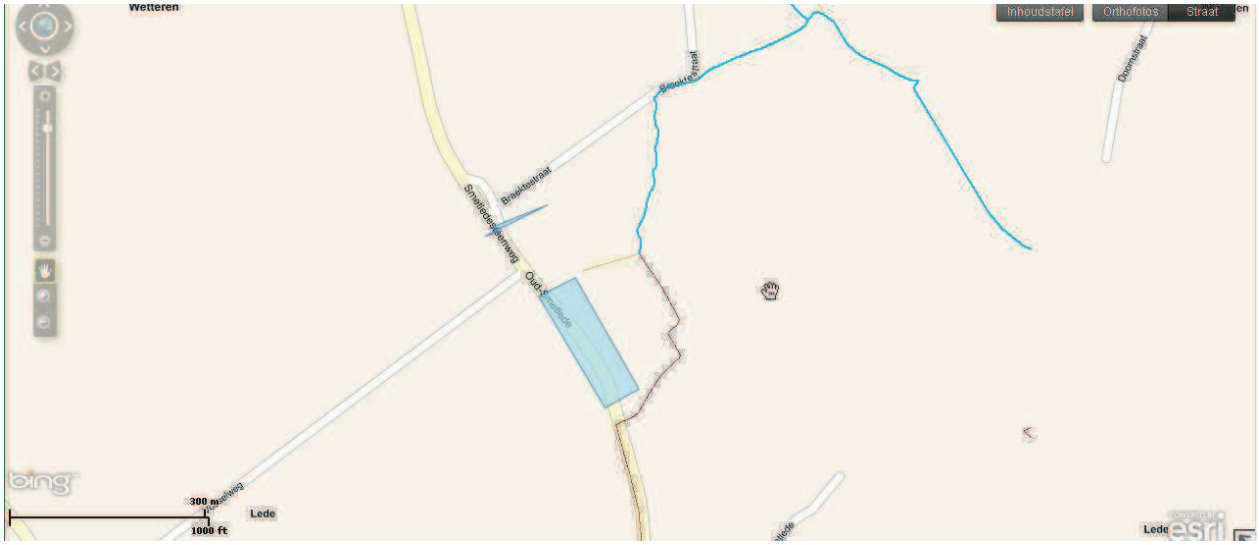

Schelde – Aardeken
Hier werd gepompt. Aan de brandweerkazerne waren geen problemen.

-De opmetingen voor de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied Bastenakkers zijn gestart. De gemeente en de inwoners hebben hierover een brief gekregen. Vraag vanuit de gemeente aan W&Z is een informatievergadering te organiseren.

-Sint-Lievens-Houtem heeft de provincie gecontacteerd om een wachtbekken in te richten.

-VMM is bezig met de actualisatie van de modellering van de Molenbeek-Kottembeek (S157). Indien de provincie hieraan wil meewerken dienen eerst nog bijkomende gegevens verzameld te worden. Er zal dan moeten bekeken worden waar er best wachtbekkens worden aangelegd.

2.40 WICHELEN

Datum: bezoek 12 januari 2011

Aanwezigen:	Frans Coppens	gemeentesecretaris Wichelen
	Willy De Clercq	luitenant bevelhebber brandweer Wichelen
	Veerle Scherre	technische dienst gemeente Wichelen
	Kristof De Smet	schepen gemeente Wichelen
	Ine Roels	provincie Oost-Vlaanderen
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator Benedenscheldebekken

Ontvangen documenten:
-overzicht wateroverlast
-lijst der interventies brandweer Wichelen 12/11/2010 – 16/11/2010
-lokale waterlopen – knelpunten - oorzaken
-kostprijs interventies overstromingen brandweer Wichelen
-overzicht waterstanden van 13-14/11/2010
-foto's

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

-Roebeek (Serskampsebeek, S135)
Het water op de Roebeek was te hoog gekomen zodat de besturingskast onder water kwam te staan. Daardoor kon de klepstuw van het meest opwaartse bekken niet bewegen.

Lageweg 17: huis overstroomd. Er zal een ontwerp gemaakt worden voor een pompgemaal op de Roebeek, dit zou het probleem aan de Lageweg kunnen oplossen. De provincie zal hiervoor vergaderen met W&Z om dit samen met de sigmawerken te kunnen uitvoeren.
Het wachtbekken aan het station van Schellebelle is overstroomd.
Een volledig overzicht van de wateroverlast is te vinden in de bijlage 'overzicht wateroverlast'.

Op de Erbrugbeek (S139) is een klein overstromingsgebied gepland.

-Molenbeek

De Molenbeek is gemodelleerd door de provincie Oost-Vlaanderen en VMM. Nu wordt de studie van het bezinkingsbekken aanbesteed. Opwaarts de E40 zijn 2 bekkens voorzien.
Het deel van de Molenbeek aan Brugsken komt enkele keren per jaar onder water te staan. De klep aan de Schelde werd vrijgemaakt door W&Z. De watermolenweg overstroomt veel minder vaak.

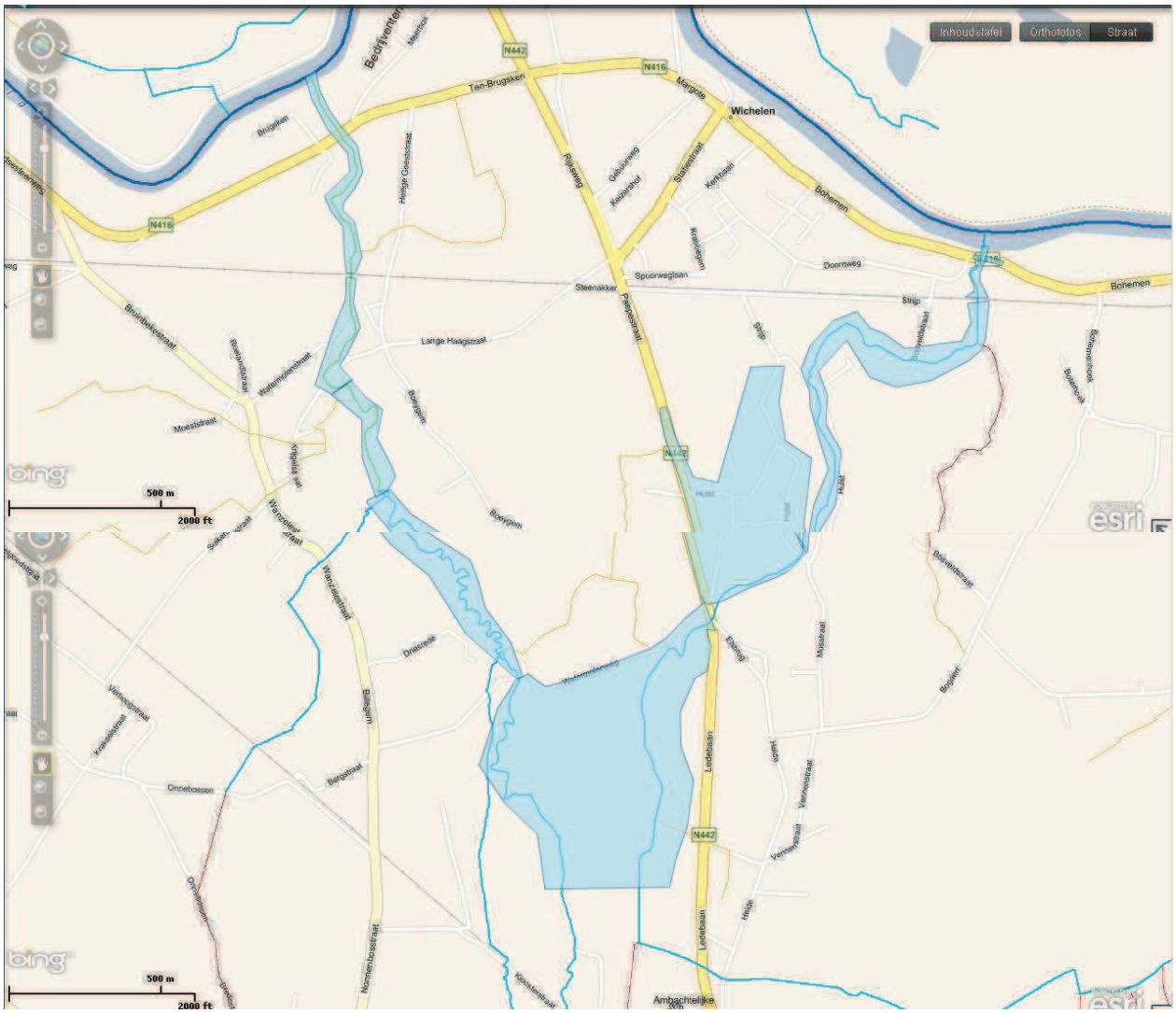

-Bosbeek

Gewoonlijk doen er zich aan de Bosbeek minder problemen voor, nu meer. Onder water stonden onder meer de doorgang onder de Ledebaan (Papestraat) en de doorgang onder de Mosstraat. Aan de achterzijde van Hulst was er vuil dat de doorgang blokkeerde, deze werd vrijgemaakt.

De problemen i.v.m. wateroverlast doen zich gewoonlijk vooral voor op de Lageweg, in de Lange Haagstraat en Bohemen.

Er is een vergadering gepland met W&Z afdeling Zeeschelde over het eventuele gebruik van paardenweide bij hoog water, zodat water van de rechteroever zou kunnen afgevoerd worden, en paardenweide op linkeroever als buffer zou dienen.

Antwoord hierop ingebracht na de vergadering: navraag bij het Waterbouwkundig Laboratorium wijst uit dat de invloed hiervan minimaal zou zijn. Er wordt dan ook besloten deze piste niet te volgen.

2.41 WIJNEGEM

Datum: telefonisch contact

Contactpersoon: Filip Carpentier (coördinator grondgebiedzaken)

Ontvangen documenten: /

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:
De gemeente Wijnegem laat weten geen wateroverlast/overstromingen te hebben gekend.

2.42 WILLEBROEK

Datum: bezoek 23 december 2010

Aanwezigen: Jan de Borger Olt brandweer, Pierre Van San Olt brandweer, Tom Pintens, afdelingshoofd grondgebiedzaken, Fons Moortgat, Eduard Muysoms (dijkgraaf Polder Willebroek), Johan Van Camp, Guido Janssen (BSEC)

Verontschuldigd: Herman Bauwens, secretaris, Bob Dumez, milieuambtenaar:

Ontvangen documenten: verslag spoedoverleg nav wateroverlast op initiatief van dijkgraaf polder Willbebroek

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Feit dat er geen spring-of stormtij was in de periode met hoge neerslag wordt als een erg belangrijk element gezien voor de beperkte omvang van de overstromingen in Willebroek in november 2010.

Het niet kunnen benutten van de bergingscapaciteit van de Bloso vijver Hazewinkel wordt door de vertegenwoordiger van de polder van Willebroek aanzien als een handicap in het streven naar extra buffercapaciteit voor het gebied ten zuiden van deze vijver.

2.43 WOMMELGEM

Datum: 24 januari 2010

Aanwezigen: Nick Van Keer (milieuambtenaar), Jan Ronsyn (provincie Antwerpen), Bram Van Ballaer (BSEC). De vrijwillige brandweer is verontschuldigd, maar maakte wel hun verslag van de watersnood over

Ontvangen documenten: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool); Verslag Brandweer; Kaart met knelpunten op waterlopen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

De vrijwillige brandweer en de gemeentelijke technische dienst zijn beide verontschuldigd, de brandweer maakte wel hun verslag van de watersnood over

Koude Beek
1) Bij de overwelving aan de tennisvelden overstroomde de parking door opstuwing van de beek.

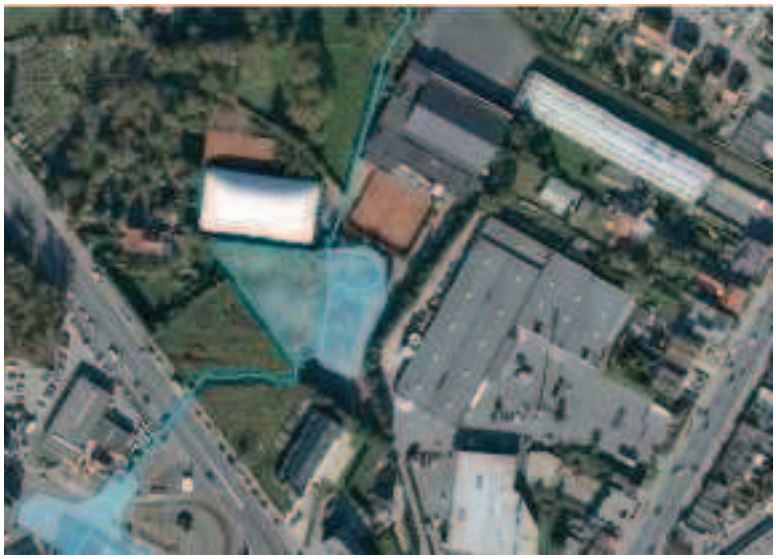

2) De overstroming ter hoogte van de tramlus, Herentalsebaan werd reeds in kaart gebracht door Borsbeek. De tramlus zelf overstroomde niet.

Rollebeek

3) Aan de Nijverheidsstraat was de grootste wateroverlast, in het industrieterrein. De Rollebeek ligt hier deels overwelfd en de juiste ligging is niet gekend, bovendien is de toestand van de overwelving niet duidelijk wegens in stukjes en beetjes aangelegd. Er wordt gevraagd om een camera onderzoek uit te voeren om de doorstroming na te gaan. Het begin van de overwelving is vrij smal en de rooster was deels verstopt met plantenmateriaal en afval. Ook de duiker onder de E313-E34 blijft een knelpunt, deze is ook kleiner dan de duiker van de Diepebeek.

De wegenis en enkele laadkades liepen onder water. De gemeente beschikt over enkele foto's van de overlast.

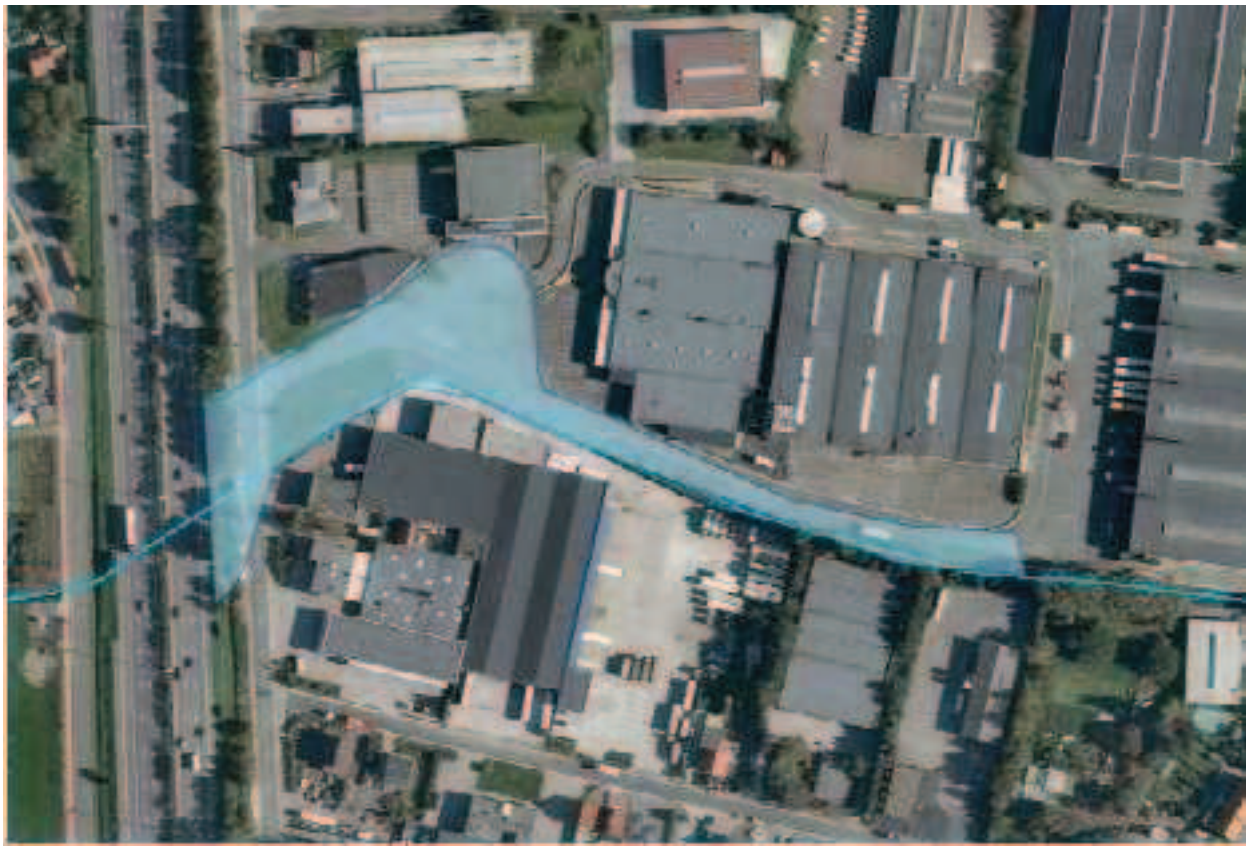

4) In het domein Hulgerode ligt een nat gebied dat geregeld overstroomt. Aan de Gulkenrodestraat (naast de serre) is de duiker onder de weg mogelijk te klein (volgens de IMDC-studie zorgt niet de duiker, maar het beekprofiel juist vóór de duiker voor opstuwing van de beek) om het volledige debiet van de Rollebeek te kunnen verwerken.

Fort II

5) In het Kwade Gat (achter Hofstraat, Fortbaan en Van Asschestraat) stond een weiland (zie ook NOG-kaarten) onder water. Mogelijk is de hoge grondwaterstand deels het gevolg van een toename van de kwel (grote waterdruk) uit de fortgracht, die nu ongeveer 50 cm hoger staat ten opzichte van enkele jaren geleden.

6) Door een deels verstopte duiker overstroomde de Pietingloop in een aantal weilanden en over de Populierenlaan.

7) Overgelopen baangrachten en Pietingloop, waardoor de Pietingbaan deels (tussen Leliebaan en Populierenlaan) onder water kwam.

Diepebeek
8) Het overstort van de collector op de Kempenlaan naar de Diepebeek heeft 3 dagen geloosd met in totaal 35.237 m³ aan volume.

9) Bij de serres aan de Pietingbaan werd de Diepebeek om de uitgebreide serres heen gelegd, met meanders. De beek is nu die meanders verder aan het uitslijten, voorlopig nog zonder problemen. In de verdere loop van de Diepebeek tot aan de Herentalsebaan is door de herinrichting van de Diepebeek enerzijds en het bufferbekken op de Pietingloop anderzijds de wateroverlast (bvb. in de Westermoer) afgenomen.

10) Bij de kruising met de Keerbaan, aan het overstort, is er een interventie geweest van de brandweer. De details zijn niet gekend.

Dorpsloop
11) In Kappeleveld stond de Dorpsloop wel hoog, maar er waren geen overstromingen.

Elders

12) Aan het rondpunt met de E313 stonden er diepe plassen aan de op- en afritten, met interventie van de brandweer.

2.44 ZELE

Datum: bezoek 6 januari 2011

Aanwezigen:	Eric Van Holewinkel	hoofd technische dienst gemeente Zele
	Marc Van Miegroet	schepen gemeente Zele
	Brigitte Deneyer	noodplanningsambtenaar gemeente Zele
	Hanne van der Poel	deelbekkencoördinator, provincie Oost-Vlaanderen
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator Benedenscheldebekken

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

Er zijn aan de gemeente geen schadegevallen gemeld. De wateroverlast situeerde zich op de grens van de polder tussen Schelde en Durme en de polder van Grembergen – op grondgebied van Hamme.

Door de polder tussen Schelde en Durme werd na de vergadering gevraagd de straat mee aan te duiden in de contour aan de Waterstraat, dit tot aan het kruispunt met de Buffelstraat.

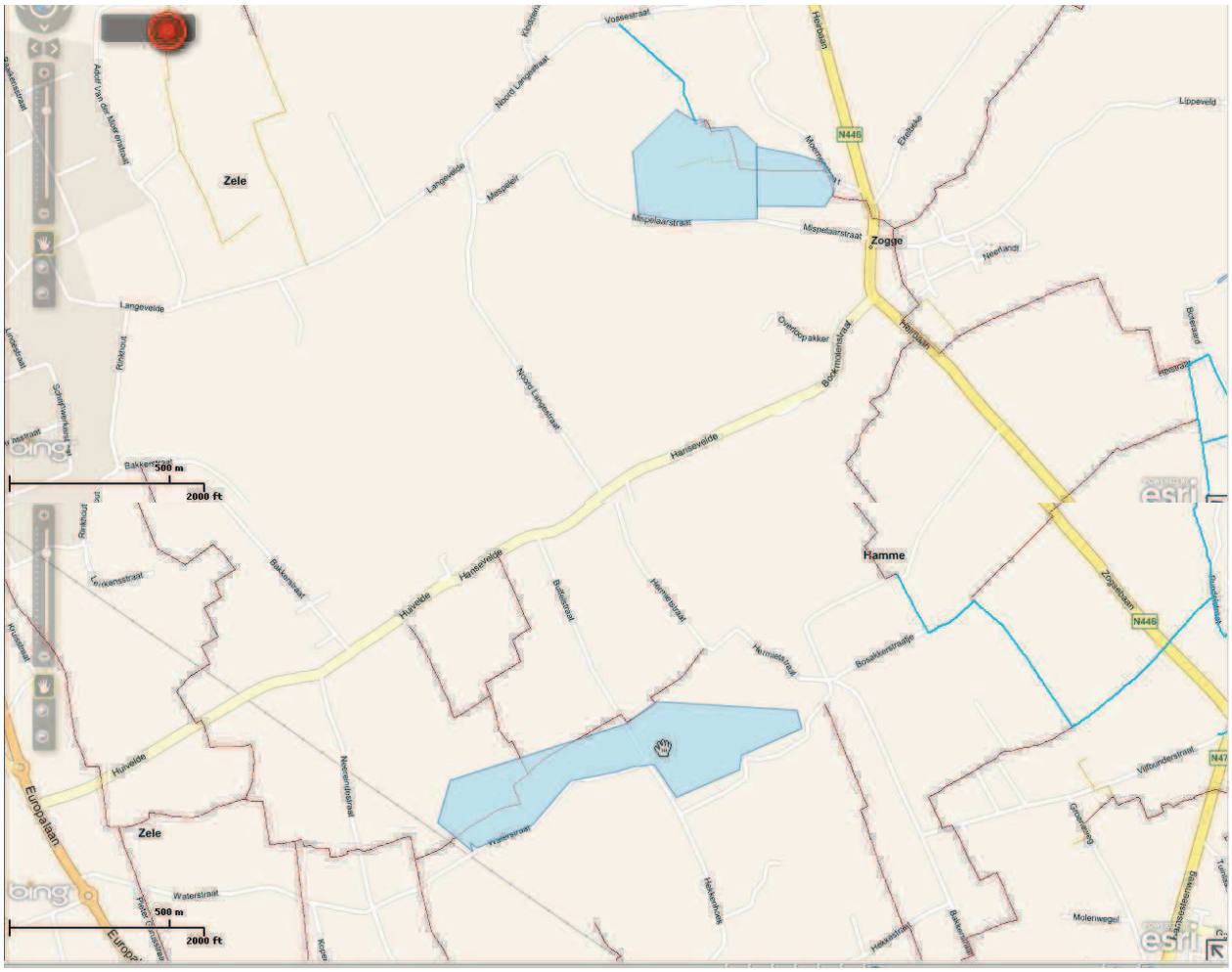

Ter hoogte van de Steengote (S081bis) werden hoge waterstanden vastgesteld. De afstand tot het pompstation is te groot, en de nieuw aangelegde zuidelijke ontwatering werkte niet optimaal wegens niet geruimd. Nu is er met het polderbestuur afgesproken om 2 keer per jaar te ruimen.

Ook werkt de sluis van de Vrouwegote (S082) niet optimaal. Dit zou nochtans een oplossing kunnen bieden voor de beek in de Pieter Gorusstraat, waar het water zeer laag staat, wat soms zorgt voor geuroverlast.

Er was wateroverlast ter hoogte van het pompgemaal aan Zele Hoek, aan de E17.

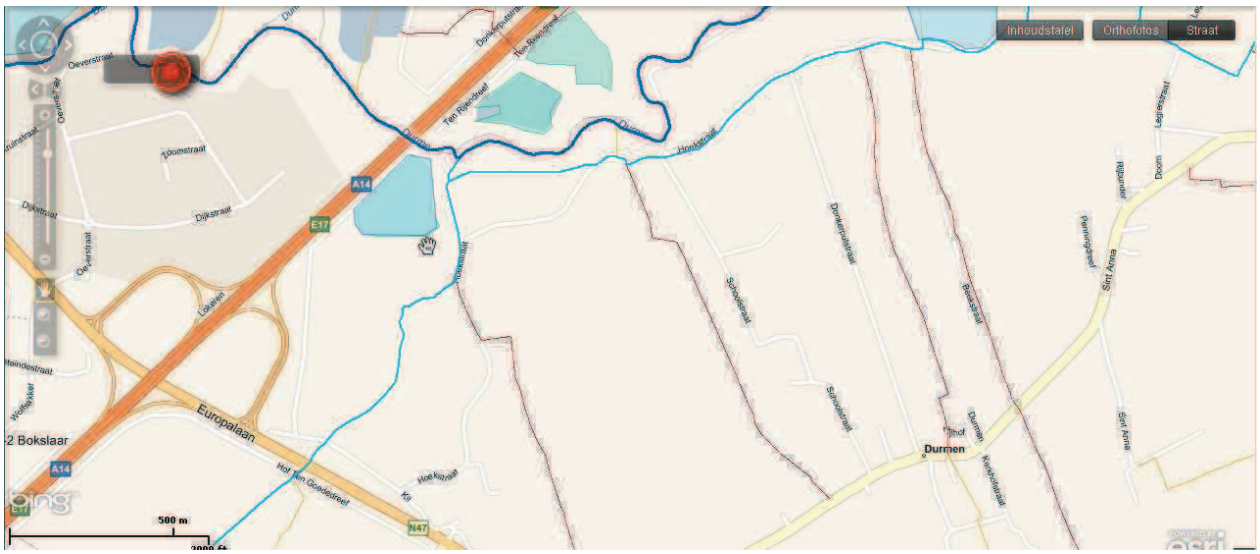

Problematiek afwatering Durme. Over een deel van de Durme zal de plantengroei verwijderd worden en zal de Durme over een breedte van 7m uitgebaggerd worden. Er is op het overleg tussen de betrokken gemeenten en W&Z ook beloofd snel werk te maken van het pompgemaal in Lokeren ter hoogte van de Dam om voor regelmatig debiet te zorgen, zodanig dat de Durme niet zo snel meer aanslibt. Dit kadert in actie 1.3.2a 'Onderzoek naar de mogelijkheden tot duurzame oplossing van de afwateringsproblematiek van de Durme en zijbeken, als onderdeel van het globale inrichtingsplan voor de Durme'van het bekkenbeheerplan.

Er werd door vzw Durme nog onderstaande aanvulling gedaan. Hierop kwam geen negatieve reactie vanuit de gemeente.

2.45 ZWIJNDRECHT

Datum: bezoek 18 januari 2011

Aanwezigen:	Kathleen Staes	Rampenambtenaar Zwijndrecht
	Leander Luyten	technisch medewerker gemeente Zwijndrecht
	Pedro De Bruyn	technisch medewerker gemeente Zwijndrecht
	Arne Stoffels	brandweer Antwerpen
	Theo De Roeck	dijkgraaf polder van het Land van Waas
	Hanne Van der Poel	deelbekkencoördinator Oost-Vlaanderen
	Evelien De Vylder	bekkencoördinator Benedenscheldebekken

Ontvangen documenten: geen

Belangrijkste ingebrachte opmerkingen:

- Verstopping van de langsgracht langs de N49, die uitmondt in Karperreed. Een stal van een boerderij aan de Smoutpot kwam onder water te staan. De doorsteken onder de N49 zijn eveneens verwaarloosd (AWV). De Karperreed, een tweede categorie waterloop, is niet onderhouden. Er werd door de polder al enkele jaren geleden een aanvraag gedaan bij de provincie Antwerpen om deze waterloop door de polder te laten overnemen. Vroeger werd het verlengde door AMT gekuist maar dit wordt nu niet meer gedaan. De polder heeft na de wateroverlast in naam van het crisiscentrum de opdracht gegeven de waterloop te kuisen. Er is nu onenigheid over wie de factuur moet betalen.
Op 25 januari vindt een vergadering plaats, georganiseerd door de polder, waarop AMT, de provincie Antwerpen en de provincie Oost-Vlaanderen zijn uitgenodigd om de situatie uit te klaren en een eventuele overdracht naar de polder mogelijk te maken.
.

- Zwaluwbeek: moeilijkheden gekend: inbuizing onder het militair domein, en de inbuizing tussen het militair domein en de Schelde. Er zal een pompstation geplaatst worden, de termijn hiervoor is echter niet gekend.
Voor de twee buizen onder het militair domein is gaas gespannen. Deze zaten toe tijdens de overstromingen. Er wordt een nieuw rooster gemaakt om dit tegen te gaan.
- Onder de Krijgsbaan: slechte ruiming

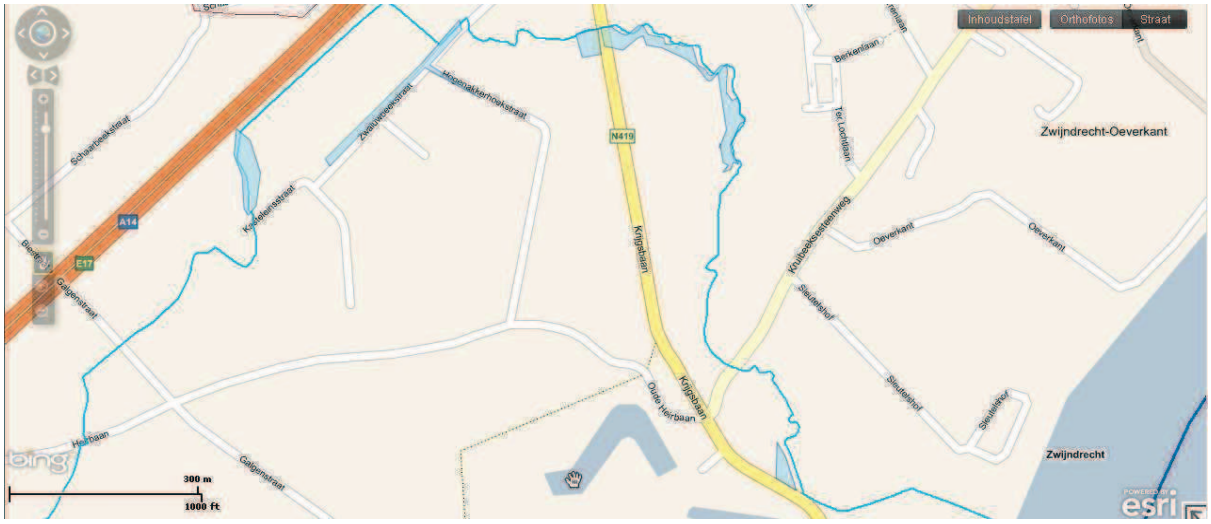

- Er waren verschillende plaatsen waar zich normaal wel wateroverlast voordoet maar in november 2010 geen overlast is geweest.

- Er werd door de polder van het Land van Waas een brief gestuurd naar de ministers Peeters, Schauvliege en Crevits over de lus bij Kieldrecht (door de polder wachtbekken Land van Waas genoemd). Bij de overstromingen in november werden door de polder de pompen stilgelegd (richting Hoge Watergang – PS Watermolen – Verrebroekdok) zodat dit gebied als buffer werd gebruikt en minder rechtstreeks in de Hoge Watergang terechtkomt. (De tabaknatie bijvoorbeeld pompt water van 52ha rechtstreeks in de Hoge Watergang). In de toekomst zou dit gebied volgens de dijkgraaf niet meer als buffer kunnen gebruikt worden door een andere peilinstelling in het kader van natuurcompensatie. Hierover volgen echter nog vergaderingen om dit verder uit te klaren.

- Een gebied dat vaak onder water komt te staan en in woongebied (industriegebied?) gelegen is is het gebied tussen de Burchtsestraat en de Verbrandendijk, komende van Antwerpen het gebied aan de linkerkant bij het binnenrijden van Zwijndrecht (aan Lidl), dit kan bekeken worden in het kader van toetsing signaalgebieden.

3Bevraging waterbeheerders

3.1 Waterwegen & Zeekanaal (W&Z)

Geen relevante problemen wateroverlast op waterlopen beheerd door W&Z.

3.2 Vlaamse Milieumaatschappij, AOW

Volgende mensen leverden input: Gilbert Seghers (Team Onderhoud en Toezicht Antwerpen), Johan Auwerkerken (hydroloog), Joost Dewelde (hydroloog), Marc Florus (hoofd buitendienst Nete-Benedenschelde)

3.3 Provinciebesturen

Volgende mensen leverden input: Dominique De Witte (districtsingenieur Benedenschelde), Simon De Preter (controleur Benedenschelde), Jan Ronsin (Projectingenieur), Danny Wauters (ingenieur bouwkunde provincie Vlaams-Brabant), Wim Behiels (provincie Oost-Vlaanderen)

3.4 Polders en Wateringen

Deze werden uitgenodigd bij het bezoek van het bekkensecretariaat aan de gemeente waarbinnen de polder/watering gesitueerd is of ze werden op een andere manier bevraagd. Contact was er met De Polder Vliet en Zielbeek, polder van Willebroek, polder van Muisbroek, polder van Stabroek, polder van Ettenhoven, polder van Belham, Polder tussen Schelde en Durme, polder Schelde-Durme Oost, polder van Belham, polder van het Land van Waas, polder Scheldeschorren-Noord.

4 Bevraging bekkenraad

De gemeentebesturen/brandweerkorpsen hebben niet altijd een even goed zicht wat betreft wateroverlast in het buitengebied, gezien het hier veelal niet-problematische, zelfs gewenste overstromingen betreft in het kader van waterberging/buffering. Deze info is evenwel zeer belangrijk in het kader van het opstellen van een gebiedsdekkende ROG-kaart voor Vlaanderen en kan zeer nuttige info verschaffen voor het kalibreren van hydraulische modelleringen.

Vanuit het bekkensecretariaat van het Benedenscheldebekken werd daarom een vraag gericht aan Natuurpunt, waarbij de mogelijkheid werd geboden aan lokale afdelingen om wateroverlast te karteren via google maps. Deze info werd vervolgens door het bekkensecretariaat overgebracht in de officiële karteringstool, waarbij telkens duidelijk de bron van de informatie vermeld werd.

5 Globale conclusies inventarisatieoefening

In het Benedenscheldebekken werd 2638 ha ingetekend als overstroomd. Samenvattend kan gesteld worden dat de wateroverlast in het Benedenscheldebekken vooral in de gemeenten Merchtem en Londerzeel echt problematisch. Puurs en Meise hadden ook wel verschillende redelijk belangrijke overstromingen, maar daar stelde het probleem zich toch beduidend minder sterk. Dat was ook het geval in de gemeenten Wichelen en Melle.

Voorts waren er in bijna alle gemeenten lokale overstromingen; meestal ondergelopen gedeelten van straten, soms onderdelen van bedrijventerreinen en hier en daar een woning.

Deze lokale overstromingen hadden voornamelijk de volgende oorzaken:

- Te beperkte ruiming verdringt bergingsruimte voor water door slib, verstopte overwelvingen, begroeiing in een waterloop. Ruiming is soms onmogelijk doordat de 5-meterzone niet gerespecteerd wordt. Er moet evenwel een evenwicht gevonden worden bij het ruimen van waterlopen. De drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren mag hierbij niet uit het oog verloren worden. Het opwaarts vasthouden en bergen van water is van groot belang.
- Verstoppen of breuk van overwelvingen, duikers en kleppen (o.a. Vrasenebeek Beveren)
- Duikers onder grote wegen (o.a. A11 Sint-Gillis-Waas, E17 Laarne, E17 Berlare, R4 Destelbergen)
- Defecten aan pompinstallaties (o.a. Beveren, Kruibeke)
- Uitwatering in de Schelde (o.a. gravitaire afwatering Oude Schelde in Bornem, Waasmunster, Wichelen, Zele, Hemiksem)
- Verdwijnen van niet geklasseerde waterlopen op particulier domein veroorzaken lokaal overstromingen; de afvoer naar geklasseerde waterloop heeft immers missing links waardoor het water stagneert (o.a. Vlierbeek Temse);
- Om te vermijden dat bij verleggingen van waterlopen een probleem van wateroverlast zich zou verplaatsen naar een andere locatie dient bekeken te worden of gelijktijdig met een verlegging de noodzakelijke waterbergingslocaties kunnen voorzien worden (o.a. Booms-Nielse Scheibeek)
- Verstopte rioleringen (o.a. Antwerpen)
- Ontbreken van greppels of grachten die het water naar een nabijgelegen waterloop kunnen leiden (o.a. Antwerpen)
- Uitwatering in andere waterlichamen onmogelijk (Berlare: door de hoge waterstand in het Donkmeer kon het water van het Berlaarse Broek niet in het Donkmeer worden overgepompt)

Bijlagen

De bijlagen worden digitaal bijgevoegd per gemeente. Het betreft: fotomateriaal, interventielijsten brandweer, beleidsnota's gemeenten met weergave belangrijkste knelpunten – suggesties naar beleid/beheer,…

Integraal Waterbeleid
Leiebekken

rapport

Overstromingen in het Leiebekken

13-16 november 2010

Bevraging gemeenten

Colofon
Secretariaat Leiebekken
p/a Waterwegen & Zeekanaal, Nederkouter 28, 9000 Gent
T 09 235 01 72
F 09 286 02 72
secretariaat.leiebekken@wenz.be

1 SITUATIESCHETS

Vlaanderen kende medio november 2010 hoge neerslaghoeveelheden. Voor het eerst verspreidde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een nationale waarschuwing voor wateroverlast. De gemeenten startten met de voorbereidingen en begonnen massaal zandzakjes te vullen en deze reeds op kritieke punten af te leveren.

Ondanks de getroffen voorzorgsmaatregelen kon de watersnood niet voorkomen worden. In de periode van 9 tot 15 november 2010 werd in grote delen van Vlaanderen tussen 30 en 105 mm neerslag opgetekend, met pieken tot 55 mm per 24u. Dat is heel veel, maar in de afgelopen decennia is dat nog gebeurd.

De belangrijkste oorzaken van de watersnood zijn dan ook een combinatie van verschillende factoren:

- té veel regen op korte tijd, de regenzone uit Frankrijk bleef voor de volle 48 uur boven ons land hangen
- grond was verzadigd met water door vele regen van de voorbije maanden sept en okt.
- te weinig natuurlijke overstromingsgebieden nog aanwezig
- opvangcapaciteit van wacht- en bufferbekkens was te laag
- te veel verharde oppervlakte
- overbelasting van de riolen
- te weinig vasthouden van het water op particulier niveau

2 BEVRAGING VAN DE WATERBEHEERDERS

2.1 Bevraging door de CIW

Minister J. SCHAUVLIEGE gaf in dit kader de CIW de dringende opdracht om tegen 15 december 2010 een **evaluatie op hoofdlijnen** te maken van de **overstromingsproblematiek van 13 – 16 november 2010**. Dit leidde tot rapport dat een algemene beschrijving van de overstromingen bevat, ingaat op enkele belangrijke aandachtspunten en aanbevelingen formuleert (zie CIW-rapport Overstromingen 13-16 november 2010 - Evaluatie op hoofdlijnen, 15 dec. 2010).

Daarnaast gaf Minister J. SCHAUVLIEGE ook de opdracht aan de CIW om een globale inventaris van de overstromingen van november 2010 op te maken. Hiertoe werd op 24 november 2010 een schrijven gericht aan alle gemeenten met de vraag om informatie te verzamelen die maximaal bruikbaar is voor de aanpassing van modellen en kaarten van de waterbeheerders, voor de implementatie van de overstromingsrichtlijn, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument en voor de toekomstige waterbeheerplannen. De 11 bekkensecretariaten staan in voor de ondersteuning van de gemeenten. Daarnaast zullen ook de andere waterbeheerders binnen de CIW hun beschikbare informatie overmaken. Beide opdrachten zullen resulteren in één gecoördineerd evaluatierapport voor Vlaanderen dat zal gefinaliseerd worden tegen mei 2011.

2.2 Bevraging door het bekkensecretariaat

Aansluitend op het schrijven van het CIW heeft het bekkensecretariaat in de periode 13 dec. 2010 – 2 febr. 2011 alle gemeenten binnen het Leiebekken bevraagd.

Tabel 1: Bevraging van de gemeenten binnen het Leiebekken door het bekkensecretariaat

Gemeente	Bevraging		belangrijkste knelpunten
Anzegem	**17/jan**	LEIE	overstromingen vnl. langs de Tsammelsbeek en Kasselrijbeek
Ardooie	**25/jan**	LEIE	inventarisatie nov en aug 2010, veel lokale knelpunten
Deinze	**19/jan**	LEIE	de provinciale beken gaven vooral problemen
De Pinte	**14/dec**	BOS	vnl. Duivebeek en rioleringsprobleem nieuwe wijk Warande-Neerhof
Deerlijk	**23/dec**	LEIE	aantal lokale knelpunten
Dentergem	**31/jan**	LEIE	de Speybeek is groot knelpunt, contouren voor overtopping van de Oude Mandelbeek konden door de gemeenet niet worden ingetekend
Gent		GK	lokale knelpunten in Sint-Denijs-Westrem
Harelbeke	**via mail/tel**	LEIE	enkele lokale knelpunten, geen contouren aangegeven door gemeente
Heuvelland	**via mail/tel**	IJZER	geen problemen, afwatering vlot verlopen
Hooglede	**11/jan**	IJZER	Liebeek en Duivelsbeek gaven problemen
Ieper	**via mail/tel**	IJZER	geen problemen binnen Leiebekken
Ingelmunster	**14/dec**	LEIE	Mandelvallei (exacte contouren niet gekend)
Izegem	**20/jan**	LEIE	Mandelvallei (exacte contouren niet gekend)
Kruishoutem	**22/dec**	LEIE	geen noemenswaardige problemen
Kuurne	**via mail/tel**	LEIE	minimale schade, enkel duiker verstopt door toevaligheid
Kortrijk	**5/jan**	LEIE	groot aantal lokale knelpunten aangegeven + Heulebeekvallei
Ledegem	**20/jan**	LEIE	klassieke knelpunten te Sint-Eloois-Winkel
Lendelede	**1/feb**	LEIE	geen noemenswaardige wateroverlastproblemen
Lichtervelde	**11/jan**	IJZER	slechts één lokaal knelpunt aanwezig binnen Leiebekken
Menen	**11/jan**	LEIE	Palingbeek (echter geen exacte contouren gekend) en paar kleine lokale problemen
Mesen	**via mail/tel**	LEIE	Douvebeek en Steenbeek traden buiten haar oevers in de vallei
Meulebeke	**14/jan**	LEIE	Randweg meest kritieke punt (Devebeek)
Moorslede	**18/jan**	LEIE	beprekte problemen van de Heulebeek
Nazareth	**24/jan**	LEIE	zie Bovenscheldebekken
Oostrozebeke	**19/jan**	LEIE	Mandelvallei (exacte contouren niet gekend)
Pittem	**26/jan**	LEIE	zeer beperkte problemen
Roeselare	**19/jan**	LEIE	Regenbeek kritiek en veel lokale rioleringsknelpunten
Sint-Martens-Latem	**21/dec**	LEIE	Latemse meersen blank (zie helicopterbeelden) en problemen met de Hooglatembeek
Staden	**24/jan**	IJZER	geen problemen in nov. 2010; wel aandachtspunten n.a.v. wateroverlast aug. 2010
Tielt		GK	zie Bekken van de Gentse Kanalen
Waregem	**11/jan**	LEIE	Gaverbeekse meersen deels onder water en lokale knelpunten
Wervik	**11/jan**	LEIE	lokale knelpunten door hoge waterstand Heulebeek
Wevelgem	**23/dec**	LEIE	lokale knelpunten, Heulebeekvallei (exacte contouren niet gekend)
Wielsbeke	**21/jan**	LEIE	aandachtspunten obv hydronautstudie van Aquafin
Wortegem-Petegem	**via mail/tel**	LEIE	geen wateroverlast
Zonnebeke	**via mail/tel**	IJZER	zeer beperkte problemen (akkers, weilanden rond de Bassevillebeek)
Zulte	**13/dec**	LEIE	Tichelbeek gafvooral problemen naar afvoercapaciteit en lokale knelpunten geïnventariseerd
Zwevegem	**13/jan**	LEIE	zwaarst getroffen gemeente binnen Leiebekken, vnl. Keibeek en Slijpbeekvallei

3 ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE WATEROVERLAST IN HET LEIEBEKKEN

Het Leiebekken is net zoals de rest van West-Vlaanderen grotendeels gespaard gebleven van de waterellende omdat het hier iets minder regende. De grootste regenzone volgde ongeveer de lijn tussen het Leie- en scheldebekken en trok grotendeels vanuit Frankrijk over Moeskroen – Aalbeke – Rollegem – Zwevegem (gemiddeld 65 l/m^2) - Avelgem naar de Vlaamse Ardennen die het zwaarst werd getroffen. Daarbuiten, in regio Wevelgem bijvoorbeeld viel er maar 55 liter water per m^2.

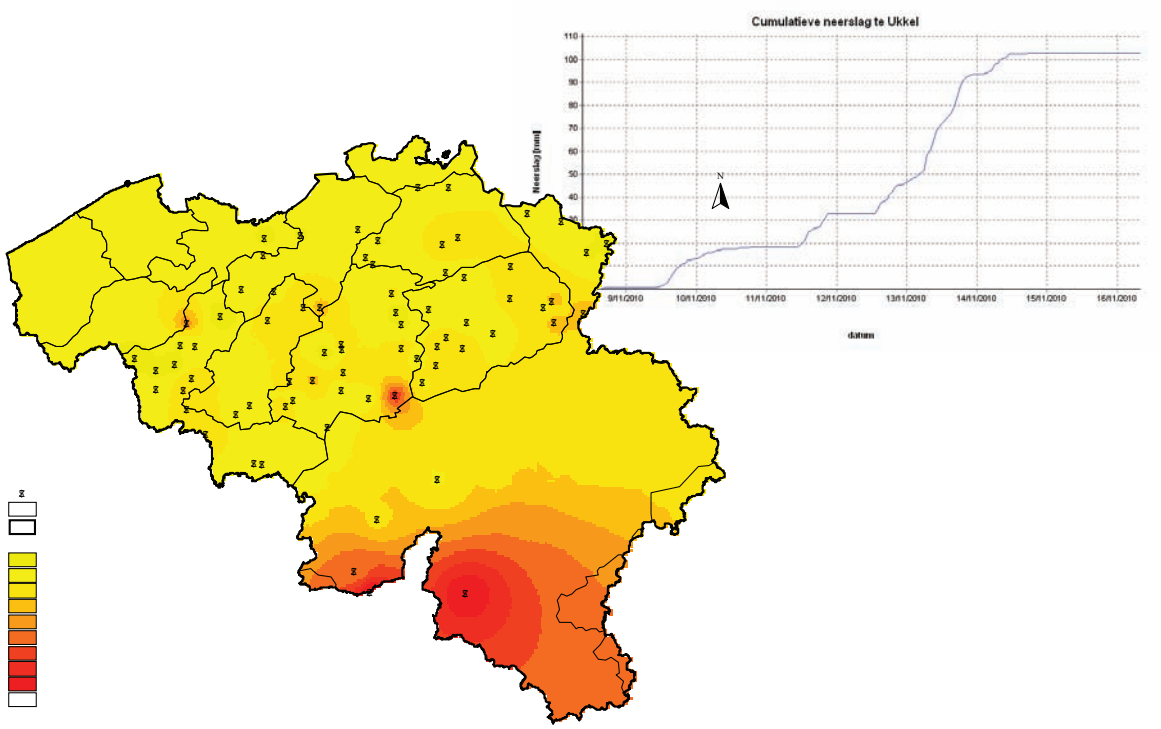

Figuur 1: Neerslagtotalen in België voor de periode 9-14 november 2011 (Waterbouwkundig Labo)

De wateroverlast bleef in West-Vlaanderen ook binnen de perken gezien de waterloopbeheerders (voornamelijk de provincie) de afgelopen tien jaar tal van maatregelen nam, om wateroverlast te voorkomen. Zo werden heel wat bufferbekkens aangelegd, die alvast hun nut bewezen en rendeerden.

In alle gemeenten was het voor de brandweerkorpsen wel alle hens aan dek om ondergelopen kelders leeg te pompen en zandzakjes uit te delen, en hier en daar moesten straten voor het verkeer worden gesloten. Maar grote schade aan woningen of bedrijven bleef uit. Oorzaak was vooral lokale riolerings- en afvoerproblemen.

Een aantal waterlopen zoals de Heulebeek, Gaverbeek en Mandel namen wel gedeeltelijk in het buitengebied hun winterbed in (meersen, weiden, natuurgebieden).
De schade aan de landbouwgewassen op de akkers moet grotendeels toegewezen worden aan de verzadiging van de bodem die te wijten is aan de grote neerslaghoeveelheden sedert eind augustus.

Op de Leie waren er geen grote noemenswaardige problemen. De basisafvoer van de Leie was wel redelijk hoog (laatste afgelopen 80 dagen verhoogd) maar debieten waren niet uitzonderlijk te noemen en kwamen t.h.v. Menen overeen met een terugkeerperiode (T) van < 5 jaar en te Sint-Baafs-Vijve met T < 10 jaar.

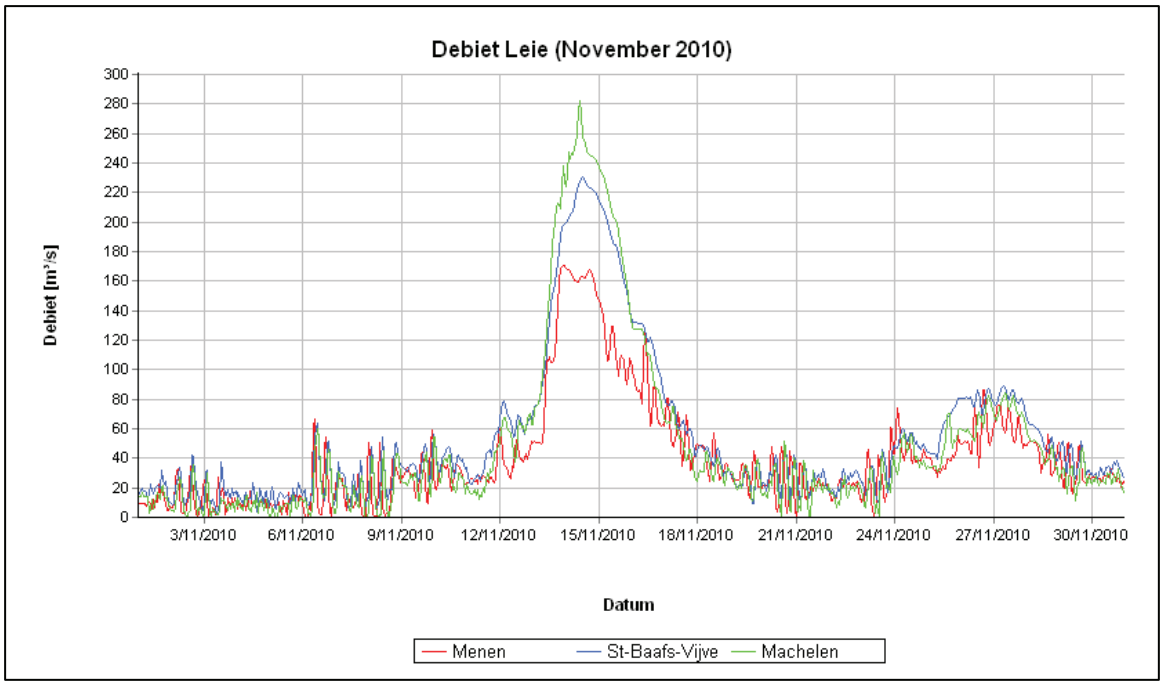

Figuur 2: gemeten debieten op de Leie voor de periode 3-30 november 2010 (Waterbouwkundig Labo)

4 OVERZICHT VAN DE WATEROVERLASTPROBLEMEN PER GEMEENTE IN HET LEIEBEKKEN

4.1 Ardooie

Ardooie bleef gespaard van veel waterleed. De Roobeek stond wel op alarmniveau maar is nergens buiten haar oevers getreden.

De gemeente heeft meer lokale wateroverlastknelpunten gehad niet alleen in de periode november 2010 maar ook op 26 augustus 2010 (zomeronweer) en toen waren de problemen zelfs groter.

4.1.1 Inventarisatie 26 augustus 2010

Door een hevige stortbui liepen straten, terreinen, huizen, kelders, tuinen en open terreinen (weiden) onder. Een 40-tal woningen werden getroffen door wateroverlast.

Waar het water in de huizen stond was dit max. 5 cm. In de getroffen kelders tussen 30 en 70 cm. In de getroffen straten 15 à 30 cm.

Oorzaak was de overvloedige regenval welke leidde tot overstroming van lokale waterlopen, grachten en afvoeren.

1) Langs de Lichterveldestraat (N35) thv huisnr 104. De gracht was toegeslibd door bodemerosie. Het afstromende water en modder van de akker liep over de weg naar de overkant de huizen binnen (nrs 75 en 77). Max 5 cm water/modder.
2) Langs de Lichterveldestraat (N35): afvoeren verstopt waardoor het water niet rap genoeg kan wegvloeien en blijft staan op het fietspad en de rijweg
3) Kortekeerstraat thv huisnr. 27: huis en tuin ondergelopen, water tot 20 cm hoog in de woning. Het water komt in grachten vanaf de Lichterveldestraat, Oude Lichterveldsestraat en Kortekeerstraat naar een rioolbuis naast huisnr. 27 waarna deze overgaat in de beek. Door overvloedige regelval en massale waterafvoer kan de buis dit niet slikken. Er was oververzadiging.
4) Oude Heirweg thv de spoorwegovergang en bedrijf De Vriese. Er was wateroverlast op de spoorweg zelf, op de koer van De Vriese en een ondergelopen loods. Vanaf de grens met Lichtervelde komt er een ingebuisde gracht toe met diameter 600 mm. Deze gaat onder de spoorweg naar de koer van De Vriese en daar reduceert dit zich naar een buis van diameter 300 of 400 mm. Vandaar loopt het water verder richting Kapellebeek (Roeselare).

5) Lichterveldestraat thv huisnummers 58-60. Water op de weg dat uit een controle put komt gelopen. Vanuit de Lavendelstraat komt er een waterafvoer naar een controleput tussen huisnr 58 en 60 welke op de riolering is aangesloten. Bij nazicht is gebleken dat de afvoer van de controleput naar de riool volledig dicht zit en verkeerd is aangesloten. De gemeente gaat dit probleem oplossen (werken worden medio maart 2011 uitgevoerd).
6) Spinnepijpstraat: wateroverlast op de weg en in weide door overvloedige regenval. Ondertussen heeft de gemeente de rioolbuizen en de gracht gekuist en is het probleem (voorlopig) opgelost.
7) Lampernissestraat: wateroverlast op de weg thv pompstation. Is een gekend en frequent voorkomend probleem (bij elke hevige regenval).
8) Knijffelingestraat. Grachten buiten hun oevers met wateroverlast yhv huisnr 2 tot gevolg (water binnen en in de kelder).
9) Elslanderstraat. Beek trad buiten haar oevers tot in de tuin van de aanpalende bewoners.
10) De beek achter de Watervalstaat trad buiten haar oevers. Water loopt in de aanpalende weide alsook in de tuinen en achterkant huizen (nrs. 91 tem 99) in de Watervalstraat.
11) Watervalstraat stond 15 cm onder water thv huisnrs 91 tem 99 en de overkant van de straat huisnrs 36 tem 48 stond het water tot aan de dorpels. Waterslikkers kunnen niet genoeg afvoeren en de rioolbuizen zaten vol door de overvloedige regenval. Ook de overlopende beek speelde een rol.
12) Stationstraat stond onder water van huisnr 85 tem 121. De rioolbuizen kunnen het water niet verwerken. Het water liep binnen in de huizen van nr 95 tem 121. Hoogte max 3 cm. Opmerkelijk was dat het water na 45 minuten al was weggetrokken.
13) De beek achter de huisnrs 11-13 van de Eekhoutstraat trad buiten haar oevers. Het water liep over de stapelplaats van het bedrijf De Meulenaere naar de Eekhoutstraat alwaar het water traag wegliep in de waterslikkers. De rioolbuizen waren verzadigd.
14) Motestraat: huisnr 35 onder water (klinisch labo – tuin + werkplaats (kelder)). Dit pand is gelegen aan de Roobeek. Waterafvoeren wellicht geblokkeerd door hoge waterstand van de Roobeek. De beek zelf overtopte echter niet.
15) Tombrugstraat: water op de weg (15 cm) thv oversteek met de Roobeek.
16) Kleine Boterweg: overstroming thv huisnr. 1 en Patrijzenstraat. De Motebeek kan het water niet slikken. Buizen oververzadigd.
17) Ysselmeerstraat. Beek liep over. Bij nazicht bleek er een blockage van de beek achter het spaarbekken. Dit probleem is ondertussen opgelost.

4.1.2 Inventarisatie medio november 2010

Straten, terreinen, huizen, kelders, tuinen en open terreinen (weiden) liepen onder. Een 4-tal woningen werden getroffen door wateroverlast. De wateroverlast was wel veel minder als in augustus 2010. Het wat stond niet in de huizen maar enkel in de kelders tussen 30 en 50 cm. In de getroffen straten 15 à 20 cm.

Oorzaak was de overvloedige regenval welke leidde tot overstroming van lokale waterlopen, grachten en afvoeren.

1) Langs de Lichterveldestraat (N35) thv huisnr 104. De gracht toegeslibd door bodemerosie. Het afstromende water en modder van de akker liep over de weg naar de overkant de huizen binnen (nrs 75 en 77). Max 5 cm water/modder. Zelfde probleem als in augustus 2010. Zolang het erosieprobleem niet aan de bron wordt aangepakt, zal dit knelpunt optreden. AWV kan niet continu de grachten ruimen al zou dit wel iets frequenter mogen gebeuren.
2) Het wegdek van de Zwevezelestraat thv huisnr. 117 overstroomde en het daar rond liggend weiland. In de rioolbuis onder de rijweg zit een obstakel. Bij nazicht bleek dat een aannemer die enkele dagen voordien werken had uitgevoerd per ongeluk een gat in de rioolbuis gemaakt had en dat er betonvulling door het gat gesijpeld was die de doorgang van het water versperde. De gemeente heeft contact opgenomen met de firma en dit is ondertussen hersteld waardoor het probleem is opgelost.
3) Kortekeerstraat thv huisnr. 27: huis en tuin ondergelopen, water tot aan de dorpel van de woning. Het water komt in grachten vanaf de Lichterveldestraat, Oude Lichterveldsestraat en Kortekeerstraat naar een rioolbuis naast huisnr. 27 waarna deze overgaat in de beek. Door overvloedige regelval en massale waterafvoer kan de buis dit niet slikken. Er was oververzadiging. Idem als augustus 2010 maar het water kwam niet tot in de woning.
4) Oude Heirweg thv de spoorwegovergang en bedrijf De Vriese. Er was wateroverlast op de spoorweg zelf, op de koer van De Vriese en een ondergelopen loods. Vanaf de grens met Lichtervelde komt er een ingebuisde gracht toe met diameter 600 mm. Deze gaat onder de

spoorweg naar de koer van De Vriese en daar reduceert dit zich naar een buis van diameter 300 of 400 mm. Vandaar loopt het water verder richting Kapellebeek (Roeselare). Idem als augustus 2010. Waarschijnlijk zit er een verstopping of reducering onder de spoorweg. Bij een volgend probleem zal de gemeente overwegen om een cameraonderzoek te doen.

5) Burgerleenstraat thv huisnr. 43. Water in de kelder door afstromend water van hoger gelegen akkerland (zware erosie) in Neerwielkestraat en dit doet de grachten dichtslibben. Het water loopt dan over de weg en veroorzaakt problemen voor huis nr 43. De gracht werd door de gemeente geruimd maar probleem aan de bron is nog niet opgelost.
6) Burgleenstraat thv huisnr. 38. Het water bedreigde de varkensstallen en zandzakjes werden preventief gelegd. De grachten en buizen kunnen het overtollige water niet snel genoeg afvoeren Er werd 3000 liter water weggepompt. De gemeente heeft ondertussen de grachten geruimd.
7) Lampernissestraat: wateroverlast op de weg thv pompstation. Is een gekend en frequent voorkomend probleem (bij elke hevige regenval, ook in aug. 2010).
8) In de Watervalstraat thv huisnr. 93 werden preventief zandzakjes gelegd, maar in tegenstelling tot augustus 2010 was er nu geen wateroverlast.
9) In de Berlingmolenstraat thv huisnr. 30 werden preventief zandzakjes gelegd. De gracht achter de woning stond op overlopen, maar trad uiteindelijk toch niet buiten de oevers. De beek was juist gemaaid.
10) Kleine Boterweg: overstroming thv huisnr. 1 en Patrijzenstraat. De Motebeek kan het water niet slikken. Buizen oververzadigd. Idem als augustus 2010.
11) Problemen in de Veldstraat thv huisnr. 28. Het water kan niet snel genoeg weg in de grachten en loopt over de oprit in de ondergrondse garage binnen.
12) De Tinnepotstraat tussen Bavinkhovebos- en Cijnsmolenstraat stond blank als gevolg van teveel toekomend water.

De gemeente Ardooie is volop bezig met het ruimen van al hun grachten en beken (afgerond tegen eind 2011). Het bufferbekken langs de Izegemstraat stond redelijk vol en heeft goed gewerkt.

De gemeente bekijkt de erosieknelpunten. Met de landbouwer is er overleg om op de percelen thv de Lichterveldestraat een grasbufferstrook aan te leggen.

4.2 Anzegem

De brandweer kreeg een 70-tal oproepen vooral omdat grote beken buiten hun oevers dreigden te treden. Er werden, op links en rechts een ondergelopen kelder na, geen schadegevallen vastgesteld. Niemand moest uit zijn woning ontruimd worden. Volgens de brandweer is dat vooral te danken aan de aanpak van de probleempunten de laatste jaren.

De waterpeilen van enkele waterlopen en bufferbekkens binnen de gemeente was wel zeer hoog:

- Het bufferbekken thv de Landegemstraat stond vol en liep aan één kant over. Het water volgde zijn weg over een weide naar de Tjampensbeek. De beek zelf trad slechts op een paar plaatsen buiten hara oevers: in de Materzeelestraat en in de Vichtsesteenweg. Dit telkens bij een inkokering onder de straat zonder schadegevallen.
- De wachtbekkens op de Kasselrijbeek stonden helemaal vol. Het overstromingsgebied langs de Kerkdreef te Vichte liep helemaal onder en na verloop van tijd kwam een gedeelte van de Kerkdreef onder water te staan. Enkel bij de Vrije Basisschool kwam hierbij water in de kelder. Ook in de Beekstraat kwam water op de weg.
- Kleinere beken en grachten traden her en der uit hun oevers, echter zonder noemenswaardige schade. Meestal volstond het om preventief enkele zandzakjes aan te brengen.

4.3 Deerlijk

Desondanks Deerlijk geen abnormale regenval kende, waren er toch belangrijke wateroverlastknelpunten. De problemen waren grotendeels het gevolg van het iets té versneld afvoeren van het water komende stroomopwaarts van Zwevegem via de Slijpbeek. Het wachtbekken van de provincie heeft zijn nut bewezen maar gezien er twijfel was over de nog te verwachten neerslag die de buienradar aangaf, werden de schuiven van het wachtbekken iets teveel opengezet waardoor er te versneld werd afgevoerd richting Deerlijk.

Er waren 51 hulpoproepen voor de brandweer.

Op de Belgiek, in het centrum, in Sint-Lodewijk en langs de Vichtsesteenweg waren er op diverse plaatsen problemen. De oorzaken zijn niet allemaal gekend.

1) omgeving Lisbonna: de Lisbonnastraat stond onder water en enkele woningen getroffen. Twee huizen moesten geëvacueerd worden (ca 20 cm water binnen). Laatste woning in de straat (andere kant) staat al leeg (onteigend door Vlaams Gewest). De gemeente pleit bij de provincie om de Slijpbeek frequenter te ruimen.

2) Tapuitstraat: doorsteek van de langsgracht zorgt voor problemen waardoor deel van de straat blank stond

3) Klijtstraat: opstuwing van de Slijpbeek tgv doorsteek met de straat, water kwam tot in de tuinen van de woningen (nrs 61-45-46-48)

4) Wafelstraat: straat en weide blank tgv lokaal rioleringsprobleem

5) Pladijsstraat (deels) + weiden/akkers: Slijpbeek trad buiten haar oevers, geen boerderijen onder (bescherming zandzakjes)

6) Serrebedrijf thv op- en afrittencomplex E17 onder water (10-20 cm) tgv overtopping Gaverbeek

7) Kruispunt Kleine Klijtstraat-Mosschardstraat-Hoekstraat: oorzaak afwatering Kasselrijbeek ?

8) Perceel thv Hoekstraat: oorzaak afwatering Kasselrijbeek ?

9) Perceel thv onderdoorsteek Gaverbeek met E17

10) Laadkaaien blank van bedrijf OKE langs de ring: oorzaak probleem afwatering langsgrachten ?

11) Weiden thv Stationstraat/Ring: overtopping zijbeken van de Gaverbeek

12) Gaverstraat: overtopping Gaverbeek, bedrijf onder water

13) Wijmelbeek: weiden blank

4.4 Dentergem

De gemeente heeft weinig problemen gehad bij de overstromingen van november 2010.
De Oude Mandelbeek overtopte over haar volledige lengte, maar dat zorgde voor niet voor problemen (weiden/akkers, natuurlijk overstromingsgebied) met uitzondering van de Oostrozebekestraat waar het water op de weg kwam.

Een groot knelpunt is echter de Speybeek (2e cat.). Het water in de straat Herpel-Plas stond nagenoeg 1 meter hoog wat nog nooit eerder was voorgekomen. De provincie was net te laat met het maaien en rijten van de beek. Wellicht ligt dit mede aan de basis van de grote wateroverlast.
De huizen in de omgeving konden door zandzakjes en pompen tijdig beschermd worden waardoor er geen water is binnengelopen.

Ter hoogte van het kruispunt van de Bamstraat met de Meulebeeksesteenweg was er ook wateroverlast. Oorzaak is een rioleringsprobleem. Er zit teveel hemelwater op de riolering. De gemeente heeft een GIP-aanvraag lopende om het hemelwater af te koppelen naar de Speybeek.

4.5 Deinze

Deinze is niet van alle waterellende gespaard gebleven. Toch zijn menselijke drama's, zoals vroeger, uitgebleven. Toen liepen tientallen woningen en industriegebouwen langs de Leie en het kanaal geregeld onder water. Mede dankzij het aanleggen en vernieuwen van rioleringen de laatste jaren bleef het centrum van Deinze droog. Opvallend was dat bij de hoge waterstand van de Leie, zondagmorgen 14 november tot 7,8 meter, de nieuwe wandelpromenade langs de Leie en het Kerkplein volledig onder water liep.

De gewestweg Gent-Kortrijk (N43) werd bijna een etmaal lang afgesloten voor het verkeer. Knelpunten waren de plaatsen waar provinciale beken lopen. Dat is het geval op de grens van Machelen en Petegem met de Tichelbeek. Daar werd een zware autopomp ingezet zodat de eerste woningen in de Nachtegaalstraat niet onder water kwamen te staan.

Dat was ook het geval in Meigem, waar een groot aantal weiden blank stond in de omgeving van de Reigersbeek en de Wierook- en Pastoriestraat. De Deinse brandweer deed een beroep op de collega's uit Zelzate die een zware pomp inzetten, die 10.000 liter water per minuut pompt, om het water weg te krijgen. Er werd tussen de overstromingen en het Schipdonkkanaal een leiding van anderhalve kilometer aangelegd.

Volgens burgemeester van Deinze zijn er vooral problemen in de omgeving van twee beken die de provincie onderhoudt. Dat is niet goed gebeurd en dan krijg je ophopingen van water.
Waterproblemen waren er, bijna traditioneel, ook in Astene. In de weiden naast Astene Sas stond alles blank.
Het Kaandelpark in de Mouterijdreef liep volledig onder. In het kader van de renovatie legde Deinze tijdens de voorbije zomer de ingebuisde Kaandelbeek terug bloot. Maar aangezien de afvoer naar de Leie te wensen over liet, liep de beek over. Het water in de tuin van de villa Van Thuyne, waar beeldhouwwerken staan opgesteld, stond meer dan een halve meter hoog.
Erg was het vooral aan het nieuwe kinderopvangcomplex Brieltuin en het Jeugdcentrum Brielant. Daar liep de volledige vrije ruimte voor het complex en het achterliggende park onder. Hier moet men zeker de afwatering opnieuw bekijken.
Ook andere beken en rivieren zoals de Kattebeek in Petegem waren sterk gezwollen.

4.6 De Pinte (grondgebied binnen Leiebekken)

De Pinte bleef van echte waterellende gespaard. Enkele lager gelegen huizen aan het Hageland langs de Duivebeek kregen preventief zandzakjes maar de wateroverlast beperkte zich tot aanpalende weiden en akkers aan de Hagelandvijver. De Duivebeek trad ook buiten haar oevers t.h.v. Keistraat-De Duiver maar enkel weiden en akkers kwamen blank te staan. De gemeente merkt op dat de Duivebeek nog niet geruimd was. Van zodra de waterkwaliteit van de Duivebeek beter is, kan bekeken worden hoe de Hageplas kan ingeschakeld worden als bufferbekken.
Op enkele plaatsen, zoals aan de Bommelstraat t.h.v. Polderbos en een deel van de Reevijver, liep de straat gedeeltelijk onder water.
De inwoners van de wijk Warande-Neerhof hadden rioleringsproblemen en de straten stonden blank. Oorzaak is te wijten aan de niet afgewerkte riolering omdat een verkavelaar de gronden, die het dichtst aanleunen bij de Warande, niet volledig verkaveld heeft. Bovendien is er nog een gemengd stelsel aanwezig: afvalwater en regenwater wordt via een pomp met beperkt debiet overgepompt naar de overkant van de straat. De gemeente zal echter het probleem aanpakken en in de Bommelstraat een nieuwe riolering aanleggen (2012-2013).
Doch de zijwaterlopen konden steeds blijven afvoeren naar de Leie zodat er nooit echt groot gevaar is opgetreden.
De gemeente wijst op het belang van Hooglatem als natuurlijke buffer.

4.7 Gent - Sint-Denijs-Westrem (grondgebied binnen Leiebekken)

De neerslag in Gent bleef beperkt tot ongeveer de helft van wat bijvoorbeeld in het Denderbekken is gevallen waardoor de wateroverlastproblemen beperkt zijn gebleven.
De zware waterpomp in de Beukenlaan te Sint-Denijs-Westrem pompte het overtollige water van de omliggende beken de Leie in. Water dat op een spontane manier nooit zo snel kan worden afgevoerd en op kritieke momenten dus zijn weg zou zoeken buiten de oevers, de straten en huizen in.
Veel heeft het toch niet gescheeld, want aan de Beukenlaan stond zondagnamiddag het water van de Leie zeer hoog. Zondagavond 14 nov. stond het waterpeil in de Ringvaart 6,90 meter hoog, wat 1,30 meter hoger is dan normaal. Vanaf 6,90 meter vloeit het weer terug naar de Leie en die kan 7,60 meter aan. Drie jaar geleden zijn de dijken van de Leie opgehoogd.

4.8 Harelbeke

De brandweer kreeg een tiental oproepen maar geen noemenswaardige problemen:

- Vrijlegemstraat: overlopen vijver op boerderij
- Waterstraat: rioleringsprobleem en overtopping beek
- Iepersestraat: weg onder water
- Brugsesteenweg: overtopping beek
- Muizelstraat: overlopen spaarbekken
- Eerste Aardstraat: overtopping beek

4.9 Heuvelland

Volgens de gemeente waren er geen problemen met de afwatering. Volgens een artikel in het Nieuwsblad van 15/11/10 werden de Sint-Kwintensstraat in Wulvergem en de Noordhoekstraat in

Nieuwkerke afgesloten. De Heuvellandse brandweer kreeg ook een dertigtal oproepen voor water in kelders.

4.10 Hooglede (grondgebied binnen Leiebekken)

De bedrijfsgebouwen van Deceuninck Plastics, op bedrijventerrein Gitsebergstraat, afwaterend naar de Liebeek kwamen in november 2010 niet onder water, maar in augustus 2010 wel. De gemeente werkt aan buffering op eigen terrein van het bedrijventerrein. De gemeente merkt op dat de stad Roeselare voor het nieuwe bedrijventerrein en verkavelingen van de Honzebroekstraat zeker voldoende buffering moet voorzien, anders verwacht men nog grotere problemen in de toekomst.

Langs de Duivelsbeek, die afvoert naar de Mandel, komt ter hoogte van de monding van de waterloop WL.7.27.3 in de Duivelsbeek een bufferbekken van Aquafin. Meer stroomopwaarts, in Sleihage, in de hoek Ieperstraat – Wulfhoekstraat, komt lagergelegen weiland herhaaldelijk onder water te staan. Dit gebied zou kunnen opgewaardeerd worden om beter in te zetten als buffer.

4.11 Ingelmunster

De Mandel trad her en der buiten haar oevers. In de Mandelvallei stond er ongeveer tot 70 cm water.
De gemeente kon echter geen exacte contouren meegeven voor de Mandelvallei.
In de Mandelstraat waren er beperkte problemen en de straat werd afgesloten. Door hevig pompen werd verhinderd dat het water de huizen binnenliep.
Het grootste knelpunt betrof waterloop L.7.16.2 die onvoldoende kan afwateren naar de Gistelbeek (2de cat.). De reeds uitgevoerde werken ter hoogte van de monding blijken niet voldoende. Opnieuw stond op verschillende plaatsen de wegenis onder water en heel wat aanpalende velden.
Het bufferbekken langs de Lendeledebeek heeft goed gewerkt en ook langs de Lokkebeek waren er geen problemen gezien de provincie een structureel onderhoud uitgevoerd heeft.

4.12 Izegem

In Izegem kreeg de brandweer een 20-tal oproepen. De Reperstraat werd afgesloten voor het verkeer, maar de meest kritieke plaats was het Mandelbekken in Kachtem. De gemeente kon echter geen exacte contouren intekenen. Bij de overstromingen van juli 2010 stond het volledige ROG gebied Mandelvallei te Kachtem blank maar nu was dit beduidend minder.
Daarnaast waren er lokale knelpunten. De Civiele Bescherming hielp in de Brielstraat water in het Kanaal Roeselare-Leie overpompen. Ook in de buurt van de Prinsessestraat moest de brandweer zondag nog de hele dag pompen, omdat de ondergrondse garages van een appartementsblok dreigden onder te lopen. In de Ketelstraat liep een kelder onder, nadat de waterpomp van de werf op de Grote Markt verstopt geraakte door de modderstroom.
Bufferbekken Bosbeek: werken nog volop in uitvoering maar was al volgelopen maar er waren geen problemen.
Het reeds uitgevoerde bufferbekken op de Lendeledebeek heeft ook zeer goed gewerkt.

De gemeente is vooral bezorgd over de capaciteit van de bufferbekkens t.h.v. de in ontwikkeling zijnde industriezone ten noorden en zuiden van het kanaal te Roeselare. Zal dit volstaan om de bijkomende verharde oppervlakte op te vangen en wat zal het effect stroomafwaarts zijn voor Izegem.
Indien het waterpeil van de Mandel te hoog komt, kan ook de Babillebeek niet meer afvoeren.

Het gerealiseerde bufferbekken op de Bosbeek heeft zeer goed gewerkt waardoor er geen problemen water.

4.13 Kortrijk

De Kortrijkse brandweer kreeg in totaal 230 oproepen. De hevige regen in de regio Kortrijk noopte de politie tot het afsluiten van een tiental straten. Dat was vooral het geval in het zuiden van Kortrijk (Bellegem-Rollegem-Kooigem) en in Kuurne. De stokerijstraat in Kuurne stond grotendeels blank, maar de huizen werden niet bedreigd. Uit de riolen van de Stokerijstraat moest de brandweer eerst heel wat smurrie verwijderen.

In het zuiden van Kortrijk was er wateroverlast in de Tombroekstraat, de Kwabrugstraat, De Ronsevaalstraat en de Munkendoornstraat. Meer landelijke straten in Rollegem en Bellegem werden afgesloten voor het verkeer. Op een bepaald moment was het ook gevaarlijk rijden in de Doorniksesteenweg ter hoogte van de Graaf D'Hulststraat en in de Kooigemstraat.

Dichter bij het centrum van Kortrijk overstroomde de weg ter hoogte van Kapel ter Bede en was er ook overlast in de Magerstraat in Heule. De Heulebeek dreigde buiten haar overstromingsgebied te treden, maar minder erg als in het verleden. Het park van Heule overstroomde.

Figuur 3: de gezwollen Heulebeek afwaarts Heule centrum – Watermolenwal (ma 15/11/2010)

Figuur 4: overstroomde *park van Heule (ma 15/11/2010)*

4.14 Kuurne

Ook in Kuurne ontsnapten een paar straten niet aan wateroverlast. De riolering als de grachten in de Stokerijstraat konden het overvloedige water die afkomstig was uit Lendelede niet meer slikken, waardoor het water stilaan de rijweg begon in te nemen en meer en meer onder water kwam te staan. Het water naderde tot op één meter van de woningen.
Ook in de Sint-Katriensteenweg en in de Noordlaan was er beperkte wateroverlast maar als gevolg van een lokale verstopping. De technische dienst van de gemeente sloot de Sint-Katriensteenweg en Stokerijstraat af voor alle verkeer. De brandweer kreeg 6-tal oproepen met minieme schade.

4.15 Ledegem

De traditionele kritieke punten in Ledegem stonden opnieuw onder druk. Toch konden alle woningen gespaard worden van het water. De Begijnhofstraat, Soldatenstraat en Slypsstraat moesten worden afgesloten voor verkeer.

Figuur 5: wateroverlast t.h.v. de Slypsstraat te Ledegem

Ook in Sint-Eloois-Winkel waren er problemen. De Izegemstraat stond blank en voor het eerst ook de Lendeledestraat. Sint-Eloois-Winkel was moeilijk te bereiken. in de lager gelegen Hemelhoek, waar het water zich verzamelt, deelde de brandweer 40 ton zandzakjes uit.
De wateroverlast bewijst dat het bufferbekken in aanleg in Sint-Eloois-Winkel zo snel mogelijk klaar moet zijn.

4.16 Lendelede

Doordat Lendelede hoger gelegen is waren er nagenoeg geen wateroverlastproblemen.

De gemeente meldde slechts een drietal knelpunten:

- Beiaardstraat: water tot aan de dorpels van twee woningen; opstuwing door het pas gerealiseerde wachtbekken langs de Bosbeek te Izegem; voordien weinig problemen
- Kortrijkstraat vanaf Electrabel: afstromend water en modder op de weg (erosieknelpunt)
- Hulstemolenstraat: grachten overvol en lopen over ondanks de frequente ruimingen van de gemeente; veel afstromend water van hoger gelegen akkers en weiden; nog te weinig natuurlijk overstromingsgebied aanwezig (veel ophogingen in het verleden gebeurd).

4.17 Lichtervelde **(grondgebied binnen Leiebekken)**

Enkel een lokaal probleem gemeld thv de Oude Heirweg nr. 20: een combinatie van snelle aanvoer van water van stroomopwaarts en smalle buizen stroomafwaarts. Het water kwam niet binnen in de woning dankzij lokale beschermingsmaatregelen.

4.18 Menen

Menen kreeg af te rekenen met wateroverlast, maar op enkele woningen na, kwam het water niet verder dan de tuintjes. De brandweer van Menen zorgde er voor dat de woningen in de Paul Jansonsstraat dit keer niet onder liepen. Het wachtbekken van de Geluwebeek, dat enkele jaren geleden werd aangelegd, heeft zijn degelijkheid bewezen.

De brandweer regelde de uitstroom van het wachtbekken. Het water van het wachtbekken mag namelijk niet te snel in de Geluwebeek stromen. Anders dreigen de woningen onder te lopen.

De Meense brandweer was zaterdag ook de hele dag actief (vooral preventief) in Rekkem en Lauwe. De Brun Cornetstraat werd afgesloten voor het verkeer omdat de straat blank stond.

De Palingbeek in het centrum van Rekkem trad wel lichtjes uit haar oevers, maar meer dan een paar garages kwamen daarbij niet onder water te staan.

De gemeente kon geen contouren van de wateroverlastknelpunten intekenen. Enkel een lijst van de interventies van de brandweer beschikbaar en enkele landbouwers dienden ene schadedossier in.

De aanleg van bufferbekkens langs de Palingbeek zijn gestart.

4.19 Mesen

Stad Mesen werd in november nagenoeg niet getroffen door wateroverlast. Er stonden geen huizen onder water.De Douvebeekvallei heeft bij grote regenval wel potentieel tot wateroverlast.

In november 2010 kwamen twee gebieden onder water:

1. Douvebeekvallei, opwaarts en thv de samenvloeiing met de Steenbeek: bij te scherpe bochten stroomt het water van de Douvebeek rechtdoor (gedeelte gelegen in Wallonië) in de weiden en akkers.
2. Overtopping van de Steenbeek t.h.v. Nieuwkerkestraat 13

   De woning (Nieuwkerkestraat 13, mevr. Christine Vandoolaeghe) heeft regelmatig te maken met overstroming van de Steenbeek. Wanneer de beek in de weide voor het huis (kant Wijtschaete) overstroomd, loopt de kelder telkenmale onder water. De bewoners hebben een pomp geïnstalleerd om het water naar de afvoerleidingen te pompen.

Figuur 6: overtopping van de Douvenbeek en Steenbeek te Mesen (nov. 2010)

4.20 Meulebeke

De brandweer van Meulebeke kon zich gelukkig grotendeels beperken tot preventieve ingrepen. Alleen in de Bonestraat diende zaterdag gepompt te worden om een vakantiehuis te vrijwaren. Meest kritieke punt was opnieuw de buurt van de Randweg en de Fabriekstraat. De weiden langs beide kanten van de weg Meulebeke-Tielt stonden blank, maar de weg moest dit keer maar gedeeltelijk afgesloten worden.

Figuur 7: wateroverlast t.h.v. de Randweg te Meulebeke

Waterpeil stroomopwaarts Pittemstraat ca. 18 m TAW (slechts 40 cm lager dan in juli 2005).
De Randweg stond maar gedeeltelijk blank. De problemen bleven beperkt, wellicht door de reeds uitgevoerde werken aan de Devebeek stroomafwaarts.

4.21 Moorslede

De wateroverlastknelpunten medio november waren binnen de gemeente Moorslede beperkt:

- In de Waterstraat en Guido Gezellelaan waren er problemen maar er werden geen woningen getroffen. In de Ledegemstraat ligt er een ondergrondse koker die verzadigd was. Deze koker is een bypass van de Heulebeek en wordt gebruikt als buffer.
- Ter hoogte van de Molenstraat langs de Passendalestraat was er een lokaal knelpunt.
- Ter hoogte van de samenvloeiing van de Heulebeek met de Passendalebeek
- Ravestraat en akker (verzadiging door afstromende grachten)

De basisschool BAMO Moorsele bleef deze keer gespaard van wateroverlast. Sinds het ontstaan van de school in 1960, mocht het personeel minstens tienmaal water uit de klaslokalen scheppen. Boosdoener was telkens de Heulebeek, die naast de school stroomt. De getroffen maatregelen van de gemeente nl. aanleg van een keermuur en bufferbekkens langs de Geluwebeek (en de vaste pompen van de provincie), tegen wateroverlast bleken nu afdoende.

4.22 Oostrozebeke

Ook in Oostrozebeke moest de brandweer pompen. In de Hulstestraat stond het water bij één huis tot aan de dorpel door overtopping van de Hulstebeek. De gemeente pleit bij de provincie om een bufferbekken te realiseren langs de Hulstebeek aan de overkant van het kanaal (ROG).
De hevige regenbuien zorgden niet voor onnoemlijke wateroverlast maar toch steeg het debiet van de Mandel immens. Door de stuwen werd het Mandelwater opgehouden om te vermijden dat de Leie ineens een niet te verwerken watertoevloed zou krijgen. De Mandel trad nagenoeg overal buiten haar oevers en vooral op het traject tussen de brug in Meulebekesteenweg en de burg in de Hoogleenstraat. Ondergelopen weiden en landerijen zijn er het gevolg van.

Figuur 8: De Mandel trad sterk buiten haar oevers op het traject tussen de brug in Meulebekesteenweg en de burg in de Hoogleenstraat te Oostrozebeke.

Ter hoogte van de Meiklokjesstraat langs de Gaverbeek was er ook wateroverlast. De problemen zijn wellicht te wijten aan (bijkomende) verharde oppervlakte: het hemelwater van het bedrijf Unilin (Wielsbeke) komt ongebufferd in een zijtak van de Gaverbeek terecht en langs de Gaverbeek is er een bijkomende verkaveling van de gemeente.

4.23 Pittem

De gemeente heeft wateroverlastknelpunten gehad niet alleen in de periode november 2010 maar ook op 26 augustus 2010. De problemen waren nagenoeg identiek, iets meer wateroverlast in augustus. In het gebied dat afwatert naar het bekken van de Brugse Polders waren er geen problemen (hoger gelegen en gebied van bovenlopen).

1) Het bestaande wachtbekken van de provincie langs de Devebeek thv de Claerhoutmolenweg werkt volgens de gemeente niet optimaal. Juist afwaarts het bekken thv de Claerhoutmolenweg is de duiker te klein en het water vloeit teveel terug naar het bekken en kan onvoldoende afvoeren naar de beek. Ten gevolge van erosieproblemen slibt het wachtbekken bovendien veel te rap dicht.
   Het bufferbekken was overvol en de Claerhoutmolenweg en Claerhoutdreef werden afgesloten. Het water bedreigde niet de huizen.

Figuur 9: wateroverlast t.h.v. de Claerhoutmolenweg te Pittem

2) Na de samenvloeiing van de Veldbeek maakt de Breemeersbeek bijna een bocht van 90 graden. Dit stuk van de beek zou beter onderhouden moeten worden maar de gemeente kan er moeilijk aan.
3) Het aangeduide ROG langs de Devebeek-Breemeersbeek, wordt volledig ingericht als bufferbekken (thv Egemstraat-Koolskampstraat). De grondverwervingen zijn afgerond. De gemeente hoopt met de uitvoering te kunnen starten in de loop van 2011. Eigenaardig is dat het gebied juist afwaarts dit toekomstig bufferbekken destijds niet werd ingekleurd op de ROG kaart: woonwijk thv Jozef Cardijnstraat. Het toekomstige bufferbekken dient om deze wijk te beschermen. De wijk kwam volledig onder water bij de overstromingen van 4 juli 2005.
4) Afgebakende smalle ROG langs de Breemeersbeek: betreft een weidestrook die 70-tal cm dieper ligt en als natuurlijk overstromingsgebied fungeert. Bij hevige regenval komt het telkens onder water. De landbouwer heeft al verschillende keren bij de gemeente aanvraag gedaan om dit op te hogen maar de gemeente zal dit blijven weigeren.
5) Weide langs de beek VHAG 4538 thv spoorweg blank: doorsteek van de beek onder de spoorweg wellicht het probleem
6) ROG langs de Blekerijbeek: water bleef in de weide staan, dit gebied beschermt de wijk, de beek is echter niet zo goed geruimd geweest
7) Erosieproblemen: afstroom van water en modder van de akkers naar de Tieltstraat thv Paardenbeek
8) Ingekleurde ROG thv de Kriekebeek: beek wordt iets te weinig onderhouden door de provincie waardoor onvoldoende vlotte afvoer naar de Devebeek
9) ROG Zwartegatbeek:OK, natuurlijk overstromingsgebied
10) ROG Devebeek: OK, natuurlijk overstromingsgebied
11) Op de Breemeersbeek thv de Meulebekestraat heeft de gemeente een knijppunt (regelbaar schot) om het water in het natuurlijk overstromingsgebied van de Devebeek-Breemeersbeek te regelen. Bij de hevige regenval van augustus 2010 kwam echter de dichtsbijgelegen woning van een boerderij onder water.
12) Egemstraat thv zijbeek Breemeersbeek

Beek met VHAG 4210 bestaat niet meer en werd gedempt, water wordt afgevoerd via RWA langs de Egemstraat naar waterloop VHAG 10259

4.24 Roeselare

Roeselare ontsnapte grotendeels aan de waterellende. De brandweer kreeg er een twaalftal oproepen voor meestal lokale problemen. Meest kritieke punt was de Regenbeekstraat in Rumbeke, waar het overtollige water van de Regenbeek in het kanaal gepompt moest worden.
Op zaterdag 13 nov liep het water rond 17u in de Plasstraat terwijl het bekken nog niet gevuld werd. De buurtbewoners hebben de inlaat opengedraaid waardoor het water in het bekken begon te lopen. Rond 18 u werd dan met de aannemer het gat boven de schuif dichtgemaakt zodat er enkel nog water onder de schuif door kon. De inlaat werd terug dichtgedraaid en de uitlaatopening werd met de helft verkleind. Het water was daarna snel van de straat verdwenen en liep nu wel over de berm het bekken in.
Langs de Godelievebeek situeert zich een buffergebied. Er zijn schotbalken op de beek aanwezig zodat overtollig water in de omliggende weiden kan stromen. De Kortewagenstraat en Meerlaanstraat geven vaak problemen. Er is een grote afstroom van o.a. het bedrijventerrein begijnenstraat (veel verharde oppervlakte).

4.25 Sint-Martens-Latem

In Hooglatem had de Westerplas (achter het wijkcentrum in de Constant Permekelaan) door de vele regen zijn volle capaciteit bereikt op zaterdagmiddag 13 november. Afvoer naar de Oosterdijk en vandaar naar de Leie zou ervoor moeten zorgen dat de inwoners geen water binnenkrijgen. Binnen een jaar moet dit gebeuren met een nog te installeren pompsysteem dat door de verkavelaar - de nv Hooglatem - zal worden bekostigd. Omdat dit er nog niet is, liet de burgemeester pompen van de civiele bescherming aanrukken om versneld water naar de Oosterdijk in het lager gelegen Hooglatem af te voeren. Dit stelde geen probleem gezien het Leiepeil niet alarmerend hoog stond en er voldoende kon afgevoerd worden. De wijk bleef zogoed als droog, op een grote plas voor wijkcentrum Oase na. Ook het meest landelijke deel van Deurle bleef gespaard.

4.26 Staden **(grondgebied binnen Leiebekken)**

In november 2010 waren er geen problemen. De brandweer kreeg geen oproepen binnen. Er werd geen infrastructuur bedreigd, maar er is wel schade aan landbouwgewassen. Het is echter moeilijk om dit in kaart te brengen.

Naast de beperkte problemen midden november 2010, wegens de beperkte neerslag, wil de gemeente wel gekende knelpunten meegeven, zoals onder andere waargenomen eind augustus 2010 (echter geen exacte contouren gekend).

- Aan de bovenlopen van de Mandel stelt men enkele knelpunten vast.
  - Tussen de Meiboomstraat en de Diksmuidesteenweg, in het gehucht Sleigage, ligt het serrebedrijf Bostoen. Stroomopwaarts hiervan ligt het bedrijf “Mol Transport Solutions”. De waterafvoer gebeurt door niet aangepaste constructies. Dit heeft als gevolg dat het serrebedrijf te kampen heeft met wateroverlast. Ook stroomafwaarts loopt het hemelwater door inbuizingen tot aan de Duivelsbeek. Een open gracht zou een mogelijke oplossing zijn, gezien het bufferend vermogen toeneemt.
  - Ter hoogte van de kruising van de Bombebeek en de Meiboomstraat komt de straat blank te staan en komt één woning onder water. Ter hoogte van de kruising van de Bombebeek en de Sleihagestraat komt de straat ook onder water te staan en worden drie woningen bedreigd. Ter hoogte van de kruising van de Mandel met de Vergeldermolenstraat komt ook de straat onder water te staan en wordt één hoeve bedreigd. De oorzaak is enerzijds de snelle aanvoer van het oppervlaktewater van de bovenlopen van de Bombebeek en anderzijds de regeling van een stuw op de Mandel in Roeselare.
  - Ter hoogte van de kruising van de Mandel met de Cortonstraat lopen een hoeve en bijhorende serres het gevaar te overstromen. Het gaat hier om van nature laaggelegen weiden of meersen. Iets meer stroomafwaarts, komt soms de Veldstraat onder water te staan. Er zijn plannen om een bufferbekken aan te leggen langs de Mandel tussen de Veldstraat en de Spanjestraat. Momenteel is er ter hoogte van de Spanjaarstraat al een buffer voorzien in functie van de ambachtelijke zone “De Rootputten”.
  - Langs de Westrozebekestraat situeert zich een lokaal knelpunt van water op straat tussen de Meiboomstraat en de Bombeekweg.

- Aan de bovenlopen van de Kollievijverbeek, ter hoogte van de kruising van de waterloop WL.7.25.2 en de Vijverdamstraat, komt de straat soms onder water te staan.

4.27 Tielt

De brandweer van Tielt verdeelde duizend zandzakjes. In het centrum van de stad liepen een paar kelders onder water. In Aarsele werden een aantal afgelegen straten voor het verkeer afgesloten. Dat was onder meer het geval in de Goed Te Karelstraat, Kleine Ruiseledestraat, Waterwalstraat en de Snephoekstraat.

Figuur 10: wateroverlast t.h.v. Goed Te Karelstraat te te Aarsele

4.28 Waregem

Particuliere schade en schade aan bedrijven:

In de periode 11-14 november 2010 rukte de brandweer in totaal 26 keer uit ingevolge van oproepen voor wateroverlast. Het betrof vooral ingrepen van preventief pompen en aanbrengen van zandzakken. Effectieve schade werd hierbij niet vastgesteld. In de Mannebeekstraat moest wel overtollig water worden weggepompt om de nabijgelegen bedrijven te beschermen.

Ook enkele grote wegen dienden als gevolg van de wateroverlast afgesloten te worden. Ondermeer de N8.

Landbouwschade:

Algemeen kan gesteld worden dat er vooral nog aardappelen en maïs ongeoogst op de velden staan en dat er toch wel een aanzienlijke schade aan landbouwgewassen zal worden vastgesteld. Naar aanleiding van aanvragen van de landbouwers maakt de schattingscommissie de processen-verbaal op. Er is momenteel nog geen inventarisatie beschikbaar.

Knelpunten:

- Onderstaande straten stonden blank en werden afgezet op zaterdag 13/11. Pas zondagavond konden de straten terug opengezet worden voor het verkeer. De wateroverlast ter hoogte van deze straten is onvermijdbaar door het teveel aan water.
    - Brabantstraat (oud gedeelte tussen spaarbekken en nieuw Brabantstraat)
    - Mosschaerdstraat
    - Achterstraat (lokale verstopping)
    - Meelstraat (Hooibeek)
    - Vijvebeekstraat
    - Paanderstraat
    - Ruifeleinde (Zomerbeek)

  De Hooibeek en de Zomerbeek wordt maar om de twee jaar geruimd. Indien de ruiming al uitgevoerd was, zou dit wellicht geleid hebben tot een betere afvoer.
- De Sprietestraat heeft kortstondig onder water gestaan maar werd niet afgezet.
- Gaverbeek: Gaverbeekse meersen en Weimeersen + Vijverbeekstraat onder water
- Samenvloeiing van de Kasselrijbeek met de Gaverbeek: akkers/weiden (gekend ROG)
- Laaggelegen akkers/weiden langs de Soetebeek thv E17

- Samenvloeiing van de Mannebeek en Maailbeek met de Gaverbeek: weiden/akkers langs E17 (gekend ROG)

Overige aandachtspunten:

Stad Waregem merkt op dat W&Z het peil van de Leie heel hoog laat komen.

De opmaak van een ontheffingsdossier voor een overloopgebied op de grens van de Goelevenbeek en de Gaverbeek is lopende.

4.29 Wervik

In Wervik waren er enkele wateroverlastknelpunten:

1) Geluwebeek-Reutelbeek thv het op- en afrittencomplex van de A19 tgv onvoldoende afvoer en hoge waterstand van de Reutelbeek. Dit is een klassiek knelpunt en bij de minste regenval dreigt de op- en afrittencomplex onder water te komen gezien dit in een zeer lage kom gelegen is.

   Het bufferbekken van de provincie op de grens Menen-Wervik langs de Reutelbeek-Geluwebeek was volledig vol en er kon niet méér water afgevoerd worden gezien Menen anders in de problemen zou komen.

   Het water stroomde over de weg en het op- en afrittencomplex diende te worden afgesloten voor alle verkeer.
2) Dijselbeek kan onvoldoende afvoeren als het waterpeil van de Reutelbeek te hoog staat.
3) Kruisekestraat deels onder water doch geen wateroverlast voor de woningen

   Oorzaak onduidelijk, wellicht afvoerprobleem van de grachten naar de Kruisekebeek.
4) Door aanleg van de gewestweg (N58) werd de waterafvoer gewijzigd. Dit zorgt voor problemen thv het rond punt en de Geluwesesteenweg. Probleem wellicht moeilijk op te lossen. Het bekkensecretariaat zal dit knelpunt doorgeven aan AWV.

Met betrekking tot de Leie waren er geen problemen. De Leie is nergens buiten haar oevers getreden en had nog voldoende afvoercapaciteit.

4.30 Wevelgem

In Wevelgem viel van 12 tot 14 november zo'n 55 liter water per m². De brandweer kreeg 16 oproepen, wat in vergelijking met andere regio's, zeer weinig is.

Een aantal oproepen betrof hulp aan andere korpsen, vraag tot het leveren van zandzakjes en melding van verstopte waterontvangers. Hieronder een overzicht van de belangrijkste knelpunten.

1) Ledegemstraat, hoeve Cannaert (ex Terryn)

Weilanden onder water, woning is gevrijwaard kunnen worden door zandzakjes en pompen

<u>Oorzaken van de problemen :</u>

1. worteldoorgroei in private afvoerbuizen Ledegemstraat 119
2. lozing van grote hoeveelheden regenwater afkomstig van het domein 'Zilveren Spoor'
3. diverse ophogingen in de omgeving (gronden Wyseur, Verdonck…)

<u>Te nemen maatregelen :</u>

1. Verwijderen vuil voor roosters → op 22.11.10 werd dit uitgevoerd, er was geen vuil aanwezig
2. Een rioolreiniging stroomafwaartse buizen op eigendom Ledegemstraat 119 (Demeulenaere) werd door de gemeente uitgevoerd op 23.11.10 en 24.11.10. Hierbij werd de aanwezigheid van een fijn wortelnet vastgesteld, hierin wordt het slib verzameld en dit wortelnet is wellicht de oorzaak van de problemen. Door middel van wortelfrees werden de wortels verwijderd en is de situatie genormaliseerd. Om gelijkaardige problemen in te toekomst te voorkomen, zal de gemeente tweejaarlijks een controle doen van de (private) inbuizing en eventuele worteldoorgroei verwijderen.
3. De gemeente zal ervoor zorgen dat de terugslagklep altijd functioneert en niet kan gesaboteerd worden, zodat water van de Heulebeek niet kan terugvloeien.
4. Onderzoek naar de bouwmisdrijven in de omgeving. Heel wat gronden zijn opgehoogd (door het Zilveren Spoor ? door Terryn ? door Wyseur ?). Er wordt oa. verteld dat het terrein waar nu de piste ligt achter de hoeve Cannaert 2m opgehoogd werd, en dat dit terrein vroeger dienst deed als bufferbekken. Ook de weiden eigendom van Wyseur waren vroeger laag gelegen en werden wellicht zonder vergunning opgehoogd

   → uit te voeren door de stedenbouwkundige dienst van de gemeente

5. Het Zilveren Spoor loost via een bufferbekken al zijn regenwater in bedoelde beek. Dit bufferbekken is ongeveer 750 m² groot. Als we een ruwe raming van de benodigde buffercapaciteit berekenen blijkt hier 1440 m³ nodig te zijn. Het bestaande bufferbekken is dus veel te klein en staat altijd vol water (is geen bufferbekken maar een infiltratiebekken). Het bufferbekken dient groter gemaakt en er dient een pompinstallatie in geplaatst te worden die ervoor zorgt dat altijd 1440 m³ kan gebufferd worden.

   → na te zien door de stedenbouwkundige dienst van de gemeente in hoeverre dit kan opgelegd worden

2) Daalstraat, 41, 47, 49 en 51

Woningen konden gevrijwaard worden door pompen brandweer. Oorzaak van de wateroverlast is het gebrekkige onderhoud van de afvoergracht naar de Bankbeek. Het betreft hier een private gracht (zie foto), die onderhouden dient te worden door de aanpalende eigenaars.

Figuur 11: niet onderhouden private afvoergracht naar de Bankbeek te Wevelgem (Daalstraat)

In 2008 was het probleem identiek. De eigenaars werden toen ook aangeschreven, en maakten hun grachten uit. Gelet op het grote belang van deze gracht, meen ik dat het aangewezen is dat de gemeente zelf instaat voor het periodieke (tweejaarlijkse) onderhoud.

De gemeente kreeg hierover ook een schrijven van de heer en mevr. Ghekiere-Rasson (nr. 41), die omwille van de wateroverlast vervroegd uit vakantie moesten terugkeren.

3) Daalstraat, ter hoogte van de Bankbeek

Een melding van de heer Stefaan Rasson. Noch de gemeente noch de brandweer zijn op de hoogte van problemen aldaar. Zo'n 15 jaar geleden werd de dwarsduiker vernieuwd. Sedertdien zijn er geen nieuwe problemen meer gemeld.

4) Vrijstraat

Rijweg onder water en de straat werd afgesloten. Oorzaak van de problemen zijn de inbuizingen onder de varkensstallen hoeve Vanryckeghem. Oplossing is niet evident. Er zal overlegd worden met de dienst waterlopen van de provincie. In elk geval zou het ruimen van de gracht vanaf de Vrijstraat tot aan de Gaverbeek de situatie aanzienlijk kunnen verbeteren. De gemeente zal deze gracht vanaf heden 2-jaarlijks laten ruimen.

5) Kruisstraat, ter hoogte van Duits kerkhof

Rijweg werd afgesloten. Een gekend probleem door de problematische afwatering van de private grachten richting Menen en op grondgebied Menen.

6) Ter Poperen Weg, ter hoogte van de hoeve Leroy (nr 4).

Rijweg werd afgesloten. Is een gekend probleem, problematische afwatering van grachten ingevolge aanleggen A19.

7) Ballokstraat, rijweg onder water.

Gekend probleem, twee woningen zijn hierdoor onbereikbaar. Een voorstel tot oplossing werd reeds overgemaakt aan de VMM. Aanleg van een verhard wandelpad vanuit de Dadizelestraat (project Heerlijke Heulebeek) kan zorgen voor makkelijke toegankelijkheid (te voet).

8) Ter Kommeren Weg (ter hoogte van chocolade Hermes)

Rijweg werd afgesloten, zandzakken werden geleverd door brandweer. Vermoedelijk is hier ook het gebrekkig onderhoud van een afvoergracht de oorzaak van de problemen. De gemeente zal vanaf heden de gracht vanaf Ter Krommeren Weg naar de Dadizelebeek tweejaarlijks laten ruimen.

9) Grote Ieperstraat, tussen Ter Kassei en Dadizelestraat

Rijweg onder water. Een gevolg van een te hoge waterstand in de Heulebeek waardoor ook de Houtenagelbeek onvoldoende kan afvoeren. Hieraan kan weinig verholpen worden. Rijweg werd afgesloten.

Figuur 12: wateroverlast t.h.v. de Grote Ieperstraat te Wevelgem (nov. 2010)

10) Dadizelestraat, hoeve Gheysen

Dankzij tussenkomst van landbouwer Gheysen en de brandweer is geen water in de woning zelf binnengedrongen.

Gekend probleem – enkel op te lossen door de aanleg van een bufferbekken – het CBS nam in zitting van 5 maart 2008 de beslissing dat de gemeente geen financiële middelen zal reserveren om een voorstudie van dit bufferbekken te betalen.

11) Bankbeek, bufferbekken

De gemeente heeft ter plaatse vastgesteld dat er weinig water in het bufferbekken stond. Wel stond het stroomafwaartse bufferbekken (in de wijk De Westakker) volledig vol. Geen gebreken vastgesteld.

4.31 Wielsbeke

In Wielsbeke werden een aantal straten preventief afgesloten.

De gemeente heeft in november 2010 op enkele knelpunten na geen noemenswaardige problemen gehad. Enkel de Hooiestraat werd afgezet ten gevolge van een verstopte sifon en op de Leenbosstraat stond er 20 cm water als gevolg van een gebrekkige afvoer van een gracht naar de Leie.

In het kader van een hydronautstudie van Aquafin werden gevallen van water op straat berekend door het basismodel van de bestaande toestand van het rioolstelsel van Wielsbeke en Sint-Baafs-Vijve, rekening houdende met een modelonweerbui die statistisch 1 keer in 5 jaar voorkomt.

Onderstaande knelpunten werd door de gemeente Wielsbeke bevestigd:

1. Vaartstraat – kanaal: Door het basismodel wordt wateroverlast gesimuleerd t.h.v. knoop 3956. Het betreft de aansluiting van een niet gemodelleerde ingebuisde gracht. De leiding 3956 is deels dichtgeslibd, waardoor ze nog onvoldoende capaciteit bezit om het aansluitende hemelwater voldoende af te voeren. Er wordt een aanzienlijke overstroming gesimuleerd.

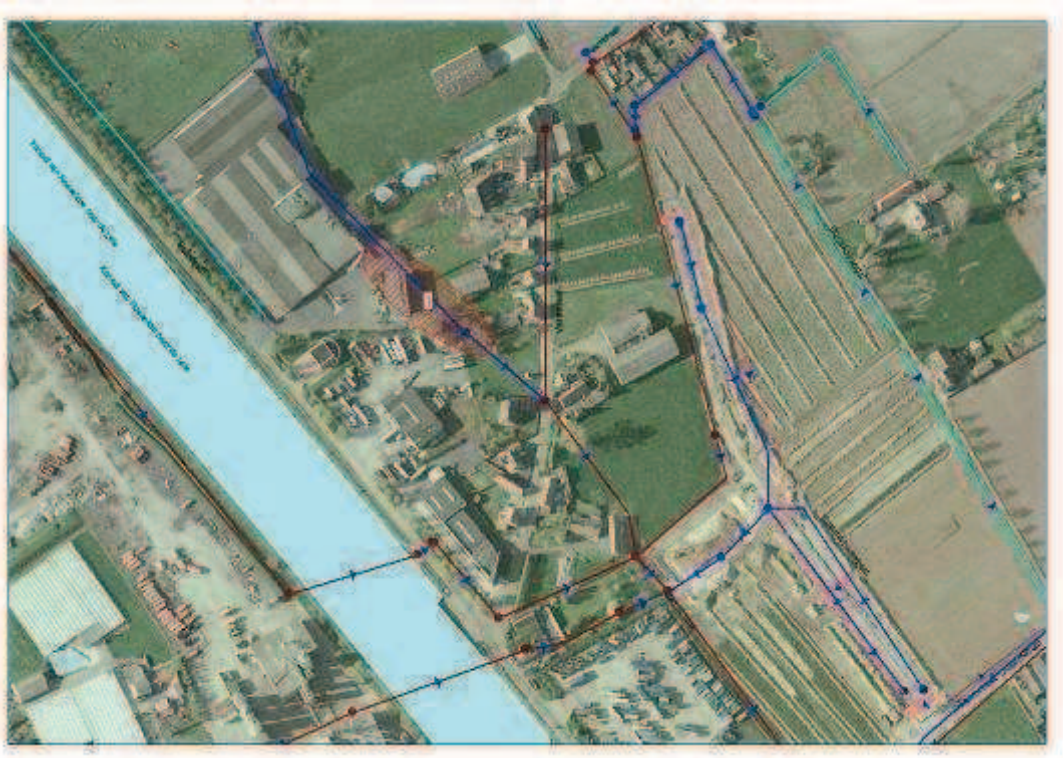

Figuur 13: gesimuleerde overstroming thv textielbedrijf Unicorn te Wielsbeke – bron: hydronautstudie Aquafin

2. Oude Leie t.h.v. Ooigemstraat: Door het basismodel wordt wateroverlast voorspeld t.h.v. knopen 3610, 3662 & 3815 op de Oude Leie aan de Ooigemstraat. De tak van de riolering van de Ooigemstraat komende van de Stamphoek watert via de Oude Leie af naar de ingebuisde Boonaertsbeek en verder naar de VMM-leiding Ø500 langs de Leie ten zuiden van Unilin Flooring. Het stuk Oude Leie is verbonden met een te nauwe verbindingsleiding Ø500 die sterk onder druk komt en bijgevolg voor opstuwing en overstroming van de Oude Leiearm zorgt. Omwille van de lagere ligging t.o.v. de Ooigemstraat heeft deze gesimuleerde overlast geen invloed op de afwatering van de Ooigemstraat. In werkelijkheid zal het water evacueren naar de meersen tussen de Oude Leiearm en de Leie zelf, zonder voor problemen te zorgen.

Figuur 14 : gesimuleerde overstroming thv de Oude Leie aan de Ooigemstraat te Wielsbeke - bron: hydronautstudie Aquafin

3. Molenstraat Linopan: De wateroverlast wordt voorspeld t.h.v. de aansluiting van het bedrijf Linopan. Doordat de leidingen 3686.1 & 3685.2 onvoldoende capaciteit bezitten om het hemelwater van het terrein af te voeren, treedt er opstuwing op, met wateroverlast t.h.v. het bedrijfsterrein. Het overstromende water zal in werkelijkheid evacueren over het aanpalende akkerland naar de langsgracht van de N382, zonder voor overlast te zorgen.

Figuur 15: gesimuleerde overstroming thv bedrijf Linopan te Wielsbeke - bron: hydronautstudie Aquafin

4. Boffonstraat –Ideal Floorcoverings: Op het bedrijfsterrein van Ideal Floorcoverings komt het maximaal waterpeil tot net boven het maaiveldpeil. De overlast is heel gering.

Figuur 16: gesimuleerde overstroming thv bedrijf Linopan te Wielsbeke - bron: hydronautstudie Aquafin

5. Waterstraat: De wateroverlast wordt door het basismodel voorspeld in de Waterstraat t.h.v. het kruispunt met de Hernieuwenstraat. Het maaiveld vertoont een laagte in de omgeving van dit punt. Op dit punt sluit vanuit het noorden de gracht komende van de Heirweg aan. De gracht wordt gevoed door de overstorting vanuit het gemengde stelsel van de Heirweg t.h.v. het bedrijf Beaulieu. De oorzaak van de wateroverlast betreft de ondercapaciteit in de riolering van de Waterstraat en in de afwaartse riolering van de Wandellaan en Kasteeldreef. Helemaal afwaarts in de Kasteeldreef ligt de laatste streng daarenboven (3225.1) met een aanzienlijke tegenhelling, wat de opstuwing nog vergroot.

Figuur 17: gesimuleerde overstroming thv de Waterstraat te Wielsbeke - bron: hydronautstudie Aquafin

6. Heirweg t.h.v. Beaulieu: De zuidwest afwaterende riolering van de Heirweg kan het hemelwater van de grote aangesloten oppervlakte van Beaulieu niet slikken, waardoor er water op straat komt. De overlast gebeurt op de riolering aan de kant van het bedrijf. Enkel t.h.v. knopen 3554 & 3562 op de riolering aan de overzijde komt er ook een geringe hoeveelheid water op straat. Het water dat uit de riolering van aan de kant van Beaulieu op straat komt, zal over straat zijn weg zoeken naar de riolering aan de overzijde, waar het waterpeil lager is.
7. Bossenstraat t.h.v. Beaulieu: De riolering in de Bossenstraat bestaat uit een deel afwaterend naar de Moerdijkbeek en een deel aansluitend op de riolering van de Heirweg die noordoost afwatert. Beide takken kunnen het hemelwater van de grote aangesloten oppervlakte van het bedrijf Beaulieu niet aan, met wateroverlast tot gevolg. Dit geval van overlast werd reeds door de gemeente gemeld.

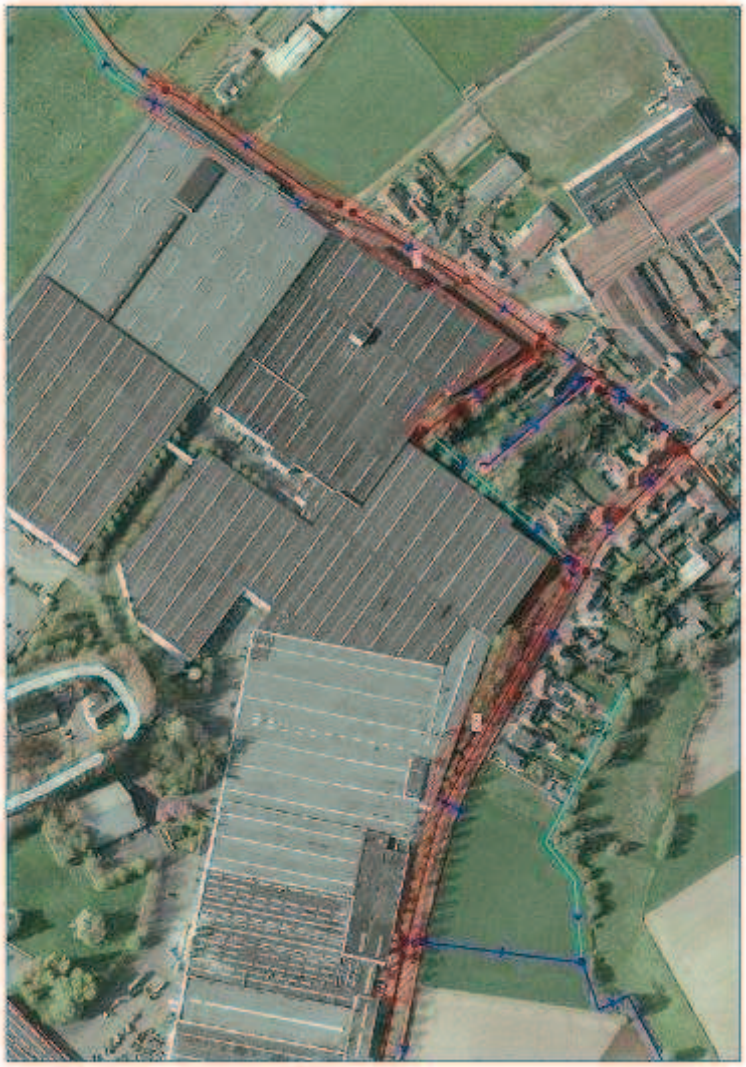

Figuur 18: gesimuleerde wateroverlast t.h.v. bedrijf Beaulieu te Wielsbeke - bron: hydronautstudie Aquafin

8. Gaverbeek – t.h.v. inlaat aan Rijksweg: De Gaverbeek sluit aan op de gemengde riolering van de Rijksweg. Deze riolering komt sterk onder druk met opstuwing en wateroverlast t.h.v. de inlaat tot gevolg. Dit geval van overlast werd reeds door de gemeente gemeld.

Figuur 19: gesimuleerd wateroverlastknelpunt t.h.v. de Gaverbeek - bron: hydronautstudie Aquafin

De gemeente meldt een extra knelpunt tussen de Palingstraat en de Gaverstraat. Deze leiding werd niet opgenomen/geïnventariseerd in de databank van de hydronautstudie.

Er is een afkoppelingsproject in voorbereiding thv Beaulieu welke op korte termijn zal uitgevoerd worden. Het project zal vermoedelijk deels door de gemeente, deels door het bedrijf zelf gefinancierd worden.

Er dient ook rekening gehouden te worden met een uitbreiding van verharde oppervlakte thv de Molenstraat. Hier zal de nodige buffering dienen te worden voorzien.

4.32 Zonnebeke

De problemen die zich hebben voorgedaan in Zonnebeke zijn van zeer beperkte aard. Er liepen enkele kelders of ondergrondse garages onder, enkele grachten of beken liepen over, al dan niet te wijten aan verstopte duikers of kokers, en laaggelegen weiden en akkers vulden zich wat.

Enkel in de lagergelegen gebieden in Zandvoorde stonden de weiden en akkers blank rond de Bassevillebeek, omdat deze beek afwatert richting Wallonië en er verder stroomafwaarts problemen zijn met de afwatering onder de spoorweg. Hierdoor kan het water niet vlot genoeg afgevoerd worden en komt de Bassevillebeek ook bij ons buiten haar oevers. De overlast blijft zoals gezegd beperkt tot akkers en weilanden. Er waren weinig of geen meldingen van ondergelopen woningen.

Contouren van de ondergelopen akkers en weiden zijn niet gekend.

4.33 Zulte

- In het weekend van 13 en 14 november 2010 werd er op een aantal plaatsen uitzonderlijk wateroverlast constateren waar dit vroeger niet voorkwam.
  Het betreft:
  - kruispunt Tichelbeek en N43
  - kruispunt Tichelbeek en Brandstraat
  - kruispunt Tichelbeek en Veldweg
  - 2 plaatsen op de Kruishoutemstraat.

  Voor deze 5 plaatsen waar er wateroverlast aanwezig was, kan men concluderen dat de wateroverlast afkomstig is van de Tichelbeek. De gemeente pleit om deze en de andere provinciale waterlopen frequent en voldoende te reinigen en indien nodig te herprofileren.
- Een deel van de Drogenboomstraat een 20-tal centimeter onder water. De gemeente vraagt aan de waterbeheerder om de Drogenboombeek en verdere afwatering frequenter te reinigen.

- Groeneweg stond volledig onder (ca. 20 cm): de Sterkebeek kan onvoldoende afvoeren en bijkomende afstroom vanuit Kruishoutem
- Ponteputstraat: overtoppng Veldbeek door te snelle afvoer vanuit Kruishoutem
- Terwallestraat: peil van de Veldbeek op zelfde niveau als niveau van de rijweg (strata eizona onder water)
- Kruishoutemstraat: water bleef hier het langst staan, de grachten konden niet afvoeren naar de overvolle Tichelbeek
- Veldbeek thv de Tichelbeek: beperkte afvoer
- Brandstraat thv Tichelbeek: ongeveer 20 cm water op de rijweg, onvoldoende afvoercapaciteit van de Tichelbeek
- Kortrijksesteenweg deels afgesloten en gedeelte Bokstraat blank (één woning overstroomd, rest gevrijwaard door pompen van de brandweer)
- Oude Leiearm ietwat buiten de oevers getreden: nieuw aangelegde Karperstraat stond blank

Modder- en wateroverlast op een gedeelte van de Kraaidreef door afstroming van akkers en weiden (erosieknelpunt). De gemeente heeft de verzadigde grachten geruimd.

4.34 Zwevegem (Leiebekken)

In de gemeente Zwevegem kreeg men de grootste neerslag te verwerken. De Keibeek kende een abnormaal hoge waterstand terwijl de Pluimbeek een normaal waterpeil vertoonde. De regenbui situeerde zich duidelijk in de vallei van de Keibeek. Volgens de provincie West-Vlaanderen kan er in de vallei van de Keibeek ruim 150.000 m^3 water geborgen worden en deze capaciteit werd dan ook ten volle benut. Er is ook nog een reserve van ongeveer 30.000 m^3 stroomopwaarts de wijk te zwevegem (Winkelhoek) waarvan er zo'n 5.000 m^3 werd benut.

De problemen situeerden zich vnl. in het Leiebekken, iets minder in het Bovenscheldebekken. Zo was het centrum van Moen, waar regelmatig wateroverlast is sedert de aanpassingen aan de Oliebergbeek (Aquafin), nu zonder wateroverlast.

Door de snelle tussenkomst van de brandweer, gemeentediensten en de provincie kon overal erger voorkomen worden.

Voornaamste knelpunten:

1) ***De Keibeekvallei*** kwam volledig onder en de buffer vulde zich volledig op. De enige reserve was de buffer tussen de dijk en de woonwijk Ter Winkele. Aan de brandweer werd toelating gegeven om de schuif op grondgebied Kortrijk thv Doornikseweg dicht te draaien om de toevoer te beperken. Verder werd de overloopdrempel van de dijk met zandzakjes tot 30 cm verhoogd.

De talud t.h.v. de Keibeekstraat ter bescherming van Zwevegem centrum heeft zijn nut bewezen. Er was geen water in de Keibeekstraat, wel op de landerijen en tijdelijk in de Beekstraat t.h.v. het wachtbekken.

2) Door overtopping van de ***Kasselrijbeek*** stond er zeer lang water in de Snoekstraat tussen de beek en de Zavelstraat (tot 15/11). De capaciteit van het bufferbekken was ontoereikend.

3) ***De Slijpbeek*** trad buiten haar oevers thv de Ellestraat (verkaveling Matexi). De buffer opwaarts oude spoorweg liep over. Er werd ter beveiliging van de woningen 10.000 liter per minuut weggepompt naar het hoger gelegen Kanaal Bossuit-Kortrijk. Twee woningen werden getroffen in het afwaarts gedeelte in de Meiweg.
Thv de Avelgemstraat werd de duiker tijdelijk afgesloten en het water geborgen in de hoger gelegen weide.

Een groot onderhoud van de Slijpbeek en het ruimen van de vooroeverbekkens tussen de Ellestraat en het kanaal werd in december 2010 uitgevoerd (was al gepland voor de watersnood van nov.). Ook de 2 wachtbekkens tussen het kanaal en de Otegemstraat (Aquafin) moeten dringend geruimd worden.

5 BESLUIT

- Overstromingen zijn dynamisch. Ze verschillen volgens de seizoenen, de jaren en in geografische spreiding. Het inventariseren van de wateroverlast van midden november 2010 is slechts een momentopname. In het Leiebekken viel er niet zo veel neerslag in vergelijking met de rest van Vlaanderen. De schade in het Leiebekken bleef dan ook voornamelijk beperkt

tot lokale problemen zoals rioleringsproblemen, beperkte afvoercapaciteit van grachten e.d. waardoor straten en kelders onder water liepen.

- De gemeente Zwevegem (Keibeek, Slijpbeek) werd het zwaarst getroffen gezien hier de grootste neerslag viel. Daarnaast waren er vooral de hoge waterstanden van de Mandel en Heulebeek die in het oog sprongen maar hierbij was er nergens groot gevaar voor infrastructuur en bewoning.
- De gemeenten zijn vooral op de hoogte van knelpunten die een bedreiging vormen voor harde infrastructuur, zoals bebouwing en straten. Overstromingen in het buitengebied zijn niet altijd gekend, men concentreert er zich minder op en inventariseert deze gebieden ook niet. Zodoende is het voor de gemeenten meestal niet mogelijk om juiste contouren te geven van overstromingen op landbouwgronden of in natuurgebieden. Dit is oa. het geval voor de openruimte in de vallei van de Heulebeek, Gaverbeek en de Mandel, de Latemse meersen. Voor de Latemse meersen kan men zich te baseren op de helikopterbeelden die genomen werden. De schadeclaims die landbouwers bij de gemeenten indienen kunnen een hulpmiddel zijn om de overstroomde gebieden in te tekenen maar dit is allesbehalve gebiedsdekkend. Niet alle landbouwers dienen een dossier in.
- Het overstromingskarteringsloket werd positief onthaald als een goede manier om informatie uit te wisselen. Veel gemeenten vroegen om in de toekomst zelf ook toegang te krijgen tot het loket met het oog op het uitwisselen en raadplegen van gegevens. Ze haalden hierbij al een aantal verbeterpunten aan zoals het uitbreiden van de achtergrondkaarten met de watertoetskaart, het digitaal hoogtemodel, een kadasterplan,…
- Naast overstromingsgebieden gaven gemeenten ook aandachtpunten aan zoals belangrijke erosieknelpunten of lokale rioleringsknelpunten of problemen inzake waterbeheer zoals het te laattijdig of niet rijten/ruimen van waterlopen.

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Bovenschelde

rapport

Overstromingen in het Bovenscheldebekken

13-16 november 2010

Bevraging gemeenten + bespreking ambtelijk niveau

Colofon
Secretariaat Bovenscheldebekken
p/a Waterwegen & Zeekanaal, Nederkouter 28, 9000 Gent
T 09 235 01 72
F 09 286 02 72
secretariaat.bovenscheldebekken@wenz.be

INLEIDING

Minister J. SCHAUVLIEGE gaf in dit kader de CIW de dringende opdracht om tegen 15 december 2010 een evaluatie op hoofdlijnen te maken van de overstromingsproblematiek van 13 – 16 november 2010. Dit leidde tot rapport dat een algemene beschrijving van de overstromingen bevat, ingaat op enkele belangrijke aandachtspunten en aanbevelingen formuleert (zie CIW-rapport Overstromingen 13-16 november 2010 - Evaluatie op hoofdlijnen, 15 dec. 2010).

Daarnaast gaf Minister J. SCHAUVLIEGE ook de opdracht aan de CIW om een globale inventaris van de overstromingen van november 2010 op te maken. Hiertoe werd op 24 november 2010 een schrijven gericht aan alle gemeenten met de vraag om informatie te verzamelen die maximaal bruikbaar is voor de aanpassing van modellen en kaarten van de waterbeheerders, voor de implementatie van de overstromingsrichtlijn, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument en voor de toekomstige waterbeheerplannen. De 11 bekkensecretariaten staan in voor de ondersteuning van de gemeenten. Daarnaast zullen ook de andere waterbeheerders binnen de CIW hun beschikbare informatie overmaken. Beide opdrachten zullen resulteren in één gecoördineerd evaluatierapport voor Vlaanderen dat zal gefinaliseerd worden tegen mei 2011.

Aansluitend op het schrijven van het CIW heeft het bekkensecretariaat in de periode 13 dec. 2010 – 2 febr. 2011 alle gemeenten binnen het Bovenscheldebekken bevraagd. Dit rapport geeft de bevindingen van deze bevraging weer in de vorm van knelpunten, vragen en opmerkingen door de gemeenten. Op basis van deze bevraging vond een bespreking plaats op het Ambtelijk BekkenOverleg Bovenscheldebekken van 17 maart 2011.

OVERZICHT VAN DE WATEROVERLASTPROBLEMEN, AANGEGEVEN DOOR DE GEMEENTEN

1. Anzegem

De belangrijkste overlastpunten bevinden zich in het Leiebekken.

2. Avelgem

De belangrijkste overstroomde gebieden in Avelgem waren:

- Bossuit, Bouvriestraat, achter het Kasteelpark

  => Vanuit de baangracht stroomde water op straat en in het bos van het kasteel van bossuit

- Outrijve, Heestertstraat nabij nr 91

  => waarschijnlijk overstroomd, waarschijnlijk geen water in nummer 5

  => geringe afvoercapaciteit nabij de samenvloeiing van 2 beken (2e en 3e cat)
  perimeter van overstroomd gebied niet goed gekend, boerderij die overstroomd is, ligt in natuurlijke depressie

- Avelgem, achter Pontstraat 33 tot aan Avelgembeek, voorbij Raaptorfstraat

=> mogelijke oplossing te vinden via aanleggen ondergrondse beek

- Avelgem, vanaf Achterdries 34 tot over de Scheebeek
- Avelgem, vanaf Knobbelstraat 93 tot voorbij Scheebeek
- Avelgem, Waffelstraat
- Avelgem, Scheldemeersen
- Avelgem, vanaf Oudenaardsesteenweg 206 tot voorbije Scheebeek

  Het water kwam vanuit Scheebeek, stroomde op het fietspad en wegdek van de oudenaardsesteenweg tot in de Langestraat (208, 210, 212 kwamen onder water).

  Overstroming huis nr. 16/18: het water kwam waarschijnlijk vanuit Scheebeek via tuin binnen.

- Waarmaarde, rondom Blauwe Poortstraat 15

  Oorzaak: waarschijnlijk opstopping vanuit ingebuisde gracht onder Blauwe Poortstraat water van achterliggende akkerlanden geraakt niet weg. Geen overstroming van Ter Poele Beek.

- Waarmaarde, rondom Moerasstraat 13

  NIET Overstroomd in November 2010, wel reeds meermaals in het verleden Oorzaak: onvoldoende gabariet beek, water van Tiegem met groot verval

- Kerkhove, nabij Krevelstraat 9 en nabij krevelstraat 13-15

  Overtopping vanuit Parochiebeek, waarschijnlijk opstuwing vanuit duiker onder Krevelstraat vanaf vrijdag 12 tem zat 13.

- Kerkhove, tussen Oude Plaats en Parochiebeek, nabij Kerkhof
  Niet overstroomd in november 2010. Problematiek wordt in het NIP West-Vlaamse Scheldemeersen meegenomen (is in uitvoering). Voor de Parochiebeek worden inrichtingswerken in 2011 voorzien (hermeandering, bufferstroken en afschuinen oevers).

3. Brakel

Brakel kende heel wat wateroverlast. 16 mensen moesten geëvacueerd worden, vele straten stonden blank en wachtbekkens liepen over.

De belangrijkste wateroverlastpunten waren:

- In Michelbeke zijn verschillende huizen onder water gekomen na overlopen van het GOG op de Zwalmbeek. (Groenstraat, Berendries, Kammeland, Boembeke).
- De Zwalm is thv weg Brakel-Zottegem nabij de school (Sint Fransiscus Instituut) buiten zijn oevers getreden.
- Het centrum van Brakel is een tijd lang voor alle verkeer afgesloten geweest door verschillende overstromingen. Wielendaalstraat, Driehoekstraat, Suttermeers (12 woningen), laagste deel vd Watermolenstraat, N8 te Jagerstraat (afwaarts GOG Leizemooie), Serpentstraat, De Coenestraat. – zwaar onder water.
- Brakel werd niet tijdig in kennis gesteld van het Provinciaal rampenplan.

- Er moest een dam aangelegd worden langs de Groenstraat om het water dat over het wachtbekken heen ging naar Kameland af te leiden.

De belangrijkste aanleidingen van de overstromingen waren:

- Wachtbekkens Rijdtmeersen (stond nog vol van de dag ervoor – niet tijdig kunnen leeglaten) en Groenstraat (GOG Michelbeke) hebben onvoldoende capaciteit.
- Het nog niet functioneren van de OG's "Leizemooie" en "Maaistraat", omlegging Dorenbosbeek nog niet afgerond, het ontbreken van overloopgebieden op de Dorenbosbeek en Verrebeek (in studiefase bij de provincie).
- Het GOG aan de Maaistraat is afgewerkt maar nog niet in gebruik omdat de Meersweg eerst moet verlegd worden. Er is geen gestuurde vulling van het bekken geweest maar wel een natuurlijke vulling tot 49,50 m TAW tgv de beperkte doorlaatcapaciteit van de koker. Dit is echter nog steeds 50 cm onder het dijkniveau.
- GOG Groenstraat: stuw werkt normaal automatisch maar er is op 13/11/2010 gevraagd aan VMM om dit op handbediening te plaatsen (in principe niet de visie van VMM).
- Aan het industrieterrein werd vastgesteld dat de grachten aan de ring leegstonden achter de Vierschaar. Hier is geen verbinding (minder buffer).
- Overstroming Sint-Fransiscusstraat 14 t.g.v. te lage duiker op de Dorenbosbeek.

Voorgestelde maatregelen:

- De burgemeester vraagt vormingen over de werking van de stuwen.
- Snel realiseren GOG's "Maaistraat" en "leizemooie" + wachtbekkens op Dorenbosbeek en Verrebeek snel studiefase afronden (zie BVR 2009).
- Onderzoeken werking GOG Michelbeke en GOG Rijdtmeersen optimaal (capaciteit voldoende?).
- Thv de Guido Gezellestraat kan langs de Dorrebeek een stuk grond van het OCMW ingeschakeld worden als bufferbekken (wat nu al voor een stuk overstroomd).

4. De Pinte

De grootste overlastpunten bevinden zich in het Leiebekken.

5. Gavere

Gavere heeft weinig last gehad van de overstromingen en er zijn dan ook geen huizen onder water gelopen. Hier en daar wel enkel verstopte rioleringen. Grote delen van de Scheldevallei stonden blank.

Het wachtbekken op de Leebeek thv de Sint-Amandswijk heeft goed gewerkt. Een vrijwilliger houdt hier de waterpeilen nauwgezet in het oog en laat tijdig het bekken leeglopen. Sindsdien heeft men

stroomafwaarts van het bekken geen overlast meer. → Het aandachtsgebied BOS_27 uit het BBP blijkt hierdoor geen (prioritair) knelpunt meer te zijn. Het bekkensecretariaat bekijkt dit verder

Tussen Gavere en Saksenboom wordt een rioleringsproject uitgevoerd. Het regenwater wordt via een RWA-buffergracht afgevoerd (T20) naar Leigracht die onder de Boeversbeek sifoneert en zo afwaarts de Sluis op de Schelde afwatert. Tijdens wateroverlast was de buffergracht al operationeel. Er waren geen noemenswaardige problemen, tenzij thv sifoneren en meer afwaarts indien afwatering wordt belemmerd naar Schelde.

Het wachtbekken te Dikkele op de Munkbosbeek heeft goed gewerkt, er werden geen knelpunten afwaarts gemeld. De gemeente Zwalm meldt echter dat de dijk niet gehouden heeft en er lokaal overstromingen waren.

6. Horebeke

De gemeente Horebeke kende weinig grote problemen.

7. Kluisbergen

De wateroverlast in Kluisbergen bleef beperkt tot enkele gebieden langs de Molenbeek (voornamelijk weilanden) en het Paddenbroek.

8. Kortrijk

De Kortrijkse brandweer kreeg in totaal 230 oproepen. De hevige regen in de regio Kortrijk noopte de politie tot het afsluiten van een tiental straten. Dat was vooral het geval in het zuiden van Kortrijk (Bellegem-Rollegem-Kooigem) en in Kuurne. De stokerijstraat in Kuurne stond grotendeels blank, maar de huizen werden niet bedreigd. Uit de riolen van de Stokerijstraat moest de brandweer eerst heel wat smurrie verwijderen.

In het zuiden van Kortrijk was er wateroverlast in de Tombroekstraat, de Kwabrugstraat, De Ronsevaalstraat en de Munkendoornstraat. Meer landelijke straten in Rollegem en Bellegem werden afgesloten voor het verkeer. Op een bepaald moment was het ook gevaarlijk rijden in de Doorniksesteenweg ter hoogte van de Graaf D'Hulststraat en in de Kooigemstraat.

Stad Kortrijk merkt op dat de wateroverlast slechts een momentopname is en dat niet alle “klassieke” overstromingsplaatsen deze keer overlast hadden. Bij het updaten van de ROG-kaart, mogen deze oude gebieden zeker niet verdwijnen.

9. Maarkedal

Ter hoogte van alle molens waren er zware overstromingen tot 1,5 meter in de Borgtmolen. De belangrijkste wateroverlastpunten zijn:

⇨ Overstromingen vanuit de Maarkebeek

- Ladeuze thv Ladeuzemolen – samenvloeiing met Mariaborrebeek: 40 cm onder water
- Borgtstraat thv Borgtmolen: 1 m 50 onder water
- Straat boven Brouwerijweg thv Romansmolen: 40 cm onder water

- Kasteelmolen – 70cm weg afgesloten

⇨ Overstromingen vanuit de Nederaalbeek en Gansbeek (mondt uit in de Maarkebeek)

- Gansbeekstraat: 50 cm – water tot tegen de huizen – nog nooit gebeurd
- Onderbossenaarstraat (afwaarts GOG): huis thv beek 1m30 onder water
- Opwaarts GOG ook nog overstroming (Taaienberg)

De gemeente merkt op dat het wachtbekken op de Nederaalbeek (VMM) niet volledig leeg stond waardoor niet de volledige bergingscapaciteit werd aangesproken. Het wachtbekken “Rattenpoel” op de zijbeek van de Pauwelsbeek heeft goed gewerkt.

De belangrijkste uit te voeren maatregelen zijn:

⇨ optimalisatie GOG Nederaalbeek + sedimentvang

⇨ GOG op Pauwelsbeek uitbouwen

⇨ Maatregelen realiseren uit “Gestroomlijnd Landschap” – Gebiedsrapport Maarkebeek..

⇨ Afstemming waterbeheerders ivm wachtbekkens

10. Nazareth

De wateroverlastproblemen in Nazareth waren beperkt.

11. Oudenaarde

De waterpeilen werden na de overstromingen opgemeten en verwerkt in het digitaal hoogtemodel zodat het ondergelopen gebied in kaart kon worden gebracht (+ volumemetingen). De overstromingen van 2010 waren veel erger dan die van 1999. Bv. 26Q/s tav 23 Q/s aan spoorwegbrug.

De belangrijkste overlastpunten waren:

- Overstroming vanuit de Maarkebeek (ca 120 woningen getroffen):
- Lammekensstraat (meerdere huizen overstroomd) – 70 cm
- Schapendries (meerdere huizen overstroomd)
- Wolfabriekstraat (meerdere huizen overstroomd)
- Rennemonde
- Dries ter Biest
- Watermolenstraat
- Overstroming vanuit de Oossebeek (Oudenaarde - Welden)

Vanuit de Monseigneur Lambrechtstraat over de dijk, overstroming van Kouterstraat en Corpusstraat. Ook Sleegstraat aan overkant Weldenstraat liep onder.

Tijdens de vergadering van het Bekkenbestuur van de Bovenschelde van 7 april 2009 werd aan VMM gevraagd een vergadering samen te roepen met VMM, afdeling Operationeel Waterbeheer, de dienst Waterlopen van de Provincie Oost-Vlaanderen, de bekkencoördinator van de Bovenschelde en de gemeenten Oudenaarde en Maarkedal om klaarheid te scheppen rond mogelijke bijkomende oplossingsscenario's voor de wateroverlast in het afwaartse deel van de Maarkebeek. Er werden hiertoe verschillende oplossingscenario's uitgewerkt. Op het bekkenbestuur van 5 mei zullen VMM en stad Oudenaarde het meest ideale scenario voorstellen en wordt de leden van het bekkenbestuur om een principieel akkoord gevraagd, zodat de werken snel kunnen starten.

12. Ronse

Probleemplaatsen 13 november:

- Rond 10u30 waren de problemen het grootst in de Klijpestraat, de IJsmolen (monding Lievensbeek) en de Kanarieberg. Er waren toen ook problemen in de Triburie (tussen Paillartcamp en hoeve De Schrijver), in de Hul ter hoogte van de Molenbeek en aan de Lievensbeek en de industriezone Klein Frankrijk.
- Rond 12u ontstonden problemen in de Beekstraat ter hoogte van het begin van de koker
- Rond 15u-16u waren er problemen in de Rode Mutslaan (ter hoogte van Tardel) en op de Bruul
- Rond 18u was er melding van wateroverlast in de Savooistraat, ter hoogte van het terrein Sparta
- Vanaf 17u stond de Bruul onder water.
- Aan de zuidelijke kant van Ronse waren er blijkbaar zo goed als geen problemen.
- Bij onweer zijn meestal volgende plaatsen problematisch: Deurnestraat, Hullebroeckstraat, Stookt (Picardlaan).

Door de stad werd 140 manuren ingezet voor de bestrijding van de wateroverlast, vanuit de brandweer 495 manuren en vanuit de politie 20 manuren. De stad raamt de kosten van de inzet op 9000 euro, de brandweer op 16740 euro en de politie op 1200 euro.

Werking wachtbekkens:

- OG's Molenbeek, Drieborrebeek, Lievensbeek en Vloedbeek in werking
- GOG Broeckebeek nog stil
- Wachtbekkens werden door de stad iets te vroeg aangesproken, op een moment dat er nog capaciteit in de Molenbeek was.

De gemeente heeft een gedetailleerd verslag opgemaakt van alle ingrepen die tijdens de overlast werden uitgevoerd en welke acties ze de maanden na de overlast zal ondernemen.

13. Spiere

De gemeente Spiere kende weinig problemen.

14. Zingem

Overstroomde waterlopen: Stroomken te Rotse, (wachtbekken op de) Plankbeek, Rooigembeek, Stampkotbeek,

Knelpunten en opmerkingen vanuit de gemeenten:

- Stroomken te Rotse (2e cat) wordt wel gerijt, maar niet geruimd. Er is geen onderhoudsschema volgens Zingem, en ze wijzen op de nood aan structureel onderhoud.
- De besturing van de plankbeek is 20 jaar oud => geeft deze nog voldoende zekerheid?
- Op de Leebeek is er een terugstroom thv de Schelde. Hiermee wordt best rekening gehouden bij het stroomopwaarts bufferen / lozen van wachtbekkens.
- De gemeente vraagt meer communicatie over het niveau van de Schelde => relevant voor lozing wachtbekkens.
- De gemeente vraagt meer communicatie over de overstromingsvoorspeller, bv. waar wordt er op de Plankbeek gemeten?
- De gemeente vraagt meer communicatie over de noodplanning vanuit de provincie
- De gemeente wijst op de nood aan afstemming tussen de wachtbekkens (ook grondgebied Kruishoutem), om het gecontroleerde leeglopen op elkaar af te stemmen (+ afstemmen op waterstanden Schelde)
- Dijkbreuk wachtbekken te Ouwegem (op de Plankbeek): straten bewust onder water gezet om druk op wachtbekken te verminderen, verschillende aannemers opgevorderd om dijkbreuk te herstellen (factuur voor provincie)
    - Gemeente vraagt versteviging van de dijken
    - Gemeente vraagt vernieuwing van de sturing van de stuw (met aandacht voor implementatie afstandscontrole en -meldingen)
    - Gemeente vraagt aanpassingen ter vrijwaring van Gaverstraat-Gavers => bijkomende buffermogelijkheid nodig. Ze verwijzen naar een studie, opgemaakt door AOW, voor het stroomgebied Wallebeek-Leebeek. Tot op heden resulteerde deze studie nog niet in resultaten op het terrein.

15. Zottegem

Stad Zottegem kende weinig problemen.

16. Zwalm

Er hebben zich grote overstromingsproblemen voorgedaan, voornamelijk thv alle watermolens en bruggen over de Zwalmbeek. De Zwalmbeek is thv Nederzwalm sterk buiten haar oevers getreden. De eerste overstromingen gebeurden thv de Wijlegembeek en de Boekelbeek (Moldergemmolen)

Overlastpunten:

- Stampkotbeek/Munkbosbeek: overstroming nabij monding in de Schelde. Linze (10 cm), Groenze (20cm) en de Oude Scheldestraat onder water. Er ligt een verkaveling binnen dit overstroomde gebied.

- Te Nederzwalm stond het water in de Hoogstraat, Biestmolenstraat en Stationstraat 40cm hoog (Ter Biestmolen). De overstroming gebeurde vanuit de Zwalmbeek vnl door opstuwing thv de bruggen en extra druk door monding van de Boekelbeek in de zwalmbeek. De Civiele Bescherming heeft moeten pompen. Ter Biestmolen zware schade opgelopen en meerdere huizen onder gelopen.

- Wachtbekken op Munkbosbeek te Dikkele: de constructie heeft het gehouden, maar de dijk is voor een stuk weggespoeld waardoor overstroming optrad thv het wachtbekken (70 cm).

- Overstroming thv de IJzerkotmolen en Klein Zwitserland (10 cm in het Galerijpad).

- Het bufferbekken thv de Boekelbaan trad pas laat in werking – overstroming van 70 cm thv Boekelbaan afwaarts de stuw. Verder afwaarts trad de Boekelbeek ook buiten de oevers thv de Smarre/Knokstraat. Hier zou de bediening van de schotten voor de Moldergemmolen niet optimaal gebeurd zijn (te laat schotten weggenomen). Op de Molenberg zijn grondverschuivingen gebeurd tgv de ongewone waterstanden.

Er is sprake van het verhogen van de noodoverlaat van het spaarbekken aan de Boekelbaan: afstemming/overleg is lopende (Zwalm, Horebeke, VMM-AOW).

- De Zwalmbeek trad buiten haar oevers thv Zwalmmolen (Munkzwalm): 30cm water in de molen. Op nippertje werd hier een dijkbreuk vermeden door de brandweer (thv de Camping). De Veldstraat langs de spoorwegberm kwam vervaarlijk onder water te staan waardoor het spoorwegverkeer dreigde stil te vallen – met een kraan werden de nodige werken uitgevoerd. Herstelwerken aan brug over Zwalmbeek dringen zich op.

- Bostmolen: 20 cm onder water (Zwalmbeek). Oorzaak deels doordat water in Michelbeke over de dijk van het OG liep waardoor niveau op Zwalmbeek ook steeg. Indien dijk in Brakel echt doorgebroken zou zijn – grote problemen te verwachten (bv ook voor spoorwegverkeer).

- Overstroming vanuit de Wijlegembeek (spoorweglaan 15cm): het OG op de Wijlegembeek ligt eigenlijk te veel opwaarts, waardoor het te weinig buffert, het heeft nooit zijn hoogste niveau bereikt.

- Het gemeentelijk bufferbekken aan de spoorweglaan heeft zijn werk gedaan.

- Werking wachtbekkens VMM:

Enerzijds konden de bufferbekkens eerder in werking worden gesteld zodat zij van bij aanvang van de wateroverlast sneller over hun maximale capaciteit konden beschikken (Boekelbeek). Anderzijds werden de bekkens misschien te vroeg terug opengezet: de berging van de zwalmbeek liet dit toe maar misschien hadden de bovenlopen toch nog problemen.

De koppeling tussen de bufferbekkens, stuwen, schotten op zwalmbeek en zijlopen moet misschien herbekeken worden, beter afgestemd.

Stuwen op de Zwalmbeek moesten eerder opengezet worden zodat Zwalmbeek over maximale buffervolume kon beschikken. Hiervoor was echter VMM geen voorstander, maar na aandringen is dit toch gebeurd.

Voorstel tot te nemen Maatregelen:

- Herstellingswerken dijk wachtbekken Dikkele opvolgen
- Bufferbekken Boekelbaan: opvolgen overleg 40 cm verhoging uitlaatconstructie
- Bediening schotten Moldergemmolen evalueren
- Thv Zwalmmolen onderzoeken of kans op dijkbreuk bestaat en hoe dit kan worden gevrijwaard.
- Wachtbekken Michelbeke – onderzoeken of hier dijkbreuk mogelijk is/dit kan worden vermeden.
- Evalueren GOG Wijlegembeek (dimensionering, locatie)
- Werking wachtbekkens / bediening schotten evalueren – beter afstemmen

17. Zwevegem

De wateroverlast was het ergst op:

- Daalbeek: het water stond tijdelijk op de Kaveiestraat (hoeve Vantieghem) door problemen in Spiere-Helkijn (gebrekkige afvoercapaciteit van de beek naar de Schelde).
- Zandbeek: er was wateroverlast t.h.v. Brucqstraat 25-Bayart.
- De Kleine Ronsebeek en Scheebeek geven reeds jaren problemen. Investeringen van de gemeente in de Tiegemstraat (thv Casino/Deweer) hebben resultaten opgeleverd en er was aldaar geen wateroverlast. Wel waren er nog problemen op een zijtak van de Scheebeek in de Tiegemstraat (tussen Mussestraat en Ruifeleindestraat) en met de baangrachten in de Scheldestraat. Door gebrekkige aflos van de Scheebeek zijn er lokaal problemen in de Tiegemstraat, Scheldestraat, Veldstraat en in de Kloosterstraat waar water soms op de weg komt (zijtakken Scheebeek). De provincie zal nazien om water op de Beek Ter Biest en zijbeken (o.a. St-Arnoldusbeek, Okkerbeek) af te remmen voor het water in de Scheebeek komt. Ook aflos van de Scheebeek naar de Schelde moet een betere oplossing krijgen.

BESPREKING VAN DE BELANGRIJKSTE OPMERKIGEN EN VRAGEN (AANGEGEVEN DOOR DE GEMEENTEN) OP HET AMBTELIJKE BEKKENOVERLEG OP 17 MAART 2011

<u>Deelbekken Scheldemeersen</u>

Meeste opm. door Zingem, was al derde keer overstroming sinds 08/09/2010

– **Stroomken te Rotse (2e cat): structureel onderhoud / ruimen nodig**

⇨ Uitgevoerd

– **De besturing van de plankbeek 20 jaar oud => voldoende zekerheid?**

⇨ Bestek is in opmaak (Wijnaardsebeek ook in opmaak, wachtbekken kleiner)

- **Op de Leebeek: terugstroom thv de Schelde => communicatie nodig vanuit W&Z om stroomopwaarts beter te bufferen / lozen van wachtbekkens.**

⇨ vaste schotten nu. Thv de Kapperstraat komen 3 waterlopen samen. Er is een scenario gepland om het effect van een automatische klep te onderzoeken. Als dit een goede oplossing blijkt, zal het uitgevoerd worden (eventueel binnen ruilverkavelingsproject dat in opmaak is).

- **Zingem vraagt meer communicatie over de overstromingsvoorspeller, bv. waar wordt er op de Plankbeek gemeten?**

⇨ vraag wordt besproken met VMM-AOW

- **Zingem vraagt meer communicatie over noodplanning vanuit de provincie**

⇨ vraag wordt besproken met de crisiscel van de provincie Oost-Vl

- **Nood aan afstemming tussen de wachtbekkens (op grondgebied Zingem - Kruishoutem) om het gecontroleerde leeglopen op elkaar af te stemmen.**

⇨ wachtbekkens zijjn alle ontworpen binnen ruilverkaveling en maar op T5 voorzien, afstemming heeft weinig zin. Provincie Oost-Vl zal het wel nog eens modelmatig controleren voor de zekerheid.

- **Dijkbreuk wachtbekken te Ouwegem (op de Plankbeek): versteviging dijken nodig + vernieuwing sturing stuw nodig + wat met studie opgemaakt door AOW voor stroomgebied Wallebeek-Leebeek (ter vrijwaring Gaverstraat-Gavers)?**

⇨ versteviging dijk zit in onderhoudsbestek

⇨ Gaverstraat: nu laat men gecontroleerd water staan. De optie om een bypass te maken moet nog onderzocht worden (ligt in overstromingsgevoelig gebied).

<u>Deelbekken Scheldeheuvels</u>

- **opstuwing bruggen Oudenaarde wegwerken**

⇨ Totaalplan voor Oudenaarde in opmaak. Overleg is lopende tussen stad en VMM. De oplossingsscenario's worden uitgewerkt tegen het bekkenbestuur van 5 mei. Daar zal van de leden van het bekkenbestuur een principieel akkoord gevraagd worden.

- **optimalisatie GOG Nederaalbeek + sedimentvang**

⇨ In uitvoering

- **GOG op Pauwelsbeek uitbouwen**

⇨ In uitvoering

- **Maatregelen realiseren uit "Gestroomlijnd Landschap" – Gebiedsrapport Maarkebeek**

⇨ Provincie: maatregelen uit gebiedsrapport zijn niet direct wateroverlastmaatregelen, kadert binnen decretale opdracht ter realisatie van natuurverbindingsgebieden.

<u>Deelbekken Zwalm</u>

– **Zwalmbeek: opstuwing thv bruggen te Nederzwalm + extra druk thv monding Boekelbeek.**

⇨ VMM-AOW: Dit punt werd reeds bekeken. Het ronde punt ligt lager dan oevers van de Zwalmbeek. Langsgrachten naar de zwalm hebben terugslagkleppen.

⇨ Extra druk vanuit Boekelbeek is gelinkt aan waterpeilen

– **Gemeente Zwalm vraagt of het bufferbekken thv Boekelbaan niet te laat in werking trad.**

⇨ Wordt uitgezocht

– **Boekelbeek tradt buiten de oevers thv de Smarre/Knokstraat. Hier bediening schotten voor de Moldergemmolen niet optimaal gebeurd (te laat schotten weggenomen). Op de Molenberg zijn grondverschuivingen gebeurd tgv de ongewone waterstanden.**

⇨ Grondverschuivingen worden onderzocht, is al een tijdje bezig. Eventueel kan een bijkomende stuw worden geplaatst. Nog onduidelijk of verschuiving gelinkt is aan waterstanden.

– **Verhogen noodoverlaat spaarbekken aan de Boekelbaan: afstemming/overleg is lopende (Zwalm, Horebeke, VMM-AOW).**

⇨ De opmetingen zijn gebeurd. Meer opwaarts wordt onderzocht of bijkomend een wachtbekken kan worden gerealiseerd.

– **Overstroming vanuit de Wijlegembeek: het OG op de Wijlegembeek ligt eigenlijk te veel opwaarts (te weinig buffering).**

– **De koppeling tussen de bufferbekkens, stuwen, schotten op de Zwalmbeek en zijlopen moet beter afgestemd worden (te vroeg/te laat dicht of terug open).**

⇨ Traveinsbeek werkt stand-alone.

⇨ Molens niet echt knelpunt. Regeling stuwen aan de molens is gekoppeld aan het opwaarts peil. De stuw aan klein Zwitserland is misschien niet breed genoeg. Voor de Moldergemmolen bestaan er plannen om de duiker te vernieuwen (herinrichting Molenberg).

⇨ Er is maar weinig ruimte om nog wachtbekkens bij te bouwen

– **Wachtbekkens Rijdtmeersen stond nog vol van de dag ervoor (niet tijdig kunnen leeglaten) en Groenstraat (GOG Michelbeke) hebben onvoldoende capaciteit.**

⇨ Wachtbekken Rijdtmeersen dateert van ’80 (gebrekkig waterplan) en werkt niet optimaal.

– **Het nog niet functioneren van de OG’s “Leizemooie” en “Maaistraat”, omlegging Dorenbosbeek nog niet afgerond, het ontbreken van overloopgebieden op de Dorenbosbeek en Verrebeek (in studiefase bij de provincie).**

⇨ Leizemooie is afgewerkt en voeding wordt voorzien.

⇨ Dorenbosbeek werd aanbesteed en zal in 2011 in uitvoering gaan (grondverwerving nog niet rond)

⇨ overloopgebieden: in studiefase

– **Het GOG aan de Maaistraat is afgewerkt maar nog niet in gebruik omdat de Meersweg eerst moet verlegd worden. Er was geen gestuurde maar wel natuurlijke vulling, weliswaar 50 cm onder dijkniveau.**

⇨ Maaistraat: 1 april opdracht om Meersweg te verleggen.

– **Grachten aan de ring (industrieterrein) achter de Vierschaar stonden leeg – geen verbinding met beek (minder buffer).**

⇨ Gelinkt aan nieuwe verbinding Dorenbosbeek: nog vele lozingen van woningen langs de weg.

Deelbekken Molenbeek-Ronse

Wateroverlast was al veel beperkter door inrichting wachtbekkens en langsdijk Hull: hebben hun nut bewezen, mede dankzij stad Ronse die werking in de gaten hield.

– **OG's Molenbeek uitgevoerd, Drieborrebeek, Lievensbeek en Vloedbeek in uitvoering, doch nog steeds grote overlast Beekstraat/Bruel**

⇨ Bedoeling dat na uitbouw deze drie wachtbekkens, overlast is opgelost (opwaarts stad Ronse)

– **GOG Broeckebeek nog stil**

⇨ aanbesteed door stad Ronse

– **Wachtbekkens werden te vroeg aangesproken, op een moment dat er nog capaciteit in de Molenbeek was.**

⇨ Stad Ronse zal dit evalueren

Deelbekken West-Vlaamse Schelde

Input op basis van overleg tussen gemeente Zwevegem en Provincie West-Vlaanderen

– **Wateroverlast Zandbeek**

⇨ De problemen op de Zandbeek (Brucqstraat) zal de Provincie West-Vlaanderen proberen op te lossen door ophogen van de beekberm aldaar.

– **De Kleine Ronsebeek en Scheebeek geven al jaren problemen. Door gebrekkige aflos van de Scheebeek zijn er lokaal problemen in de Tiegemstraat, Scheldestraat, Veldstraat en in de Kloosterstraat waar water soms op de weg komt (zijtakken Scheebeek).**

⇨ De provincie zal nazien om water op de Beek Ter Biest en zijbeken (o.a. St-Arnoldusbeek, Okkerbeek) af te remmen voor het water in de Scheebeek komt. Ook aflos van de Scheebeek naar de Schelde moet een betere oplossing krijgen.

– Voor de Parochiebeek thv Kerkhove (tussen Oude Plaats en parochiebeek, nabij Kerkhof) wordt problematiek binnen het NIP West-Vlaamse Scheldemeersen meegenomen (is in uitvoering). Voor de Parochiebeek worden inrichtingswerken in 2011 voorzien (hermeandering, bufferstroken en afschuinen oevers).

nota

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Dender

Evaluatie inventarisatie overstromingen november 2010 Denderbekken

Hoofdstuk 2.3
Bekkenvoortgangsrapport 2010
Denderbekken

1 Overstromingen november 2010 in het Denderbekken

In de periode van 13 tot 15 november 2010 werd Vlaanderen getroffen door zware overstromingen. Ook het Denderbekken bleef niet gespaard. Het bekkensecretariaat heeft een inventarisatie opgemaakt van de overstromingen en ging hiervoor langs bij de verschillende gemeenten van het Denderbekken. Enerzijds werd samen met de betrokkenen (technische dienst, milieudienst, hulpdienst,..) in kaart gebracht welke gebieden onder water kwamen te staan (tot op huisniveau), en waar mogelijk tot op welke hoogte. Door VMM – Afdeling operationeel waterbeheer werd hiervoor een internettoepassing ontwikkeld. Anderzijds werd bij de gemeentelijke bezoeken een vragenlijst behandeld die door de diverse leden van de CIW werd opgesteld.

Deze oefening gebeurde ook in de andere Vlaamse bekkens. De bedoeling was informatie te verzamelen die maximaal bruikbaar is voor het actualiseren van de modellen en de overstromingskaarten, voor het optimaliseren van het watertoetsinstrument, voor het implementeren van de Overstromingsrichtlijn, voor de waterbeheerders en voor de volgende waterbeheerplannen.

Uit de inventarisatie blijkt dat het Denderbekken vrij zwaar getroffen is. In totaal werden ongeveer 624 woningen getroffen (water binnen op de gelijkvloerse verdieping). Let wel, dit is een schatting en louter bedoeld om een indicatie te geven van de ernst van de schade. Het was echter niet steeds mogelijk om op basis van de verkregen informatie exact het aantal effectief overstroomde woningen te achterhalen. In onderstaande tabel wordt per gemeente een schatting gegeven van het aantal woningen dat water binnenkreeg op de gelijkvloerse verdieping. Indien er ook gegevens zijn over woningen die enkel water binnenkregen in de kelder wordt dit expliciet aangegeven.

Gemeente	aantal	Gemeente	aantal
Aalst	17	Herzele	3
Affligem	53	Lebbeke	19
Brakel	2	Lede	2
Denderleeuw	51 (18 gelijkvloers + 33 kelders)	Liedekerke	27
Erpe-Mere	47	Lierde	8
Galmaarden	46	Ninove	126?
Geraardsbergen	152	Opwijk	17
Gooik	3	Roosdaal	9
Herne	36	Ternat	39

Hieronder wordt per deelbekken en voor de vallei van de Dender telkens een korte beschrijving gegeven van de overstromingen in november 2010 waarna wordt ingegaan op de voornaamste knelpunten en aandachtspunten. Daarnaast worden ook alle door de gemeenten vermelde knelpunten opgelijst per waterloopbeheerder. Er wordt per deelgebied aangegeven welke acties uit het BBP relevant zijn en voor welke acties er knelpunten bestaan.

De evaluatie eindigt met een aantal algemene aandachtspunten en een globale conclusie.

1.1 Dender

1.1.1 Situeringskaart

Zie Figuur 1 voor een situering van de overstroomde gebieden in het Denderbekken en gerelateerde acties uit het Bekkenbeheerplan.

1.1.2 Korte beschrijving van de overstromingen

Op de Dender werd te Overboelare een debiet van 115-121 m³/s gemeten, wat ongeveer 50% meer is dan het maximale debiet in januari 2003 (81 m³/s). Het in november 2010 gemeten debiet heeft een geschatte terugkeerperiode van meer dan 100 jaar. Bovendien kwam de piekafvoer van opwaarts (Dender in Overboelare) bijna gelijktijdig toe met de piekafvoeren van de belangrijkste zijwaterlopen. Hierdoor stroomde er zeer veel water tegelijk in de Dender. Dit vertaalde zich in een zeer trage beweging van de afvoergolf van op- naar afwaarts. Waar vroegere, kleinere afvoergolven enkele uren na de registratie in Overboelare al afwaarts waargenomen werden, duurde dit nu anderhalve dag. Ook maandag 15/11 en dinsdag 16/11 waren er nog bijkomende overstromingen in de meer afwaartse delen langs de Dender. Van Geraardsbergen tot in Erembodegem trad de Dender op verschillende plaatsen buiten haar oevers. Stroomafwaarts Aalst waren er vrijwel geen problemen. Het Denderbellebroek heeft tijdens deze periode van wateroverlast nooit volledig vol gestaan. Een aantal beweegbare bruggen over de Dender in Geraardsbergen, Aalst en Ninove werden opgetrokken om de afvoer van het water niet te belemmeren.

De keermuren hebben op verschillende plaatsen hun dienst bewezen. De afsluitschuiven opwaarts de brug in Zandbergen hebben er voor gezorgd dat het overtollige water sneller van de weilanden kon wegstromen.

In Roosdaal en Denderleeuw ontstond er wateroverlast door overtopping van de Oude Dender ter hoogte van de duiker in Denderleeuw. Het water stroomt daarna terug zuidwaarts richting Pamel. De

oorzaak zou mogelijks kunnen liggen in een zwakke plek in de dijk daar waar de dwarsleiding met hogedruk aardgas ligt (de dijk is daar ooit verzakt).

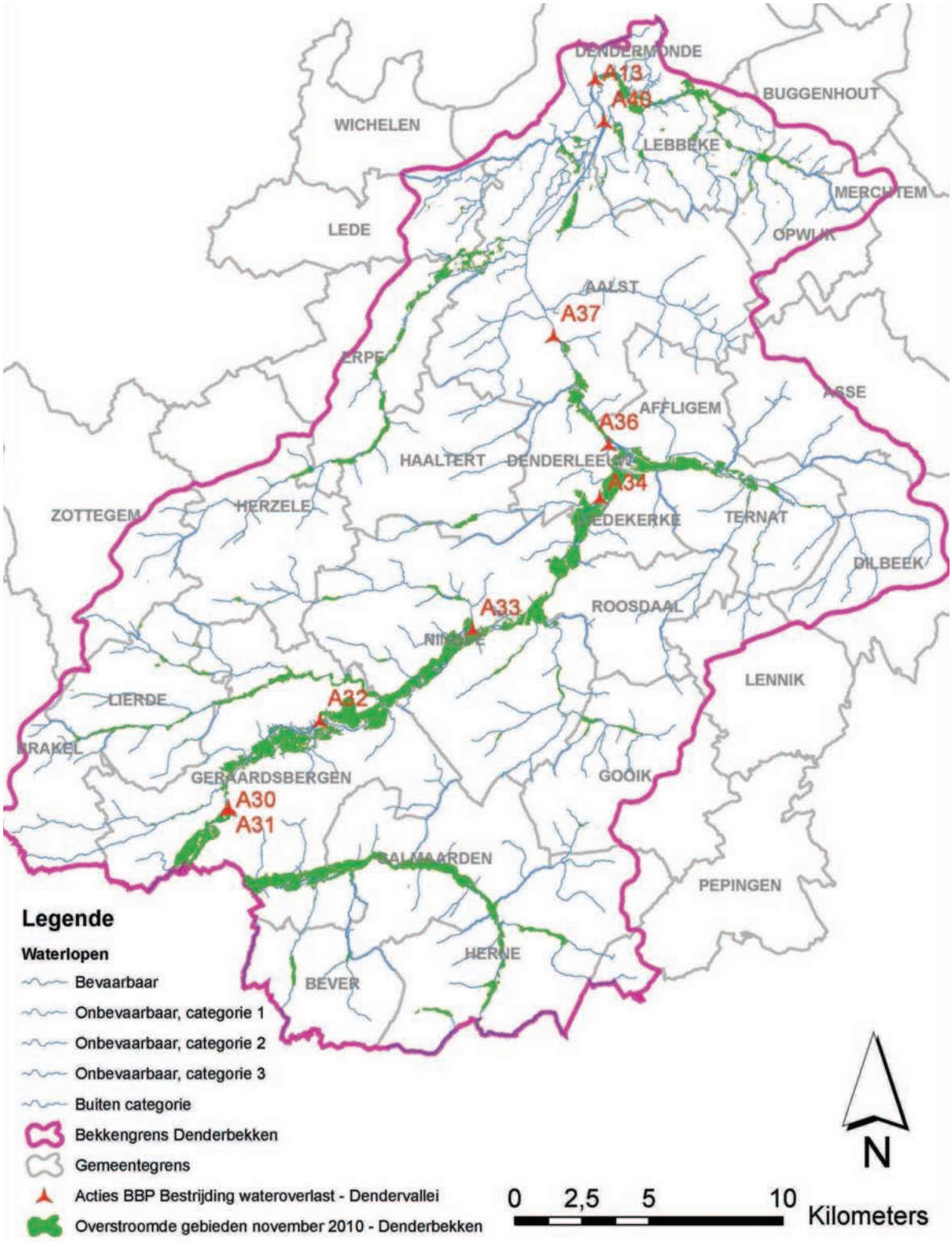

Figuur 1: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties BBP in Denderbekken

1.1.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

Communicatie en sensibilisatie:

- Er bestaat bij de bevolking veel onduidelijkheid over de noodzaak en het effect van baggeren van de Dender. Het is noodzakelijk om de bevolking hierover te informeren en sensibiliseren. Dit zou kunnen door een animatiefilmpje via de media te verspreiden. Dit zou op een onafhankelijke manier moeten onderzocht worden.
- De Dendersteden en –gemeenten wensen meer geïnformeerd te worden over het beheer van de waterstanden langs de volledige Dender en over wie beslist hoe de stuwen op de Dender worden geregeld. Dit moet ook duidelijk gecommuniceerd worden met de brandweer en gemeentelijke diensten.
- Communicatie met Wallonië tijdens en buiten crisismomenten is noodzakelijk.
- Er is nood aan duidelijke communicatie vanuit een gecentraliseerd informatiepunt die de overkoepelende informatie van de verschillende waterbeheerders omvat. Naast de KMI-gegevens en de waterstanden vraagt men ook een interpretatie van deze gegevens aan de gemeenten over te maken: wat kan men op het terrein verwachten op basis van deze gegevens?
- De gemeenten hebben nood aan een geactualiseerde lijst met contactgegevens van de verschillende betrokkenen (waterbeheerders, provinciale crisiscel, …).

Beheer:

- Moderniseren van de stuwen is essentieel voor een goed waterbeheer van de Dender op Vlaams grondgebied (evaluatie gouverneur).
- Door de afhankelijkheid van de tijwerking op de Zeeschelde is het creëren van buffercapaciteit (o.m. op het grondgebied van Wallonië) even belangrijk als de waterafvoer voor het oplossen van de waterproblematiek van de Dender (evaluatie gouverneur).

  Enkele pistes die best verder onderzocht worden:

  - Het vliegveld in Overboelare zou verder moeten worden uitgebouwd zodat het als een volwaardig buffergebied zou kunnen dienen. Op die manier zouden volgens de brandweer van Geraardsbergen afwaarts een 200-tal woningen kunnen worden beschermd. Kan er berekend worden of dit voldoende groot is als enige oplossing?
  - Er zou moeten onderzocht worden of het gecontroleerd inschakelen van natuurlijke overstromingsgebieden in de Dendervallei toch geen deel van de oplossing voor de wateroverlast in de Dendervallei kan zijn. Nu zouden bij zware wateroverlast vaak al woongebieden onder water staan alvorens de volledige capaciteit van de natuurlijke overstromingsgebieden is benut. Voor volgende gebieden werd gemeld dat ze niet of pas in een laat stadium aangesproken werden voor het bergen van Denderwater: Pollaremeersen, de Dommelingen, de Molenbeekmeersen en de Wiestermeersen.
  - Er zou eens moeten onderzocht worden of het tijdelijk verlagen (bv. tijdens de wintermaanden) van het peil van de Dender met 20-30 cm een mogelijke oplossing kan zijn.
- Afstemming van de afvoerstrategie en het beheer (vullen/legen) van de wachtbekkens tussen de verschillende waterbeheerders is noodzakelijk. Concreet vb.: relatie GOG Marke en Dender
- Verschillende waterlopen zijn reeds gemodelleerd. De modellen van de verschillende aangrenzende waterlopen zouden met elkaar moeten communiceren (bv. Waals model Dender, Vlaams model Dender, modellen Marke, Bellebeek,…).
- Overpompen van water zou meer in overleg moeten gebeuren met de verschillende betrokkenen. Zo werd er door de civiele bescherming water uit de Bogijnengracht (VHAG 6211 – B50.87) in de Dender overgepompt. Hierdoor moest het water als het ware bergop tussen Denderleeuw en Teralfene.
- De overstromingen van medio november 2010 zouden met het Dendermodel moeten kunnen gereconstrueerd worden. Op die manier kan ondermeer nagegaan worden hoe het komt dat:
  - er afwaarts Aalst vrijwel geen wateroverlastproblemen vanuit de Dender waren.
  - de capaciteit van het Denderbellebroek nooit volledig benut werd.

- Wat zullen de gevolgen bij wateroverlast afwaarts Geraardsbergen zijn na de vernieuwing van de stuw in Geraardsbergen in de periode dat de meer afwaartse stuwen nog niet vernieuwd zullen zijn?

Beleid:

- Door de waterbeheerders wordt quasi nooit een negatief advies verstrekt i.k.v. de watertoets. De waterbeheerder moet zijn verantwoordelijkheid hierin opnemen door negatief advies te durven geven.

  De voorwaardelijk gunstige adviezen die verstrekt worden bevatten bouwvoorschriften, maar zolang er geen controle op de naleving van deze bouwvoorschriften bestaat, zullen er steeds nieuwe problemen opduiken. De adviezen i.h.k. van de watertoets zouden bindend moeten worden.

  De gemeente Denderleeuw vraagt zich af of de hogere overheid geen gewestelijk RUP moet maken voor de Dendervallei waarin gebieden worden afgebakend die bouwvrij moeten blijven.
- Dringende onderhoudswerken en kleine herstellingswerken zouden moeten kunnen uitgevoerd worden zonder veel administratieve rompslomp. Zo zou er volgens de Polder van de Beneden-Dender aan de brug in Wieze grond moeten kunnen worden aangebracht op de oever. Maar het dossier ondervindt vertraging omdat daar een stedenbouwkundige vergunning voor nodig is.

1.1.4 Aandachtspunten per beheerder

WenZ	Het is noodzakelijk om de bevolking te informeren en sensibiliseren over de al dan niet noodzaak van baggeren. Dit zou kunnen door een animatiefilmpje via de media te verspreiden. Dit zou op een onafhankelijke manier moeten onderzocht worden. **(Ninove, Denderleeuw)**
	Verschillende steden en gemeenten langs de Dender wensen meer geïnformeerd te worden over het beheer van de waterstanden langs de volledige Dender. **(Ninove, Roosdaal, Denderleeuw, Liedekerke)**
	De keermuur in Ninove zou moeten doorgetrokken worden tot aan het Oeverstekske. Bovendien moet de dijk hersteld worden. **(Ninove)**
	In Roosdaal zijn er in de keermuren krimp- en zetvoegen, die zullen moeten worden hersteld. **(Roosdaal)**
	In Roosdaal zou de keermuur op rechteroever moeten verlengd worden tot aan het gemeentelijk overstromingsgebied. **(Roosdaal)**
	In Roosdaal is ter hoogte van de Weerstanderskaai 2 de buis met waterslikkers (afvoer naar Dender) gebroken. Dit probleem moet worden nagekeken. Hoe zit het met de terugslagklep op de waterslikkers? **(Roosdaal)**
	Kunnen de overstromingen van november via het Dendermodel opnieuw geschetst worden? **(Denderleeuw, Liedekerke)**
	De gemeente Denderleeuw wenst ook beter geïnformeerd te worden over wie beslist hoe de stuwen op de Dender worden geregeld. Dit moet ook duidelijk gecommuniceerd worden met de brandweer en gemeentelijke diensten. **(Denderleeuw, Liedekerke)**
	Dringende onderhoudswerken in Denderleeuw (W&Z werd hier reeds van op de hoogte gebracht.): - Het jaagpad moet hersteld worden en het slib moet verwijderd worden. - Een deel van de oever is weggespoeld aan het sas t.h.v. de Kasteelstraat, dit kan ook nog het geval zijn op andere plaatsen. De volledige oever van de Dender moet gecontroleerd worden en waar nodig versterkt.

	- De afkalvende oevers richting Aalst moeten aangepakt worden. Het probleem hierbij op rechteroever is dat deze oevers in natuurgebied liggen. De oevers op linkeroever zijn niet meer bereikbaar aangezien ze grenzen aan privétuinen waarvan de omheining vaak tot de waterrand reiken. **(Denderleeuw)**
	De uitstroom van de Molenbeek Gijzegem (Molenbeek – (VHAG 5958 – O5021)) in de Dender stroomafwaarts van de stuwsluis van Denderbelle, moet vergroten, bij gelegenheid van de aangekondigde bouw van de 1350 Ton-stuwsluis van Denderbelle. **(Aalst)** Er wordt gesuggereerd het beheer van de klep over te dragen aan de Polder van de Beneden-Dender. **(Dendermonde)**
	Ter hoogte van VPK werden recent werken uitgevoerd aan de dijk tussen de Oude en de Nieuwe Dender. Noordwaarts lijkt de dijk er iets lager te liggen. Klopt dit? **(Dendermonde)**
Aquafin	In Ninove ligt er langs de Dender (rechteroever) een collector die bij hoge waterstanden voor wateroverlast zorgt in het centrum van de stad. Tijdens de overstromingen van januari heeft men ter hoogte van het boothuis en de Fabelta-site een pomp geplaatst. De stad Ninove vraagt of er een mogelijkheid is om op beide plaatsen een vast pompstation te plaatsen. Of misschien bestaat er een andere oplossing voor dit probleem? **(Ninove)**
Roosdaal	De dijk van het recent aangelegde (ca. 10 jaar) gemeentelijk overstromingsgebied op de rechteroever van de Dender (t.h.v. Oude Pastorie) zou best opgehoogd worden zodat de capaciteit ervan kan verhoogd worden. **(Roosdaal)**
	De wateroverlast in de woningen langs de Nieuwe Kaai en bedrijf De Doncker zou kunnen voorkomen worden door het aanleggen van een buffer. **(Roosdaal)**
	In Roosdaal zou de bestaande dijk tussen het gemeentelijk overstromingsgebied en de woningen langs de Kaaistraat 47 en 49 moeten worden verhoogd. **(Roosdaal)**

1.1.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in de vallei van de Dender. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 13	Bouw van een nieuwe gravitaire ontwateringsconstructie voor het Denderbellebroek. (Timing: 2009-2010)
A 21	Opmaak schadekaart Dender: opstellen waterbeheersingplan van de Dender.
A 30	Nieuwbouw van de stuw van Geraardsbergen. (Timing: 2009)
A 31	Onderzoek mogelijke verlaging van de rivierbodem net voor de sluis van Geraardsbergen. (Timing: 2006)
A 32	Nieuwbouw van de stuw van Idegem. (Timing: 2013)
A 33	Nieuwbouw van de stuw van Pollare. (Timing: 2012)
A 34	Nieuwbouw van de stuw van Denderleeuw. (Timing: 2011)
A 35	Onderzoek mogelijkheid wegnemen van de stuwsluis van Teralfene. (Timing: 2005-2006)
A 36	Wegnemen of renoveren van de stuwsluis van Teralfene. (Timing: 2011)
A 37	Aanpassing en verplaatsing van de stuwsluis van Aalst. (Timing: 2009-2012)

A 40	Ontdubbeling van de stuw van Denderbelle i.f.v. de bedrijfszekerheid (zie ook A 50). (Timing: studie start 2006)
A 49	Uitvoeren van agitatiebaggerwerken (en lokaal baggerwerken) wanneer de bevaarbaarheid van de Dender in gedrang komt. (Timing: 2008-2013)

Voor de uitvoering van de acties **A 33**, **A 34**, **A 36**, **A 84**, **A 85** en **A 86 BBP** zal naar aanleiding van de overstromingen medio november 2010 en januari 2011 de timing worden aangepast.

1.2 Deelbekken Marke

1.2.1 Situeringskaart

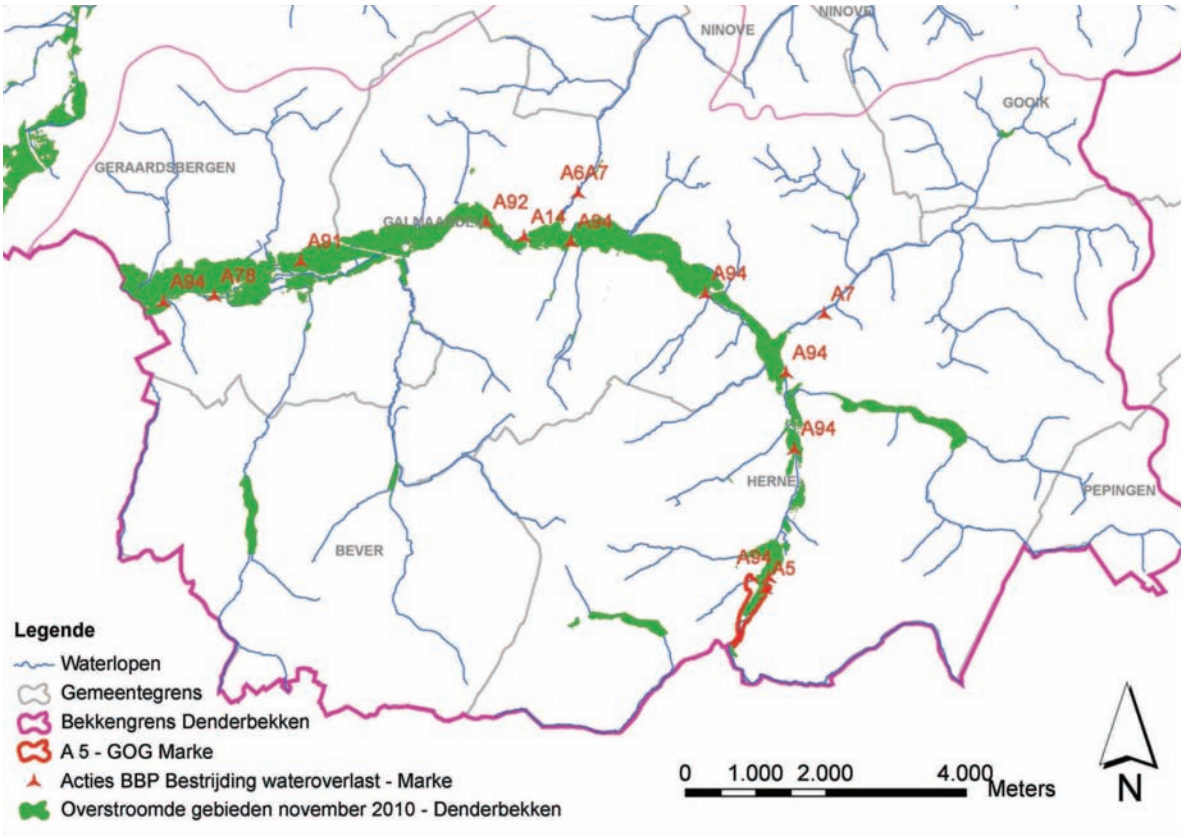

Figuur 2: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Marke.

1.2.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- overstromingen van de Marke in de volledige vallei, met wateroverlast als gevolg in ondermeer de centra van Herne, Galmaarden en Viane.
- overstroming van ondermeer de Arebeek, Scheibeek, Beverbeek, Beverbeek – Plasbeek (VHAG 6473 – B5219), Wijze Beek (VHAG 6473 – B5219).

1.2.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Overleg met Wallonië is noodzakelijk ondermeer m.b.t. het eventueel creëren van bijkomende waterbergingsgebieden stroomopwaarts de gewestgrens en m.b.t. crisiscommunicatie.

- In de Stationsstraat in Herne zijn verschillende woningen getroffen door wateroverlast (21-29). Als mogelijke oplossing ziet de gemeente de aanleg van een dijkje achter de woningen in combinatie met een tijdelijk dijkje dat tijdens piekmomenten aan de Stationsstraat zou aangelegd worden. Eventueel is een combinatie mogelijk met de ontwikkeling van het Markepad (Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën).
- Noodzaak aanleg GOG's op Scheibeek, Beverbeek, Arebeek (**A 7 BBP**).
- Noodzaak om dringend actie **A 14 BBP** bovenop de agenda te zetten.
- Galmaarden heeft verschillende potentiële buffergebieden opgelijst die verder dienen onderzocht te worden (Eetveldemolen - Munkbaan, Nemerkendries-Brusselstraat, Waterschaapstraat, Dagwandenbaan, Herhout).
- Er zou duidelijkheid moeten zijn over het debiet dat vanuit de Marke in de Dender stroomt.

1.2.4 Aandachtspunten per beheerder

VMM	Het GOG in Sint-Pieters-Kapelle heeft zeker zijn nut gehad, daarna is het toch overtopt. Het GOG bleek zondag al geleegd. Men stelt zich dan ook de vraag of er stroomafwaarts (in de Dendervallei) misschien minder problemen waren geweest indien het GOG wat trager was geleegd. **(Herne)**
	In de Stationsstraat zijn verschillende woningen getroffen door wateroverlast (21-29) Als mogelijke oplossing ziet de gemeente de aanleg van een dijkje achter de woningen in combinatie met een tijdelijk dijkje dat tijdens piekmomenten aan de Stationsstraat zou aangelegd worden. Eventueel is een combinatie mogelijk met de ontwikkeling van het Markepad (Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën). **(Herne)**
	Kan er een nog ernstigere storm gesimuleerd worden zodat men kan inschatten welke gebieden potentieel nog een knelpunt vormen? **(Herne)**
	Galmaarden vraagt met aandrang om de plannen om een overstromingsgebied aan te leggen op de Beverbeek te concretiseren. **(Galmaarden)**
	A 14 BBP Denderbekken: Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden. De VMM had een voorontwerp van een dijkje dat twee woningen (Nieuwstraat nrs. 11 en 13) zou beschermen. Hiertoe zou een damwand aangelegd worden tussen de Marke en woning nr. 11 met aansluitend een dijkje op de achtertuinen tot aan de opgehoogde grond achter de appartementen. Dit dijkje was ontworpen met een hoogte van 25,20 mTAW. Met een dergelijke storm zou dit dijkje met een halve meter overstroomd zijn. Bovendien is ook de opgehoogde grond nu onder water gekomen, waardoor het concept van een dijkje dat aansluit op de opgehoogde grond niet toepasbaar is. Het ontwerp zal bijgevolg opnieuw moeten geëvalueerd en bijgestuurd worden. De gemeente Galmaarden dringt er op aan deze actie terug bovenaan de agenda te plaatsen. Ook een bijkomende bescherming van de overzijde van de Nieuwstraat (o.a. Smatch) dringt zich op. **(Galmaarden)**
	De gemeente Galmaarden had graag wat meer informatie m.b.t. de evolutie van de waterstanden van de Marke voor die bewuste periode. Op basis van de grafiek van de gemeenten waterstanden opwaarts de stuw in Viane lijkt het dat - de hoogtemeter niet in staat was de maximaal bereikte waterstanden op te meten? - er tweemaal een belangrijke terugval was van de opgemeten waterstanden. Werden op die momenten de stuwdeuren geopend? Of stond het water te hoog en was de hoogtemeter op die momenten ook niet in staat om de juiste hoogte te meten? **(Galmaarden)**
	Voor de Driscaertmolen is er nood aan bijkomend onderzoek m.b.t. de waterhuishouding rond de molen. Volgens de eigenaars is de monding van de bypass te dicht bij de molen zelf en creëert deze overstromingen stroomafwaarts de molen.

	(Galmaarden)
	De Marke dient geruimd te worden tussen de Eetveldemolen en het Baljuwhuis: op bepaalde plaatsen is de Marke hier nog nauwelijks 30 cm diep. **(Galmaarden)**
	Er zou duidelijkheid moeten zijn over het debiet dat vanuit de Marke in de Dender stroomt. **(Geraardsbergen)**
Gooik	De duiker (Waterblokbeek - Hollandsebeek (VHAG 6404 - B5235) onder het kruispunt Peverstraat – Kasteelstraat is te klein. De gemeente Gooik zal deze op korte termijn vervangen. **(Gooik)**
	De duiker (waterloop VHAG 6404) onder de Peverstraat t.h.v. woning nr. 10 is te klein. De gemeente Gooik zal dit verder onderzoeken. **(Gooik)**

1.2.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Marke. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 5	Realisatie van een overstromingsgebied op de Marke en/of op één van de zijbeken. (Timing: 2008-2013)
A 6	Onderzoek naar het effect van acties uit OWKM Marke en alternatieven: GOG Beverbeek, Scheidbeek opwaarts weg Ninove-Edingen, … (Timing: 2008-2013)
A 7 DB 07-07_21	Opmaak voorontwerp en ontwerp van acties uit OWKM of alternatieven in het deelstroomgebied van de Marke. (Timing: 2008-2013)
A 14	Verhogen dijkje op de Marke te Galmaarden. (Timing: 2007-2008)
A 26	Slibruiming uit hydraulische noodzaak ter hoogte van het afwaartse deel van de Marke. (Timing: 2007-2008)
A 78	Structuurherstel van het benedenstroomse gedeelte van de Marke stroomafwaarts Galmaarden centrum d.m.v. het inschakelen van oude meanders en/of de inschakelingen van omleidingen (bv. Oude Marke,…) (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)
A 91	Sanering van de vismigratieknelpunten aan de Mertensmolen (Marke in Viane Moerbeke) en de stroomopwaartse stuw d.m.v. de herinschakeling van de Oude Marke (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)
A 92	Sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. de Driscaertmolen (Marke in Galmaarden). (Timing: 2007-2008)
A 94	Opmaak ontwerpen voor de sanering van de resterende vismigratieknelpunten op de Marke. (Timing: 2008-2013)
A 98	Creëren en inrichten van milieuvriendelijke oevers in het gedeelte van de Marke stroomafwaarts de Driscaertmolen (deel van "Geïntegreerd project benedenstroomse gedeelte van de Marke"). (Timing: 2008-2013)

Voor de uitvoering van actie **A 7 BBP** bestaat volgend knelpunt:

Omwille van het feit dat ANB niet akkoord gaat met de MER-ontheffing en de passende beoordeling heeft het waterschap van de Marke een brief gestuurd naar minister J. SCHAUVLIEGE om erop aan te dringen een hoge prioriteit te geven aan de realisatie van deze GOG's. Ook op een vergadering in Herne in het kader van de evaluatie van de wateroverlastproblemen werd door verschillende partijen aangedrongen op een snelle realisatie. Op 17 februari 2011 vond op het kabinet van minister J. SCHAUVLIEGE een overleg plaats met de verschillende betrokken partijen. Hierbij is afgesproken dat VMM het project voor het GOG op de Beverbeek verder kan uitwerken en dat er voor het GOG op de Scheidbeek verder onderzoek moet gebeuren naar alternatieve locaties meer stroomopwaarts.

Actie **A 14 BBP** stond reeds eerder geprogrammeerd op het investeringsprogramma van VMM-AOW in 2008. Toch werd ze niet gerealiseerd op het terrein. Uit de in november opgemeten waterstanden blijkt dat de dimensionering van het voorziene dijkje zal moeten aangepast worden. Verder dringt de gemeente Galmaarden aan om deze actie prioritair aan te pakken.

1.3 Deelbekken Gaverse Meersen

1.3.1 Situeringskaart

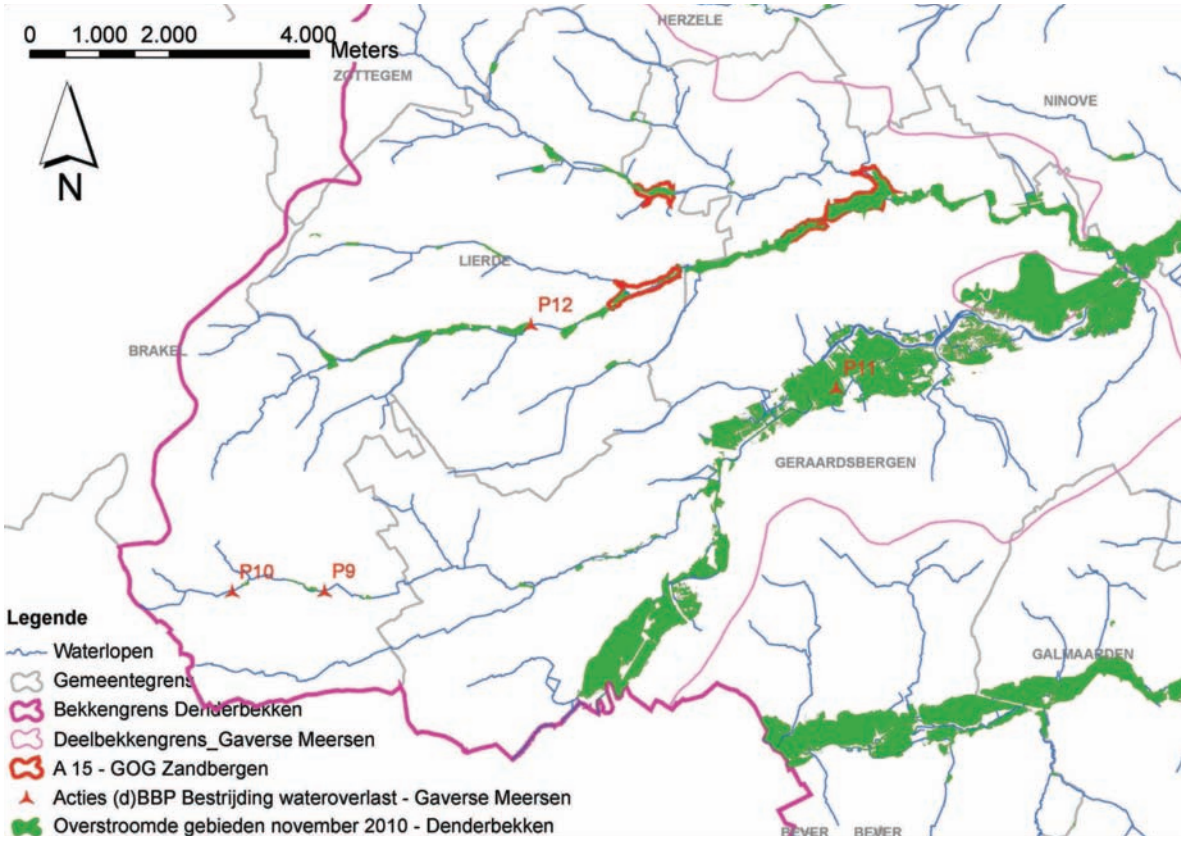

Figuur 3: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Gaverse Meersen.

1.3.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van de Dender in de volledige vallei (zie 1.1).
- Overstroming van ondermeer de Molenbeek – Terkleppebeek (VHAG 6064 – O5197), Molenbeek – Kalsterbeek (VHAG 6034 – O5195), (bovenlopen van) Molenbeek (Zandbergen).

1.3.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Voor de knelpunten/aandachtspunten langs de Dender zelf wordt verwezen naar 1.1.
- Noodzaak aanleg geplande GOG's op de Molenbeek (Zandbergen) (**A 15 BBP**).
- Noodzaak aanleg gepland GOG op de Molenbeek – Terkleppebeek in Everbeek-Beneden (**A P 09 dBBP**)
- De gemeente Lierde vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160).
- Er is een integrale aanpak noodzakelijk voor de Lindeveldmolen (Lierde) (**A P12 dBBP** + **A 102 BBP**).
- Aangezien een aantal van de wateroverlastproblemen in Lierde rechtstreeks met erosie te maken hebben, lijkt het aangewezen om dit verder met de erosiecoördinator te bekijken. Zo zou er door het Aquafinproject "PS + PL Kakebeke" een oplossing kunnen komen voor het wateroverlastprobleem in Kakebeke. Het uitblijven van het erosieproject is de beperkende factor.

1.3.4 Aandachtspunten per beheerder

VMM	De gemeente Lierde vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160). **(Lierde)**
	De burgemeester van Brakel vraagt vorming over de werking van de sluizen. **(Brakel)**
Prov. O-Vl	Ter hoogte van de Triepstraat moest de N42 worden afgesloten. De onderdoorgang onder de N42 vormt er een knelpunt. **(Lierde)**
	De gemeente vraagt zich af of er opwaarts de Opstaldries nog een bijkomend overstromingsgebied kan worden aangelegd op de Pachtbosbeek (5954 – O5160). **(Lierde)**
Prov. Vl-Br	De potentiële buffermogelijkheid (stuurschuif/vernauwing) op de Papenmeersbeek (VHAG 6044 - B5112) – stroomopwaarts de Ninoofsesteenweg zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. **(Gooik)**
	De mogelijkheid om de oude bedding van de Molenbeek (VHAG 6108 - B5130) in te schakelen als bypass om op die manier de Letterbeek te ontlasten zou verder moeten onderzocht worden door de provincie Vlaams-Brabant. **(Gooik)**
	De duiker onder de Terlostraat aan de Hoezenbroekbeek (VHAG 6181 B5133) is te klein. De provincie Vlaams-Brabant zou dit verder moeten opvolgen. **(Gooik)**
Lierde	Aan het wateroverlastprobleem in Kakebeke kan verholpen worden indien het Aquafinproject "PS + PL Kakebeke" uitgevoerd is. Dit project werd on hold gezet wegens het uitblijven van een erosieproject. Dit zou moeten bekeken worden met de gemeente en de erosiecoördinator. **(Lierde)**
Aquafin	Gemeentestraat: 20 woningen getroffen. Aquafin wil er een bufferbekken aanleggen op Molenbeek – Kalsterbeek (afkoppelingsproject Marktweg). **(Geraardsbergen)**
	Het probleem in de Karmelietenstraat – Polderstraat – Kattestraat heeft te maken met het feit dat het water van de Hunnegemmeersen in de collector terechtkomt, die het niet meer kan slikken. Volgens de brandweer Geraarsdbergen zou een mogelijke oplossing eruit kunnen bestaan dat men de Kortelakebeek beperkter in de collector van de Polderstraat laat instromen. **(Geraardsbergen)**
	Aan het wateroverlastprobleem in Kakebeke kan verholpen worden indien het Aquafinproject "PS + PL Kakebeke" uitgevoerd is. Dit project werd on hold gezet wegens het uitblijven van een erosieproject. Dit zou moeten bekeken worden met de gemeente en de erosiecoördinator. **(Lierde)**

Gooik	In overleg met de eigenaars van de woningen in de Letterbeekstraat nr. 40 & 42 zullen individuele beschermingsmaatregelen worden onderzocht: - Het plaatsen van een terugslagklep of afsluitkraan op de riolering, aangezien deze rechtstreeks met de beek verbonden is. - Het aanleggen van een dijk rond de woning. **(Gooik)**

1.3.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Gaverse Meersen. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 10	Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Molenbeek (Zandbergen) mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)
A 15	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)
A 102	Voorbereiden van een geïntegreerd project (ecologisch herstel) voor de Molenbeek (Zandbergen). (Timing: 2008-2013)
P09	Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek te Brakel ter hoogte van de Breedstraat en Spinele
P10	Onderzoek naar de aanleg van een overstromingsgebied op de Terkleppebeek (O5197) te Brakel ter hoogte van Lobé en Kremerstraat
P11	Nagaan mogelijke oplossingen buffering bij Watering De Gaver
P12	Buffering op de Molenbeek (O5160) bij de Lindeveldmolen (kruispunt Watermolenstraat en Populierenstraat)

Voor de uitvoering van actie **P 09 dBBP** bestaat volgend knelpunt:

Voor dit geplande GOG werd een provinciaal RUP opgesteld. Na goedkeuring door de bevoegde minister heeft echter een natuurvereniging een verzoekschrift tot nietigverklaring ingediend bij de Raad van State. Het bezwaar werd ontvankelijk verklaard. De Raad van State heeft nog geen uitspraak gedaan. De gemeente Brakel die moet instaan voor de grondverwerving heeft op basis van het lopende proces beslist om in 2010 geen werk te maken van de grondverwerving.

1.4 Deelbekken Ninoofse Meersen

1.4.1 Situeringskaart

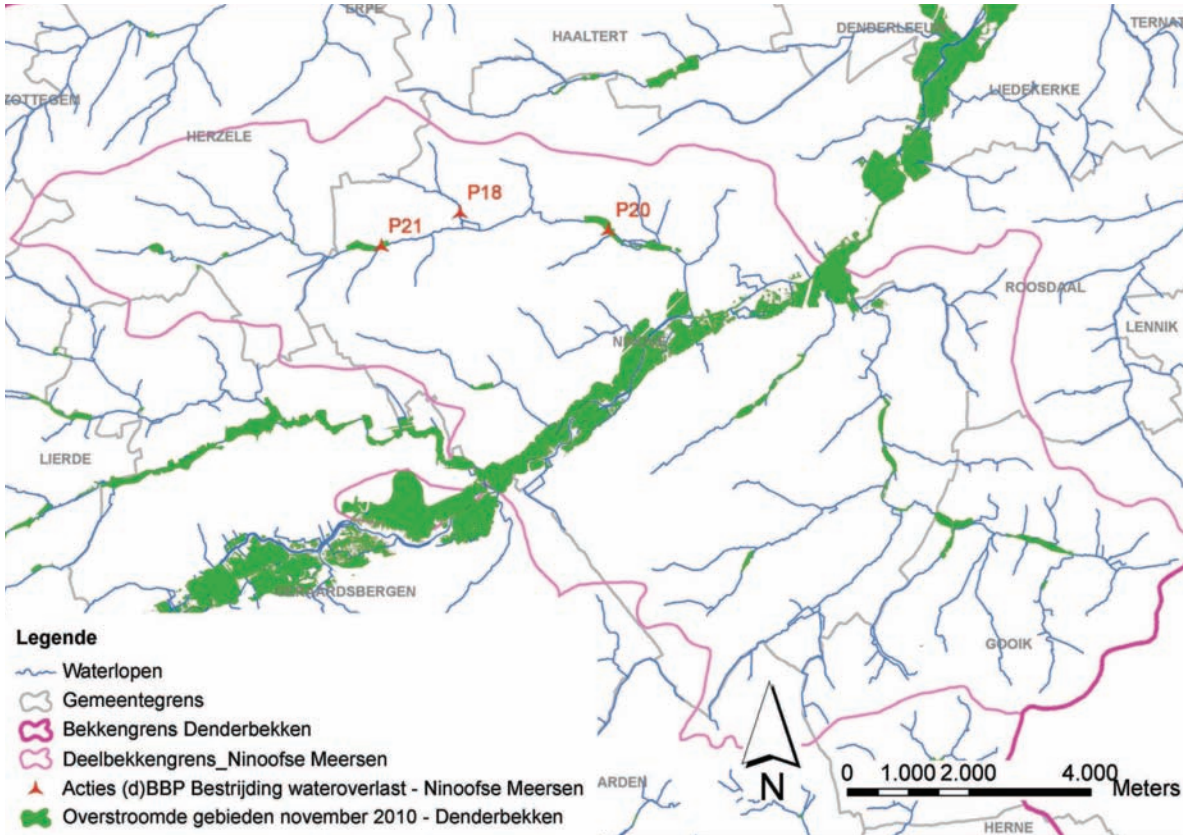

Figuur 4: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Ninoofse Meersen.

1.4.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van de Dender in de volledige vallei (zie 1.1).
- Overstroming van ondermeer de Moensbroekbeek (VHAG 6505 – O5104), de Molenbeek – Liefferingebeek (VHAG 5955 – O5103), de Grote Molenbeek –Papenmeersbeek (VHAG 6044 – O5130), de Molenbeek (VHAG 6108 – B5130) en de Beverbeek (VHAG 5983 – O5125).

1.4.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Voor de knelpunten/aandachtspunten langs de Dender zelf wordt verwezen naar 1.1.
- Om meer wateroverlast te voorkomen in Ninove, moet er dringend werk gemaakt worden van de aanleg van de drie geplande overstromingsgebieden op de Beverbeek en de Kabbeek (**P 18**, **P 20**, **P21 dBBP**).
- In Steenhuize-Wijnhuize waren er in het verleden plannen om het natuurlijk overstromingsgebied langs de Leenbroekbeek (VHAG 5983 – O5125) ter hoogte van de N42 verder te optimaliseren en als wachtbekken in te richten. Het wachtbekken is echter niet gerealiseerd wegens een negatief advies van AWV, die omwille van stabiliteitsredenen niet toelaat om de weg als dam te gebruiken. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om naast de N42 een langsdam te voorzien. Aangezien ook Ninove vragende partij is om meer te bufferen langs de Leenbroekbeek lijkt het aangewezen om het dossier terug te

herbekijken. Dit zou besproken worden op een gepland overleg tussen Herzele en AWV (23/02/11).
- De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken.

1.4.4 Aandachtspunten per beheerder

Prov. O-Vl	Op de Moensbroekbeek (6505 – O5104) zijn er verschillende schotten, die (in bepaalde gevallen door burgers) manueel bediend worden. Men heeft echter geen totaalzicht op de bediening. De stad Ninove vraagt zich af hoe dat beter kan beheerd worden. **(Ninove)**
	Volgens de stad Ninove zou er opwaarts het overstromingsgebied aan de Edingsesteenweg nog een tweede overstromingsgebied moeten komen. **(Ninove)**
	Op de Dommelbeek is er een wachtbekken gepland, maar nog niet uitgevoerd. Nadat de Aquafincollector in de Kerkstraat in Ninove aangelegd is, zou men bekijken of het wachtbekken een oplossing kan bieden. **(Ninove)**
	De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken. **(Vlaams-Brabant)**
Prov. Vl-Br	De Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zou moeten gemodelleerd worden. Aangezien de waterloop provinciegrensoverschrijdend is, stelt zich de vraag wie dit zal trekken. **(Vlaams-Brabant)**
	Op de Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zouden bijkomende buffermogelijkheden moeten gezocht worden. De bestaande vijvers ten zuiden van de Oude Molen in Terhagen zouden hiervoor kunnen geoptimaliseerd worden. **(Vlaams-Brabant)**
Ninove	Het wachtbekken aan de Edingsesteenweg heeft geen noodoverlaat. Er zal een noodoverlaat moeten voorzien worden, die onder de Edingsesteenweg zal komen. **(Ninove)**
Aquafin	Stand van zaken afkoppelingsproject Korrestraat – Eikestraat. **(Herzele)**
	Het pompstation van Aquafin t.h.v. Bloemendaal 15 op de Wijsbeek zorgt hier voor problemen nadat een weide stroomafwaarts iets werd opgehoogd bij uitvoering van een Aquafinproject (pompstation). Deze weide zou terug moeten worden afgegraven. **(Vlaams-Brabant)**
Gooik	Op de Grote Molenbeek – Papenmeersbeek – Kasteelbeek (VHAG 6044 – O5130 – B5130) zouden bijkomende buffermogelijkheden moeten gezocht worden. De bestaande vijvers ten zuiden van de Oude Molen in Terhagen zouden hiervoor kunnen geoptimaliseerd worden. **(Vlaams-Brabant)**

1.4.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Ninoofse Meersen. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
P18	Oplossen wateroverlast op de Kabbeek (O5129) bij Aspelare door aanleg van overloopgebied
P20	Aanleggen van buffering op de Molenbeek/Beverbeek (O5125) bij Outer door de aanleg van een overloopgebied
P21	Oplossen wateroverlast bij ROG7 op de Beverbeek (O5125, categorie 2), langs de Plekkerstraat door de aanleg van een overloopgebied

Acties **P 18**, **P 20**, **P21 dBBP** zitten momenteel in de fase van de aanvraag tot MER-ontheffing. Tijdens het bezoek aan de stad Ninove in het kader van de inventarisatie werd door de stad aangegeven dat de dossiers vastzaten en dat men een beroep wou doen op het bekkensecretariaat om ze te deblokkeren. Intussen ging reeds een overleg door met ANB, provincie Oost-Vlaanderen, Ninove, de studiebureaus die de rapporten voor deze dossiers hebben opgemaakt en het bekkensecretariaat. De opmerkingen van de dienst MER (en ANB) werden besproken en er werd gezamenlijk onderzocht hoe aan de opmerkingen kan tegemoet gekomen worden. Er is afgesproken dat men de dossiers zal indienen voor subsidieaanvraag bij de provincie Oost-Vlaanderen tegen 31 mei 2011.

1.5 Deelbekken Midden-Dender

1.5.1 Situeringskaart

Zie Figuur 5 voor een situering van de overstroomde gebieden in het Denderbekken en gerelateerde acties uit het Bekkenbeheerplan.

1.5.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van de Dender in de volledige vallei (zie 1.1).
- Overstroming van ondermeer de Molenbeek – Vogelenzangbeek (VHAG 5986 – O5093) en de Molenbeek – Graadbeek (VHAG 5957 – O5061).

1.5.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- De grootste problemen in het deelbekken Midden-Dender tijdens de overstromingen van november 2010 hebben zich voorgedaan langsheen de Dender. Voor de knelpunten/aandachtspunten langs de Dender zelf wordt verwezen naar 1.1.
- Actie **P 12 dBBP** 'Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (VHAG 5986 - O5093) zou verder moeten worden uitgewerkt.
- Nood aan bijkomende buffering op de Molenbeek (VHAG 6269 – O5078).

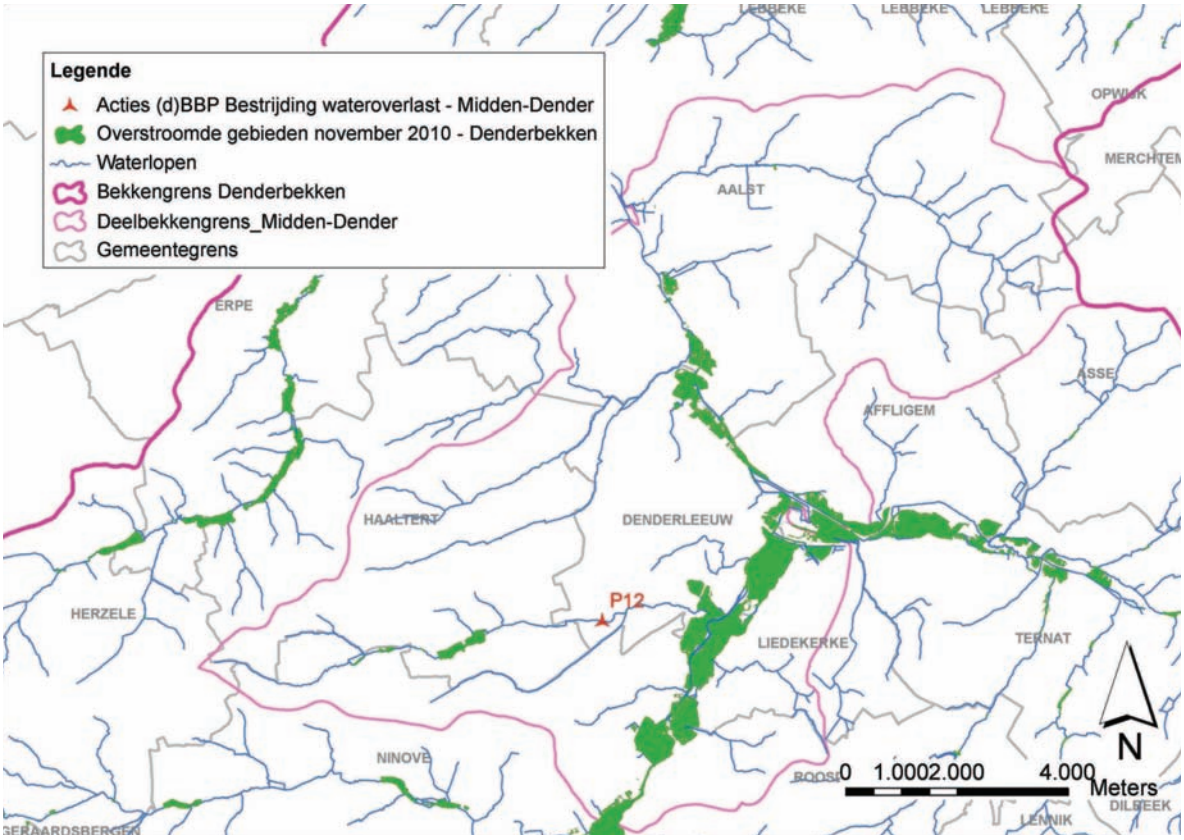

Figuur 5: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Midden-Dender.

1.5.4 Aandachtspunten per beheerder

Prov. O-Vl	De gemeente Denderleeuw is sterk vragende partij om actie P12 'Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen' opgenomen in het dBBP Midden-Dender, verder uit te werken. **(Denderleeuw)**
	Er is bijkomende buffering noodzakelijk op de Molenbeek (VHAG 6269 – O5078) om ergere problemen in de toekomst te voorkomen. De gemeente Haaltert stelt voor om de weide stroomopwaarts Anderenbroek de linkeroever in te schakelen. Deze weide ligt wel iets hoger dan de tuinen op rechteroever. Dit zou verder onderzocht moeten worden door de provincie Oost-Vlaanderen, de gemeente wil dit project eventueel initiëren. **(Haaltert)**
	De provincie Oost-Vlaanderen zou een traject van de Molenbeek – Graadbeek (VHAG 5957 – O5061) moeten ruimen (ter hoogte van de samenvloeiing met de Samelaardbeek en de waterloop VHAG 6010 – O5075a). **(Aalst)**
	De buis in de overwelving van de Molenbeek-Vogelenzangbeek (VHAG 5986 - O5093) in Herlinckhove is kapot, dit moet verder onderzocht worden door de provincie Oost-Vlaanderen. Er moet bekeken worden of de overwelving niet gesupprimeerd kan worden. **(Haaltert)**
VMM AELT + Aquafin	De gemeente is sterk vragende partij voor het afkoppelingsproject Lindestraat. **(Aalst)**
Aalst	De stad Aalst gaat de duiker onder de Koebrugstraat vernieuwen. Deze zou te klein zijn voor het debiet van de Molenbeek (VHAG 5957 – O5061). **(Aalst)**

1.5.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken Midden-Dender. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
P12	Aanleg van een bufferbekken langs de Molenbeek (O5093) ten zuidwesten van Iddergem om wateroverlast ter hoogte van Bakergem op te lossen. (ROG 14)

1.6 Deelbekken Molenbeek (Erpe-Mere)

1.6.1 Situeringskaart

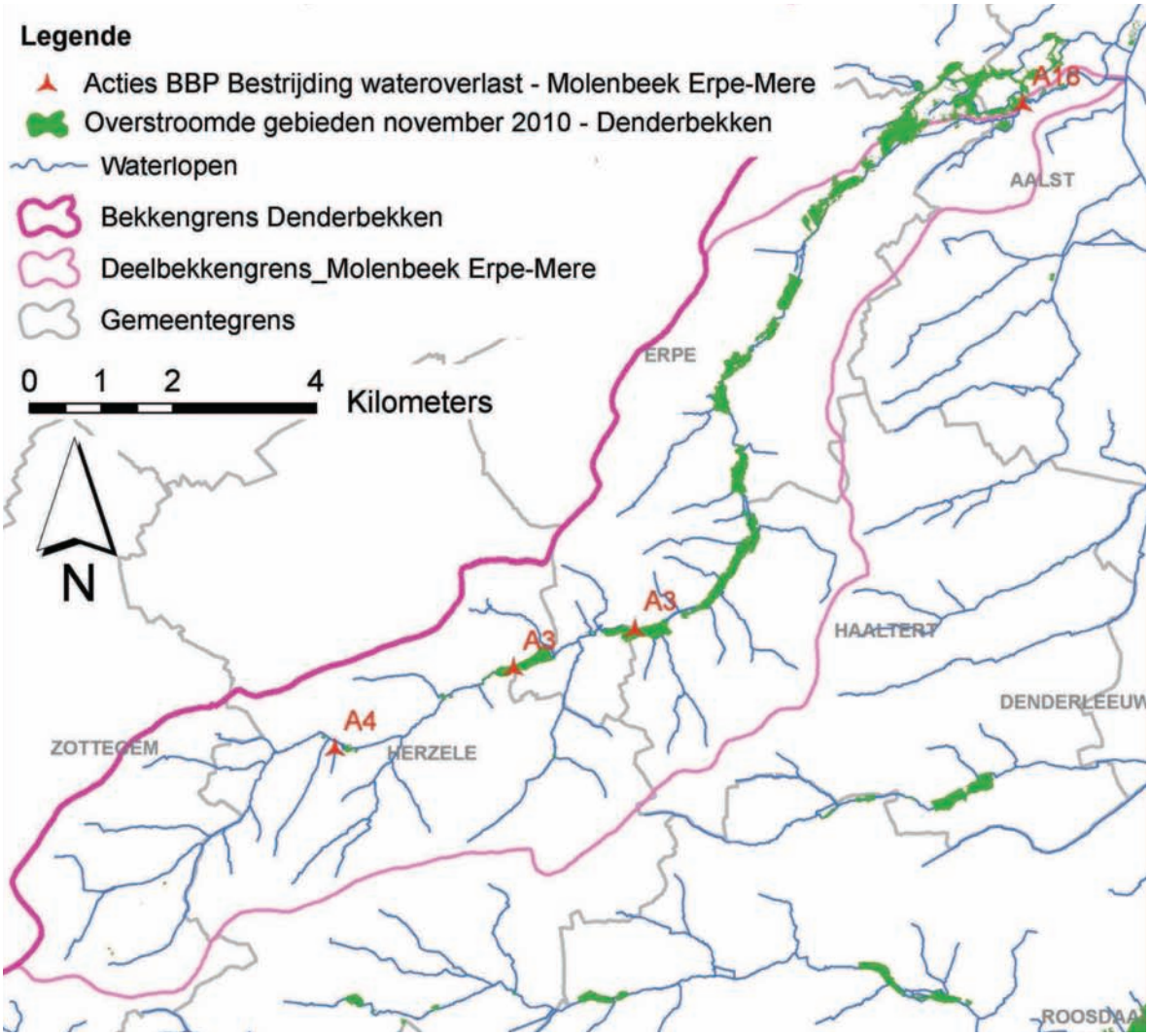

Figuur 6: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Molenbeek Erpe-Mere.

1.6.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van de Molenbeek (Erpe-Mere) in de volledige vallei

1.6.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Er is vraag om bovenop de recent aangelegde GOG's op de Molenbeek (Erpe-Mere) te onderzoeken of er stroomopwaarts nog bijkomend overstromingsgebied kan worden voorzien (bv. in Zottegem, op de Holbeek (VHAG 6167 – O5036), op de Holbeek (VHAG 6336 – O5034)).
- Bij piekdebieten, zoals deze in november plaatsvonden, ontstaat er een relatie tussen de Molenbeek – Ter Erpenbeek (VHAG 5953 – O5021) en de Torensbeek – Sasbeek – Dorebeek (VHAG 6051 – O5027). Vermoedelijk vloeit ter hoogte van het natuurgebied de Honegem teveel water van de Molenbeek naar de Torensbeek, die verder stroomafwaarts voor zware problemen zorgt in de wijken Torensveld en Doriksveld in Hofstade. Ter hoogte van de plaats waar de Molenbeek – Ter Erpenbeek overtopt (ongeveer 100 m voorbij de Cottemmolen) is er een dijk en een afleidingsgracht aangelegd naast een sparrenkwekerij. Ook op rechteroever overtopt de Molenbeek – Ter Erpenbeek.

  Deze relatie van de Molenbeek – Ter Erpenbeek met andere waterlopen moet verder worden onderzocht.
- VMM zou aan de hand van het OWKM Molenbeek (Erpe-Mere) moeten nagaan of bypassing op de Kegelmolen of ter hoogte van de Onegem (voorstel OW-Aalst) zin heeft. Bij de wateroverlast in 2002 werd ter hoogte van de Overmolen in de Blektestraat te Hofstade een 200m lange noodbeek in een bos omheen de Kegelmolen en de aanpalende gebouwen gegraven. Deze noodbeek werd zo gegraven dat zij enkel water afvoert wanneer de Molenbeek een te hoog peil bereikt. Het effect van deze toenmalig getroffen maatregelen zou grondiger moeten onderzocht worden.
- De overstromingen van medio november 2010 zouden met het OWKM moeten kunnen gereconstrueerd worden (verloop waterstanden, vullen/legen wachtbekkens,…).

1.6.4 Aandachtspunten per beheerder

VMM	Sinds de aanleg van de GOG's in Erpe-Mere zou men ter hoogte van Bataaf Molenbeek – Ter Erpenbeek (5953 – O5021) te maken hebben met ernstigere problemen. De gemeente Herzele vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om stroomopwaarts nog bijkomend een overstromingsgebied te voorzien. **(Herzele)**
	VMM zou aan de hand van de modellering van de Molenbeek kunnen nagaan of: - bypassing op de Kegelmolen of ter hoogte van de Onegem (voorstel OW-Aalst) zin heeft. Bij de wateroverlast in 2002 werd ter hoogte van de Overmolen in de Blektestraat te Hofstade een 200m lange noodbeek in een bos omheen de Kegelmolen en de aanpalende gebouwen gegraven. Deze noodbeek werd zo gegraven dat zij enkel water afvoert wanneer de Molenbeek een te hoog peil bereikt. Het effect van deze toenmalig getroffen maatregelen zou grondiger moeten onderzocht worden. - er extra buffering nodig is, stroomopwaarts (bovenop de 3 bestaande buffers). - er iets kan gedaan worden in de zones te Lede en te Aalst waar de Molenbeek buiten haar oevers treedt en overloopt naar het bekken van de Torensbeek - 5027. De relatie die tussen de Molenbeek – Ter Erpenbeek (VHAG 5953 – O 5021) en de Torensbeek – Sasbeek – Dorebeek (VHAG 6051 – O5027) ontstaat bij piekdebieten zou beter moeten onderzocht worden. **(Aalst)**
	De stad Aalst is vragende partij om meer zicht te krijgen op het verloop van de waterstanden van de Molenbeek – Ter Erpenbeek tijdens de bewuste dagen in november. **(Aalst)**

	De gemeente Erpe-Mere vraagt aan VMM Afdeling Operationeel waterbeheer volgende vragen m.b.t. waterberging in het stroomgebied van de Molenbeek – Ter Erpenbeek verder te onderzoeken: - Is de capaciteit van de aangelegde wachtbekkens voldoende groot? - Werden de wachtbekkens op het juiste moment gevuld? - Zijn er nog buffermogelijkheden verder stroomopwaarts de Molenbeek – Ter Erpenbeek, voorbeeld op de bovenlopen op het grondgebied van Zottegem? - Zijn er nog buffermogelijkheden op de zijlopen van de Molenbeek – Ter Erpenbeek? Voornamelijk volgende twee waterlopen zorgen voor heel wat bijkomend debiet op de Molenbeek – Ter Erpenbeek: ▪ Holbeek (vanuit Woubrechtegem) VHAG 6167 – O5036 ▪ Holbeek (vanuit Heldergem) VHAG 6336 – O5034. **(Erpe-Mere)**
Prov. O-Vl	Sinds de aanleg van de GOG's in Erpe-Mere zou men ter hoogte van Bataaf Molenbeek – Ter Erpenbeek (5953 – O5021) te maken hebben met ernstigere problemen. De gemeente vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om stroomopwaarts nog bijkomend een overstromingsgebied te voorzien. De gemeente geeft aan dat er klachten zijn dat de provincie de waterloop niet meer ruimt. **(Herzele)**
	De provincie Oost-Vlaanderen dient te onderzoeken wat er precies vanaf zondagnamiddag op de Torensbeek is gebeurd en waarom het gabariet van de benedenloop niet volledig benut werd. **(Aalst)**
Herzele	Er zou samen met AWV moeten bekeken worden of de afwateringsgrachten langs de Arestraat kunnen aangepast worden. Mogelijks wordt deze gewestweg overgedragen aan de gemeente. Dit is ook een erosieprobleem. **(Herzele)**
	De oevers van de Holbeek (VHAG 6167 – O5036) in de Neerwegstraat zijn door de aanpalende eigenaars te nauw afgezet, waardoor het gabariet te beperkt is. De wateroverlast is ook te wijten aan het erosieprobleem. Dit zou moeten bekeken worden met de gemeente en de erosiecoördinator. **(Herzele)**

1.6.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Molenbeek (Erpe-Mere). Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 3	Realiseren van overstromingsgebieden op de Molenbeek (Erpe-Mere) (Hollestraat en Lammersweg). (Timing: 2007-2008)
A 4	Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van Molenbeek Erpe-Mere (2002). (Timing: 2007-2008)
A 16	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)
A 18	Onderzoek naar het effect van de resterende acties, vermeld in de OWKM van de Molenbeek Erpe-Mere (2002) (o.m. ringdijk Ledebaan te Aalst) en onderzoek naar optimaal instellen van het stuwpeil van de stuwen op de Molenbeek Erpe-Mere (ter hoogte van de Ledebaan Aalst) (zie ook A 4). (Timing: 2008-2013)
A 103	Onderbouwing voor het (eventueel) opstarten van een Ecologische Inventarisatiestudie i.f.v. de uitwerking van een geïntegreerd project voor de Molenbeek (Erpe-Mere). (Timing: 2008-2013)

1.7 Deelbekken Bellebeek

1.7.1 Situeringskaart

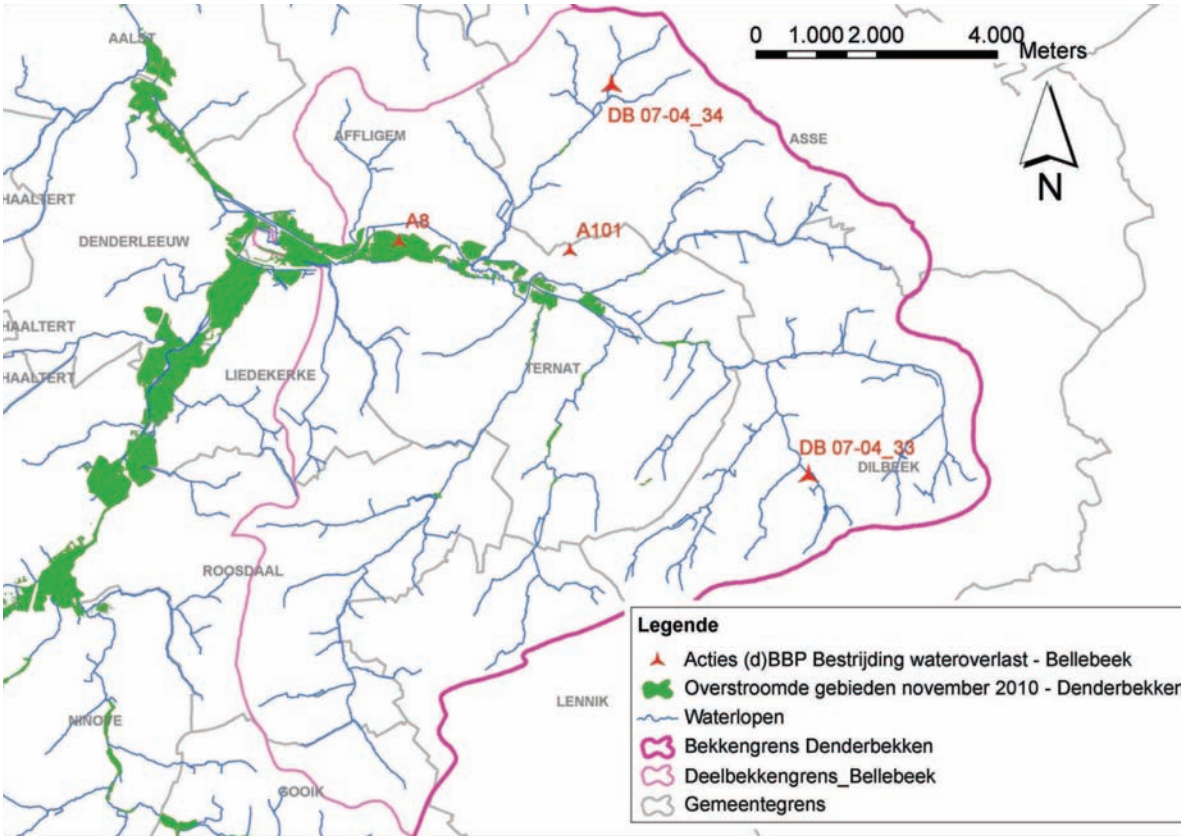

Figuur 7: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Bellebeek.

1.7.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van ondermeer de monding Bellebeek in Dender, de Bosbeek (VHAG 6504 – B5091), de Overnellebeek (VHAG 6430 – B5095), de Steenvoordbeek (VHAG 6140 – B5099), de Kasteelbeek – Klapscheutbeek – Keurebeek (VHAG 6380 – B5100) en de Hunselbeek – Bellebeek (VHAG 5956 – B5086).

- Naar aanleiding van de wateroverlast van 2002-2003 zijn er in Liedekerke verschillende maatregelen genomen: keermuren Dender, schuif monding Bogijnengracht, schuif duiker onder spoorweg aan Oude Dender, dam Appelboomstraat, roosters langsgrachten N208). Hierdoor was de wateroverlast in Liedekerke medio november 2010 minder ernstig dan in 2002-2003.

1.7.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Worden de bufferbekkens op de Bellebeek op een efficiënte manier gevuld en geledigd? Hierover is overleg noodzakelijk tussen VMM en de betrokken gemeenten Ternat, Affligem en Liedekerke.
- De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek - Bellebeek in Borchtlombeek (VHAG 5956 – B5086) is doorgebroken. Hierdoor kwam er uitzonderlijk een deel van Sint-Katarina-Lombeek onder water (Watermolenstraat, Knotwilgenlaan, Acacialaan, Sint-Katarinastraat, Rodestraat, Kerkstraat, Meersstraat). De doorsteek van een Aquafincollector ter hoogte van de dijk van het wachtbekken zou voor een zwak punt in de dijk hebben gezorgd. Er wordt gevraagd of de capaciteit van dit wachtbekken wel voldoende groot is.
- Zijn er voldoende bufferbekkens op de Bellebeek en hebben ze een voldoende capaciteit? De gemeente Affligem stelt drie mogelijke locaties voor om bijkomende overstromingsgebieden aan te leggen om water van de Bellebeek te bufferen:
    - Inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. Hierdoor kan een grotere waterberging gerealiseerd worden waardoor stroomafwaarts minder wateroverlast zal plaatsvinden. Hierdoor zal de zijwaterloop (Hollebeek VHAG 6487 – B5090) door de lagere waterstanden op de Bellebeek ook vlotter kunnen afvoeren, en dus voor minder wateroverlast stroomopwaarts zorgen. (Actie **A 8 BBP**).
    - Het kleinere gebied tussen de spoorweg en de N208 op de grens met de gemeenten Liedekerke en Ternat zou ook geoptimaliseerd kunnen worden om meer water te bergen (ten noordoosten van het rond punt).
    - Het braakliggend gebied tussen de Rozenlaan en de Driesstraat wordt nu al aangesproken door de Maaimeersbeek. Ook dit gebied kan misschien geoptimaliseerd worden m.b.t. waterberging.

1.7.4 Aandachtspunten per beheerder

VMM	Grachten ter hoogte van de wachtbekkens zouden dringend moeten geruimd worden. **(Ternat)**
	De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek - Bellebeek (VHAG 5956 – B5086) moet hersteld worden. De gemeente Roosdaal vraagt of de capaciteit van het wachtbekken wel voldoende groot is. **(Roosdaal)**
	Voor de bypass aan de Bellebeek zijn geen afspraken gemaakt m.b.t. het onderhoud, dit moet dringend uitgeklaard worden. **(Affligem)**
	Volgende mogelijke oplossingen om ondermeer de wateroverlastproblemen in de Affligemsestraat in Liedekerke op te lossen zouden verder onderzocht moeten worden door VMM – AOW: - Zijn er langsheen de Bellebeek voldoende bufferbekkens? Hebben deze een voldoende capaciteit? Worden deze bufferbekkens op een efficiënte manier gevuld en geledigd? Hierover is overleg noodzakelijk tussen VMM en de betrokken gemeenten Ternat, Affligem en Liedekerke. - Het aanleggen van een dam rond de huizen in de Affligemsestraat t.h.v. de inkokering aan de monding van de Bellebeek. **(Liedekerke)**
Prov. Vl-Br	Opwaarts de Klapscheutmolen zou er mogelijkheid zijn om bijkomend te bufferen. Er zal een voorstel worden gedaan aan de provincie om de hogerop gelegen vijvers als wachtbekken in te schakelen. **(Ternat)**
	Aan de oever van de Hunselbeek moeten er ter hoogte van de Stampmolenstraat beschermstenen aangebracht worden door de provincie Vlaams-Brabant. Men is hiervan reeds op de hoogte. **(Roosdaal)**
Aquafin	De Klapscheutbeek (6380 – B5100) is ter hoogte van de Klapscheutstraat overwelfd over een afstand van ongeveer 40 meter. Via een Aquafinproject zal de overwelving worden weggenomen en wordt de waterloop terug in haar oorspronkelijke bedding gelegd. De gemeente vraagt zich wel af wat de gevolgen zullen zijn verder

	stroomafwaarts. **(Ternat)**
	De dijk van het wachtbekken op de Hunselbeek – Bellebeek in Borchtlombeek (VHAG 5956 – B5086) is doorgebroken. De doorsteek van een Aquafincollector zou hier voor een zwak punt in de dijk hebben gezorgd. **(Ternat)**

1.7.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Bellebeek. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 8 DB 07-04_30	Nagaan mogelijkheid en effect van het saneren van het vismigratieknelpunt en de inrichting van het natuurlijk overstromingsgebied van de Bellebeek t.h.v. de Bellemolen. (Timing: 2007-2008)
A 101	Evaluatie en bijsturing van het huidige beheer van de gecontroleerde overstromingsgebieden (wachtbekkens) op de Bellebeek. (Timing: 2008-2013)
DB 07-04_33	Oplossen wateroverlast langsheen de Peverstraatbeek door aanleg overstromingsgebied (Dilbeek)
DB 07-04_34	Oplossen wateroverlast langsheen de Overnellebeek en Kleine Wetsbeek (Asse)

1.8 Deelbekken Vondelbeek

1.8.1 Situeringskaart

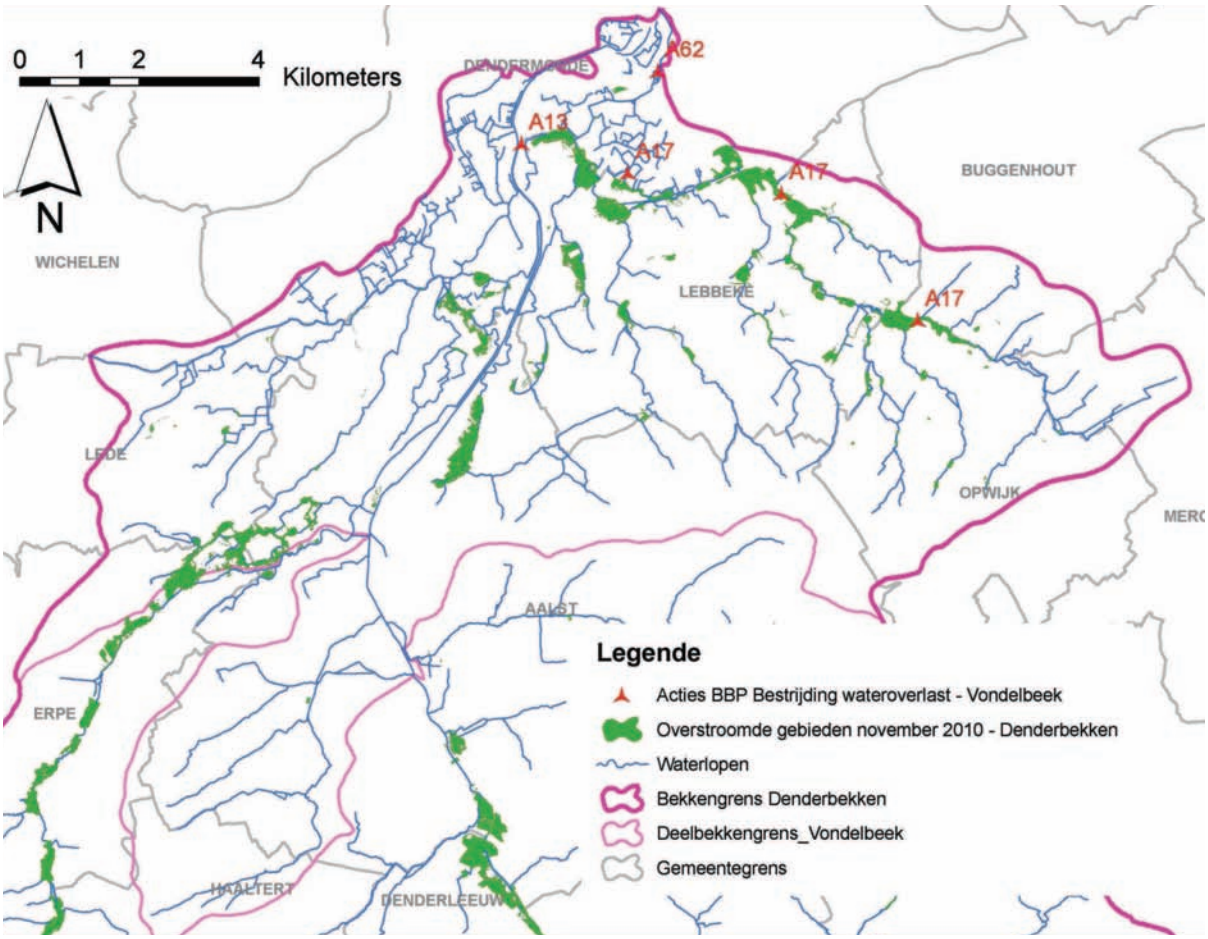

Figuur 8: Situering overstroomde gebieden en gerelateerde acties in het deelbekken Vondelbeek.

1.8.2 Korte beschrijving van de overstromingen

- Overstroming van ondermeer de Torensbeek – Sasbeek – Dorebeek, Molenbeek (Gijzegem), Kleine Meersbeek, Oude Dender, Windgatbeek, Vondelbeek, Steenbeek, Kleine Beek, Heibeek.

1.8.3 Belangrijkste knelpunten/aandachtspunten

- Bij de recente overstromingen is gebleken dat Lebbeke nog steeds vrij zwaar getroffen wordt bij wateroverlast. Van de bestaande wachtbekkens zou de capaciteit optimaal moeten kunnen benut worden en de sturing moeten geoptimaliseerd worden.
- Er zou nog bijkomende ruimte voor waterberging moeten gezocht worden in de gemeente Opwijk.
- De Vondelbeek is verbonden met de Steenbeek zodat ze kan afwateren richting Denderbellebroek. Er moeten betere afspraken gemaakt worden over het beheer. Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk wie het kunstwerk bedient. Het was tijdens de

wateroverlastperiode van medio november 2010 moeilijk om de contactpersoon van de VMM te vinden. Dendermonde is vragende partij voor een draaiboek, waarin permanentie- en noodnummers, contactgegevens van betrokken diensten, … opgenomen zijn.

1.8.4 Aandachtspunten per beheerder

VMM	De capaciteit van het wachtbekken op de Kleine Beek (VHAG 6458 – O5004) is te beperkt wegens dichte begroeiing. **(Lebbeke)**
	De wateroverlastproblemen ter hoogte van Eeksken – Klein Antwerpenstraat zijn te wijten aan de overstroming van het wachtbekken ter hoogte van een doorsteek voor landbouwers. De gemeenten Lebbeke, Buggenhout en Opwijk hebben een beheersovereenkomst afgesloten om het wachtbekken te beheren. Hierbij zou de dijk ter hoogte van de doorsteek kunnen worden opgehoogd. **(Lebbeke)**
	De constructie om van de Vondelbeek (na laatste wachtbekken) te lozen richting Denderbellebroek is te klein. Er zou eens moeten onderzocht worden met het OWKM wat het effect is op de peilen opwaarts indien men op deze plaats een grotere ontwateringsconstructie zou installeren. **(Lebbeke)**
	Er zou nog bijkomende ruimte voor waterberging moeten gezocht worden in het deelbekken van de Vondelbeek. **(Lebbeke, Dendermonde)**
	Het maximaal niveau van het water wachtbekken op de Vondelbeek afwaarts de Borekstraat-Eeksken is hoger dan het overstort van de riolering. Dit moet samen met VMM bekeken worden. **(Buggenhout)**
WenZ	De uitstroom van de Molenbeek Gijzegem (Molenbeek – (VHAG 5958 – O5021)) in de Dender stroomafwaarts van de stuwsluis van Denderbelle, moet vergroten, bij gelegenheid van de aangekondigde bouw van de 1350 Ton-stuwsluis van Denderbelle. **(Aalst)** Er wordt gesuggereerd het beheer van de klep over te dragen aan de Polder van de Beneden-Dender. **(Dendermonde)**
Prov. O-Vl	Naast het huis in de Lange Breestraat 11 en onder de straat is de Klokbeek (VHAG 6466 – O5004a) overwelfd, respectievelijk een diameter van 1 m en 60 cm. Volgens de bewoners is deze diameter te klein waardoor het water opstuwt. Daarenboven heeft men opwaarts de overwelving een pallet in de waterloop gebracht om het meer afwaartse centrum te vrijwaren. Volgens de gemeente zou een opwaarts wachtbekken op grondgebied Opwijk een oplossing kunnen zijn. De oever van de Klokbeek opwaarts de Lange Breestraat is ingevallen en zou moeten worden hersteld door de provincie Oost-Vlaanderen. **(Lebbeke)**
	Bontegem (overtopping Pasbeek): De gemeente vraagt zich af of er op grondgebied Moorsel een bijkomend wachtbekken kan voorzien worden. Een andere mogelijkheid zou zijn om de rechteroever (richting Moorsel) te verlagen en de linkeroever te verhogen. **(Lebbeke)**
	Aan de Opwijksestraat zijn er wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan een onvergunde overwelving op de Nijverseelbeek (5006, 2de cat.) op grondgebied Opwijk. In Lebbeke is er in 2011 een omlegging van de Nijverseelbeek voorzien (Aquafin project). **(Lebbeke)**
	De provincie Oost-Vlaanderen zou het traject van de Porrebeek (VHAG 6062 – O5022) tussen de IJsbroekbeek (VHAG 6170 – O5024) en de Grootebeek (VHAG 6062 – O5022) moeten ruimen. **(Aalst)**
	Aan Fonteintje – Mottekenstraat kampt men met een terugkerend wateroverlastprobleem ter hoogte van de samenvloeiing van waterlopen 5011 (2de cat.) en 5009 (2de cat.). **(Lebbeke)**
	Het is lang geleden dat de Provincie de Spechtmeersbeek (VHAG 6109 – O5025) nog geruimd heeft. Hierdoor kan de waterloop van 3de cat. VHAG 6165 – O5025d

	bij wateroverlast moeilijk lozen. **(Lede)**
Prov. Vl-Br	Aan de Opwijksestraat zijn er wateroverlastproblemen die onder andere te wijten zijn aan een onvergunde overwelving op de Nijverseelbeek (VHAG 6438 - O5006, 2de cat.) op grondgebied Opwijk. In Lebbeke is er in 2011 een omlegging van de Nijverseelbeek voorzien (Aquafin project). **(Lebbeke)**
VMM AELT + Aquafin	In overleg met de gemeente Haaltert moet de mogelijkheid onderzocht worden om opwaarts het overstort Dreef een bergbezinkingsbekken te voorzien om op die manier minder vervuild water in de Klokputbeek (VHAG 5967 – O5054) te laten stromen. Dit zou de gemeente toelaten om afwaarts dat overstort een groter bufferbekken op de waterloop te bouwen en op die manier de Klokputbeek afwaarts minder te belasten. **(Haaltert)**
Lebbeke	Bontegem (overtopping Pasbeek): De gemeente vraagt zich af of er op grondgebied Moorsel een bijkomend wachtbekken kan voorzien worden. Een andere mogelijkheid zou zijn om de rechteroever (richting Moorsel) te verlagen en de linkeroever te verhogen. **(Lebbeke)**
	Het gebeurt vaak dat elektriciteitskasten en –cabines onder water komen te staan. De gemeenten zouden bij het afleveren van de stedenbouwkundige vergunning meer moeten overwegen om elektriciteitskasten en –cabines hoger te plaatsen. **(Lebbeke)**
Aquafin	Het overstort op de collector aan de Grote Snijdersstraat – Kleine Snijdersstraat – Hof Ter Varentstraat is te klein. **(Lebbeke)**
Dendermonde	De 3 m- zone langs de waterlopen is vaak bebouwd. De bevolking zou hierover kunnen gesensibiliseerd worden via het stadsmagazine. **(Dendermonde)**
Buggenhout	Water stroomopwaarts de Ravenstraat bufferen en lozen via een met de Ravenstraat parallel nieuw te graven gracht die loost in de Dapperbeek (VHAG 6393 - O5.007). **(Buggenhout)**
	Een overstort plaatsen op het laagste punt in private grachten. **(Buggenhout)**

1.8.5 Acties bekkenbeheerplan

Volgende acties uit het (d)BBP zijn belangrijk om wateroverlast te voorkomen of beperken in het deelbekken van de Vondelbeek. Een overzicht van de stand van zaken van de acties wordt weergegeven in bijlage 1 van het bekkenvoortgangsrapport.

Actienr.	Titel
A 11	Evaluatie mogelijkheden van beekherstel van en sanering van vismigratieknelpunten op de Vondelbeek mede i.f.v. bijkomend effect inzake waterberging o.b.v. de resultaten van de ecologische inventarisatiestudie (EIV). (Timing: 2008-2013)
A 13	Bouw van een nieuwe gravitaire ontwateringsconstructie voor het Denderbellebroek. (Timing: 2009-2010)
A 17	Realiseren acties voortkomend uit de OWKM Vondelbeek. (Timing: 2008-2013)
A 62	Gedeeltelijk openmaken van de overwelfde Vondelbeek te Dendermonde en renoveren van het resterend gedeelte afwaarts de spoorweg Gent-Mechelen te Dendermonde - fase 1 & fase 2. (Timing: 2005-2006)
actie-087	Nijverzeelbeek (B5006), Klein Antwerpen: overwelving te verwijderen en verbindingsgracht maken naar de Borstbeek (O5001b)

2 Algemene aandachtspunten

- Om de oorzaken van de wateroverlast aan te pakken moet nog veel meer gefocust worden op het ophouden van hemelwater aan de bron. Iedereen (particuliere burgers, landbouw- en natuursector, openbare besturen,…) zal zijn steentje moeten bijdragen. Daarom moet er maximaal ingezet worden op een stimulerend beleid. De landbouwsector kan hieraan meewerken door de akkers vóór de winter, indien de weersomstandigheden gunstig zijn, niet-kerend te bewerken en een groenbedekker in te zaaien. Door een goed bodembeheer toe te passen, kan de infiltratie van regenwater in de bodem vergroot worden. Ook kan er vanuit de natuursector nog veel meer aandacht gaan naar de ecosysteemdiensten van natuurgebieden, waarbij gebruik gemaakt wordt van hun sterk bufferend effect. Momenteel worden er voor de habitatrichtlijngebieden instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd. De oppervlaktedoelen die hierbij geformuleerd zullen worden voor de aanwezige en aangewezen habitattypes kunnen een bijdrage leveren om meer hemelwater vast te houden. Zo bijvoorbeeld kan bosuitbreiding een belangrijke meerwaarde betekenen dankzij de sponsfunctie die bossen hebben. Ook het herstel van het bocagelandschap, waarbij kleine landschapselementen behouden of aangebracht worden, helpen mee de erosiebestrijding ondersteunen. Zeker in het overstromingsgevoelige Denderbekken zal hieraan de nodige aandacht moeten worden gegeven.
- Er is nood aan duidelijke communicatie vanuit een gecentraliseerd informatiepunt die de overkoepelende informatie van de verschillende waterbeheerders omvat. Van deze website zou er een simultane website moeten bestaan die enkel toegankelijk is voor hulpdiensten.
- Afstemming van de afvoerstrategie en het beheer (vullen/legen) van de wachtbekkens tussen de verschillende waterbeheerders is noodzakelijk.
- Er is nood aan grensoverschrijdende afspraken en samenwerking.
- Er is nood aan een gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water. Deze zoektocht moet zich richten op volledige stroomgebieden, en moet over de verschillende categorieën waterlopen en dus bevoegdheden heen reiken.
- Er is nood aan een geactualiseerde lijst met contactgegevens van de verschillende betrokkenen (waterbeheerders, provinciale crisiscel, …).
- Er is nood aan een evaluatie van het watertoetsinstrument. Door de waterbeheerders wordt quasi nooit een negatief advies verstrekt i.k.v. de watertoets. De voorwaardelijk gunstige adviezen worden te weinig opgevolgd.
- Het zou interessant zijn om te onderzoeken of er een gewestelijk RUP voor de ganse Dendervallei kan opgemaakt worden. Daarin zouden dan gebieden worden afgebakend die bouwvrij moeten blijven.
- Actie **A 20 BBP** omvat het evalueren van in overstromingsgebied gelegen bebouwing in het Denderbekken waarvoor aankoop/onteigening eventueel de meest aangewezen oplossing is i.h.k. van de wateroverlast. Om deze actie te kunnen uitvoeren is er draagvlak op alle niveaus nodig.
- Overpompen van water tijdens crisismomenten zou meer in overleg moeten gebeuren.
- Er moet nagedacht worden op welke manier vrijwilligers nog veel meer kunnen ingezet worden tijdens crisismomenten zoals overstromingen. Zo zouden landbouw- of andere bedrijven pompen kunnen uitlenen. Vrijwilligers kunnen ingeschakeld worden in de lokale crisisstructuur en preventief voorzien in een verzekeringspolis. Verder kan de eerstelijns aanpak geoptimaliseerd worden (verdeling zandzakjes, raadgevingen aan burgers, zelfredzaamheid stimuleren, opvolgen overstromingsvoorspeller).

3 Globale conclusie

In het verleden zijn er reeds heel wat maatregelen uitgevoerd om wateroverlast in het Denderbekken te voorkomen. Toch blijkt dat het beleid op een aantal punten nog verder geoptimaliseerd kan worden.

De voornaamste conclusies uit de evaluatie van de overstromingen in november 2010 in het Denderbekken kunnen als volgt worden samengevat:

- Er moet nog veel meer aandacht gaan naar de drietrapsstrategie **'vasthouden-bergen-afvoeren'**.

  Hemelwater vasthouden aan de bron moet voor iedereen (particuliere burgers, landbouw- en natuursector, openbare besturen,…) een evidentie worden. Daarom moet er maximaal ingezet worden op een stimulerend beleid.

  In tweede instantie moet er voldoende ruimte voorzien worden voor de waterlopen. Uit de verschillende bezoeken aan de gemeenten blijkt dat er nog vrij veel vraag is naar bijkomende buffergebieden. Elk bestuursniveau zal hierin zijn verantwoordelijkheid moeten nemen.

  In laatste instantie moet het water op een veilige manier afgevoerd worden. Voor het Denderbekken is de vernieuwing van de stuwen (inclusief herdimensionering) van Geraardsbergen tot Aalst prioritair. Naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 is beslist de timing van de betreffende acties aan te passen.

- Uit de evaluatie blijkt dat er blijvend werk moet worden gemaakt van een goede **communicatie**.

  Het gewestgrensoverschrijdend overleg met Wallonië moet verder geoptimaliseerd worden. Voor het goede beheer van de Dender en de Marke moeten de communicatie en samenwerking verder geoptimaliseerd worden, dit zowel tijdens als buiten crisismomenten. De voorzitter van het bekkenbestuur heeft hierin een belangrijke rol (cfr. Decreet Integraal Waterbeleid art. 27 § 1 6°).

  Ook tussen de Vlaamse waterbeheerders moet er nog meer gestreefd worden naar afstemming van het waterbeheer. Zo is gebleken dat er tussen de verschillende waterbeheerders nog meer afspraken moeten gemaakt worden over de afvoerstrategie en het vullen en legen van de wachtbekkens. De verschillende modellen van aangrenzende waterlopen moeten met elkaar communiceren. Er is ook nood aan een gebiedsdekkende zoektocht naar ruimte voor water, die zich los van de bevoegdheden moet richten op volledige stroomgebieden.

  Er moet meer werk gemaakt worden van een efficiënte communicatie naar lokale organisaties, aangelanden van overstromingsgebieden, betrokken landbouwers,… Zo zou er voor alle overstromingsgebieden waar aangelanden actief zijn een efficiënt waarschuwingssysteem moeten uitgebouwd worden.

  Om sneller te kunnen ingrijpen hebben de gemeenten nood aan een geactualiseerde lijst met contactgegevens van de verschillende betrokkenen (waterbeheerders, provinciale crisiscel,…). Het bekkensecretariaat zal dit opmaken en (half)jaarlijks actualiseren.

- Er moet nog veel meer ingezet worden op **sensibilisatie** van ondermeer de bevolking en gemeenten.

  Specifiek rond het beheer van de Dender bestaat er bij de gemeenten en de bevolking heel veel onduidelijkheid over de noodzaak en het effect van baggeren. Het is noodzakelijk om iedereen hierover op een eenduidige manier te informeren en sensibiliseren.

  Om het wateroverlastprobleem aan de bron te kunnen aanpakken moeten gemeenten en bevolking hierover nog veel meer gesensibiliseerd worden.

Integraal Waterbeleid
Dijle-Zennebekken

Overzicht inventarisatie overstromingen november 2010 Dijle-Zennebekken

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de ontvangen (éénzijdige) informatie tijdens de inventarisatieronde van de overstromingen van november 2010 die door het bekkensecretariaat van het Dijle-Zennebekken werd uitgevoerd. Deze verslagen zijn een aanvulling op de gegevens die via het karteringsloket werden ingegeven. Doel van dit document is voornamelijk intern gebruik en complementaire informatie aanleveren aan VMM-Afdeling Operationeel Waterbeheer ter aanvulling van de informatie die via het geoloket van de overstromingen werd ingevoerd.
Let wel: deze informatie is niet meer ter controle teruggekoppeld met de gemeenten. Hiervoor werd gewacht op de viewertoepassing van het overstromingsloket. Onderstaande informatie dient enkel voor interne werking en verder onderzoek.

Alle gemeenten in het Dijle-Zennebekken werden telefonisch gecontacteerd. Niet alle gemeenten vonden een bezoek nodig, bijvoorbeeld omdat er weinig tot geen wateroverlast was geweest. Sommige gemeenten verkozen om de gegevens te bezorgen via mail of post.

Aarschot

Geïnventariseerd door Demerbekken.

Beersel

Datum: 9 december 2010, 13u
Aanwezig: Kristien Gevers (bekkensecretariaat), technische dienst, politie

Opmerking gemeente:
Het viel op dat eerst de waterlopen verzadigd bleken waarna het kanaal is overstroomd. De situatie op de Molenbeek was ook kritiek, het wachtbekken in Alsemheide heeft net voldaan. In Lembeek aan de Zenne stond het overstromingsgebied aan de papierfabriek droog (aangegeven op contour van een overstroming en in de opmerking). Waar de waterlopen gesifonneerd werden onder het kanaal (Lotbeek) ontstonden de problemen aan de instroom.

Opgemeten dorpelhoogtes:
Frans Walravenstraat 100: er werd 80cm in de living opgemeten, de woningen in de omgeving zijn ook overstroomd.
Opgemeten dorpel A. Denysstraat 159: enkel water in de kelder – al de woningen in deze omgeving zijn hoog genoeg gebouwd.
Er werd een kaart met de waterdiepte gegeven van Lot/Huizingen (zie pdf in bijlage).

Opmerking: nieuwe Colruyt site staat niet op luchtfoto: enkel de technische ruimte had wateroverlast.

Begijnendijk

Datum: 18 januari 2011
Aanwezig: Kristien Gevers (bekkensecretariaat), technische dienst

Overzicht knelpunten:

- 7 personen werden ingezet, 26u/man. Ingezet materiaal zand/wagens. Geraamde kost van deze inzet 70ton zand/zakjes.
- Bischosstraat: 1 woning werd bedreigd maar door intensief pompen heeft men waterschade kunnen vermijden
- Raambeek: geeft regelmatig problemen aangezien die onvoldoende kan afwateren.
Bijkomend problemen op Betekomsesteenweg, Rogaardenbeek en Molenbeek.

Bertem

Geen wateroverlast in november.

Bierbeek

Datum: 13 december 2010
Aanwezig: Kristien Gevers (bekkensecretariaat), milieuambtenaar

Overzicht overstromingen:
Het water dat nu gevallen is kan perfect door de waterlopen afgevoerd worden. De waterlopen in de gemeente toppen eerder over bij zomeronweders.
Het enige knelpunt (ijzeren brug) is net voor het grondgebied Leuven op de Oaselaan: men zou moeten proberen hier meer water op te houden (te bufferen) vooraleer de waterloop (Molenbeek) naar grondgebied Leuven gaat. Hier zou men een overstromingsgebied kunnen maken.

Binnen de gemeente is er de verplichting tot het afkoppelen van de gescheiden stelsels. De gemeente geeft subsidie en de afkoppelingsadviseur (Aquafin) controleert ook de werken.

Er werd geen enkel schadedossier door landbouwers ingediend.

Bonheiden

Datum: 10 december 2010
Aanwezig: terreinmedewerker + medewerker Provincie Antwerpen, technische dienst, Tom Gabriels (bekkensecretariaat)

De gemeente heeft zelf een gedetailleerd verslag opgemaakt van de wateroverlast in november. Dit kan opgevraagd worden bij het bekkensecretariaat.

Overzicht overstromingen:
1. Ter hoogte van de monding van de Spoelbeek (2) en de Ottersbeek (3) in de Rehagenbeek (2) op het grondgebied van zowel Putte als Bonheiden.
2. Ter hoogte van de monding van de Krekelbeek (2) in de Vrouwvliet (1-2), met net afwaarts ook gecontroleerde overstroming t.h.v. Kassenbroek.
3. Leyloop vlak voor de monding in de Bruinbeek
4. Ter hoogte van de Begijnebeek

Hoofdpunten
- Geen kritieke overstromingen, wel een aantal straten onder water.
- Bezorgdheid over:
  - Buffering op de Bruinbeek bij doortrekken R6
  - Werking pompinstallatie Vrouwvliet
  - Te beperkte communicatie (o.a. vraag naar info van bovenstroomse gemeenten)
- Ingetekend kaartje VMM AOW: contouren overschat volgens gemeente

Boortmeerbeek

Gegevens werden via mail bezorgd door de technische dienst.

1. <u>Communicatie</u>

positief

- De samenwerking met brandweer en politie verliep vlot.

negatief

- Communicatie naar de bevolking: er was geen eenduiding telefoonnummer beschikbaar. Bij analoge situaties moet in de toekomst een secretariaat worden georganiseerd, dat niet alleen voor telefoonpermanentie, maar voor informatieverstrekking via de website en lichtkrant instaat.
- Weinig of geen communicatie met de buurgemeenten en andere diensten zoals Waterwegen & Zeekanaal. Alleen met de gemeente Haacht en Keerbergen was er een contact.
- Er werd geen logboek bijgehouden zodat achteraf niet duidelijk is welke interventies (bvb. levering zandzakjes, controle grachten, enz.) precies werden uitgevoerd.
- Door de gemeente zelf werd geen beeldmateriaal gemaakt.

2. <u>Organisatie personeel</u>

positief

- Het permanentiesysteem op zich werkte goed.
- Het aansturen van de permanentieploeg gebeurde, in principe, via één persoon, zodat het overzicht bleef bewaard en de opdrachten werden gecoördineerd.
- De catering voor de arbeiders was snel en goed georganiseerd.

negatief

- Er was geen doublure voor de permanentieploeg. Dit moet wanneer er probleemsituaties in de toekomst worden verwacht, worden voorzien.
- De groep arbeiders was te klein om alle taken vlot te kunnen uitvoeren.
- Een lijst met alle telefoonnummers van de arbeiders ontbrak, waardoor het mobiliseren eerder moeizaam verliep.

3. *<u>Bestrijding overlast</u>*

positief

- Het vooraf controleren van de grachten op obstakels heeft duidelijk zijn nut bewezen.

negatief

- Het niet ter beschikking hebben van eigen pompen, waardoor de gemeente volledig afhankelijk van de brandweer was. In het budget 2011 is de aankoop van materiaal voorzien. Er moet nog wel een procedure worden uitgewerkt over het gebruik van dit materiaal (bvb. burgemeester bepaalt waar de pompen worden ingezet, enz.).
- Het plaatsen van nadars moet doordachter gebeuren. Doordat er geen beveiliging tegen de wind werd aangebracht, was een tweede ronde met zandzakjes noodzakelijk.
- Voorraad gevulde zandzakjes was vrij klein.
- Het vullen van de zandzakjes gebeurt nog zeer ambachtelijk zodat een aangepaste methode wenselijk is. Vragen met betrekking tot de verdeling van zandzakjes:
  - Aan wie worden zandzakjes bedeeld?
  - Vanaf wanneer start de verdeling van zandzakjes (bvb. wat met vragen om preventief zakjes te verdelen)?
  - Worden de zandzakjes door de gemeente ter plaatse geleverd of moeten ze worden afgehaald in de loods?
- De gemeente beschikt niet over een eigen noodopvang, waardoor opvang in crisissituaties moeilijkt blijft. De woning Blokstraat 4 biedt op dit vlak misschien mogelijkheden. Met het OCMW moet alleszins overleg worden gepleegd over de wijze waarop noodopvang in de praktijk wordt georganiseerd (bvb. wie is aanspreekpunt bij het OCMW? Welk noodnummer? Hoe worden de basisbehoeften van opgevangen slachtoffers geregeld?, enz.)

4. <u>Opvolging in de nabije toekomst</u>

- Eventuele besluiten van de burgemeester administratief bekrachtigen.
- Overleg met OCMW met betrekking tot organisatie van noodopvang.
- Wie verzamelt de nodige gegevens en coördineert de vragen van burgers en overheidsdiensten?
- Controle van de schade in de gemeente (bvb. toestand brug Van Langhendoncklaan)
- Inventarisatie probleemlocaties, o.a.
  - ingebuisde gracht op privé-terrein tussen Gottendijsdreef en Blokstraat

- obstructies op de grachtkanten en sluikstort op de campings Goorveld en Trianon.
- Vraag aan Waterwegen & Zeekanaal om de duiker van de Molenbeek onder de Leuvensevaart na te kijken.
- Welk standpunt neemt de gemeente in met betrekking tot de beoordeling van de watertoets bij bouwaanvragen in watergevoelige gebieden (bvb. zone Molenbeekstraat)?

5. <u>Getroffen locaties/risicoplaatsen</u>

- Lievekensbossen: Keizerikbeek op maximum peil
- Aarschotsebaan 2: water in huis en in ondergrondse mazouttank
- Kallebeekstraat/Pontstraat: bewoner geëvacueerd
- Pompstation Vogelzangwijk: gene probleem
- Maenrot: zie Langedonckstraat
- Zwartebeekdreef: geen probleem
- Industrieweg: water op parkings, voor het gedeelte waarvan riolering afwatert naar Leigracht (beheer provincie Vlaams-Brabant)
- Wespelaarsebaan 164: vermoedelijk grondwater, omwille van hoge grondwaterstand
- Gennincksraat – gracht ter hoogte van Wespelaarsebaan: goede afwatering
- Langedonckstraat: Molenbeek (Weesbeek) is ter hoogte van duiker onder Leuvensevaart buiten haar oevers getreden. Het brugje over de Weesbeek werd afgesloten omdat de rijweg niet meer te zien was. Het water heeft tot in het naburig kapelletje gestaan.
- Molenbeekstraat: terugstoot Molenbeek in de bestaande inbuizing mat als gevolg water onder druk uit de riolering thv huisnummer 17. Bedenking: ontwerpfout in het dossier 20468B van Aquafin? Ontwerper is Infrabo.
- Campings Goorweg: geen bijzondere vaststellingen.

Boutersem

Geïnventariseerd door Demerbekken

Drogenbos

Geen wateroverlast in november.

Grimbergen

Datum: 13 december 2010
Aanwezig: noodplanambtenaar, Tom Gabriels (bekkensecretariaat)

Overzicht overstromingen:

- Alle overstromingen situeren zich langs de Maalbeek.
- De belangrijkste overstroming (kritiek) deed zich voor in het centrum van Grimbergen, tussen het overstromingsgebied aan het Nekkerbos en de Brusselsesteenweg. Deze was te wijten aan een overstroming van het GOG waarna het water verder 'over land' naar de Bruinborrebeek gestroomd is. Gezien dit een kleine waterloop van 3de categorie is, kon deze het toegestroomde water niet verwerken, en is deze op haar beurt snel beginnen overstromen.
- Een tweede overstroming (niet-kritiek) deed zich voor ter hoogte van de monding van de Krekelbeek in de Maalbeek.
- In tegenstelling tot voorgaande overstromingen is deze keer Beigem gevrijwaard gebleven van wateroverlast vanuit de Kelkebeek, mogelijk omwille van de werken die er momenteel gaande zijn op de Kelkebeek, welke voor een betere afvoer zorgen.

Hoofdpunten

- Men beschikt niet over gedetailleerde info per woning, noch over hoogtes. Het gekarteerde gebied is dus niet 100% nauwkeurig. Ook niet m.b.t. overstroomde woningen. Er zijn 'probleemgevallen' gemeld, maar vaak is het niet duidelijk of het gaat over een ondergelopen

kelder, over de vraag naar zandzakjes, dan wel over effectief ondergelopen woningen. Verder is er heel weinig zicht op niet-kritieke overstromingen.

- Bezorgdheid over:
  - Beschikbare buffervolume in het GOG. Vraag naar creëren van bijkomende berging vanuit de gemeente (voorstel om bvb. flankerend natuurgebied aan te spreken)
  - Spoedig herstel van de dijk van het GOG nadat deze overstroomde
  - Hoge waterstanden van de Maalbeek ter hoogte van de verbrande brug, alsook van de Willebroekse Vaart. Bezorgdheid m.b.t. voldoende afwateringsmogelijkheid van de Maalbeek.
  - Collector van AQF die zou interfereren met de Bruinborrebeek. Sinds de AQF-werken loopt de beek niet meer af zoals vroeger (onder Brusselse steenweg).
  - Afwatering van het vliegveld. Verhoogde afvoer van water. Er zouden ook problemen zijn met de riolering.
- Vragen vanuit de gemeente:
  - Krijgt de gemeente een rapportje volgend op deze oefening?
  - Is er een mogelijkheid dat de gemeente via mail of fax op de hoogte wordt gebracht van mogelijke overstromingen (op basis van overstromingsvoorspeller)?
  - Betekenis grafieken m.b.t. Grimbergen op overstromingsvoorspeller.be? Op de kaart lijkt er geen meetpunt te zijn in Grimbergen of op de Maalbeek.
- Er werden foto's genomen van de overstromingen door Grimbergs Net. De noodplanambtenaar was niet bevoegd om deze door te geven. Eventueel kunnen ze wel opgevraagd worden via de gemeente.

Haacht

Volgende info werd door de duurzaamheidsambtenaar via mail bezorgd:

Beeld- of kaartmateriaal: niet beschikbaar.

Gegevens met betrekking hoogte overstromingen:

- relatieve hoogtes: 1 cm t.o.v. de dorpel van huisnummer 73 in Brugstraat

Inzet van hulpdiensten en gemeentelijke diensten:
Er werden geen hulpdiensten ingezet.
Gemeentelijke diensten:

- aantal ingezette gemeentelijke personeelsleden: 6
- aantal ingezette uren: nog niet beschikbaar
- ingezet materiaal: wagens en zandzakken
- geraamde kost van deze inzet: n.v.t.

Omvang van de schade:
Straten, tuinen en terreinen(weilanden) zijn overstroomd. Volgende straten werden getroffen: Wilde Heide, Weistraat, Brugstraat, Erwteveld, Bertrodestraat, Puttebostraat, Grote Baan en Heilige geestweg.
Er werden geen woningen getroffen. Er dienden dan ook geen mensen geëvacueerd te worden, en er had niemand verzorging nodig.

Oorzaken van de overstromingen:
De overstroming is veroorzaakt door het buiten de oevers treden van de Binnenbeek en de Lipsebeek. Verder was er ook opstuwing van water van een waterloop 2de categorie in lokale riolering of grachten door overmatige begroeiing in de waterloop.

Onderhoudswerken:
Tengevolge van de overstromingen dienen volgende onderhoudswerken uitgevoerd te worden:

1. ruimen van de Binnenbeek
2. dijk herstellen Lipsebeek

Halle

We spraken af met de ambtenaar noodplanning van de stad Halle, op dinsdag 11/01/2011. Hij kon echter niet aanwezig zijn, maar had wel kaarten klaargelegd met de contouren van de overstroming. Deze werden ingetekend via de karteringstool. Achteraf werd nog wel schriftelijk (via mail) op de vragen van de vragenlijst geantwoord.

Inzet van de hulpdiensten en gemeentelijke diensten

Politie

De taken die de politie heeft uitgevoerd, waren zeer verscheiden:

- Aanwezigheid in het lokale coördinatiecomité.
- Toezicht op het terrein en opvolgen van de evolutie.
- Contact met de bevolking: inlichten over gevaren en mogelijke evacuatie.
- Meehelpen met het plaatsen van zandzakken.
- Verkeersregeling.

24 personen hebben zaterdag en zondag extra gewerkt. Er werden gezamenlijk 260.2 uren gepresteerd door deze mensen aan een kost van € 5.904.51.

OCMW

Een tiental Hallenaren werden opgevangen in dienstencentrum De Pasja dat als crisiscentrum dienst deed. Deze personen ontvingen een maaltijd en drank (minimale kost), verzorging en indien nodig sociale begeleiding. Naast het aanwezige personeel, werden ook enkele personeelsleden opgeroepen. De kost van deze personeelsinzet bedroeg € 1002.69.
4 Hallenaren werden opgevangen in woonzorgcentrum Zonnig Huis na vaststelling van een zorgnood. Zij werden opgevangen van 14/11/2010 17 u 30 tot 15/11/2010 in de namiddag. De verblijfskost van deze personen bedroeg € 756.32.
Gezien de omvang van de watersnood werd door het OCMW in catering voorzien voor ondermeer de hulpverleners. De kostprijs bedroeg € 226.03.
De totale kostprijs buiten de reguliere werking bedraagt € 1985.04.

Overstromingsvoorspeller

De Overstromingsvoorspeller Vlaanderen is een goede bijkomende bron van informatie. Maar de twee grootste problemen die de stad Halle tijdens dat weekend heeft gekend, werden niet door de Overstromingsvoorspeller voorspeld: het overstromen van het wachtbekken aan de Veroonslinde in Lembeek, en het overstromen van het Kanaal.

Omvang van de schade

Er zijn hoofdzakelijk straten, pleinen en kelders overstroomd, maar ook enkele gebouwen.
Over het aantal overstroomde woningen werd door de ambtenaar noodplanning meer informatie gevraagd aan de brandweer maar deze cijfers waren niet beschikbaar.

Oorzaken van de overstroming(en)

De oorzaak van de overstroming is 2-ledig.
Vrijdag en zaterdag was deze hoofdzakelijk te wijten aan de hevige regenval.

- De Groebegracht kon dit niet meer aan en heeft één kelder van een appartementsgebouw onder water gezet.
- Het spaarbekken in Lembeek was vol. Door de aanleg van een extra dam is er een afvoergeul gecreëerd naar lagergelegen velden en werden een 10-tal woningen beschermd.

Zondag is de gemeentelijke fase afgekondigd. Door de watertoevloed vanuit Wallonië is de Zenne en het kanaal buiten haar oevers getreden.
De lagergelegen gebieden (vooral rond het Possozplein) zijn onder water gekomen.
De bestaande brandweerkazerne bevindt zich op het Possozplein. De werking is echter nooit in het gedrang gekomen. De nieuwe kazerne is niet overstroomd.
Het stadsmagazijn bijvoorbeeld op de Suikerkaai is gedeeltelijk overstroomd.
De riolering heeft haar werk goed gedaan, daardoor kon de regenval van de eerste 2 dagen (zaterdag en zondag) worden opgevangen.

Onderhoudswerken

Men was juist bezig met het uitgraven van een extra geul om de overloop van het spaarbekken in Lembeek te verbeteren.

Door een extra dam is deze geul dan ook gebruikt kunnen worden. Dit zal dus in de toekomst geen probleem meer vormen.
In de dam bij de Veroonslinde werd een zwakke plek gevonden.
Deze heeft stand gehouden maar men is momenteel bezig met het onderzoek hoe deze versterkt kan worden.

Knelpunten
Met betrekking tot het buiten haar oevers treden van het Kanaal heeft de stad Halle zich gestoord aan het totaal gebrek aan informatie vanwege de beheerder van het Kanaal. Men had de indruk dat er van alles gebeurde (o.a. sassen in Lembeek en Halle werden af en toe gevuld en geledigd), maar kreeg volgens eigen zeggen geen informatie over wat er gebeurde en wat de mogelijke gevolgen ervan zouden kunnen zijn. Men werd niet op de hoogte gehouden van de waterstand van het Kanaal, en van de mogelijke evolutie ervan. Er was ook geen overleg.

Herent

Telefonisch contact gehad met milieuambtenaar. Herent heeft weinig tot geen wateroverlast gehad in november. Alleen enkele kelders liepen onder water. Herent heeft vooral wateroverlast bij hevige zomeronweders.

Hoeilaart

Geen wateroverlast in november.

Holsbeek

Geïnventariseerd door Demerbekken.

Huldenberg

De milieuambtenaar stuurde foto's door en kaarten met de overstromingscontouren. Deze werden ingetekend via de karteringstool.

Getroffen woningen:
- Hoekstraat 9: water in de woning
- Hoeve Celongaat: water in kelders, water tot tegen hoeve

Het grootste probleem situeerde zich te Sint-Agatha-Rode door het overstromen van de Dijle, maar slechts weinig woningen hebben hierdoor water binnengekregen. Er zijn wel verschillende mensen zandzakken komen halen in de brandweerkazerne, zonder dat de brandweer ter plaatse is moeten komen.

Bij de daling van het waterpeil bleek de stroomsnelheid van het water dat uit de Doode Bemde stroomde te groot (Volgens het INBO was hier geen probleem). Er werd gedacht een kunstmatige stop aan de brug waar de Leigracht in de Ijse komt te maken. Door de vele beverdammetjes in het Grootbroek in Sint-Agatha-Rode was daar de uitstroom veel kleiner.

Kampenhout

Datum: 13 december 2010
Aanwezig: milieuambtenaar, Katrien Piessens (bekkensecretariaat) (Milieu-ambtenaar heeft tijdens gesprek ook andere collega's opgebeld voor extra info)

Overzicht overstromingen:

- Er is nergens water in de woningen geweest. In Terbronnen en Kasteellaan kwam het water wel tot net aan de huizen. Er werden tot nu toe dan ook geen schadeclaims ingediend bij de gemeente. De milieuambtenaar had enkel weet van één ondergelopen mazouttank.
- Interventies brandweer:
    - Sparrendreef-Vogelzang: water over straat, brugje ontzet
    - Terbronnen
    - Balkestraat
- In de Balkenstraat op Kortenbergs grondgebied zou er wel water tot in de woningen geweest zijn.
- Waarschijnlijk hebben bossen aan Kasteel Van Wilder (golf) ook onder gestaan, maar hierover heeft gemeente geen info.
- De plaatsen waar nu overlast was, zijn de gekende plaatsen voor wateroverlast.

Inzet personeel gemeente: 10 personeelsleden zijn samen een 70-tl uur aan het werk geweest in weekend van 13 november, voornamelijk met vullen zandzakjes (20 ton zand).

Aanvullend werden ook foto's verkregen van de coördinator van het strategisch project 'Het Groene Bekken van de Weesbeek' (VLM- Regionaal Landschap Dijleland) van de wateroverlast in de wijk Terbronnen.

Kapelle-op-den-Bos

Geïnventariseerd door Benedenscheldebekken.

Keerbergen

Datum: 07 januari 2011
Aanwezig: medewerker technische dienst, Tom Gabriels (bekkensecretariaat)

Overzicht overstromingen:
- Er hebben zich geen kritieke overstromingen voorgedaan.
- Er wordt aandacht gevraagd voor een betere ruiming Vrouwvliet door de Provincie.

Een aantal niet kritieke overstromingscontouren worden op basis van de waarnemingen van de gemeentelijke medewerker, ter plaatse in kaart gebracht (karteringstool).

Kortenberg

Kortenberg antwoordde per brief het volgende: 'Wij zijn van mening dat dit probleem grensoverschrijdend dient aangepakt te worden. De problemen situeerden zich vooral in de omgeving van de Balkenstraat en de Leuvenstraat, in de deelgemeente Erps-Kwerps en stelden zich aldaar hoofdzakelijk rond een provinciale waterloop.'

Er werd dan opnieuw contact opgenomen met de gemeente om meer details te vragen. Volgende info werd dan per mail bezorgd:
De problemen waren ter hoogte van:
Leuvenstr 23 Kruispunt volledig onder water
Leuvenstr 14 t/m 24 Volledig onder water zandzakken bij nr 14
Balkenstraat 56 + 34 zandzakken
Balkenstr 152 – 156 - 29 zandzakken. Woning nr 29 hebben we niet volledig kunnen vrijhouden van water
Het aantal werkuren dat we met 3 personen (gemeentepersoneel) gepresteerd hebben is 34 u verdeeld over de 2 dagen.

Kraainem

Geen wateroverlast in november.

Lennik

Datum: 12 januari 2011
Aanwezig: diensthoofd wegen en waterlopen, brandweer-commandant, Kristien Gevers (bekkensecretariaat)

Problemen:

- Buiten onder gelopen kelders waren er in de gemeente problemen met 3 woningen, de woningen liggen zeer dicht langs de waterloop en hebben regelmatig te kampen met problemen. Door het leggen van zandzakjes en te pompen heeft men de schade in de woning aan de Gustaaf van der Steenstraat kunnen beperken. De woning aan de Lostgaststraat (Gaasbeek) ligt net langs de waterloop. De woning aan de Varenbergstraat ligt onder het niveau van de beek en kent steeds problemen.
- De brandweer heeft veel gebruik gemaakt van de overstromingsvoorspeller (meetpunt Donkerstraat) die redelijk accuraat was.
- Rond de Molenbeek staan de beemden bij hoge waterstanden onder water (zo ook 1998, 2002) de waterloop overtopt
- De wateroverlast op het kruispunt Oudenaardsebaan-Postweg (kelders van woningen onder gelopen) is mede te wijten aan een ophoging van een hoekperceel waardoor het hemelwater niet naar de beek kon afwateren. Hiervoor werd een PV opgesteld.
- Aan de Gustaaf van Steenstraat werd binnen de ruilverkaveling (door VLM-Gemeente) een schuif gezet op de waterloop (3de categorie) hierdoor kan men stroomopwaarts 4milj m2 bergen. De schuif is manueel te bedienen, er is geen meetpunt dat gelinkt is met het punt op de Donkerstraat. Het systeem is te optimaliseren door de gemeente ifv de uitvoering van collectorwerken voor de aangrenzende woningen.
- Aan de Slagmolen werd door AWV-Gemeente een bufferbekken gebouwd langs de N282. Dit wachtbekken is off-line met de Slagvijverbeek, de gemeente is vragende partij om het bekken op korte termijn te linken om het optimaal te gebruiken. Het bekken is overgedimensoneerd om op termijn het hemelwater van Sint-Kwintens Lennik op te vangen. Met een knijp zou een verbinding mogelijk zijn met de waterloop, de Provincie Vlaams-Brabant is hiervan op de hoogte.
- Aan de Varenbergbeek (Sint Martens Lennik) heeft de gemeente een wachtbekken aangelegd (berging 2milj m3). De Provincie voorziet werken aan de Molenbeek waardoor door het ophogen van de Steenstraat de natuurlijke buffering van de waterloop toeneemt, vermoedelijk zijn na uitvoering van de werken de problemen opgelost.
- Op de N282 (Jozef van de Bosscherstraat) komen bij hevige neerslag steeds de dwarsroosters van de weg omhoog en dit door het niet afkoppelen van de verharde oppervlakte . Met AWV was hierover reeds overleg. Een oplossing bestaat er in dwarsroosters op de weg aan te leggen die afvoeren naar een open gracht. Een andere oplossing is de heraanleg van het fietspad. Voor de gemeente is dit een dringend en haalbaar op te lossen knelpunt. Men vraagt dit door te geven aan AWV.
- Aan de St Elooistraat ligt een wachtbekken van de gemeente. Een grondig onderhoud dringt zich op. Vermoedelijk kunnen dan de problemen stroomafwaarts aan de Zwartenbroekstraat opgelost worden.

Leuven

Geen wateroverlast in november.

Linkebeek

Gecontacteerd maar geen antwoord ontvangen.

Lubbeek

Geïnventariseerd door Demerbekken.

Machelen

Geen wateroverlast in november.

Mechelen

Datum: 23 december 2010
Aanwezig: Openbare werken (3), ambtenaar noodplanning, Tom Gabriels (bekkensecretariaat)

Overzicht overstromingen:

- Er hebben zich geen kritieke overstromingen voorgedaan. Er is wel wateroverlast geweest ten westen van de Zenne in het gebied dat grotendeels beheerd wordt door de Polder van Willebroek.

Hoofdpunten

- Het overstroomde gebied is door de federale politie overvlogen met een helicopter. Hiervan bestaan ongeveer 5 minuten aan beeldmateriaal.
- De medewerkers van de stad zullen tegen midden januari op basis van de gebiedskennis en deze beelden de overstroomde gebieden intekenen op schaal 1:10.000, en daar waar mogelijk waterhoogtes ingeven.
- De stad overhandigt een lijst met 14 vastgestelde knelpunten zoals deze door de Polder van Willebroek werden vastgesteld. De Technische Dienst stelt dat deze lijst overeenkomt met hun eigen bevindingen. Daar waar de knelpunten beheerder – of gemeentegrensoverschrijdend zijn, zullen ze nog eens extra in de verf gezet worden in het kader van de intekening van de overstromingscontouren. Hieronder worden alvast een aantal aandachtspunten meegegeven.
- Aandachtspunten:
    - Er wordt vooral aandacht gevraagd voor de belabberde staat van het pompstation op de Vrouwvliet. Het betreft een pompstation van de stad Mechelen, waarbij ook het dagelijks onderhoud wordt waargenomen door de stad. VMM staat in voor het grotere structurele onderhoud. Momenteel werken nog slechts 2 van de 8 krooshekkens. Op 13 en 14 november is de hoogspanning 4 keer uitgevallen. Er is dringend nood aan groot onderhoud en renovatie van de hoogspanningscabine/pompstation. De stad vraagt ook dat VMM zou instaan voor de minimale werking van het PS gedurende het winterseizoen. Er is ook wat onduidelijkheid over wie het aanspreekpunt bij de VMM is. Het pompstation waarnaar verwezen wordt is hetzelfde als dat waarnaar ook de gemeente Bonheiden heeft verwezen.
    - Het idee wordt geopperd om bij de monding van de Molenbeek in de Zenne te werken met een bufferbekken + pomp, zoals dit ook door de provincie zou aangelegd zijn in Duffel en St. Katelijne Waver.
    - Een bijkomende koker onder de spoorweg ter hoogte van Humbeek wordt nodig geacht.
    - Er wordt gesuggereerd om de bestaande stuw op de Vrouwvliet (die momenteel o.a. dienst doet ter vernatting van nabijgelegen natuurgebied) bij aangekondigde overstromingen op voorhand te laten zakken om meer bergingscapaciteit te creëren in de waterloop.

Naschrift: Zoals afgesproken bezorgde de stad Mechelen het bekkensecretariaat een CD met de aangeduide overstromingscontouren, waarna deze werden ingetekend in de karteringstool.

Meise

Geïnventariseerd door Benedenscheldebekken.

Merchtem

Geïnventariseerd door Benedenscheldebekken.

Oud-Heverlee

Datum: 3 februari 2011
Aanwezig: Katrien Piessens (Bekkensecretariaat), technische dienst

In Oud-Heverlee is er vooral wateroverlast geweest in de Kauwereelstraat en de Neerijsebaan. Er werden 14 huizen getroffen door de wateroverlast, maar ze hadden wel enkel water in de kelder. Op de Neerijsebaan gaat het om de huisnummers 1, 11, 13 en 15. In de Kauwereelstraat werden de huizen 37, 35, 33, 31, 29, 27, 25, 5, 3A en 1 getroffen. De wateroverlast was te wijten aan overstroming vanuit de Dijle. In de Kauwereelstraat is er wel vaker overlast, maar meestal komt dit vanuit de riolering (nu dus niet). Een huis in de Kauwereelstraat heeft ook water binnengekregen via de kruipkelder door verhoogde grondwaterstand. In de Leibeekstraat was 1 huis helemaal omringd door water, maar het water is niet tot in het huis zelf gekomen (huis staat iets hoger dan het maaiveld). Ook in de Dijlestraat stond het water in de tuinen en heeft een bewoner moeten pompen in zijn kelder. Daar leek het of het water uit de riolering kwam. Aan de Oppemstraat hadden enkele huizen water in hun achtertuin tot vlak bij het huis. De Roodsestraat is vanaf zondagavond een tijdje afgesloten geweest over enkele 100-en m omdat ze volledig blank stond. Ook de Neerijsebaan is een tijd afgesloten geweest. Deze werd zondag terug opengesteld.

Het hoogtepunt van de wateroverlast deed zich voor nadat het gestopt was met regenen. Vooral zondag, maandag en dinsdag is de gemeente aan het werk geweest om de wateroverlast te beperken. Op 13/11 hadden enkele huizen al een beetje water in de kelder. Op 14/11 werden zandzakjes geplaatst en werd de brandweer ingeschakeld. Er werd toen ook al contact opgenomen met de civiele bescherming. Op 15/11 is de civiele bescherming (4-tal personen) aan het werk geweest met grote pompen. Ook op 16/11 is nog gepompt. Het water kan niet vanzelf terug wegstromen via de Dijle omdat het water er via de oeverwallen niet in kan terugstromen. Het terrein is vrij oneffen, wat het ook moeilijk maakte het water weg te pompen. Er is gestopt met pompen op het moment dat er geen water meer in de kelders stond. Het resterende water was na ongeveer een week vanzelf weggetrokken. De gemeente zelf heeft gedurende 3 dagen een 10-tal personen, die elk ongeveer 8u/dag aan het werk waren, ingezet. Het ingezette materiaal was vooral afkomstig van de civiele bescherming en de brandweer. De gemeente heeft zelf vooral voor zandzakjes gezorgd en heeft ook een eigen kleinere pomp ingezet. Geen enkele bewoner heeft zijn woning moeten verlaten. De gemeente heeft achteraf een container voorzien zodat de getroffen inwoners hun spullen die door het water waren aangetast konden afvoeren. Ze konden op dat punt ook hun beschadigde elektrische apparaten inleveren.

In januari stond het water in de Dijle weer zeer hoog en vreesde men opnieuw voor wateroverlast.

Overijse

Telefonisch contact gehad met dienst openbare werken.
Geen problemen in Overijse. 1 huis heeft wateroverlast gehad (Marnixlaan 98), maar dat huis heeft wel vaker problemen. Probleem daar is voornamelijk te wijten aan feit dat er in straat geen riolering ligt.
Aquafin is rioolbeheerder in Overijse, en zij voeren momenteel een studie uit, die ook zal aangeven hoe het rioleringsstelsel verder moet aangepakt worden, en waar overstromingsgebieden mogelijk zijn.
De gemeente heeft geen personeel moeten inzetten voor de overstromingen. Ze hebben wel zandzakjes geleverd aan Huldenberg.

Pepingen

Gemeente werd gecontacteerd, en meldde dat zij zelf een inventaris aan het opmaken waren, maar dat er weinig problemen waren geweest. Ze zouden ons opnieuw contacteren als ze dachten dat een bezoek nodig was, maar dit bleek dus niet het geval.

Putte

Datum: 18 januari 2011
Aanwezig: brandweercommandant, technische dienst, projectingenieur Provincie Antwerpen

Overzicht wateroverlast:
- De noordkant van de gemeente kende over het algemeen weinig problemen. Deze situeerden zich meer in het zuiden van de gemeente.
- Aan de Kleinebeek stelt zich het probleem dat deze doorstroomt naar de provincie Vlaams-Brabant, waar er geen ruiming gebeurt. Daardoor krijgt Putte met een opstuwing in de beek te maken, hetgeen in Poortvelden tot wateroverlast kan leiden.
- Op de Kalverbeek werd een gemeentelijk bergingsbekken aangelegd, waardoor er daar nu geen problemen te melden waren.
- Een punt waar zich steeds problemen voordoen is de manege aan de Teintstraat (overstromingen vanuit de Spoelbeek).
- Zwitserstraat. Vroeger waren hier geen problemen, nu wel. De oorzaak ligt misschien bij een hoog slibgehalte in de Waversebeek ter hoogte van de Peultebossen. Dit geeft een opstuwing in de beek, waardoor er ook een opstuwing is van het water in de baangrachten langs de Zwitserstraat. Er is sprake van dat er misschien een schuif zit in de Waversebeek ergens in het bos?
- Zandweg. Hier heeft het water een viertal cm boven de betonnen stenen van de rand van de weg gestaan. Dit gebeurde pas in de nacht van zaterdag op zondag. Zondagmorgen was de situatie het ergst.
- Bij sommige woningen gebeurt wateroverlast zo regelmatig dat ze zelf al voorzorgsmaatregelen getroffen hebben zoals het voorzien van sleuven aan de deur waar schotten in gestoken kunnen worden.
- Getroffen woningen. Zwitserstraat 13b, Poortvelden 47, Teintstraat 33a (stallen manège), Schrieksesteenweg 109, Schrans 6, Wolzakken 27, Wolzakken 18

Verdere acties:
Op de Wolzakkenleibeek wordt er opwaarts van de Schrieksesteenweg een overstromingsgebied ingericht door de Provincie Antwerpen. Deze retentiezone zou de wateroverlast van de woningen rond de Schrieksesteenweg moeten wegnemen. Deze retentiezone zit in de fase van voorontwerp.

Rotselaar

Datum: 16 december 2010
Aanwezig: technische dienst, schepen leefmilieu, diensthoofd uitvoeringsdienst, Kristien Gevers (Bekkensecretariaat)

Overzicht overstromingen:
- Zone Rock Werchter: problemen omwille van niet afwateren **Leibeek** (grondgebied Haacht)
- **Heikantberg**: 3 tal woningen die rechtstreeks lozen op de weg, in overtreding, geven wateroverlast.
  Indien er geen aansluiting is op riolering wordt men verplicht een bezinkput te plaatsen. Zone is te optimaliseren gebied.
- **Winge**: er werd een verbinding naar de Plas gemaakt: hier topt de waterloop over naar de plas. Dit is ook een reden van wisselende waterkwaliteit.
  De gemeente heeft plannen tot het ontwikkelen van een polyvalente zaal langs de steenweg op Wezemaal, het bijhorende skatepark en de parking zullen waterdoorlatend zijn. Dit terrein heeft nu wel blank gestaan.
- Provinciebaan 126: men heeft met treinbills en pompen het water kunnen tegenhouden: in de tuin stond 1 meter water.

- Steenweg op Holsbeek (nr 15, 17-19): aan deze woningen werden zandzakjes geplaatst anders waren er zeker problemen geweest.
- **Losting**: Monfortanen hebben rechten op de stuw aldaar, een regeling dringt zich op
- Molenbaan 50 (Vlasselaer) door zandzakjes water kunnen tegenhouden maar door de muren sijpelde het water binnen.
  De Uytemolen zelf is droog gebleven

Landbouwers: een aantal hebben klacht neergelegd (zie bijlage, te verkrijgen bij bekkensecretariaat)

Ervaren knelpunt: als gemeente krijg je veel te weinig richtlijnen wat je moet doen. Zo was er de vraag of er sluizen moesten opengezet worden of niet. De relatie Winge-Demer is ook groot. Wie heeft er zicht op het hele rivierbekken en kan de hulpdiensten aansturen ?

Rumst

Geïnventariseerd door Bendenscheldebekken.

Sint-Genesius-Rode

Geen wateroverlast in november.

Sint-Katelijne-Waver

Geïnventariseerd door het Netebekken.

Sint-Pieters-Leeuw

Datum 23 december 2010, 9u30
Aanwezig: Katrien Piessens (bekkensecretariaat), Elise Van Campenhout (bekkensecretariaat), technische dienst, commissaris politie, WenZ

Inzet van de hulpdiensten en de gemeentelijke diensten

- Politie: personeelskost 20000 à 25000 euro, 530 manuren, 25 personen waren continu op het terrein
  Naast de gemeentelijke politie was ook het interventiekorps van de federale politie aanwezig (helikopter) (navragen bij DIRCO Asse)
- Gemeente: 200 manuren, permanent 5 personeelsleden van openbare werken op het terrein, en 2 in het crisiscentrum
- Defensie: 15 à 20 personen van de paracommando's voor evacuatie
- OCMW: 2 personeelsleden (ravitaillering disciplines)
- Brandweer: commandant permanent aanwezig
- WenZ: 5 personen (niet enkel Sint-Pieters-Leeuw) + sluiswachter (de sluizen zijn in deze periode continu bemand geweest, normaal is dit slechts van 6u tot 19u). Vanaf zaterdag 17u is er continu iemand aanwezig geweest in het provinciaal crisiscentrum.

De gemeente heeft vorig jaar een interventieplan opgesteld, en dat was al geoefend (Sint-Pieters-Leeuw was één van de eerste gemeenten in Vlaams-Brabant met een goedgekeurd nood- en interventieplan).

Omvang van de schade

- Er zijn ook woningen onder gelopen. Een 600-tal woningen heeft schade opgelopen (als richtcijfer voor kostprijs schade wordt 2500 euro per woning gerekend). De straten waar woningen schade opgelopen hebben, staan opgesomd in het verslag van de gemeentelijke veiligheidscel (zie bijlage). In de meeste straten ging het enkel om ondergelopen kelders. In de Van den Elschenstraat, de Vaartstraat en de Meerweg was er ook hoger in de woningen schade (zijn voornamelijk oude rijwoningen, vaak kwamen de vloeren omhoog). Een 70-tal woningen zijn hier onder water gekomen.

Daarvan zijn er 13 onbewoonbaar verklaard geweest. (op maandag 15/11 werden ze onderzocht en voorlopig onbewoonbaar verklaard; donderdag 18/11 werden ze na nazicht door experten terug vrijgegeven).
- Evacuatie: een gedeelte van de geëvacueerde inwoners werd naar het opvangcentrum gebracht. De meesten zijn naar familie of vrienden gegaan. In de Vanden Elsschenstraat, de Vaartstraat en de Meerweg werden 80-100-tal woningen geëvacueerd. In de wijk de Witte Roos (Bosmansstraat, F. Van Uylenbroekstraat, Fazantenlaan, Patrijzenlaan, Lijsterslaan en Tobie Swalusstraat) werden een 200-tal woningen geëvacueerd, maar daar was uiteindelijk geen schade (wel in de tuinen). In totaal zijn dus een 300-tal woningen geëvacueerd.
- Er waren geen mensen die verzorging nodig hadden.

Oorzaken van de overstroming
Enkel overstroming vanuit waterloop.

Het ***kanaal Brussel-Charleroi (Het kanaal) en de Zenne*** zijn ten zuiden van Brussel sterk met elkaar verbonden. In Lembeek is er een overstort van de Zenne naar het Kanaal. Het kanaal is berekend op een debiet van 60m³/s. Als het overstort zit men meer dan 40 cm boven het normaal peil (dus boven debiet van 60m³/s). Op een bepaald moment zat men er zelfs 60 cm boven. Het kanaal Brussel-Charleroi kreeg dus een veel te grote toestroom van water vanuit de Zenne. De problemen van wateroverlast op het kanaal Brussel-Charleroi zijn begonnen in Ruisbroek. Men vreesde dat daar de spoorweg zou overlopen omdat daar een gat in de buis was (WenZ heeft hier onmiddellijk een aannemer naartoe gestuurd om dit gat te dichten, wat ook lukte). De Witte Roos is eigenlijk nooit bedreigd geweest.
Het besluit is dat als er iemand van WenZ ter plaatse was geweest, er veel minder paniek zou geweest zijn. Nu was het voor de gemeente onduidelijk wat er aan het gebeuren was. De communicatie per telefoon heeft blijkbaar niet altijd volstaan om de werkelijke situatie duidelijk over te brengen. De burgemeester beschikte vanuit het provinciale crisiscentrum wel steeds over de correcte informatie maar deze is niet altijd goed gecommuniceerd naar het gemeentelijk crisiscentrum. Zo ontstonden er mythes.
De gemeente vraagt om de crisiscommunicatie en contactpersonen (en hun gegevens) voor verbetering te bekijken.
Er wordt ook aangegeven dat het provinciale crisiscomité goed gewerkt heeft.

WenZ geeft aan dat er een herberekening van de sluizen gaat gebeuren. Er is ook een voorstel om in Lembeek een bufferbekken te creëren voor de Zenne, zodat het water daar eerst gebufferd wordt alvorens het in de Zenne komt. Het probleem is dat de locatie die men op het oog heeft, natuurgebied is. Daarnaast heeft WenZ ook plannen om het kanaal te verbreden. Op die manier zou er 2500m³ extra berging kunnen gecreëerd worden.

Het is de eerste maal dat het Kanaal naar Charleroi overgelopen is. Het water liep over de sluisdeuren van de vier sluizen (Lembeek, Halle, Lot, Ruisbroek). De machinekamers van de sluizen van Halle, Lot en Ruisbroek dreigden onder te lopen maar werden gevrijwaard door tussenkomst van de brandweer. Te Lembeek, Halle en Lot heeft het water in de kelders van de sluiswachterswoningen gestaan. Het kanaal is te Lembeek, te Halle, Lot (Laaklinde) en te Ruisbroek ("de molens") overgelopen.
In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft men op de twee sluizen (Anderlecht en Molenbeek)voor maximale afvoer gezorgd. Hier overstroomde het sluisplein van Molenbeek.

De ***Zuunbeek*** overstroomt wel regelmatig. In de wijk Negenmanneke overstroomt het meestal vanuit de riolering, nu was het wel vanuit de Zuunbeek (cruciaal is de plaats waar de Zuunbeek onder de Zenne gaat. Daar moet regelmatig het afval verwijderd worden). Er is daar een ondergronds bekken dat het water opvangt. Als het hoog staat wordt het overgepompt. De Wittouckstraat en de Walckierstraat zijn deze keer ook overstroomd (normaal hier geen problemen).
De Beemdstraat, P. Gilsonlaan, Gieterijstraat, Vorstsesteenweg, Vredelaan en Wandelingenstraat in Ruisbroek zijn overstroomt vanuit de *Lakebeek*. Het water vanuit het kanaal is via kleinere waterlopen naar Lot en zo verder naar Ruisbroek gestroomd. Daar is de Lakebeek overstroomt (daar overstromingsgebied tussen beek en autostrade. Dit stond blank. De onderdoorgang naar de autostrade zat vast, waardoor het overstroomd is). Uiteindelijk kwam het water zo in de Zenne terecht.
In Hazeveld (Oudenaken) is de *Molenbeek* overstroomd (2^{e} cat, enkele woningen getroffen).

Onderhoudswerken
Er was schade aan de gemeentelijke waterloop de Lakebeek.

Algemene opmerkingen:
samenwerking waterbeheerder-gemeente

De gemeente beklaagt zich over het feit dat er geen verantwoordelijke met beslissingsbevoegdheid van de waterloopbeheerder (WenZ) in het eigen crisiscentrum aanwezig was tijdens het overstromingsweekend. Pas 's maandags was er iemand ter plaatse. De terreinbeheerder (toezichter) was er wel, maar deze persoon had niet de nodige beslissingsbevoegdheid en kennis. De gemeente moest het doen met enkel visuele info. Ze kregen geen info vanuit de waterloopbeheerder. Er werd dikwijls geprobeerd deze te bereiken, maar dat is pas zondagavond gelukt, en toen was de wijk de Witte Roos al geëvacueerd. Volgens de waterbeheerder had het daar niet kunnen overstromen, maar die info had de gemeente niet. De wijk werd dus eigenlijk zonder reden geëvacueerd. De gemeente had geen goed zicht op de situatie, omdat de plaats waar 'dijkdoorbraak' dreigde niet bereikt kon worden (enkel door helikopter). Op basis van de beelden van de federale politie (dienst luchtsteun) werd de Witte Roos zondag rond 15-16u geëvacueerd.
WenZ is wel heel de tijd op het provinciaal Crisiscomité geweest, en heeft daar steeds herhaald dat er geen dijkbreuk was, maar dat de natuurvriendelijke oever overstroomde. Er was enkel maandag iemand van W&Z op het crisiscomité van Sint-Pieters-Leeuw aanwezig. De gemeente heeft het gevoel dat als er een verantwoordelijke van WenZ daar aanwezig geweest was, dit rust had gebracht. De toezichter van WenZ was wel ter plaatse (maar dit is geen verantwoordelijke). Deze persoon is onmiddellijk na de oproep ter plaatse geweest, en heeft gemeld dat er geen dijkbreuk was. Hij is echter niet tot in de vergadering van het crisiscomité geweest.

Addendum: Antwoord van WenZ:
W&Z spreekt formeel tegen dat de zogenaamde terreinbeheerder of toezichter van W&Z niet de nodige beslissingsbevoegdheid en kennis zou hebben. Verder bevestigt W&Z dat gedurende de hele crisissituatie zowel het districtshoofd van het kanaal als het afdelingshoofd heel de tijd op het provinciaal Crisiscomité in Leuven aanwezig waren en aldaar dus ook telefonisch bereikbaar waren, zowel via het telefoonnummer van het crisiscentrum als via rechtstreekse gsm-nummers, welke konden opgevraagd worden op het provinciaal crisiscentrum. De gouverneur heeft, in aanwezigheid van de twee hiervoor genoemde medewerkers van W&Z verschillende malen met de verschillende burgemeesters van het kanaal telefonisch contact gehad. Aan het provinciaal crisiscentrum of aan de gouverneur is echter door de gemeente nooit gemeld dat zij W&Z niet konden bereiken en/of dat het wenselijk was dat er iemand van W&Z naar het crisiscentrum van de gemeente zou komen. Ook aan het sectorhoofd die gans de tijd op het kanaal zelf aanwezig was, heeft niemand gevraagd om uitleg te komen geven in het crisiscentrum van de gemeente.
Juist op basis van de bevindingen ter plaatse van het sectorhoofd, heeft W&Z wel degelijk de nodige informatie zeer accuraat en gedetailleerd kunnen doorgegeven aan de gouverneur. Door de vertegenwoordigers van W&Z is op het provinciaal crisiscentrum herhaaldelijk uiteen gezet dat er op de grens van Ruisbroek en Lot, geen dijkbreuk was, maar dat daar een natuurvriendelijke oever is gebouwd welke enkele meters landinwaarts is verschoven. Doordat deze milieuvriendelijke oever enkele meters landinwaarts is gebouwd, kon dit in het donker, mogelijks de indruk gewekt hebben dat de oever daar was doorgebroken, wat dus niet het geval was. Het sectorhoofd van W&Z heeft dit ter plaatse trouwens trachten uit te leggen aan iemand van de gemeente, maar kreeg hier geen gehoor met de reactie : "ik zie toch wat ik zie…"

Steenokkerzeel

Geen wateroverlast in november.

Tervuren

Geen wateroverlast in november.

Tremelo

Datum: 20 januari 2011
Aanwezig: Kristien Gevers (bekkensecretariaat), hoofd technische dienst

Overzicht overstromingen:

Dijle:
Op de monding van de Leibeek staat een terugslagklep en spindelschuif – zonder deze constructies zou de Leibeek wel kunnen overtoppen in haar natuurlijk overstromingsgebied. Een aantal weekendverblijven/dagrecreatie gelegen in dit gebied vormen hier wel een probleem.

Laak:
Vijverbeek (2de categorie) stuwt op door de Laak, geeft geen problemen.
Britspoelbeek stuwt op door de Laak maar geeft steeds opnieuw problemen.

Vrouwvliet:
Raambeek die direct aan de woningen is gelegen geeft grootste zorg. Zo goed als de volledige vallei is volgebouwd.
Twee factoren bepalen de doorvoercapaciteit: kruidruimingen (gebeurd manueel, het groot probleem is hier het vrij maken van de oevers) // de hoeveelheid water die in Begijnendijk wordt opgehouden.
Park Tremeland: wordt droog getrokken door pompen, bij overtopping van de waterloop kunnen deze pompen echter niet meer werken.
Grens Heist-op-den-Berg/Keerbergen: knelpunten in bochten van de waterloop waardoor veel aanslibbing en geen doorstroming mogelijk is.
Vondelpark: volledig opgehoogd waardoor in het park zelf geen last.
Vertuining van de Raambeek bemoeilijkt onderhoud: veel afsluitingen , koterijen, verstopte duikers
Vanuit de Liersesteenweg komt een grote hoeveelheid water naar de Raambeek: zoveel mogelijk bufferen zou zeer zinvol zijn.

Noodplanning: meetlat aan de waterloop te Tremeland geplaatst waardoor hulpdiensten en gemeenten dezelfde peilmeting hebben (dit was in het verleden al eens een bron van discussie).
Men zou in de zomer moeten zorgen dat al het materiaal stand-by staat.
Er werd geen enkel schadedossier door landbouwers ingediend.

Voorstellen:
Binnen de gemeente ook de grachten intekenen en het onderhoud van de grachten ook dwingend maken.
Voor grondgebied Tremelo:

- stroomafwaarts goed ruimen
- ophouden stroomopwaarts en vertraagd afvoeren vanuit Begijnendijk.

Vilvoorde

Telefonisch contact gehad met politie en brandweerkapitein: de via mail doorgegeven interventies (kan opgevraagd worden bij het bekkensecretariaat) betreffen allemaal ondergelopen kelders etc. Van wateroverlast of water boven maaiveld hebben zij geen weet.

Wemmel

Datum: 16 december 2010
Aanwezig: Tom Gabriels (bekkensecretariaat), technische dienst

De gemeente heeft alle relevante zaken op een overzichtelijk plan aangeduid.
Foto's met locaties worden nog doorgemaild.

Overzicht overstromingen:

- Er hebben zich geen kritieke overstromingen voorgedaan. Punten waar er in het verleden problemen geweest zijn, zijn deze keer gevrijwaard gebleven.
- De Amelvonnebeek is buiten haar oevers getreden ter hoogte van de Leeuwerikenlaan, en ook ter hoogte van de molen van Amelgem. Het gebouw is beschermd geweest door zandzakjes.

Hoofdpunten

- In de afgelopen jaren werden een aantal maatregelen genomen door de gemeente. Deze lijken tijdens de afgelopen overstromingen hun nut te hebben bewezen.
  - Het GOG ten westen van de H. Verrieststraat is tot op 30 à 60 cm van de overstorthoogte gekomen.
  - De buffercapaciteit (ongeveer 15 cm) van de gemeentelijke visvijver is volledig aangesproken geweest.
  - Het BBB + bufferbekken van AQF thv monding Molenbeek in Maalbeek zat volledig vol
- Vanuit de gemeente is er geen specifiek zicht op de werking van het provinciaal overstromingsgebied thv Beverbos. Men vermoedt dat dit wel volledig benut geweest is.
- Aandachtspunten:
  - Vanaf de ring rond Brussel komt enorm veel water toe in Wemmel. Buffering wordt bij de uitbreiding van de ring in het vooruitzicht gesteld, maar momenteel blijft dit een probleem.
  - De gemeente stelt voor om werk te maken van een buffering d.m.v. een knijpconstructie op de Amelvonnebeek onder de gewestweg (steenweg op Merchtem). Betrokken partijen: Wemmel, Merchtem, provincie, AWV. De gemeente heeft hiervoor AWV al aangeschreven. De gewestweg wordt volgend jaar vernieuwd.
  - Gemeente is vragende partij voor aanleg GOG/buffering Amelvonnebeek door provincie op grens Meise en Wemmel. De plannen hiervoor zouden bestaan, maar niet uitgevoerd zijn.
  - De gemeente heeft een stuk landbouwgrond aangekocht langs de Maalbeek waarbij het de bedoeling is om op langere termijn de RWA van het zuidelijk deel van Wemmel aan te sluiten op een hier aan te leggen bufferbekken vooraleer het naar de Maalbeek gaat. Het bufferbekken + gescheiden riolering Van Elewijkstraat is ingediend bij VMM voor opname op GIP. Dat bufferbekken heeft dus ook een grote rol te spelen voor toekomstige afkoppelingen. Men spreekt van 10.000 tot 15.000 m³ (en eventueel zelfs meer).

Wezembeek-Oppem

Geen wateroverlast in november.

Willebroek

Geïnventariseerd door het Benedenscheldebekken.

Zaventem

Geen wateroverlast in november.

Zemst

De gemeente Zemst stuurde op vrijdag 31 december via e-mail volgende overzicht aan het CIW-secretariaat:

In de gemeente Zemst zijn geen overstromingen opgetreden tengevolge van het buiten de oever treden van waterlopen.
Op volgende punten heeft zich wateroverlast voorgedaan :

1. *Vaartdijk 136 : woning gelegen in een laaggelegen perceel naast het kanaal Leuven-Dijle te Hofstade, waar door het ontbreken van afwatering, het regenwater niet kan afvoeren en de kelder van de woning een 5-tal centimeter onder water zette.*
   De gemeentelijke interventie heeft zich beperkt tot het leveren en plaatsen van zandzakjes aan de toegangsdeuren.
2. *Zenneweg te Eppegem : Door de bouw van een overstortconstructie met debietbeperking door Aquafin op hun leidingen, kon deze debietbeperking het aangevoerde debiet niet verwerken. Hierdoor kwam de leiding onder druk en duwde het water langs de straatdeksels naar buiten. Verschillende bewoners zagen het gebeuren met angst tegemoet en de gemeente heeft preventief zandzakjes geleverd en geplaatst aan de enkele toegangsdeuren van lager gelegen woningen. De angst bleek echter ongegrond en er werd geen wateroverlast in woningen vastgesteld. Om veiligheidsredenen werd de straat afgesloten voor het verkeer (opstuwende riooldeksels)*
   Gevolg van bovenstaand feit is dat een steeds wederkerende stroomopwaartse overstroming van landerijen en 2 lager gelegen woningen nu niet meer is gebeurd.
3. *Lareveenstraat 30-32 : preventief leveren en plaatsen van zandzakjes aan een lager gelegen woning. De gemeente heeft reeds jaren een dispuut met deze eigenaar na de aanleg van de straat en riolering en hij beweert dat hij zal onderlopen. Dit is voor de zoveelste maal NIET gebeurd.*
4. *Beekveldstraat : de Kesterbeek (waterloop 3de categorie) loopt over op een punt waar de omgeving zeer laag ligt en waar het einde van een strook met sterk verval van de beek ligt. Dit gebeurt regelmatig omdat de diameter van de onderdoorgang onder de straat niet geschikt is voor dit debiet. De diameter kan echter niet vergroten vanwege de minimale dekking boven de buis.*
5. *Eiladstraat Hofstade : de laatste woning heeft regelmatig last van wateroverlast vanwege de lage ligging in de buurt van de Barebeek. Uit voorzorg werden er zandzakjes geleverd maar zij waren niet nodig.*
6. *Rekelstraat nrs 59 -63 : deze woningen zijn gelegen in een gebied dat afwater naar de Zenne. De grachten lozen in de Zenne via terugslagkleppen. Door het aanhoudend gesloten blijven van deze kleppen door de hoge waterstand van de Zenne, kon het regenwater van het gebied onvoldoende afzetten en was er plaatselijk water op de baan. Uit voorzorg werden zandzakjes geleverd en geplaatst, maar zij zijn niet nodig gebleken. Omwille van het water op de straat werd de straat afgesloten voor het verkeer.*
7. *Omwille van de hoge waterstand van de Zenne werd permanent de toestand van enkele cruciale punten in de dijken opgevolgd en werd preventief de brug van de N1 over de Zenne afgesloten voor het verkeer.*

De totale inzet van de gemeentelijke middelen vond plaats als volgt :
Zaterdag 20-11-2010
- *1 werkleider x 8 uur*
- *4 werklieden x 6 uur = 24 uur*
- *3 voertuigen*

Zondag 21-11-2010
- *1 werkleider 5 uur*
- *2 werklieden x 2 uur = 4 uur*
- *2 voertuigen*

In navolging hiervan werd contact opgenomen met de gemeente om de specifiek overstroomde gebieden aan te duiden op kaart. De gemeente Zemst opteerde er voor om zelf de overstroomde gebieden aan te duiden op kaart. Als input bezorgde het bekkensecretariaat A0 plannen (orthofoto + topografische kaart) aan de gemeente.
Nadat de gemeente de kaarten terugstuurde werden de aangeduide gebieden overgebracht in de overstromingstool.

5. *Eiladstraat Hofstade : de laatste woning heeft regelmatig last van wateroverlast vanwege de lage ligging in de buurt van de Barebeek. Uit voorzorg werden er zandzakjes geleverd maar zij waren niet nodig.*
6. *Rekelstraat nrs 59 -63 : deze woningen zijn gelegen in een gebied dat afwater naar de Zenne. De grachten lozen in de Zenne via terugslagkleppen. Door het aanhoudend gesloten blijven van deze kleppen door de hoge waterstand van de Zenne, kon het regenwater van het gebied onvoldoende afzetten en was er plaatselijk water op de baan. Uit voorzorg werden zandzakjes geleverd en geplaatst, maar zij zijn niet nodig gebleken. Omwille van het water op de straat werd de straat afgesloten voor het verkeer.*
7. *Omwille van de hoge waterstand van de Zenne werd permanent de toestand van enkele cruciale punten in de dijken opgevolgd en werd preventief de brug van de N1 over de Zenne afgesloten voor het verkeer.*

De totale inzet van de gemeentelijke middelen vond plaats als volgt :
Zaterdag 20-11-2010
- *1 werkleider x 8 uur*
- *4 werklieden x 6 uur = 24 uur*
- *3 voertuigen*

Zondag 21-11-2010
- *1 werkleider 5 uur*
- *2 werklieden x 2 uur = 4 uur*
- *2 voertuigen*

In navolging hiervan werd contact opgenomen met de gemeente (Hans Rotsaert) om de specifiek overstroomde gebieden aan te duiden op kaart. De gemeente Zemst opteerde er voor om zelf de overstroomde gebieden aan te duiden op kaart. Als input bezorgde het bekkensecretariaat A0 plannen (orthofoto + topografische kaart) aan de gemeente.
Nadat de gemeente de kaarten terugstuurde werden de aangeduide gebieden overgebracht in de overstromingstool.

Integraal Waterbeleid
Demerbekken

Verslagen inventarisatie hoog water Demerbekken november 2010

(1) Algemene opmerkingen

Voorliggend document geeft per gemeente de knelpunten van hoog water weer die in november 2010 in het Demerbekken optraden. Het is een oplijsting die tot stand is gekomen na een bevraging van de diverse gemeenten door het bekkensecretariaat.
Deze oplijsting is te beschouwen als het achterliggende document bij de eigenlijke kaart van het Demerbekken waarop het hoog water van november 2010 is ingetekend.

Doel van dit document is dus voornamelijk intern gebruik en complementaire informatie aanleveren aan Afd. operationeel waterbeheer bij de inventarisatie-opdracht ter aanvulling van de informatie in het geoloket van de overstromingen. Deze informatie is niet meer ter controle teruggekoppeld met de gemeenten/waterbeheerders. Hiervoor dient te worden gewacht op de viewertoepassing van het overstromingsloket. Onderstaande informatie dient enkel voor interne werking en verder onderzoek.

Het is zeer moeilijk om een volledig beeld te krijgen van de overstromingen. Bij de gemeenten ligt de focus voornamelijk op confrontatie met water of hetgeen zichtbaar is langs weg. Inkleuring in buitengebied is dus zeker niet volledig. Sommige gemeenten melden dat ze geen overstromingen hebben gehad; hoewel dit in buitengebied waarschijnlijk wel is voorgevallen.

Ook andere waterbeheerders dan de gemeenten (Vlaamse en Provincale waterbeheerders en Wateringen) en betrokken administraties werden bevraagd.

(2) Verslag Overstromingen november 2010 en Aanbevelingen Demerbekken

Een meer beknopte samenvatting van het hoog water en aanbeveling van het Bekkenbestuur zijn terug te vinden in het Bekkenvoortgangsrapport 2010 (hoofdstuk 3.2 en 6). Dit rapport is raadpleegbaar via
http://www.bekkenwerking.be/bekkens/demer/de-bekkenvoortgangsrapporten-van-het-demerbekken

(3) Detailinformatie verzameld bij de gemeenten

Aarschot

Datum: 18/01/11
Aanwezig: hoofd technische dienst
Overzicht knelpunten:
De waterstanden van 13 januari waren hoger dan de piek van november.

- Industrieterrein: het stormbekken van Aquafin geeft problemen: er is een hydronautstudie bezig om het probleem op te lossen.
- klopperberg/Tieltse weg: interventie brandweer, zandzakjes en pompen aan de woning: geen waterschade
- Motte:
- beemden in Langdorp: stonden in januari onder water en ook in november: de contouren van de helikoptervlucht 2011 kunnen overgenomen worden.
- Gelrode: Vennebeek overstorting: tijdelijk opgelost
- Laak te Nieuwland: zeer hoge waterstanden maar geen overtopping

Na de overstromingen in 1998 maakte de stad een knelpuntenlijst op van 17 prioriteiten in grote/kleine werken. Het merendeel van deze projecten werd uitgevoerd vandaar dat in Aarschot de problemen deze keer veel minder waren.

Bijvb zijn uitgevoerd:
- Wachtbekken Tienbunderweg: uitgevoerd samen met Afdeling water (2004) als gemeentelijk project: zeer geslaagd project
- venneloop: op de vennestraat altijd problemen todat er een semi-gescheiden stelsel werd aangelegd samen met aanleg winter en zomerbed in de waterloop
- oude demermeanders stadsfeestzaal: uitgerust met een pompstation: kunnen binnen de 24 uur leeg gemaakt worden om zo de buffercapaciteit te behouden
- Gijmelsesteenweg: gescheiden stelsel

suggesties
Stad Aarschot is vragende partij voor:
1. Grote Motte (2de categorie) geheel stroomopwaarts molen te Leefdael: het is nodig maatregelen te nemen voor de kruising onder Bosschstraat: geeft regelmatig problemen met wateroverlast.
2. Hersetlseloop (Calsterloop- 2de categorie) modellering studie opstaren gevolgd door een actieplan. Herseltseloop in Wolfsdonk de modellering is noodzakelijk door de provincie Antwerpen het beheer ligt bij Vlaams-brabant. In natte perioden is de waterloop volledig gevuld al de kleine aantakkingen kunnen niet meer afwateren
3. Stad Aarschot is in blijde verwachting van de maatregelen die genomen zullen worden voor de Demer. Heel wat projecten zijn hier al jaren geblokkeerd.

Alken

Datum: 17/01/11
Aanwezig: Verantwoordelijke ambtenaar rampenbestrijding

- **Intekening in de karteringstool**

De overstroomde zones zijn reeds grotendeels ingetekend door de provincie en VMM. Er worden nog enkele aanvullingen en uitbreidingen hierop gemaakt.
Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht
- **beeldmateriaal**
- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**

werkuren arbeiders en toezichters (excl. coördinator) op deze dagen:
- zaterdag 13/11/2010 presteerden 11 medewerkers 143 uren (enkel) = bestrijding wateroverlast
- zondag 14 /11/2010 presteerden 5 medewerkers 16 uren (enkel) = eerste opruim wateroverlast om ergste verstoppingen in de beek of riolering te voorkomen.

Zandzakjes:
- gelet op de beperkte houdbaarheid hadden wij 2 paletten zandzakjes in stock (binnen), zijnde ± 80 zandzakjes.
- door onze medewerkers werden op 13/11/2010 ± 1000 zandzakjes bijgemaakt. (zand in voorraad + droger zand {2 vrachten} via brandweer Hasselt)
- deze zandzakjes werden o.a. geleverd op volgende plaatsen: Koosterstraat, Molenstraat, Brabantsestraat, Manège (Rijdreef), Grootstraat, Reigerlaan, Blekkenbergstraat / Molenstraat, Meerdegatstraat (Vanelderen), Aardbruggenstraat, Langveldstraat / oprit N 80, Stationsstraat, voetbal Sint-Joris, Sporthal, diverse individuele afhalingen door particulieren zelf

Verkeerssignalisatie
Door betreffende medewerkers werd eveneens de nodige signalisatie geplaatst ter afsluiting van bepaalde wegen of ter aanduiding van de wateroverlast (in samenspraak met politie), en dit o.a. op volgende plaatsen: Laagsimsestraat, Langveldstraat, Stationsstraat, Aardbruggenstraat, Koosterstraat, Koutermanstraat

Opruim

grootste opruim + nazicht slokkers werd uitgevoerd op 16/11/2010 (eerste werkdag) excl. in aangehaalde uren.

Brandweerinterventies (informatie Dirk Vanbaelen)

13/11/2010	Koosterstraat 48-52	Zandzakken geleverd
13/11/2010	Steenweg 83	Straat ondergelopen
13/11/2010	Reigerlaan 9	Waterloop buiten oevers, 9 zandzakken geleverd
13/11/2010	Reigerlaan Alius	Zandzakken geleverd
14/11/2010	Wolfstraat 88	20cm water in de kelder
14/11/2010	Stationsstraat 63	50cm water in de kelder
15/11/2010	Sint-Jorisstraat 67	25cm water in de kelder

- **dringende onderhoudswerken**

Begijnendijk

Datum: 18/01/11
Aanwezig: technische dienst en ploegbaas
Overzicht knelpunten:
- 7 personen werden ingezet, 26u/man. Ingezet materiaal zand/wagens. Geraamde kost van deze inzet 70ton zand/zakjes.
- Bischosstraat: 1 woning werd bedreigd maar door intensief pompen heeft men waterschade kunnen vermijden
- problemen werden gee
-Raambeek: geeft regelmatig problemen aangezien die onvoldoende kan afwateren.
Bijkomend problemen op Betekomsesteenweg, Rogaardenbeek en Molenbeek.

Bekkevoort

Datum: 12/01/11
Aanwezig: diensthoofd RO
Overzicht knelpunten:
In de gemeente werd geen enkele woning getroffen, wel kende het rustoord problemen (rioleringsprobleem),.
Er werd geen enkel schadedossier door landbouwers ingediend.

De Begijnebeek wordt volledig gevoed door Bekkevoort en de afwatering ligt volledig op grondgebied Bekkevoort. Dat is een uitzonderlijke situatie.

Het verdeelkunstwerk K2 is belangrijk in de waterbeheersing. De brandweer van Diest volgt de sturing van het systeem op. Een optimalisatie van de werking van deze stuw is belangrijk voor de waterbeheersing.

Het bedrijf Theuma heeft jaren geleden de waterloop overwelfd en een deel van de bedding opgevuld. Samen met ANB, AOW, bouwinspectie, stad Diest en het bedrijf is een redelijke oplossing in de maak. Een deel van de waterloop zou men laten hermeanderen en de vallei zou men herstellen.
Dit is gelinkt aan de bijkomende ontwikkeling van de industriegrond door IL (afgraven ophoging in valleigebied, berging voorzien, nieuwe ontwikkeling conform nieuwe technieken waterbeheer).

De gemeente kent een aantal knelpunten mbt erosie en is hiervoor aangesloten bij de watering van SintTruiden. De erosiecoördinator van de watering geeft hun advies.

De knelpunten waar de gemeente mee kampt hebben te maken met erosie. ;

- Rustoord Lindenhof: heeft eerder met de erosieproblemen te maken.

- Erosiemaatregelen zijn goedgekeurd door Albon maar voor het uitvoeren van de maatregelen is er nog heel wat overleg nodig met de eigenaars van de gronden (voor o.a. de inplanting van het bufferbekken)
- Kwadestraat-Zandstraat voeren water op straat af naar Papenbroek.
- Assent: erosie probleem vanaf E314: het wachtbekken sluit aan op de riolering. (afkoppelingsproject door riobra ingediend) De binnenstraat loopt met de helling mee en kent modderstromen. De volledige zone is erosiegevoelig gebied.

suggesties

- ALBON de goedgekeurde erosieprojecten zouden een brongerichte aanpak visualiseren. Samen met de overstroomde gebieden levert dat een hoop nuttige informatie. Bestaat deze kaart?
- De interne communicatie verbeteren in een gemeente tussen de waterloopbeheerder en de vergunningverlener (watertoets) zou een belangrijke oefening kunnen zijn.

Borgloon

Datum: 17/01/11
Aanwezig:: hoofd technische dienst en medewerker

- **Intekening in de karteringstool**

De overstroomde zones werden ingetekend en gedocumenteerd, voornamelijk op basis van brandweeroproepen. Voornamelijk beperkt tot rioleringsproblemen en stagnerend water.

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**
- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**

Uitgebreide brandweerverslag beschikbaar bij bekkensecretariaat.

13/11/2010, 10u50	rond punt N784/N79	Rond punt onder water, geen verkeer mogelijk richting Wellen t.g.v. wateroverlast. Politie ter plaatse
13/11/2010, 10u55	Lambertusstraat 123C	Water dreigt in woning te lopen. Beek loopt over. Graafwerken + zandzakken
13/11/2010, 12u 59	Sint-Truidersteenweg 301	Water op de weg door overlopen beek. Politie ter plaatse
13/11/2010, 14u49	Tennisplein Ervaert	Electriciteitscabine onder water. Verdere overlast kunnen verhelpen met zandzakken.
13/11/2010, 14u54	Tapstraat 3	Gedeelte van de straat staat blank. Probleem heeft zich opgelost zonder tussenkomst brandweer.
13/11/2010, 20u13	Ervaert Tennis	50cm water in lokaal van tennis. Ruimte staat volledig blank. Infrax ter plaatse
13/11/2010, 21u13	Gravin Agnesstraat 5	Water in de kelder
14/11/2010, 16u05	Lambertusstraat 126	Water in de kelder

- **dringende onderhoudswerken**

Bekken stroopfabriek dient dringend opgewaardeerd tot echt bufferbekken. Plannen VLM.

Boutersem

Datum: 19/01/11
Aanwezig: diensthoofd technische dienst

- **Inbrengen gegevens in de karteringstool**
- De gemeente heeft geen weet van overstromingen op het grondgebied Boutersem in november 2010. Er waren wel mensen zandzakjes komen halen op de technische dienst maar dit was enkel preventief. Het wachtbekken van de gemeente in de Kleine Heidestraat heeft niet moeten werken.

- Wel waren er problemen tijdens de overstromingen van de zomer van 2010. Problemen waren er toen in Vertrijk op de Velpe ter hoogte van de Kerkweg. De problemen hier zijn een combinatie van hoge afvoer van de Velpe, afstroming van de velden en afstroming van de E40. De afstroom van de E40 komt ongebufferd in de Velpe terecht. Een ander knelpunt is vaak de riolering in de Nieuwstraat.

Diepenbeek

Datum: 9/12/2010

- Inventaris gebaseerd op terreinwaarneming diensthoofd technische dienst. Aanvullende info via helikopterbeelden van Belang van Limburg. Geen waarneming in Mombeekvallei.
- Schade:
    - Enkel schadeclaim ingediend voor Campus Diepenbeek;
    - Waterdiepte: Kempenstraat 20-30 cm; Molenstraat > 50 cm; campus: 1,8 m in de kelder.
- ***VOORSTEL:*** Waterberging stroomopwaarts Ginderoverstraat: in theorie mogelijk, maar wordt doorkruist door Spartacus-traject.

Opmerking inventarisatie "status gebouwen": niet alle universiteitsgebouwen staan op de inventarisatie-applicatie

Bilzen

Datum: 13/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen provincie Limburg (+ beeldmateriaal), brandweer Bilzen, diensthoofd technische dienst Bilzen .
- Schade:
    - Zeer beperkte wateroverlast; geen schadedossiers; wel 80 oproepen bij brandweer (veelal water in kelders).
    - In hoofdzaak overlast omwille van verstopte duikers.
    - Wachtbekken langs Winterbeek heeft optimaal gefungeerd zodat wateroverlast te Beverst is vermeden.
    - Wateroverlast in parkgebieden langs Demer in centrum van Bilzen.
- Wachtbekkens laat men vooraf aan aangekondigde grotere regenbuien leeg lopen (cfr. discussie Hoegaarden).
- Voor onderhoudswerken aan waterlopen schakelt stad Bilzen de watering in.

Geetbets

Datum: **21/12/2010**

- Inventaris gebaseerd op helikopterfoto's watering Sint-Truiden, aanvulling via waarnemingen diensthoofd technische dienst, brandweer Diest.
- Wateroverlast (ondergelopen kelders, woningen, …):
    - Grazen: 1 woning wateroverlast vanuit Graasbeek
    - Graasbeek. schadedossier serre ter hoogte van Echelbeek (Heffestraat).
    - langs Melsterbeek ter hoogte van Galgenstraat (***VOORSTEL*** lokaal dijkverhoging)
    - langs Melsterbeek ter hoogte van Lutzestraat
    - Hulsbeek: wateroverlast omwille van tijdelijke wegenwerken
- Grote oppervlakten weiland overstroomd: zie kartering + beelden watering Sint-Truiden
- Schade aan waterlopen (afkalving dijken):
    - langs Gete ter hoogte van Dorpsstraat: ***VOORSTEL*** lokaal dijkverhoging
    - Heffebeek ter hoogte van Warande
    - langs Melsterbeek ter hoogte van Galgenstraat: ***VOORSTEL*** lokaal dijkverhoging
- Inzet: 12 personen van de gemeente actief; totaal 90 mensuren.
- Wachtbekkens watering StTruiden noodzakelijk; extra wachtbekkens met oog op zomeronweders wenselijk.

Genk

Datum: 22/12/10
Aanwezig: technische dienst
Overzicht overstromingen:
Genk kent vooral bij zomeronweders problemen

In het weekend van november waren er vnl verstopte rioleringen en kende Infrax (rioolbeheerder) een aantal meldingen.
Bij de brandweer waren een aantal meldingen: enkel rioleringsproblemen door niet kunnen afwateren omwille van hoge waterstanden.

Kaatsbeek (2de categorie)
Op twee plekken onstaan er problemen bij zomeronweders. Er zou een modellering in opmaak zijn in opdracht van Provincie Limburg maar niemand van de Stad is hierbij betrokken.

Problemen ter hoogte van Henri Fortlaan, problemen met klepstuwen zodat de weg zelf, kelders en parking onderstaat.
Toekomst: 1.aanpassing overstortcollector Ford Genk.
2. afwaarts plaatsen van een schuifconstructie. Twee kokers van 2m70 en 1m70 diameter, 1 regenwater collector en één gemengde riolering: bij hoge waterstanden kunnen beiden niet afwateren

Afkoppelingsproject Genk-Zuid fase I afgerond, fase II herinrichting H. Fortlaan (2011) door AWV. Er zullen twee bufferbekkens gebouwd worden waardoor bovenstaand knelpunt vermoedelijk wordt opgelost. Fase III opwaarts èn gemeentelijke fase, voorzien in begroting 2011. fase IV: zuiderring: punt kruising zuiderring/westerring verbeteren.

Infrax gaat een hydronaut studie uitvoeren voor het grongebied (opdrachthouder Libost) momenteel zit deze studie in de inventarisatie fase. In januari 2011 verwacht men de modellering van de bestaande toestand. Op dat moment zal VMM ook voor een overleg gevraagd worden.

Stiemerbeek (3de)
Buffergracht Lidl voor regenwater: vroeger lozing in riolering, de stad heeft de open gracht verder getrokken (langs de mijnterril) met als doel infiltratie mogelijk te maken. Er is een noodoverlaat naar riolering dit geeft nu problemen.

Vennestraat winterslag: nieuwbouwproject met bufferbekken dat op de riolering Schebeek (overwelfde waterloop)-uitkomt: wateroverlast bij hevige regens door niet kunnen afwateren van bufferbekken.

Studie noodzakelijk Stiemerbeek-Schabeek: Schabeek vult de Mate in Genk maar de Stiemerbeek stort hierin over waardoor slechte waterkwaliteit.
Er zou een automatische schuif moeten komen zodat de doorgang naar Schabeek automatisch sluit bij hoge waterstand

Suggestie:
Er is nood aan meer overleg met de provincie Limburg.

Glabbeek

Datum: 21/12/2010
- Inventaris gebaseerd op waarnemingen milieuambtenaar.
- Geen schadedossiers; beperkte wateroverlast.

Halen

Datum: 10/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen diensthoofd technische dienst, helikopterbeelden Belang van Limburg, brandweer Diest.
- Schade:
    - Ernstige wateroverlast (ca. 20 huizen) langs de Velpe na het vollopen van het wachtbekken te Hoeleden; maximum overlast: 14/12/2010 rond 05:00 u; Koekoeklaan: 30-40 cm diepte.
    - Langs Ijzerenbeek geen wateroverlast (in tegenstelling tot vroeger) wegens gerealiseerde wachtbekken.
- ***VOORSTEL*** om langs de Firmin Jacobslaan de dijk 50 cm te verhogen.

Hasselt

Contact via mail: geen reactie op oproep.

Herk-de-Stad

Telefonisch contact en contact via mail: geen aanvullingen ten opzichte van de input van de waterbeheerders.

Heers

Datum bezoek: /
Contactpersoon gemeente: diensthoofd grondgebiedszaken
bekkensecretariaat : Anke Knapen

- **Intekening in de karteringstool**

Geen intekening omwille van nauwelijks wateroverlast.

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**
- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**

meldingen van de brandweer Tongeren en Sint-Truiden (mail 22/12):

- Vechmaallaan, deelgemeente Vechmaal: modder op wegdek
- Steenweg 152A: ondergelopen kelder
- Begijnenpad 3A: ondergelopen kelder
- Marionstraat 1: dak boerderij ingestort

- **dringende onderhoudswerken**

Hoeselt

Datum bezoek: /
Contactpersoon gemeente: rampenambtenaar en brandweer
bekkensecretariaat : Anke Knapen

- **Intekening in de karteringstool**

Nergens wateroverlast. Geen enkel woonhuis heeft schade ondervonden, enkele straten hebben wel eventjes blank gestaan (riolering).

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**
- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**

Geen interventies

- **dringende onderhoudswerken**

Holsbeek

Datum: 23/12/10
Aanwezig: technische dienst, schepen
Overzicht overstromingen:
In de gemeente werd geen enkele woning getroffen.
De problemen zijn vooral maandagochtend ontstaan op grondgebied Rotselaar.

De duiker onder de E314 wordt niet voldoende geruimd waardoor er opstuwing is en op grondgebied Holsbeek wateroverlast is.

Er zijn bevers in de vallei actief die door hun dammen obstructies vormen: Leibeek aan autostrade is een burcht, achter de watermolen te Wezemaal is ook een burcht.

De overstroming in Nieuwrode 'groot veld' is voorzien dit maakt onderdeel van een wachtbekken voor de Vliet.

In de verkaveling Hertsstraat zijn een aantal woningen zonder vergunning. Deze zone is overstroomd maar er is geen weet van wateroverlast in de woningen.

Er werd geen enkel schadedossier door landbouwers ingediend.

Houthalen-Helchteren

Datum: 18/01/11
Aanwezig: dienst planning, milieuambtenaar, dienst opvolging werken
Overzicht knelpunten:
- Bischosstraat: woning werd bedreigd maar door intensief pompen heeft men waterschade kunnen vermijden.
-Raambeek: geeft regelmatig problemen aangezien die onvoldoende kan afwateren.

Kortessem

Datum: 27/01/11
Aanwezig: milieuambtenaar + input technische dienst

- **Intekening in de karteringstool**

Enkele straten blank + zones langsheen Mombeek in open ruimte ingetekend. Nergens echt wateroverlast, nergens schade

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**
- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**
  - Alleen de technische dienst heeft interventie gedaan bij de wateroverlast
  - Er werden 4 mensen ingezet hiervoor
  - De technische dienst besteedde ongeveer 16 uren hieraan
- **dringende onderhoudswerken**

Landen

Datum: 18/01/11
Aanwezig:: milieucoördinator;

- **Inbrengen gegevens in de karteringstool**
- De overstroomde gebieden worden ingetekend. Er waren geen huizen overstroomd, enkel meldingen van water in de kelder. Ook enkele straten stonden onder water.
  ⇨ zie karteringstool

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht:

- ***korte toelichting tijdens de kartering***

- ⇨ Sportterreinen (tennisvelden, piste) centrum Landen stonden onder
- ⇨ Fabrieksstraat: kelders onder water
- ⇨ Spikboomstraat: gekend knelpunt, wel geen meldingen in november
- ⇨ Omgeving Kraanbeek (zie filmpje en foto's)
- ⇨ Attenhoven Jonker Jan laan: hier zijn maatregelen gepland
- ⇨ Terreinen Hasco: vooral problemen met riolering
- ⇨ De bestaande overstromingsgebieden (van de provincie) stonden onder

- ***Beeldmateriaal:*** Er zijn foto's en filmpjes beschikbaar van de overstromingen. Deze werden overgemaakt aan het bekkensecretariaat.
- ***informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade:*** De interventielijst van de brandweer en de technische dienst werd overgemaakt aan het bekkensecretariaat (in bijlage).
- ***dringende onderhoudswerken:*** Er moeten geen dringende onderhoudswerken worden uitgevoerd. Wel zijn er nog heel wat maatregelen gepland door de stad Landen, de provincie Vlaams-Brabant en de Watering van Sint-Truiden:
  - ⇨ Overstromingsgebied achter de spoorwegtalud: Dormaalbeek
  - ⇨ Bufferbekken aan HST-lijn ter hoogte van voormalig crossterrein
  - ⇨ Bufferbekken aan de kerk van Wezeren
  - ⇨ Watering Sint-Truiden plant maatregelen in Attenhoven Jonker Jan laan.
  - ⇨ Erosiebestrijdingsmaatregelen

De stad landen geeft in haar beleid prioritaire aandacht aan oplossingen voor de overstromingsproblematiek.

Linter

Datum: 20/01/2011

- Inventaris gebaseerd op diensthoofd technische dienst .
- Geen wateroverlast; geen schadedossiers; in hoofdzaak graslanden die waren ondergelopen.
- ***VOORSTEL:*** prioritair ruiming van bomen in de waterlopen (zorgen voor verstopping van duikers).

Lummen

Datum: 10/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen milieuambtenaar en technische dienst en beperkte input provincie Limburg. Zeer beperkt beeldmateriaal provincie Limburg.
- Hoog water op de Mangelbeek tot waar de dijken zijn (1^{e} categorie); iets verder stroomopwaarts is de Laambeek (zonder dijken) uit haar oevers getreden.
- 580 ha zou afwateren naar de beverstuw te Goeslaar (bijkomend duiker onder E314 was tijdelijk verstopt).
- ***VOORSTEL*** ruiming Veldbeek: ernstige dichtslibbing van de ingebuisde Veldbeek onder Friesland Campina en bijgevolg enkele overtoppingen stroomopwaarts de inbuizing.
- ***VOORSTEL*** plaatselijke verhoging demerrechteroever ter hoogte van kasteel van Looy.
- ***VOORSTEL:*** indien het wachtbekken te Schulen sneller zou leeglopen, kan het hoog water stroomopwaarts het wachtbekken (Demer/Mangelbeek) ook sneller zakken (verschillende velden zijn 14 dagen lang overstroomd gebleven).
- ***VRAAG***
  - o Hoeveel percentage van het wachtbekken is uiteindelijk gebruikt?
  - o Is juist voor de hevige neerslagbui het wachtbekken extra geleegd om bijkomende opvangcapaciteit te hebben tijdens en na de storm?

Nieuwerkerken

Datum: 12/01/2011 (+ 28/01/2011 contact met brandweercommandant te Sint-Truiden)
Aanwezig: gemeentelijk ambtenaar + brandweercommandant

- **Intekening in de karteringstool**

De overstroomde gegevens werden ingetekend op basis van de luchtfoto's gemaakt door de watering van Sint-Truiden (niet gebiedsdekkend).
Noch de milieudienst, noch de technische dienst heeft gegevens die ingetekend kunnen worden. Er wordt aangegeven dat de wateroverlast nihil was.
De brandweercommandant tekent bijkomend enkele overstroomde zones in (Diestersteenweg, Driesstraat, Kerkstraat, Wijer).

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**

Zie foto's watering.

- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**
- **dringende onderhoudswerken**

Rotselaar

Datum: 16/12/10
Aanwezig: technische dienst, schepen leefmilieu, diensthoofd uitvoeringsdienst
Overzicht overstromingen:
- Zone Rock Werchter: problemen omwille van niet afwateren **Leibeek** (grondgebied Haacht)

- **Heikantberg**: 3 tal woningen die rechtstreeks lozen op de weg, in overtreding, geven wateroverlast. Indien er geen aansluiting is op riolering wordt men verplicht een bezinkput te plaatsen. Zone is te optimaliseren gebied.

-**Winge**: er werd een verbinding naar de Plas gemaakt: hier topt de waterloop over naar de plas. Dit is ook een reden van wisselende waterkwaliteit.
De gemeente ontwikkeld een polyvalente zaal langs de steenweg op Wezemaal, het bijhorende skatepark en de parking zullen waterdoorlatend zijn. Dit terrein heeft nu wel blank gestaan.

- Provinciebaan 126: men heeft met treinbills en pompen het water kunnen tegenhouden: in de tuin stond 1 meter water.

Steenweg op Holsbeek (nr 15, 17-19): aan deze woningen werden zandzakjes geplaatst anders waren er zeker problemen geweest.

Losting: Monfortanen hebben rechten op de stuw aldaar een regeling dringt zich op

Molenbaan 50 (vlasselaer) door zandzakjes water kunnen tegenhouden maar het door de muren sijpelde water binnen.
De Uytemolen zelf is droog gebleven

Landbouwers: een aantal hebben klacht neergelegd (zie bijlage)

Ervaren knelpunt: als gemeente krijg je veel te weinig richtlijnen wat je moet doen. Zo was er de vraag of er sluizen moesten opengezet worden of niet. De relatie Winge-Demer is ook groot. Wie heeft er zicht op het hele rivierbekken en kan op zon' moment de hulpdiensten aansturen?

Sint-Truiden

Datum: 28/01/2011

Aanwezig:: hoofd technische dienst + brandweercommandant;

- **Intekening in de karteringstool**

De overstroomde gegevens werden ingetekend op basis van de luchtfoto's gemaakt door de watering van Sint-Truiden.
Op basis van de waarnemingen van de brandweercommandant wordt de maximale overstroming hier en daar licht uitgebreid (foto's niet op moment maximale stand).

Geen waterhoogtes gekend.
Overstroomde huizen in Keelstraat, Terbeek, Kelsbeek, Terbiest en Ordingen: de exacte getroffen woningen zijn niet gekend en werden dus niet ingetekend.

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- **beeldmateriaal**

Zie foto's watering.

- **informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade**

Er werden 5000 zandzakken uitgedeeld dor de brandweer (waarvan 2000 in voorraad).
Er werden 10 gemeentelijke personeelsleden extra ingeschakeld bij de brandweer gedurende 12 tot 14 uur
De goede werking van de watering van Sint-Truiden en de mooie resultaten van hun inspanningen worden extra benadrukt.

- **dringende onderhoudswerken**

Uitdieping bekken Halmaal

Tienen

Datum: 18/01/2011, 14h00 – 15h30
Aanwezig: diensthoofd technische dienst, officier-dienstchef brandweer Tienen, technische dienst;

- **Duiding bij de inventarisatieopdracht en bij het vervolgtraject**
  Het doel van de inventarisatie wordt uitgelegd.
- **Inbrengen gegevens in de karteringstool**
  De overstroomde gebieden worden ingetekend. Er waren geen huizen overstroomd, enkel meldingen van water in kelders. Ook enkele straten stonden onder water.
  => zie karteringstool

Informatie die niet via het karteringstool wordt ingebracht

- ***toelichting tijdens de kartering***

- Algemeen: Waar er overstromingen waren gebeurde dit redelijk snel (piek) en was het water ook weer relatief snel weg. Men denkt dat de reden voor deze piek grote lozingen in Wallonië zouden kunnen zijn. De overlast was steeds zeer lokaal.
- Bergévest, stadion KSK Tienen: De parking stond onder water en er werd een dijk met zandzakjes aangelegd. Volgens de brandweer stond het water hier 1m hoger dan voorspeld volgens de overstromingsvoorspeller. Er zouden geen realtime data zijn voor dit meetpunt volgens de brandweer (meetpunt Stuw Grote Gete Bergévest) en er wordt gevraagd de reden hiervoor na te gaan aangezien deze zone regelmatig te kampen heeft met wateroverlast.
- Ganzendries: Waar de Gete een bocht maakt zit een overstort dat niet goed zou werken zodat de Gete in de riolering zou stromen. Hier zou door Aquafin een nieuwe stuw gebouwd worden.
- Dalweg – Beekstraat: Opstopping riolering.
- Industriepark: Overstroming van de magazijnen van de technische dienst Tienen. Waarschijnlijke oorzaak zou de ingebuisde Viander zijn. Er zijn plannen om deze waterloop terug open te leggen. Op het maximum stond er 60cm water (14/11 rond 13h).
- Malderijweg, Sint-Jorisstraat: Opstopping.
- Eliksemstraat: Hier zat de gracht dicht zodat er water op straat stond.
- Oude Molen (Utsenakenweg): Sluizencomplex op de bypass zou versleten zijn. De molen zou in slechte staat zijn.
- Hoxemstraat, Lindeveldstraat: Afstroom van de velden.
- Oorbeeksesteenweg: Hier zijn de kokers van de gracht ter hoogte van de toegangen tot de akkers te klein met opstuwing tot gevolg.
- De omgeving van de watermolen op de Velpe ter hoogte van Vissenakenstraat stond onder water.

- ***Beeldmateriaal:*** Er was geen beeldmateriaal ter beschikking.
- ***informatie mbt hulpdiensten/gemeentelijke diensten/schade:*** De interventielijst van de brandweer wordt overgemaakt aan het bekkensecretariaat (in bijlage).
- ***dringende onderhoudswerken:*** Niet van toepassing.
- ***aanbevelingen/suggesties vanuit de stad***

- Nakijken waarom meetpunt "Stuw Grote Gete Bergévest" geen realtime data geeft.

- De bedding van de Grote Gete tussen KSK Tienen en de stadsmagazijnen is zeer smal. De Gete heeft hier te weinig ruimte. Ook zorgen een deel gasleidingen die de Gete dwarsen voor opstuwing bij hoog water.
- Het krooshekken van de uitstroomconstructie van de Mene in de Gete (Getelaan) zou vaker geruimd moeten worden.
- De Oude Molen aan de Utsenakenweg en de stuw op de bypass zijn in slechte staat en zouden vaak voor problemen zorgen.
- Tussen de Grote Gete en de Oude Gete stroomafwaarts de bergbezinkingsbekkens is een broekgebied gelegen. Er wordt de vraag gesteld of dit gebied niet zou kunnen ingeschakeld worden als overstromingsgebied.
- Men stelt voor een overstromingszone in te richten langs de Grote Gete net stroomopwaarts van de E40 (grondgebied Hoegaarden).
- Er moeten meer erosiemaatregelen komen om de modderstromen van de velden te beperken.

Wellen

Schriftelijke antwoorden coördinator Openbare Werken op vragen van brief CIW **03/01/2011**

Inzet gemeentelijke diensten:

- 10 ingezette gemeentelijke personeelslden
- 240 ingezette mensuren
- ingezet materiaal: 4 bestelwagens, 2 vrachtwagens, graaf/laad, kraan

Schade:

Appeystraat, Herenstraat onder water
Geen huizen onder water

Oorzaak overstromingen

- Lokale waterloop Kleine Herk en Spaasbeek zijn overtopt omwille van opstuwing van het water door een bepaald knelpunt (inbuizing).
- onvoldoende capaciteit van de riolering in Eivalstraat, Zangstraat
- onvoldoende capaciteit van bufferbekken op Kleine Herk langs de Kalverstraat
- voorstel: onderhoudswerken aan Kleine Herk langs Appeystraat
- voorstel: onderhoudswerken aan Spaasbeek langs Heerenstraat.

Zoutleeuw

Datum: 20/01/2011

- Inventaris gebaseerd op waarneming diensthoofd technische dienst (bijkomende aanvulling tov inventarisatie van watering Sint-Truiden waar zondagnamiddag (tijdens helikoptervlucht van watering) het water al was weggezakt of weggepompt).
- Zeer beperkte wateroverlast: enkel 2 kelders leeggepompt; geen schadedossiers ingediend.
- Preventief zandzakjes gelegd langs de 3-sluizenweg (70 cm hoog), waar enkele jaren geleden de Vloedgracht uit haar oevers was getreden.
- Ter hoogte van Halle-Booienhoven wordt de aanleg van een wachtbekken besproken met het oog op het opvangen van zomeronweders.

Zutendaal

Datum: 26/01/2011

- Inventaris gebaseerd op waarneming diensthoofd technische dienst.
- Schade:
    - 1 ernstig schadedossier: overstromen van de kippenboerderij en omliggende weilanden langs de Oude Postweg 27. Oorzaak ligt in de topgrafie van de lokale omgeving. Op de boerderij is een beperkt wachtbekken aangelegd, maar dit was onvoldoende om de grote hoeveelheden neerslag op te vangen. Het eigenlijke wachtbekken is overgelopen naar de kippenstal.
      Totaal geraamd bedrag schade Kippenkweker van ’t Klooster Martinuis: 28.000 euro.
    - 10 oproepen en interventies van de gemeente en brandweer Genk omtrent wateroverlast in hoofdzaak ten gevolge van opstopping riolering, wegenwerken, opstopping gracht.

Slechts 3 van deze locaties zijn gekarteerd (Daalstraat, Jachthoornplein, Oude Postweg). De overige locaties namen een zeer beperkte oppervlakte in beslag.

- Beperkt wachtbekken gepland langs de Zutendaal beek stroomafwaarts Daalstraat (uitvoering Infrax).
- ***VRAAG*** naar AQF toe: noodzaak voor afvoerputten die aangesloten zijn op de collectoren langs de wegen?

(4) Elders verzamelde detailinformatie (waterbeheerders, brandweer, …)

Brandweer Diest

Datum: 26/01/2011

- Waarneming en oproepen brandweer Diest op grondgebied Diest, Bekkevoort, Halen, Geetbets, Lummen: verifiëring van inventaris waterbeheerders en gemeenten en aanvulling ten opzichte van inventarisatie beeldopnames watering St-Truiden (Melsterbeek ter hoogte van Lutzestraat en Terheiden).
- Verwijzing naar achterstallige ruiming en onderhoud van de grachten en waterlopen 1e, 2e en 3e categorie.
- ***VOORSTEL*** ruiming vijvers provinciaal domein Halve Maan en voorzien van inlaat vanuit Begijnenbeek voor gebruik als wachtbekken.
- ***VOORSTEL*** voorzien van reguleerbare schotten in Demerdijk stroomafwaarts Diest (discussie OPD).

Brandweer Scherpenheuvel-Zichem

Datum: 27/01/2011

- Inventaris gebaseerd op waarneming en oproepen brandweer Scherpenheuvel-Zichem
  - aanvulling ten opzichte van inventarisatie WenZ en Natuurpunt voor Demervallei
  - inventarisatie van verschillende kleinere overstroomde landbouwgronden buiten de Demervallei.
- ***OPMERKING*** dat overstromingsvoorspeller geen rekening houdt met mogelijke wijzigingen van de uitlaatklep te Schulen en Webbekom (exacte peil was 18,65m thv Zichem, terwijl 19,10m voorspeld was).
- ***VRAAG*** aan WenZ welk exact waterpeil de limnigraaf op de Demer te Zichem maximum kan aangeven zonder dat bepaalde straten of bruggen dienen afgesloten te worden. Voorheen werd aangegeven dat vanaf 18,80m zandzakjes noodzakelijk zijn.

Provincie Limburg

Datum bezoek: 14/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen dienst waterlopen.
- Shapefile opgemaakt en doorgestuurd.

Provincie Vlaams-Brabant

Datum bezoek: 16/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen Noël Ongena.

VMM AOW waarnemingen

Datum bezoek 14/12/2010; 20/12/2010

- Inventaris gebaseerd op waarnemingen en fotomateriaal VMM AOW Hasselt

Watering SintTruiden

Datum bezoek: december 2010

- Inventaris gebaseerd op helikopterbeelden gevlogen op 14/11/2010 in namiddag + shapefile met perimeters hoog water doorgestuurd.

Watering Middelbeek

Datum bezoek: **25/01/2011 (J. Reusen)**

- Puntsgewijze aanduiding van overstroomde zones langs Zwart Water / Grote Beek / Winterbeek / Kleine Beek / Middelbeek; extrapolatie op kaart.
- Waarneming voor het deel Zwart Water eerste categorie ter hoogte van Molenstede door Natuurpunt en brandweercommandant te Diest.
- Achterstallige ruiming van de waterlopen en grachten als hoofdoorzaak voor verhoogde overstromingsfrequentie in de vallei van de Drie Beken.

Watering Velpedal

Datum bezoek 31/01/2011

- Aanvulling ten opzichte van inventaris gemeenten.

Watering 'De Molenbeek'

Schriftelijke melding:

Ook de watering 'De Molenbeek' (Demerbekken- deelbekken Winge/Motte) had te kampen met wateroverlast en dit voornamelijk in de onbevaarbare waterloop Molenbeek of Winge (3002/II) en (3002/I).

De Molenbeek/Winge vormt namelijk de hoofdader van het valleigebied.

Het nieuwe wachtbekken dat gebouwd werd in opdracht van de watering 'De Molenbeek' aan Bekaf te Sint-Pieters-Rode werd dichtgezet om het water te bergen dat nog bijkomend naar de Molenbeek/Winge zou stromen.

Een beverdam in de Molenbeek/Winge ter hoogte van de gemeente Tielt-Winge had als resultaat dat de watertoevloed tussen de sluis van Cleerbeek en de dam ongecontroleerd uit de oevers ging en zijn weg vond in lagergelegen gebieden met enige bedreiging voor een woning te Lozenhoek (Sint-Pieters-Rode) die op het nippertje geen water binnenkreeg.

Het water zocht zijn weg naar een kleinere onbevaarbare waterloop van 3de categorie (3028/III), de Steygbeek. Dit beekje kon zoveel water niet slikken zodat de onderdoorgangen aan de wegen zorgden voor het plaatselijk afsluiten van de wegen voor het verkeer en dit op een drietal locaties.

Toch bewogen zich nog enorme waterstromen stroomafwaarts tot in de gemeente Rotselaar waar de ambachtelijke zone, Wingepark' bedreigd werd.

De voornaamste oorzaken van de wateroverlast in ons gebied zijn de onverantwoorde rechttrekking van de waterloop in het verleden, de weinige buffering, de ingedijkte waterloop en het slechte onderhoud van de Winge op 1ste categorie en de aanwezigheid van de bever.

In de Drogebeek (3027/II) en de Grote Losting (3021/II en 3021/III) waren er geen noemenswaardige problemen.

De wachtbekkens met knijpleidingen en de zandvang bovenstrooms aan de Grote Losting (Begijnenloop, Mostingloop, Vliet, …) aan de overzijde van de Rijksweg Aarschot/Sint-Joris-Winge hebben de dorpskern te Nieuwrode gespaard van wateroverlast.

Deze wachtbekkens werden enige tijd geleden gebouwd in samenwerking met de gemeente Holsbeek en gesubsidieerd door VMM - Vlaams Gewest.

De Drogebeek (3027/II) bleef binnen zijn oevers: waarschijnlijk door het goede onderhoud van deze waterloop.

Ten slotte kunnen wij stellen dat zulke watermassa's onvermijdelijk leiden tot wateroverlast.

Misschien moeten de gecontroleerde overstromingsgebieden die beschreven werden in het integraal project 'Winge' (samenwerkingovereenkomst tussen VMM, de provincie Vlaams-Brabant en de watering 'De Molenbeek' de dringend bekeken worden ter uitvoering om de berging en het ophouden van oppervlaktewateren te optimaliseren.

Integraal Waterbeleid
Netebekken

rapport

Inventarisatie wateroverlast november 2010

Netebekken

1 maart 2011

Colofon
Secretariaat Netebekken
p/a VMM, Anna Bijns-Gebouw, Lange Kievitstraat 111-113, bus 64
2018 Antwerpen

T 03 224 63 83
F 03 224 62 35
secretariaat_nete@vmm.be

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Geïnventariseerde gemeentes 6

2.1 Arendonk 6
2.2 Balen 8
2.3 Beerse 11
2.4 Berlaar 12
2.5 Boechout 13
2.6 Dessel 18
2.7 Duffel 18
2.8 Geel 20
2.9 Grobbendonk 22
2.10 Ham 25
2.11 Hechtel-Eksel 27
2.12 Heist – op – den – Berg 27
2.13 Herentals 29
2.14 Herenthout 32
2.15 Herselt 33
2.16 Hulshout 35
2.17 Kasterlee 36
2.18 Laakdal 38
2.19 Leopoldsburg 41
2.20 Lille 41
2.21 Lint 43
2.22 Lier 44
2.23 Malle 46
2.24 Meerhout 48
2.25 Mol / Dessel 50
2.26 Nijlen 51
2.27 Olen 55
2.28 Oud-Turnhout 58
2.29 Retie 60
2.30 Sint-Katelijne-Waver 62
2.31 Tessenderlo 65
2.32 Turnhout 66
2.33 Vorselaar 67
2.34 Vosselaar 68
2.35 Westerlo 69
2.36 Zandhoven 71
2.37 Zoersel 74

3 Bevraging waterbeheerders 77

3.1 Waterwegen & Zeekanaal (W&Z) 77
3.2 Vlaamse Milieumaatschappij, AOW 77
3.3 Provinciebesturen 78

4 Bevraging bekkenraad 79

Overzicht bijlagen 80

Zie overzicht op p. 80

1 Inleiding

Vlaanderen werd in het weekend van 13 en 14 november 2010 getroffen door een ernstige watersnood. In kader van een globale evaluatie gaf minister Joke Schauvliege de opdracht aan de CIW (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid) om een globale inventaris van deze overstromingen op te maken. In voorbereiding hiervan werd o.a. door de CIW op 24 november 2010 een schrijven gericht aan alle gemeenten met de vraag om informatie te verzamelen die maximaal bruikbaar is voor de aanpassing van modellen en kaarten van de waterbeheerders, voor de implementatie van de overstromingsrichtlijn, voor de optimalisatie van het watertoetsinstrument en voor de toekomstige waterbeheerplannen.

De 11 bekkensecretariaten werden belast met de inventarisatie. Hiertoe bezochten de bekkensecretariaten in de periode december 2010 – januari 2011 alle gemeentebesturen in Vlaanderen en werden de verschillende waterbeheerders en andere getuigen bevraagd. In het Netebekken werden de plaatsbezoeken uitgevoerd met zeer gewaardeerde ondersteuning van het Waterschapssecretariaat en de dienst Waterbeleid van het provinciebestuur Antwerpen.

De interviews met de gemeentebesturen en de andere bevragingen hadden een dubbel doel:
- inventariseren / karteren van de gekende overstroomde gebieden in november 2010;
- inventariseren van knelpunten gekoppeld aan de overstromingsproblematiek.

Op de interviews met de gemeentebesturen werd gepoogd om ook hulpdiensten en desgevallend de betrokken polders en wateringen bij het overleg te betrekken.

De gekende overstroomde gebieden werden gekarteerd via een webtool. De ingebrachte gegevens worden door VMM AOW onderworpen aan een kwaliteitscontrole en gevalideerd. Deze gegevens zullen o.a. leiden tot aangepaste overstromingskaarten die geen onderdeel zijn van dit rapport en later bekend worden gemaakt.

Er moet benadrukt dat de gekarteerde / ingetekende overstromingen een fragmentarisch beeld geven van de gebieden die effectief onder water hebben gestaan in november 2010. Dit is vooral te wijten aan het feit dat de gemeentebesturen enkel of zo goed als enkel een zicht hebben op de overstromingen in de meer bebouwde gebieden. Overstromingen in buitengebied (weilanden, natuurgebieden) kregen begrijpelijkerwijs geen tot minder aandacht van gemeentediensten en hulpdiensten. Informatie over overstromingen in het buitengebied is vooral afkomstig van de waterbeheerders en terreinbeheerders (zie ook verder).

Dit rapport geeft een overzicht van de geïnventariseerde knelpunten zoals verwoord door de respondenten en geeft duiding bij de via de webtool gekarteerde gebieden. Indien gemeentebesturen zelf een nota opstelden (cfr. de vraag van de CIW) en indien deze nota meer en/of meer gedetailleerde informatie bevat dan het verslag dat het bekkensecretariaat heeft opgemaakt, wordt dit gemeentelijk rapport als bijlage toegevoegd aan dit rapport.

De bevraging van zowel de gemeentebesturen als de waterbeheerders en terreinbeheerders leverde een aanzienlijke hoeveelheid beeldmatariaal (vnl. foto's) op. Dit beeldmateriaal is niet opgenomen in dit rapport maar is beschikbaar in het digitale dossier van het bekkensecreteriaat. In dit rapport wordt wel verwezen naar deze beschikbare foto's.

Dit rapport trekt geen conclusies maar dient als input voor aanbevelingen en eventueel gewijzigde prioriteiten die, zoals aangekondigd, zullen worden opgenomen in de bekkenvoortgangsrapporten 2010.

Geïnventariseerde gemeentes Netebekken

Aangezien verschillende gemeentes behoren tot verschillende bekkens, werden de grensgemeenten tussen de 11 bekkens verdeeld. Dit impliceert dat het rapport op bekkenniveau niet volledig het bekken dekt en hier en daar ook uitspraken doet over een aangrenzend bekken. In de tabel hieronder

vindt u een overzicht van de 37 gemeentes die geïnventariseerd zijn door het bekkensecretariaat Netebekken.

2.1	ARENDONK	2.16	HULSHOUT	2.31	TESSENDERLO
2.2	BALEN	2.17	KASTERLEE	2.32	TURNHOUT
2.3	BEERSE	2.18	LAAKDAL	2.33	VORSELAAR
2.4	BERLAAR	2.19	LEOPOLDSBURG	2.34	VOSSELAAR
2.5	BOECHOUT	2.20	LILLE	2.35	WESTERLO
2.6	DESSEL	2.21	LINT	2.36	ZANDHOVEN
2.7	DUFFEL	2.22	LIER	2.37	ZOERSEL
2.8	GEEL	2.23	MALLE		
2.9	GROBBENDONK	2.24	MEERHOUT		
2.10	HAM	2.25	MOL		
2.11	HECHTEL-EKSEL	2.26	NIJLEN		
2.12	HEIST-OP-DEN-BERG	2.27	OLEN		
2.13	HERENTALS	2.28	OUD-TURNHOUT		
2.14	HERENTHOUT	2.29	RETIE		
2.15	HERSELT	2.30	SINT-KATELIJNE-WAVER		

Tabel 1: overzicht gemeentes geïnventariseerd door het bekkensecretariaat Netebekken.

De cijfers in bovenstaande tabel verwijzen naar het betreffende hoofdstuk in dit rapport. Voor een beschrijving van de in bovenstaande lijst ontbrekende gemeentes, wordt verwezen naar de rapporten van de naburige bekkens (Maasbekken, Demerbekken, Dijle-Zennebekken en Benedenscheldebekken).

Benedenscheldebekken	HOVE	Dijle-Zennebekken	MECHELEN
Benedenscheldebekken	KONTICH	Dijle-Zennebekken	PUTTE
Benedenscheldebekken	RANST	Dijle-Zennebekken	TREMELO
Benedenscheldebekken	RUMST	Maasbekken	BRECHT
Benedenscheldebekken	WILLEBROEK	Maasbekken	LOMMEL
Demerbekken	BERINGEN	Maasbekken	MERKSPLAS
Demerbekken	SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	Maasbekken	OVERPELT
Dijle-Zennebekken / Demerbekken	AARSCHOT	Maasbekken	RAVELS
Dijle-Zennebekken	BEGIJNENDIJK	Maasbekken	RIJKEVORSEL

Bevraging waterbeheerders en terreinbeheerders

Naast een systematische bevraging van de gemeentebesturen werd de info, beschikbaar bij enerzijds de terreinmensen van de (bovenlokale) waterbeheerders en anderzijds andere gebiedsbeheerders (vnl. Natuurpunt), door het bekkensecretariaat zo veel als mogelijk ingetekend via de webtool. Voor meer informatie hierover zie de hoofdstukken 3 en 4. Rapporten van bovenlokale waterbeheerders worden als bijlage bij dit rapport gevoegd.

2 Geïnventariseerde gemeentes

2.1 Arendonk

Plaatsbezoek: 25 januari 2011, gemeentehuis Arendonk

Aanwezig: Rudy Wouters (milieuambtenaar)
Bram Van Ballaer (Bekkensecretariaat Netebekken)

Documentatie: Schetsen Rudy Wouters op stratenplan
Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams)

Opmerkingen:

Enkele kelders in de gemeente zijn ondergelopen door hoge grondwaterstanden

Zowel in de Biezenloop als in de Wamp wordt tot 3 kaar per jaar het kruid geruimd. De watervegetatie groeit zeer uitbundig door overvloedige nutriënten (ook vanuit NL) en afwezigheid van beschaduwing door verdwijnen van bomen.

1) Overstroming langs Biezenloop ten gevolge van opstuwing door late ruiming en aanwezigheid van veel riet, mogelijk ook door aanwezigheid van duiker aan het stroomafwaartse einde van de overstroming.
2) Laag gelegen gronden aan bovenloop Biezenloop

3) Overstroming Wamp, in natuurgebied, de kruisende weg werd afgesloten (andere contouren ingetekend door Staf Nevelsteen, dienst Waterbeleid)
4) Hoge waterstanden in de grachten en overstroming aan de monding in de Wamp/sifon onder het kanaal. Het gebied is natuurgebied.

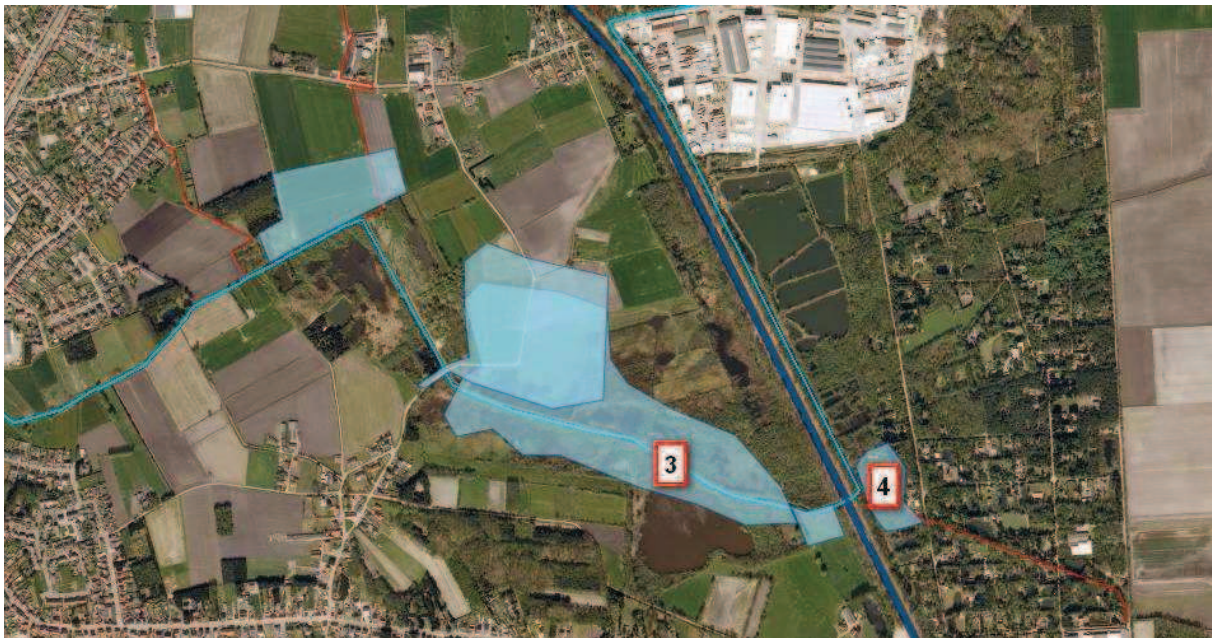

5) Waar de Looiendse Nete langs het bedrijventerrein loopt zijn geen problemen meer door de vervollediging van de rioleringen en de aanleg van een bufferbekken.

6) Bij de hoeve op Lushoven nr. 28 waren er klachten over wateroverlast op de percelen die gebruikt worden voor de productie van graszoden, deze overlast is vermoedelijk terug te brengen tot een hoge grondwaterstand

2.2 Balen

Plaatsbezoek: 21 december 2010, 9.00u - Gemeentehuis Balen

Aanwezig: Zjeen Reynders (schepen Balen);
Paul Hannes (brandweer);
Katrien Jamees (deskundige veiligheid, Balen);
Bram Abrams (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: Nota gemeentebestuur Balen: Evaluatie wateroverlast november 2010;
Foto's schepen Reynders (BALEN001_X tem BALEN055_X + fotoverklaring)
Klacht dhr. André Janssens (particulier) – e-mail dd. 23/11/2010

Opmerkingen:

overzicht van het getroffen gebied en voorstellen voor verbetering:

- **Peer Luytendijk**: 2 oevers gedeeltelijk weggespoeld waardoor water van de Grote Neet naar de Kleine Hoofdgracht stroomde door de weiden. Hoofdgracht zat overvol en kon het extra water niet verwerken met gevaar voor de huizen in de buurt.
  Vaststelling: verderop nog plaats in de Neet stroomafwaarts.
- **Zillendijk** (Scheps): vrijdagavond reeds overstroomd en afgesloten, risico miniem, geen gevaar voor woningen
- **Overheideloop**: door sommige eigenaars of pachters werden buizen gelegd in de Overheideloop. Enkele van deze inbuizingen hebben een te kleine diameter waardoor het water niet weg kan.
- **De Dijk** (Olmen): Dijk stond onder water afkomstig van de Heiloop. Waarschijnlijk niet voldoende open aan Griesbroek of het water wordt te veel afgeremd door onbekende oorzaak?
- **Bruine Kolk**: volledig onder water aan brug. Water kwam gelijk met de straat
- **Gompeldijk**: Vijvers stonden volledig blank. De Mol Neet zette het Heike onder water, m.n. de vakantiewoningen aldaar
- **De Most**: overspoeling van percelen in de Most, afkomstig van de Kleine Hoofdgracht.
- **Hulsen**: overtopping van de Laak
- **Molderloop**: Overtopping Molderloop ten gevolge van stremming onder spoor.
- **Griesbroek**: Centennial City (Heiloop net buiten oevers getreden).

Heiloop, Grote Neet, Kleine Hoofdgracht en Asbeek moeten geruimd worden om de bergingscapaciteit te verhogen door middel van slibruiming of versteviging van de oevers of …
Het centrum van Olmen (Dijk + De Lei) bleek bedreigd te worden door de wateroverlast.
Er kan eveneens op voorhand een omleidingsplan gemaakt worden in samenwerking met Meerhout waardoor er minder verwarring bij de mensen ontstaat bij afsluiting van Dijk. Ook de communicatie naar de burger kan sneller via de website of via mobiel bord.

Ook dient er een volledig nazicht van de Overheideloop stroomafwaarts te gebeuren vanaf de Oosthamsesteenweg ter controle van buizen. Eigenaars van de percelen met inbuizingen welke een te kleine diameter hebben uitnodigen om oplossing te zoeken.

Specifieke aandachtspunten in het getroffen gebied:

- Weekendverblijven Heike
- Woningen Peer Luytendijk
- Woningen Dijk en De Lei Olmen

Maatregelen genomen door eigen gemeetelijke (hulp)diensten:

Technische dienst:

- Voorziening van zandzakjes
- Wegnemen van inbuizingen uit de Overheideloop
- Geruststellen van mensen

Brandweer:

- Leegpompen ondergelopen kelders
- Afsluiten Dijk te Olmen
- Bewaking en opvolging van het waterpeil

Er werden geen externe diensten ingezet

Bijzondere knelpunten:

- Peer Luytendijk
- Dijk Olmen: Dijk is een verbindingsas. Door het ontbreken van een duidelijk omleiding was er veel verwarring en ongenoegen bij de mensen

Info van dhr. VAN BUGGENHOUT, Michel, ANB

Scheps overstromingsgebied
Perceel Balen 3de afdeling sectie B nr 225 – zie foto's in bijlage 1
Perceel Balen 3de afdeling sectie B nr 284. Foto's 5/10/2009 – 31/12/2009, zie foto's in bijlage 2

In bijlage (hieronder) de kaart watertoets van Balen Scheps met enkel zones die regelmatig (en dus ook in november 2010) overstromen. In Scheps overstromen elke winter heel wat percelen, in november lagen de grenzen van de overstromingszones heel wat verder.

Van de overstromingen begin november heb ik niet veel goede foto's omdat het de eerste dagen ervan heel mistig was en daarna was het water al wat gezakt. Maar ik heb wel massa's foto's van overstromingen in Scheps van de laatste jaren. In de volgende email een selectie foto's van 2 percelen die regelmatig overstromen (en als zodanig nog niet op de kaart watertoets staan ingetekend).

Als je graag nog meer foto's overstromingen wil of naar een bepaald iets op zoek bent, laat maar weten.

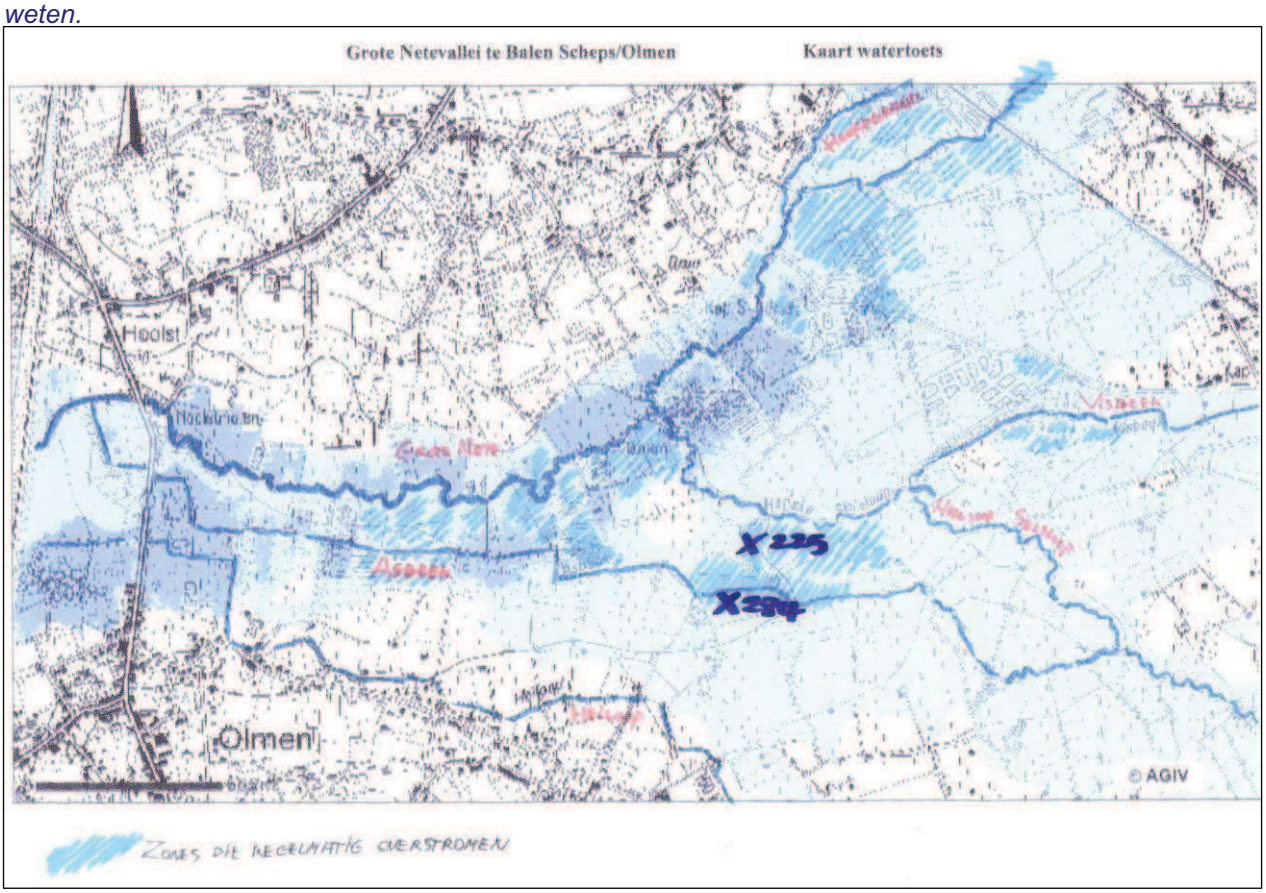

X 225 – X 284 : locatie van de percelen van de foto's overstromingen

2.3 Beerse

Plaatsbezoek: 13 januari 2011, gemeentehuis Beerse

Aanwezig: Rita Aerts - landbouw gemeente Beerse
Lydie Kenis – gemeentesecretaris Beerse
Eddy Mostmans – openbare werken gemeente Beerse
Greet Kreintz – milieuambtenaar gemeente Beerse
Roel Pluym – brandweer Beerse
Kassandra Driezen – waterschapssecretariaat Antwerpen

Documentatie: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen).
Foto's: zie BEERSE001_x tem BEERSE012_x
Klachtenbrief aan college (Herplant BVBA, Boomkwekerij Proost NV, Bert Nuyens – zie *BEERSE_Brief wateroverlast Beerse 15-11-2010.pdf*)

Opmerkingen:

voor nummers: zie orthofoto BS

1) zandstraat 21: id tuinen van deze wijk is door de eigenaars zelf een afwatering voorzien, waardoor de riolering beschadigd is. Met als gevolg dat de tuinen er hebben onder gestaan. Slechte afwatering op privé terrein moet opgelost.

2) Vlimmeren: straten blank, trekt maar langzaam weg. Er is een opstuwing in de hoofdriolering. Het water kwam een halve meter hoog, niet in huizen. Heeft er een halve dag gestaan. De riolering gaat richting pompstation in d'aastenstraat, van Aquafin. Dit pompstation werd enkele jaren geleden verzwaard. De vraag is of dit overstort nog wel kan afzetten in de waterloop bij hoge waterpeilen.

3) nieuwe dreef – de laak komt onder de weg ➔ stuwing ➔ buiten oevers ➔ enkele gronden onder water (zie ook klachtenbrief 'b' en 'c'), geen gebouwen

4) laak niet geruimd daardoor serre van Herplant (zie 'a' op orthofoto BS aangeduid) onder water (zie foto's) zo gelaten omdat schade er al was. Zie ook foto's en klachtenbrief. De gemeente is van mening dat 1) de aanplanten tot te dicht tegen de waterloop staan en dat dit niet de meest geschikte (laag gelegen) gronden zijn om bomen te kweken… bos ligt veel hoger.

5) heeft even water gestaan op deze grond.

Andere opmerkingen
- Rioolbeheerder infrax
- Er zijn foto's van laak
- Wachtbekken op kikkerstraat werkt goed. Park loopt wel onder maar is geen probleem

2.4 Berlaar

Plaatsbezoek: 19 januari 2011, 11u, gemeentehuis Berlaar

Aanwezig:
Walter Horemans (burgemeester)
Ingeborg Van Hoof (schepen milieu)
Eddy Verstappen (Schepen R.O.)
Ronald Van Thienen (schepen Openbare Werken)
Patrick Remap (werkleider)
Luc Goossens (technisch medewerker)
Anja Van Elst (diensthoofd grondgebiedszaken)
Walter Van Rompaey (brandweercommandant)
Rudi Vasseur (projectingenieur Dienst Waterbeleid Provincie Antwerpen)
Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken)

Documentatie: Foto's wateroverlast te Berlaar: Alflaar, fietsverbinding Ebroek-Valkenhof, Smidstraat (mail d.d. 27/01) (zie BERL001_x.doc tem BERL003_x.doc)
Situering wateroverlast werd ingetekend op topokaart en vervolgens ingebracht in de karteringstool.

Opmerkingen:

Globaal gesteld bleef de wateroverlast te Berlaar binnen bebouwd gebied eerder beperkt. Er werden slechts heel lokaal (Valkenhof - Alflaar) enkele woningen bedreigd. Hier en daar waren er verkeerstechnische problemen.

Mogelijke wateroverlast situeert zich ten noorden van de spoorweg. Ten zuiden van de spoorweg is het reliëf hoger en stroomt het water snel afwaarts. Onder de spoorweg zijn slechts een 5-tal doorsteken van waterlopen gesitueerd. De probleemzone situeert zich ruwweg in de driehoek Smidstraat/Eebroek – Alflaar – Itegemsebaan/Bosstraat/Venushoek. Dit ten gevolge van opstuwing vanuit de Gestelbeek naar de zij-/bovenlopen/binnengrachten (oa Eebroekloop, Smidloop, Herebeek). De Gestelbeek fungeert hierbij als trechter.
Na de grote overstromingen van '98 werden op de Gestelbeek pompen geplaatst naar de Grote Nete. Deze werden in werking gesteld tijdens het weekend van 12-14 november en hebben zeker hun nut bewezen. Wel werd door de brandweer opgemerkt dat wanneer de pompen in werking werden gesteld, het water zeer snel wegtrok. Dit doet vermoeden dat er verder stroomopwaarts retentie was.
Binnen de driehoek Eebroek-Alflaar-Venushoek wordt vastgesteld dat de binnengrachten overvol staan. De afloop is hier onvoldoende. De baangrachten en afzetgrachten dienen goed onderhouden. Hidrosan is hier volop mee bezig. Het is tevens wenselijk om op momenten van hoog water met Hidrosan op het terrein te gaan kijken waar mogelijke probleemzones zich situeren.
In opdracht van de gemeente loopt een studie door Igemo aangaande de inventarisatie van het lokale grachten- en waterlopenstelsel met voorstellen tot maatregelen om probleemsituaties aan te pakken. Een piste binnen deze studie vormt de aanleg van retentiebekkens opwaarts Melkouwen. De Herebeek moet hier onder de spoorweg met een doorsteek + haakse bocht van 90°.
In het landbouwgebied werden heel wat privé-grachten aan weilanden toegemaakt. Hierdoor stroomt het water sneller af naar de afzetgrachten en is er minder retentie in het landbouwgebied zelf. Een verdere sensibilisering van de landbouwsector inzake retentie kan hieraan mogelijk een oplossing bieden.

Overige lokaal-technische problemen:
Kruispunt Bosstraat-Itegembaan – duiker riolering met bocht van 90°
Spreet – lokaal baangrachten overvol - oorzaak?

De gemeente Berlaar wenst meer info aangaande onderhoud Grote Nete. Deze info zal nagevraagd worden bij W&Z en aan de gemeente bezorgd worden.

2.5 Boechout

Plaatsbezoek: 20 januari 2011 – gemeentehuis Boechout

Aanwezig: Jeroen TRUYENS (Schepen van milieu en waterbeleid)
Inge DIELS (coördinator grondgebiedzaken)
Robert HUYGHE (werfleider)
Inez VANDEVYVERE (planningsverantwoordelijke Netebekken)

Verontschuldigd: Sofie CUYPERS (milieuambtenaar)

Documentatie: De overstroomde gebieden werden rechtstreeks ingetekend in de webtool.
Kopij processen-verbaal tot vaststelling van schade dd 13-14 november (zie bijlage 1 in dossier bekkensecretariaat)
Evaluatie wateroverlast provincie Antwerpen – Boechout dd 26/11/2010 (zie bijlage 2 in dossier bekkensecretariaat)
Brandweerverslag van de gemeenten Edegem, Hove, Boechout en Lint (zie Edegem) (bijlage 3 in dossier bekkensecretariaat)

Opmerkingen:

De grootste overstromingen deden zich voor aan de Boshoek. Bij hevige regenval staan hier regelmatig grote gebieden onder water. In het deelbekkenbeheerplan van de Beneden Nete sluiten actie DB10-01_21(Berging langs de Lachenenbeek) en actie DB 10-01_22 (Extra waterberging in combinatie met natuurontwikkeling in Kapellekensbos) hierbij aan.

De Lauwerijkbeek kruist tweemaal de baan. Normaal stroomt het water richting Lint. Thv de tweede brug, was de waterloop volledig dichtgegroeid. Door opstuwing stroomde het water stroomopwaarts. Thv Lier werden twee pompen ingezet.

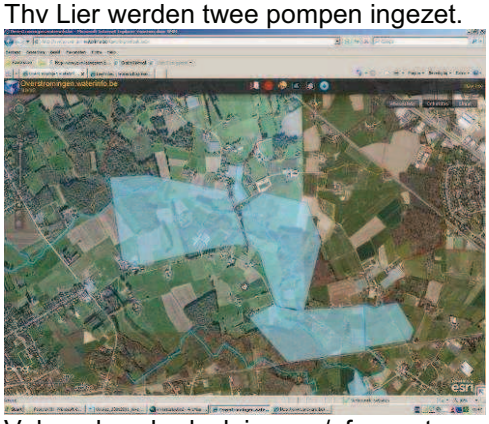

Volgende schadeclaims en/of overstroomde woningen werden overlopen:

- Boshoek 172: de velden (13ha) stonden onder water (zie verslag schadeclaims). Door te weinig informatie werd geen contour ingetekend.
- Boshoek 201: de serre was overstroomd. (Zie verslag schadeclaims).

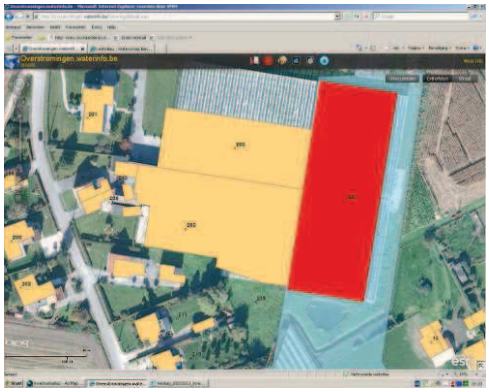

- Thv Boshoek 212: het water van de Rode Beek kon niet meer afwateren naar de Lauwerijkbeek.
- Boshoek 217: Water in de garage. De oprit watert via de garage af naar de tuin. Zandzakken geleverd ter bescherming van het woongedeelte. (zie brandweerverslag)
- Boshoek 284: het huis werd bedreigd. Zandzakken werden geleverd. Opmerking gemeente: de serre volgens cadmap en orthofoto zijn afgebroken.
- Boshoek 331: De serre stond onder water. (Zie verslag schadeclaims). De baan stond ± 35 cm onder water.

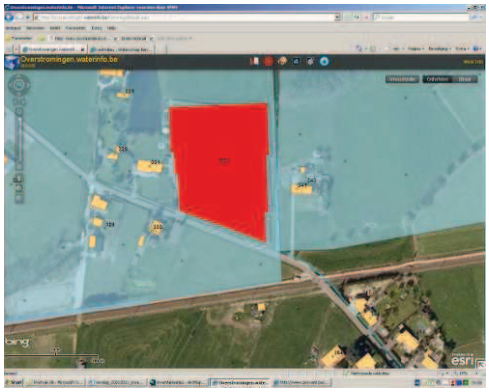

Boshoek 232: Het aangemeld probleem (zie brandweerverslag) is niet gekend bij de gemeente.
Boshoek 228: geen wateroverlast in het huis. De eigenaar heeft het water zelf overgepompt naar de baangracht. (zie brandweerverslag)
Vinkenstraat 128: veld onder water gelopen (zie verslag schadeclaims + contour gemeente). Rechterzijde van de Vinkenstraat is grondgebied Lier. De grens tot waar het gebied is overstroomd is een inschatting.

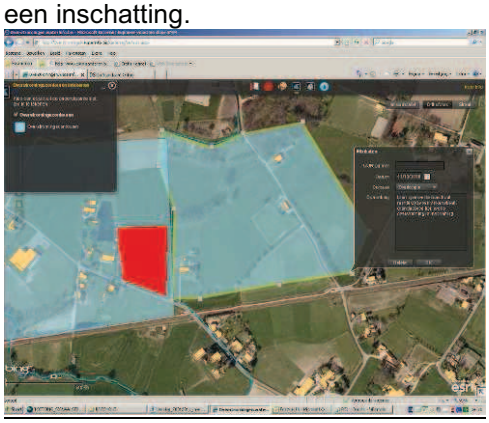

TOEFFELHOEK
Zowel bij de overstromingen van november 2010 als bij de hevige regenval rond 13 januari 2011 stond dit gebied onder water. Oorzaak: overwelving. Riant heeft de ingebuisde waterloop ondertussen geruimd.

BOECHOUTVELDWEG-WEVERSTRAAT

De straat stond blank. De gracht loopt tussen de huizen door naar de waterloop.

GROENSTRAAT/ROLLEBEEK

Voordat de Rollebeek de Groenstraat kruist is de beek redelijk breed. Nadien versmalt ze sterk waardoor het water strooomopwaarts opgestuwd wordt. Thv de Colruylei op de grens met de gemeente Borsbeek, waar de Rollebeek van 3de cat overgaat in 2de cat, werd een pomp ingeschakeld. Het water (van de Rollebeek) werd in de riolering gepompt. Op grondgebied van de gemeente Borsbeek was het rioleringsstelsel verzadigd. De gemeente heeft daar de riolering overgepompt naar de waterloop.

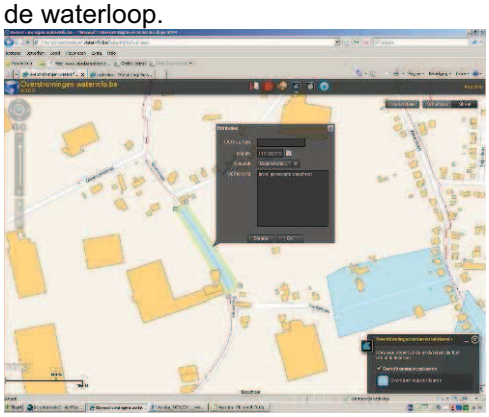

EGGELSTRAAT- PIETINGBAAN

De baan en de weilanden ernaast stonden onder water. De baan werd afgesloten. De Rollebeek loopt onder de Pietingbaan. De overwelvingen konden de hoeveelheid water niet slikken.

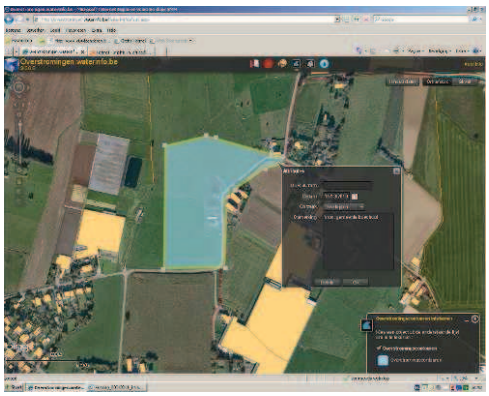

WOMMELGEMSESTEENWEG – EEKSTRAAT

De overwelving is enkele jaren geleden vernieuwd en vergroot. Desondanks is het gebied alsnog overstroomd. Het betreft een overtopping van de waterloop.

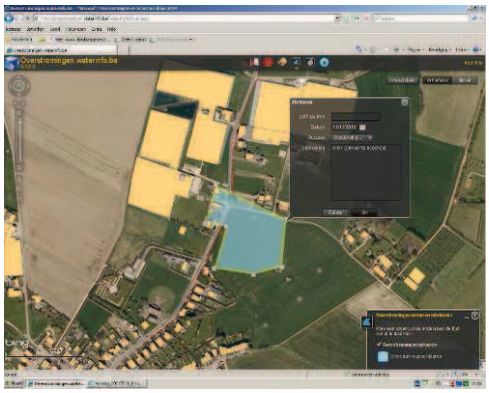

SMEENDIJK

Weilanden aan Vremde centrum stonden onder water. Oorzaak: stagnerend water.

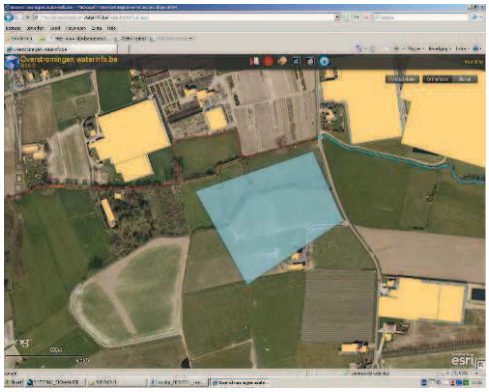

HELLESTRAAT 18

Opstopping van de afwateringsgracht. Het magazijn achteraan de woning is ondergelopen.

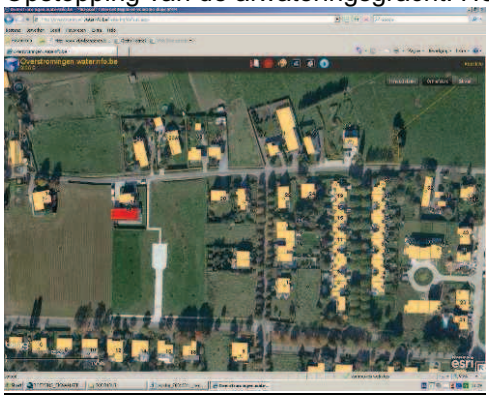

PROVINCIESTEENWEG 701

Het achterste deel is lager gelegen en kende wateroverlast. Het weiland stond ± 10 cm onder water. (zie ook brandweerverslag)

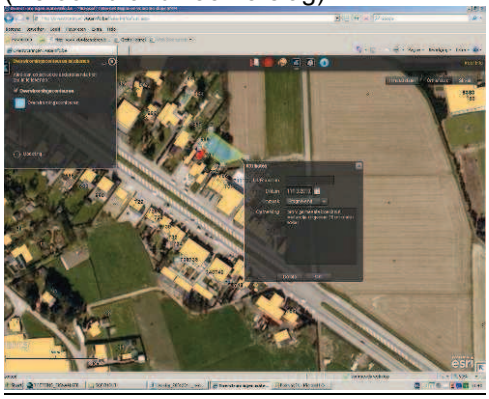

MUSSENHOEVENLAAN 250

Door overtopping van de baangracht kwam de serre onder water. (zie verslag schadeclaims)

BROECHEMSESTEENWEG 139

Circa 7ha van de boomgaard kwam onder water. Ook het weekend van 15-16/01/2011. (zie verslag schadeclaims)

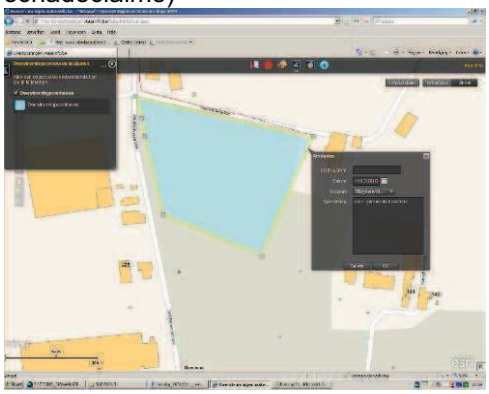

BLOEMENHOF 24

Circa 3ha van het landbouwgebied stond onder water. Vermits de exacte locatie van de overstroming niet gekend is, werd geen contour ingetekend in de webtool. (zie verslag schadeclaims)

2.6 Dessel

Zie 2.25 Mol

2.7 Duffel

Plaatsbezoek:	21 december 2010, 11u gemeentehuis Duffel
Aanwezig:	Christoph Van Slagmolen (diensthoofd technische dienst Guy Michiels (brandweer) Hubert Hellemans (technische dienst) Willy Verbruggen (dienst waterbeleid provincie Antwerpen) Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).
Documentatie:	Stratenplan Duffel (beperkte aanduidingen probleemzones) Interventielijst brandweer (werd overlopen)

Opmerkingen:

Intekening wateroverlast
Neerslaggegevens:
Het weerstation van de brandweer te Lier gaf 75l neerslag weer verspreid over 5 dagen met een piek van 30l op zaterdag. Ter vergelijking: in september '98 viel er 120l neerslag op 2 dagen!

Afspraken:
Volgende info wordt vanuit de gemeente Duffel aan het bekkensecretariaat bezorgd in de eerste helft van januari:
- foto's wateroverlast weekend 13-15 november met weergave van locatie (bvb door benaming foto);
- Ingetekende contouren wateroverlast op kaart (ook niet-problematisch zones zoals natuurlijke winterbeddingen,…);
- Woningen op kaart aanduiden waar de situatie kritisch was (water tot tegen dorpelpeil, ingegrepen met zandzakjes,…).

Overlopen van de probleemzones – mogelijke maatregelen:
In Duffel zijn er 2 belangrijke probleemzones:

1) Zijpstraat (zie fotomateriaal) - Galgebeek

Oorzaak: lager gelegen in het landschap. Galgebeek mondt te traag uit in Ringgracht (nog buffercapaciteit over). Diameter in berm van AWV te klein – buis geraakt verstopt.
Maatregelen: Galgebeek iets sneller naar Ringgracht laten afwateren (initiatief ligt bij gemeente/AWV) – impact maatregel relatief beperkt?
Ruimingen – impact maatregel relatief beperkt? (Meylstraat tot Galgebeek werd geruimd in 2010).
Zoeken naar nieuwe ingrepen: gemeente Duffel zal maaiveld in kaart laten brengen – lokale laagte in het landschap. Welke effectieve maatregelen zijn mogelijk? Retentiebekken/cascade/… Initiatief ligt hier bij de gemeente gezien waterloop 3de categorie.

2) Waarloossteenweg + Spoorweglaan – Wouwendonkse Loop

Oorzaak: Thv Wouwendonkstraat is er een lange overwelving met 2 verschillende diameters voorafgegaan door roosters – dan Wouwendonseloop terug open – dan pompstation naar Nete.
Pompen kunnen evenwel niet alles leegtrekken. Roosters raken snel verstopt + erg moeilijk toegankelijk = gevaarlijk voor hulpdiensten.
Maatregelen:
Halverwege zal gemeente lange overwelving terug openmaken – thv sportcentrum
Woonuitbreidingsgebied thv ROG '98 is niet verantwoord.
Bufferbekken Draakbosweg (actie uit dBBP)?

Lokaal werden nog overige problemen gesignaleerd:

Missestraat 47 – Roetaardloop (net opwaarts monding in Babbelse Beek): Lagergeleden garage achter woonst tijdelijk onder water.
Rechtestraat 78 +82: de rioleringsdeksels kwamen naar boven.
Lintsesteenweg 88: zandzakjes werden gelegd thv lager gelegen woning (ligt onder maaiveld van de steenweg).
Hoevelaan 35 – Arkelloop was nipt, maar geen problemen.
Oude Liersebaan 269 thv kruising met Itterbeek: water op de rijweg.
Lintsesteenweg, Broekstraat, Rietlei: geen problemen gemeld, was wel zo in 98 en 2003.

Overige te verzamelen gegevens
Besluit tot extra waakzaamheid + ingrijpen door hulpdiensten berust voornamelijk op eigen ervaring + opvolgen voorspellingen via buienradar. De overstromingsvoorspellers geven relatief weinig meerwaarde, gezien geen meetpunten in de buurt gesitueerd voor overstromingsvoorspeller VMM en enkel weergave waterstanden in bevaarbare waterlopen op www.waterstanden.be. In Duffel zijn het voornamelijk waterlopen 2de en 3de categorie welke lokale overlastproblemen kunnen geven.

Interventielijst brandweer werd overgemaakt en overlopen.
Inzet brandweer + gemeentelijke diensten: maximaal 25 personen (inclusief signalisatie).
Zandzakjes werden bezorgd aan maximum 70 adressen (veelal voorzorgsmaatregel).
Er werden geen pompen ingezet.

Aanvullende info overige bronnen:
Natuurpunt Oude Spoorweg (Johan Asselberghs) – mail d.d. 28/12
Babelsebeek - Arkelloop
Ook de vallei van de Babbelsebeek aan de samenvloeiing van de Arkelloop (Duffel-Lier ter hoogte van het Senthout) heeft haar nut weer bewezen. Spijtig genoeg had de beek sneller het gebied blank kunnen zetten mochten de ruimingwallen doorbroken zijn zoals in het deelbekkenplan als actie omschreven. Een gedeelte van dit gebied is verder bij de buitengebiedsregio onbegrijpelijk herbevestigd als agrarisch gebied, terwijl het grotendeels extreem natte gronden zijn ongeschikt voor actieve landbouw. Van die herbevestigde zone is 2 ha door onze vereniging al jarenlang beheerd en bijgevolg voorbestemd om natuurreservaat te worden. Deze herbevestiging is absurd en dient rechtgezet te worden in "oranje" discussiegebied en gevoegd te worden bij de rest van de vallei. Bovendien kijkt de provincie de kat uit de boom wachtend op het gewestelijk RUP, om te starten met de broodnodige bouw van een ecologisch retentiebekken dat mee in ons reservaatsproject zal opgenomen worden. Het vrijwaren van de volledige vallei als natuurverbinding in combinatie met het ruimen of doorbreken van de oeverwallen en de bouw van bijkomende bergingscapaciteit op de provinciale eigendommen, moet hier nog meer druk van de ketel nemen. Deze acties blijven echter dode letter, ook al zijn ze opgenomen in de deelbekkenplannen. Door de herbevestiging van het agrarisch gebied dreigt er een nieuw tuinbouwbedrijf ingeplant te worden vlakbij de vallei en dus met een zeer negatieve invloed op de waterhuishouding van de vallei. Gelukkig heeft de gemeente de aanvraag geweigerd, maar of dat in beroep ook zal gebeuren is nog maar de vraag.
Geen foto's beschikbaar
Aan de Babbelbeekse Beemden kon volgens de bewoner van Senthout 122 het water bij hem juist buiten gehouden worden. Zijn oprit en voortuin alsook het volledige Senthout stond over enkele 10-tallen meters blank door de Arkelloop. Ook de potentiële bouwgronden gelegen in woongebied tussen de Hoevelaan en het eerder genoemde huis stonden zeker 1 meter diep blank.. Het onlangs opgerichte nieuwe gebouw (waar vroeger de drukkerij stond) aan de Hoevelaan kon het ook maar net droog houden. Hier ooit bijkomende gebouwen zetten is dus een absurditeit, maar dit probleem toont aan dat de eerder besproken ruimingswallen best doorbroken worden.

Wouwendonkse Loop
Vormt een belangrijk knelpunt. Het heeft niet veel gescheeld (eerder geluk gehad) of hier was het water door en in de huizen van de Waarloossteenweg gelopen. De burgemeester van Duffel zou echter van het geplande retentiebekken aan de Draakbosweg niet willen weten (omwille van een lokale landbouwer die dan wat weiland moet afstaan), al denkt iedereen binnen het Duffelse college hier gelukkig niet hetzelfde over en is ondermeer de schepen van leefmilieu wel overtuigd van het belang ervan. . Door het verdwijnen van buffers: landbouwer die veld langs de beek opgehoogd heeft én de nieuwe weg (doortrekken van de spoorweglaan) is de bufferruimte kleiner en gaat er dus relatief meer water naar de tuinen...

2.8 Geel

Plaatsbezoek: 11 januari 2011, gemeentehuis Geel

Aanwezig: Yasmine Driesmans (hoofd technische dienst)
Johan Wuyts (stedelijke werkplaats)
Technische dienst (4 personen)
Watering de Zegge (Jef Dierckx, Jos Lenaerts)
Rudi Vasseur (provincie Antwerpen)
Brandweer Geel
Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: Verslag wateroverlast opgesteld door Kapt. Koen Bollen, dienstchef brandweer Geel (zie bijlage 3)
Verslag wateroverlast opgesteld door Ivo Swolfs, intern Coördinator Geel (zie dossier bekkensecretariaat)
In addendum via mail: GIS-shapefiles en pdf met aanduiding wateroverlast + telkens tekstuele weergave van oorzaak (zie bijlage 4).

Opmerkingen:

Afspraken:
Yasmine Driesmans maakt zelf een kort verslag op van het overleg. Aansluitend volgt intern overleg aangaande waterlopen in beheer door gemeente.
Gemeente bezorgt digitale inventarisatie van de overstromingen onder de vorm van shapefiles.

Opmerkingen:
Woningen met wateroverlast: 2-tal (ingebracht in webtool)
Globaal: weinig wateroverlast thv bebouwd gebied – enkel thv bekkens waarover zelf geen beheer.
Er werd geen gemeentelijke rampenplanfase afgekondigd.
Belangrijkste pijnpunten: Wimp, Kleine Nete

- Watering de Zegge:

contact gehad met Dirk Lievens (schepen Geel)
De Zuid Zijploop liep zaterdagNM over de oever. De Watering heeft vervolgens op eigen initiatief een kraan ingehuurd en de dijk verhoogd. Mbt de Zuid Zijploop: gemeente voert hier elk jaar een kruidruiming uit. De Zuid Zijploop liep echter over door druk vanuit de Nete in combinatie met slechte dijken thv Zuid Zijploop.
Zondag: idem scenario voor Bankloop.
De Watering is 2 dagen lang zeer intensief in de weer geweest om te vermijden dat water de meer landinwaarts gelegen boerderijen (duizenden dieren) zou bedreigen. Zondag werd beslist om de Larumse Loop gecontroleerd te laten overstromen, gezien er geen verdere regen werd voorspeld. Hierdoor werd een buffervolume van zo'n 5 à 10 ha benut.
Volgens de Watering hebben de dijken van de Kleine Nete zelf redelijk goed stand gehouden (hier werden lokaal wel zandzakjes aangebracht ter versteviging). Uitvallen van 1 van de 3 pompen thv Lichtaartseweg was niet kritisch.

Opmerking naar VMM: de Kleine Nete komt hoger door minder goed onderhoud. Er werden hieromtrent reeds brieven aan VMM gericht met de vraag om takken in de Kleine Nete weg te zagen en meer onderhoud uit te voeren. De watering kan zich akkoord verklaren met een systeem van 'dambordruimingen' in de Nete op voorwaarde dat er stroomopwaarts voldoende gebufferd wordt.
Thv de Zuid Zijploop bevindt zich een zandbank met bomen tot halverwege in de Kleine Nete. Dit stremt heel sterk de uitstroom van de Zuid Zijploop. De Watering vraagt aan VMM om deze zandbank te verwijderen.
De watering en de gemeente wijzen op de geplande werken nav de expresweg. Dit betekent dat meer water versneld zal afgevoerd worden via de Zuid Zijploop. Hoeveel water gaat dit zijn + in hoeverre zal dit water gebufferd worden? In Kasterlee zal dit betekenen dat er meer water naar de Nete gaat via de Broekloop en de Goorloop. Het is in dit dossier zéér belangrijk dat Arendonk, Kasterlee en Dessel voldoende bufferen!

- Brandweer

Brandweer houdt zich in eerste instantie bezig met beperken van wateroverlast in bebouwd gebied.
Probleempunten:
- Duiker onder Albertkanaal thv Edelbeton. De Poeyveldloop werd (preventief) in het kanaal gepompt. Via de Poeyveldloop wordt een voornaam deel van het centrum van Geel ontlast. Voor dit knelpunt bestaan concrete plannen voor oplossing (nieuwe duiker bij aanleg fly-over brug).
- de Puntloop werd preventief in het Albertkanaal gepompt (wegens te kleine duiker). De Scheepvaart heeft hier mee ingesprongen.
- Wimp: ondergrondse garages van 2 appartementen en 1 woning in het gedrang. Hier werden meerdere rijen zandzakken gelegd en werd uren gepompt. Oorzaak: De Wimp staat vol gewassen + stand van schotten stroomafwaarts? De ruiming van de Wimp (2de cat) zal kortelings plaatsvinden. Wat is de ruimingsstatus van de Wimp verder stroomafwaarts (1ste cat)?
- Vistrap Molse Nete: ter hoogte van de vroegere molen aan de Molseweg op de Molnete wordt een vistrap geplaatst. Hierdoor werd het vroegere schottensysteem weggenomen. Tijdens de wateroverlast bleek duidelijk dat deze vistrap veel water ophield en niet meer regelbaar was. Dit is een verlies ten opzichte van de vroegere situatie. De stad Geel had duidelijk als voorwaarde voor de aanleg van de vistrap gesteld dat de waterhuishouding niet mocht wijzigen. De ontwerp-studies van de vistrap bevestigden dit. In de praktijk wordt hier nu toch een opstuwing vastgesteld. Vroeger kon je met behulp van de schotten het water gedeeltelijk ophouden in natuurgebied. Deze optie bestaat nu niet meer.

Er was duidelijk geweten dat er wateroverlast op komst was. Had VMM niet meer kunnen doen thv Wimp (schotten, ruiming?) + vistrap Molse Nete?

2.9 Grobbendonk

Plaatsbezoek: 14 december 2010, 10.00u - Gemeentehuis Grobbendonk

Aanwezig: Paul Van Rompaey (schepen Grobbendonk)
Staf Heylen
Luc Van Vlasselaer (Grobbendonk)
Marc Rectem (Grobbendonk)
Inez Vandevyvere (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: - nota gemeentebestuur Grobbendonk mbt de overstromingen thv de Graafweide, Hofeinde en het actief overstromingsgebied langs de Kleine Nete (BBP Actie A8) + foto's: zie bijlage 5
- foto's schepen P. Van Rompaey (zie verslag_grob_112010(foto's).pdf): zie dossier bekkensecretariaat

Opmerkingen:

1 - Graafweide (zie ook verslag_Grob_112010)

P. Van Rompaey geeft uitleg bij het verslag van de overstromingen thv de Graafweide. De Graafweide is overstroomd door dat de Kleine Nete thv van de Watermolenweg buiten haar oevers trad. De kinderboerderij (gelegen in de Graafweide) bleef gevrijwaard van wateroverlast dankzij het plaatsen van zandzakjes.
Opm. 1: de contour van de graafweide werd ook door andere bevraagden ingetekend maar met lichtjes andere grenzen. De geselecteerde contour (lichtgroene rand en grijze blokjes) op figuur 1 is door de gemeente aangegeven.

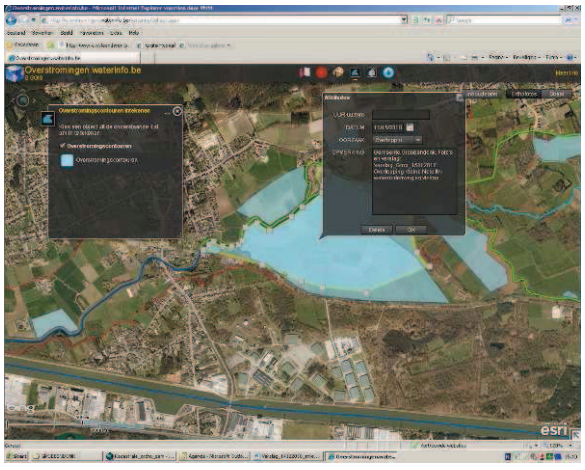

Figuur 1

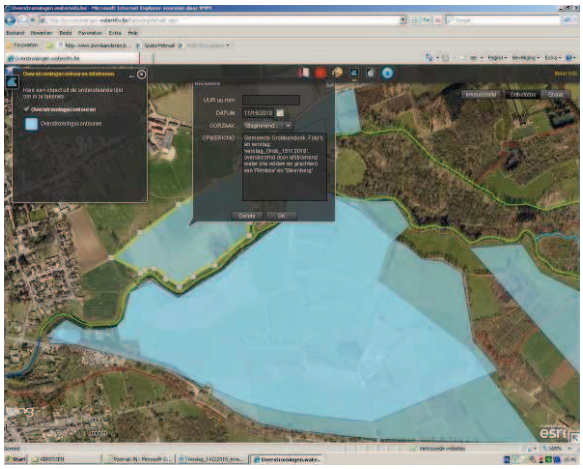

Figuur 2

2 - Rechteroever Kleine Nete stroomafwaarts de vistrap (zie bijlage: verslag_Grob_112010)

De zone kwam onder water te staan door het afstromend water (via de velden en de grachten) van 'Rimboe' en 'Steenberg'. Dit water wordt nadien via de Eisterleese Beek afgevoerd naar de Kleine Nete.

3 - Industrieweg – E313

(figuur 3) Via een sijpelgracht langs het kanaal stroomt water naar een privégracht op het industrieterrein.
Vandaar vloeit het water onder de industrieweg via een duiker naar de baangracht langs de E313. Stroomafwaarts mondt dit uit in de Koolaardse Beek. Waar de baangracht uitmondt in de Koolaardse

Beek stak een buis van ± 200 diameter. Door de te kleine diameter, werd opstuwing veroorzaakt. De gemeente Grobbendonk heeft de buis verwijderd.

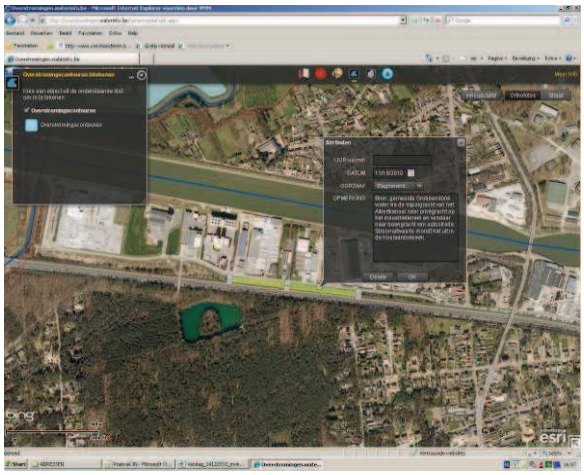

Figuur 3

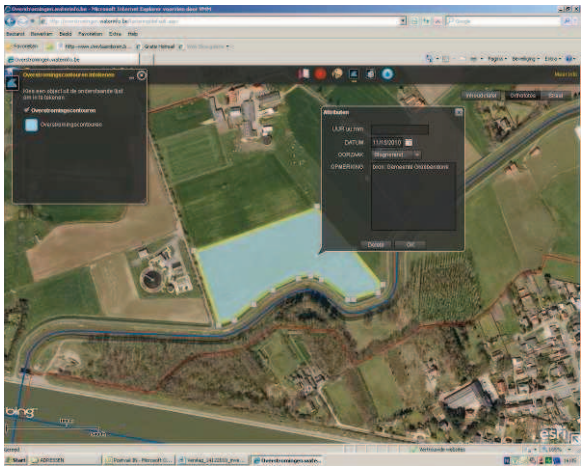

Figuur 4

4 - Rooiaarde

(figuur 4) De oorzaak: stagnerend water
Opmerking van de gemeente: De riolering van rooiaarde loopt onder de Eisterleese Beek maar vanaf een bepaald niveau stort de Eisterleese Beek via de inspectieput over in de riolering.

5 - Lenteheide te Herentals

De zone is overstroomd door overtopping van de Kleine Nete. Langs dit gebied loopt tevens een gracht waar het waterzuiveringsstation (meer stroomopwaarts gelegen) in loost.

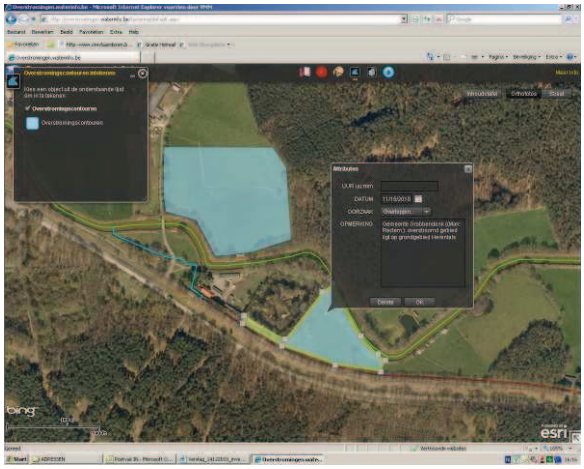

Figuur 5

6 - overstroomde gebouwen

In de gemeente Grobbendonk werd zo goed als geen wateroverlast aan gebouwen gesignaleerd.

In het huis aan de Troon n°7 stond een weinig water in de slaapkamer (gelijkvloers) (figuur 6).

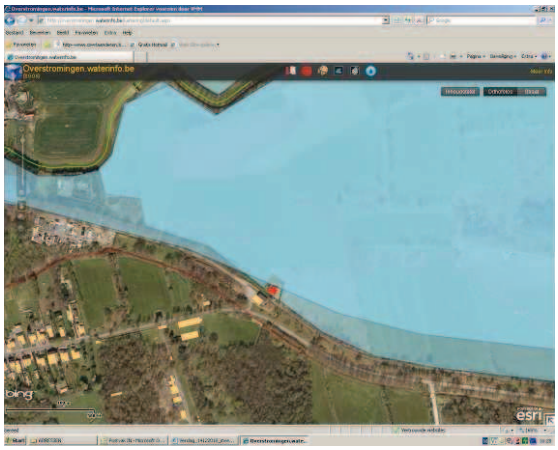

Figuur 6

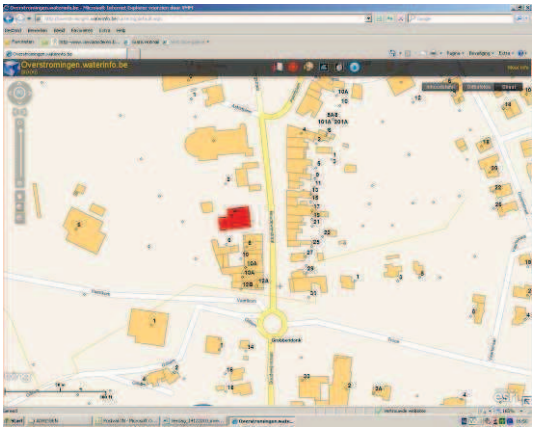

Figuur 7

Het gemeentehuis (Boudewijnstraat 4 – zie figuur 7) kende wateroverlast, vnl via grondwater en via opstuwing van de Eisterleese Beek. De riolering van de Boudewijnstraat is aangesloten op de Eisterleese Beek. Het gemeentehuis kende wateroverlast door opstuwing doordat de Eisterleese Beek reeds veel water te verwerken kreeg.

Het weekendverblijf aan de troon heeft wateroverlast gekend. Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen werd dit mee ingetekend. (Figuur 8)

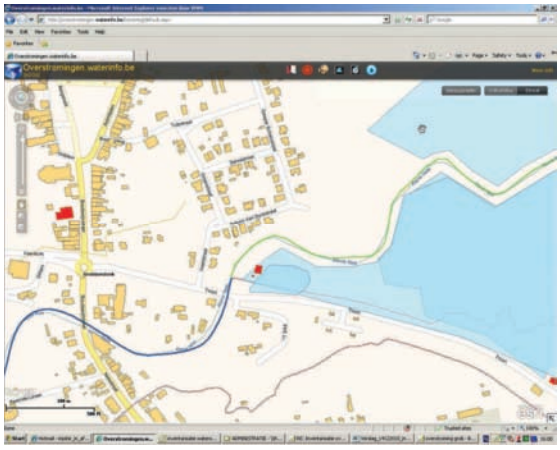

Figuur 8

2.10 Ham

Plaatsbezoek: 17 januari 2011, gemeentehuis Ham

Aanwezig:
Dirk De Vis (Burgemeester)
Erik Accou (Gemeentesecretaris)
Wim Hillen (Afdelingshoofd Technische dienst)
Pieter Cools (Milieudienst)
Bram Van Ballaer (Bekkensecretariaat)

Documentatie: Intekening op orthofoto en stratenplan, nadien overgebracht in webtool (Bram Abrams)

Opmerkingen:

Er zijn in de gemeente geen brandweerinterventies geweest (Brandweer is dan ook niet aanwezig op dit overleg). Verder zijn er door de gemeente geen significante overstromingen vastgesteld, enkel lokaal.

1) Bij de Maasbeek waren er verstoppingen van duikers aan de Meerhoutstraat en de Dijkstraat. Deze werden door de gemeente vrijgemaakt en de beek trad er niet buiten zijn oevers.
2) Vlak voor de monding in de Grote Beek zal de Maasbeek verlegd worden van de wegkant, naar het achtergelegen landbouwgebied.
3) De grachten naast de brug van de Staatsbaan worden onvoldoende onderhouden (Wegen en Verkeer), waardoor hier kleine overstromingen plaatsvonden.

4) De grachten langs het Albertkanaal worden onvoldoende beheerd (o.m. aan Populierenwijk, aan De Rammelaars-Zwarte Hoek)

5) Overstroming van een weiland aan de Nijverheidsweg

6) In de Rammelaars zijn ook overstromingen geweest, maar de omtrek daarvan was niet gekend
7) De duiker onder het kanaal Kwaadmechelen-Dessel is een dubbele, tijdens de hoge waterstanden liep de Scheiloop over de scheiding naar de Gerhoevenheideloop.
8) Door gebrek aan onderhoud in de Dode beek is er verminderde afvoer, bovendien is door de aansluiting van RWA op de Hoenderbeek ook het debiet toegenomen.

2.11 Hechtel-Eksel

Er werd geen plaatsbezoek afgelegd. Het gemeentebestuur had geen weet van eventuele overlast (mail van dhr. Patrick Cammaerts, diensthoofd Technische Dienst Hechtel – Eksel / Marloes Loots, Milieu- en duurzaamheidsambtenaar dd. 17 januari 2011.

2.12 Heist – op – den – Berg

Plaatsbezoek: 23 december 2010, 9u30 gemeentehuis Heist-op-den-Berg

Aanwezig:
Guy Van der Veken (afdelingshoofd technische zaken)
Koen Snyers (Pidpa/Hidrorio – rioolbeheerder)
Gert Creemers (brandweer)
Bert Michielsen (brandweer)
Willy Anthonis (technische dienst)
Paul Laureyns (noodplanning)
Jan van Schoubroeck (W&Z)
Patrick Verhaegen (W&Z)
Jan Discar (hoofd technische dienst Begijnendijk)
Jan Ronsyn (dienst waterbeleid provincie Antwerpen)
Leo Deleu (dienst waterbeleid provincie Antwerpen)
Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).

Verontschuldigd: Watering de Goren

Documentatie: Stratenplan Heist-op-den-Berg met aanduiding van wateroverlast (ingetekend in webtool)
Foto's (zie HODB001_x.jpg tem HODB031_x.jpg)

Opmerkingen:

Afspraken:
Paul Laureyns verzamelt het fotomateriaal mbt de wateroverlast te Heist-op-den-Berg en bezorgt dit aan het bekkensecretariaat. *In addendum: dit fotomateriaal werd op 14/01 op cd-rom aan het bekkensecretariaat bezorgd.*
Aan de hand van het stratenplan en het verzamelde fotomateriaal tekent Sandra Franck de contouren van de wateroverlast te Heist-op-den-Berg in in de webtool. Vervolgens wordt dit ter verificatie (print screens) doorgestuurd naar de technische dienst van Heist-op-den-Berg. (Deadline inventarisatie-oefening is eind januari).

Overlopen van de probleemzones – mogelijke maatregelen:
Globaal kan gesteld worden dat in het weekend van 13-14 november belangrijke delen van het buitengebied in Heist-op-den-Berg hebben blank gestaan. Ondermeer Schriek, Goor, Grootloo, langsheen Raambeek te Booischot opwaarts de spoorweg,… Ook heel wat straten stonden blank, wat aanleiding gaf tot verkeerstechnische moeilijkheden. De woningen bleven evenwel gespaard op 1 uitzondering na, nl thv de Bosweg.
Op 2 locaties werd **gepompt** naar de Grote Nete, met name op de Molenbeek (700 m^3/uur) en de Bergebeek (1400 m^3/uur). Deze extra debieten waren op dat moment eerder verwaarloosbaar voor de Grote Nete (hier was nog voldoende buffercapaciteit – uitvoeren van de pompactiviteiten werd gemeld aan W&Z). Deze pompactiviteiten werden opgestart om woningen te vrijwaren: de Molenbeek en enkele bijloopjes van de Herseltseloop bedreigden enkele woningen te Begijnendijk.
Met betrekking tot de Bergebeek signaleert de gemeente Heist-op-den-Berg enkele probleempunten:

- De monding van de Bergebeek in de Grote Nete zal geherprofileerd worden bij uitvoering van het Sigmaplan. De gemeente vraagt om de nodige aandacht te hebben voor de toekomende waterlopen bij peilverhoging van de Grote Nete te Heist-op-en-Berg.

- De roosters van de Bergebeek zijn reeds 12 jaar defect. De provincie investeert hierin niet in afwachting van het Sigmaplan. De gemeente en brandweer vragen evenwel om reeds tussentijds maatregelen te nemen, zodat het vrijmaken van de roosters veilig kan verlopen!
- De gemeente vraagt aan de provincie om de capaciteit van de Bergebeek maximaal te vrijwaren.

De burgemeester van Hulshout heeft opdracht gegeven om een bres in de dijk te slaan van de Goorloop om industriegebied te vrijwaren. Hierdoor liepen akkers te Heist-op-den-Berg onder.

Noodplanning
Communicatie op het terrein verliep vlot.
Provinciegrens en complexiteit van het waterbeleid leiden tot extra moeilijkheden. Zo bv maakt de provincie Antwerpen gebruik van het OSR-platform (Operatie Snelle Redding), wat niet het geval is voor de provincie Vlaams-Brabant (buurgemeente Begijnendijk) Op welke manier wordt iedereen er van op de hoogte gebracht wanneer een gemeente in noodfase gaat? (Heist-op-den-Berg heeft tijdens de wateroverlast tijdelijk de noodfase afgekondigd).
Met betrekking tot OSR wordt opgemerkt dat er nog optimalisaties mogelijk zijn, bv mogelijkheid tot overzicht opvragen per gemeente, wat als server platligt,…

2.13 Herentals

Plaatsbezoek: 27 januari 2011 – stadhuis Herentals

Aanwezig:
Mien VAN OLMEN (schepen)
Herman VAN EYNDHOVEN
Lars WECKHUYSEN
Jozef SCHELLENS (schepen)
Stefan JACOBS
Jan PEELAERTS (brandweer)
Inez VANDEVYVERE (bekkensecretariaat Netebekken)

Documentatie: De overstroomde gebieden werden rechtstreeks ingetekend in de webtool.
Brandweerverslag van de gemeenten Vorselaar, Lille, Olen en Herentals (zie dossier Vorselaar)

Opmerkingen:

De gemeente wenst in de toekomst beter voorbereid te zijn op mogelijke inventarisaties na hevige overstromingen en informeert of gelijkaardige bevragingen systematisch zullen gebeuren. Zo ja, dan vraagt de gemeente duidelijke richtlijnen en afspraken.

De gemeente heeft geen zicht op de overstromingen van november 2010 in het buitengebied. De inventaris is beperkt tot de interventies in de ruime omgeving van de stad Herentals.

Ook in het kader van de afbakening kleinstedelijk gebied Herentals dat in 2011 opgestart wordt, is het voor de gemeente nuttig geïnformeerd te blijven over alle (actueel) overstroomde gebieden in nog niet bebouwde woonzones/woonuitbreidingsgebieden.

Algemene mededeling: in functie van geplande werkzaamheden aan de waterloop (Kleine Nete) onder de Ringlaan (verdiepen met duikers) werd vanaf woensdag 10 november 2010 de stuwklep aan het Spaans hof plat gelegd.

Uit het brandweerverslag blijken 16 wateroverlast gerelateerde oproepen binnen gekomen. Sommige met een zeer korte tijdsduur.

Kleine Nete: water stond tot aan de rand maar er zijn geen overstromingen gemeld.
Tussen herentals en Grobbendonk: verschillende stukken van de dijken waren weggespoeld. Op sommige plaatsen heeft de brandweer de dijken versterkt waardoor er zich geen overstromingen voordeden.

Ter hoogte van de Peerdsbosstraat maakt de Kleine Nete een sterke bocht waardoor het water veel druk zette op de dijk. Het water liep door de basis van de dijk. Preventief werd de woning ‘Peerdsbosstraat 7’ voorzien van zandzakken.

Vogelzang: de situatie was kritiek maar er werden geen overstromingen gesignaleerd.

Lenteheide/vogelzang thv het zuiveringsstation en Wuytsbergen: het Lopken mondt vrij uit in de Kleine Nete (zonder terugslagklep). Vermits het water in de Kleine Nete zeer hoog stond, kon de waterloop niet meer normaal afwateren en stroomde het water van de Kleine Nete terug de gracht in.

Bij de monding van de Vuilvoortloop in de Kleine Nete werd een huis bedreigd. Het stond niet onder water.

Turfkuilen: gebied is gekend bij de gemeente voor hoge grondwaterstanden.

Laarberg: zeer hoge grondwaterstanden. De kelders staan regelmatig onder water. Er werden geen overstromingen gemeld.

Ekelenberg: Het RWA-stelsel en de wadi + infiltratiebekken waren oververzadigd. De straat/wadi stond 15 cm onder water. Na overleg met de VMM heeft de stad Herentals het water uit het gescheiden stelsel terug samen gevoegd om het zo af te voeren naar de Vuilvoortloop. Er stonden geen huizen onder water; er werden wel zandzakjes geplaatst. Volgens de stad ligt de oorzaak van deze overstroming aan het feit dat deze recente verkaveling een gesloten RWA-systeem heeft en niet kan overlopen indien nodig. Normaal wordt nog een bufferbekken voorzien thv Vogelzang. Dit dossier is in handen van nv Aquafin.

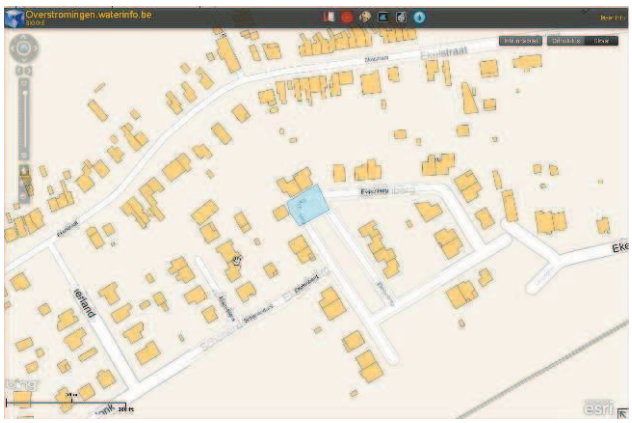

Nederij: De RWA mondt via de oude Nete-arm uit in de Kleine Nete. Door de hoge waterstand in de Kleine Nete en doordat dit gebied lager gelegen is, stagneerde het water.

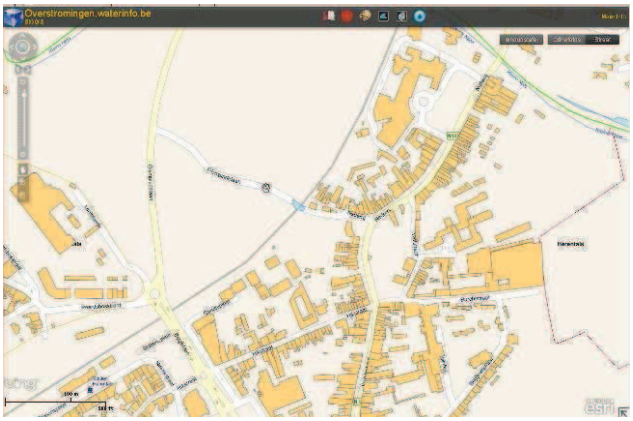

Kruising Olympiadelaan met Kleine Nete:
Het water in de Kleine Nete stond zo hoog dat het overstort (zonder terugslagklep) omgekeerd werkte. Normaal doet zich hier geen probleem voor maar doordat het water in de Kleine Nete maximaal opgehouden werd (tot net onder de brug) kon het overstort niet naar behoren werken. Volgens de stad Herentals werd de stuw aan de Kleine Nete te Grobbendonk tijdens de hevige regenval open gezet zodat er voldoende afgevoerd kon worden. Nadien, wanneer de stuw terug hoger werd gezet, steeg het water tot net onder de brug. Er werden geen overstromingen gesignaleerd.

Verkeerspark: ligt ± 3 meter lager dan de Olympiadelaan. Het water in de Kleine Nete stond hoger dan de Olympiadelaan. Dit gebied stond een 14-tal dagen na de overstromingen onder water.

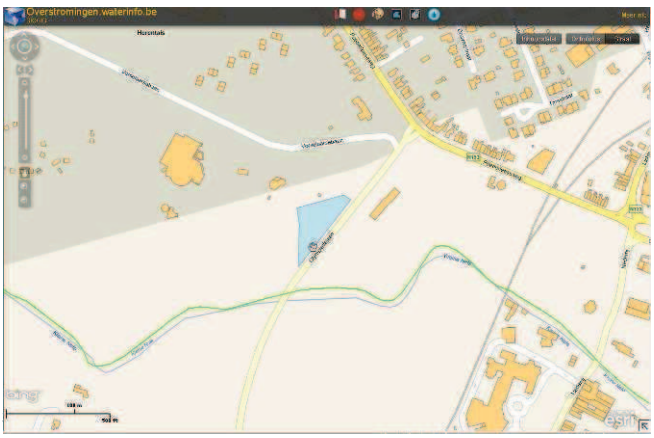

Bloso-sporthal tussen Vorselaarsebaan en Kleine Nete: zeer drassige grond; de hoogspanningscabine werd bedreigd.

2.14 Herenthout

Plaatsbezoek: 4 januari 2011 – gemeentehuis Herenthout

Aanwezig: Hugo Cambré (schepen van o.a. leefmilieu en ruimtelijke ordening)
Julien Corthout (technische dienst)
Roger Gabriëls (burgemeester)
Luc Heylen (brandweer)
Emilie Verwimp (ruimtelijke ordening)
Tom Gabriëls (bekkensecretariaat Netebekken)

Documentatie: De overstroomde gebieden werden rechtstreeks ingetekend in de webtool (Tom Gabriëls, met login Dijle-Zennebekken).

Opmerkingen: vermoedelijke oorzaak overstromingen werd ingegeven in webtool. Geen bijkomende opmerkingen

2.15 Herselt

Plaatsbezoek: 27 januari 2011, gemeentehuis Herselt

Aanwezig: Frans Luyten, schepen Openbare Werken Herselt
Rik Hendriks, technisch coördinator
Carine Vercalsteren, commandant BW Westerlo
Jan Ronsyn, Provincie Antwerpen - Projectingenieur

Documentatie: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen en zie verslag Jan Ronsyn);

Opmerkingen:

I. INLEIDING

1) Na de kartering van de overstroomde gebieden zal dit door het CIW gecontroleerd worden op basis van het DTM. De kennis van de overstroomde gebieden is noodzakelijk voor het verbeteren van de resultaten van de hydraulische modellen, voor de ondersteuning van de watertoetsprocedure en voor de actualisatie van de ROG-kaarten.

II. INTEKENING WATEROVERLAST

1) Weekendzones Schrieken + Worfkes: pas zondag onder water gekomen. Gekende overstromingszone vanuit Calsterloop.

2) Maaiwanters 59: één woning met 40 cm water in de kelder = plaatselijke afwatering van Molenberg. Nieuwe verkaveling. Grachten in verkaveling zijn te klein uitgevoerd. Verkavelaar doet niks meer. Grachten niet overgedragen aan gemeente of Hidrorio. Geen gracht aanwezig om water van berg op te vangen en af te voeren naar riolering Molenbergstraat. Dus water in de tuinen/kelder.

3) Langdonken: natuurreservaat. Grote overstromingszone in het natuurreservaat vanuit Calsterloop. Ter hoogte van Langdonken wordt er niet geruimd, waardoor er opstuwing optreedt naar opwaarts. Veel van dit water in Langdonken loopt echter niet terug naar de Calsterloop maar wordt afgewaterd naar de Peerdsloop. Dit alles moet zo door het centrum van Ramsel passeren, waar de Peerdsloop voor een groot stuk ingekokerd ligt. Omwille van de opstuwing blijft het water in Worfkes ook langer staan dan in overige zones.

4) RWZI Aarschot. Net over de grens met Aarschot werd onlangs een RWZI gebouwd waarvan het effluent in de Calsterloop terechtkomt. Dit RWZI vangt veel water op van Testelt en omgeving. In neerslagsituaties is dit een groot extra debiet dat in de Calsterloop terechtkomt, opwaarts van de ondiepte ter hoogte van Langdonken.

5) Boomgaardstraat: in ’98 veel problemen, nu enkel water in het weiland.

6) In deelgemeente Ramsel zit er een kleilaag op geringe diepte in de ondergrond (getuige daarvan zijn oude kleiputten en steenbakkerijen). Daardoor is infiltratie van oppervlaktewater in de ondergrond zeer moeilijk tot onmogelijk en dient dit water oppervlakkig afgevoerd te worden. De problemen in Hooilaar zijn voor een deel te wijten aan deze oppervlakkige toestroming van water. In de straat zijn er veel inbuizingen. Het verdient aanbeveling om deze open te leggen en de baangrachten in ere te herstellen en te onderhouden. Hooilaar watert af naar de Westmeerbeeksesteenweg en zo verder naar de Peerdsloop. Deze afvoer is echter gestremd (controle wezen op een voldoende laag peil op de Peerdsloop en toch geen afwatering vanuit Hooilaar en Westmeerbeeksestwg). Vaak water op straat in deze beide straten. De problemen in Hooilaar worden aangepakt in samenwerking met Hidrorio.

7) Verder in Ramsel stond er water op straat in de Visvijverstraat en Harmoniestraat. In Achterkennes 3 stond het water in de (ondergrondse) garage. Dit is de enige woning in Herselt die echter

wateroverlast binnen heeft gehad. Woning ligt al op laag gelegen punt en daarbij nog een ondergrondse garage is vragen om problemen.

8) Aan de Madestraat werd een illegale grondophoging uitgevoerd en grachten toegegooid, waardoor een naburige grondeigenaar wateroverlast kreeg. Er werd een PV opgesteld.

9) Bij afkoppelingsprojecten dient er aandacht besteed te worden aan de verluchting van het afvalwatersysteem. Zoniet bestaat het gevaar van luchtstoppen in sifons, zowel van sanitair alsook van straatkolken. Het eerste kan ertoe leiden dat bijv. een toilet niet doorspoelt, het laatste dat het water op de weg blijft staan. De gemeente heeft zo al problemen van water op de weg opgelost door een verluchtingsgaatje in de sifons van straatkolken te boren.

10) Dieperstraat 106. In ’98 gedurende een week water tot 1 m hoog in huis gehad. Nu niks meer want dam gelegd rond de woning. Haterbeekweg: zelf zandzakken gaan halen.

11) Westerlosesteenweg thv Vijverstraat. Water stroomt oppervlakkig af van berg, via de verschillende vijvers en komt terecht in afwateringsgracht. De doorsteek van deze gracht onder de steenweg is echter te klein, waardoor de baan daar zeer snel onder water komt. Dit zal dit jaar nog opgelost worden in het kader van de geplande herinrichting van de steenweg.

12) Grote Waterstraat: veel water op straat en in tuinen.
13) In het noordwesten van de gemeente komt al het water samen van de Steenkensbeek, Raamdonksebeek, Peerdsloop en Scheiloop die samen via de Steenkensbeek afwateren naar de Grote Nete. De monding van de Steenkensbeek in de Nete moet door kleine buizen. De werking van de terugslagkleppen zou gehinderd zijn door slib. Deze beide factoren zorgen voor een opstuwing in de Steenkensbeek, waardoor grote oppervlakken onder water komen bij Vosdonken-Varkensmarkt-Hanestraatje. Ook de percelen van de boomkwekerij opwaarts van de Stationsstraat stonden deels onder water.

III. VERDERE ACTIES

1) De gemeente dringt aan op acties volgend op deze inventarisatie.

2) Er wordt een hydraulische studie opgestart van de Calsterloop in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant. Deze studie zal ook de Peerdsloop mee in overweging nemen, aangezien veel van de problemen in Ramsel terug te voeren zijn op een verbinding tussen Calsterloop en Peerdsloop bij hoogwater.

3) De gemeente en de brandweer vragen of ze een kopie kunnen krijgen van het kaartmateriaal, voor hun eigen werking. Jan zorgt ervoor.

2.16 Hulshout

Plaatsbezoek: geen

Aanwezig: nvt

Documentatie:
- Schrijven van de gemeente aan CIW 'inventaris overstromingen november 2010' (zie dossier bekkensecretariaat)
- Gemeenteplan met aanduiding zones met wateroverlast (zie dossier bekkensecretariaat

Opmerkingen:

Info via Kassandra Driezen (waterschapswerking):
- Houtven aan Scheiloop was zeer nipt.
- Goorloop in industriegebied: ze hebben dijk moeten doorsteken zodat een akker onderliep. Is schadeclaim van.
- Gemeente drong nog eens aan op de uitvoering van de scenario's aan de bovenlopen Steenkesbeek (waar de gemeenten dus het meeste van moeten doen).

In schrijven van de gemeente weergave omvang van de schade, oorzaak van de overstromingen en mogelijke voorstellen tot verbetering.

2.17 Kasterlee

Plaatsbezoek: 12 januari 2011, gemeentehuis Kasterlee

Aanwezig: Dirk Steijnen – diensthoofd grondgebiedzaken gemeente Kasterlee
Hilde Versmissen – milieuambtenaar gemeente Kasterlee
Jos Lenaerts – watering De Zegge
Jef Dierckx – watering De Zegge
Kassandra Driezen – waterschapssecretariaat Antwerpen

Documentatie: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen);
overzicht schade (door gemeentebestuur, zie weergave hieronder)

Opmerkingen:

Er heerst enige ongerustheid bij de gemeente Kasterlee over het ter beschikking stellen van de gevraagde informatie, gezien de moeilijke en complexe communicatie over de gebieden rond de Kleine Nete en Aa met de waterbeheerder.

Men wil vermijden dat de info misbruikt wordt om in kader van gewestelijke RUPs en andere plannen bijkomende landbouwgronden aan te slagen voor continue waterberging of om in te tekenen als effectief overstromingsgebied. De watersnood van november 2010 was een uitzonderlijke situatie. Er werd op grondgebied Kasterlee water geborgen in het buitengebied (ten noorden van Kleine Nete), zonder gevaar voor woningen of bedrijven. Deze berging heeft zijn nut bewezen, en blijkt voldoende te zijn. Men ziet geen nut in bijkomende grondinname of bijkomende dure constructies (dijkverplaatsing met inname van kostbare landbouwgrond).

Bovendien heerst er de bezorgdheid naar wat de link is naar stedenbouw toe. Wat is de interpretatie van overstroomd gebied, hoe zal de verkregen informatie doorwegen op de watertoetskaarten. De watersnood van november was een uitzonderlijke situatie die niet zonder meer mag opgenomen worden in de watertoetskaarten. Binnen stedenbouw worden deze kaarten zonder verdere achtergrondinformatie gebruikt. Men is bezorgd over de wijze waarop deze kaarten worden opgemaakt, oa door het samenbrengen van losse informatie doorgegeven door verschillende gemeenten. Deze informatie is vermoedelijk niet gebiedsdekkend.

Er wordt opgemerkt dat de waterstanden in de natuurreservaten Olens Gebroekt en De Zegge kunstmatig hoog worden gehouden. Daardoor konden deze gebieden niet meer als buffer aangesproken worden, terwijl ze daar volgens de aanwezigen zeer geschikt voor zouden kunnen zijn.

Men vraagt zich af wat het nut nog is van de dijkverplaatsingen langs de Kleine Nete om het zogenaamde overstromingsgebied de Zegge te creëren. Er werd in november 2010 bewezen dat de huidige situatie volstaat. Er werd water gestockeerd op landbouwgrond, zonder enige klachten tot gevolg. Men is van mening dat de dijken hersteld moeten worden en het beheer verbeterd.

Het gebied rond de Larumse Loop op grondgebied Geel werd bewust onder water gezet. Door deze buffering werd grotere overlast op grondgebied Kasterlee vermeden.

Het water trok snel weg, de pompen van de provincie hebben goed gewerkt. Er werd een extra pomp ingezet.

Inventaris overstromingen
Er wordt ingestemd de gekende informatie op kaart in te tekenen. Onderstaande nummering komt overeen met de nummering op de orthofoto die gebruikt werd om de overstroomde zones aan te duiden. Er wordt ook een document overgemaakt met een lijst van woningen waarvan kelders ondergelopen waren. Oorzaak hiervan gedeeltelijk foutieve constructies van kelders en/of woningen en het overlopen van enkele gemeentelijke grachten (vnl baangrachten) door verstoppingen. Deze worden op korte termijn verwijderd.

1: ter hoogte van het kruisje op de kaart ligt een zandbank in de Kleine Nete. Hierdoor schiet er water in de Zuid Zijploop waar het overstroomt. Op deze plaats is dit niet gewenst. De zandbank zou verwijderd moeten worden. Dit volume water kan wel geborgen in de zones 2 en 3, waar geen gebouwen in gevaar komen en het water niet in het bemalingsgebied van watering De Zegge komt. Dit werd door De Watering De Zegge reeds meermaals gevraagd aan de waterbeheerder.

2: Hukkelbergen / Goor zijn overstroomd: als de Kleine Nete een bepaald peil bereikt loopt het water in de Zaardeloop alsook verderop in de Goorloop (di Noordelijke kant van Kleine Nete). De Netedijk aan de kant van watering De Zegge (Zuidelijke kant) is destijds (bij ruilverkaveling) bewust 40cm hoger gemaakt zodat het water aan de Noordelijke kant overloopt richting Kempische heuvelrug. Dit is een gecreëerde situatie die zijn nut bewijst bij noodsituaties maar niet mag vastgelegd worden voor constante buffering. Er zijn geen klachten van de grondeigenaars geweest.

3: het water van de Kleine Nete kan niet door de doorsteek aan de Olense steenweg waardoor het wordt opgestuwd. Er dient in het oog gehouden te worden welke schade dit aan de brug kan berokkenen. Er zijn geen klachten van de grondeigenaars van de onder gelopen percelen.

Er zijn geen klachten binnen gekomen van de gronden langs de Aa, ook niet van Mazel. Dit zou moeten nagevraagd worden bij de gemeente Lille, aangezien de meeste grondeigenaars in Lille gedomicilieerd zijn.

Dringende onderhoudswerken
- Verwijderen zandbank in Kleine Nete ter hoogt van de monding van de Zuid Zijploop.
- Onderzoeken schade aan brug Olense steenweg.
- Afkalving van de oevers van de Aa wordt een steeds groter probleem.

overzicht schade (door gemeentebestuur)
Gemeente:
- Verzakking van 110 graven op de begraafplaatsen in Kasterlee, Lichtaart en Tielen
- Begraafplaatsen werden gesloten voor het publiek gedurende 3 dagen
- Geen maatregelen mogelijk

Privé:
- 10 ondergelopen kelders met 10 cm tot maximaal 50 cm: Broekstraat 55 / Hoek 29 / Retiesebaan 117 / Waaiberg 10 / Gierlebaan 73 / Meer Goor 33 / Vijverstraat 22 / Bosdellen 1a / Terlo 30 / Pellemanstraat 55

De oorzaak van de brandinterventies bij bovenstaande adressen ligt gedeeltelijk aan foutieve constructies van kelders en/of woningen en aan het overlopen van gemeentelijke grachten
Landbouw: Geen melding van schade aan landbouwgewassen
Besluit: Bij normale weersomstandigheden kunnen de grachten voldoende water opvangen maar bij deze extreme situatie niet. De gemeentelijke technische dienst heeft opdracht gekregen om in de omgeving van bovenstaande woningen een extra ruimbeurt te organiseren.

Bijkomende opmerking bekkensecretariaat
Uit gegevens van VMM AOW blijkt dat op 14 november 2010 het clubhuis van de Kastelse Kayakclub overstroomde. Dit werd ingetekend in de webtool.

2.18 Laakdal

Plaatsbezoek:	6 januari 2011, gemeentehuis Laakdal
Aanwezig:	Werner Panis – openbare werken Laakdal Evelyn Celis – duurzaamheidsambtenaar Willy Verbruggen – districtsingenieur dienst waterbeleid provincie Antwerpen Kassandra Driezen – waterschapssecretariaat Antwerpen
Documentatie:	Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Inez Vandevyvere); tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen). Nota gemeentebestuur

Opmerkingen:

voor nummers: zie orthofoto BS

1: overtopping vanuit gracht. op de hoek is het overstroomd, zandzakken geleverd om huizen te beschermen en weg te vrijwaren vanuit overstromende gracht. De gracht vloeit af naar Rode Laak maar er blijken enkele buizen niet correct te zitten en enkele zijn ook verstropt. Stukje bos is mee overstroomd.

2: triangel met bossen en grachten. Er loopt een Aquafin collector en Hezemeerloop is ingebuisd, het is echter zeer onduidelijk hoe de riolering loopt en waar. In de gracht kwam heel veel water, onduidelijk van waar. Om te proberen te situatie onder controle te krijgen werd water in riolering gepompt, maar dit hielp amper. Afkomst water is zeer onduidelijk. Men zoekt info over hoe riolering daar zit. Dit jaar ontwerper aanstellen voor herstelling van wegenis Eindhoudseheide, riolering wordt daarin meegenomen. Het studiebureau zal ook gevraagd worden as built plannen op te maken van de bestaande riolering in de omgeving. De grachten komen heel snel vol, met druk op wegenis tot gevolg. Mensen ter plaatse hadden indruk dat er water uit riolering in terecht kwam, maar zeer onduidelijk

3: doorsteek rode laak: geen overstromingen maar zeer hoge waterstand die toch wat angst met zich meebracht. Moet rode laak geruimd? (geen overstromingen, niet in te tekenen)

Andere opmerkingen:

- Wel enkele straatkolken verstropt, worden opengemaakt. Worden halfjaarlijks geruimd.
- Zeer waarschijnlijk is er in buitengebied heel wat overstroomd, maar dit is niet gekend. Bv natuurgebied de Werft (ANB) wrsl, maar niet gekend.
- uit te voeren actie: Duikers en verstroppingen in grachten aan nr 1
- uit te voeren actie :Duidelijkheid krijgen over riolering aan industrie (zie nr 2)

Nota gemeentebestuur Laakdal

1. specifieke problemen:

Herseltseweg / Peirenstraat:
Korte termijn aktie:
Signalisatie gezet. Zandzakken gelegd op hoek Peierstraat/Herstelseweg.
Lange termijn aktie:
Afloop grachten nagaan (mogelijks uitdiepen grachten, vrijmaken doorsteken, afwatering naar Rode Laak verzorgen)
Werkopdracht WO 2626.

Steenweg op Meerhout / Nieuwe Baan:
Korte termijn aktie:
Wegpompen van grachtwater.
Lange termijn aktie:
Nagaan waarop grachten aangesloten zijn.
Vrijmaken van doorgangen en aflopen.

Vossenberg / Diestsebaan:

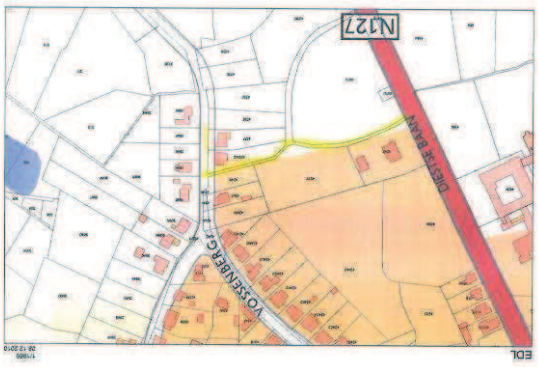

Korte termijn aktie: Geen aktie.
Lange termijn aktie: Afwatering naar Rode Laak nagaan. Werkopdracht WO 2597.
Vraag aan provincie om Rode Laak (2e categorie) te ruimen.

2. Algemene problemen:

Straatkolken:

Korte termijn aktie:
Openmaken van de straatkolken die dicht waren op korte termijn .
Lange termijn aktie:
Halfjaarlijks vrijmaken van de straatkolken blijft behouden.

2.19 Leopoldsburg

Plaatsbezoek: geen

Aanwezig: nvt

Documentatie: schrijven gemeentebestuur “geen waterschade” (zie dossier bekkensecr.)

Opmerkingen: geen

2.20 Lille

Plaatsbezoek: 25 januari 2011, 11u, gemeentehuis Lille

Aanwezig: Luc Vloemans (schepen Openbare Werken)
Annick Laenen (Technische Dienst)
Leo Pellis (milieuambtenaar)
Bram Van Ballaer (Bekkensecretariaat)

Documentatie: Ruwe aanduiding op kadasterplan en foto’s ter plaatse op 17/11/10
Foto’s overstroomde serre (zie LILLE001 – LILLE009) op kaart ingetekend door Bram Van Ballaer)
Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams)

Opmerkingen:

Er waren geen interventies van de brandweer ten gevolge van de hevige neerslag

Op 17/11/10 werden foto’s genomen op de diverse locaties en werden de overstromingen ruw ingetekend op kadasterkaartjes.

1) De serre en aardbeienbedden waren overstroomd, mogelijk ook het weiland ten noorden van de serre, maar hier zijn geen foto’s van beschikbaar (foto’s)
2) Overstroming langs Vlimmerse loop, ondermeer akkers (foto)

3) Snaersdijk en Rooverstraat overstroomd vanuit Visbeek (foto’s)
4) Rooverstraat en aangrenzende weilanden overstroomd

5) Overstroming vanuit Aa, fietsbrug onbereikbaar (contour afgebakend met blokjes)
De problematiek van de Aa (kaart met overstromingen in 2001) werd in een brief aan het bekkensecretariaat (t.a.v. Bram Abrams) overgemaakt (dd. 23/12/2008 onderwerp: Waterproblematiek Aa).

De schepen vraagt om na te gaan wanneer het ijkpunt op de locatie van de verwijderde Stuw 5 geplaatst zal worden. (vraag door bekkensecretariaat overgemaakt aan M. Florus)

2.21 Lint

Plaatsbezoek:	21 december 2010, 14 u gemeentehuis Lint
Aanwezig:	Koen Laurent (milieudienst) Luc Vercammen (openbare werken) Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).
Documentatie:	Interventielijst brandweer (minder relevant)
Opmerkingen:	geen noemenswaardige problemen

2.22 Lier

Plaatsbezoek: 21december 2010, 9u brandweerkazerne Lier

Aanwezig: Luc Morrens (brandweer)
Bart Verreth (stad Lier)
Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: CD helikopterbeelden wateroverlast februari 2003
Kaartmateriaal met overzicht wateroverlast;
verslag van brandweertussenkomsten + mogelijke verbeterpunten (zie bijlage 7) en aanvullend verslag wateroverlast 13/14 januari 2011 (zie bijlage 8)
foto's wateroverlast (zie LIER001_x en LIER002)

Opmerkingen:

Verslag bekkensecretariaat

Intekening wateroverlast
Neerslaggegevens: Het weerstation van de brandweer te Lier gaf 75l neerslag weer verspreid over 5 dagen met een piek van 30l op zaterdag. Ter vergelijking: in september '98 viel er 120l neerslag op 2 dagen!

Brandweer Lier – wateroverlast:
De stad Lier is erg kwetsbaar voor wateroverlast zowel komende van bovenstrooms (samenvloeiing Grote + Kleine Nete - waterlopen in stadskern - heel wat waterlopen 2de categorie monden te Lier in de Nete uit (Schollebeek, Itterbeek, Lisperloop, Duwijkloop, Boomlaarloop, Lachenebeek)) als opstuwing vanuit de Schelde (stormtij – Sigmaplan). De brandweer te Lier is dan ook professioneel uitgerust om problemen van wateroverlast in te dijken. Ondermeer:
Weerstation met alarmsysteem – vanaf 15l neerslag/dag doet brandweer ronde langs kritische punten.
Gezamenlijk beheer 6 pompstations te Lier (Vlaamse, provinciale en stedelijke overheid) – ondermeer online-systeem in brandweerkazerne. Technische faciliteiten zoals automatische peilmeting, automatische alarmberichten, logfile,…. Betreft samenwerkingsverband met duidelijke verdeling van kosten en bevoegdheden.
Draaiboek
Helicopterhaven met captatiestation zodat beelden life vanuit de kazerne gevolgd kunnen worden.
Materieel: 2 vaste containers met gevulde zandzakjes

Overlopen van de probleemzones (uitwisseling van kaartmateriaal):
- Fruithoflaan te Koningshooikt.
- Mechelbaan
- Zuut
- Hagenbroeksesteenweg
- Tuinweg
- Hoogveldweg
- Berlaarsesteenweg
- Boshoek te Boechout. Water kan niet allemaal weggetrokken, worden, gezien Lachenebeek onder de Mechelsesteenweg dient te passeren met diameter van 1m20.

Heel wat van de aangegeven problemen in bewoond gebied zijn het gevolg van lokale technische problemen. Heel wat verbindingsgrachten betreffen niet-geklasseerde waterlopen, welke niet langer onderhouden worden door aangelanden of zelfs dichtgegooid werden. (Zo bv baangrachten thv Gero Aarschotsesteenweg welke niet kunnen afwateren via verbindingsgrachten). De stad Lier liet een volledige inventaris opmaken van de waterlopen en bijhorende afstroomgebiedjes. Er loopt een eerste proefproject om de aangelanden te overtuigen om niet-geklasseerde waterlopen terug open te maken (cfr Politiereglement '55).

Suggesties naar verbetering:

- De stad Lier is vragende partij om het systeem van gezamenlijk beheer + technische faciliteiten ook uit te breiden naar het retentiebekken Putsesteenweg en het pompstation Bernardijnenlaan.
- Mbt het retentiebekken Putsesteenweg wordt de opmerking gemaakt dat het bekken niet leeg was op het moment dat de intense neerslag zich manifesteerde. Het bekken wordt door middel van een vaste schuif op een vast peil gehouden. Het zou wenselijk kunnen zijn om bij voorspellen van veel neerslag het bekken tijdelijk leeg te trekken?
- De brandweer van Lier maakte eerste verslag op van wateroverlast november 2010 (in bijlage) met eerste weergave van mogelijke verbeterpunten. Een meer gedetailleerd document met talrijke verbeterpunten om wateroverlast in de toekomst nog beter te voorkomen en bestrijden, wordt opgemaakt tegen 1ste helft januari. Dit verslag zal bekeken worden binnen de WG Waterbeleid van de stad Lier en vervolgens overgemaakt worden aan de provincie.
- Aan de Maasfortbeek werd er door de brandweer volop gepompt ter vrijwaring van woningen (Berlaarsesteenweg en Hertog Jansstraat), eerst naar de Nete (nog aan te vullen in ontwerp-rapport wateroverlast van de provincie), vervolgens naar het Netekanaal, nadien terug naar de Nete tengevolge van een verbod om nog langer naar het Netekanaal te pompen vanwege een gemeten vervuiling op het Netekanaal. Het verplaatsen van de brandweerslangen is erg arbeidintensief (Nete ligt 200m verder – meer dan een uur werk met 5 man). De brandweer is dan ook vragende partij om exacte procedures op te stellen omtrent het al dan niet toestaan van pompen van water in het Netekanaal.
- De brandweer van Lier merkt op dat er weinig communicatie was tussen brandweer en waterloopbeheerders tijdens het gehele weekend van 13-14 november.

Conclusie:
Reeds heel wat maatregelen genomen in Lier, maar brandweer moest 48u paraat zijn voor 75l neerslag. Is situatie die zich vrij frequent voordoet? Wat was er gebeurd bij 120l neerslag zoals in september 98?
Lier blijft erg kwetsbaar voor wateroverlast. Het voeren van een stringend waterbeleid (dat in bepaalde gevallen verder gaat dan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening) gesteund door hogere overheden blijft noodzakelijk.
De stad Lier ziet weinig heil in het overdragen van het beheer van lokale waterlopen naar de provincie. Hierbij dreigt heel wat terreinkennis verloren te gaan ondermeer mbt niet-geklasseerde waterlopen.

Aanvullende info overige bronnen:

Natuurpunt Oude Spoorweg (Johan Asselberghs) – mail d.d. 28/12
Itterbeek - De Jutse plassen op de grens met Koningshooikt en Putte hebben hun nut bewezen als retentiebekken, maar het stond op zondag eivol en overstroomde, daardoor kon het echter niet voorkomen dat er toch hoge peilen en piekdebieten op de Itterbeek kwamen met lokale wateroverlast in de welbekende wijk Fruithoflaan, maar ook op Tallaert werden huizen bedreigd. In Duffel werkte het afleidingssysteem (gebouwd door de provincie) tussen Itterbeek en Lekbeek prima en waren er bijgevolg ook geen problemen of bedreigingen zoals in 1998. Dit toont echter wel aan dat er bijkomende berging en herstel van de vallei ook stroomafwaarts van de Jutse Plassen dient te gebeuren, bij voorkeur door het bewaren en optimaliseren van de ganse Itterbeekvallei tussen de Fruithoflaanwijk en de AWW-bekkens (overstroombare natuurverbinding). Het bewaren van deze beekvallei staat eveneens ingeschreven in het deelbekkenplan, maar op enkele studies na, beweegt er ook op dat vlak niet zo veel. Foto's op verzoek beschikbaar.

2.23 Malle

Plaatsbezoek: 21 december 2010, gemeentehuis Malle

Aanwezig: Thierry van der Straten – Waillet (schepen);
Jules Mintjens (schepen);
Danny Van Oeckel (manager grondzaken gemeente Malle);
Ilse Schroven (Pidpa);
Eduard Kenis (sergeant-majoor brandweer Malle);
Johan Bockx (deskundige externe opdrachten Malle);
Kassandra Driezen (waterschapssecretariaat Nete).

Documentatie: Intekening op stratenplan (gemeentebestuur) en op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen).

Opmerkingen:

voor nummers: zie orthofoto BS

Gemeentebestuur heeft enkel “probleemgevallen” genoteerd. Overstromingen in buitengebied (die er altijd zijn, en niet problematisch zijn) werden niet bezocht of genoteerd;
1) Heihuizen: wildrooster hield bladafval tegen. Werd geruimd ➔ ok. Bevindt zich op kruising baan met grachtje, niet goed zichtbaar op luchtfoto.
2) Heikantstraat: kleiputten worden bij hevige regenval ingeschakeld als buffer door het openen van schotten. afstromend water van omliggende terreinen wordt zo gebufferd. Eigenaar wil nu wel duidelijkheid over wie water weer uit putten zal pompen.
3) Kapelstraat: tussen Delfte beek en vijver van kasteel is een sas voorzien, hierdoor kan bij hevige regenval water opgehouden worden in de kasteelvijver. Sas zo ontworpen dat water tot max 1 cm onder kasteel blijft, dwz dat vijver overal ongeveer 10cm breder wordt. Dit was nu ook het geval.
4) stroomopwaarts langs ongeklasseerde Delfte beek: overtopping vanuit waterloop
5) weilanden onder water door overtopping waterloop.aan Pastoor van den Eindelaan duiker doorgespoten;
6) tuinen Beeklaan waren drassig, klein laagje uit waterloop
7) Moerdreef: tuinen onder water. Is gekend probleem, staan in moerassig gebied. Duikers vrijgemaakt;
8) rond trappistenabdij komt altijd onder water bij veel regenval. Juiste contouren niet gekend.
9) lager gelegen weiland, in eigendom van naastgelegen bedrijf. Mag onder water komen.
10) Klokkeven: is gebied dat samen met de Volharding op Rijkevorsel werd ingericht door Vl gewest (ANB?). doordat het peil in het Klokkeven gezakt is is er veel minder overlast stroomaf in Malle. Bovendien kan het nu ook als buffering gebruikt worden. Werner Van hoof (ANB) weet meer. (nvdr: antwoord: zie verder)
11) Blekerijstraat: veel duikers: roosters en duikers vrij maken. Er ligt een afgeschafte waterloop. Als de school gerenoveerd word, wordt tegelijkertijd extra buffering aangelegd.
12) duiker doorgespoten, opgelost. Langs Turnhoutsebaan zeker natte weilanden, niet geweten waar.
13) duiker dicht ➔ vrijgemaakt
14) vijver van kasteel van malle wordt ingezet als buffer
De mostheuvel checken bij ZOERSEL

Vervolg 10) Antwoord dhr. Van Hove:

Het natuurgebied Volharding is een kleiputtengebied in eigendom bij ANB. Het ligt helemaal op de breuk van de Kempische Cuesta (breuklijn tussen Maas en Schildebekken en alzo hoogste punt in landschap alwaar verscheidene beken hun oorsprong vinden). Het is alzo geen overstromingsgebied. In 2000 had zware regenval de kleiputten extreem opgevuld zodat het water tot 1.5 m hoger stond dan "normaal". Dit heeft een 2tal jaar geduurd omdat het water enkel kan verdampen.

Maar nu zijn er aldaar geen problemen. Door 2 relatief droge zomers was de waterstand al erg laag. De putten zijn wat meer opgevuld maar er is zeker geen sprake van overstromingen. De putten met een kleionderlaag raken vooral gevuld met regenwater dat in de loop der zomer weer verdampt want

het kan nergens wegzijgen of afvloeien. Er is wel een stuk landbouwgebied dat regenwater afvoert naar de putten en dat is wel problematisch maar dat is vooral een verhaal van nutriëntenaanvoer in een voedselarm milieu en heeft niks met overstromingen te maken.

2.24 Meerhout

Plaatsbezoek: 20 januari 2011, Gemeentehuis Meerhout

Aanwezig: Jan Boons (milieuamtenaar)
Bram Van Ballaer (Bekkensecretariaat)

Documentatie: Overstromingen ingetekend op gemeentelijk stratenplan door Jan Boons (ingevoerd in webtool: Bram Abrams)

Opmerkingen:

In het noorden van de gemeente overstroomde het natuurlijk valleigebied van de Grote Nete. Het water kwam hier echter pas maandag of dinsdag toe. Aan de Monseigneur Cruysberghslaan was er ook water in enkele achtertuinen. Het pad richting Nete was afgesloten.

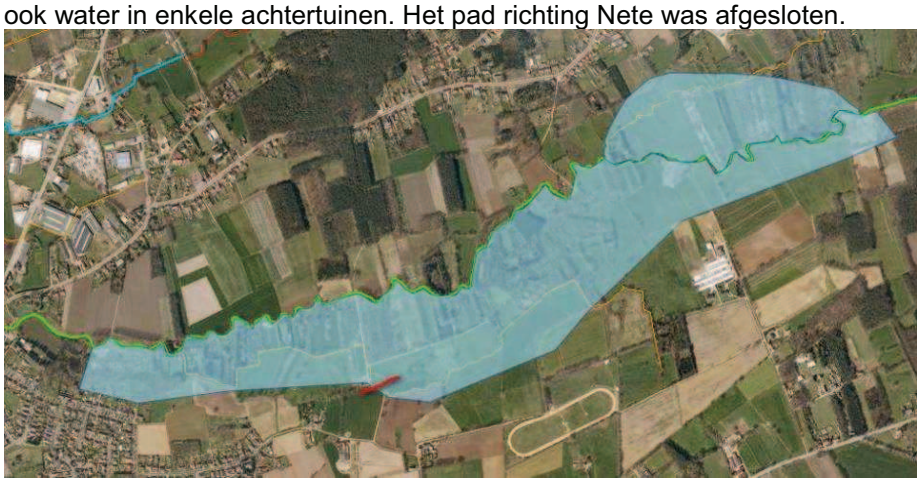

De Donken was ook op twee plaatsen afgesloten door overstroming van laaggelegen weilanden langs de Getbeek, via een baangracht langs De Donken liep er ook water in vanuit de Halfwegloop.

Tussen de Kluterstraat en de Jagersweg overstroomde de Meerloop naar enkele laaggelegen weilanden.

Buiten deze grote overstromingen waren er ook nog lokaal ondergelopen percelen, deze zijn niet in detail gekend en dus niet ingetekend.

De Hezemeerloop aan de Eindhoutsebaan stond ook zeer hoog, tot aan de rand van de weg. Vermoedelijk zorgen verstopte duikers of overwelving voor verminderde afvoer.

2.25 Mol / Dessel

Plaatsbezoek: 20 december 2010, 11.00u, gemeentehuis Mol

Aanwezig: Bert Leysen, gemeente Mol
Jan Lenaerts, voor watering De Zeven Heerlijkheden (Frutabel);
Paul Van Ussel, watering De Zeven Heerlijkheden;
Filip Kenis (brandweer Mol);
Didier Soens, dienst Waterbeleid, provinciebestuur Antwerpen;
Luk Nuyts, gemeente Dessel;
Bram Abrams, bekkensecretariaat Netebekken.

Documentatie: Intekening op stratenplan (gemeentebestuur) en op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
Foto's van dhr. Jan Lenaerts (Frutabel): zie MOL001_X tem _ MOL012_X.

Opmerkingen:

Vrij accurate intekening op orthofoto BS. Gekende overstromingen situeren voornamelijk op die plaatsen waar sprake was van een bedreiging van bebouwing (interventies brandweer). Ingetekende contouren aangevuld op basis van getuigen.

Voor concrete opmerkingen: zie commentaar bij ingetekende contouren.

Gemeentebestuur Mol bezorgt nog gegevens over verpompte debieten.

Mail van dhr. Van Ussel (watering De Zeven Heerlijkheden) aan dhr. Valgaeren dd. 18/12/2010:
Ik kom net terug van de Algemene Vergadering van de Watering.
Heel spijtig dat je er weer niet aanwezig was, want er was een zware klacht tegen de gemeente Mol, omdat eens te meer de ruimingswerken waarvoor de gemeente jaarlijks verantwoordelijk is weer niet uitgevoerd werden dit jaar. Met als gevolg dat wegens de hevige regenval van 11-14 november 15ha waardevolle boomgaarden van de firma Fructabel gedurende 10 dagen blank hebben gestaan. De hierdoor geleden schade aan de fruitbomen zal pas in de lente kunnen bepaald worden.
Ik begrijp niet waarom de gemeente Mol halsstarrig blijft weigeren om de ruimingswerken uit te voeren waarvoor zij verantwoordelijk is. Ze zou beter een voorbeeld nemen aan de provincie, die elk jaar de ruimingswerken waarvoor zij moet zorgen, perfekt uitvoert.
Wij zullen dit probleem op de agenda plaatsen van de vergadering over de inventarisatie van de overstromingen in november, die plaats vindt in het Getouw op maandag 20/12 om 11:00u.

2.26 Nijlen

Plaatsbezoek: 24 januari 2011, gemeentehuis Nijlen

Aanwezig: Jef BOECKAERTS (diensthoofd technische dienst)
dhr Danny THEUNEN (brandweercommandant)
dhr Paul VERBEECK (burgemeester)
Inez VANDEVYVERE (bekkensecretariaat Netebekken)

Documentatie: De overstroomde gebieden werden ingetekend op Topo-kaart BS (ingebracht in webtool: Inez Vandevyvere)
Brandweerverslag de 13 november (zie dossier bekkensecretariaat, inclusief mail mbt evaluatie en mbt inventarisatie)

Opmerkingen:

De gemeente merkt op dat tijdens de overstromingen van november 2011 de focus lag op het vrijwaren van bebouwde gebieden en op de gekende rioleringsknelpunten. Indien vooraf geweten was dat ze nadien bevraagd zouden worden over het buitengebied, hadden ze daar in de mate van het mogelijke rekening mee kunnen houden om de overstromingen te inventariseren.

Enkele dagen voor de overstromingen van november 2010 werd kruid geruimd in de Laak. Dit is cruciaal gebleken voor het beperken van de wateroverlast.

Het afvalwater van Kessel en Kessel Station gaat via de Vogelzangstraat, de Varenstraat en de Lindekensbaan naar de Broechemsesteenweg en vandaar naar het pomp- en zuiveringsstation van Nijlen. Heel het rioleringsstelsel was verzadigd waardoor gedurende korte tijd rioolwater uit de straatkolken stroomde en de rijweg onder water stond ter hoogte van de Molenvaartstraat, Zwaluwenlaan en de Gebr. Van Raemdonckstraat.

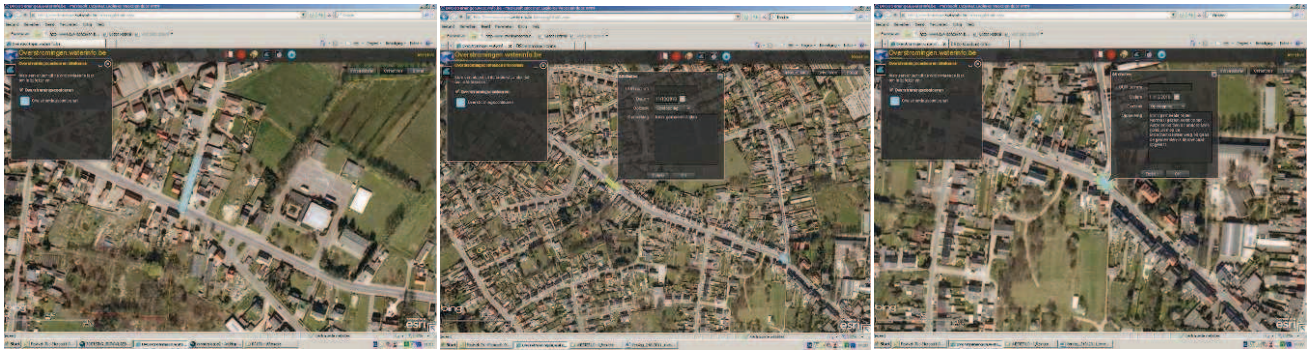

Koningsbaan ter hoogte van het bedrijf Artilat: kortstondig analoog probleem nl. oververzadiging van het rioleringsstelsel waardoor rioolwater het riooldeksel opstuwt. Dit is een wederkerend probleem dat zich in het verleden bij elke regenbui voordeed. Het water werd afgeleid naar het 't Goor door de bermen te verlagen.

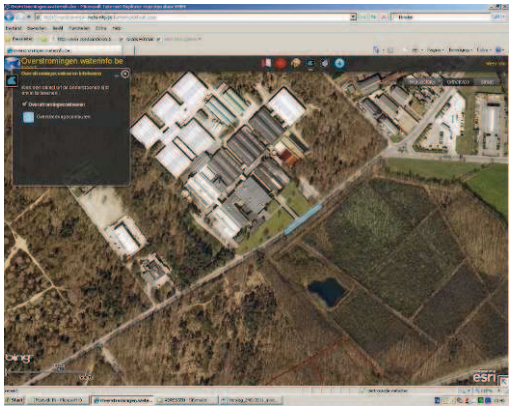

Aardbruggestraat: straat onder water door opgestuwd riooldeksel (tijdelijk)

De wateroverlast aan de Broechemsesteenweg, de Koningsbaan en de Aardbruggestraat kunnen verklaard worden doordat het volledige rioleringsstelsel gevuld was. De collector vanuit Kessel tot in de Heibloemstraat dateert van de jaren '60 en is in slechte staat (oa drainage van grondwater in de riolering). Ze werd overgedragen aan nv Aquafin en zal in de nabije toekomst vervangen worden. De capaciteit wordt daarbij verhoogd zodat meer afvalwater verwerkt kan worden en er minder overstort naar de Beek.

Fort van Kessel: via een stuw thv de Puttingloop kan water in de vesten rond het fort gebufferd worden. Vroeger stond het gebied errond onder water. De gemeente heeft de dijken verlaagd. Geen overstromingsprobleem in november 2011

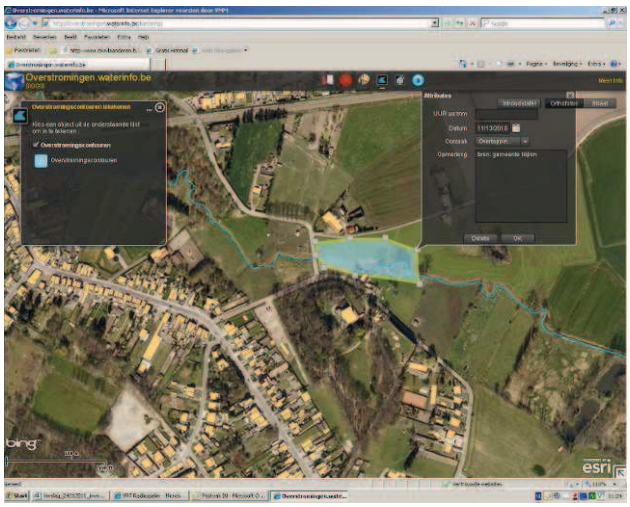

Hellevoortstraat: weiland onder water

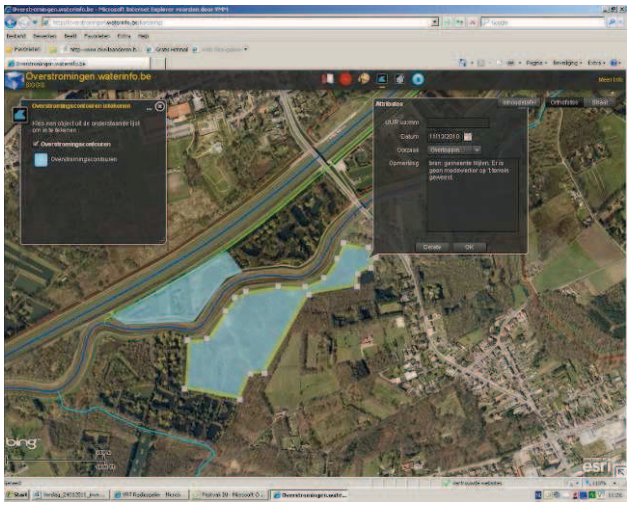

De gearceerde gebieden aan de Kleine Nete stonden volgens de gemeenten bij de overstromingen van november 2010 wellicht onder water maar er is geen medewerker op 't terrein geweest.

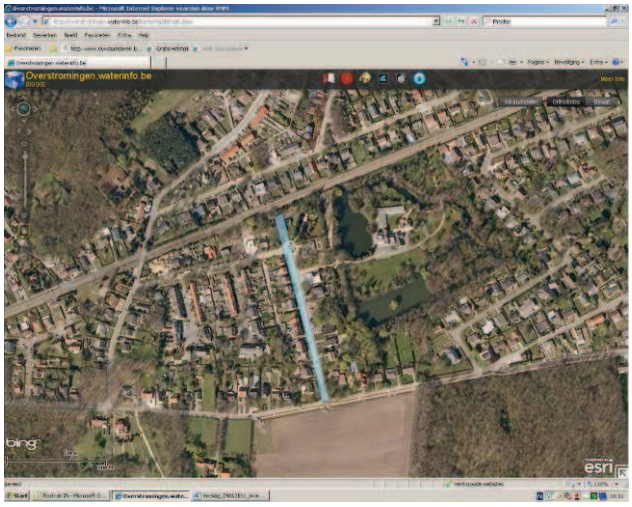

Beukenlaan: het water moet onder de spoorweg door. De roosters waren verstopt.

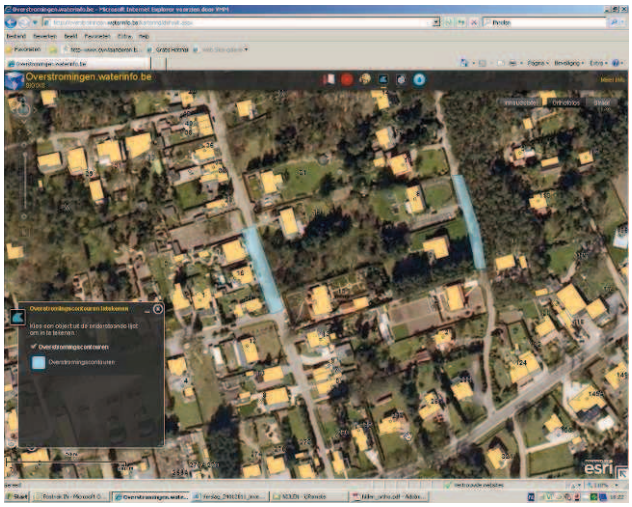

Grensstraat: Opstuwing van het water in de baangracht (thv Grensstraat 18 stond het water gelijk met de baan). Door het beperkte onderhoud van de grachten stroomafwaarts te Grobbendonk, staat het water in deze grachten permanent vrij hoog. (Water stroomt van de Heuvelstraat naar de grensstraat, op grondgebied Grobbendonk en vandaar terug naar Nijlen).

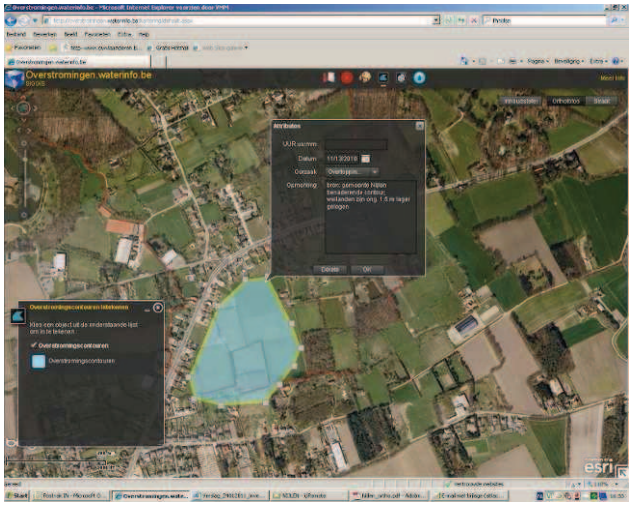

Blauwe hoek: weilanden zijn ongeveer 1.5m lager gelegen en staan onder water.

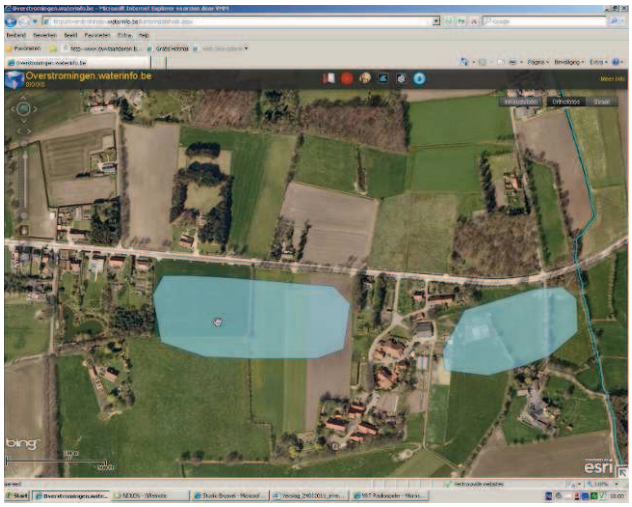

Thv de Visbeek en de Nieuwe Bevelsesteenweg: weilanden onder water.

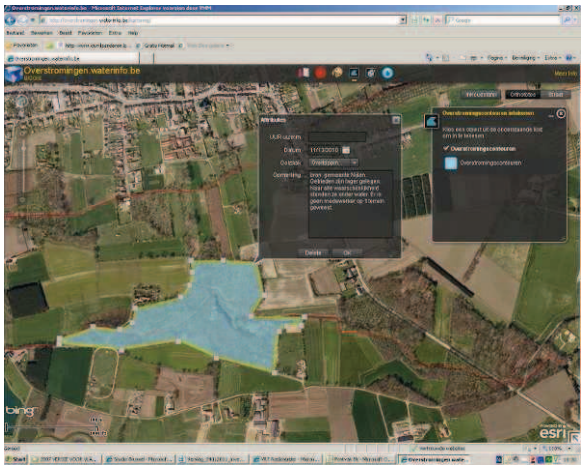

Thv de Rotbeek: Gebieden zijn lager gelegen. Naar alle waarschijnlijkheid stonden ze onder water. Er is geen medewerker op 't terrein geweest.

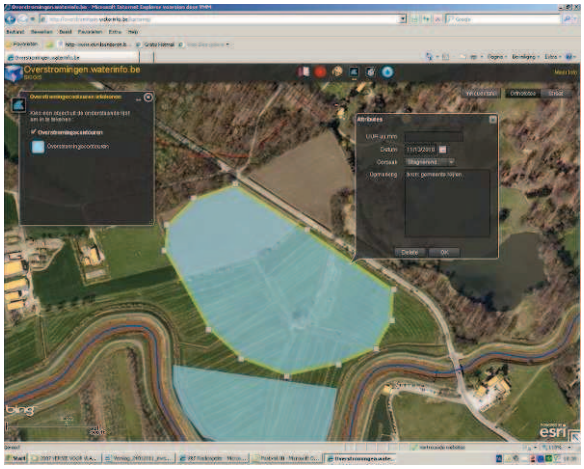

Thv Boektbrug, ten noordoosten van de kruising van de Berlaarsesteenweg met de Grote Nete. Weiland onder water. Oorzaak: stagnerend water.

Kerkhof van Nijlen aan de Nonnenstraat: verzakkingen van de grafzerken wegens hoge grondwaterstand. Het terrein heeft niet onder water gestaan.

2.27 Olen

Plaatsbezoek: 22 december 2010 – gemeentenhuis Olen

Aanwezig: Marcel BELLENS (burgemeester Olen)
Karel NIJS (diensthoofd Technische Dienst)
Inez VANDEVYVERE (planningsverantwoordelijke Netebekken)

Documentatie: De overstroomde gebieden werden ingetekend op Topo-kaart BS (ingebracht in webtool: Inez Vandevyvere)

Brandweerverslag van de maand november (meldingen van de gemeenten Herentals, Lille, Vorselaar en Olen; overgemaakt door de gemeente Vorselaar). Dit werd overlopen voor de meldingen van de gemeente Olen.

Foto's OLEN001_X tem OLEN004_X (zie dossier bekkensecretariaat)

Opmerkingen:

- Vrijdag 13: Honingloop (3de categorie): overgelopen in de Honingstraat doordat de duiker onder de Industrielaan verstopt is (oorzaak: opstopping riolering). Dit is de eerste keer in 8 jaar dat dit overstroomt.

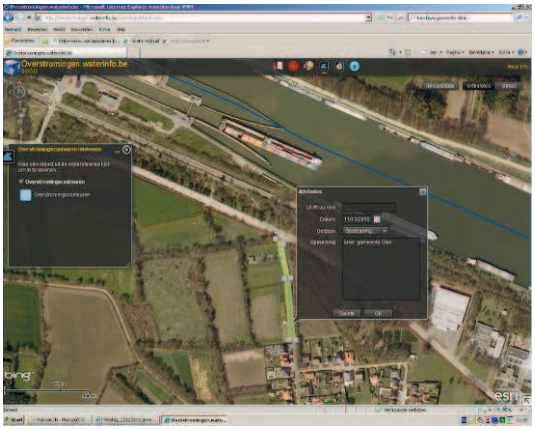

De Honingstraat heeft twee grote baangrachten aan beide kanten; vandaar stroomt het water naar de Industrielaan en vervolgens in de Honingloop. De gracht aan de Industrielaan is een betonnen goot. Bij calamiteiten lozen verschillende bedrijven hierin om het waterwingebied van Pidpa te vrijwaren.

- Merenloop. Het naastliggend weiland liep onder water door overtopping van de waterloop (regenwater van Olen - oost stroomt naar de Merenloop waar het overstroomde t.h.v. de weilanden).

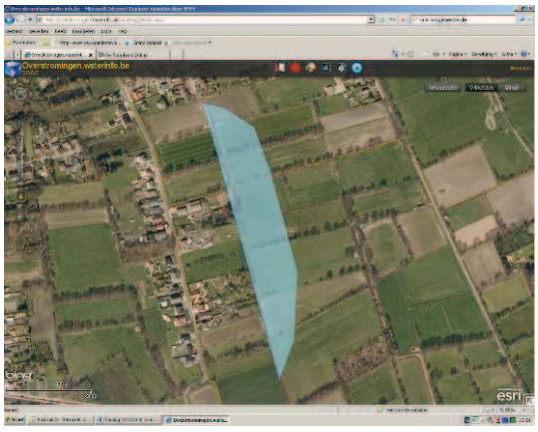

- Ter hoogte van de Waterstraat loopt de Merenloop terug in open bedding; Hier kwamen de tuinen onder water te staan (± 0,5m). Oorzaak: de Kleine

Nete stond zeer hoog waardoor de afwatering via de Steenhovenloop wordt opgehouden op dit laagste punt.

- Roerdompstraat stroomopwaarts bekeken: linkerzijde: ondergelopen tot aan de Kleine Nete; rechterzijde: 50 à 60 m inwaarts. De gemeente bevestigt de reeds ingetekende contouren door de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen en vult aan met de contour tussen Neerheide en de Lichtaartseweg.

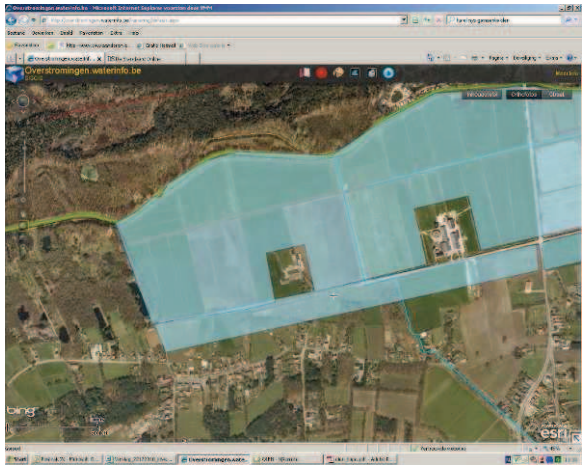

Oorzaak: Steenhovenloop is sterk begroeid met riet waardoor het water er sterk geremd wordt tot aan de wijk Meren, zelfs wanneer het waterpeil van de Kleine Nete nog niet hoog staat. Ten zuiden van de Roerdompstraat is een diepe baangracht die overloopt naar de Steenhovenloop en, indien het water in de Steenhovenloop opgehouden wordt, naar de weilanden.

- Umicore – Watertorenstraat.

Op het terrein van Umicore werden drie dompelpompen actief ingesteld door de brandweer om het water uit het bufferbekken dat dreigde over te lopen, over te pompen naar de Steenhovenloop. (zie ook verslag brandweer)

- Watertorenstraat 1 : Weiland ondergelopen. De gemeente verduidelijkt dat samen met Aquafin Nv een project loopt om het regenwater van de nabijgelegen parking, het voetbalveld en cité af te koppelen. Berging van het afgekoppeld regenwater zou in dit gebied kunnen gebeuren. Het gebied is echter gelegen in HAG (herbestemd agrarisch gebied) volgens de Afbakening Buitengebied Neteland

- Watertorenstraat 2: tussen Doffen en Gestelstraat stond de straat over een lengte van 150m onder water. (zie ook verslag brandweer)

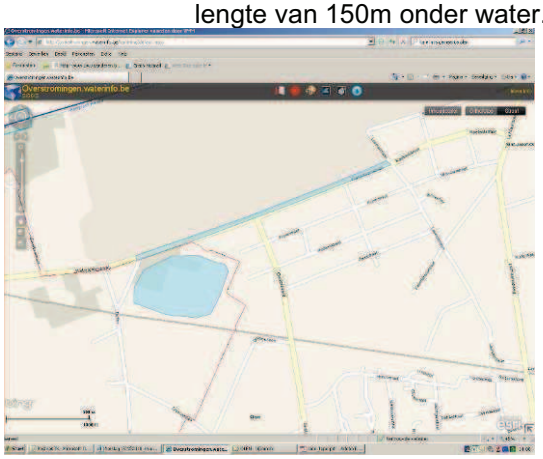

- Brandweerverslag: Poesdijk 1A: dreigend wateroverlast. De gemeente verduidelijkt dat dit in feite geen melding is van een wateroverlastprobleem. Het afgekoppeld regenwater wordt achteraan het terrein geloosd in een gracht. De eigenaar dient zelf in te staan voor het ruimen van de gracht maar ziet hiervan af waardoor het water niet via de gracht meer afgevoerd kon worden.

2.28 Oud-Turnhout

Plaatsbezoek: 10 januari 2011, gemeentehuis Oud-Turnhout

Aanwezig: Gert Van Echelpoel (ambtenaar noodplanning)
Geert Drooghmans (Diensthoofd Openbare Werken)
Bram Van Ballaer (Bekkensecretariaat)

Documentatie: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams)

Opmerkingen:

1) afkalving/verzakking van oevers na hoge waterstanden (o.m. ter hoogte van Aastraat 16)
2) laag gelegen weilanden
3) afkalving van oevers na hoge waterstanden ter hoogte van Kinschots (exacte locatie wordt nog gemeld door Gert Van Echelpoel)
4) laag gelegen gronden

5) De gemeente Oud-Turnhout geeft aan dat in deze weilanden wateroverlast is geweest, maar laat de exacte afbakening over aan de gemeente Arendonk. De Koninginneloop is verstopt bij de kruising met de Rode Loop doordat de vuilrooster te dicht op de duiker staat en daardoor niet optimaal werkt. De opstuwing hierdoor komt in Arendonk tot uiting.

6) De elektriciteitskast aan Hoge Darisdonk 3 was bijna overstroomd door overtoppende baangracht, gezien de vrij lage ligging ervan langs de baan.

7) De Aa stond bij de brug van Eigen tot aan de versmalling van de doorstroomopening (zie schets). De Aa stort daar ook over in de riolering bij deze hoge waterstand!

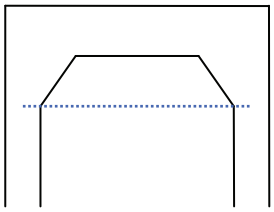

8) Voor de afwatering van het regenwater van de KMO zone in ontwikkeling (rode zone) wordt gevraagd om de verbinding naar de Blauwloopbeek te herstellen, in plaats van afvoer naar riolering en zo de overstorten op de Aa nog meer in werking te laten treden.

2.29 Retie

Plaatsbezoek: 15 december 2010, 10h gemeentehuis Retie

Aanwezig: Bart Sneyers (Hoofd Technische Dienst Retie (bart.sneyers@retie.be))
Alois Noyens (Gemeentesecretaris Retie)
Patrick Geuens (Schepen Retie (patrick.geuens@belgacom.net))
Lief Govaerts (Schepen Retie (govaerts.lieve@skynet.be))
Roeland Librecht (Provincie Antwerpen - Districtsingenieur Kleine Nete)
Jan Ronsyn (Provincie Antwerpen – Projectingenieur)
Inez Vandevyvere (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: Kopie van het overzicht van de wateroverlast en de genomen maatregelen, verstuurd aan het Arrondissementscommissariaat Turnhout.
Kopie van het antwoord op de vragenlijst van CIW en bijhorende foto's (zie bijlage 9).

Opmerkingen:

Erg accurate weergave wateroverlast in de webtool.

Intekening van de wateroverlast:

Wijk Groenvinklaan. De doorsteek van het Abergneetje (3e cat) onder de Colateur (1e cat) was te klein voor de hoeveelheid neerslag. Daardoor kwam de wijk onder water. In het midden van de wijk loopt nog een leigracht die met het Abergneetje samenkomt net opwaarts van de sifon. Deze gracht bevindt zich op het diepste punt in een soort vallei, waardoor alle straten die deze gracht kruisen onder water stonden, tot 80 cm water op de weg. In slechts één woning stond het water effectief binnen. De andere woningen zijn beschermd kunnen worden door zandzakken en hadden geen schade. Wel stonden kelders, garages en tuinbergingen onder water. Ook de velden opwaarts van de wijk stonden blank. Ten gevolge van de overstroming was er ook een lek van mazout, waardoor nog acties zijn moeten genomen worden om de vervuiling op te ruimen. De gemeente heeft gepompt van opwaarts de sifon over de Colateur naar het Abergneetje afwaarts de sifon. Vandaar was de doorstroming naar de Desselse Nete voldoende. Het was dus duidelijk de sifon die de hoeveelheid water niet kon verwerken.

Grensstraat en Zanddijk (grens met en ook op grondgebied Dessel). Grensstraat grote plassen op de weg, baangrachten vol. Zanddijk (Dessel) afgesloten wegens 40-50 cm water op de weg

Abergstraat afgesloten want het water stroomde vanuit de baangracht over de weg naar de Desselse Nete.

Zandstraat (Dombrug): kruising met Zwarte Nete (2e cat). Velden en weilanden onder water, zowel op- als afwaarts de Dombrug. Waterniveau gelijk met niveau van de wegverharding, het water stroomde niet over de weg. Afwaarts eveneens overstromingen in velden en weilanden (na samenkomst Zwarte en Desselse Nete), zowel op- als afwaarts de Geelsebaan. Geen water op de weg. Deze overstromingen zijn zelfs tot maandag blijven bestaan.

Opwaarts Molsebaan (Zwarte Nete – 2e cat). Velden en weilanden onder water. Deze zone staat wel quasi elk jaar onder water. Het water stond vooral in de zones aan de Zandstraat en Geelsebaan (zie eerder) die uitzonderlijk waren voor deze wateroverlast. In het Nonnenneetje (3e cat) dat daar in de Zwarte Nete komt, waren er geen problemen.

Zondagochtend werd vastgesteld dat de klep die water vanuit het Postelvaartje in de Zwarte Nete loost nog openstond, waardoor veel extra water in de Zwarte Nete terecht kwam. Aquafin is deze klep dan zondagmiddag komen dichtzetten. Zowel de noodzaak voor deze klep als ook de identiteit van de beheerder van de klep zullen herbekeken moeten worden.

Sporthal Den Bempd (Klein Neetje – 3e cat). Aan de sporthal stonden de tennisterreinen onder water. De sporthal zelf is gevrijwaard gebleven dankzij de plaatsing van zandzakjes. Het lokaal van de duivenclub naast de sporthal stond wel onder water. Het water is in deze zone ook blijven staan tot dinsdag (vanaf de 13e 's nachts). Ook de straat van de industriezone stond onder water, echter geen gebouwen daar. Opwaarts van de Kerkhofstraat stonden ook de velden onder water, maar dit is iets dat regelmatig gebeurt. De overlast aan de sporthal is wel uitzonderlijk.

Verder afwaarts langs het Klein Neetje (Pontfort en Kasteelstraat) stonden de velden onder water. Zowel langs het Klein Neetje als langs het Metse Neetje (3e cat), opwaarts van de baan.

Aan het Loeijens Neetje (Aan het Loeijens Neetje (2e cat) waren er geen problemen. Deze waterloop was net geruimd. Ook in Schoonbroek waren er geen problemen.

Opmerkingen gemeente Retie:

Retie spreekt van een geluk dat de waterlopen geruimd waren en schatten in dat de overlast veel groter geweest zou zijn wanneer dit niet gebeurd was. Zij dringen aan op een regelmatige ruiming van de waterlopen door de betrokken beheerders.

Retie ondervindt dat het onvoldoende is om 1 maal per jaar te ruimen in het Klein Neetje (3e cat).

Retie vraagt wat de verdere acties zijn. Zij dringen erop aan dat dit geen gewone inventarisatie is, maar dat er dan ook effectief maatregelen uit voortvloeien die de opgesomde knelpunten kunnen oplossen. Het CIW zal de overstromingskartering eerst corrigeren, maar dit kan nog wel een jaar duren.

Retie vraagt zich af wie de sifon onder de Colateur moet aanpassen, aangezien deze als directe oorzaak (met afzicht van de hoeveelheid neerslag) gezien wordt van de wateroverlast in de wijk rond de Groenvinklaan. In principe is dit VMM als beheerder van de Colateur. Men dringt nog eens aan op acties hieromtrent. Dit knelpunt is immers al bekend van september 1998. Retie zal de vraag doorgeven aan VMM.

2.30 Sint-Katelijne-Waver

Plaatsbezoek: 23 december 2010, 14u, gemeentehuis Sint-Katelijne-Waver

Aanwezig: Sven Van den Broeck (technische dienst)
Raf Dadhamus (technische dienst)
Sandra Franck (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: stratenplan met aanduiding probleemzones
Gemeentelijk rapport "evaluatie wateroverlast voor gouverneur" (zie hieronder)
Foto's: SKW_001_xxx tem SKW_035_xxx (zie digitaal dossier bekkensecretariaat) (bron foto's: gemeentebestuur en Hilde Van de Werf).

Opmerkingen:

1. Overzicht van het getroffen gebied binnen de gemeente (zie gemeenteplan als bijlage)

- Lager gelegen gebieden:
  - Bemortel, Krekelenbergweg (a)
  - Duivelshoek (b)
  - Steenputten (c)
  - Goorboslei (d)
  - Geleeg (e)
  - Bergstraat (f)
  - Retentiebekken Offendonksebeek (g)
  - Zuurbos (h)
  -

- Waterlopen:
  - Rooster Goorbosbeek (Beukendreef) (i)
  - Rooster Dorpsbeek (Stationstraat) (j)
  - Bergstraatloop (uit oevers getreden op de Slameuterstraat) (k)
  - Wilsonstraat: teveel water in boordgracht, liep plaatselijk over de rijweg (l)
  - Kruidruiming was nog niet uitgevoerd

Aanvulling via mail d.d. 12/01): Hierbij nog een aanvulling op onze bespreking van 23 december 2010. Op deze bespreking zijn we het tuinbouwbedrijf in Heivelden vergeten aan te duiden.

Op de eerste luchtfoto zie je een algemeen overzicht alwaar het bedrijf gelegen is (in rood omkaderd). Op de detailfoto staat het gebied aangeduid in blauw dat onder water stond. De rode streep is de poort van het bedrijf waardoor het water binnen liep, misschien ook aanduiden voor dorpelpeil te meten? Het water was vermoedelijk afkomstig van de Grootheikenloop die buiten zijn oevers is getreden omdat deze opstropte t.h.v. de duiker aan de Bergstraat (normaal reeds aangeduid tijdens de bespreking).

2. Specifieke aandachtspunten in het getroffen gebied.

De getroffen gebieden waren vooral woon- en landbouwgebieden. Enkele woningen werden bedreigd, enkele kelders liepen onder water, twee serres van tuinbouwers liepen onder alsook een waterput van een tuinder, weilanden en aan aantal wegen.

3. Maatregelen genomen door de eigen gemeentelijke hulpdiensten.

- Door de eigen gemeentelijke hulpdiensten werden zandzakjes gevuld en naar 2 of 3 plaatsen weggedaan.
- In de Bergstraat is ter hoogte van de Groot Heikenloop een greppel gegraven om een verstopte overbrugging te omzeilen.

- Tevens werden enkele straten voor verkeer afgesloten.

- Roosters van waterlopen werden vrijgemaakt.

- Eigen mensen gingen ter plaatse na een oproep van bewoners.

4. Welke bijstand werd gevraagd aan andere diensten.

   Er was bijstand van de brandweer. Zij kwamen zandzakken halen op de werkplaats om naar bewoners te brengen waar er reëel gevaar was. Verder zijn ze ter plekke geweest voor het leegpompen van kelders en de serre in Heivelden.

5. Bijzondere knelpunten.

   Geen

Aanvullende info overige bronnen:

Natuurpunt Oude Spoorweg (Johan Asselberghs) – zie mail d.d. 28/12

Goorbosbeek-Bemortelloop: Verder is het in onze regio ook belangrijk te weten dat de Goorbosbeek op de grens met St Katelijne Waver ook heel hoog stond en dat de door ons verworven gronden van het natuurreservaat Goorbos onder water stonden (zie foto's). Ook de ingang naar de ingeplante Rode Pen (illegale recreatievisvijver) stond onder water (zie foto's) daardoor was er terug een rechtstreekse verbinding met het zogenaamde Springbos. De illegale visvijver was een eiland. Mochten we ook de resterende gronden in eigendom krijgen (nu eigendom van een tuinbouwer die tegen beter weten in hier hoopt zijn bestaande serre ooit te kunnen uitbreiden) en de illegale recreatievijver (die tegenhoudt dat water van de Bemortelloop en Goorbosbeek vlot naar het springbos kan overlopen) afgebroken worden en terug aan de vallei gegeven worden, dan zou alle gevaar geweken zijn. In de Goorboslei van St Katelijne Waver konden zandzakjes de huizen maar net (of zelfs niet?) droog houden, omdat de Bemortelloop die even verder in de Goorbosbeek loopt, buiten haar oevers trad. Ook het herstel van de overstromingscapaciteit van het springbos is opgenomen in het deelbekkenplan Beneden-Nete, helaas wordt er weinig van uitgevoerd, tenzij dan op initiatief van onze vereniging! Tot slot heeft ook het retentiebekken aan de monding met de Nete zijn werk gedaan. Naar onze eigen schatting is het bekken zelfs niet maximaal volgelopen. Dit bewijst dat het bekken werkt, maar ook dat er stroomopwaarts wel bijkomende maatregelen genomen moeten worden. De zone tussen Goorboslei en de spoorweg is en blijft erg kritisch voor wateroverlast. Het heeft niet veel gescheeld of de stationsomgeving in St Katelijne Waver stond weer blank, zoals in 1998. De spoorlijn werkt immers als een stuw, waar het water maar mondjesmaat onderdoor kan. Het retentiebekken aan de monding van de Nete neemt dus wel wat druk weg, maar de spoorweg werkt als een knijpconstructie. Stroomopwaarts van die spoorweg is dus herstel van de vroegere berging noodzakelijk, wil men het risico tot wateroverlast tot nul herleiden. Tot slot: Door de wateroverlast diende de eerder genoemde serrist het water weg te pompen, maar veel erger ook ijzerrijk grondwater illegaal in de Goorbosbeek te lozen (probleem milieuvergunning)
(foto's beschikbaar via www.natuurpunt.be/oudespoorweg artikel waterperikelen in onze natuurgebieden)
Wat betreft de Goorbosbeek is het verder vernoemenswaardig dat de pomp aan de Nete manueel in gang moest gezet worden, zoniet was het bekken wel overstroomd met alle problemen van dien voor Beukendreef. (zie website SKW - beperkte waterschade)

Hilde Van de Werf – provincieraadslid – mail d.d. 06/03

Mevrouw Van de Werf vraagt speciale aandacht voor het gebied aan de Bemoortel. Een gedeelte van dit gebied ligt in overstromingsgebied.

Door (niet-toegestane) ophogingen van weiland in dit gebied is er nu een verschoven en groter probleem. Destijds, bij de ophoging, werd er een klacht ingediend door gedupeerden. De eigenaars van het opgehoogde perceel moesten het perceel in de oorspronkelijke staat herstellen, dit is niet gebeurd. Het werd aangeklaagd door de verschillende instanties en overheden. Bij de procureur is het dossier, spijtig genoeg, door de drukte ivm andere dossiers en wegens aldus tijdsgebrek, geseponeerd.
Bij de regenval van november 2010 werden moeilijkheden gesignaleerd thv Bemortel 18, 24 & 27.
Verder wijst mevrouw Van de Werf op de situatie thv Duffelstraat 89.
Daar zou de Goorbosbeek zijn oorsprong hebben (oorsprong is daar gekomen na de wegeniswerken - werd dus verderop geseponeerd). Door de heraanleg van de wegenis zou de Goorbosbeek op dat punt aldus geen functie meer hebben (?) De vraag van de bewoners is, dat dit niet-functionerend deel van waterafvoer, zou mogen toegelegd worden.
Zie fotomateriaal in bijlage (opgehoogde weiland, zicht vanuit Bemortel, zicht vanuit Duffelstraat 89)

2.31 Tessenderlo

Plaatsbezoek: geen

Aanwezig: /

Documentatie: /

Opmerkingen:

Het gemeentebestuur gaf via mail volgende opmerking door aan het bekkensecreteriaat (mail dhr. Geert Schepers, diensthoofd gemeentewerken, dd. 14/12/2010):

Uw vraag werd intussen voorgelegd aan het Schepencollege en we stellen vast dat onze gemeente vrij goed gespaard gebleven is tijdens deze periode.

Er zijn wel enkele weilanden en velden ondergelopen (vallei van de Gerhagenloop) maar verder geen noemenswaardige problemen.

Het gemeentebestuur heeft niet gereageerd op verdere vragen ivm intekenen overstromingen.

2.32 Turnhout

Plaatsbezoek: 16 december 2010, 11u, gemeentehuis Turnhout

Aanwezig: Marc Machielsen (Milieuambtenaar)
Hugo Meeus (Ruimtelijke ordening)
Inez Vandevyvere (bekkensecretariaat Netebekken)
Bram Abrams (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: nota 'problematiek Veldekensloop – Heizijdse Veldloop (gemeentebestuur – zie bijlage 10
Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool)
Foto's Wouter Vanreusel (TURNHOUT001 – TURNHOUT014)

Opmerkingen:

- accurate maar onvolledige intekening op kaarten BS;
- uitgebreid verslag gemeentebestuur, zie bijlage10. Betreft enkel Veldekensloop;
- ernstige wateroverlast op het bedrijventerrein Veedijk (wateroverlast vanuit de Aa). Zie ook foto's VMM AOW.

2.33 Vorselaar

Plaatsbezoek: 15 december 2010, 13u, gemeentehuis Vorselaar

Aanwezig: Dirk LANDUYT
Jan PEELAERTS (brandweer)
Luc LAUWEREYS (schepen)
Inez Vandevyvere (bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: brandweerverslag (zie dossier bekkensecretariaat)
Foto's van dhr. Norbert Willaert (25 Schupleer, 14 Aa-vallei) (zie dossier bekkensecretriaat)

Opmerkingen:

Erg accurate weergave van de wateroverlast in de webtool. De overstroomde gebieden worden rechtstreeks in de webtool ingetekend. Er werd geen wateroverlast aan gebouwen vast gesteld. De overstroomde gebieden zijn weilanden en natuurgebieden. Het brandweerverslag van de maand november wordt overgemaakt. Dit omvat alle melding van de gemeenten Herentals, Lille, Vorselaar en Olen.

Voor de gemeente vorselaar werden naar aanleiding van de overstromingen van november 2010 volgende meldingen gemaakt:

- Plein 26: huis in veld is omgeven door water, dreigende wateroverlast maar het huis zelf stond niet onder
- Lepelstraat 34: Opstropping door bladeren
- Poederleeseweg 6: zandzakken geleverd om gebouw te beschermen. De tuin stond onder water.
- Vispluk: probleem op privéterrein. De grote verharde oppervlakte (parking) stond onder water. Dit was te wijten aan een verstopping van de privé-riolering.
- Niemandshoek 2: de ondergrondse garage was ondergelopen.

De gemeente vermeld bijkomend dat

- het terrein van Umicore te Olen overstroomd is.
- De twee weilanden aan linker- en rechterzijde van de Stenen Brug aan Pulderdijk te Zandhoven stonden onder water en mogen ook onder water komen te staan maar de duiker onder de weg is te smal. Dit is ook gemeld op de stuurgroepvergadering van het waterschap Kleine Nete en Bollaak dd 8 december 2010

2.34 Vosselaar

Plaatsbezoek: 16 december 2010, gemeentehuis Vosselaar

Aanwezig: Marc Woestenborghs (schepen openbare werken);
René Versmissen (gemeentesecretaris);
Steven Struyven (hoofd technische dienst);
Kassandra Driezen (waterschapssecretariaat Nete).

Documentatie: Intekening op orthofoto BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams);
tekstuele beschrijving op basis van overleg (zie opmerkingen).

Opmerkingen:

voor nummers: zie orthofoto BS

1) Rietloop: reden, nog niet geruimd (opm, loopt anders, vha fout, zie aanduiding op kaart) stroomopwaarts vochtige gronden langs loop;
2) Canadalaan: rooster verstropt en grachtkolk: gracht op riolering. Bos wat verder “domein de zomer” waarschijnlijk wel onder maar geen weet van , is privé, Kruiskuilen waarschijnlijk ook
3) Lindehoeve: hier liggen een aantal bekkens, maar de gracht zat vol omdat er enkele verstoppingen opzaten zodat water niet tot in de bekkens geraakte (overstort naar Eindeloop);
4) tuinen onder water door overtopping vanuit Eindeloop (kan niet afzetten in laak), ligt grachtje langs tuinen, wordt niet altijd goed onderhouden, kon ook niet afzetten. Was maar klein stukje van tuinen, is al erger geweest. Gaan soms rooster vrij maken en dan gaat beter, andere kant is iets opgehoogd;
5a) Groot Heidestraat en Zwartgoorweg: tuin (zie kruis) onder. Stagnerend water (ligt langs oude gracht, is niet watervoerend);
5b) omdat riolering nog niet klaar is.
Waarschijnlijk stonden er ook velden onder, maar is niet geweten bij het gemeentebestuur. Vijver in Gierls bos (stichting Kindsbergen) is opvang / buffer voor water dat altijd over hele perceel stond, geen regenwaterbuffering. Doordat vijver gegraven is, staat dit water nu in de vijver ipv over hele perceel.

DRINGENDE ONDERHOUDSWERKEN: Sowieso de natte gebieden; maar sommige nu omwille van werken die nog moesten gebeuren. Vorig jaar besparing door maaiing uit stellen tot eind van jaar zodat samen met ruimen van bladeren ko n gebeuren. Op het moment van de regenval was dit nog niet gebeurd, pas deze week. In de toekomst terug gewoon vanaf 15 sept beginnen. Er wordt machinaal geruimd, maar er zijn erg weinig 3^{e} cat waterlopen in Vosselaar. Maaiing gebeurt daarom via bestelbon, geen contract. Wordt daardoor tussendoor gedaan. Op dit moment door Willems. Door late ruiming heeft Rietloop stuwing gehad, er stonden enkele tuinen onder maar geen huizen. Geplande werken: Rietloop (3^{e} cat) wordt snel geruimd. Rooster van duiker aan Eindeloop aan Heibergstraat Beerse zou vaker geruimd mogen worden, mogelijks zit duiker te hoog?

2.35 Westerlo

Plaatsbezoek: 20 januari 2011, gemeentehuis Westerlo

Aanwezig: Frans BASTIAENS (gemeentebestuur Westerlo)
Inez VANDEVYVERE (Bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: De overstroomde gebieden werden ingetekend op Topo-kaart BS (ingebracht in webtool: Inez Vandevyvere)
Brandweerverslag de 13 en 14 november (zie dossier bekkensecretariaat)

Opmerkingen:

De gemeente benadrukt dat Westerlo weinig overlast heeft gekend. Rond de Grote Nete zijn geen problemen gesignaleerd. De Grote Nete is binnen haar oevers gebleven. Het waterpeil kan sterk fluctueren (tot 1m op ½ dag) maar de gemeente wenst erop te wijzen dat zij geen voorstander zijn van een verlaging van de dijken rond de Grote Nete. Ze staat wel open voor gecontroleerde overstromingsgebieden maar met behoud van wandel- en fietspad.

Thv de Nijverheidsstraat deden zich in november 2010 geen waterproblemen voor maar de situatie was(kan) wel kritiek (zijn) omdat de Plassendonkloop en de Puntloop kleine waterlopen zijn die grote hoeveelheden afgekoppeld regenwater bij hevige regenval moeilijk kunnen verwerken. Deze problematiek is onderwerp van het TP 22.098 'Afkoppeling RWA Nijverheidsstraat – Bell Telephonelaan (zie ook advies ABO netebekken 4/10/2010). De gemeente acht het ideaal om een soort retentiebekken aan te leggen tussen de spoorweg en het Albertkanaal.

De waterhuishouding thv de fly-over is slecht. De baangrachten worden slecht onderhouden. Er deed zich geen wateroverlast voor omdat het water naar de Puntloop werd overgepompt.

Abdij van Westerlo: De ingetekende contour stond onder water. Waar de Oeveise Dreefloop de baan Geneinde kruist, situeert zich een stuw met schotbalken. De gemeente zal dit laten vervangen door een regelbare stuw (handmatige bediening) zodat het water in de vesten tot 0,5m gestuwd kan worden.

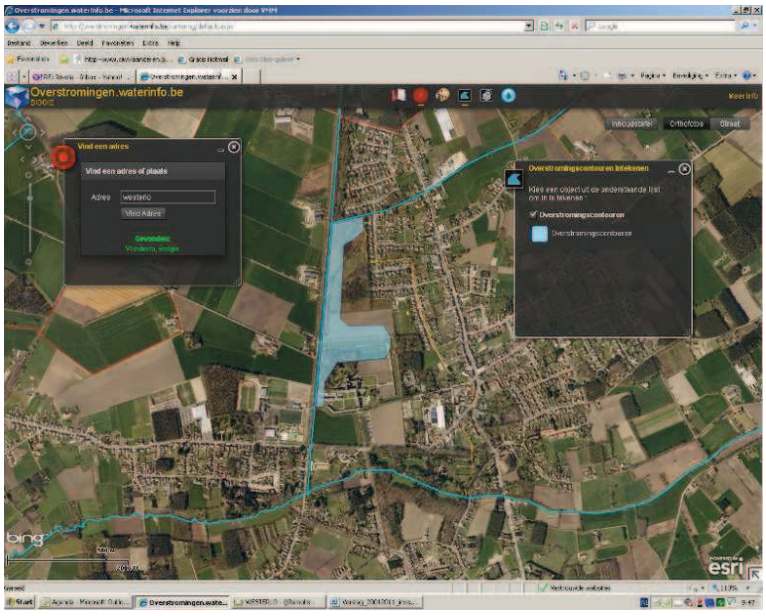

Zandvoortloop – Plassendonkloop (waterlopen van 2de categorie) worden volgens de gemeente te weinig geruimd zodat de grachten er niet naar konden afvoeren. De gemeenten heeft de grachten

ondertussen geruimd. Tolhuis 39: afwateringsgracht opgestuurd; tolhuis 41: tuin aan het onderlopen (zie brandweerverslag).

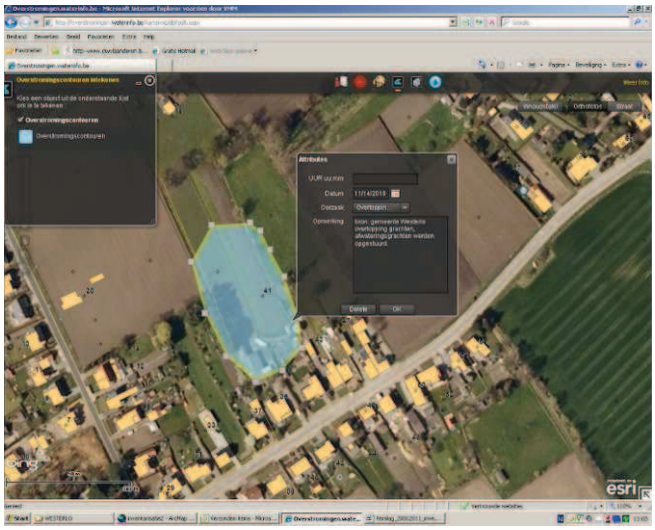

Bedrijven thv de Fabrieksstraat:
Vroeger loosde Agfa afvalwater op de Goorloop. Het vervuild slib werd steeds aan de kant van de velden gedeponeerd. Bij hevige regenval stroomt het water over naar de kant van de bedrijven. Ook bij de overstromingen van november 2010 waren er vanuit de Goorloop overstromingen in de industriezone. De gemeente heeft dit opgelost door de ruimingswal op sommige plaatsen door te steken en het water in de velden te laten stromen (zie ook verslag Operatie snelle Redding)
Mogelijke oplossing: De gemeente heeft reeds contacten met de provincie Antwerpen om een retentiebekken aan te leggen. Volgens de hydraulische studie is de weide ten noord-oosten van de camping het meest aangewezen. De gemeente staat niet achter deze locatiekeuze en argumenteert om het retentiebekken ten oosten van de Goorloop thv de ondergelopen bedrijventerreinen te plaatsen. Indien het bekken bovendien 1,5m dieper gegraven wordt kan dit tevens dienen als blusbekken (nu wordt die functie opgenomen door een privé-vijver en één van de vijvers van de camping).

Opmerking van de gemeente: Waar de Goorloop aan het Industriepark grenst, situeert zich een vijzelgemaal van nv Aquafin. Bij hoge waterstanden pompt Aquafin nv het water naar de Goorloop met als resultaat dat de Goorloop stroomopwaarts begint te stromen.

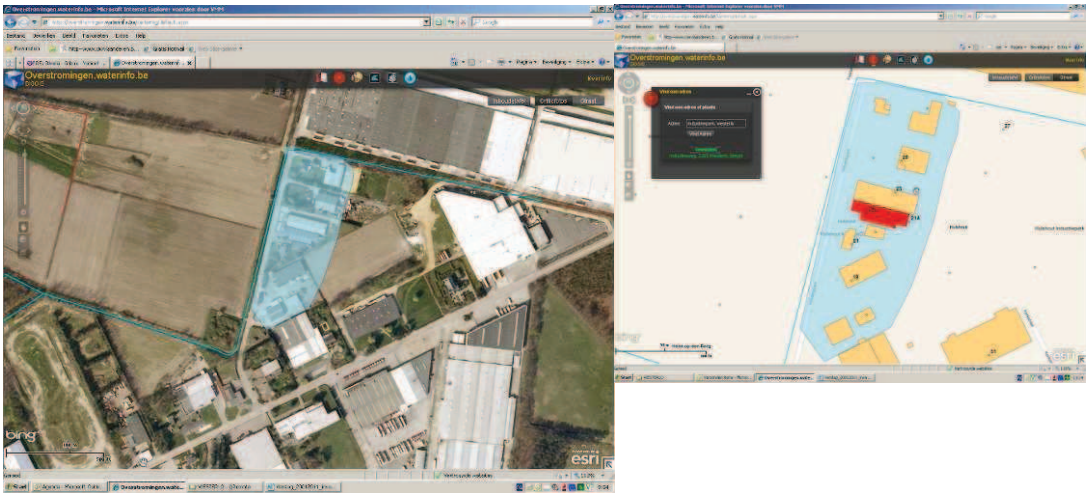

Heultje: de gemeente meldt dat er zich geen wateroverlastproblemen voordeden.

2.36 Zandhoven

Plaatsbezoek: 22 december 2010 – gemeente Zandhoven, Schepenzaal

Aanwezig: Els Kusters (gemeentebestuur Zandhoven, noodplanning)
Jan Verbist
Louis Lenaerts
Jan Bos
Inez Vandevyvere (Bekkensecretariaat Netebekken).

Documentatie: voor de link tussen tekstuele beschrijving en intekening door bekkensecretariaat in webtool: zie verslag in dossier bekkensecretariaat.

Opmerkingen:

De gemeente is zeer terughoudend om informatie van overstroomde gebieden over te maken.

De gemeente benadrukt dat bij de inventarisatie van overstroomde gebieden voldoende nadruk gelegd moet worden op de oorzaak. Bij de vorige inventarisatie zijn gebieden aangeduid die opgenomen werden in de watertoets maar waarvan de oorzaak te wijten is rioleringsproblemen of verstoppingen van roosters ed.

De gemeente wenst bijgevolg volgende effectief overstromingsgevoelige gebieden uit de watertoets nader te duiden:

De aanvulling van de gebieden die in '98 om de foute redenen werden opgenomen in de watertoets. Door de oorzaak te beschrijven hopen wij uiteraard dat de vergissing wordt ingezien en dat deze gebieden opnieuw uit de watertoets genomen zullen worden.

- *Venstraat: de overstroming van de Venloop (Molenbaan, Venstraat, Watersportlaan) was het gevolg van een slechte ruiming van deze waterloop (Cat. 2) Dit probleem is intussen van de baan.*
- *Bruggestraat: de watertoets werd hier verkeerd ingekleurd. Het stukje zou aan de andere kant van de N14 moeten liggen!*

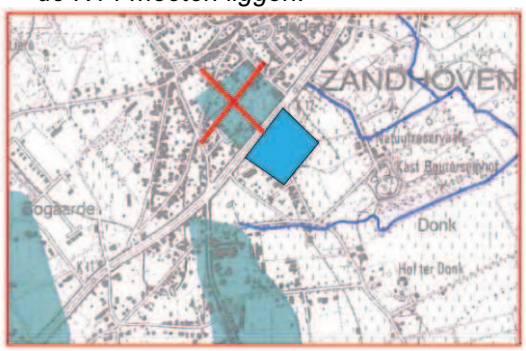

- *Zuiveringsstation melkerij (ter hoogte van Driehoekstraat): was ook het gevolg van een slechte ruiming van de beek daar. Nu opgelost.*

- *Straateinde te Viersel: de 'uitloper' in de watertoets over het Straateinde is het gevolg van een kopmuur die destijds ingevallen was en de duiker versperde waardoor het water niet meer kon passeren. Nu uiteraard geen probleem meer.*

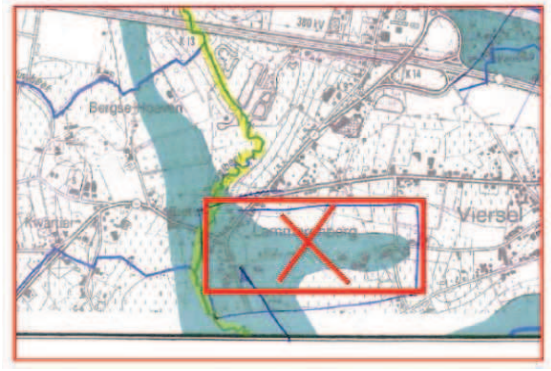

De gemeente wijst op het belang van de drietrapsstrategie 'vasthouden-bergen-afvoeren' en complimenteert de bekkenwerking om gemeenten te sensibiliseren het water bovenstrooms vast te houden. De resultaten hiervan zijn volgens de gemeente reeds merkbaar.

De gemeente vraagt uitdrukkelijk om de resultaten van deze oefening terug te koppelen vooraleer ze als input gebruikt worden voor de actualisatie van de ROG-kaarten en/of de modelleringen of voor de bijsturing van de watertoetskaarten.

Molenbeek
De gemeente Zandhoven voert een duidelijk overstromingsbeleid langs de Molenbeek. De vallei wordt gevrijwaard en mag overstromen zoals ze in het verleden steeds heeft gedaan.

Bij de overstromingen van november 2010 is de hele vallei overstroomd cfr de contouren van de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoets. De gemeente geeft aan om deze contour over te nemen.

Hallevelden - Vredeberg
Het is uitzonderlijk dat dit gebied onder water stond. Vredeberg 1 en 2 zijn bedreigd geweest maar stonden niet onder water door het plaatsen van een dam van zandzakjes en door te pompen.

Voort – Draaiboom
Straat stond onder water

Kleine Beek – Viersels Gebroekt
De gemeente sluit zich aan bij

- de contour die reeds ingekleurd is door de VMM, Afdeling Operationeel Waterbeheer en de dienst waterbeleid van de provincie Antwerpen (zie figuur)
- en de reeds bestaande contour van de effectief overstromingsgevoelige gebieden van de watertoetskaart.

De tuinen en de ingerichte natuurpercelen stonden onder water. 1 woning werd bedreigd maar is niet overstroomd.

Pulderdijk

Op het overleg met de gemeente Vorselaar (dd 15/12/2010) en op de stuurgroepvergadering van het Waterschap Kleine Nete en Bollaak (8/12/2010) werd volgend knelpunt aangegeven:

Ter hoogte van de Molenbeek aan Pulderdijk wordt het water ten noorden tegengehouden omdat de duiker onder Pulderdijk ondergedimensioneerd is. Als gevolg liep het water over de dijk en veroorzaakte zo gevaarlijke geulvorming in de weg. Indien meerdere duikers zouden worden voorzien zou een veel groter gebied, waaronder Krabbels, als berging kunnen dienen

Uit het verslag van OSR (Operatie Snelle Redding – provincie Antwerpen):

- Langestraat: straat werd gedurende langere tijd afgesloten wegens wateroverlast van de Zandbeek (3de cat) of de Kleine Wilboerebeek (2de cat). De gracht liep over door opstuwing. Slechts één kant stond onder water (rijrichting Lier). Het betreft het stuk van het rond punt (Goormansstraat) richting Zoersel tot aan de zandbeek. De brandweer heeft dit probleem omgelost door een deksel te lichten van de toezichtput van de Zandbeek op de plaats waar de Zandbeek onder de N14 door gaat. AWV staat in voor het onderhoud van deze gracht maar dit is nog steeds niet gebeurd (opmerking dd27/01/2011)

- Problemen aan de Schaaflaan, de Vogelzangstraat en de Kerkstraat (riool of Gebroken Loop)

Volgens de gemeente was er geen probleem in de Schaaflaan, maar in de Fazantenlaan. Dat kwam door de plaatsing van een droogzuiging die gebruikt werd om nutsleidingen aan te leggen en die was aangesloten op de riolering. Van zodra de pomp werd stilgelegd, trok het water weg.

In de Kerkstraat te Massenhoven was er een probleempje met de afvoergracht ter hoogte van de Antwerpsebaan-kerkhof. Dit is inmiddels door een aannemer opgelost.

- Afwaarts het kanaal langs de Liersebaan. Het nummer 255 werd bedreigd. De straat heeft nooit onder water gestaan, er werd enkel een bijgebouw achter in een tuin bedreigd.

- Tappelbeek stroomde over tussen de Massenhovensesteenweg en de Nijlensesteenweg. Voornamelijk tuinen stonden onder water.

De achtertuinen die last hadden van het water aan de Tappelbeek zijn reeds in de watertoets opgenomen. Dit mag dus overgenomen worden.

Uit het verslag van de stuurgroep vergadering waterschap Kleine Nete en Bollaak (8 december 2010)

Louis Lenaerts (voorzitter gemeenteraad Zandhoven) meldt dat in de deelgemeente Pulderbos aan de Klein Beek in de wijk Viesenbos enkele kelders onder water kwamen, en vanuit de Tappelbeek enkele geïsoleerde woningen.

Dit werd door de aanwezigen op het overleg niet verder aangevuld.

2.37 Zoersel

Plaatsbezoek: 22 december 2010, administratief centrum Zoersel

Aanwezig: Rudy Reynders (hoofd openbare werken)
Renaat Van Dyck (openbare werken en Brandweer)
Luc Kennis (schepen Openbare Werken)
Bram Van Ballaer (bekkensecretariaat Nete)

Documentatie: Intekening op orthofoto en kadaster BS (ingebracht in webtool: Bram Abrams)
Foto's Renaat Van Dyck (Zie ZOE001_x – ZOE005_x)

Opmerkingen:

Op 10 november werden door de gemeentelijke diensten preventieve onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd op gekende kritische punten (reeds een honderdtal).
Er overstroomden geen woningen.
In het algemeen wordt aandacht gevraagd voor het grachtenonderhoud, voorbeeld door steun te voorzien voor gemeentelijk grachtenonderhoud.

Ten noorden van Kapellei
1) Laaggelegen weilanden die waarschijnlijk ook overstroomd zijn, maar geen contouren bekend.
2) Baangrachten zijn overstroomd en ook de lager gelegen delen van percelen. De duikers onder de N12 (k1 en k2) vormen een knelpunt. Aan k1 loopt de gracht van De Wervenlaan ook onder een restaurant met potentiële verstopping.

Zoerselhoek-Risschot
4) Ingebuisde gracht
5) Overtopping baangracht
6) Laagte met wateroverlast
7) Overtopping van de baangracht
8) Overtopping van het Groot Schijn naar de achtertuinen
9) Contour van deze overstroming is zeer onnauwkeurig, de waterloop is effectief overstroomd, maar omvang is niet bekend

10) Suggestie om extra berging te voorzien met behoud van landbouwfunctie: afgraven perceel en verruimen van de middengracht met plaatsing van schot om water in de gracht te bergen.

Problemen in Goudveld en omgeving deels door nutsleidingen die door de beken kruisen (en niet onder) en aldus voor opstropping kunnen zorgen.

Drijhoek-Bloemenwijk

11) Ook overstroming van weilanden langs Groot Schijn/Risschotseloop (Medelaar), omtrek is onbekend (de aangeduide omtrekken zijn ingetekend door Provincie Antwerpen). Er worden belangrijke verstoppingen gemeld in deze waterloop, o.m. aan de Schaapskooi waar oeverbeplanking ook IN de beek staat. Meer onderhoud wordt gevraagd.

12) Overstroming langs een ingebuisde gracht

13) Overlast in straat waar op dat moment rioleringswerken gaande waren, dus knelpunt van tijdelijk aard.

14) Door ingebuisde gracht (rode lijn) was afstroom belemmerd met overstromingen tot gevolg

Omgeving Zoersel dorp
15) Overstroming vanuit Tappelbeek naar weilanden en tuinen
16) 2 baangrachten en 1 gracht die overliepen naar aangrenzende tuinen
17) en 18) vijvers die zorgden voor extra berging
19) overstroomd weiland
20) overstroomde bossen en weilanden (foto's van zuiden van deze overstroming)
21) Hier waren ook weilanden overstroomd, de omtrek is niet gekend

3 Bevraging waterbeheerders

3.1 Waterwegen & Zeekanaal (W&Z)

Inventarisatie (intekenen via webtool) samen met Jan Van Schoubroeck (W&Z) en Jan Laureyssen (W&Z) dd. 14/12. Vallei van de Kleine Nete en vallei van de Grote Nete, bevaarbaar gedeelte;
Foto's Jan Van Schoubroeck (W&Z) en Jan Laureyssen: Kleine Nete (47) en Grote Nete (80 + beschrijvende nota (zie hieronder)) (zie digitaal dossier bekkensecretariaat Netebekken voor beeldmateriaal).

Er werden vooral overstromingen ingetekend in de vallei van de bevaarbare delen van de valleien van de Grote en de Kleine Nete en in beperktere mate in de vallei van de Beneden Nete.

Inventarisatie Grote Nete (bevaarbaar)

Alarmpeil 15/11/2010

Overstroomde zone's :

- Gebied van de Grote Laak: Zammels buitenbroek (LO) van Grote Laak tot voetgangersbrugje Verdonck
- Gebied van Varendonkse loop: LO Herselt tussen Kwadebeekbrug en Langedreefbrug
- Niveau Nete gelijk met Netedijk op LO
- Gebied van de Steenkensbeek: LO Westmeerbeek afw Bonduelle tot inlaat Steenkensbeek
- Gebied van Molenbeek, oude Molenbeek en Bergenbeek LO (pompen geplaatst op Molenbeek en Bergenbeek) en zone opwaarts containerpark Loodijk
- Gebied afwaarts Loodijkbrug op LO en RO:
- Op LO gebied van Dorpsloop, Varkensloop en Huizenloop, op RO het gebied van Brugeneindse Laak en Bernemse Laak
- Gebied afwaarts Itegem op RO: zone rond Itegem Laak, tussen Goorloop, Wimp en Leibeek. Op LO enkel de zone t.h.v. Wimp
- Gebied (RO)van Bevelse Beek en Visbeek en zone t.h.v. voetgangersbrugje van Bevel op RO
- Gebied van Gestelbeek: Pompen op Gestelbeek in werking (gebied over Pastorijstraat overstroomd)
- Gebied van de Berlaarbeek: zone tussen Hamerhoeve en Neerloop en afwaarts hoek Mortelmans

Bruggen:

- Kwadebeekbrug: waterniveau Nete tot tegen brugligger
- Marlybrug: waterniveau Nete tot 3 cm van brugligger

Pompen op Netedijk:

- Molenbeek
- Bergenbeek
- Gestelbeek
- Maasfortbeek

Netedijk:
meest kritische punten overlopen Netedijk:

- RO Opwaarts Zammelbrug net afwaarts visclub 't Zaagvisje
- LO tussen Kwadebeek en Langedreefbrug
- LO bocht net afwaarts Marlybrug
- LO opwaarts Zoerlebrug 100 m opw visclub Schaapswees

3.2 Vlaamse Milieumaatschappij, AOW

Inventarisatie (intekenen via webtool) samen met Marc Florus (VMM AD), Joost Dewelde (VMM AOW) en Nick Primus (VMM AOW).

Het beeldmateriaal (foto's en film) is niet opgenomen in dit rapport, maar is te raadplegen in het digitale dossier van het bekkensecretariaat Netebekken (Z:\Alg_Directeur\08_BDNBS\10_NETE\Dossiers\Andere\NET_2010_12_wateroverlast november 2010\000_beheerders\VMM\beeldmateriaal)

VMM AOW stelde per bekken een eigen rapport op met een overzicht van vaststellingen en metingen en een evaluatie van de voorspellingen. Van zodra beschikbaar wordt het rapport van VMM AOW toegevoegd aan dit rapport.

VMM heeft ook een evaluatie gemaakt van de werking van de overstorten in relatie tot de overstromingen in november 2010. Hieronder hierover een vulgariserende figuur:

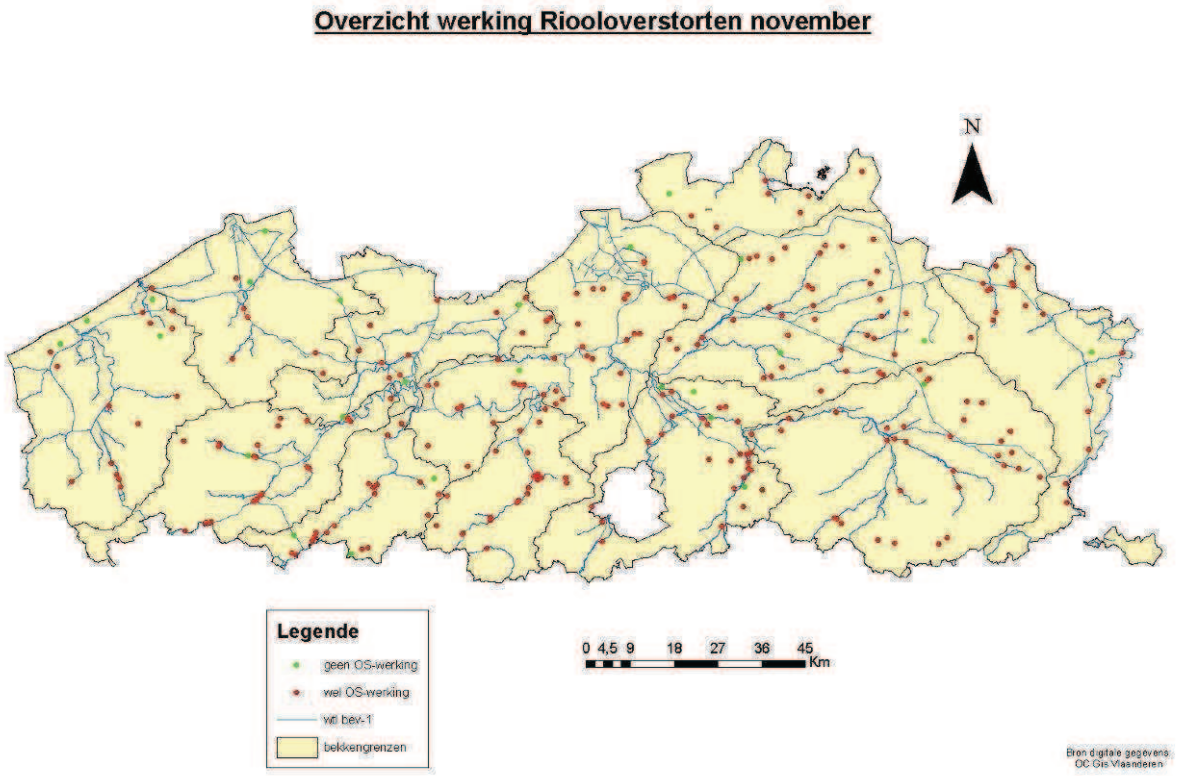

3.3 Provinciebesturen

Inventarisatie (intekenen via webtool) samen met Roeland Librecht, Jan Ronsyn, Staf Nevelsteen, Willy Verbruggen en Leo Deleu.

Het provinciebestuur Antwerpen stelde een uitgebreid rapport op: *Wateroverlast november 2010, Overzicht in de Provincie Antwerpen en eerste evaluatie.* Het rapport bevat onder andere een overzicht per gemeente, een bespreking van de neerslaggebeurtenis, een beschrijving van het effect van provinciale inrichtingsmaatregelen op de wateroverlast en een overzicht van de pomplocaties. Het rapport wordt hier toegevoegd als bijlage 11.

Het provinciebestuur Vlaams Brabant stelde per bekken een rapport op. Voor het Netebekken werd geen rapport opgemaakt.

4 Bevraging bekkenraad

Het bekkensecretariaat heeft voor de inventarisatie van de overstromingen november 2010 de hulp ingeroepen van de bekkenraad en de achterban van de leden en de plaatsvervangende leden. Dit via een schriftelijke bevraging (mail dd. 9 december 2010).

De info die werd aangeleverd werd verwerkt bij de beschrijving van de betreffende gemeentes (zie hoofdstuk 2).

Aangezien overstromingen in het buitengebied (weilanden, akkers, bossen, natuurgebieden, …) onderbelicht zijn in deze inventarisatie, werd gepoogd om via een bevraging van de terreinbeheerders van Natuurpunt VZW ook in het buitengebied te inventariseren. Hiervoor werd gebruik gemaakt van een applicatie van Google Maps (zie voorbeeld-screenshot hieronder). De ingetekende overstromingscontouren werden door het bekkensecretariaat gecontroleerd en geëxporteerd naar shp-files. Deze shp-files werden door VMM AOW geïmporteerd in de database achter de webtool. Deze manier van inventariseren leverde aanzienlijke en soms zeer accurate info over overstroomde gebieden, vooral in natuurgebieden, op. De samenwerking met Natuurpunt was optimaal.

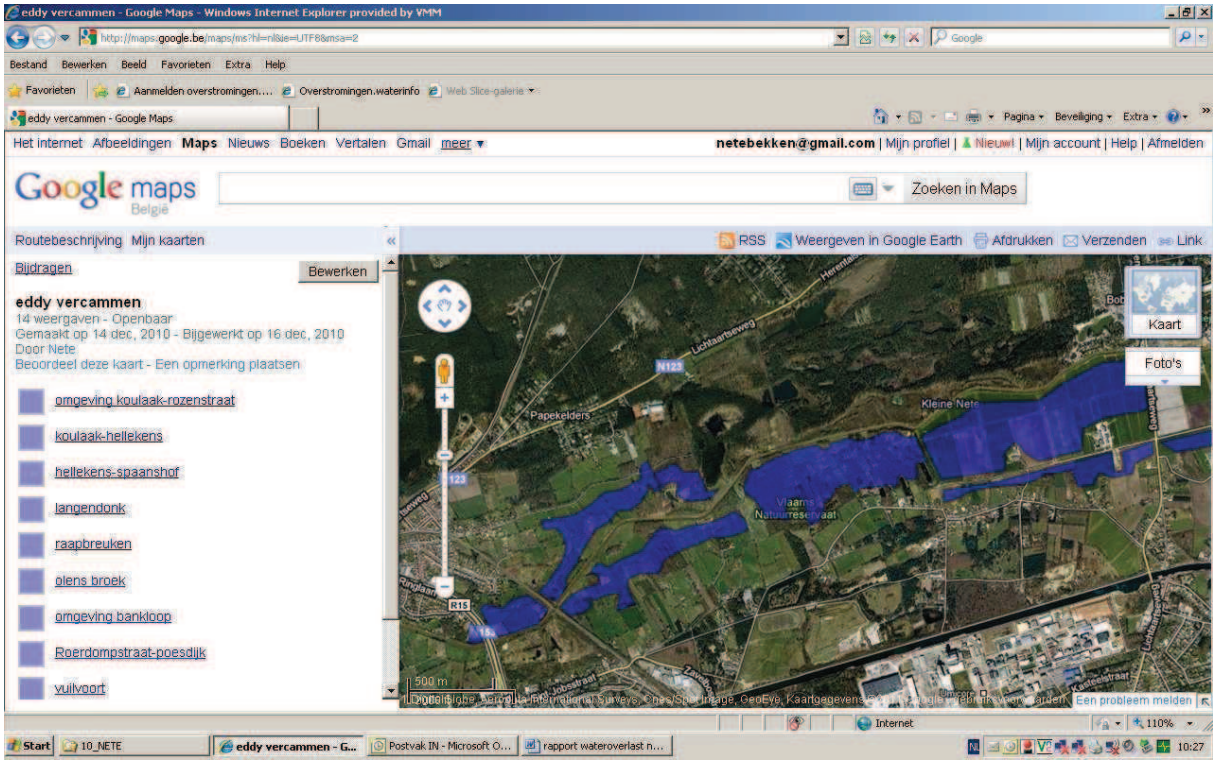

Overzicht bijlagen

Nr.	Gemeente	Oorspronkelijke naam bestand
1	Balen	Herhaalfotos overstr Maurice Cools.doc (VAN BUGGENHOUT, Michel)
2	Balen	Herhaalfotos overstromingen Zuid Asbeek.doc (VAN BUGGENHOUT, Michel)
3	Geel	Evaluatie wateroverlast.pdf (verslag brandweer)
4	Geel	wateroverlastnovember2010.pdf (kaart met weergave wateroverlast)
5	Grobbendonk	Definitief rapport gemeentebestuur zoals overgemaakt aan gouverneur Berx.
6	Lier	wateroverlast 13 en 14 november paper - versie CBS.pdf
7	Lier	wateroverlast 13 en 14 januari 2011.pdf (aanvulling)
8	Retie	RETIE_vragenelijst CIW.pdf
9	Turnhout	Problematiek Veldekensloop[1].doc
10	Provincie Antwerpen	Gemeentelijk-overzicht_wateroverlast-nov2010.doc (versie BD 10 maart 2011)

Integraal Waterbeleid
Bekken van de Maas

Inventarisatie overstromingen november 2010 Maasbekken

1) Algemene opmerkingen

Het Maasbekken heeft algemeen, in vergelijking met de rest van Vlaanderen, weinig problemen gekend tijdens de hoogwaterperiode van november 2010.
De Maasafvoer was sterk verhoogd (tot 2300 m³/s), maar dit was geen zeer uitzonderlijke gebeurtenis.
De waterstanden op de gemeenschappelijke Maas waren sterk verhoogd, maar dit heeft nergens tot wateroverlast geleid.
De toestand was voor verschillende onbevaarbare waterlopen (Witbeek, Dommel, Berwijn, Mark, Kleine Mark, Weerijs, Voer,…) kritiek, maar de overstromingsschade bleef beperkt.

Onderstaande is een informeel verslag van de ontvangen (éénzijdige) informatie tijdens de inventarisatieronde uitgevoerd door het BS Maas. Zoals initieel gevraagd is de meeste informatie in het overstromingsloket weergegeven voor VMM-Afdeling operationeel waterbeheer. Die informatie is niet noodzakelijk ook in dit document opgenomen. Onderstaande is vaak bijkomende informatie.
Doel van dit document is dus voornamelijk intern gebruik en complementaire informatie aanleveren aan Afd. operationeel waterbeheer bij de inventarisatie-opdracht ter aanvulling van de informatie in het geoloket van de overstromingen.

Let wel: deze informatie is niet meer ter controle teruggekoppeld met de gemeenten/waterbeheerders. Hiervoor werd gewacht op de viewertoepassing van het overstromingsloket. Onderstaande informatie dient enkel voor interne werking en verder onderzoek.

Het is zeer moeilijk om een volledig beeld te krijgen van de overstromingen. Bij de gemeenten ligt de focus voornamelijk op confrontatie met water of hetgeen zichtbaar is langs weg. Inkleuring in buitengebied is dus zeker niet volledig. Sommige gemeenten (Opglabbeek, Maasmechelen, Wuustwezel, Baarle-Hertog, Dilsen-Stokkem) melden dat ze geen overstromingen hebben gehad; hoewel dit in buitengebied waarschijnlijk wel is voorgevallen.
Een aantal gemeenten werden na 12/13 januari bezocht, waardoor de overstromingen van januari mee opgenomen zijn in de inventarisatie (zie opmerkingen bij de contouren in het geoloket).

Er werd getracht om ook andere waterbeheerders te bevragen. Zo werd voor het Antwerps als Limburgs deel van het Maasbekken de gebiedsbeheerders van AOW bevraagd, alsook de terreinopzichters van de provinciale diensten bevoegd voor waterbeheer. Voor het winterbed van de Maas werd nv De Scheepvaart bevraagd, hoewel exacte waterstanden bij het Hydrologisch Informatiecentrum te verkrijgen zijn. Dit winterbedgebied is bovendien in volle ontwikkeling om ruimte te geven aan de Maas, waardoor inkleuring zeer relatief is.
Medewerking voor de inventarisatie werd via email (21/12/2010) aan de wateringen gevraagd. Enkel Watering het Grootbroek heeft hierop gereageerd en haar medewerking verleend.
Aanvullend verwijzen we hier ook naar de inventarisatierapporten van de waterbeheerders nav de overstromingen van november 2010

Voor een vollediger overzicht worden best ook terreinbeherende instanties (milieu-organisaties, ANB,…) bevraagd. In dit opzicht werd via email een schriftelijke bevraging verstuurd naar de leden van bekkenraad op 21/12/2010, maar dit kreeg geen respons.

Een bijgevoegde excelfile geeft detailoverzicht van de contactmomenten met de gemeenten en waterbeheerders.

2) Noordelijk deel Maasbekken

2.1. Input waterbeheerders 1e en 2e cat:

1) VMM-AOW: Bezoek Bekkensecr. Maas op 7/12/2010: Inkleuring met gebiedsbeheerder; focus op Mark, aanlevering van foto's van 13 en 14 november langsheen Mark;

2) Provincie Antwerpen: Bezoek Bekkensecr. Maas op 10/1/2011: inkleuring op basis observatie districtsbeheerder + info van VLM; aanlevering foto's. Zie ook rapport van de provincie.

2.2.Baarle-Hertog

Niet bezocht.
Schriftelijke reactie: *'Ivm onderwerp kan ik U melden dat wij geen overstromingen; noch overlast hebben gehad. Brandweer had ook geen interventies'*

2.3. Brecht

Bezoek Bekkensecr. Maas op 13 januari 2011;
Aanwezig: interne zaken

Twee gebieden ingekleurd; in 2002 was het veel erger:

1) Er is enkel een 'probleemgebied' gesignaleerd aan de Weerijs aan de noordkant van de E19 ter hoogte van Hanepad, Hoekvlas en verder afw naar het militair domein.
Dit is een onbewoonbaar gebied dus waren er geen grote problemen. Enkel de straat Hoekvlas werd tijdelijk afgesloten voor het verkeer.
Zelf foto's genomen op 13/1/2011 (tss Wuustwezelsesteenweg en Hanepad)

Overstroming in vallei van de Weerijs te Brecht (13 januari 2011)

2) Gebied aan Sint-Joblaan: depressie in landschap, afwatering van het omliggende gebied. Duiker onder kanaal is te klein om dit gebied te ontlasten. Brandweer pompt bij problemen het water over in het Kanaal.

2.4. Essen

Bezoek Bekkensecr. Maas op 18 januari 2011
Aanwezig: milieudienst
Geen foto's beschikbaar.

Geen problemen in november 2010 en januari 2011. Brandweer heeft 1 kelder omwille van stijgend grondwater leeggepompt.
Inkleuring gebieden vnl. op basis van indiening schadeclaim en op basis ervaring gemeentelijke diensten.

1) Ten zuiden van Vissenheuvel, ten oosten van Antwerpsesteenweg: lager gelegen gebied: stagnerend water. Voor dit perceel werd schadeclaim ingediend.
2) Overstroming vanuit Kleine Aa ten noorden van Essendonkbos en Steenpaal. Gebied in eigendom van ANB en nog privé. Provincie plant in toekomst ecologische herinrichting van dit gebied tot aan grens. Het gebied ten zuiden van Essendonkbos en Steenpaal is/was een 'potpolder' in eigendom van

ANB. Dit zou voorlopig niet aanmerking komen als inrichting als overstromingsgebied. Inrichting hiervan ter voorkomen van wateroverlast zou ook niet noodzakelijk zijn.
3) Ten zuidoosten van Kraaienberg: weide/akkers waren volgens Ferraris kaart Schamven (Schamse Dijk): nat gebied. Dit is nog steeds zo. In winter geen afwatering via de Schambeek mogelijk.
Blijkbaar zijn er nog natte; drassige gebieden langs Kleine Aa in winter, maar dit zorgt niet voor problemen of schadeclaims.

2.5 Hoogstraten

A) Niet bezocht.
Schriftelijke reactie: naar aanleiding van uw brief van december 2010 betreffende hoger genoemd onderwerp kunnen wij u melden dat we in feite niet op een gepaste en voldoende wijze kunnen antwoorden op uw vragen; zeker niet voor wat betreft het aangeven van de overstromingsgrenzen.
Voor het overige willen we echter wel graag antwoorden op de gestelde vragen, zij het zeer onvolledig:
1 Beeldmateriaal
Is niet beschikbaar
2 Kaartmateriaal
Is niet beschikbaar
3 Gegevens mbt hoogte overstromingen
Zijn niet beschikbaar
4 Inzet van de hulpdiensten en gemeentelijke diensten
4.1 Hulpdiensten
Bij onze hulpdiensten zijn geen oproepen binnen gekomen
4.2 Gemeentelijke diensten
De gemeentelijke diensten hebben geen interventies moeten uitvoeren
5 Omvang van de schade
Is niet gekend
6 Oorzaken van de overstroming(en)
Voor zover wij hebben kunnen nagaan zijn er slechts enkele lokale overstromingen geweest; het betrof hier de gekende plaatsen waar de overstroming werd veroorzaakt door overstroming van de lokale waterloop De Mark. Specifiek geldt dit voor de locaties Klinketbrug te Wortel en Castelréweg te Minderhout.
7 Onderhoudswerken
Het onderhoud (kruidruiming en verwijdering slib) aan de waterloop De Mark is reeds gedurende jaren niet uitgevoerd.
Deze waterloop is een waterloop van eerste categorie.
Voor specifieke informatie willen we graag u doorverwijzen naar de Watering De Beneden Mark.
Deze watering beheert de waterlopen en staat in voor de waterbeheersing op het grondgebied van Hoogstraten.

→ Watering De Beneden Mark heeft echter niet gereageerd op schriftelijke vraag

B) Het gebied langsheen de Mark (1e cat) werd wel gekarteerd op basis waarnemingen en foto's van gebiedsbeheerder VMM-AOW. Zicht op overstroming is beperkt tot toegankelijke plaatsen (bruggen); De inkleuring via het overstromingsloket is dus onvolledig en dient mogelijks mbv DHM uitgebreid te worden.

1) Afwaarts Casltelréweg hoegenaamd geen overstroming (water bleef grotendeels binnen bedding);
Overstromingen situeren zich grotendeels opwaarts van Castelreweg.
Inkleuring van de overstroomde gebieden op basis van waarnemingen van 13/11/2010, maar hoogste peil wordt bereikt op 14/11/2010! Datum is aangeduid overstromingsloket.

2) Thv Casterléweg: vooral opwaarts heeft overtopping plaatsgevonden, doch ook op zeer kleine schaal afwaarts.
Het water wordt niet opgestuwd door brug (water staat ongeveer tot 20cm onder brug).

3) Afwaarts Laermolen tot aan Castelréweg: inkleuring op basis foto's van 13/11 aan molen en de weg).

4) Thv Laermolen: afwaarts: zeer beperkt buiten oevers; stroomopwaarts: idem

5) Thv strafinstelling aan Gelmelstraat: inkleuring want overstroming zichtbaar vanaf weg, moeilijk in te schatten hoever.

6) Opwaarts Klinketbrug: grootste overstromingen in dit gebied waargenomen.
Tussen N124 (Klinketbrug) en opwaarts tot samenvloeiing Laak, erg laag gebied, ook hier waarschijnlijk lichte overtopping, of net buiten oevers: inkleuring gedaan, maar eerder minimaal op basis van de foto's. Waterniveau nog 10cm onder Klinketbrug (Wortel); Afwaarts: bredere rivier, niet echt overstroomd; opwaarts: overstroming aan beemden

7) Keirschotse brug (Zandstraat): afwaarts linker en rechter oever: inkleuring maar omvang van overstroming moeilijk in te schatten. Water loopt over weg in NW richting en volgt gracht naar Mark.

8) Merksplas 2e cat: 46 cm onder brug: thv N124 (meetpunt).

→ *Gesuggereerde oplossingen teneinde ongecontroleerde overstromingen langsheen Mark in te perken:*
- Eventueel extra berging voorzien: opwaarts Klinketstraat; zeer nat terrein. Net so 1e cat: mogelijks zou hier berging knn voorzien worden. Ikv van ruilverkaveling Merksplas is er opwaarts reeds berging gecreëerd.
- Lokale slibruiming teneinde meer berging en afvoer te voorzien (bv opwaarts 's Boschstraat, opwaarts strafschool (Gelmelstraat).
- Mogelijks opstuwing aan Laermolen tgv schotbalken; Effect van dynamischer beheer moet onderzocht worden. Een optie zou zijn om tijdens wintermaanden schotbalken te verwijderen. In het algemeen kan gesteld dat het peilbeheer op de Mark niet ideaal is en dringt renovatie van stuwen zich op voor optimaal peilbeheer.

9) Grensvormende Strijbeek / Gouwse Beek zou enorm hoog hebben gestaan, met overstromingen tot gevolg in landbouwgebied/natuurgebied: maar de situatie is onduidelijk wegens gebrek aan rechtstreekse waarnemingen.

2.6. Kalmthout

Bezoek Bekkensecr. Maas op 18 januari 2011
Aanwezig: Dienst openbare werken
Beeldmateriaal: 4 foto's van 'De Greef' doorgestuurd.

In januari 2011: meer overstromingen dan in november 2010 (zie de twee contouren tussen 'Het Ziel' en Beverdonkstraat)

1) Dorpsbeek: duiker onder Vogelenzangstraat verstopt: kleine overstroming met water op de weg; probleem opgelost, éénmalig voorval (november 2010).
→ Opwaarts in de Kijkuitstraat: bergingsriool met overstort naar Dorpsbeek; Hier is nu ook een retentiebekken voorzien na de overstort vooraleer het in Dorpsbeek loost.

2) Emmanuel de Bomlaan: verkaveling, sociale woonwijk. Dit is een probleemgebied. Dit was vroeger een nat gebied met een gracht; nu is de 'afgeschafte waterloop' deels nog open, maar deels ingebuisd door de woonwijk; deze mondt uiteindelijk uit in de Dorpsbeek. De Dorpsbeek ontvangt opwaarts van de wijk (ten zuiden) ook het regenwater van de school.
Bijkomend werden bij de aanleg de huizen niet opgehoogd.
Verstopping in de ingebuisde delen doet zich soms voor + opstuwing indien lozing door hoog water in de Dorpsbeek niet mogelijk is: overstroming in de sociale wijk (Emmanuel de Bomlaan).
→ Een studie toont dat berging noodzakelijk is. De vraag is hoe dit best gerealiseerd wordt: zsm berging voorzien op perceel tussen spoorlijn en wijk of wachten op RUP voor globale aanpak in gebied want percelen ten noorden (oa sportvelden) en ten zuiden van wijk zouden nog ontwikkeld worden.

3) Wateroverlast op Brasschaatsteenweg; Het bekken ten noorden van Kruisbos op Achterbroeksebeek kon niet meer afwateren in Kleine Aa wegens hoog water; Dit leidde tot opstuwing in Achterbroeksebeek en de RWA leidingen komende vanaf Brasschaatstw (gescheiden stelsel).: Het gevolg: water op de baan (afgesloten op 13/1/2011).
Ongeveer 40cm water (±20.20taw) boven overstortdrempel (19.80 taw) van bekken naar Achterbroeksebeek.
→ Mogelijke knelpunten en oplossingen: bergingscapaciteit van het bekken is gereduceerd door verlanding en plantengroei; Bergingscapaciteit Kleine Aa zou ook afgenomen zijn tgv lokale slibophoping. Slibruiming op een gedeelte van de Kleine Aa is door de provincie gepland in 2011.

4) 13/1/2011: in vergelijking met november 2010 is er nu een grotere overstroming vanuit Kleine Aa tussen Het ziel en Beverdonkstraat.

2.7. Merksplas

Bezoek Bekkensecr. Maas op 13 januari 2011
Aanwezig: Technische Dienst

Voordien bepaalde gebieden aangeduid op basis informatie van Prov Antwerpen. Op basis van informatie gemeente is werden nieuwe contouren getekend of aanwezige contouren in het overstromingsloket aangepast (aangeduid bij opmerkingen met “update Merksplas”)
Geen foto’s ontvangen van gemeente; wel zelf foto’s genomen op 13/1: thv Geheulsedijk (bergingsbekkentje Biezenloop), Lievekenshoek en op 18/1 aan Steenweg op Weelde thv RWZI: berging in ruilverkavelingsgebied;

1) Technische dienst gemeente heeft navraag gedaan bij brandweer: wateroverlast in 5 à 10 kelders (te wijten aan stijgend grondwater, verstopping riolering, riolering zonder terugslagklep; niet afkomstig van waterlopen alleszins).
Geen kritieke toestanden, enkele gebieden in Markvallei onder water.

2) Ruilverkavelingsgebied Merksplas voorziet verschillende bergingsbekkens, gerealiseerd in 2008-2010.
via Prov Antwerpen foto’s en info van VLM van berging ruilverkavelingsgebied ontvangen.

3) Een probleemgebied opw Lievekenshoek 24: water op de weg. Mogelijke oorzaak is een gebrekkige ruiming van de Mark en baangracht.

2.8. Ravels

Bezoek Bekkensecr. Maas op 18 januari 2011;
Aanwezig: milieudienst en technische Dienst

Reeds gebieden ingekleurd op basis informatie Prov Antwerpen. Op basis van informatie gemeente werden nieuwe contouren getekend of aanwezige contouren in het overstromingsloket aangepast (aangeduid bij opmerkingen met “update Ravels”)
Inkleuring tiental gebieden vnl op basis op basis van kennis technische dienst (het zijn immers ook altijd dezelfde gebieden die overstromen/waar water stagneert) en opgegeven percelen voor teeltschade (vaak betreft het dan ‘drassige’ gronden ipv echt ‘water’ op het veld): zie telkens opmerkingen bij de contouren voor vermelding van ‘teeltschade’ als bron.
Gebieden die overstroomden in november 2010, grotendeels ook in januari 2011.

Vnl: Tiental overstroomde gebieden langsheen de Aa, Goorloop, Leyloop

1) Knelpunten: De bergingsbekkens die in het verleden aangelegd zijn hebben reeds bergingscapaciteit verloren. Blijkbaar wordt er enkel rietmaaiing gedaan, maar wortels blijven zitten (met ophoging tot gevolg). Bv ter hoogte van ‘Mosdijk/Polderstraat’, Hoge Voortstraat en bekken op Straatloop. Zelfde probleem doet zich met ruiming in Aa zelf voor (bv. Mierdsedijk).
→ Grondiger ruiminsschema dringt zich op.
De provincie heeft laten weten een aangepast beheerplan voor de Aa en de retentiezones opgemaakt te hebben dat in de mate van het mogelijke en rekening houdende met het watersysteem, tegemoet

komt aan de verzuchtingen van de gemeente. Er wordt ook een werkgroep binnen het Waterschap Mark en Weerijs opgericht m.b.t. vrije onderhouds- en/of bufferstroken teneinde de problematiek op een meer duurzame manier aan te kunnen pakken. Beide aspecten werden besproken op het Overleg Belangengroepen Ruilverkavelingen op 24/02/2011.

2) Brandweer had een 9 tal interventies, maar vnl te maken met stijgend grondwater in kelders (niet meegenomen in inventarisatie).

3) Thv Krommendijk nr 41: baangracht naar Aa. Door hoog water kon deze amper afwateren. Waterniveau kwam gelijk met baan, maar net geen overstroming (dus niet ingekleurd).

2.9. Rijkevorsel

Bezoek Bekkensecr. Maas op 13 januari 2011;
Aanwezig: dienst Burgerzaken
Informatie (+foto's) grotendeels afkomstig van Brandweer en landbouwer.

1) Brandweer: totaal: 27 personen ingezet; 457 ingezette uren; ingezet materiaal van brandweer Hoogstraten: hydronische pomp (5000l/min), zware automatische pomp, 2 zware dompelpompen
Schade: ondergelopen straten, open terreinen, tuinen; geen getroffen woningen; 0 evacuaties

Overstroming: Dellenloop
Brandweer: *"In de woonwijk Dellenweg-Heuvelweg zijn er twee opvangbekkens voorzien om in geval van wateroverlast het water op te vangen dat via het normale rioleringsstelsel niet kan worden verzet.) Omdat het rioleringsstelsel van deze woonwijk naar niveau lager ligt dan het afwateringspunt, zorgen vaste pompen ervoor dat het water wordt verpompt naar een hoger gelegen rioleringsstelsel. Indien deze pompen het aangevoerde debiet niet kunnen verwerken, moeten normaal gezien de waterbekkens de overschot kunnen opvangen. Omdat deze waterbekkens gezien de omstandigheden volledig waren verzadigd, dreigde het overtollige water vanuit de waterbekkens over te lopen en werden een tiental woningen acuut bedreigd. Om dit euvel op te lossen hebben wij besloten om waterbekken nr. 2 d.m.v. het hy-trans systeem van Hoogstraten leeg te pompen en het water te transporteren over ongeveer 500m via een slang diam. 200mm doorsnede, naar het kanaal. Wij kregen hiervoor de toelating van NV Scheepvaart. Omdat de riolering tevens zwaar werd belast door de overstroom van waterbekken nr. 1 hebben wij besloten om de riolering t.h.v. waterbekken nr. 1 over te pompen naar waterbekken nr. 2. Hierbij werd gebruik gemaakt van de ZAP van Rijkevorsel in combinatie met een dompelpomp van 800l/min."*

2) Thv deze wijk Dellenweg-Heuvelweg aan de overkant van de Dellenloop ligt ondergelopen weideperceel van landbouwer (zie foto's).

3) Langsheen Kleine Mark zijn gebieden overstroomd (observatie door gemeentelijke ambtenaar). Minimale inkleuring op basis wat vanaf wegen zichtbaar was. Contouren moeten waarschijnlijk uitgebreid worden langsheen Kleine Mark (corrigeren met DHM).

4) Op het Kanaal Antwerpen - Turnhout zou waterpeil boven Sluis 1 (Vlimmersebaan) hebben gestaan. Hieraan werden geen problemen gemeld.

2.10. Wuustwezel

Niet bezocht

Eerste schriftelijke reactie: *In Wuustwezel hebben we gelukkig een natuurlijk opvangbekken aan de Kleine Aa thv Schutsdkijk-Gasthuisdreef*". Geen respons meer ontvangen na eerste telefonisch contact: verantwoordelijke gemeente niet te bereiken. Nadien wel nog officiële schriftelijke melding ontvangen dat er geen overstromingen waren binnen de gemeente.

3. Oostelijk deel Maasbekken

3.1. Input waterbeheerders bevaarbare waterlopen en waterlopen 1 en 2e categorie:
1) nv De Scheepvaart: Bezoek Bekkensecr. Maas op 13/12/2010; aanlevering foto's langsheen Gemeenschappelijke Maas. Inkleuring van hoogwater binnen het winterbed. Hoewel exacte waterstanden bij het Hydrologisch informatiecentrum te verkrijgen zijn. Dit winterbedgebied is bovendien in volle ontwikkeling om ruimte te geven aan de Maas, waardoor inkleuring zeer relatief is.

2) VMM – AOW: Bezoek Bekkensecr. Maas op 4/1/2011: informatie gebiedsbeheerders en aanduiding overstroomde gebieden heeft vnl betrekking op Dommel, Abeek, Bosbeek, Voer en Jeker. Aanlevering van foto's.

3) Prov Limburg: Bezoek Bekkensecr. Maas op 14/12/2010: inkleuring wateroverlast centrum Neeroeteren, overstroomde gebieden in vallei van Bosbeek-Witbeek en van Warmbeek (aanlevering van foto's Neeroeteren).

4) Watering Het Grootbroek: Bezoek Bekkensecr. Maas op 12/1/11: Watering heeft zelf gedetailleerde inventarisatie van de overstromingen binnen hun gebied opgemaakt (Bocholt, Bree, Kinrooi en Maaseik). Dit is overgenomen in het overstromingsloket.

3.2. As

Bezoek Bekkensecr. Maas op 20/1/1011;
Aanwezig: milieudienst

As heeft in november 2010 en januari 2011 geen problemen gehad. In januari stonden op een tweetal plaatsen water op de weg (aangeduid op kaart). Dit is zeer beperkt en tijdelijk. Baangrachten waren gewoon verzadigd (niets met ruiming te maken). Op een tweede plaats was bufferbekken N75 overvol, dit zorgt dat grachten niet meer konden lozen met dus opstuwing tot gevolg. Het kruispunt waar water stond en brandweerheeft moeten pompen wordt op korte termijn heraangelegd, waarbij nieuw wegdek veel hoger komt te liggen.

De vroegere problemen van wateroverlast zijn in As sterk aangepakt; dit had vnl. te maken met tekort aan berging en het mijnverzakkingsgebied → grotere riolering met meer berging en persleidingen zijn ondertussen aangelegd.

3.3. Bocholt

Bezoek Bekkensecr. Maas op 28/01/11;
Aanwezig: technische dienst

Overzicht knelpunten:
1) Lechtenrietbeek: het grootste probleem in de gemeente het kruispunt Kapelstraat-Hoogstraat loopt steeds onder water en de aanpalende woningen.
2) Stroomopwaarts dit probleempunt wordt langs de waterloop een nieuwe verkaveling ontwikkeld.
3) Stroomopwaarts duiker Zuid-Willemsvaart staan ook steeds terreinen blank. De duiker werd vernieuwd begin jaren '90. Het is niet duidelijk of de duiker opstuwt.

Suggesties:
In de ontwikkeling van het bedrijventerrein kanaalzone dient er zeker aandacht te gaan naar de waterhuishouding van het gebied. Nu is er een overwelving van de waterloop en geregeld hoog water in de omliggende terreinen.

3.4. Dilsen Stokkem:

Niet bezocht;
Schriftelijke respons: *De stad Dilsen-Stokkem heeft geen last gehad van overstromingen*.

Telefonisch contact: geen meldingen en geen weet van overstromingen. Vroeger wel door opstuwing vanuit Maas in rioleringen, maar dat is nu niet meer het geval.

3.5. Hamont-Achel

Bezoek Bekkensecr. Maas op 21/01/11
Aanwezig: Dienst openbare werken, schepen, milieudienst

Overzicht knelpunten:
Stokkenloop: ligt op laagste punt in de vallei en bij hoog water stroomt de Warmbeek over naar de Stokkenloop. Op de terreinen van de Achelse kluis is de Warmbeek recht getrokken. Er werd een project gemaakt door VMM/ANB om de Warmbeek te laten hermeanderen op deze percelen om zo ook de wateroverlast door de Stokkelloop op te lossen.
De stad vraagt of het project toch al niet gefaseerd kan uitgevoerd worden aan de Kluis in afwachting van de verwerving van de twee percelen die verpacht worden.

In 2008-2009 is er een overleg geweest met de VMM over het onderhoud van de Warmbeek. Sindsdien in de situatie op het terrein beter en zijn er ook geen klachten van landbouwers meer.

Op het grondgebied zijn er voornamelijk gemengde stelsels. De Bosstraat heeft een gescheiden stelsel waarbij de stad zelf de afkoppeling heeft gedaan.
Men geeft subsidies voor hemelwaterputten bij bestaande woningen.

Suggesties:
Hamont-Achel is vragende partij om de problematiek van de Warmbeek ter hoogte van de Kluis op te lossen.

3.6. Herstappe:

Bezoek Bekkensecr. Maas op 22/12/2010;
Aanwezig: gemeentesecretaris

Geen overstromingen in november 2010. Herstappe heeft eerder last van zomeronweders, waarbij dan in het centrum woningen, tuinen en kelders onderlopen. Centrum Herstappe ligt laag en eventuele wateroverlast is afkomstig via toegangswegen. Huizen hebben geen buffer voor regenwater en bijna allemaal komt opgevangen regenwater op straat of in ongescheiden riolering die hoeveelheid water dan niet aankan.
Gemengde riolering loopt via Kerkstraat en vervolgens westwaarts door akker naar Lauw (met knijp thv N614, Romeinse steenweg) (in AWIS niets terug te vinden).
Boeren ploegen ook zodanig dat water niet op veld blijft staan, maar naar weg loopt.

Afstromend water van Villers-L'Evêquestraat Straat wordt nu al via een (te) kleine constructie (verlaging) in de onverharde 'Molenweg van Lauw naar Villers' geleid. Hier zou minder afstroming van akkers naar straat moeten worden voorzien (akkers liggen in Crisnee), met eventueel een infiltratiegracht aan noord-oost kant van de Villers-'Evêquestraat.

3.7. Maaseik

Schriftelijke respons stad: Naar aanleiding van uw brief inzake inventaris overstromingen 2010 kunnen wij u melden dat er geen noemenswaardige problemen zijn geweest binnen de Stad Maaseik.
De brandweer heeft in die periode een 4 tal tussenkomsten gedaan in woningen /panden maar hier werd volgens de brandweer geen of niet noemenswaardige schade aangericht door het water.
De gemeentelijke diensten hebben 1 tussenkomst gedaan maar hier was er ook geen schade aan het openbaar domein.

A) informatie VMM-AOW: foto's Bosbeek en Witbeek.
1) Opw verdeelwerk Witbeek en Bosbeek is de contour tov intekening op basis informatie van de provincie vergroot, tot tegen Volmolen. Ook opwaarts Volmolenweg is gebied overstroomd.

2) Afwaarts verdeelwerk: kleine contour ingetekend. Overstroming in gebied is moeilijk in te schatten. Opw Kanaal is overstroomd gebied hoogstwaarschijnlijk groter. Bij overtopping gaat water van Bosbeek naar lager gelegen Witbeek.

3)Thv Ziepstraat: oude molen met nog overblijfsel van constructie in Bosbeek. Opwaarts daarvan: kleine overtopping. Niet zeker of dit ten gevolge van de constructie is. Linkeroever is hier hoger door vroegere ruimingen, dus overstroming eerder op rechteroever.

4) Thv Kleeskensmolen heeft boomstam zeer lokaal dijk omlaag geduwd (zie foto's). Deze boom was omgedaan en op dijk gelegd. Lokale hondenschool ook onder water.

5) In Neeroeteren: thv Langerenstraat: was reeds ingekleurd op basis van info prov Limburg.

6) Einde Langerenstraat: perceel rond boerderij overstroomd; verder stroomafwaarts is Bosbeek meer ingedijkt. Thv natuurreservaat Tösh wel stagnerend water (drassig gebied)

→ Suggestie: burgers sensibileren omtrent het feit dat burgers waterloop moeten vrij laten tot 5 m zodat onderhoud kan uitgevoerd worden.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas op 14 januari 2011:
Aanwezig: technische dienst, brandweercommandant Maaseik

Overzicht knelpunten:
1) Bosbeek (1ste categorie**)** aan de volmolen in Opoeteren zou een wachtbekken kunnen komen. De beemd (eigendom NP) stond voor 30-40 cm onder water.
Situatie Volmolen: Witbeek splits aan de molen. Molen stuwt op, het debiet wordt gehalveerd over de twee lopen. Bosbeek ligt boven maaiveld, sluis thv rad kan niet vrij staan: overtopping van waterloop.
Kerk Neeroeteren: de dijk is doorgebroken maar met zandzakken tegengehouden. Dossier van dringend onderhoud werd opgestart door VMM AOW.

2) In Opoeteren (dorpsmolen) worden problemen ervaren met onderhoud.
Vallei van de Bosbeek in beheer van NP, na beheerswerken blijven de boomstammen over de beek liggen ter hoogte van de Klijstermolen (?). Het is niet duidelijk of dit de bedoeling was.
De woning aan de Broekweg heeft jaarlijks klachten omwille van overstromingen.
Aan de Broekziepenstraat zijn regelmatig meldingen en wordt de straat dan afgezet.
Kleeskensmolen: vloer van de molen ligt onder het maailveld – een steeds weerkerend probleem bij hoog water.

3) Witbeek Neeroeteren: overwelving van de Sint Lambertus Kerkstraat in slechte staat. Indien er geen maatregelen genomen worden mag men hier in de toekomst problemen verwachten.

4) Vleethoekstraat: laatste woning kent regelmatig problemen. Brandweer heeft in november de beek geïnspecteerd: dijk was instabiel, omgewaaide bomen, ratten…De brandweer heeft 500 meter stroomafwaarts de beek "zuiver" gemaakt.

5) Kinrooi: van de overstort van de collector Vroenhof werkt de vuilvang niet goed: hierdoor kan wateroverlast optreden door opstuwing.

6) Heppeneert: door opstuwen vanuit de Maas van de Zonderbeek kunnen woningen stroomopwaarts overstromen. Ondanks Maasdijken blijft dit een kritiek punt.

→ Suggesties:
Overleg organiseren aangaande beheer/maatregelen voor Bosbeek/Witbeek. De inplanting van een gecontroleerd overstromingsgebied opwaarts de Levermolen en/of Volmolen (BBP A3) werd op 11/1/2011 eveneens besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, stad Maaseik en het bekkensecretariaat. Hierbij werd aangedrongen op versnelde uitvoering van de inrichtingswerken. Daarnaast werden afspraken gemaakt rond ruiming van de waterlopen.

Neerpelt

Bezoek Bekkensecr. Maas op 12/1/2011
Aanwezig Technische Dienst
geen beeldmateriaal.

Dommel:
1) Controle van contouren die reeds tijdens contact met Overpelt en AOW waren ingekleurd.

2) Verder geen problemen in november dankzij werking wachtbekken Dommel in Overpelt. Steeds uitvoerige communicatie geweest tussen Neerpelt, Overpelt, brandweer en gebiedsbeheerder VMM.

3) Kritiek punt is woning op Dijkstraat nr 9. De riolering in Dijkstraat/Herenterdijk is nog gemengd stelsel met OS op Dommel. Bij hoogwater is er opstuwing vanuit bekken op Dommel en riolering. In november leidde dit tot een kritieke situatie zonder wateroverlast. Een oplossing is hier voorzien: put met spindel en pomp wordt aangelegd zodat er kan overgepompt worden bij hoog water.

4) Oud Ziekenhuis (Stationsstraat 74?): kelders zijn overstromingsgevoelig: kritiek punt.

5) Aanvulling VMM-AOW: laatste huis in Watermolenstraat: preventief zandzakjes gelegd (maar uiteindelijk niet nodig). Wachtbekken Dommel werd gevuld (44.00) tot 10cm van volledig vol (44.10) Voller kon niet wegens anders problemen doortocht Neerpelt.

Warmbeek:
1) Warmbeek afwaarts kanaal mogelijks (net) buiten oevers

2) Opwaarts kanaal Bocholt - Herentals enkele weilanden overstroomd; Knelpunt: duiker onder Kanaal (te klein of verstopt?); Eveneens nog overstroming opwaarts Kaulillerweg.

3) Hoogstwaarschijnlijk is Kolisloop (mondt via Dorpelloop in Warmbeek) ook buiten oevers gegaan en ook Prinsenloop opwaarts Jos Verlindenweg. Indien buiten oevers, slechts zeer gering. Beide gevallen zijn niet ingekleurd want geen effectieve observatie van deze overstroming in november 2010.

Opglabbeek

Schriftelijke reactie: i.v.m. uw bericht met kenmerk AD/DW/LDR/kb/10 AD/10-703 betreffende de inventaris overstromingen november 2010 met de vraag over de staat van overstromingen in de gemeente Opglabbeek kan ik u melden dat in de gemeente Opglabbeek één hinder/schadegeval is gemeld na de hevige regenval in november. Eén gezin heeft schadedocumenten gevraagd waarmee ze verder konden met hun verzekeringen. Verder is er geen melding van overstromingen geweest.

Telefonisch contact: Schadegeval had te maken met stijgende grondwatertafel. Geen overstromingen gekend. Overlegmoment werd niet nodig geacht.

Overpelt

A) Schriftelijke reactie op brief CIW: Alhoewel we geen overstromingen hebben gehad vindt u hieronder toch een aantal gegevens uit de vragenlijst ; het wachtbekken op de Dommel heeft deze keer (in tegenstelling tot een aantal vorige keren) goed gewerkt.

Overstromingen 2010
Voorafgaande noot :
De gemeenten Neerpelt en Overpelt hebben geen overstromingen gehad in 2010. Het wachtbekken van de Dommel heeft zich gevuld, en is deze keer niet overbelast geweest (in tegenstelling tot december januari 2002/2003, toen er wel overstromingen zijn geweest).

Nochtans zijn we wel standby geweest.

Er is overleg geweest op zaterdag 13.11.2010 om 23.45 uur en zondag 14.11.2010 om 9.00 uur tussen :
- *gemeente Neerpelt*

- *gemeente Overpelt*
- *politie van de zone*
- *brandweer Lommel*
- *VMM als beheerder van de Dommel*

Voor de hogergenoemde vergaderingen was er (bijna continu) overleg met de diensten via mail en telefoon.
De politiediensten hebben regelmatig (bedoeling was om het uur) de hoogte van vulling van het wachtbekken doorgegeven. Op basis van deze metingen werd een inschatting gemaakt van het vullen van het bekken, van de resterende tijd tot ?volledig vol?, om eventueel te beslissen tot ingrijpen van brandweer en technische diensten.

De brandweer had (preventief) op enkele kritieke plaatsen zandzakken laten plaatsen (6 palletten).
--> Dijkstraat in Neerpelt.

Enkele bemerkingen.

Waarschuwing
De VMM waarschuwing werd vernomen via een plaatselijk ?internetgazet?.

Overstromingsvoorspeller
De overstromingsvoorspeller was zeer traag (waarschijnlijk omdat op TV te veel reclame werd gegeven in de weerberichten). Bovendien was het nieuws op de voorspeller niet conform eigen metingen
Verduidelijking rond 18.30 uur melding :
Maas Oost: Het wachtbekken op de Dommel te Neerpelt is aan het vullen. De kans is reëel dat dit snel zal vol zitten. Problemen treden dan op aan de Herenterdijk en mogelijk ook in het centrum van Neerpelt
Uit eigen meting : om 19.40 uur was er nog een statische reserve van 83.000 m³, aan de vullingsgraad van toen nog voldoende voor meer dan 17 uur, voordat het over zou lopen.
De brandweer was (een beetje) in paniek door die melding, want ze kwam toch van de VMM.

Continue metingen.
De site die de metingen geeft over de regenval (pluviometers) werkte niet volledig (geen zicht op laatste 8 uur , laatste 24 uur, enz?)
De site die de hoogtemetingen weergeeft van de :
- *Dommel, afwaarts Overpelt : WERKTE*
- *Holvensebeek, afwaarts Overpelt : WERKTE NIET*
- *Hoogtepeilen wachtbekken inloop, uitloop, debieten? : WERKTE NIET*

Gevolg : continue op het terrein gaan meten, en zelf tussenberekeningen proberen te maken.

Oorzaken van overstroming.
Zoals gezegd was er geen probleem in 2010.
Uit ervaringen (overgang 2002/2003) blijkt wel dat het bufferbekken op de Dommel onvoldoende capaciteit heeft om blijvend Neerpelt en Overpelt te beschermen tegen overstromingen.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas 17/12/2010;
Aanwezig: technische dienst;
Beeldmateriaal: foto's van wachtbekken op Dommel (2002, 2007, 2010);

Het wachtbekken op de Dommel heeft een maximale vulling bereikt op zondag 14/11 om 11u
Daarnaast werden 2 gebieden ingekleurd in het overstromingsloket.

→ Belangrijk is dat peilmetingen van wachtbekken en afwaarts bekken (Holvensebeek) opnieuw in werking worden gesteld. Het bekken zat zeer vol en meer berging zal gezocht moeten worden (uitdieping bekken of opwaarts het bekken inrichting van een nieuw GOG). Opwaarts Overpelt is Dommel meer rechtgetrokken. Eventueel moeten kritieke punten in doortocht stedelijk gebied Overpelt-Neerpelt aangepakt worden, zodat een groter debiet door Neerpelt kan gestuurd worden (doortocht Neerpelt eveneens actie BBP), maar bijkomende berging zal ook nodig zijn.
Het BBP Maas bevat hieromtrent drie acties (momenteel in haalbaarheidsfase):

A5: Onderzoek naar de hydraulische effecten en mogelijkheden van een overstromingsgebied langs de Dommel opwaarts de Wedelse Molen.
A6: Meanderingsproject langs de Dommel ter hoogte van Neerhoksent.
A7: Structuurherstel langs de Dommel stroomafwaarts van Neerhoksent (als onderdeel van actie 5).
Ook het DBBP van De Dommel voorziet met actie 2.2.2 'waterberging en bijhorende maatregelen in de vallei van de Dommel en de Bollisenbeek'.

Riemst

A) Schriftelijke respons: I*ngevolge uw brief sturen wij u de nodige gegevens voor Riemst.*
Onze gemeente had net als geheel Vlaanderen veel regenwater te verwerken. De jarenlange inspanningen omtrent waterbeheersing en erosie hebben echter hun nu bewezen, en er voor gezorgd, dat onze dorpskernen gevrijwaard werden van wateroverlast.
Onze wachtbekkens waren aardig gevuld, en sommigen bereikten hun maximum peil. Doch dit had geen negatieve gevolgen voor onze dorpskernen.

In het landbouwgebied stonden enkele laagliggende percelen natuurlijk onder water, en de betrokken landbouwers ondervonden hiervan dan ook enige schade.

Ons bestuur werkt verder aan de realisatie van haar erosiebestrijdingplan om ook in de toekomst wateroverlast te vermijden.

B) Bezoek Bekkensecr. Maas op 22/12/2010;
Aanwezig dienst ruimtelijke ordening, technische dienst
Beeldmateriaal: Enkele foto's van bufferbekkens.

Verschillende overstroomde gebieden ingekleurd (5tal), en ook de bufferbekkens (± 12, vermeld in opmerkingen van het overstromingsloket). Niet van elk bufferbekken is geweten hoe de vulling was. Gemeente levert nog apart verslag aan: hierin oa:
Wachtbekken Kolen vol om 22h30, overloop over weg → evt uitdiepen.
Wegverhogingen Mielenstraat houden water op, vertraagde afvoer werkt.
Wachtbekken Mielenstraat nauwelijks water, goed opgehouden door wegverhogingen.

Tongeren

Bezoek Bekkensecr. Maas op 20/1/1011
Aanwezig: technische dienst, dienst openbare werken, Brandweer Tongeren

Tongeren heeft in november 2010 en januari 2011 amper waterproblemen gehad. Problemen doen zich meer voor bij hevige zomerbuien. Diets-Heur, Lauw zijn dan de voornaamste kritieke punten. Sinds een aantal erosiebestrijdingsmaatregelen (samenwerking Land en Water) zijn er minder problemen geweest laatste jaren.
Meeste problemen deden zich in november voor met verstopte slokkers (oa bladafval). Geen echt structureel probleem, dat vaak zeer snel verholpen was (niet aangeduid op kaart).

1) In november 2011 wel een groot probleem aan de Sluizermolen (Sluizermolenweg); Molen ligt tussen Jeker en oude, halve bypass. Hier stond op laagste punt een 'kleine meter' water. Volledig omringd met zandzakjes én nadien weggepompt; maar zuidelijk deel van woning (oude stal), is wel ondergelopen. Bewoner vraagt om dijk rond huis te verhogen (aan te leggen).
→ Momenteel wordt wel meer berging op de Jeker voorzien te Lauw en in Kevie.

Brandweer heeft geen waterstanden van de Jeker genoteerd, wel aan wachtbekken Lauw. Deze worden samen met klein verslag van interventies van brandweer nog bezorgd.

2) Hasseltsesteenweg thv 105-117: Water stroomt van achterliggende akkers en velden en verzamelt zich op lager gelegen punt bij woningen; Dit leidt vaak tot ondergelopen tuinen. Soms ook in huizen (maar niet het geval in nov 2010). Volgens brandweer, loopt het water in grachtje van velden, dat afbuigt achter de tuinen in NW richting. Grachtje zou dan uitkomen in 'bezinkingsput' achter de huizen en vervolgens aangesloten op riolering. Put kan niet goed bergen, en ruiming is noodzakelijk; Dit is blijkbaar gevraagd aan eigenaar.

3) Hereweg/Herenweg/St-Truidersteenweg. Brief van bewoners: Hier is af en toe blijkbaar wateroverlast (laatste keer op 14/7/2010).
Navraag gedaan: blijkbaar zou dit te maken hebben met nieuwe verkaveling die opwaarts (=westwaarts) aansluit op riolering (RW), hierdoor is riolering reeds verzadigd, waardoor huizen in Hereweg (thv nr 7) niet meer zouden kunnen afwateren, met opstuwing in riolering tot gevolg ('opspuitende rioleringsafvoeren'). Is dit probleem bij Infrax gekend?

Voeren

Bezoek Bekkensecr. Maas op 7/1/2011
Aanwezig: Dienst openbare werken en brandweer;
beeldmateriaal: analoge foto's van overstroming 1998 te Moelingen, Youtube film van november 2010. Eigen foto's genomen op 16/11/2010 en op 7/1/2011.

1) Grootste problemen in gemeente Voeren waren nu bij Berwijn in Moelingen. Zowel centrum als thv Winkel (afw centrum) zijn kritieke punten. Thv van Winkel wordt nooddam aan overstroomd weiland opgetrokken anders loopt Winkel onder. Winkel is eerste plaats die overstroomd in Moelingen. Hier zijn reeds terugslagkleppen op riolering voorzien.

2) In november 2010 liep water over voetgangersbrug over Berwijn (tss Elzen en Driesch, Moelingen). De Drieschstraat ligt wat lager en kan bij hoogwater niet meer via RW leiding afwateren; Opstuwing leidt tot overstroming van deze straat. Terugslagkleppen worden weldra geplaatst. Opwaarts Orsmolen is de vroegere dijk voor molen doorgestoken (sanering vismigratieknelpunt), maar hierdoor wordt er minder water opwaarts molen geborgen.

→ Oplossingen: opwaarts Moelingen moet retentiebekken komen; (opwaarts Orsmolen, Voerenstraat gebied ANB (Gulpenszegel) of nog hogerop in Wallonië). Ikv project Aquadra wordt modellering uitgevoerd over hele stroomgebied Berwijn en wordt gezocht naar bufferbekkens in Wallonië. Dit probleem werd eveneens op 11/1/2011 besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, gemeente Voeren en het bekkensecretariaat. Hierbij werd VMM gevraagd om ook de mogelijkheden van waterberging opwaarts Moelingen in Vlaanderen te onderzoeken.

3) Centrum 's Gravenvoeren: de situatie was in november 2010 en januari 2011 zeer kritiek, maar overstromingen in de vallei waren beperkt, zonder wateroverlast in de bebouwde kernen. In het verleden had Voeren regelmatig te kampen met watersnood o.a. omwille van de beperkte doorgang van de Voer in 's Gravenvoeren.
Voorts moet er dringend buffering in vallei van de Voer voorzien worden én meer water vastgehouden worden hogerop, zodat vertraagd kan afgevoerd worden.
→ Deze problematiek werd op 11/1/2011 besproken in een operationeel overleg tussen gouverneur Reynders, VMM, provincie Limburg, gemeente Voeren en het bekkensecretariaat. Hierbij werd aangedrongen op versnelde uitvoering van de actie A4 'aanduiden en inrichten van overstromingsgebieden langs de Voer' (en A80), waarbij de voorbereidende administratieve procedure in de eerste plaats dient hernomen te worden. In het verleden liep de actie vertraging op bij de MER-ontheffingsaanvraag; gezien de aanbeveling om eerst buiten de vallei brongerichte maatregelen te nemen tegen wateroverlast; dit ligt echter niet in de bevoegdheid van VMM. Ondertussen is verder onderzoek opgestart.

4) Rest van Voeren geen problemen gehad in november 2010 en januari 2011, wel is de Molenloop in januari te 's Gravenvoeren (thv Bovendorp 48) overgelopen. Deze oude muur moet dringend hersteld worden want lijkt te begeven onder waterdruk, net zoals aftapping voor deze molenloop.

5) Teuven, Gieveldstraat 42-44 (Gulp): Melding van bewoner: hier zou probleem geweest zijn.
Zandzakjes aangevraagd op 13/11; maar gemeente heeft niet gezien hoe hoog water effectief stond.